

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 6. 10. 2021**

Správne konanie: 975/SKL/2021 zo dňa 5. 5. 2021
Predmet: § 31 ods. 2 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.
Účastník konania: STOOR SK s. r. o.
Správny orgán: Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum: 27. 9. 2021
Prílohy: Potvrdenie o vykonaní zápisu zmien spoločníkov fyzické osoby Martin Králik, Miroslav Králik a Ing. Juraj Baráth zo dňa 6. 2. 2021 + ďalšie podklady zaslané Okresným súdom Bratislava I.

Návrh uznesenia :

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 a § 5 zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“), v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 71/1967 Zb.“), po zistení potrebných podkladov pre rozhodnutie podľa ustanovenia § 46 a nasl. zákona č. 71/1967 Zb. vydáva toto

r o z h o d n u t i e:

Rada podľa ustanovenia § 31 ods. 2 písm. a) zákona č. 220/2007 Z. z. o digitálnom vysielaní (ďalej len „zákon č. 220/2007 Z. z.“)

odníma

spoločnosti STOOR SK s.r.o., Sedlárska 6, 811 01 Bratislava, IČO: 35795760 (ďalej aj „účastník konania“)

licenciu č. TD/142

z dôvodu, že účastník konania uskutočnil prevod podielu na základnom imaní oprávneného vysielateľa a podielu na hlasovacích právach oprávneného vysielateľa s licenciou v rozsahu prevyšujúcom 55 % celkovej hodnoty základného imania a hlasovacích práv oprávneného vysielateľa počas trvania platnosti licencie bez predchádzajúceho súhlasu Rady s takým prevodom.

Úloha:

Kancelária Rady v zmysle § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia a doručí ho účastníkovi konania.

T: 6. 11. 2021

Z: PLO

* * *

Rada na svojom zasadnutí dňa 5. 5. 2021 prijala uznesenie o začatí správneho konania voči vysielateľovi STOOR SK s. r. o. (pôvodne Panonia Media Production, s.r.o.) vo veci možného naplnenia skutkovej podstaty správneho deliktu podľa **§ 31 ods. 2 písm. a) zákona č. 220/2007 Z. z. o digitálnom vysielaní** (ďalej len „zákon č. 220/2007 Z. z.“) z dôvodu možného uskutočnenia prevodu podielu na základnom imaní vysielateľa alebo podielu na hlasovacích právach vysielateľa bez predchádzajúceho súhlasu Rady v rozsahu prevyšujúcom 55% celkovej hodnoty základného imania alebo hlasovacích práv oprávneného vysielateľa počas trvania platnosti licencie.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 24. 5. 2021. Na základe tejto skutočnosti sa začalo správne konanie č. 975/SKL/2021. Začatie správneho konania bolo účastníkovi konania riadne oznámené a súčasne bol vyzvaný, aby v lehote do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. k oznámeniu zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy. Súčasne bol upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa ustanovenia § 46 zákona č. 71/1967 Zb. v znení neskorších predpisov. Prílohou oznámenia bol aj výpis z Obchodného registra SR na internete spoločnosti STOOR SK s. r. o. zo dňa 21. 5. 2021.

Dňa 22. 7. 2021 listom č. 975/SKL/2021-4 požiadala Rada Okresný súd Bratislava I o poskytnutie informácie o všetkých prevodoch obchodných podielov v spoločnosti STOOR SK s.r.o., Sedlárska 6, 811 01 Bratislava, IČO: 35795760, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, Oddiel: Sro, Vložka číslo: 22457/B, ku ktorým prišlo v čase od 22. 11. 2014, a to aj s dátumom prevodu a veľkosťou prevedeného obchodného podielu.

Dňa 14. 9. 2021 poskytol Okresný súd Bratislava I podklady na základe podanej žiadosti Rady zo dňa 22. 7. 2021.

Rada listom č. 975/SKL/2021-5 zo dňa 17. 9. 2021, požiadala účastníka konania, aby sa v lehote 7 dní vyjadril k podkladom pre rozhodnutie, doručeným Okresným súdom Bratislava I. Účastník konania bol zároveň upovedomený o skutočnosti, že v prípade ak svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť v predmetnom správnom konaní aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v tomto správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku. Predmetný list mu bol doručený prostredníctvom elektronickej schránky dňa 18. 9. 2021.

Účastník konania sa k predmetu vedeného správneho konania ani k zaslaným podkladom poskytnutým Okresným súdom Bratislava I. do dňa vypracovania tohto materiálu nevyjadril.

Subjektívna 6-mesačná lehota na uloženie sankcie podľa § 64 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z. začala plynúť dňa 5. 5. 2021 a uplynie dňa 5. 11. 2021.

* * *

Podľa ustanovenia § 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.: „Do pôsobnosti rady v oblasti výkonu štátnej správy patrí rozhodovať o licenciách na vysielanie podľa tohto zákona alebo podľa osobitného predpisu.“

Podľa ustanovenia § 28 ods. 3 zákona č. 220/2007 Z. z.: „O zmenu, ktorú vysielateľ môže vykonať len so súhlasom rady, môže vysielateľ požiadať až po získaní predchádzajúceho súhlasu rady; rada udeľuje súhlas rozhodnutím. Za zmenu, ktorú môže vysielateľ vykonať len so súhlasom rady, sa považuje zmena, ktorej vykonanie bez získania predchádzajúceho súhlasu rady má za následok odňatie licencie na digitálne vysielanie.“

Podľa ustanovenia § 31 ods. 2 písm. a) zákona č. 220/2007 Z. z.: „Rada odníme oprávnenému vysielateľovi licenciu na digitálne vysielanie aj vtedy, ak sa bez predchádzajúceho súhlasu rady uskutoční prevod podielu na základnom imaní oprávneného vysielateľa alebo podielu na hlasovacích právach oprávneného vysielateľa v rozsahu prevyšujúcom 55% celkovej hodnoty základného imania alebo hlasovacích práv oprávneného vysielateľa počas trvania platnosti licencie.“

* * *

Rada na svojom zasadnutí dňa 21. 10. 2014 udelila spoločnosti Panonia Media Production s.r.o. licenciu č. TD/142 na vysielanie televíznej programovej služby TVA. Rozhodnutie o udelení licencie nadobudlo právoplatnosť dňa 22. 11. 2014.

Zákon č. 220/2007 Z. z. v § 31 ods. 2 ustanovuje, kedy Rada musí odňať oprávnenému vysielateľovi licenciu na digitálne vysielanie. Jedným prípadom obligatórneho odňatia licencie Radou je aj skutočnosť, že oprávnený vysielateľ uskutoční prevod podielu na základnom imaní alebo podielu na hlasovacích právach v rozsahu prevyšujúcom 55 % celkovej hodnoty základného imania alebo hlasovacích práv oprávneného vysielateľa počas trvania platnosti licencie.

Rada lustrovaním Obchodného registra na internete (<https://www.orsr.sk/vypis.asp?ID=29813&SID=2&P=1>) zistila, že spoločnosť sa ku dňu 6. 2. 2021 mala premenovať na STOOR SK s. r. o., pričom zároveň mala zmeniť aj svoje sídlo. K danému dňu malo tiež dôjsť k prevodu 100% podielu základného imania spoločnosti. Spoločnosti Panonia Media Production, s.r.o. pritom nebol udelený predchádzajúci súhlas Rady s prevodom obchodného podielu, ani iný predchádzajúci súhlas Rady. Spoločnosť túto skutočnosť Rade ani neoznámila.

Vzhľadom na to, že spoločnosť Panonia Media Production, s.r.o. (po novom STOOR SK s. r. o.) mala vykonať prevod podielu na základnom imaní presahujúci 55 % celkovej hodnoty základného imania

spoločnosti, vzniklo dôvodné podozrenie z možného naplnenia skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 31 ods. 2 písm. a) zákona č. 220/2007 Z. z.

Podľa § 4 ods. 2 druhá veta zákona č. 308/2000 Z. z. Rada: „Dohliada na dodržiavanie právnych predpisov upravujúcich vysielanie, retransmisiu a poskytovanie audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie a vykonáva štátnu správu v oblasti vysielania, retransmisie a poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie v rozsahu vymedzenom týmto zákonom.“

Podľa ustanovení § 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2008 Z. z. a § 31 ods. 2 písm. a) zákona č. 220/2007 Z. z. má Rada povinnosť preverovať, či v predmetnom prípade došlo k prevodu podielu na základnom imaní oprávneného vysielateľa alebo podielu na hlasovacích právach vysielateľa v rozsahu prevyšujúcom 55 % celkovej hodnoty základného imania alebo hlasovacích práv oprávneného vysielateľa počas trvania platnosti licencie a bez predchádzajúceho súhlasu Rady s takým prevodom.

Vzhľadom na to, že Rade v tejto súvislosti nebola zo strany spoločnosti STOOR SK s r.o. doručená žiadna žiadosť o udelenie predchádzajúceho súhlasu s prevodom obchodného podielu, vzniklo tak dôvodné podozrenie, že vo vzťahu k licenci č. TD/142 mohlo dôjsť k naplneniu skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 31 ods. 2 písm. a) zákona č. 220/2007 Z. z.

V záujme overiť správnosť predmetných skutočností sa Rada v tejto veci obrátila aj na Okresný súd Bratislava I so žiadosťou o všetkých prevodoch obchodných podielov v spoločnosti STOOR SK s.r.o., Sedlárska 6, 811 01 Bratislava, IČO: 35795760, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, Oddiel: Sro, Vložka číslo: 22457/B, ku ktorým prišlo v čase od 22. 11. 2014, a to aj s dátumom prevodu a veľkosťou prevedeného obchodného podielu.

Okresný súd Bratislava I. zaslal Rade na jej žiadosť nasledovné podklady:

- Potvrdenie o zápise zmien v obchodnom registri zo dňa 25. 9. 2020 (zmena obchodného mena + základného imania),
- Potvrdenie o zápise zmien v obchodnom registri zo dňa 6. 2. 2021 (zmena obchodného mena, zmena sídla, zmena štatutárneho orgánu, zmena spoločníkov),
- Zmluvy o prevode rozdeleného obchodného podielu (3x)

Z podkladov a informácií zhromaždených v tomto správnom konaní jednoznačne vyplynulo, že v spoločnosti, ktorá je držiteľom licencie č. TD/142 na televízne vysielanie, prišlo počas platnosti tejto licencie k prevodu obchodného podielu so zápisom

- **dňa 6. 2. 2021, a to k prevodu 100 % obchodného podielu** spoločnosti vo výške 6640 eur, čo k danému dátumu predstavovalo **52 % podielu** na základnom imaní právnickej osoby VOX 134, s.r.o. (spoločník od 29. 10. 2003 do 5. 2. 2021) a **48 % podielu** na základnom imaní fyzickej osoby Ing. Pavla Gábora, bytom Medzierka 2007/1, 811 01 Bratislava (spoločník od 29. 10. 2003 do 5. 2. 2021) **na nasledovné fyzické osoby (t.j. nových spoločníkov):**

- Martina Králika, bytom Nad Lomom 4063/11, 811 02 Bratislava, **ktorý predmetným prevodom získal 33,33 %-ný podiel na základnom imaní a na hlasovacích právach spoločnosti STOOR SK, s.r.o.,**

- Miroslava Králika, bytom Nad Lomom 4063/11, 811 02 Bratislava, **ktorý predmetným prevodom získal 33,34 %-ný podiel na základnom imaní a na hlasovacích právach spoločnosti STOOR SK, s.r.o.,**

- Ing. Juraja Barátha, bytom Podlesná 608/8, 900 91 Limbach, **ktorý predmetným prevodom získal 33,33 %-ný podiel na základnom imaní a na hlasovacích právach spoločnosti STOOR SK, s.r.o.**

Na tomto mieste je potrebné skonštatovať, že účastník konania nepožiadaval Radu o udelenie predchádzajúceho súhlasu s prevodmi obchodných podielov. Zákon č. 220/2007 Z. z. v § 31 ods. 2 písm. a) kogentne upravuje postup Rady v prípade, ak príde k prevodu podielu na základnom imaní oprávneného vysielateľa alebo podielu na hlasovacích právach oprávneného vysielateľa v rozsahu prevyšujúcom 55 % celkovej hodnoty základného imania alebo hlasovacích práv počas trvania platnosti licencie a bez predchádzajúceho súhlasu Rady s takým prevodom. V daných prípadoch nie je

ponechaný žiaden priestor na správnu úvahu, či na uplatnenie akýchkoľvek liberačných dôvodov a je nevyhnutné vyvodiť voči vysielateľovi administratívnoprávnu zodpovednosť v podobe odňatia príslušnej licencie.

Vzhľadom na okolnosti nezávislé od konania Rady tak (prevod obchodného podielu bez jej predchádzajúceho súhlasu) nastal dôsledok, ktorý je upravený práve v § 31 ods. 2 písm. a) zákona č. 220/2007 Z. z., a teda odňatie licencie na vysielanie č. TD/142 pre vysielanie programovej služby video bar.

* * *

Z á v e r

Na základe vyššie uvedeného navrhujeme Rade prijať uznesenie v súlade s predkladaným návrhom.

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu

dňa 6. 10. 2021

Správne konanie: 1083/SKL/2021
Predmet: § 32 písm. d) zákona č. 220/2007 Z. z. s odkazom na § 16 ods. 3 písm. h); § 16 ods. 3 písm. l) zákona č. 308/2000 Z. z.;
Účastník konania: KABELTELSAT s. r. o.
Správny orgán: Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum: 22. 9. 2021

Prílohy: Odpoveď Obchodného registra Okresného súdu Trenčín na žiadosť Rady o poskytnutie informácie, evidovaná pod č. 1083/SKL/2021-5

Návrh uznesenia č. 1:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) berie na vedomie skutočnosť, že televízna licencia č. TD/225 držiteľa licencie, spoločnosti KABELTELSAT s. r. o., zanikla ku dňu 26. 11. 2020, keďže podľa ustanovenia § 32 písm. d) zákona č. 220/2007 Z. z. s odkazom na § 16 ods. 3 písm. h) zákona č. 308/2000 Z. z., licencia na digitálne vysielanie zaniká uplynutím 60 dní odo dňa, v ktorom mal vysielateľ podať návrh na zápis činnosti do obchodného registra a neurobil tak.

Úloha:

V súlade s § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. Kancelária Rady písomne oznámi spoločnosti KABELTELSAT s. r. o. zánik licencie na digitálne vysielanie č. TD/225.

T: 8. 11. 2021

Z: PLO

Návrh uznesenia č. 2:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa ustanovenia § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. rozhodla, že správne konanie č. 1083/SKL/2021 vedené proti spoločnosti KABELTELSAT s. r. o. podľa § 30 ods. 1 písm. h) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov v súvislosti s možným naplnením skutočností predpokladaných § 32 písm. d) zákona č. 220/2007 Z. z. o digitálnom vysielaní s odkazom na § 16 ods. 3 písm. h) zákona č. 308/2000 Z. z. a možným porušením § 16 ods. 3 písm. l) zákona č. 308/2000 Z. z.

zastavuje,

pretože odpadol dôvod konania začatého na podnet správneho orgánu.

Úloha:

Kancelária Rady v zmysle § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia o zastavení správneho konania a doručí ho spoločnosti KABELTELSAT s. r. o.

T: 8. 11. 2021

Z: PLO

* * *

Rada na svojom zasadnutí dňa 2. 6. 2021 prijala uznesenie o začatí správneho konania voči vysielateľovi KABELTELSAT s.r.o.

- I. vo veci možného porušenia **§ 16 ods. 3 písm. l)** zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s tým, že nedodal Rade na jej vyžiadanie súvislé záznamy vysielania programovej služby TV N (TV NOVÁKY) zo dňa 12. 3 až 15. 3. 2021 v čase od 13:00 do 20:00 hod., 26. 3. 2021 až 29. 3. 2021 v čase od 13:00 hod. do 20:00 hod.;
- II. vo veci možného naplnenia skutočností predpokladaných **§ 32 písm. d)** zákona č. 220/2007 Z. z. o digitálnom vysielaní **s odkazom na § 16 ods. 3 písm. h)** zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s tým, že nepodal návrh na zápis poskytovania digitálneho vysielania, ako predmetu činnosti, do obchodného registra.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania zaslané listom č. 1083/SKO/2021-1 zo dňa 2. 6. 2021 prostredníctvom portálu slovensko.sk. Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) k oznámeniu zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy. Prílohou oznámenia boli aj výpis z obchodného registra na internete zo 12. 11. 2019, kópia listu Rady č. 1843/SKL/2019-2 a listu Okresného súdu Trenčín zaevidovaného pod č. 1843/SKL/2019-3. Účastník konania bol súčasne upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku. Dňa 7. 7. 2021 bolo Rade doručené oznámenie o uplynutí úložnej lehoty k uvedenému oznámeniu. Podľa § 32 ods. 5 písm. b) zákona č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente sa zásielka považuje

za doručení dňom, hodinou, minútou a sekundou uvedenými na elektronickej doručenke alebo márnym uplynutím úložnej lehoty podľa toho, ktorá skutočnosť nastane skôr, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvedel. Z uvedeného vyplýva, že predmetné oznámenie o začatí správneho konania sa považuje za doručené dňa 7. 7. 2021 na základe čoho začalo správne konanie č. 1083/SKL/2021 vo veci dohľadu nad dodržiavaním zákona č. 308/2000 Z. z. Prílohou oznámenia bol aj výpis z obchodného registra na internete zo dňa 24. 5. 2021.

Listom č. 1083/SKL/2021-3 zo dňa 19. 7. 2021 bola účastníkovi konania prostredníctvom portálu slovensko.sk s fikciou doručenia zaslaná opätovná výzva na vyjadrenie k podkladom pre rozhodnutie, v ktorej mu bola na vyjadrenie určená lehota 5 dní odo dňa jej doručenia. Dňa 5. 8. 2021 bolo Rade doručené Uplynutie úložnej lehoty k uvedenému listu.

Dňa 19. 7. 2021 požiadala Rada Obchodný register Okresného súdu Trenčín o poskytnutie informácie.

Odpoveď Okresného súdu Trenčín bola Rade doručená dňa 26. 7. 2021.

Rada listom č. 1083/SKL/2021-7 zo dňa 11. 8. 2021 požiadala účastníka konania, aby sa v lehote 5 dní vyjadril k odpovedi Okresného súdu Trenčín obsiahnutej v liste č. 1083/SKL/2021-6, ako aj k skutočnosti, že tento list je podkladom pre rozhodnutie Rady v predmetnom správnom konaní. Účastník konania bol zároveň upovedomený o skutočnosti, že v prípade ak svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť v predmetnom správnom konaní aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v tomto správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku. Dňa 27. 8. 2021 bolo Rade doručené Uplynutie úložnej lehoty k uvedenému listu.

Vyjadrenie účastníka konania k predmetu správneho konania nebolo Rade do dňa vypracovania tohto materiálu doručené.

Subjektívna 6-mesačná lehota podľa § 64 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z. na prijatie rozhodnutia o uložení sankcie začala plynúť dňa 2. 6. 2021 dňom prerokovania správy o kontrole dodržiavania povinností na zasadnutí Rady a uplynie dňa 2. 12. 2021. Ročná objektívna lehota začala plynúť dňa 12. 3. 2021 a uplynie dňa 12. 3. 2022.

* * *

Podľa ustanovenia § 32 písm. d) zákona č. 220/2007 Z. z. Licencia na digitálne vysielanie zaniká uplynutím 60 dní odo dňa, v ktorom mal vysielateľ podať návrh na zápis činnosti do obchodného registra a neurobil tak,

Podľa ustanovenia § 16 ods. 3 písm. h) zákona č. 308/2000 Z. z. Vysielateľ je povinný zapísať činnosť vykonávanú podľa tohto zákona ako predmet činnosti do obchodného registra; návrh na zápis činnosti je povinný podať najneskôr do 60 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o udelení licencie

* * *

Správne konanie bolo začaté okrem iného z dôvodu, že účastník konania nepodal návrh na zápis poskytovania digitálneho televízneho vysielania ako predmetu činnosti do obchodného registra.

Rada rozhodnutím č. TD/225/2020 zo dňa 1. 7. 2020 udelila vysielateľovi, spoločnosti KABELTELSAT s.r.o., licenciu č. TD/225 na digitálne vysielanie televíznej programovej služby TV N (TV NOVÁKY). Rozhodnutie nadobudlo **právoplatnosť dňa 29. 7. 2020.**

Podľa § 32 písm. d) zákona č. 220/2007 Z. z. o digitálnom vysielaní licencia na digitálne vysielanie zaniká uplynutím 60 dní odo dňa, v ktorom mal vysielateľ podať návrh na zápis činnosti do obchodného registra a neurobil tak.

Predmetné ustanovenie priamo odkazuje na zákon č. 308/2000 Z. z. a jeho pôvodne platný § 16 písm. p), ktorý je však už toho času v totožnom znení nahradený § 16 ods. 3 písm. h) zákona č. 308/2000 Z. z., podľa ktorého sú vysielatelia programovej služby povinní zapísať činnosť vykonávanú podľa tohto zákona ako predmet činnosti do obchodného registra. Návrh na zápis činnosti sú povinní podať najneskôr do 60 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o udelení licencie.

Vzhľadom na uvedené bol teda účastník konania povinný podať návrh na zápis činnosti do obchodného registra najneskôr do 60 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o udelení licencie, a teda **do 27. 9. 2020**.

Z výpisu z Obchodného registra na internete zo dňa 24. 5. 2021, ktorý bol doručený aj účastníkovi konania ako príloha oznámenia o začatí správneho konania vyplýva, že poskytovanie digitálneho vysielania televíznej programovej služby na základe rozhodnutia Rady č. TD/225/2020 zo dňa 1. 7. 2020 **nebolo** do predmetu činnosti spoločnosti KABELTELSAT s. r. o. **zapísané**.

Pre overenie danej skutočnosti Rada požiadala Obchodný register Okresného súdu Trenčín o informáciu, **či má účastník konania ku dňu 19. 7. 2021 podaný návrh na zápis** poskytovania digitálneho vysielania programovej služby do predmetu svojej činnosti v obchodnom registri, na základe rozhodnutia Rady č. TD/225/2020 zo dňa 1. 7. 2020 a ak áno, k akému dátumu.

Odpoveď Okresného súdu Trenčín bola Rade doručená dňa 26. 7. 2021. Okresný súd Trenčín v ňom uviedol, že spoločnosť KABELTELSAT s.r.o. k uvedenému dátumu nepodala žiadny návrh na zmenu v registri.

Z uvedených skutočností a podkladov v predmetnom správnom konaní tak vyplýva, že účastník konania **nepodal návrh na zápis** poskytovania digitálneho vysielania televíznej programovej služby TV N (TV NOVÁKY) do predmetu svojej činnosti v obchodnom registri. Možno teda skonštatovať, že účastníkovi konania v dôsledku uvedenej skutočnosti **zanikla licencia** uplynutím 60 dní odo dňa márneho uplynutia lehoty na podanie návrhu na zápis poskytovania digitálneho vysielania programovej služby TV N (TV NOVÁKY) do predmetu svojej činnosti v obchodnom registri, **a teda dňa 26. 11. 2020**.

Poukazujeme taktiež na skutočnosť, že zákon č. 308/2000 Z. z., ani zákon č. 220/2007 Z. z. neukladajú Rade žiadnu povinnosť vykonávať notifikáciu držiteľov licencií o ich povinnosti zapísať poskytovanie tejto činnosti do príslušných registrov. Napriek tejto skutočnosti Rada účastníka konania na túto povinnosť v sprievodnom liste k rozhodnutiu o udelení licencie č. TD/225/2020 upozornila. Vysielateľ objektívne zodpovedá ako za obsah vysielania, tak i za povinnosti spojené s licenciou, a nie je úlohou Rady individuálne každého vysielateľa informovať o týchto povinnostiach. Informácie o povinnosti zápisu poskytovania digitálneho vysielania do predmetu činnosti, na ktoré Rada udeľuje licenciu, ako aj o jej prípadnom zániku jednoznačne vyplývajú zo zákona č. 220/2007 Z. z., resp. primerane zo zákona č. 308/2000 Z. z.

Vzhľadom na skutočnosť, že účastníkovi konania zanikla licencia na digitálne televízne vysielanie č. TD/225 *ex lege*, navrhujeme **správne konanie č. 1083/SKL/2021 v tejto časti zastaviť a zobrať na vedomie informáciu o zániku predmetnej digitálnej licencie č. TD/225**.

Predmetom posúdenia v časti I. tohto správneho konania je aj možné porušenie § 16 ods. 3 písm. l) zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s tým, že účastník konania nedodal Rade na jej vyžiadanie súvislé záznamy vysielania programovej služby TV N (TV NOVÁKY) zo dňa 12. 3. až 15. 3. 2021 v čase od 13:00 do 20:00 hod., 26. 3. 2021 až 29. 3. 2021 v čase od 13:00 hod. do 20:00 hod., t. z. v čase, kedy spoločnosť KABELTELSAT s.r.o. už mohla vysielat' bez udelennej licencie.

Osobná pôsobnosť zákona č. 308/2000 Z. z. je upravená v § 2 predmetného zákona. Podľa § 2 ods. 1 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. sa tento zákon vzťahuje na vysielateľa, ktorý nie je zriadený zákonom a má oprávnenie na vysielanie na základe licencie udelennej podľa tohto zákona alebo podľa osobitného predpisu (ďalej len „vysielateľ s licenciou“). Nakoľko v čase možného odvysielania

posudzovaného obsahu vysielania programovej služby TV N (TV NOVÁKY) nedisponovala spoločnosť KABELTELSAT s.r.o. oprávnením na vysielanie na základe platnej licencie, t. j. nebola vysielateľom, **nevzťahoval sa na ňu zákon č. 308/2000 Z. z. v rozsahu povinnosti ustanovenej v § 16 ods. 3 písm. l). Správne konanie je preto potrebné aj v tejto časti zastaviť.**

Záver

Na základe uvedeného navrhujeme, aby Rada rozhodla tak, ako je uvedené v návrhoch uznesení.

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu

dňa 6. 10. 2021

Správne konania: 1090/SKL/2021
Predmet: § 68 ods. 7 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.
Účastník konania: KISS rádio s.r.o.
Správny orgán: Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum: 22. 9. 2021

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa ustanovenia § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. rozhodla, že správne konanie č. 1090/SKL/2021 vedené voči spoločnosti KISS rádio s.r.o. podľa § 30 ods. 1 písm. h) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov

zastavuje,

pretože odpadol dôvod konania začatého na podnet správneho orgánu.

Úloha:

Kancelária Rady v zmysle § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia a doručí ho účastníkovi konania.

T: 20. 10. 2021

Z: PLO

* * *

Rada na svojom zasadnutí dňa 2. 6. 2021 prijala uznesenie o začatí správneho konania voči vysielateľovi KISS rádio s.r.o. vo veci možného naplnenia skutkovej podstaty správneho deliktu podľa **§ 68 ods. 7 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. z dôvodu možného nevyužívania frekvencie 104,5 MHz Košice** na účely, na ktoré mu bola pridelená.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 27. 7. 2021, na základe čoho sa začalo správne konanie č. 1090/SKL/2021. Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote najneskôr do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol účastník konania upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku. Prílohou oznámenia o začatí predmetného správneho konania boli kópia listu Rady č. 942/P/2021-1 a listu Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb (ďalej len „Úrad“) zaevidovaného pod č. 942/P/2021-2.

Vyjadrenie účastníka konania k predmetnému správne konaniu bolo Rade doručené dňa 9. 8. 2021 listom zaevidovaným pod č. 1090/SKL/2021-2.

Rada požiadala Úrad listom č. 1090/SKL/2021-3 zo dňa 27. 8. 2021 o vykonanie opätovného merania, s cieľom zistiť, či účastník konania využíva frekvenciu 104,5 MHz Košice na účely, na ktoré mu bola pridelená.

Odpoveď Úradu bola Rade doručená dňa 8. 9. 2021 listom zaevidovaným pod č. 1090/SKL/2021-4. Úrad vo svojej odpovedi uviedol, že na frekvencii **104,5 MHz Košice** bolo v čase merania vykonávané vysielanie.

Subjektívna 6-mesačná lehota podľa § 64 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. na prijatie rozhodnutia o uložení sankcie začala plynúť dňa 2. 6. 2021 dňom prerokovania pracovného materiálu Kancelárie Rady na zasadnutí Rady a uplynie dňa 2. 12. 2021. Ročná objektívna lehota začala plynúť dňa 10. 5. 2021 (dňom možného spáchania správneho deliktu nevyužívania frekvencie na účely, na ktoré bola účastníkovi konania pridelená) a uplynie dňa 10. 5. 2022.

* * *

Podľa § 68 ods. 7 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.: „Rada frekvenciu pridelenú na analógové vysielanie môže odňať aj vtedy, ak

a) vysielateľ nevyužíva frekvenciu na účely, na ktoré mu bola pridelená“.

* * *

Rada rozhodnutím č. R/126/RZL/146/2013 zo dňa 19. 11. 2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 5. 2. 2014, rozhodla o pridelení frekvencie 104,5 MHz Košice spoločnosti KISS rádio s.r.o. na účely vysielania rozhlasovej programovej služby Rádio KISS.

Rada požiadala dňa 5. 5. 2021 listom č. 942/P/2021-1 Úrad o vykonanie zistenia, či vysielateľ KISS rádio s.r.o. využíva frekvenciu 104,5 MHz Košice na účely vysielania rozhlasovej programovej služby Rádio KISS.

Úrad v liste zaevidovanom pod č. 942/P/2021-2, ktorým odpovedal na uvedený list Rady, uviedol, že na frekvencii 104,5 MHz Košice dňa 10. 5. 2021 v čase od cca 11:35 hod. do 13:10 hod. nebolo vykonávané vysielanie programovej služby Rádio KISS.

Vzhľadom na skutočnosť zistenú Úradom vzniklo dôvodné podozrenie, že Vysielateľ nevyužíva frekvenciu 104,5 MHz Košice na účely, na ktoré mu bola pridelená, čím mohlo dôjsť k naplneniu skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 68 ods. 7 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.

Účastník konania vo svojom vyjadrení uviedol nasledovné: „K vyššie uvedenému uvádzame, že z technických dôvodov bolo dočasne prerušené vysielanie programovej služby Rádio KISS na frekvencii FM 104,5 MHz Košice, no po odstránení technickej prekážky, na ktorej sa intenzívne pracovalo vysielateľ KISS rádio, s.r.o. využíva frekvenciu 104,5 MHz Košice na účely, na ktoré bola prihlásená a vykonáva sa vysielanie programovej služby Rádio KISS. Na preukázanie nášho tvrdenia navrhujeme Rade pre vysielanie a retransmisiu vykonanie dôkazu zistenia, či vysielateľ s licenciou č. R/126 spoločnosť KISS rádio s.r.o., Hviezdoslavova 6, 040 01 Košice využíva frekvenciu 104,5 MHz Košice na účely vysielania rozhlasovej programovej služby Rádio KISS.“

Na preverenie, či došlo k zmene využívania uvedenej frekvencie účastníkom konania, ako aj za účelom vymedzenia trvania možného správneho deliktu, požiadala Rada Úrad listom č. 1090/SKL/2021-3 zo dňa 27. 8. 2021 o vykonanie opätovného merania.

Dňa 8. 9. 2021 bola Rade listom zaevidovaným pod č. 1090/SKL/2021-4 doručená odpoveď Úradu na jej vyžiadanie. Úrad vo svojej odpovedi uviedol, že na frekvencii **104,5 MHz Košice** bolo v čase merania dňa 7. 9. 2021 vykonávané vysielanie.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že frekvencia **104,5 MHz Košice** bola v čase vykonania druhého merania už využívaná na účely vysielania programovej služby Rádio KISS. Z toho dôvodu navrhujeme správne konanie zastaviť.

* * *

U právnických osôb sa zodpovednosť za správne delikty zakladá zásadne bez ohľadu na zavinenie (objektívna zodpovednosť pre správny delikt). Táto zásada platí aj v prípade zákona č. 308/2000 Z. z. ako aj správny poriadok, ktoré nevyžadujú pri preukázaní, či došlo k správne mu deliktu dokazovať zavinenie, alebo dokonca úmyselné konanie. Podstatné je iba to, či k porušeniu zákona objektívne došlo, alebo nie. Tomu, že sa v tomto prípade nielenže nedokazuje zavinenie, ale ani sa nerozlišuje medzi zavinením úmyselným alebo nedbanlivostným, svedčí aj skutočnosť, že ani jeden z cit. zákonov neobsahuje tzv. liberačné dôvody, ktoré by umožnili zbaviť sa zodpovednosti za správny delikt. Okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu zákona, môžu byť zohľadnené pri ukladaní druhu sankcie, ale nie sú dôvodom na zastavenie správneho konania.

Z á v e r

Na základe uvedeného navrhujeme Rade, aby rozhodla podľa vyššie uvedeného návrhu uznesenia.

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 6.10.2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.

Sťažnosť č.: 1298/SO/2021

Programová služba: Rádio Devín

Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska, vysielateľ na základe zákona

Číslo licencie: RD/3

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosť evidovanú pod č. 1298/SO/2021 smerujúcu voči vysielaniu rozhlasovej programovej služby Rádio Devín, vysielateľa Rozhlas a televízia Slovenska, vysielateľ na základe zákona a uznala sťažnosť v celom rozsahu podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažnosti.

T: 18.10.2021

Z: PgO

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 6. 10. 2021**

Sťažnosť č.:	1298/SO/2021 zo dňa 26. 8. 2021
Sťažovateľ:	fyzická osoba
Predmet sťažnosti:	Ars litera
Deň a čas vysielania:	20. 8. 2021 o 17:00 h
Označenie podľa JSO:	bez označenia
Programová služba:	Rádio Devín
Vysielateľ:	RTVS
Číslo licencie:	na základe zákona, RD/3

Dátum: 29. 9. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:

„V uvedenom čase bol vysielaný rozhovor s Antonom Hrnkom. Menovaný v ňom opakovane napádal iné osoby a Inštitúcie, obviňoval ich z rôznych prechmatov a podobne, bez toho že by sa dotknutí mali možnosť k obvineniam vyjadriť. Redaktor, ktorý s ním rozhovor viedol, sa ho ani nepokúšal v tomto smere usmerniť“.

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii:

§ 16 ods. 3 písm. a): *Vysielateľ je povinný zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby*

§ 19 ods. 1 písm. a): *Audiovizuálna mediálna služba na požiadanie, programová služba a ich zložky nesmú spôsobom svojho spracovania a svojím obsahom zasahovať do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných,*

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiiu:

Sťažovateľ vo svojom podaní namietal, že v rámci programu *Ars litera*, ktorú vysielateľ RTVS odvysielal dňa 20. 8. 2021 o 17:00 h na programovej službe Rádio Devín, boli podľa jeho názoru prezentované nevyvážené informácie o osobách a inštitúciách, ktoré v relácii spomínal prítomný hosť Anton Hrnko.

Nakoľko monitorovaný program nie je spravodajský program ani politická publicistika, ani téma daného vydania relácie nesúvisela s politickými témami, vychádzali sme pri posudzovaní predmetného vysielania z ustanovenia **§ 16 ods. 3 písm. a):** „Vysielateľ je povinný zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby“.

Ďalej sme s ohľadom na predmet sťažnosti posudzovali program aj z hľadiska **§ 19 ods. 1 písm. a):** „Audiovizuálna mediálna služba na požiadanie, programová služba a ich zložky nesmú spôsobom svojho spracovania a svojím obsahom zasahovať do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných“.

Program *Ars litera* vysielaný na programovej službe Rádio Devín je vysielateľom charakterizovaný ako: *Živá relácia o literatúre z každej stránky: rozhovory o tých a s tými, ktorí literatúru a knižnú kultúru tvoria, analýzy a reflexie o literárnej tvorbe – a najmä ukážky z domácej a svetovej literatúry z produkcie Slovenského rozhlasu.*¹ V rámci predmetnej relácie s podtitulom *Spisovatelia v rozhlase - Anton Hrnko* s **moderátorom** diskutoval **Anton Hrnko**.

V úvode relácie **moderátor** predstavuje svojho **host'a Antona Hrnka**, ktorého uvádza ako spisovateľa a historika. V rámci následnej diskusie **host'** prezentuje svoj vzťah k histórii a literatúre a aké boli jeho osobné motivácie pre štúdium histórie a ako hodnotí súčasnú situáciu v slovenskom školstve i stav slovenskej literatúry a nakoniec celej spoločnosti i z pohľadu svojej funkcie podpredsedu Spolku slovenských spisovateľov.

S ohľadom na predmet sťažnosti a na základe výsledkov monitoringu v kontexte danej relácie konštatujeme, že sa **host'** sa okrem iného vyjadruje aj k fungovaniu Matice slovenskej, pričom všeobecne uvádza, že jej súčasní vrcholní predstavitelia svojimi platmi ochudobňujú Maticu o prostriedky určené na činnosť Matice, ktorá je podľa host'a aktuálne nedostatočná

¹ <https://www.rtvs.sk/radio/archiv/11442/1627065>

a nenapĺňa požiadavky fungovania Matice vyplývajúce z príslušného zákona. Ďalej host' uvádza svoj názor na problematiku ohrozeného vydávania literárneho časopisu Slovenské pohľady, ktorý má na starosti práve Matica slovenská. Taktiež kritizuje podľa jeho názoru celkovo nedostatočné financovanie a zlý systém financovania formou zrážok z dane a údajný nezáujem zo strany ministerstva kultúry o Slovenskú literatúru. Ďalej popisuje podľa jeho názoru korupčnú činnosť štátnej inštitúcie Fond na podporu umenia a zároveň veľmi všeobecne kriticky hodnotí ideovú rozdrobenosť slovenskej literárnej scény i spoločnosti ako takej.

- posúdenie súladu s ustanovením § 16 ods. 3 písm. a) ZVR.

Na základe výsledkov monitoringu konštatujeme, že predmetný program mal za účel predstaviť poslucháčom osobu historika a spisovateľa Antona Hrnka. Ako vyplýva z výsledkov monitoringu, v rámci prebiehajúceho rozhovoru na dané témy z oblasti literárneho a kultúrneho života na Slovensku, host' okrem iného prezentoval aj svoje osobné názory namierené kriticky voči súčasnému fungovaniu Matice slovenskej, pričom podľa jeho názoru platy funkcionárov Matice idú na úkor financovania činnosti Matice, kriticky ďalej hodnotil spôsob zdaňovania honorárov spisovateľov a autorov na základe daňovej reformy, ktorú presadil svojho času minister financií Ivan Mikloš, kriticky hodnotil i činnosť Fondu na podporu umenia ako inštitúcie, ktorá podľa jeho názoru prideľuje financie neobjektívnym spôsobom a ktorú podľa jeho názorov založil svojho času minister kultúry Marek Maďarič, ktorý do nej údajne dosadil svojich známych.

V rámci uvádzaných vyjadrení **host' prezentuje svoje osobné názory o fungovaní daných inštitúcií.** Tieto vyjadrenia host'a neboli síce zo strany moderátora nijakým spôsobom konfrontované protiargumentami, domnievame sa však, že ich intenzita a rozsah nezakladá dôvod pre možné porušenie § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.

S ohľadom na vyššie popísaný kontext a obsah publicistického programu *Ars litera* zo dňa 20. 8. 2021 **sa domnievame, že predmetné vysielanie nebolo v rozpore s ustanovením § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.,** podľa ktorého má vysielateľ zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby.

- posúdenie súladu s ustanovením § 19 ods. 1 písm. a) ZVR.

Podľa ust. § 19 ods. 1 písm. a) ZVR nesmie vysielaný obsah „zasahovať do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných“. Uvedené ustanovenie je nutné uplatňovať v súlade s rozhodovacou praxou Rady, ako i judikatúrou Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR. V tejto súvislosti sa opierame o argumentáciu z niekoľkých relevantných rozhodnutí Rady (RZK/47/2018, RP/12/2019, RL/7/2019 a RP/6/2020):

V súvislosti s týmto ustanovením nastala v aplikačnej praxi Rady v roku 2018 zmena, a to **Nálezom Ústavného súdu SR zo dňa 24. januára 2018 sp. zn. II. ÚS 174/2017-44.** V zmysle dovtedajšej aplikačnej praxe ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) zákona o vysielaní a retransmisii zo strany Rady, ako i v zmysle judikatúry Najvyššieho súdu SR, bola na to, aby mohlo prísť zo strany vysielateľa k zásahu do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd v zmysle zákona o vysielaní a retransmisii nevyhnutná **identifikácia konkrétnej osoby**, resp. osôb pre divákov. Uvedené vyplýva napr. z rozsudku NS SR sp. zn. 3 SŽ 82/2008-26 „Podľa senátu Najvyššieho súdu z výkladu ustanovenia § 19 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z.z. vyplýva, že aplikácia ustanovenia vyžaduje, aby prišlo k zasiahnutiu do sféry práva konkrétnej osoby t.j. individualizovaného subjektu, do dôstojnosti ktorého bolo odvysielaním posudzovaného programu zasiahnuté.“ Osoba, do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd ktorej bolo vysielaným obsahom zasiahnuté, však nemusela byť nevyhnutne identifikovateľná pre

všetkých recipientov (napr. prostredníctvom celého mena a bydliska), ale len pre jej širšie okolie.

V zmysle Nálezu ÚS SR zo dňa 24. januára 2018 sp. zn. II. ÚS 174/2017-44 **je možné k aplikácii ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. pristúpiť len v prípadoch, kedy sa subjekt ohrozený na svojich právach nevie domáhať ochrany prostredníctvom iných právnych prostriedkov** (cit.: „napr. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka – žaloba o ochranu osobnosti), **cit.: Pre hájenie verejného záujmu o ochranu ľudskej dôstojnosti subjektov ochrany je nevyhnutné použiť sankčný mechanizmus. Pôjde napríklad o prípady, keď obsah vysielateľmi šírených informácií, názorov, myšlienok a ideí zasahuje do ľudskej dôstojnosti (alebo obdobných osobnostných základných práv a slobôd) nie konkrétnej osoby, ale bližšie neidentifikovanej skupiny ľudí, ktorí nemajú objektívne možnosť sa proti takýmto zásahom brániť súkromnoprávnou žalobou pre ich nespätosť s daným prostredím** (napr. migrujúci ľudia – zásah do ľudskej dôstojnosti týchto osôb znevažujúcim informovaním o ich migrácii) **alebo vzhľadom na ich sociálnu a ekonomickú situáciu ako skupiny osôb v danom prostredí** (skupiny osôb zo znevýhodneného sociálneho prostredia – zásah do ľudskej dôstojnosti týchto osôb pohrdavým a tendenčným informovaním o ich spôsobe života), **alebo pôjde o situácie zásahu do ľudskej dôstojnosti fyzickej osoby či osôb v spojení s konkrétnymi skutočnosťami z minulosti** (napr. týkajúce sa holokaustu, zločinov proti ľudskosti, vojnových konfliktov v minulosti, keď napr. tieto osoby nežijú – zásah do ľudskej dôstojnosti týchto osôb popieraním holokaustu alebo zľahčovaním útrap ľudí preživišich holokaustu či ich blízkych) **alebo prítomnosti** (napr. týkajúce sa terorizmu či extrémizmu mimo územia Slovenskej republiky – napr. zásah do ľudskej dôstojnosti obetí necitlivým alebo príliš explicitným informovaním o obetiach alebo zraneniach).“ Ústavný súd zároveň zdôrazňuje, že i použitie sankčného mechanizmu v záujme hájenia verejného záujmu o ochranu ľudskej dôstojnosti takto opísaných subjektov musí byť v súlade s princípom nevyhnutnosti.

Ústavný súd na viacerých miestach Nálezu sp. zn. II. ÚS 174/2017-44 uvádza, že predmetom ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. je ochrana verejného záujmu tým, cit.: „**aby sa pri informovaní verejnosti (a formovaní názoru recipientov na určitú problematiku) neústavne nezasahovalo do ľudskej dôstojnosti ani tých, ktorí nemajú k dispozícii prostriedky alebo z objektívnych skutočností vyplýva, že efektívne sa nedomôžu prostriedkov ochrany svojich (osobnostných) práv v rámci súkromnoprávných mechanizmov.**“

Vychádzajúc z uvedeného tak možno konštatovať, že zatiaľ čo podľa predchádzajúcej aplikačnej praxe Rady potvrdenej i rozhodnutiami NS SR bolo na konštatovanie porušenia predmetnej povinnosti zo strany vysielateľa potrebné konkretizovať osobu, do ktorej práv malo byť konaním vysielateľa zasiahnuté, podľa záverov Ústavného súdu ustanovenie § 19 ods. 1 písm. a) neslúži na ochranu základných práv a slobôd takých osôb, ktoré sú schopné efektívne hájiť svoje práva súkromnoprávnymi prostriedkami ochrany. Efektívnosť ochrany práv týchto osôb je vymedzená vzhľadom na adresnosť zásahu do ich práv zo strany vysielateľa, resp. vzhľadom na ich pobyt, pracovisko, postavenie, či iný status v rámci spoločenských vzťahov. Rada nie je orgánom verejnej moci, ktorého úlohou je posúdiť spor o ochranu subjektívnych práv jednotlivcov.

Prijímaná bola argumentácia, že Rada je oprávnená vo veci týkajúcej sa i konkrétnej osoby rozhodovať, nakoľko takéto rozhodnutie sa týka kvalitatívne odlišného predmetu ochrany ako rozhodnutie, ktoré je výsledkom súkromnoprávného konania vo veci ochrany osobnosti. K uvedenému Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3SŽ/22/2012 uviedol,

cit.: „Rada chráni verejný záujem, aby vo vysielaní vysielateľov nedochádzalo k neoprávneným zásahom do ľudskej dôstojnosti. Občiansko-právne spory týkajúce sa ochrany osobnosti, ktoré rozhodujú všeobecné súdy, predstavujú úplne iný procesný inštitút ochrany, na ktorý konanie o porušení § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z., kde má právomoc konať a rozhodovať Rada, nemá vplyv.“ K obdobnému záveru dospel Najvyšší súd SR aj v rozhodnutí sp. zn. 5Sž/6/2012, cit.: „...ustanovenie § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. nesupluje občianskoprávne konanie o ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka ako sa to mylne domnieva navrhovateľ.“

Ústavný súd v súvislosti s výkladom účelu predmetného ustanovenia odkazuje i na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, konkrétne na závery ESĽP vyjadrené v rozsudku ESĽP vo veci MAC TV s.r.o. v. Slovenská republika² (sťažovateľ v tomto prípade namietal, že bolo zasiahnuté do jeho práva konštatovaním porušenia § 19 ods. 1 písm. a) v súvislosti so zásahom do práv konkrétne individualizovanej osoby – bývalého poľského prezidenta L. Kaczynského). Podľa názoru ESĽP sa v danom prípade orgány verejnej moci prostredníctvom aplikácie noriem § 19 ods. 1 písm. a) zamerali na ochranu subjektívnych práv konkrétne individualizovanej osoby a neponúkli žiadne závery o potrebe ochrany verejného záujmu a ochrany širšej verejnosti pred šírením nenávisťných komentárov spočívajúcich v oslave smrti človeka pre jeho iné politické zmýšľanie.³ V predmetnom rozsudku ESĽP vzal do úvahy i skutočnosť, že Rada v danom prípade začala konanie zo svojej úradnej moci, a nekonala na základe žiadosti prezidentových pozostalých alebo na základe žiadosti zo strany poľského ľudu, alebo autorít, ktoré hájili osobnostné práva zosnulého prezidenta. Zároveň ESĽP poznamenal, že odôvodnenie rozhodnutia, ako i samotné konanie a dokazovanie sa sústredilo na preukazovanie zásahu do ľudskej dôstojnosti a práv tejto konkretizovanej osoby, a nie na hájenie verejného záujmu, aby takýmto konaním vysielateľa nedochádzalo k zásahu do práv verejnosti.

V zmysle posledných záverov ÚS SR, tak **aplikácia ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) nie je v praxi vylúčená**, jej použitie na konkrétny prípad však musí byť **odôvodnené naliehavou potrebou ochrany verejného záujmu, a nielen záujmu takého subjektu, ktorému je umožnené domáhať sa tejto ochrany aj inak**. V takýchto prípadoch tak Rada musí v prípade konštatovania porušenia § 19 ods. 1 písm. a) náležite vymedziť verejný záujem, ktorý je konštatovaním zásahu do práv iných chránených. Rovnako, odkazujúc i na závery ESĽP i ÚS SR, sa domnievame, že len argumentácia, že predmetom ochrany i v takýchto prípadoch, t.j. v prípade zásahu do práv konkrétne identifikovaných jedincov, je verejný záujem na **tom, aby vo vysielaní vysielateľov nedochádzalo k neoprávneným zásahom do ľudskej dôstojnosti, neobstojí**.

K zásadám právneho štátu patrí aj princíp právnej istoty. Súčasťou právnej istoty je požiadavka predvídateľnosti konania orgánov verejnej moci. Európsky súd pre ľudské práva v konaní proti Slovenskej republike bez pochybnosti interpretuje a aplikuje rozhodnutia Ústavného súdu SR ako precedensy. Ústavný súd SR sám robí to isté, keď vo väčšine odôvodnení svojich rozhodnutí cituje svoje právne názory vyslovené v podobnej veci a v súlade s nimi zároveň rozhoduje.⁴

Zároveň je však potrebné upozorniť na skutočnosť, že požiadavku viazanosti nemožno uplatňovať absolútne a raz vyslovený názor Ústavného súdu na právnu normu ustanovenú vo

² Rozsudok č. 13466/12 z 28. 11. 2017

³ body 51 a 52 rozsudku ESĽP č. 13466/12 z 28. 11. 2017.

⁴ Ochrana ústavnosti Ústavným súdom Slovenskej republiky, Ján Drgonec, str. 168

všeobecne záväznom právnom predpise sa môže zmeniť aj bez toho, aby zmena spôsobu vysvetlenia a uplatnenia právnej normy súdom nasledovala za zmenou všeobecne záväzného právneho predpisu.

Kancelária Rady má za to, že predmetné závery ÚS SR však nemožno automaticky aplikovať na všetky budúce obdobné prípady, nakoľko účelom § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. nie je ochrana individuálnych práv osôb, do ktorých malo byť vysielaním zasiahnuté, ale ochrana záujmu verejnosti na tom, aby v rámci programovej služby nedochádzalo k takému vysielaniu, ktoré svojím obsahom alebo spôsobom spracovania zasahuje do práv iných, a to bez ohľadu na postoj takýchto osôb, resp. takejto osoby. Napriek totožnosti skutku (odvysielaný obsah), sú súkromnoprávne konanie, ktorým sa subjekt domáha ochrany svojich práv a administratívnoprávne konanie, iniciované Radou, dva od seba nezávislé procesy, ktorých predmetom sú odlišné práva a povinnosti. Sme toho názoru, že poslaním Rady je v odôvodnených prípadoch sankcionovať vysielateľa za také vysielanie, ktoré degraduje, alebo iným spôsobom zasahuje do práv iných, i konkrétnych osôb, čím je chránený verejný záujem, a nie osobnostné práva poškodeného jednotlivca, alebo skupiny. Práve pre zamedzovanie vysielania takého obsahu, ktorý zakladá rozpor s povinnosťou podľa § 19 ods. 1 písm. a) je opodstatnené, aby Rada konala i bez ohľadu na to, či sa konkrétna osoba cíti takýmto vysielaním dotknutá, a či sa domáha ochrany svojich práv, resp. chce domáhať ochrany svojich práv, nakoľko i bez postoja tejto osoby bola verejnosť konfrontovaná s vysielaním, ktorým vysielateľ prezentoval zásah do ľudskej dôstojnosti alebo práv iných.

Vzhľadom na vyššie uvedenú zostručenú argumentáciu Rada tak i napriek záverom ÚS SR pristúpila k aplikácii predmetného ustanovenia na skutkový stav vzťahujúci sa k individualizovaným osobám, pričom v rozhodnutiach RP/12/2019, RL/7/2019 a RP/6/2020 aj skonštatovala jeho porušenie.

Vzhľadom na uvedené konštatujeme v súvislosti s predmetným monitorovaným vysielaním programu *Ars litera* z 20. 8. 2021 nasledovné:

V rámci programu **host' Anton Hrnko** odpovedal na otázky **moderátora**, ktoré sa týkali jeho profesijného pôsobenia v rámci historiografie a literatúry, pričom s ohľadom na predmet sťažnosti a výsledky monitoringu konštatujeme, že host' sa vyjadroval kriticky i o istých štátnych inštitúciách (Matica slovenská a bližšie nešpecifikovaní ľudia zo súčasného vedenia Matice, Fond na podporu umenia a jeho predstaviteľia, Slovenský literárny fond, bývalý minister financií Ivan Mikloš, bývalý minister kultúry Marek Maďarič).

Striktnou aplikáciou Nálezu ÚS SR (sp. zn. II. ÚS 174/2017-44) tak práva osoby, ak je dostatočne konkretizovaná a individualizovaná, nepredstavujú predmet ochrany v zmysle ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a), keďže takto špecifikovanej osobe je umožnené domáhať sa ochrany práv iným spôsobom a Rada by mohla v danom prípade konať len, ak by spracovanie predmetného programu dosiahlo takej intenzity, že by bolo možné na základe jeho obsahu a spôsobu spracovania uvažovať o zásahu do práv bližšie neidentifikovanej skupiny ľudí. **Nazdávame sa, že v danom prípade nemožno vymedziť takúto skupinu osôb.**

Zároveň konštatujeme, že z povahy samotného predmetného programu *Ars litera* (publicistická relácia, ktorá formou rozhovorov približuje osobnosti zo súčasného slovenského literárneho sveta), vyplýva, že prítomný host' v štúdiu prezentuje svoje osobné pohľady na jednotlivé aspekty súvisiace s daným diskutovaným oborom. Zároveň v súvislosti s odvysielaným programom konštatujeme, že **hoci v programe odzneli viaceré kritické**

vyjadrenia voči niektorým štátnym inštitúciám a voči konkrétne nešpecifikovaným predstaviteľom týchto inštitúcií i konkrétnym ministrom bývalých vlád, tieto neboli takého charakteru či intenzity, aby ich bolo **možné považovať za zásah do ľudskej dôstojnosti v zmysle vyššiepopísaných skutočností**, pričom zároveň konštatujeme, že predmetné kritické vyjadrenia voči konkrétnym bývalým ministrom, resp. voči nešpecifikovaným a nemenovaným predstaviteľom spomínaných inštitúcií sa netýkali ich osobného života, ale ich pôsobenia vo verejných funkciách (spomínané ministerstvá, Matica slovenská, Fond na podporu umenia, Slovenské literárne centrum), kedy je vyššia miera kritiky prípustná.

S ohľadom na vyššieuvedené sme toho názoru, že spôsob spracovania predmetného programu nezadáva dôvod na možné porušenie **§ 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.**

ZÁVER:

Na základe uvedeného sme toho názoru, že vysielateľ RTVS odvysielaním programu *Ars litera* zo dňa 20. 8. 2021 **neporušil povinnosť ustanovenú v § 16 ods. 3 písm. a) a § 19 ods. 1 písm. a) ZVR.** Sťažnosť navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnenú.**

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1298/SO/2021)

Monitorované vysielanie: Ars litera

Vysielané dňa: 20. 8. 2021

Čas vysielania: cca 17:00 h

17:00:00 Ars litera, začiatok programu

Moderátor: „*Pekný deň vážení poslucháči, vítam vás pri počúvaní dnešnej Ars litery, volám sa Boris Brendza a budeme sa venovať spisovateľstvu, spisovateľom, historikom, všetkým týmto témam, pretože dnešná Ars litera je najmä spisovateľská. Vítam spisovateľa, historika, politika, slovenského človeka Antona Hrnka.*“

Anton Hrnko: „*Dobrý deň.*“

Moderátor: „*Ak môžem, začal by som otázkou, ako si spomínaš na svoje začiatky, kedy si sa konfrontoval so slovenskou históriou, realitou.*“

Anton Hrnko: „*No, to je veľmi zaujímavá vec, pretože človek má rôzne vzťahy k detstvu, k mladosti a tak ďalej. Ale keby som to chce povedať tak, že určitým spôsobom to súvisí asi s danosťou, ktorú som mal a prostredím, v ktorom som vyrastal, pretože mňa zaujímala história už dávno predtým, než som sa naučil čítať. Ja som vášnivo listoval v dejepisných učebniciach a dejepisných čítankách, ktoré mali moji starší súrodenci a tie obrázky som si vedel veľmi predstaviť, dovysvetľovať. A potom druhá vec bola, viete, my sme bývali pri hlavnej ceste, to znamená, že brána bola zatvorená, ale medzi naším domom a domom starého otca bol taký priezor a keď som sa hral na dvore, tak vždy v tom priezore bola veža Budatínskeho zámku a mňa tá veža Budatínskeho zámku strašne fascinovala a tým pádom ma aj navigovala, že som sa zaujímal o tieto veci hneď od veľmi útlej mladosti a musím povedať, že už v takej šiestej, siedmej triede som bol pomerne vyprofilovaný človek, ktorý sa zaujímal hlboko o históriu a myslím si, že vážení historici ako Kučera, Marcina, alebo Radkoš, ale napríklad aj Marsík a iní, ktorí písali veľmi dôležité traktáty o slovenskej histórii, možno ani ich nenapadlo niekde, že ich vášnivo číta nejaký trinásť, štrnásťročný chalan. Takže ja som toto mal naštudované už keď som prišiel na gymnázium a musím povedať, že učitelia dejepisu, ktorí ma učili, tak tí boli vždy ako hlboko za mnou v znalosti histórie, najmä tej, ktorá ma zaujímala, takže toto bolo také niečo spontánne, čo ma držalo od malička. Ja som vyrastal v takej normálnej slovenskej katolíckej rodine, no a keď som išiel na gymnázium, mama si určite myslela, že budem pokračovať ako za farára, ale nejak som sa jej týmto smerom nevydaril, aj som išiel inde. Samozrejme pamätám si na prijímacie skúšky na históriu, dnes mi kamaráti hovoria, čo prijímajú študentov, že prídu ľudia, ktorí by sa zaujímali o históriu, respektíve sa predpokladá, že sa zaujímajú o históriu, keď sa prihlásili na odbor histórie štúdium, ale že sú absolútne nepripravení, nič o slovenskej histórii nevedia. Ja si pamätám, keď som prišiel na skúšku, ja som išiel vlakom zo Žiliny prvým, no ale kým som sa zorientoval na Šafko, na Šafárikovo námestie, keď na štvrté poschodie, kde to bola tá skúšková miestnosť, som tam prišiel desať minút po, sa ma tam ten skúšajúci spýtal, vy ste kto, ja mu vravím ten a ten, prišiel som na skúšku, no dobre, tu máte ako test, sadnite si a máte na to hodinu. Ja som si zobral ten test a samozrejme som bol aj trochu vystresovaný, nevedel som, čo to bude obnášať a teraz sa na ten test pozriem a normálne som sa začal chichúňať, behom piatich minút som to mal vyplnené. Zaniesol som to skúšajúcemu, on sa na mňa pozrel, odložil som,*

no a tak som bol prijatý na históriu, no a myslím, že som ju pomerne úspešne skončil, a že ma hneď ako zamestnali v historickom ústave na študijný pobyt, potom som urobil aspirantúru, začal som písať historické práce, články do novín. No a tým som sa stal známy a keď prišiel 89-ty rok a začal som sa verejne angažovať, tak ja som už nebol niekto, kto sa objavil, ale už som bol niekoľko rokov známy historik profilujúci, vtedy už som bol vedúci oddelenia, samostatný vedecký pracovník, takže asi takto som sa dostal k tej histórii. Hovorím, že niekto má zamestnanie a koníček a ja som mal zamestnanie, ktorým bol môj koníček.“

Moderátor: „To je asi najlepšie.“

Anton Hrnko: „No a keď som odišiel do tej mizernej politiky, ktorá ma stále veľa obetí, veľa strádania, veľa posmeškov, ale zas na druhej strane, musím povedať, že je len málo toľko ľudí, ktorý môže povedať, že ja som bol pri zakladaní Slovenskej republiky, ja som založil Slovenský štát a nebol som tam nijaký dvíhač rúk, ale bol som jeden z tých, ktorí tento proces organizovali, riadili, bol som spoluautorom ústavy, spoluautorom deklarácie o zvrchovanosti a ďalších vyhlásení ďalších zákonov. Zakladal som vlastne parlamentnú diplomáciu, pretože poslancov tam bolo všelijak veľa, ale tých, ktorí ovládali západné jazyky bolo po biede, no tak nakoniec som jednak vedel, čo mám rozprávať, aj vedel som, akým jazykom to mám povedať, takže často som aj robil takého intimného tlmočníka niektorým čelným predstaviteľom parlamentu, keď sme boli na služobných cestách, lebo nebolo vždy treba mať tlmočníkov pri tých rozhovoroch.“

Moderátor: „Čím ťa história vlastne fascinuje?“

Anton Hrnko: „No história je veľmi zaujímavý predmet na štúdiá. Jednak ten proces je samotný zaujímavý, pretože ľudia v tej dobre ich tvoria, hej. A ľudia si vytýčia nejaké ciele, ktoré chcú dosiahnuť, napríklad revolúcia francúzska, sloboda, rovnosť, bratstvo, vynikajúce ciele, no a nakoniec skončilo gilotína, hej, masové popravy, vraždy, až nakoniec musel prísť Napoleón, ktorý všetkých tých revolucionárov pozatváral, urobil s nimi poriadok a revolúcia pokračovala tým, že ako to bolo v tom známom filme, že manželia v roku dva, že nikdy sme si nemysleli, že takýto všelijakí pozbieranci, že nikdy sme si nemysleli, že sa staneme kráľmi. Je taká známa anekdota, že švédsky kráľ, ktorý bol Napoleónov maršál Bernadot sa stal v roku 1809 švédskym kráľom. A vtedy bolo úplne bežné, že všetky nemoce sa liečili púšťaním žilou. No a on za žiadnych okolností si nechcel dať vyhrnúť rukáv, aby mu tú žilu mohli pustiť a až po smrti zistili, že prečo, no lebo tam mal napísané le monde du roi - smrť kráľom.“

Moderátor: „To mal vytetované?“

Anton Hrnko: „To mal vytetované na ruke, takže tak, takéto sú teda, toto je to fascinujúce, pretože história je proces, ktorý je svojím spôsobom zákonitý, ale vždy tie zámery sa neskončia tak, ako sa naplánovali, pretože do nich vstúpia ľudia, ich záujmy a tak ďalej. No a potom druhá vec je, ja pokladám históriu nielen za niečo, čo treba študovať, alebo čo sa študuje dajme tomu z nejakého plezíru, história je v podstate vec, ktorá zabezpečuje kolektívnu pamäť a tá je ako individuum, keď stratí pamäť, stratí orientáciu v priestore, čase, nevie, kto sú jeho priatelia, kto sú jeho známi, kto sú jeho nepriatelia, kam má ísť, kde sa má usadiť, no skrátka všetko stratí a to isté aj národy, ktoré nemajú dostatočné historické vedomie sú potom vykoľajené. Potom sa nevedia dohodnúť na tom, kam majú orientovať svoje budúce kroky, preto ja si myslím, že to, akým spôsobom sa u nás nakladá s výkladom histórie, je v princípe protištátny akt, pretože zbavuje ľudí paniky, zbavuje ľudí toho, aby sa vedeli orientovať v priestore a v čase dejinnom, teda a tým pádom je to určitým spôsobom aj možno cielené zabezpečené vykoľajenie alebo teda vybočenie celého národa.“

Moderátor: „Celého národa?“

Anton Hrnko: „Hej, lebo tak akože individuálna osoba keď nepozná svoju minulosť, nevie sa orientovať v priestore, tak aj tie národy sa potom nevedia orientovať, pretože história sa neštuduje preto, aby sa študovalo, ale preto, aby sme vedeli, čo tí naši predkovia urobili, čo dosiahli, čo chceli dosiahnuť, čo nedosiahli, kde sa mýlili a na základe tohoto všetkého

vyhodnotenia potom môžeme formulovať, toto by sme mali urobiť teraz, aby v budúcnosti bolo toto, aby sme sa nevrátili k tým chybám, ktoré tí naši predkovia urobili, resp. aby sme sa z nich poučili. Hovorí sa, že história je magistra vitae, teda že história je učiteľkou života, len žiaľbohu, ani historici sme sa mnohí nepoučili, takže v tom je tá záludnosť a v tom je tá fascinácia. No a potom samozrejme aj to, čom je napríklad na Slovensku bežné, my nemáme vlastne osobnosť, ktorú sme nejakým spôsobom všetci, okrem Štefánika, ale Štefánik má túto výsadu preto, lebo nikdy nevstúpil do vnútornej politiky. Keby bol vstúpil do vnútornej politiky a pridal by sa k nejakému táboru, tak ten druhý by ho, ten druhý tábor by ho v podstate preklial a by bol zas kontroverzný, ale v čom je tá kontroverznosť? Tá kontroverznosť je v tom, že čo si ľudia predstavujú o tom, aká by mala byť budúcnosť Slovenska a Slovákov. Tí, čo si myslia, že Slováci by mali byť hrdý, svojbytný a suverénny národ, tí majú svoje postavy, tí majú Svätopluka, tí majú Štúra, tí majú Tisa, tí majú Husáka. No a tí druhí, čo si zas myslia, že Slováci by mali byť tým šúchajúcimi klobúčikom pred dvermi a prosieť druhých, tak tí majú zas druhých svojich svätých. V takomto prípade, keď sa Slováci nedohodli na tom, čo chcú robiť spoločne v histórii, nemôžu mať ani spoločný názor na históriu. Pretože každý v tej svojej histórii hľadá to, aby opodstatnil to svoje konanie a keď ty máš iné predstavy o tom, ako má byť slovenská budúcnosť, ako ja, nemôžeme sa dohodnúť ani na tých osobnostiach, pretože jeden bol suverénista, druhý bol čechoslovakista, maďarón, zapredanec a tak ďalej. Takže v tomto zmysle sa musíme dívať aj na tie histórie a preto je veľmi dôležité, my keď chceme dosiahnuť nejakú tú unifikáciu národa, aby sme neboli rozdelení, rozčesnutí na dve polovice, potrebujeme dosiahnuť nejakú tú zhodu minimálnu, že toto je naša minulosť, lebo na nich chceme stavať našu spoločnosť, pokiaľ nebudeme mať spoločné ciele, nebudeme mať ani spoločné názory na minulosť.“

Moderátor: „Takže myslíš, že najväčší problém je, že sa nevieme dohodnúť?“

Anton Hrnko: „Áno. To je to, že žiaľbohu, no a keď človek vidí, že ako niektorí ľudia zámerne poplávajú našich popredných činníkov v minulosti, hej, že ich onálepkujú rôznymi nálepkami, ktoré ako možno onálepkovať niekoho, že bol antisemita, keď antisemitizmus bola vtedy všeobecná predstava ľudí o svete? To sa nezrodilo, hej, to bol ten náboženský, nacionálny, triedny, antisemit, to bol konkurenčný boj medzi Maďarmi a Slovákami v určitých sférach, tok bolo aj v tom konkurenčnom boji sa nejakým spôsobom zúčastňovali a existovalo to. Samozrejme my sa musíme na antisemitizmus dívať to, že nastal radikálny prelom v tejto otázke, keď sa riešenie, takzvaného riešenia židovskej otázky ujali nacisti, ktorí v podstate vytvorili rasistickú koncepciu a priemyselne zabíjali ľudí na základe rasového princípu. Takže tam už keď sa niekto dnes hlási k takýmto princípom, tak ho treba eliminovať, pretože je nebezpečný pre spoločnosť. Ale v tom čase, keď to bola v podstate len ideová záležitosť, zápas v podstate o miesto na trhu, o miesto jazyka a tak ďalej, musíme to vidieť v kontexte. My nemôžeme ľudí vytrhnúť z kontextu. Vo Viedni hneď oproti Hiltonu, jak je stanica Viedeň – Mitte, je pomník Karla Luegera. To bol viedenský primátor, významný človek, ktorý organizoval Viedeň a tak ďalej, no ale bol to zúrivý antisemita. Nikto, v tom období ale nikto nehovorí, že ten pomník treba zbúrať alebo podobne. A to čo sa deje dnes napríklad v Amerike v súvislosti s takzvaným prehodnocovaním histórie, že sa búrajú pomníky, ktoré predstavovali určitú formu zmierenia v dobe, kedy vznikli, pretože občianska vojna rozdelila Ameriku na víťazov, teda sever a porazených, teda juh. Ale bolo treba vytvoriť jeden národ a vlastne tá Amerika postupne zrastala, uznali si každí svoju chybu, no a v rámci tohto zjednocovania národa tí južania sa tiež začali hlásiť k tým svojim predstaviteľom, hoci oni sa, napríklad keď sa niekto hlási k Franklinovi alebo k Washingtonovi, tak sa nehlási k tomu, že Franklin alebo Washington boli otrokári, však oni boli otrokári obidvaja, ale hlásia sa k tým ideám, ktoré tú spoločnosť pohli ďalej tým smerom, že nakoniec aj to otroctvo sa tam eliminovalo, takže v tomto zmysle treba vidieť. My tie osoby musíme vidieť v konkrétnom kontexte historickom.“

Moderátor: „V kontexte iste.“

Anton Hrnko: „A podľa toho ich môžeme hodnotiť a podľa toho ich môžeme aj zaradovať do našich dejín, do našej histórie, do našich obrazov o našej minulosti.“

17:15:48 – 17:20:19 hudobný blok

17:20:20 Ars litera, pokračovanie programu

Moderátor: „Pekný deň, vážení poslucháči, vítam vás pri spisovateľskej Ars litere. Takisto vítam môjho cteného a váženého hosťa, spisovateľa, historika Antona Hrnka. Podme k literatúre, kedy ťa oslovila, kedy si začal písať, ako vnímaš slovenskú pôvodnú spisbu?“

Anton Hrnko: „Tu zas sa musím vrátiť do svojho útleho detstva, pretože u nás v rodine, hoci sme neboli žiadna intelektuálna rodina, ale kniha sa tešila veľkej úcte. My sme mali vždy plné knižnice rôznych románov, rôznych diel, ktoré sme čítali a čítavali sme to najmä po večeroch, tak v zime, keď boli dlhé večery, nebolo čo robiť, tak sme sa stretli, no a otec začal čítať a potom tí súrodenci, ktorí vedeli čítať, tak si to podávali. No a takýmto vlastne spôsobom sme trávili celé zimné večery. Prečítali sme romány, napríklad Robinson Crusoe, Jágerské hviezdy od Gárdoyniho, Dobšinského rozprávky, staré grécke báje a povesti. No a potom druhá vec a asi aj odtiaľ mám ten talent, ja som nikdy napríklad moju mamu nevidel okrem Pútnika svätovoješského a Katolíckej noviny nič iné, no ale pravdepodobne v mladosti mala načítané veľa kníh a vieš ako na dedinách to býva, že bývali drapačky. Počas týchto drapačiek, aby mama pritiahla čo najviac ľudí, lebo čím sa to rýchlejšie podriapalo to perie, tým bol menej neporiadok, lebo keď to bolo týždeň, dva, to perie, keď sa driapalo, to bolo absolútne neporiadok všade. Aby pritiahla čo najviac drapačov, tak ona rozprávala romány, asi ktoré prečítala, ja osobne som presvedčený, že ich prerozprávala lepšie, ako ich ten autor napísal, no a to bola, že ona začala, dajme tomu sa začalo o šiestej drápať a okolo deviatej, pol desiatej povedala, no ale teraz už musíme skončiť, ale kto to bude chcieť počuť dokonca, nech príde zajtra. Musím povedať, že všetci sme to veľmi radi počúvali, mala fantastický talent na rozprávanie. Takže pravdepodobne som niečo z toho zdedil aj ja. A mala vynikajúcu pamäť a fabulačnú pamäť. To je ako vzácna vlastnosť, keď vie z obyčajného príbehu vyfabulovať niečo také, čo zaujme poslucháčov. Potom na strednej škole sme mali fantastickú slovenčinárku, ktorá mala veľkú zodpovednosť voči nám, vynikajúco sa vyznala v literatúre a musím povedať, že také teoretické základy, aké som dostal na žilinskom gymnáziu od profesorky Jančovičovej, literatúry, tak to mnohí podľa mňa naozaj absolventi vysokej školy nemali také veci a ona bola veľmi zodpovedná, bola aj trošku ako postihovaná režimom, ale jeden, jedného dňa prišla na hodinu a hovorí, toto sa síce neučí, ale nebola by som dobrá učiteľka, keby som vás o tejto časti slovenskej literatúry neinformovala a celú hodinu nám vysvetľovala slovenskú katolícku modernu, čo bolo ako z jej strany pomerne odvážna vec.“

Moderátor: „Odvážne“

Anton Hrnko: „Ale myslím si, že pre nás to bolo mimoriadne ako záslužný čin, lebo sme začali po tom ako aj pátrať.“

Moderátor: „Opäť sme pri tom, že aký je dôležitý ten učiteľ.“

Anton Hrnko: „Áno, ten je mimoriadne dôležitý, pretože učiteľ, len jedna časť je vzdelávanie, ďalšia časť učiteľovej úlohy je výchova. Ten učiteľ musí žiakov vychovávať, aby v nich tú všeobecnú humanitu nejakým spôsobom vytváral, aby neboli úplne odrezaní, aby neboli formálnymi nositeľmi vedomostí, ale aby boli aj jednoducho vzdelaní ľudia. A to, musím ešte povedať, v tej našej rodine ten princíp bol výchovy celkom jednoduchý, hej. Išiel, najskôr si človek, potom si katolík, potom si Slováč, ale naj nezabudni, že najskôr si človek. Takže v tomto zmysle tá humanita a teda to humanistické presvedčenie a národovectvo spojené ako s výchovou vo viere, to bolo u nás doma. To bolo, ja by som to povedal, že až neskôršie som sa stretol s tým, že jedna časť slovenských dejín od roku 1890 do roku 1945 sa niesla pod heslom Za Boha a za národ. A tam ja som až potom pochopil, že nás tak vychovávali doma, že Za Boha a za národ, to je ako ten hlavný postoj a prístup k životu.“

Moderátor: „Ked' už sme pri tej téme školstva, ako vnímaš súčasnú situáciu v slovenskom školstve, je...“

Anton Hrnko: „Rozvrat.“

Moderátor: „Rozvrat?“

Anton Hrnko: „To ja si myslím, že tu nikomu nezáleží na výsledku, ale na forme. A najmä, ak si niekto myslí, že to, čo sa teraz robí na ministerstve školstva, že ide o nejakú reformu, nie, ide o peniaze, ktoré v tom školstve plávajú a ktorých by sa niekto chcel zmocniť a vzdelanie, to je to posledné, čo tých ľudí zaujíma. Aj predchádzajúcich a žiaľ musím povedať aj niektorých ministrov Slovenskej národnej strany. To, čo bolo typické pre našich ľudí, že najmä tých, čo emigrovali po roku šesťdesiatosem napríklad, hej, až do osemdesiateho deviateho na západ, že ich jediným limitujúcim momentom bol jazyk. Keď zvládli jazyk krajiny, kde bývali, tak veľmi rýchlo postúpili a veľmi vysoko. Základné vzdelanie, ktoré dostávali pred rokom osemdesiatdeväť a najmä stredoškolské vzdelanie bolo na mimoriadne vysokej úrovni. A keď sme tam sa potom stretávali po šesťdesiatom deviatom ako s historikmi, kolegami zo západu, tak sme zistili, že nie sú o nič lepší ako my, že v podstate sú omnoho limitovanejší ako my, ale zas na druhej strane treba povedať, že všetko závisí od človeka, už potom na vysokoškolskom a vyššom stupni, ako tú svoju šancu uchope a ako sa chytí svojho vzdelania a potom ho vie realizovať.“

Moderátor: „A ako vnímaš súčasné postavenie spisovateľa, autora pôvodnej tvorby, takisto aký máš názor na tradičné literárne časopisy, literárny týždenník Slovenské pohľady?“

Anton Hrnko: „Spisovateľ bol na Slovensku vždy niečo osobitné a osobité. Národ, ktorý často zápasil o holé prežitie, si určite viac cenil ľudí, ktorí v jazyku písali, ktorý ten jazyk bo odsúdený na zánik, respektíve pokladaný dokonca za nárečie, alebo skrátka nehodný toho, aby sa v ňom vyššia literatúra písala napríklad po vzniku Československej republiky, Česi dlho tlačili, aby sa aj na Slovensku všetka vedecká tvorba písala v češtine. Slováci jednoducho keď už to nárečie chce mať v literatúre, tak si jím píše, ale vedeckú literatúru píše v češtine. Ale tí slovenskí vedci, umelci urobili veľmi veľa pri záchrane a zachraňovaní slovenskej identity tým, že aj v tých najnepriaznivejších dobách sa držali jazyka a písali v tom jazyku. Keď Kollár v tridsiatych rokoch 19. storočia o postavení slovenského spisovateľa alebo teda slovenského národovca, tak sa vyjadril, že práca pre slovenský národ je čistá obeta, pretože v tých, ktorí slovenský národ neuznávajú a chcú ho fumigovať, tí vás budú tlačiť a od tých vlastných sa dobrého slova a pochvaly nedožijete. To je jak osud slovenských spisovateľov, ale myslím si, že cez celú dobu našej histórie tí slovenskí spisovatelia predsa písali, boli na pulze doby a v určitých obdobiach boli aj svetovo významní, hej. Čo sa týka spisovateľov po osemdesiatom deviatom roku, hodne sú za degradáciu svojho postavenia zodpovední sami. Lebo je to absurdné a v mojej predstave aj nepochopiteľné, že v takom malom národe, ktorý dajme tomu má okolo sedem miliónov ľudí, vie po slovensky na svete a číta z toho dajme tomu niekoľko stotisíc, takže aj v takomto malom trhu sa dokážu rozdeliť tak, že vlastne existujú dve slovenské literatúry, ktoré sú vedľa seba, nekooperujú, nie sú koherentné, jedni nečítajú druhých, druhí nečítajú prvých, hej, no je to situácia, ktorá skutočne je na pováženie a to všetko súvisí s tým základným, že my sa vlastne nevieme dohodnúť na svojej prítomnosti. Ved' vieš, keď si zoberieš tú skutočnosť, že Slovenská republika bude mať za chvíľu tridsať rokov. Dokázala vo všetkých sférach, že si vieme riadiť svoje veci sami, že vieme sa zabezpečiť ekonomicky, sociálne, kultúrne po všetkých stránkach, zdravotne, všetko. A napriek tomu tu máte nie jednoduchých ľudí, intelektuálov, ktorí žijú vlastne z potu a krvi týchto ľudí, ktorí sa nestotožnili s touto štátnosťou a hádžu jej polená, aj po tridsiatich rokoch jej hádžu polená pod nohy. To je určitým spôsobom masochizmus, to je zvrátenosť, to je jednoducho, takto sa nedá dlhodobo žiť. A vidíme to, že aj potom jedni zatvárajú druhých, druhí zatvárajú prvých, pretože ak si niekto myslí, že teraz vyriešia veci aj nie celkom korektným spôsobom dostanú niekoho do väzenia, lebo si o ňom myslia, že kradol,

ale dokázať to nevedia, tak si vymyslia dôkazy, že to tak bude naveky. Aj Urválek si to tak myslel a nebolo to tak. Takže v tomto zmysle my by sme mali hľadať skôr cesty zmierenia a uzmierenia a samozrejme aj ozdravenia spoločnosti.

17:31:21 – 17:37:52

17:37:53 *Ars litera, pokračovanie programu*

Moderátor: *„Dobrý deň, ctení poslucháči, pekne vás vítam pri počúvaní Ars litery. Ako vnímaš situáciu, keďže si členom redakčnej rady Slovenských pohľadov, tohto nášho najstaršieho a druhého najstaršieho literárneho periodika v Európe?“*

Anton Hrnko: *„No je to smutné, je to smutné, že sme sa dopracovali do takejto polohy, pretože keď si zoberieme históriu Slovenských pohľadov, tak musíme konštatovať, že okrem niektorých takých hiatov, ktoré boli zapríčinené, ale skôr takým premýšľaním o tom ako ďalej, Slovenské pohľady vždy vyšli. Vyšli počas celej doby prvej svetovej vojny, aj v roku 1918, keď tu bol prevrat a tak ďalej, Slovenské pohľady vyšli kompletne. V roku štyridsaťštyri, štyridsaťpäť, Slovenské národné povstanie, zmena režimu, porážka nacistov, hej, odchod mnohých ľudí do emigrácie zo strachu pred tým, čo nastane, ale Slovenské pohľady vyšli kompletne aj v štyridsiatok štvrtom, aj v štyridsiatom piatom. To znamená, že čo je, akým spôsobom sme sa dostali do stavu, že vlastne musela redakcia pristúpiť k tomu, že redukovala počet čísiel na polovicu, to mne nie je celkom jasné, pretože ministerstvo krátilo príspevku, čo je fakt. Ale krátilo tie príspevky všade. Nie je to pravda, tak že ich nejak drasticky, oni mali navýšené počas roku, ale oproti tomu predchádzajúcemu roku dostali približne o tých 10% menej. Lenže čo sa stalo, naši matičiari a žiaľbohu, dozvedel som sa, že jeden z tých výtečníkov slovenských, ktorí reprezentujú Maticu sa tam rozčuľoval, že načo by mala Matica vydávať Slovenské pohľady. No ten človek nič o Slovenských pohľadoch nevie, akým spôsobom sa o ne bojovalo, aby ich dostala Matica, aby ich vydávala. To teraz Matica kvôli tomu, že oni nemajú na platy, na platy, ktoré si celkom nezaslúžia, nikdy neboli matiční funkcionári platení. Ako je možné, že dnes sa tí matiční funkcionári predhávajú s tým, že si nechávajú platiť. Matica má peniaze akurát tak na platy, nemá potom už peniaze na činnosti. Načo je tá inštitúcia, ktorá nemá peniaze na činnosti?“*

Moderátor: *„To má byť poslaním Matice, platy?“*

Anton Hrnko: *„No Matica si platí funkcionárov, to by asi nemalo byť cieľom Matice. No a pokiaľ a takto došlo aj k redukovaniu príspevku na Slovenské pohľady tým, že vlastne matiční funkcionári si neredukovali, respektíve redukovali si svoje platy, ale neredukovali si ich tak, ako by bolo treba, aby činnosti boli zachované. Lebo predsa Matica by mala byť prezentovaná svojou činnosťou a nie svojimi funkcionármi, ktorí majú matičné platy, ktoré si ani nezaslúžia, väčšinou teda, aby som bol spravodlivý. Takže v tomto zmysle si myslím, že Matica musí prejsť radikálnou zmenou, ak chceme zachovať Maticu ako funkčnú inštitúciu národného charakteru. Malo by dôjsť k oddeleniu inštitucionálnej časti od spolkovej. Inštitucionálna časť, tá vlastne existuje na základe zákona, pretože zákon zveruje Matici niektoré činnosti, starostlivosť o krajanov, históriu, národopis a etnografiu, podobné veci. A to by Matica mala zabezpečovať, na to Matica dostáva štátny príspevok. Ale tieto veci Matica nerobí a štátny príspevok sa minie na platy. Tak to, v tomto zmysle musí dôjsť k radikálnej zmene Matice a som hlboko presvedčený, že toto vedenie Matice slovenskej to nie je schopné spraviť.“*

Moderátor: *„Nie je to len o ministerstve kultúry, ale je to aj o....“*

Anton Hrnko: *„Áno, áno, ministerstvo kultúry samozrejme nemá pozitívny, dnešné ministerstvo kultúry nemá pozitívny vzťah k Matici, ale zas treba povedať, aj tie ministerstvá, ktorých som bol súčasťou aj ja, nie celkom pozitívne sa dívali a pozerali na takéto nastrojenie Matice. Ja som už mal pripravený v tomto období zákon, ktorý by tieto veci riešil, len národovci, ktorí vtedy nevedeli zareagovať na to, aby sa nám tu Maďari rozťahovať po južnom Slovensku to vtedy zamedzili, aby sa niečo takéto konalo. Takže v tomto zmysle si*

myslím, že je najvyšší čas, aby došlo k zmene zákona o Matici slovenskej, aby sa oddelila časť vedecká, inštitucionálna od časti spolkovvej a spolková časť by mala dostávať peniaze takisto ako dostáva peniaze Csemadok a hociktorá iná inštitúcia, ale na činnosti, nie na platy, na činnosti, hej? Miestna kultúra potrebuje podporu. Potom je to ešte Matica, inštitúcia venografia, firma, kde všetci títo vážení maticári, zisky venografie by mali ísť na maticnú činnosť. Ale všetci títo vážení maticní funkcionári sú nástrčkovani v správnych radách a berú, ako keby to bolo ich, za členstvo v správnej rade. A čo to je? Akým spôsobom, prečo sú maticní funkcionári v správnej rade, lebo keď tam sú, prečo tam nie sú za tie platy, čo dostávajú v Matici, ale ešte berú aj odtiaľ peniaze. A potom samozrejme nie sú peniaze na Pohľady, nie sú peniaze na Slovenské národné noviny, no lebo sú, sa rozoberú po ceste. Ale je zas na druhej strane treba povedať, tá Matica nie je vôbec inakšia, ako je celá spoločnosť a to je škoda.“

Moderátor: „Klasické literárne časopisy, tradičné, Literárny týždenník, Romboid, Dotyky, tiež majú problémy. To je zas dotácia z Fondu na podporu umenia...“

Anton Hrnko: „Ja osobne si myslím, že Fond na podporu umenia je najväčší podvod, ktorý spáchal Maďarič na Slovenskej literatúre. To je neobyčajným spôsobom vyvlečenie sa zo zodpovednosti ministra kultúry za stav slovenskej literatúry. A takýto podvod jednoducho aký urobil Maďarič so svojimi priateľmi, tých svojich priateľov nasáčkoval do toho Fondu a ten si rozdáva peniaze podľa sympatií a nie podľa zásluhy. A preto veľmi ma mrzí, že sa nejakým spôsobom atakuje Slovenský literárny fond, pretože to je posledná inštitúcia, ktorá ešte dokázala financovať slovenskú literatúru nezávislú od rôznych zahraničných nadácií a nezávislú od štátneho rozpočtu. A osobne si myslím, že Slovenský literárny fond by mal jednoducho byť zachovaný. Ten problém vznikol v podstate Miklošovou daňovou reformou, lebo ten predchádzajúci režim si považoval, respektíve podporoval činnosti, ktoré ľudia robili mimo svojho pracovného nasadenia. Keď som ja bol zamestnaný na historickom ústave, dostával som plat, odovzdával som svoju prácu a tak ďalej. A keď som písal do novín, dostával som, alebo som písal literárne články alebo úvahy, tak som dostával honorár. Ten štát si to považoval, že to robím navyše, ako je moja povinnosť, tak mi to zdaňoval zníženou sadzbou na 5% a 2% som ešte odvádzal do literárneho fondu. Všetky zdravotní poisťovne a odvody na penziu som platil zo svojho a nedostal som vyššiu, len toľko, koľko som si tam odviedol, hej. A potom prišla táto reforma, ktorá vsio rovno, urobil najasociálnejšiu daň, takzvanú rovnú daň, čo je ako terminus technicus hlúpy, ktorý sa používa, že sa všetky daňové tarify na 20% znížili. A už tam bolo žiadne výnimky nie. A tým pádom samozrejme zostalo, zostal odvod 2%, ktorý už ide nad tých povinných 20% do literárneho fondu. My, čo sme mali malé honoráre a domáce honoráre, tak sme to platili, lebo sme si uvedomovali, že to treba. No protestovali tým, proti tomu tí, ktorí mali nadmerné honoráre od Sorosa a ostatných zahraničných donorov. A tým sa samozrejme nepáčilo tie 2%, tak preto sa dostal ten kolotoč okolo literárneho fondu. V Čechách ho zrušili a majú hlavu v smútku, pretože im to tam chýba jak, no nechcem sa neslušne vyjadrovať. No takže aké riešenie? Ja si osobne myslím, že tam riešenie je úplne elegantné. Tak jak môže niekto odpísať 2% dane na neziskovky, tak jednoducho tie 2% by sa mali z tých, z toho základu dane odpísať do toho fondu a potom by boli všetci spokojní. Lebo nikto by neplatil viac, všetci by platili 20%, akurát tie 2% z mojej dane literárnej by išlo do literárneho fondu a to si myslím, že je úplne riešiteľná vec a že to je to, čo Slovensko potrebuje, pretože Slovensko skutočne potrebuje aj nezávislé financovanie kultúry, literatúry, lebo štátne financovanie je vždy spojené s korupciou tá korupčná inštitúcia sa dnes volá Fond na podporu umenia, to je vyslovene korupčná. A nemusia oni ako nejako vyslovene korupčne brať peniaze, ale sú korupční tým, že si prihrávajú svojim ľuďom. A ostatní nedostanú. Čo je to, to je korupcia. Keď sa niekto, no a potom Literárne informačné centrum, to je tiež tragédia, ktorá podporuje v podstate to, čo Slovensko nepotrebuje a to, čo by malo podporovať, tak to nepodporuje. To sú tiež rozhádzané štátne peniaze. Preto treba aj

nezávislé peniaze, ktoré by samosprávne si kultúra riešila, aby sa dostali aspoň čiastočne k tým, ktorí skutočne hodnoty umelecké, literárne tvoria.“

Moderátor: „Si dlhoročným členom Spolku slovenských spisovateľov, novozvolené predstavenstvo ťa nedávno zvolilo za podpredsedu Spolku slovenských spisovateľov. Ako vnímaš toto najstaršie, najpočetnejšie združenie, ktoré o dva roky oslávi storočnicu a čím by si vedel pomôcť, poradiť.“

Anton Hrnko: „No to je ťažká otázka, predovšetkým sa musím poďakovať všetkým členom predsedníctva, ktorí ma do tejto funkcie zvolili a vyjadrili tak dôveru voči mne. Ja samozrejme sa budem snažiť vykonávať tú funkciu čo najlepšie, aby sme dosiahli ciele, ktoré sme si predsavzali a tie sú neľahké a nie nízke. Aby som tak povedal, sú hodne vysoko zasadené, treba samozrejme doriešiť otázku našej budovy, treba doriešiť mnohé aj vzťahy medzi jednotlivými zväzmi spisovateľskými v stredoeurópskom aj širšom európskom priestore. Ja si myslím, že slovenská literatúra má čo ponúknuť aj ostatným literatúram a myslím si, že naši autori sú pomerne dosť prekladaní, keďže sme malá literatúra a vieme sa dostať aj na pulty predajní, respektíve do vydavateľstiev, ktoré sú európske, čo sa týka tými svojimi rozmermi, takže v tomto zmysle si myslím, že to je zaväzujúce. Spolok slovenských spisovateľov je viacmenej odnož bývalého zväzu, ktorá sa prihlásila k tradíciám Spolu slovenských spisovateľov, ktorý násilne bol v rámci boja proti buržoáznemu nacionalizmu a tak ďalej zlikvidovaný. Je mimoriadne dôležité, že sa snažíme prihlásiť ku svojim historickým koreňom, lebo najmä v politike je to bežné, ale sa to stáva takým širším fenoménom, že ľudia si myslia, že dejiny sa začali vtedy, keď sa oni dostali k funkcii a tí inteligentnejší, keď sa oni narodili, si myslia, hej. Ale dejiny sa, dejiny sú nepretržitý proces, ktorý je omnoho dlhší ako individuálny život človeka. A keď si zoberiem zástoje slovenských spisovateľov, či za Československej republiky, počas vojny i po vojne, teda členov spolku, je to významný prvok, ktorý mal veľkú spoločenskú váhu. A pri tej storočnici by sme mali sa snažiť o to, aby spisovatelia, ich organizácia, opäť nadobudli váhu v spoločnosti, opäť si ich ľudia vážili, ale ako to môžeme dosiahnuť, no môžeme to dosiahnuť jedine tým, že budeme tvorivo pracovať a presvedčíme ľudí, že skutočne vieme, môžeme a chceme, takže v tomto zmysle, ja si myslím, že tá storočnica bude výrazným a významným medzníkom našej činnosti. Treba to riadne pripraviť, treba urobiť všetko pre to, aby sa spolok dostal do širšieho povedomia. No a potom možno také skryté želanie, že by sme už ako príslušníci jedného národa, keď už niekomu sa to nepáči tak jedného rečového spoločenstva, našli cestu k sebe, aby sme sa viac rešpektovali v tej mnohorakosti, pretože mne sa zdá, že liberalizmus sa dnes zmenil na niečo, čo je, respektíve neoliberalizmus, čo je v príkrom rozpore s úvahami liberalizmu tak, ako ich kedysi reprezentoval Voltaire, že nesúhlasím s vami, ale urobím všetko pre to, aby ste svoj názor mohli vyjadriť. No dnešný neoliberalizmus je asi nasledovného charakteru, môžeš sa slobodne stotožniť s našimi názormi, ak tak neurobiš, tak je to tvoja chyba. Tak toto liberalizmus nie je. To mi skôr pripomína päťdesiate roky alebo mccarthizmus a podobné inštitúcie, ktoré sa preťahovali, preťahovali cez dejiny, hej, no a nerád by som bol, aby nejaký novodobí polpothovia alebo urvátkovci, alebo takéto individua rozhodovali o bytí a nebytí, aj keď len myšlienkovej, myšlienkového ľudí, pretože potom aj tie sociálne siete nelikvidujú tých, čo tam šíria nenávisť, ale likvidujú tých, čo tam šíria iné názory. To, to je ako neprijateľné, to si myslím, že mali by sme úctu mať k človeku, jedincovi aj k človeku ako individuu a rešpektovať ho v jeho individuálnej charakteristike, v jeho individuálnej osobnosti, respektíve rešpektovať jeho telesnú, ale aj duchovnú integritu.“

Moderátor: „Vážení poslucháči, veľmi pekne vám ďakujem, že ste nás počúvali. Veľmi pekne ďakujem pánovi Antonovi Hrnkovi spisovateľovi, historikovi a skvelému, jedinečnému človeku, že prišiel, našiel si čas a porozprával sa s nami.“

Anton Hrnko: „Ďakujem za pozvanie a myslím si, že môžeme spolupracovať ďalej, ak budete o to stáť.“

Moderátor: „*Ďakujem veľmi pekne, všetko dobré.*“

17:55:05 *Ars litera*, koniec programu / hudobný blok / upútavky na vlastný program /

18:00:03 koniec záznamu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 6.10.2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.

Sťažnosť č.: 1286/SO/2021

Programová služba: WAU

Vysielateľ: MAC TV, s.r.o.

Číslo licencie: TD/109

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosť evidovanú pod č. 1286/SO/2021 smerujúcu voči vysielaniu televíznej programovej služby WAU, vysielateľa MAC TV, s.r.o. a uznala sťažnosť podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažnosti.

T: 18.10.2021

Z: PgO

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 6. 10. 2021**

Sťažnosť č.	1286/SO/2021 zo dňa 19. 8. 2021
Sťažovateľ:	fyzická osoba
Predmet sťažnosti:	reklama 365 bank
Deň a čas vysielania:	19. 8. 2021 o cca 22:15 h
Označenie podľa JSO:	bez označenia
Programová služba:	WAU
Vysielateľ:	MAC TV s.r.o.
Číslo licencie:	TD/109

Dátum: 29. 9. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:

„...V reklame na 365 banku je opakovane používaný cudzí jazyk (angličtina) bez použitia tituliek, pre “stlačenie tlačidla“. Ak sa nemýlim jedná sa o slovenskú banku pôsobiacu na Slovenskom trhu a nie anglickú banku pôsobiacu na Anglickom trhu tak neviem prečo nie je použitý domovský jazyk alebo uvedené titulky.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Ustanovenie § 16 ods. 3. písm. e) zákona č. 308/2000 Z. z.

(3) Vysielať je povinný

e) zabezpečiť pri vysielaní programov a ostatných zložiek programovej služby používanie štátneho jazyka, jazykov národnostných menšín a cudzích jazykov v súlade s osobitnými predpismi, 26)

Zákon č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku

§ 2 ods. 2 a 3

(2) Kodifikovanú podobu štátneho jazyka na podnet odborných slovakistických výskumných pracovísk a odborníkov v oblasti štátneho jazyka schvaľuje a zverejňuje Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (ďalej len "ministerstvo kultúry") na svojej internetovej stránke.

(3) Akýkoľvek zásah do kodifikovanej podoby štátneho jazyka v rozpore s jeho zákonitosťami je neprípustný.

§ 5 ods. 1

(1) Vysielať rozhlasovej programovej služby 9a) a vysielať televíznej programovej služby 9b) sa na území Slovenskej republiky uskutočňuje v štátnom jazyku okrem vysielať

a) inojazyčných televíznych programov 9c) alebo iných zložiek televíznej programovej služby s titulkami v štátnom jazyku alebo ktorým bezprostredne predchádza alebo po ktorých bezprostredne nasleduje ich vysielať v štátnom jazyku,

b) inojazyčných rozhlasových programov alebo iných zložiek rozhlasovej programovej služby, ktorým bezprostredne predchádza alebo po ktorých bezprostredne nasleduje ich vysielať v štátnom jazyku a rozhlasových programov alebo iných zložiek rozhlasovej programovej služby v regionálnom vysielať alebo lokálnom vysielať určených pre príslušníkov národnostnej menšiny vrátane podujatí v priamom prenose,

c) rozhlasovej programovej služby Rozhlasu a televízie Slovenska určenej na vysielať kultúrnych a informačných programov do zahraničia, 10)

d) televíznych a rozhlasových jazykových kurzov a relácií s príbuzným zameraním,

e) hudobných diel s pôvodnými textami,

f) rozhlasových programov Rozhlasu a televízie Slovenska v jazykoch národnostných menšín a etnických skupín, 11)

g) audiovizuálnych diel alebo zvukových záznamov umeleckých výkonov šírených vysielať v pôvodnej jazykovej úprave spĺňajúcej požiadavku základnej zrozumiteľnosti z hľadiska štátneho jazyka, 11a)

h) audiovizuálnych diel, ktorých dabing v jazyku spĺňajúcom požiadavku základnej zrozumiteľnosti z hľadiska štátneho jazyka bol vyrobený pred 1. januárom 2008 a ktoré boli odvysielať na území Slovenskej republiky pred 1. januárom 2008,

- i) pôvodných jazykových prejavov jednotlivých osôb v jazyku spĺňajúcom požiadavku základnej zrozumiteľnosti z hľadiska štátneho jazyka zaradených do spravodajských, publicistických a zábavných televíznych relácií alebo rozhlasových relácií,
j) podujatia v priamom prenose so simultánnym tlmočením do štátneho jazyka v rámci inojazyčnej relácie.

§ 11

Štátnym jazykom sa na účely § 3 až 8 rozumie slovenský jazyk v kodifikovanej podobe podľa § 2 ods. 2; tým sa nevylučuje používanie inojazyčných nových odborných pojmov, termínov alebo pomenovaní nových skutočností, na ktoré sa ešte neustálil a nekodifikoval v štátnom jazyku vhodný rovnocenný výraz, ako aj používanie nespisovných jazykových prostriedkov, ak ide o ich funkčné využitie, najmä v umeleckej tvorbe a v publicistike.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiiu:

Rade pre vysielanie a retransmisiiu bola dňa 19. 8. 2021 doručená sťažnosť smerujúca voči odvysielaniu reklamy na 365 bank, voči ktorej sťažovateľ namietal, že je v nej opakovane používaný cudzí jazyk (angličtina) bez použitia tituliek, pre „stlačenie tlačidla“...

Predmetný reklamný šot na 365 bank bol odvysielaný dňa 19. 8. 2021 na televíznej programovej službe WAU v čase 22:15:26 h – 22:16:55 a trval cca 1 min. 29 s.

Sťažovateľ namietal voči opakovanému použitiu angličtiny bez tituliek na označenie stlačenie tlačidla v predmetnom reklamnom šote.

Počas monitorovania reklamy 365 bank sme zaznamenali anglické vyjadrenie *push the button* (stlačiť tlačidlo), ktoré bolo odvysielané raz:

Ženský sprievodný hlas: „Tak sme si povedali, žeby bolo fajn, keby digitálna banka mala pobočky. A ľudia, že: „Hmmm!“ No ale potom, že či bude účet stále zadarmo! No a my, že: No jasné! Ved', počkaj, Bohdan! Ved' aj digitálna, aj s pobočkami, a aj s účtom bez podmienok stále zadarmo. **Bohdan! Push the button!** Aj digitálna, aj s pobočkami, aj s účtom zadarmo. Celé dobre! 365 banka.“

Súbežne s odvysielaním anglického vyjadrenia „*push the button*“ sa na obrazovke zobrazil slovenský titulok: „Bohdan! Stlač to tlačidlo.“

Trišesťpäťka (banka) prešla v priebehu leta transformáciou a z pôvodne čisto digitálnej sa stala plnoformátovou bankou. V súvislosti s týmito zmenami prichádza aj s novou kampanou a novým hlasom (herečka Dominika Morávková-Zeleníková). Cieľom ich reklamnej kampane je osloviť širšiu cieľovú skupinu, s čím súvisí aj koncepcia predmetnej reklamy, v ktorej vystupujú ľudia rôznych vekových kategórií, a je v nej dominantná aj rozšírená farebnosť (okrem pôvodnej mintovej sa objavuje aj ružová, žltá aj bordová).

Použitie namietaného anglického výrazu súvisí podľa nášho s tým, že nosným prvkom kampane je tlačidlo a výzva „*push the button*“. Ide o symbolické vyjadrenie možnosti, že stlačením tlačidla sa pre banku – Trišesťpäťku môže rozhodnúť každý, kto uprednostňuje fyzický kontakt, ale aj ten, komu vyhovuje skôr digitál. Voľba je len na klientovi. S motívom tlačidla pritom banka pracuje vo všetkých formátoch. Využíva ho v online, televízii, ale aj na outdoorových nosičoch. (zdroj: <https://www.omeiach.com/reklama/21309-kampan-365->

[bank-na-podporu-pozicioningu-digitalnej-banky-s-pobockami-doprevadza-novy-zensky-hlas-video\)](#)

Na základe monitoringu konštatujeme, že v reklame vyslovený anglický výraz “*push the button*“ bol preložený slovenským titulkom, ktorý sa objavil na obrazovke súbežne s jeho vyslovením, takže odvysielaním reklamy nedošlo k porušeniu zákona č. 308/2000 Z. z.

ZÁVER:

Na základe uvedeného sa domnievame, že vysielateľ WAU odvysielaním reklamného spotu 365 bank dňa 19. 8. 2021 v čase 22:15:26 h – 22:16:55 h neporušil ustanovenie § 16 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii.

Sťažnosť preto navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnenú**.

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1286/SO/2021)

Monitorované vysielanie: reklama 365 bank

Odvysielané dňa: 19. 8. 2021

Čas vysielania: cca 22:15:26 h – 22:16:55 h

JSO: bez označenia

- časový kód cca:

- začiatok záznamu 22:10:00 h
- prebiehajúci program *C.S.I.: Kriminálka Las Vegas IV.* 12
- **prerušenie programu (22:15:14 h)**
- zvukovo-obrazový predel
- reklama
 - reklamný spot na 365 bank o cca 22:15:26 h – 22:16:55 h (v trvaní cca 1 min. 29 s)

Ženský sprievodný hlas: „Tak sme si povedali, žeby bolo fajn, keby digitálna banka mala pobočky. A ľudia, že: „Hmmm!“ No ale potom, že či bude účet stále zadarmo! No a my, že: No jasné! Ved', počkaj, Bohdan! Ved' aj digitálna, aj s pobočkami, a aj s účtom bez podmienok stále zadarmo. Bohdan! Push the button! Aj digitálna, aj s pobočkami, aj s účtom zadarmo. Celé dobre! 365 banka.“

Na obrazovku s mintovým podkladom sa vsunie text: Aj digitálna,
aj s pobočkami

Vedľa textu je zobrazený kruh s ružovou výplňou, vo vnútri ktorého je označenie funkcie: prehrať.

V pravom dolnom rohu obrazovky je zobrazené logo banky:

Tlačidlo s označením prehrať sa stlačí. Potom nasleduje prestrih na muža, od ktorého sa kamera postupne vzdiaľuje a ktorý drží v ruke mobilný telefón sčasti s mintovo-bielou farbou na displeji. Vedľa neho sedí staršia pani za počítačom a v pozadí s mintovou vzorkovanou tapetou prejde žena, ktorá drží v rukách zrejme obaly. V pravom dolnom rohu obrazovky je zobrazené logo 365 banky.

Rýchly prestrih na mladú ženu zboku oblečenú v športovom úbore, od ktorej sa kamera tiež postupne vzdiaľuje. Sedí obkročmo na lavičke v hale a v ruke drží telefón, na displeji ktorého je vidieť mintovo-bielu farbu. Na žltej lavičke stojí fľaša v mintovej farbe a o lavičku je opretá raketa. V hale hrá muž tenis a vzadu na lavičke sedí ďalšia žena v športovom úbore. Prestrih dovnútra autobusu s mintovou podlahou, v ktorom sedia ľudia rôznych vekových kategórií s telefónom v ruke. V strede stojí mladé dievča s telefónom v ruke a pozerá sa naň. Na ruke má hodinky v mintovej farbe s čiernym displejom. Ľudia v autobuse sa naklonia posediačky k sebe. Vzadu niektorí aj vstanú. Spolu povedia: „Hmmm...“ Prestrih znova na mladú ženu v telocvični s telefónom v ruke, ktorá zdvihne hlavu. Znova je tam muž, ktorý hrá a žena, ktorá sedí vzadu na lavičke.

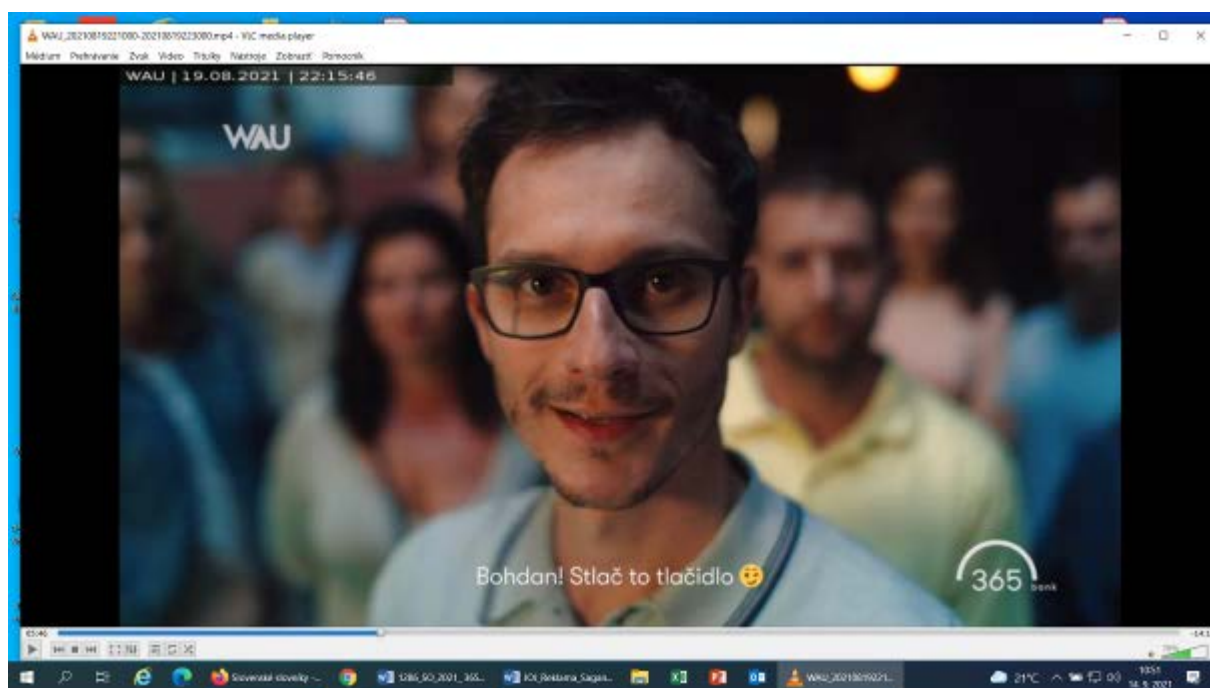
Prestrih na viacerých ľudí v miestnosti s počítačmi na stoloch, s mintovou vzorkovanou tapetou a s mintovou namaľovanou stenou. Ľudia v miestnosti sa otočia smerom dopredu ku kamere.

Nasleduje detailný záber na tvár mladej ženy v autobuse, ktorá zodvihne hlavu a vysunie dopredu bradu. Prestrih na ľudí, ktorí tancujú a na kapelu na pódiu. Všetci sa razom obrátia dopredu smerom ku kamere.

Záber na mladých ľudí, ktorí stoja pred pódium. Vpredu v zábere stojí mladý muž. Ruku má už takmer na mintovo-žltom tlačidlo s označením loga banky. Vzápätí sa pozrie do kamery a ruku odtiahne. Prestrih na mladú ženu v autobuse, ktorá má svoju ruku blízko tyče, na ktorej je tlačidlo označené logom banky. Prestrih na mladú ženu v športovom úbore s rukou nad tlačidlom s označením logom banky. Pozerá sa do kamery.

Rýchly prestrih na mladého muža sediaceho za počítačom už s takmer jeho rukou na žltom tlačidle s označením loga banky umiestnenom na počítači. Pozerá sa do kamery. Záber zhora na mladých ľudí, ktorí stoja tesne vedľa seba okolo tlačidla s logom banky, ktoré je na štvorcovom podklade. Pozerajú sa smerom do kamery a híkajú.

Mladá žena v športovom úbore sediaci na lavičke otvorí ústa. Speváčka v klobúku s piercingom v nose otvorí pred mikrofónom tiež ústa. Mladý muž Bohdan sa otočí zboku smerom dopredu a usmeje sa. Záber, ako položí ruku na tlačidlo s označením loga banky. Na obrazovke sa objaví text: *Bohdan! Stlač to tlačidlo* 😊. Potom záber na ruku dievčaťa v autobuse, ako stlačí tlačidlo. Ďalšia ruka v zábere na tlačidlo.

Prestrih, ako vystrelia rakety. Ľudia zozadu dvíhajú ruky. Na pódiu sčasti vidieť kapelu. Vo vzduchu visia girlandy v tvare trojuholníkov mintovej farby a lietajú konfety. Prestrih na dievča z autobusu, ako tancuje medzi padajúcimi konfetami v mintovej farbe. Žena v športovom úbore spolu s ďalšou ženou a mužom oblečených v športových úboroch v pozadí vyskočia. Vo vzduchu lietajú konfety v ružovej a mintovej farbe. Ľudia v kancelárii pod

padajúcimi konfetami v ružovej a mintovej farbe tancujú tiež. Záber na ľudí na koncerte zozadu, ako vyskakujú. Rakety vystrelia a lietajú konfety.

Na obrazovku s mintovým podkladom sa vsunie text: Účet bez
poplatku
za vedenie

Vedľa textu je zobrazený kruh s ružovou výplňou, vo vnútri ktorého je zobrazené 0 €

V pravom dolnom rohu obrazovky je zobrazené logo banky:
Záber na ruku, ktorá stlačí tlačidlo na obrazovke, vo vnútri ktorého je na ružovom podklade zobrazené 0 €.

Na tmavom pozadí obrazovky sa zobrazí logo banky, pod ktorým je zobrazený text: www.365.bank

Po uvedenej webovej stránke je odkaz na Google Play a App Store.

- pokračovanie reklamného bloku
- zvukovo-obrazový predel
- upútavkový blok
- zvukovo-obrazový predel
- **pokračovanie programu** (22:24:31 h)
- koniec záznamu (22:29:59 h)

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 6. 10. 2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.

Sťažnosť č. 1227/SO/2021

Programová služba: DAJTO

Vysielateľ: MARKÍZA-SLOVAKIA, spol. s r.o.

Číslo licencie: TD/47

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. **začína správne konanie** voči vysielateľovi MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. v súvislosti s tým, že dňa 4. 7. 2021 v čase o cca 16:39 hod. odvysielal v rámci programovej služby DAJTO doplnkovú obsahovú službu – titulky pre osoby so sluchovým postihnutím k programu *Dva a pol chlapa (X. séria, epizódy 7,8)*, čím mohlo prísť k porušeniu:

- § 18aa ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z., nakoľko titulky pre osoby so sluchovým postihnutím neboli zosynchronizované so zvukovou stopou programu,
- § 18aa ods. 1 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z., nakoľko titulky pre osoby so sluchovým postihnutím nezachytávali hovorený prejav v programe spôsobom, ktorý osobám so sluchovým postihnutím umožňuje porozumieť jeho obsahu a
- § 18aa ods. 1 písm. c) zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s možným porušením ustanovení vyhlášky Ministerstva kultúry č. 12/2016 Z. z. o titulkoch pre osoby so sluchovým postihnutím.

Úloha:

Kancelária Rady v zmysle § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. oznámi účastníkovi konania začiatok správneho konania a zabezpečí nevyhnutné podklady a dôkazy pre rozhodnutie vo veci.

T: 20. 10. 2021

Z: PLO

Úloha:

Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi začatie správneho konania.

T: 18. 10. 2021

Z: PgO

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 6. 10. 2021

Sťažnosť č. 1227/SO/2021 zo dňa 26. 7. 2021

Sťažovateľ: fyzická osoba

Predmet sťažnosti: Dva a pol chlapa (S 10, E 07, 08)

Deň a čas vysielania: 4. 7. 2021 o cca 16:39 hod.

Označenie podľa JSO: 12

Programová služba: DAJTO

Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r. o.

Číslo licencie: TD/47

Dátum: 29. 9. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:

„Dňa 04.07.2021 o cca 16:40 som sledovala kanál „Dajto“, konkrétne program „2 a pol chlapa“, ktorý mal byť údajne sprevádzaný titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím. Po zvolení tituliek v teletexte som zistila, že tieto titulky boli oneskorené a vôbec nesedeli s obrazom.

Týmto podávam sťažnosť na vysielanie programu „2 a pol chlapa“ na programovej službe „Dajto“, ktorej vysielateľom je Markíza. Ako osoba so slabším sluchom potrebujem sledovať program aj s titulkami, aby som pochopila dej programu. V tomto prípade preto žiadam Radu o posúdenie mojej sťažnosti, nakoľko text tituliek nebol synchronizovaný so zvukovou stopou programu.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 308/2000 Z. z. (ďalej len „ZVR“)

§ 18a

Osobitné povinnosti vysielateľa s licenciou

Vysielateľ s licenciou je povinný zabezpečiť multimodálny prístup k programovej službe, a to tak, aby vo vysielaní každej televíznej programovej služby, ktorú vysiela digitálne, bolo najmenej

a) 10% všetkých vysielaných programov sprevádzaných titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím, alebo tlmočených do posunkovej reči nepočujúcich alebo v posunkovej reči nepočujúcich,

§ 18aa

Titulky pre osoby so sluchovým postihnutím

(1) Titulky pre osoby so sluchovým postihnutím sú obrazovo zachytený text v slovenskom jazyku, ktorý

a) je synchronizovaný so zvukovou stopou audiovizuálneho diela alebo programu,

b) zachytáva hovorený prejav v audiovizuálnom diele alebo v programe spôsobom, ktorý osobám so sluchovým postihnutím umožňuje porozumieť jeho obsahu a

c) je v súlade s požiadavkami ustanovenými všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá ministerstvo kultúry podľa odseku 2.

(2) Všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo kultúry, ustanoví požiadavky, ktoré musia spĺňať titulky pre osoby so sluchovým postihnutím sprevádzajúce audiovizuálne diela, programy televíznej programovej služby a programy audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie.

Vyhláška č. 12/2016 Z. z. o titulkoch pre osoby so sluchovým postihnutím (ďalej len „Vyhláška“)

§ 1

Titulky pre osoby so sluchovým postihnutím (ďalej len "titulky") musia spĺňať tieto technické požiadavky:

a) text titulu je zarovnaný na stred,

b) maximálny počet znakov v riadku je 36 vrátane medzier,

c) titulok pozostáva maximálne z dvoch riadkov,

d) čas zobrazenia titulu je primeraný na zabezpečenie jeho čitateľnosti,

e) titulok je zobrazený na tmavom podklade a jeho farba je v kontraste voči farbe podkladu; farba titulku nesmie byť červená, fialová ani sivá.

§ 2

(1) Pri zobrazení titulkov zachytávajúcich hovorený prejav viacerých postáv sa použije farebné odlíšenie titulkov. Farebné odlíšenie titulkov sa použije v jednom audiovizuálnom diele alebo v jednom programe najviac v piatich farbách.

(2) Pri zobrazení titulkov sa pomlčka na začiatku vety použije ako znamienko na oddelenie hovoreného prejavu jednej postavy od predchádzajúceho hovoreného prejavu inej postavy. Počas trvania hovoreného prejavu postavy, ktorý sa pre rozsiahlosť rozdelí do viacerých titulkov, sa pomlčka určujúca zmenu postavy ďalej neumiestňuje.

(3) Pri zobrazení titulkov zachytávajúcich hovorený prejav postavy, ktorá nie je v danom momente v audiovizuálnom diele alebo v programe zobrazená, sa na začiatku identifikuje táto postava menom alebo iným označením, pričom identifikácia postavy sa uvedie titulkom zobrazeným veľkými písmenami, ktorý je ukončený dvojbodkou.

(4) Ak je hovorený prejav postavy ovplyvnený emočným prejavom, ktorý nie je zo zrkového vnemu zrejmý, ale má vplyv na priebeh deja, tento emočný prejav sa identifikuje a zobrazí v titulku malými písmenami v zátvorkách, pred uvedením titulkov zachytávajúcich hovorený prejav postavy ovplyvnený emočným prejavom.

(5) Ak titulky zachytávajú vnútorný monológ postavy alebo jej spomienky, zobrazí sa táto skutočnosť v titulku malými písmenami v zátvorkách, pred uvedením titulkov zachytávajúcich hovorený prejav postavy.

(6) Ak je súčasťou audiovizuálneho diela alebo programu krátky dialóg alebo monológ v cudzom jazyku, ktorý zámerne nie je preložený do slovenského jazyka a je ponechaný v originálnom znení, tento dialóg alebo monológ sa nezobrazuje v titulkoch, namiesto toho sa veľkými písmenami zobrazí titulok, v ktorom sa uvedie, v akom cudzom jazyku dialóg alebo monológ prebieha. Postup podľa prvej vety sa neuplatní, ak by absencia zachytenia hovoreného prejavu titulkami sťažila chápanie sledovaného audiovizuálneho diela alebo programu. V takom prípade sa pred titulkami zachytávajúcimi hovorený prejav v cudzom jazyku zobrazí v titulku veľkými písmenami informácia, v akom cudzom jazyku dialóg alebo monológ prebieha.

(7) Ak je nevyhnutné text titulku skrátiť alebo inak upraviť, nesmie skrátený alebo upravený text meniť alebo skresliť zmysel hovoreného prejavu.

§ 3

Ak sú v audiovizuálnom diele alebo v programe obsiahnuté zvuky, ktoré majú vplyv na jeho dej alebo trvajú viac ako 15 sekúnd bez hovoreného prejavu a pritom nevyplývajú zo zrkového vnemu, je potrebné oznámiť zvuk zobrazením titulku veľkými písmenami.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiu:

V sťažnosti bolo namietané, že titulky boli oneskorené a vôbec nesedeli s obrazom. Text titulkov nebol synchronizovaný so zvukovou stopou programu.

Monitorovaním záznamu vysielania programovej služby DAJTO bolo zistené, že dňa 4. 7. 2021 o cca 16:39 hod. bol odvysielaný program *Dva a pol chlapa*. Na základe jeho formy a obsahu ho môžeme označiť ako dramatický program – seriál. Monitorovaním bolo zistené,

že program bol sprevádzaný titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím (ďalej len „titulky“).

Pri monitorovaní sme sa zamerali na podmienku dodržiavania zákonných požiadaviek na vysielanie titulkov pre osoby so sluchovým postihnutím. Bližšie sme sa venovali iba tým ustanoveniam, v súvislosti s ktorými sme pri vysielaní našli možný rozpor. V prepise monitorovaného vysielania sú nedostatky zvýraznené sivým prekrytím.

A) Synchronizácia stopy

Podľa § 18aa ods. 1 písm. a) ZVR „Titulky pre osoby so sluchovým postihnutím sú obrazovo zachytený text v slovenskom jazyku, ktorý

a) je synchronizovaný so zvukovou stopou audiovizuálneho diela alebo programu,“

Monitorovaním programu bolo zistené, že niektoré titulky boli počas vysielania zobrazené skôr, ako slová vyslovili postavy (cca 2 - 4 sek).

zvukovo-obrazová zložka	prepis zobrazených titulkov
/16:39:37/ Missy: Ahoj vojak. Jake: Ahoj. Missi: Ty budeš Jake. Spím v tvojej izbe. Jake: Boh žehnaj Amerike. Missi: Si taký sladký. Najradšej by som ťa zjedla, ale asi by som dostala cukrovku.	(Predčasné zobrazenie titulkov cca 2 sek.) - Ahoj, vojak. - Ahoj. - Spím v tvojej izbe. - Boh žehnaj Amerike. - Si taký sladký. Najradšej by som ťa zjedla.
/16:40:30/ Walden: Takže máš len vyčkávať, kým sa rozhodne, že si hoden toho, aby si ju videl?	(Predčasné zobrazenie titulkov cca 4 sek.) - Máš vyčkávať, kým sa rozhodne, že si hoden, aby si ju videl?
/16:42:13/ Jake: Je to neuveriteľná náhoda. Aká je pravdepodobnosť, prídem na víkend domov a Missy práve ... Alan: Jake, stačilo.	(Predčasné zobrazenie titulkov cca 3 sek.) - Je to neuveriteľná náhoda. Aká je pravdepodobnosť? Prídem na víkend domov a Missi – - Jake, stačilo.
/16:46:23/ Jake: Čau. Alan: Ahoj. Kde je Missi? Jake: Vybaluje sa. Teraz naozaj. Alan: Iste. Asi si ju užívaš. Jake: To áno. Nevieť si predstaviť byť s niekým iným. Alan: Áno. Ten pocit si pamätám.	(Predčasné zobrazenie titulkov cca 2 sek.) - Čau. - Ahoj. Kde je Missi? - Vybaluje sa. Teraz naozaj. - Asi si ju užívaš. - Áno. Nevieť si predstaviť byť s niekým iným. - Ten pocit si pamätám.

/16:46:58/ Whitney: <i>Ked' som sa presťahovala do Los Angeles povedala som si, že tomu dám 2 roky. Ak zo mňa nebude hviezda, vrátim sa domov a nájdem si prácu.</i> Walden: <i>Kolko času ti ostáva?</i> Whitney: <i>Jedenásť dní.</i> Walden: <i>No, bohu stačilo sedem dní.</i>	(Predčasné zobrazenie titulkov cca 2 sek.) - Ked som sa sem prišla, povedala som si, že tomu dám 2 roky. Ak zo mňa nebude hviezda, vrátim sa domov a nájdem si prácu. - <i>Kolko času ti ostáva?</i> - Jedenásť dní. - <i>Bohu stačilo sedem dní.</i>
/16:48:59/ Missi: <i>Dobré ráno.</i> Walden: <i>Ahoj. Kde je Jake?</i> Missi: <i>Ešte spí, lebo v armáde musí vstávať o štvrtej ráno.</i> <i>U nich je to štyri nula nula.</i>	(Predčasné zobrazenie titulkov cca 2 sek.) - Dobré ráno! - <i>Ahoj. Kde je Jake?</i> - Ešte spí, lebo v armáde musí vstávať o štvrtej ráno. U nich je to štyri nula nula.
/16:50:08/ Alan: <i>Áno?</i> Vojak: <i>Nerád ruším, pane, je toto dom vojaka Jakea Harpera?</i> Alan: <i>Áno je, stalo sa niečo?</i>	(Predčasné zobrazenie titulkov cca 3 sek.) - <i>Áno?</i> - Nerád ruším, pane. Je to dom vojaka Jakea Harpera? - <i>Áno je. Stalo sa niečo?</i>
/16:50:48/ Alan: <i>Jake!</i> Jake: <i>Teraz nie, oci!</i> Alan: <i>Pred chvíľou ťa tu hľadali vojenský policajti.</i> Jake: <i>Čo si povedal?</i>	(Predčasné zobrazenie titulkov cca 3 sek.) SMIECH ZA DVERAMI. - <i>Jake!</i> - Teraz nie, oci! - Pred chvíľou ťa tu hľadali vojenský policajti.
/16:59:26/ Alan: <i>Ty si odtiaľ zdrhol, Jake? Bez priepustky?</i> Jake: <i>Neboj sa, nič sa nedeje.</i>	(Predčasné zobrazenie titulkov cca 2 sek.) - Ty si odtiaľ zdrhol? Bez priepustky? - <i>Neboj sa.</i>
/17:01:04/ Whitney: <i>Mám tu ďalšie pivo.</i> Walden: <i>Áách, neviem, či by som mal.</i> Whitney: <i>Ožratí chlapi sú sexi.</i> Walden: <i>Musím uznať Whitney, s tebou sa cítim ako v siedmom nebi.</i>	(Predčasné zobrazenie titulkov cca 3 sek.) - Mám tu ďalšie pivo. - <i>Neviem, či by som mal.</i> - Ožratí chlapi sú sexi. - <i>S tebou sa cítim ako v siedmom nebi.</i>
/17:02:52/ Missi: <i>Ahoj.</i>	(Predčasné zobrazenie titulkov cca 2 sek.) - Ahoj. - <i>Ahoj.</i> - Si v pohode? - <i>Čo ťa do toho?</i>

Jake: Ahoj. Missi: Si v pohode? Jake: Čo ťa do toho? /17:04:01/ Missi: Ahoj. Walden: Ahoj. Missi: Kde máš priateľku? Walden: Áá, dnes má voľno. /17:05:24/ Missi: Zaklínačka ľudí opäť boduje. Walden: Spúšťame sa zo svahu a ty si celá spotená a všade sú zamrznuté sušne. /17:07:16/ Missi: Nesmieš hádzať flintu do žita! Tá pravá niekde čaká. /17:25:09/ Walden: Mám pre teba jednu dobrú a jednu zlú správu. /17:33:10/ Lyndsey: Alan? Alan: Porozprávajme sa. /17:34:14/ Mladík: Áno? Walden: Je doma mama? Mladík: Mama? Shari: Walden? Čo tu robíš?	(Predčasné zobrazenie titulkov cca 2 sek.) - Ahoj. - Ahoj. - Kde máš priateľku? - Dnes má voľno. (Predčasné zobrazenie titulkov cca 3 sek.) - Zaklínačka ľudí opäť boduje. - Spúšťame sa zo svahu. A ty si celá spotená a všade sú zamrznuté sušne. (Predčasné zobrazenie titulkov cca 2 sek.) - Nesmieš hádzať flintu do žita. Tá pravá niekde čaká. (Predčasné zobrazenie titulkov cca 2 sek.) - Mám pre teba jednu dobrú a jednu zlú správu. (Predčasné zobrazenie titulkov cca 2 sek.) - Alan? - Porozprávajme sa. (Predčasné zobrazenie titulkov cca 2 sek.) - Áno? - Je doma mama? - Mama? - Walden, čo tu robíš?
---	---

Nazdávame sa, že odvysielaním titulkov, ktoré neboli synchronizované so zvukovou stopou audiovizuálneho diela alebo programu mohlo dôjsť k porušeniu § 18aa ods. 1 písm. a) ZVR.

B) Chýbajúce titulky

Podľa § 18aa ods. 1 písm. b) ZVR definuje titulky pre osoby so sluchovým postihnutím ako „Titulky pre osoby so sluchovým postihnutím sú obrazovo zachytený text v slovenskom jazyku, ktorý

b) zachytáva hovorený prejav v audiovizuálnom diele alebo v programe spôsobom, ktorý osobám so sluchovým postihnutím umožňuje porozumieť jeho obsahu a“

Monitorovaním programu bolo zistené, že niekedy chýbali v titulkoch značné časti viet, niekedy i celé vety, napr.:

zvukovo-obrazová zložka	prepis zobrazených titulkov
/16:39:31/	
Jake: <i>V minulých častiach ste videli.</i>	
/16:39:32/	
Alan: <i>Čo tu robíš?</i>	
Jake: <i>Dostal som priepustku a chcel som vás prekvapiť.</i>	
/16:39:46/	
Missi: <i>Si taký sladký. Najradšej by som ťa zjedla, ale asi by som dostala cukrovku.</i>	- Si taký sladký. Najradšej by som ťa zjedla.
/16:40:26/	
Walden: <i>Prečo?</i>	
Alan: <i>Do toho ma nezasvätila. Viem len to, že máme prestávku.</i>	
Walden: <i>Takže máš len vyčkávať, kým sa rozhodne, že si hoden toho, aby si ju videl?</i>	- Máš vyčkávať, kým sa rozhodne, že si hoden, aby si ju videl?
/16:41:19/	
Missy: <i>Walden!</i>	
Walden: <i>Missy.</i>	
Missi: <i>Mrzí ma, že som prišla bez ohlásenia, ale pohádala som sa s mamou, kvôli tomu, že nechcem platiť nájom v jej dome. Hovorím fajn, ale ak budem platiť, tak aj tvoj hlúpy frajer.</i>	- Walden! – Missy? - Pohádala som sa s mamou, lebo nechcem platiť nájom v jej dome. Hovorím „ak budem platiť, tak aj tvoj hlúpy frajer“.
<i>On na to, nerozkazuj matke!</i>	<i>On na to „nerozkazuj matke“.</i>
<i>A ja, nerozkazuj mi, lebo som o pol roka staršia ako ty!</i>	<i>A ja „nerozkazuj mi,</i> <i>som o pol roka staršia ako ty“.</i>
/16:42:34/	
Missi: <i>To áno, ale potom mi Jake poslal obrovskú sušienku v tvare srdca s nápisom Missim na teba. To ma dojalo.</i>	Ale potom mi Jake poslal veľkú sušienku v tvare srdca
Jake: <i>Zásluhu nenesiem len ja.</i>	s nápisom „Missim na teba“.
<i>Tá sušienka bola plná trávy.</i>	- Tá sušienka bola plná trávy.
/16:49:15/	
<i>Zvoní vchodový zvonček.</i>	
Missi: <i>A vážne nechápem tie ich hodinky bez čísel. Nikdy neviem, koľko je hodín.</i>	

Walden: Missi, mám ťa rád, ale zavri už tú hubu!

Missi: Počula som len mám ťa rád.

/16:59:41/

Jake: Nie, ostanem tu s Missi.

Alan: Tu končia všetky žarty, pod'me!

Jake: Oci, už dávno nie som decko. Mám 18 a som v armáde.

Alan: Využívaš výhovorku, že si v armáde, aby si sa do armády nemusel vrátiť?

/17:00:03/

Missi: Jasné, ľudia vždy urobia to, čo od nich chcem. Doma ma volajú zaklínačka ľudí, ako zaklínačka koní, lenže ja to robím s ľuďmi a nezaklínam. Raz som to skúsila s koňom, ale hľadel na mňa ako na blázna.

/17:00:56/

Missi: Napríklad zmrzlinové poháre a skákanie po bublinkovej fólii, a toho medvedíka z reklamy na toaleták, ktorý si šúchal zadok o strom. Dobre, pochopila som, musím držať hubu.

/17:02:26/

Walden: Ale ja ti platím.

Whitney: To moje city nemení.

Walden: Dobre, skúsme to inak. Chcem, aby si cítila, že je to naozaj skutočné.

/17:04:25/

Walden: Ou.

Missi: Nechcem mu ublížiť, skrátka nie sme spriaznené duše.

Walden: No, nerád ti kazím radosť, ale nič také neexistuje.

Missi: Existuje!

/17:05:00/

Missi: Tak má vyzerat' láska. Neuspokoj sa s ničím iným.

Walden: Predtým som ti vravel, aby si sklapla.

Missi: Áno, prepáč.

Mám ťa rád, ale zavri už hubu!

- Počula som len „mám ťa rád“.

- Oci, mám 18 a som v armáde.

- Využívaš výhovorku, že si v armáde, aby si sa do armády

- Ľudia vždy urobia, čo chcem. Volajú ma zaklínačka ľudí.

Raz som to skúsila s koňom, ale hľadel na mňa ako na blázna.

Napríklad zmrzlinové poháre a skákanie po bublinkovej fólii

a medvedíka z reklamy - Dobre, pochopila som. Musím držať hubu.

- Dobre, tak inak. Chcem, aby si cítila, že je to naozaj skutočné,

- Nerád ti kazím radosť, ale nič také neexistuje. – Existuje.

-Vravel som ti, aby si sklapla.

- Áno, prepáč.

/17:07:43/

Walden: Tak sa dohodnime. Keď prídeš nabudúce a nebudeš nikoho mať a ja nikoho nebudem mať, čo keby sme potom ty a ja.

Missi: Fuj.

/17:10:26/

Alan: Pôsobivé. Ja som na prvej strane Utorkov s Morin.

Walden: Na konci umrie.

Alan: Ďakujem.

/17:10:50/

Alan: Nechcem o Lindsey prísť, ale na sobáš ešte naozaj nie som pripravený.

Walden: Moja rada znie, radšej sa rýchlo čiň. Lebo tvoj nástroj vystrieda doktorov nástroj.

/17:11:13/

Alan: A keď strčíš kľúčik do zapalovania, musíš držať niečo gumenné. Kvôli uzemneniu.

/17:12:38/

Walden: Je kamošovo. Veziem bicykel do opravy.

Shari: Jazdíte na bicykli?

Musíte mať úžasnú výdrž!

Walden: Využívam aj iné prostriedky.

Shari: Nemáte sa za čo hanbiť. Ved' pri súčasnej cene benzínu je bicykel nesmierne praktický.

/17:14:25/

Alan: Áno, iste, stále nad tým premýšľam.

Lyndsey: Chceš sa so mnou porozprávať?

Alan: Ešte nie. Stále premýšľam, vieš, vstrebávam to, dumám, a iné podobné výrazy.

/17:25:42/

Zastavil mi jedine holý kamionista s nakresleným obočím!

Walden: A dala mi peniaze na taxík.

Alan: Neznášam ťa!

Walden: Dobré, nie? Aký si mal deň?

- Dohodnime sa. Keď prídeš nabudúce a nebudeš nikoho mať a ani ja,

- Dakujem!

- Rýchlo sa čiň. Lebo tvoj nástroj vystrieda doktorov nástroj.

Kvôli uzemneniu!

Musíte mať úžasnú výdrž!

- Využívam aj iné prostriedky.

- Nemáte sa za čo hanbiť. Pri cene benzínu je bicykel praktický.

- Ešte nie. Stále premýšľam, vstrebávam to, dumám.

- Aký si mal deň?

Alan: S Lyndsey sme sa asi rozišli. /17:28:02/ Shari: Nie je to trochu prehnané? Walden: Nie, je to hodnoverné. Zažívajú spolu dobrodružstvá. Smejú sa. /17:10:14/ Sid: Tak Alvin, máš rád dostihy? Alan: E, nie som hazardný hráč. Sid: Naozaj? Aj tá košela je hazard! Alan: Sid, čo vás sem privádza? /17:31:37/ Sid: Bolo to najkrajších 30 rokov môjho života. Vadilo mi len, že nevedela variť. Zbabrala ešte aj ľadový čaj. Poznáš recept na ľadový čaj? /17:32:53/ Sid: Ježiš, nemám tu peňaženku. Alan: To nič, zaplatím. Sid: Ďakujem, vážim si to! /17:33:32/ Lyndsey: Čože? Alan: Viem len jednu vec. Alan: Bál som sa. Pretože vždy, keď som mal s niekým vážny vzťah, vypomstilo sa mi to. /17:36:40/ Sid: Nerád by som vám fušoval do remesla, ale pi môžem na ňu zaútočiť? Alan: Len si poslúž. Walden: Možno zaútočí späť. Sid: Fajn, to si užijem.	- S Lyndsey sme sa asi rozišli. Zažívajú spolu dobrodružstvá. Smejú sa. - Tak, Alvin, máš rád dostihy? Nie, nie som hazardný hráč. - Sid, čo vás sem privádza? že nevedela variť. Zbabrala ešte aj ľadový čaj. Poznáš recept? - Dakujem. Vážim si to! - Čože? - Viem len jednu vec: vypomstilo sa mi to. - Nechcem vám fušovať do remesla, ale pichá niekto tú sexi ryšavku? - Možno zaútočí späť. - Fajn. To si užijem
--	--

Nazdávame sa, že odvysielaním neúplných a chýbajúcich titulkov, ktoré nezachytávali hovorený prejav v programe spôsobom, ktorý by osobám so sluchovým postihnutím umožnil porozumieť jeho obsahu, mohlo dôjsť k porušeniu § 18aa ods. 1 písm. b) ZVR.

C) Text v slovenskom jazyku

Podľa § 18aa ods. 1 písm. a) ZVR „Titulky pre osoby so sluchovým postihnutím sú obrazovo zachytený text v slovenskom jazyku,“. V monitorovanom programe sme zistili viacero chýb:

- V rámci titulkov absentovala diakritika pri mäkkých spoluhláskach *d', l'* (napr.: *liečiteľ, ďalšie*, a. i.), písmeno *ô* bolo prepísané ako *Ö*.
- písmeno *í* bolo prepísané na *ú* (*kúč/křč, mútva/mřtva*).

Napriek týmto nepresnostiam sa domnievame, že uvedené nedostatky nie sú pre porozumenie obsahu programu zásadné.

D) Zarovnanie textu

Podľa § 18aa ods. 1 písm. c) ZVR „Titulky pre osoby so sluchovým postihnutím sú obrazovo zachytený text v slovenskom jazyku, ktorý

c) je v súlade s požiadavkami ustanovenými všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá ministerstvo kultúry podľa odseku 2.“

Podľa § 1 písm. a) Vyhlášky „Titulky pre osoby so sluchovým postihnutím (ďalej len "titulky") musia spĺňať tieto technické požiadavky:

a) text titulku je zarovnaný na stred,,

Titulky boli počas celého programu zarovnané vľavo, čím podľa nášho názoru mohlo dôjsť k porušeniu § 18aa ods. 1 písm. c) ZVR.

ZÁVER:

Na základe analýzy sa domnievame, že vysielateľ odvysielaním programu *Dva a pol chlapa* dňa 4. 7. 2021 o cca 16:39 hod. na televíznej programovej službe DAJTO, ktorý obsahoval skryté titulky, ktoré neboli synchronizované so zvukovou stopou audiovizuálneho diela alebo programu, nezachytávali hovorený prejav v programe spôsobom, ktorý osobám so sluchovým postihnutím umožňuje porozumieť jeho obsahu, a ktoré nespĺňali technické požiadavky podľa §1 písm. a) Vyhlášky, **mohol porušiť ustanovenia § 18aa ods. 1 písm. a), písm. b) a písm. c) ZVR.**

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1227/SO/2021)

Monitorované vysielanie: Dva a pol chlapa

Deň a čas vysielania: 4. 7. 2021 o cca 16:39 hod.

Označenie podľa JSO: 12

Záznam s titulkami pre sluchovo postihnutých bol rozdelený na 2 súbory. Časový kód je uvedený podľa času, ktorý bol zobrazený na teletextovej stránke.

Nezrovnalosti textu a titulkov sú vyznačené sivým prekrytím.

Časový kód cca:

16:39:23 – Začiatok záznamu. Sponzorský odkaz.

16:39:28 – Na obrazovke sa objavil text *Tento program obsahuje hlasové komentovanie pre nevidiacich.*

16:39:31 – Začiatok programu *Dva a pol chlapa* 12 (S 10, E 07).

zvukovo-obrazová zložka	prepís zobrazených titulkov
(16:39:31 – na obrazovke sa objavilo logo programu Dva a pol chlapa)	
/16:39:31/ Jake: <i>V minulých častiach ste videli.</i>	
(16:39 – zostrih z predchádzajúcich častí programu)	
/16:39:32/ Alan: <i>Čo tu robíš?</i> Jake: <i>Dostal som priepustku a chcel som vás prekvapiť.</i> Missy: <i>Ahoj vojak.</i> Jake: <i>Ahoj.</i> Missi: <i>Ty budeš Jake. Spím v tvojej izbe.</i> Jake: <i>Boh žehnaj Amerike.</i>	(Predčasné zobrazenie titulkov cca 2 sek.) - Ahoj, vojak. - Ahoj. - Spím v tvojej izbe. - Boh žehnaj Amerike.
Missi: <i>Si taký sladký. Najradšej by som ťa zjedla, ale asi by som dostala cukrovku.</i>	- Si taký sladký. Najradšej by som ťa zjedla.
Alan: <i>Missy ešte spí?</i>	- Missy ešte spí?

Jake: Nie, sprchuje sa. Upps. Jake: O mesiac mám ďalšiu priepustku, môžeme sa stretnúť. Missi: Lenže mám priateľa. Jake: Priateľa? Ale, myslel som. Missi: Zbohom Jake. Nebud' hrdina. 16:40:02 – V ľavom dolnom rohu obrazovky sa objavil text skryté titulky:strana 666. Jake: Čo sa to tu stalo? Mužský hlas: Súčasnosť. (16:40 –Walden a Alan sú v obývačke) Alan: Ahoj. Walden: Čau. Myslel som, že máš rande s Lyndsey. Alan: Óóó, áno, mal som mať, ale dali sme si menšiu pauzu. /16:40:26/ Walden: Prečo? Alan: Do toho ma nezasvätila. Viem len to, že máme prestávku. Walden: Takže máš len vyčkávať, kým sa rozhodne, že si hoden toho, aby si ju videl? Alan: Alebo, kým sa jej neupchá odkvap. A to nie je eufemizmus. Walden: To sú tie sprostosti, ktoré musíš znášať, keď si vo vzťahu. Alan: No, je to len malá cena za lásku, spoločnosť a parkovacie miesto pre ružový Prius. Walden: Je ťažké uveriť, že Lyndsey chcela od teba pauzu.	- Nie, sprchuje sa. - O mesiac mám ďalšiu priepustku. MÔžeme sa stretnúť. - Mám priateľa. - Priateľa? Ale, myslel som. - Zbohom Jake. Nebud hrdina. - Čo sa to tu stalo? SÚČASNOST. - Ahoj. - Čau. Myslel som, že máš rande s Lyndsey. - Áno, ale dali sme si menšiu pauzu. (Predčasné zobrazenie titulkov cca 3 sek.) - Máš vyčkávať, kým sa rozhodne, že si hoden, aby si ju videl? - Alebo, kým sa jej neupchá odkvap. A to nie je eufemizmus. - To sú sprostosti, ktoré musíš znášať, keď si vo vzťahu. - Je to len malá cena za lásku, spoločnosť a parkovacie miesto pre ružový Prius. - Je ťažké uveriť, že Lyndsey chcela pauzu.
---	--

<i>Teraz ma ospravedlň. Mám rande s obrovskou mäsitou nádherou.</i> <i>To znelo hlúpo.</i> <i>Objednal som pizzu.</i> <u>(16:41 –Walden privíta vo dverách Missy)</u> /16:41:19/ Missy: Walden! Walden: Missy. Missi: <i>Mrzí ma, že som prišla bez ohlásenia, ale pohádala som sa s mamou, kvôli tomu, že nechcem platiť nájom v jej dome. Hovorím fajn, ale ak budem platiť, tak aj tvoj hlúpy frajer.</i> <i>On na to, nerozkazuj matke!</i> <i>A ja, nerozkazuj mi, lebo som o pol roka staršia ako ty!</i> <i>Povedal si, že som tu kedykoľvek vítaná, tak klop, klop, už som tu.</i> Walden: E e e. Missi: Alan, ako sa máš? Alan: <i>Ujde to, čo ťa sem privádza?</i> Walden: Nie, nie. Jake: Ahojte. Alan: Jake, čo tu robíš? Jake: Dostal som priepustku. <i>Missy? Čo tu robíš?</i> Missi: <i>Jake? To je ale prekvapenie.</i> Alan: <i>Mám podozrenie.</i> Walden: <i>Vážne?</i> <u>(16:42 – Úvodné titulky)</u> Mužský hlas: <i>Dva a pol chlapa.</i> <u>(16:42 – Walden, Jake, Alan, Missy sú v obývačke)</u> Jake: <i>Je to neuveriteľná náhoda. Aká je pravdepodobnosť, prídem na víkend domov</i>	<i>Ospravedlň ma. Mám rande s obrovskou mäsitou nádherou.</i> <i>To znelo hlúpo.</i> <i>Objednal som pizzu.</i> - Walden! – Missy? - Pohádala som sa s mamou, lebo nechcem platiť nájom v jej dome. Hovorím „ak budem platiť, tak aj tvoj hlúpy frajer“. On na to „nerozkazuj matke“. A ja „nerozkazuj mi, som o pol roka staršia ako ty“. Povedal si, že som tu kedykoľvek vítaná. Alan, ako sa máš? - Ujde to. Čo ťa sem privádza? - Nie, nie! - Ahojte! - Jake, čo tu robíš? - Dostal som priepustku. Missy? Čo tu robíš? - Jake? To je ale prekvapenie! - Mám podozrenie. - Vážne? DVA A POL CHLAPA (Predčasné zobrazenie titulkov cca 3 sek.) - Je to neuveriteľná náhoda. Aká je pravdepodobnosť?
---	--

a Missy práve ...

Alan: Jake, stačilo.

Walden: Missy, vysvetli mi to. Ved' ste sa rozišli.
/16:42:34/

Missi: To áno, ale potom mi Jake poslal obrovskú sušienku v tvare srdca s nápisom Missim na teba. To ma dojalo.

Jake: Zásluhu nenesiem len ja.
Tá sušienka bola plná trávy.

Missi: Jake, nechceš ísť hore do izby a vybalit' sa?

Jake: Ó, netreba, nemám veľa vecí.

Missi: Potom môžeš pomôcť mne pri vybalovaní.

Jake: Prečo?

Walden: Chlapče, ona nemá na mysli skutočné vybalovanie.

Jake: Ahá, dobre, áno, jednoznačne mám chuť ísť vybalit' veci.

Missi: Tak sa hýb!

Neskôr by sme sa mohli prejsť po pláži.

Jake: No jasné, cha, cha.

Walden: Myslí tým skutočnú prechádzku po pláži.

Mám dosť, padám odtiaľto.

Alan: Kam ideš?

Walden: Niekam do ticha.

Alan: Čo tým myslíš, je tu ticho.

Walden: Len počkaj!

Missi: Jake, spomal', tie šaty majú aj zips. Ooch.

Alan: Och bože, nemôžem počúvať syna pri sexe, fuj.

Alan zapne hudbu.

Prídem na víkend domov a Missi –
- Jake, stačilo.

Missy, vysvetli mi to.
Rozišli ste sa. – Áno.

Ale potom mi Jake poslal veľkú sušienku v tvare srdca

s nápisom „Missim na teba“.
- Tá sušienka bola plná trávy.

- Jake, nechceš sa ísť hore vybalit'?

- Netreba, nemám veľa vecí.
- Môžeš pomôcť mne pri vybalovaní.

- Prečo? - Chlapče, nemá na mysli skutočné vybalovanie!

- Áno! Mám chuť ísť vybalit' veci.
- Tak sa hýb!

Neskôr by sme sa mohli prejsť po pláži. – Jasné!

- Myslí tým skutočnú prechádzku po pláži!

Mám dosť. Padám odtiaľto.
- Kam ideš? - Niekam do ticha.

- Čo tým myslíš? Je tu ticho.
- Len počkaj!

- Jake, spomal! Tie šaty majú zips.

- Bože, nemôžem počúvať syna pri sexe. HUDBA

To je lepšie.

Alan: *To je lepšie.*

(16:43 – Walden je s Whitney v knižnici)

Walden: *Páni!*

Whitney: *Čo prosím?*

Walden: *Pardon. To, to mi nejako ušlo.*

Podľa mňa ste nádherná.

Whitney: *Ďakujem.*

Walden: *Keby som mohol, zatlieskal by som.*

Whitney: *Chápem, vďaka.*

Walden: *Prepáčte, čo tu robíte? Nikto už nechodí do knižnice.*

Whitney: *Je to jedno z mála miest na svete, kde ma neznámi muži nezvyknú baliť.*

Walden: *Ahm. Óóó, prepáčte, prepáčte, dám vám pokoj, ja.*

Ja sem chodím kvôli skvelej zbierke denníkov Thomasa Edisona.

Sú objasňujúce. Che, che. Chápete? Thomas Edison. Žiarovka.

To je fuk.

A mimochodom, nebalil som vás, len s vami komunikujem.

Whitney: *Dobre vedieť.*

Walden: *Teraz by som určite nikoho nebalil. Mám totiž plné zuby toho, ako chlapec spozná babu, tá mu dá košom a ten chlapec následne stratí sebaúctu.*

Whitney: *Chápem.*

Walden: *He, he.*

Whitney: *Kristepane.*

Neprisadnete si radšej sem?

- Páni!

- Čo prosím?

- Pardon. To mi nejako ušlo.

Podľa mňa ste nádherná. - Ďakujem.

- Keby som mohol, zatlieskal by som.

- Chápem. Vďaka.

- Prepáčte. Čo tu robíte?

Nikto už nechodí do knižnice.

- Je to jedno z mála miest na svete, kde ma neznámi muži nezvyknú baliť.

- Prepáčte. Dám vám pokoj.

Ja sem chodím kvôli skvelej zbierke denníkov Thomasa Edisona.

Sú objasňujúce. Chápete?

Thomas Edison? Žiarovka?

To je fuk.

A mimochodom, nebalil som vás.

Len komunikujem. - Dobre vedieť.

- Teraz by som určite nikoho nebalil. Mám plné zuby toho

ako chlapec spozná babu, baba mu dá košom a on stratí sebaúctu.

- Chápem.

Kristepane.

Neprisadnete si? - Nie, nie, nechcem sa vnucovať. – Podme.

Walden: Ó, nie, nie, nie, nechcem sa vnucovať.

Whitney: Pod'me, šup, šup.

Walden: Walden.

Whitney: Whitney.

Walden: Ahoj. Whitney, povedz mi niečo o sebe.
Čím sa živíš?

Whitney: Som herečka.

Walden: Óó, a ako sa darí?

Whitney: Dost' mizerne. Skoro dva roky som nenakrúcala.

Walden: Óóó, ťažká doba, alebo len nemáš talent?

Whitney: Ako to myslíš, že len nemám talent?
Nepoznáš ma, nevieš, čo všetko dokážem.

Máš šťastie, že nesiahnem pod stôl, neodtrhnem ti gule a nedám ti ich na večeru!

Walden: Prepáč, moja chyba.

Whitney: Som dobrá.

Walden: Áááá.

(16:46 – Jake a Alan sú v kuchyni)

Jake: Čau.

Alan: Ahoj. Kde je Missi?

Jake: Vybaluje sa. Teraz naozaj.

Alan: Iste. Asi si ju užívaš.

Jake: To áno. Nevie si predstaviť byť s niekým iným.

Alan: Áno. Ten pocit si pamätám.

Pobozkáš babu, podlomia sa ti kolená a bezhlavo sa zamiluješ.

A jedného dňa sa prebudíš v chladnom manželstve bez lásky s odpornou fúriou a máš chuť predčasne umrieť.

Jake: Uvedom si, že hovoríš o mojej mame.

- Walden. - Whitney. - Ahoj.

- Whitney, povedz mi niečo o sebe.
Čím sa živíš? - Som herečka.

- Ako sa darí? - Mizerne.
Skoro dva roky som nenakrúcala.

- Ťažká doba, alebo len nemáš talent?

- Ako to myslíš, že len nemám talent? Nepoznáš ma.

Nevieš, čo všetko dokážem.
Máš šťastie, že nesiahnem pod stôl,

neodtrhnem ti gule a nedám ti ich na večeru!

- Prepáč, moja chyba.
- Som dobrá.

(Predčasné zobrazenie titulkov cca 2 sek.)

- Čau. - Ahoj. Kde je Missi?
- Vybaluje sa. Teraz naozaj.

- Asi si ju užívaš. - Áno. Nevie si predstaviť byť s niekým iným.

- Ten pocit si pamätám.

Pobozkáš babu, podlomia sa ti kolená a bezhlavo sa zamiluješ.

A potom sa prebudíš v chladnom manželstve bez lásky

s odpornou fúriou a chceš predčasne umrieť. - Hovoríš o mojej mame.

Alan: Áno, chápeš ma. (16:46 – Walden je s Whitney v knižnici) Whitney: <i>Keď som sa presťahovala do Los Angeles povedala som si, že tomu dám 2 roky. Ak zo mňa nebude hviezda, vrátim sa domov a nájdem si prácu.</i> Walden: <i>Kolko času ti ostáva?</i> Whitney: <i>Jedenásť dní.</i> Walden: <i>No, bohu stačilo sedem dní.</i> Whitney: <i>Boh nemal moju agentku.</i> Walden: <i>Najradšej by som si ťa na niečo najal.</i> Whitney: <i>Ďakujem, vážim si to.</i> Walden: <i>Mohol by som si ťa najat'?</i> Whitney: <i>Na čo?</i> Walden: <i>No, počkaj, počkaj, teraz budem premýšľať nahlas. Pozri, ide o to, že som za zarytý monogamista.</i> <i>Ale vo vzťahoch sa mi nedarí, sú plné emócií, hádok, ľudia sa zamilujú a odmilujú, a niekto nakoniec plače.</i> <i>A zvyčajne som to ja.</i> Whitney: <i>Walden, nebudem s tebou chodiť.</i> Walden: <i>Nie, nie, nie, nie, nechcem s tebou chodiť.</i> <i>Čo, keby som si ťa najal, aby si hrala moju priateľku.</i> Whitney: <i>Myslíš, že som ...</i> Walden: <i>Nie, nie, žiadny sex.</i> <i>Sex môžeme zmiest' zo stola. Žiadny sex na stole, v aute, na podlahe, v posteli, vo veternom mlyne a na minigolfovom ihrisku.</i> Whitney: <i>Dobre. Tak, teraz mám veriť, že nejaký</i>	- Áno, chápeš ma. (Predčasné zobrazenie titulkov cca 2 sek.) - Keď som sa sem prišla, povedala som si, že tomu dám 2 roky. Ak zo mňa nebude hviezda, vrátim sa domov a nájdem si prácu. - Kolko času ti ostáva? - Jedenásť dní. - Bohu stačilo sedem dní. - Nemal moju agentku. - Najradšej by som si ťa na niečo najal. - Dakujem. Vážim si to. - Mohol by som si ťa najat' – Na čo? - Teraz budem premýšľať nahlas. Pozri, som za zarytý monogamista. Ale vo vzťahoch sa mi nedarí. Sú plné emócií, hádok, ľudia sa zamilujú a „odmilujú“. A niekto nakoniec plače. Zväčša ja. - Walden, nebudem s tebou chodiť. - Nie, nie. Nechcem s tebou chodiť. Čo keby som si ťa najal, aby si hrala moju priateľku? - Myslíš, že som kurva?! - Nie, nie. Žiadny sex. Sex môžeme zmiest' zo stola. Žiadny sex na stole, v aute, na podlahe, v posteli. - Dobre. Teraz mám veriť, že cudzí chlap,
--	---

cudzí chlap, ktorého som stretla v knižnici, mi zaplatí za to, aby som bola jeho spoločníčka bez sexu?

Ako mám veriť, že ma nerozštvrtíš?

Walden: Vygoogli ma!

Whitney: Čože?

Walden: Walden Schmidt. Vygoogli ma.

Whitney: Páni, to je ale veľa núl.

Naozaj si génius, podnikateľ a filantrop?

Walden: A aj pavúčí muž.

Čo povieš?

Whitney: Vieš, aké je to divné.

Walden: Čo je divné na tom, že chcem riadiť každý aspekt vzťahu s použitím peňazí ako zbrane?

Sformulujem to inak. Stačí ti päť litrov týždenne?

Whitney: Máš novú priateľku.

(16:49 – Walden a Missi sú v kuchyni)

Missi: Dobré ráno.

Walden: Ahoj. Kde je Jake?

Missi: Ešte spí, lebo v armáde musí vstávať o štvrtej ráno.

U nich je to štyri nula nula.

Ja nerozumiem, prečo to musia tak hovoriť. Koľko je to hodín? Štyri, bum, hotovo, bodka.

/16:49:15/

Zvoní vchodový zvonček.

Missi: A vážne nechápem tie ich hodinky bez čísel. Nikdy neviem, koľko je hodín.

Walden: Missi, mám ťa rád, ale zavri už tú hubu!

Missi: Počula som len mám ťa rád.

ktorého som stretla v knižnici,
mi zaplatí za spoločníčku bez sexu?

Ako mám veriť, že ma nerozštvrtíš?

- Vygoogli ma. - Čože?

- Walden Schmidt. Vygoogli ma.

- Páni! To je ale vela núl.

Naozaj si génius, podnikateľ
a filantrop?

- A aj Pavúčí muž.

Čo povieš? - Vieš, aké je to divné.

- Čo je divné na tom,

že chcem riadiť každý aspekt vzťahu
s použitím peňazí ako zbrane?

Poviem to inak. Stačí ti päť litrov
týždenne? - Máš novú priateľku.

(Predčasné zobrazenie titulkov cca 2 sek.)

- Dobré ráno! - Ahoj. Kde je Jake?

- Ešte spí, lebo v armáde

musí vstávať o štvrtej ráno.

U nich je to štyri nula nula.

Nerozumiem, prečo to musia
tak hovoriť! Štyri! Hotovo! bodka.

Mám ťa rád, ale zavri už hubu!

- Počula som len „mám ťa rád“.

- Och, si tu. Akcia!

Walden: Ach, tu si. Áá, akcia!

Whitney: Si rozkošný. Priniesla som ti ľadovú kávu bez cukru s mliekom.

Walden: Presne takú kávu si vždy kupujem. Ako to vieš?

Whitney: Som tvoje dievča.

Musím to vedieť. Počuj, mám takýto návrh. Tri slová: pivo, kurča, futbal.

Walden: Mám tri ďalšie slová: tá najlepšia priateľka!

Počkaj, prezlečiem sa.

Whitney: Prečo?

Walden: Toto tričko smrdí a nesprchoval som sa.

Whitney: Smrad'och, to sa mi páči.

Walden: Si skvelá. Môžem v aute prdiť?

(16:50 – Alen je s vojakmi pri vchodových dverách)

Alan: Áno?

Vojak: Nerád ruším, pane, je toto dom vojaka Jaka Harpera?

Alan: Áno je, stalo sa niečo?

Vojak: Áno, odišiel bez priepustky.

Alan: Bez priepustky?

Vojak: Práve som to povedal.

Ak sa do 24 hodín nevráti, bude za to stíhaný.

Alan: Ou, to nie je dobré.

Vojak: Nie pane, je to zlé.

Alan: No, ja, ja nevidel som ho, ale keď, keď ho uvidím, ihneď sa vám ozvem.

Okamžite.

Vojak: Ďakujeme.

Alan: Iste.

Vojak: Tu máte naše číslo.

Alan: Uhm.

- Si rozkošný. Priniesla som ti ľadovú kávu, bez cukru s mliekom.

- Presne takú kávu si vždy kupujem. Ako to vieš? - Som tvoje dievča.

Musím to vedieť. Mám takýto návrh. Tri slová: pivo, kurča, futbal.

- Mám tri ďalšie slová. Tá najlepšia priateľka!

Prezlečiem sa. - Prečo?

- Tričko smrdí a nesprchoval som sa.

Smradoch, pekné. - Si skvelá.

Môžem v aute prdiť?

(Predčasné zobrazenie titulkov cca 3 sek.)

- Áno? - Nerád ruším, pane.

Je to dom vojaka Jaka Harpera?

- Áno je. Stalo sa niečo?

- Áno. Odišiel bez priepustky.

- Bez priepustky?

- Práve som to povedal.

Ak sa do 24 hodín nevráti, bude stíhaný. - To nie je dobré.

- Nie, pane, je to zlé.

- No, ja, nevidel som ho.

Ale keď ho uvidím, ihneď sa vám ozvem. Okamžite. - Ďakujeme.

- Iste. - Tu máte naše číslo.

- Dovidenia.

Vojak: Dovidenia.

Alan: Dovidenia.

/16:50:48/

Smiech za dverami Jakeovej izby.

Alan: Jake!

Jake: Teraz nie, oci!

Alan: Pred chvíľou ťa tu hľadali vojenský policajti.

Jake: Čo si povedal?

Alan: Že tu nie si.

Jake: Vďaka, zatiaľ čau.

(16:51 – prerušenie programu, upútavka, reklama, vlastná propagácia, upútavky, pokračovanie programu)

(16:59 – Alen, Jake a Missi sú v obývačke)

Alan: Ty si odtiaľ zdrhol, Jake? Bez priepustky?

Jake: Neboj sa, nič sa nedeje.

Alan: Mohli by ťa zatvoriť!

Jake: Vážne?

To je trochu prehnané, nie?

Alan: Dobré, dobre, stačí. Chod' si po veci a odveziem ťa na základňu.

/16:59:41/

Jake: Nie, ostanem tu s Missi.

Alan: Tu končia všetky žarty, podme!

Jake: Oci, už dávno nie som decko. Mám 18 a som v armáde.

Alan: Využívaš výhovorku, že si v armáde, aby si sa do armády nemusel vrátiť?

Missi: Alan, nemám mu ísť dohovoriť?

Alan: Myslíš, že ho privedieš k rozumu?

/17:00:03/

Missi: Jasné, ľudia vždy urobia to, čo od nich chcem. Doma ma volajú zaklínačka ľudí, ako zaklínačka koní, lenže ja to robím s ľuďmi

(Predčasné zobrazenie titulkov cca 3 sek.)

SMIECH ZA DVERAMI.

- Jake! - Teraz nie, oci!

- Pred chvíľou ťa tu hľadali vojenský policajti.

- Čo si povedal? - Že tu nie si.

- Vďaka. Zatiaľ čau.

(Predčasné zobrazenie titulkov cca 1 sek.)

- Ty si odtiaľ zdrhol?

Bez priepustky? - Neboj sa.

- Mohli by ťa zatvoriť! - Vážne?

To je trochu prehnané, nie?

- Stačí. Odveziem ťa na základňu.

- Oci, mám 18 a som v armáde.

- Využívaš výhovorku, že si v armáde, aby si sa do armády

nemusel vrátiť? - Nemám mu dohovoriť? - Myslíš, že to pomôže?

- Ľudia vždy urobia, čo chcem. Volajú ma zaklínačka ľudí.

Raz som to skúsila s koňom, ale hľadel na mňa ako na blázna.

<i>a nezaklínam. Raz som to skúsila s koňom, ale hľadel na mňa ako na blázna.</i> <i>Asi ako ty teraz. Áá, idem za ním.</i> Alan: <i>Nesmie sa stať mojou nevestou.</i> <i>(17:00 – Jake a Missi sú v izbe)</i> Missi: <i>Dobre, vraciaš sa tam.</i> Jake: <i>Nie, spolu vypadneme.</i> Missi: <i>Kam ideme?</i> Jake: <i>To je jedno. Hlavne chcem byť s tebou.</i> Missi: <i>Jake, musím ísť domov, mám prácu.</i> Jake: <i>Ak môžem odísť z armády, tak aj ty z práce.</i> Missi: <i>Nie. Spomal'!</i> Jake: <i>Prečo? Milujem ťa a ty mňa tiež, nie? Nie?</i> Missi: <i>Jake, musíš vedieť, že ťa mám veľmi rada.</i> Jake: <i>Áách, bože.</i> Missi: <i>A si dobrá partia, pretože ja mám rada len skvelé veci.</i> <i>/17:00:56/</i> <i>Napríklad zmrzlinové poháre a skákanie po bublinkovej fólii, a toho medvedíka z reklamy na toaleták, ktorý si šúchal zadok o strom. Dobre, pochopila som, musím držať hubu.</i> <i>(17:01 – Walden a Whitney sú v bufete)</i> Whitney: <i>Mám tu ďalšie pivo.</i> Walden: <i>Áách, neviem, či by som mal.</i> Whitney: <i>Ožratí chlapi sú sexi.</i> Walden: <i>Musím uznať Whitney, s tebou sa cítim ako v siedmom nebi.</i> Whitney: <i>Dobre, lebo podľa mňa si super.</i>	Asi ako ty teraz, Idem za ním. - Nesmie sa stať mojou nevestou. <i>(Predčasné zobrazenie titulkov cca 2 sek.)</i> - Vraciaš sa tam. – Nie. Spolu vypadneme. - Kam ideme? - To je jedno. Chcem byť s tebou. - Musím ísť domov. Mám prácu. - Ak môžem odísť z armády, tak aj ty z práce. – Spomal. - Prečo? Milujem ťa a ty mňa tiež, nie? Nie? - Jake, musíš vedieť, že ťa mám veľmi rada. - Bože. - A si dobrá partia. Pretože ja mám rada len skvelé veci. Napríklad zmrzlinové poháre a skákanie po bublinkovej fólii a medvedíka z reklamy - Dobre, pochopila som. Musím držať hubu. <i>(Predčasné zobrazenie titulkov cca 3 sek.)</i> - Mám tu ďalšie pivo. - Neviem, či by som mal. - Ožratí chlapi sú sexi. - S tebou sa cítim ako v siedmom nebi. - Dobre. Lebo podľa mňa si super. - Vďaka. - Myslíš to vážne? – Áno. Si chytrý,
---	--

Walden: <i>Vďaka.</i> <i>Myslela si to vážne?</i> Whitney: <i>Pravdaže, si chytrý, vtipný a okrem toho aj veľmi atraktívny.</i> Walden: <i>Aj to si si všimla?</i> <i>Cha, cha. Nie, ale vážne, som rád, že ťa poznám.</i> Whitney: <i>Vďaka, aj ja.</i> Walden: <i>Niečo ti poviem.</i> <i>Myslím to vážne.</i> Whitney: <i>To aj ja.</i> Walden: <i>Teraz neviem, či to vravíš preto, že ti platím, alebo si to naozaj myslíš.</i> Whitney: <i>Čo si myslíš ty?</i> Walden: <i>Hmm, myslíš to vážne.</i> Whitney: <i>Len na tom záleží.</i> Walden: <i>Nie, mylíš sa. Vieš, chcem vedieť, či je to naozaj skutočné,</i> <i>alebo či je to skvelý výkon priateľky, ktorú som si najal v knižnici.</i> <i>U mňa je to skutočné.</i> Whitney: <i>Detto.</i> Walden: <i>A keby som ti neplatil, tvrdila by si to isté?</i> Whitney: <i>Potom by nezáležalo na tom, či mi platíš, alebo nie.</i> /17:02:26/ Walden: <i>Ale ja ti platím.</i> Whitney: <i>To moje city nemení.</i> Walden: <i>Dobre, skúsme to inak. Chcem, aby si cítila, že je to naozaj skutočné.</i> <i>Ale úplne naozaj.</i> Whitney: <i>A presne to momentálne cítim.</i>	vtipný a veľmi atraktívny. - Aj to si si všimla? Ale vážne, som rád, že ťa poznám. - Vďaka. To aj ja. - Niečo ti poviem. Myslím to vážne. - Aj ja. - Teraz neviem, či to vravíš pretože ti platím, alebo si to naozaj myslíš. - Čo si myslíš ty? - Myslíš to vážne. - Len na tom záleží. - Nie, mylíš sa. Chcem vedieť, či je to naozaj skutočné, alebo či je to skvelý výkon priateľky, ktorú som si najal v knižnici. U mňa je to skutočné. - Detto. - Keby som ti neplatil, tvrdila by si to isté? - Potom by nezáležalo na tom, či mi platíš alebo nie. - Dobre, tak inak. Chcem, aby si cítila, že je to naozaj skutočné, ale úplne naozaj. - A presne to momentálne cítim. - Dočerta!
--	---

Walden: <i>Dočerta!</i> <u>(17:02 – Missi a Jake sú na pláži)</u> Missi: <i>Ahoj.</i> Jake: <i>Ahoj.</i> Missi: <i>Si v pohode?</i> Jake: <i>Čo ťa do toho?</i> Missi: <i>Jake, vieš, že mi na tebe záleží.</i> Jake: <i>Som taký hlupák.</i> Missi: <i>Nie! Nie si hlupák. Ja som hlupaňa. Raz som vypila veľký čučoriedkový koktejl na ex.</i> <i>Bolela ma hlava a môj moč vyzeral ako Okena!</i> Jake: <i>O čo to zase točíš?</i> Missi: <i>Neviem, ale nedokážem mlčať. Prosím ťa, sľúb mi, že sa vrátiš do armády.</i> Jake: <i>Áno, vrátim sa tam.</i> Missi: <i>Fajn.</i> <i>Jake, skvelo sme sa zabavili.</i> Jake: <i>Áno, skvelo.</i> Missi: <i>Tú časť si zapamätaj.</i> <i>Zbohom, Jake.</i>	(Predčasné zobrazenie titulkov cca 2 sek.) - Ahoj. - Ahoj. - Si v pohode? - Čo ťa do toho? - Jake, vieš, že mi na tebe záleží. - Som taký hlupák. - Nie si hlupák! Ja som hlupaňa. Raz som vypila veľký čučoriedkový koktejl, bolela ma hlava a môj moč vyzeral ako okená. - O čo to zase točíš? - Neviem, ale nedokážem mlčať. Slúb mi, že sa vrátiš do armády. - Áno, vrátim sa tam. – Dobre. Jake, skvelo sme sa zabavili. - Áno. Skvelo. - Tú časť si zapamätaj. Zbohom, Jake. - Kde nájdem ďalšiu s menom Missi?
Jake: <i>Kde nájdem ďalšiu s menom Missi?</i> <u>(17:04 – Missi a Walden sú v kuchyni)</u> Missi: <i>Ahoj.</i> Walden: <i>Ahoj.</i> Missi: <i>Kde máš priateľku?</i> Walden: <i>Áá, dnes má voľno.</i> <i>Kde máš chlapca?</i> Missi: <i>No, rozišli sme sa.</i> Walden: <i>Ako to?</i> Missi: <i>Pôvodne som si sem prišla užiť víkend bez záväzkov, ale potom mi Jake vyznal lásku</i>	(Predčasné zobrazenie titulkov cca 2 sek.) - Ahoj. - Ahoj. - Kde máš priateľku? - Dnes má voľno. Kde máš chlapca? - Rozišli sme sa. - Ako to? - Pôvodne som si sem prišla užiť víkend bez záväzkov. Ale potom mi Jake vyznal lásku a nemohla som ju opätovať.

<i>a nemohla som ju opätovať.</i> /17:04:25/ Walden: <i>Ou.</i> Missi: <i>Nechcem mu ublížiť, skrátka nie sme spriaznené duše.</i> Walden: <i>No, nerád ti kazím radosť, ale nič také neexistuje.</i> Missi: <i>Existuje!</i> <i>Každý má spriaznenú dušu.</i> <i>Ked' tú svoju nájdeš, máš ten pocit, ako pri prvom snežení v roku.</i> <i>Vybehneš von so sánkami a vylezieš na ten najstrmší svah, aký nájdeš.</i> <i>Srdce ti búši, spotíš sa, hoci sú tvoje sušne zamrznuté.</i> <i>Ani sa nenazdáš a už sa spúšťaš po ulici.</i> <i>Smeješ sa a plačeš, všetko spolu a chceš, aby to trvalo večne.</i> /17:05:00/ Missi: <i>Tak má vyzerat' láska. Neuspokoj sa s ničím iným.</i> Walden: <i>Predtým som ti vravel, aby si sklapla.</i> Missi: <i>Áno, prepáč.</i> Walden: <i>Nie. Už ma nikdy viac nepočúvaj! Toto bolo úžasné.</i> Missi: <i>Kam ideš?</i> Walden: <i>Zistiť, či moja priateľka chce byť naozaj moja priateľka.</i> Missi: <i>Zaklínačka ľudí opäť boduje.</i> <u>(17:05 – Walden a Whitney stoja pri vchodových dverách)</u> Walden: <i>Spúšťame sa zo svahu a ty si celá spotená a všade sú zamrznuté sušne.</i>	- Nerád ti kazím radosť, ale nič také neexistuje. – Existuje. Každý má spriaznenú dušu. Ked' tú svoju nájdeš, máš ten pocit ako pri prvom snežení v roku. Vybehneš von so sánkami a vylezieš na ten najstrmší svah. Srdce ti búši, spotíš sa, hoci sú tvoje sušne zamrznuté. A už sa spúšťaš po ulici. Smeješ sa a plačeš a chceš, aby to trvalo večne. -Vravel som ti, aby si sklapla. - Áno, prepáč. - Nie. Už ma nikdy viac nepočúvaj. Toto bolo úžasné. - Kam ideš? - Zistiť, či moja priateľka chce byť naozaj moja priateľka. - Zaklínačka ľudí opäť boduje. (Predčasné zobrazenie titulkov cca 3 sek.) - Spúšťame sa zo svahu. A ty si celá spotená a všade sú zamrznuté sušne. A ide o to, že chcem ten pocit zažívať s tebou. Naozaj.
--	---

A, ide o to, že chcem ten pocit zažívať s tebou.
Naozaj.

Whitney: Som lesbička.

Walden: Čože?

Whitney: Som na ženy.

Walden: Vážne?

Whitney: Vážne.

Walden: Páni.

Si skvelá herečka.

Whitney: Ďakujem.

Walden: Pôjdeme zajtra do kina?

Whitney: Jasné, už sa teším.

Walden: Milujem ťa.

Whitney: Miluje ťa zlatko.

(17:06 – Alan a Jake sú v aute)

Alan: Si v poriadku?

Jake: Je mi fajn.

Alan: Viem, že si smutný.

Jake: Ale nie som.

Alan: Keby si bol, chápal by som to. Otvoril si sa pred niekým, dal si mu svoje srdce a on ti ho zlomil.

Jake: Áno.

Alan: Je mi ľúto, čo prežívaš. Teda, ničí ma, keď vidím, že sa trápiš.

Ja viem, že si teraz vojak, **ale**, ale stále si môj malý synček.

A pamätám si, ako som ťa priniesol domov z pôrodnice zabaleného do huňatej deky.

Alan plače.

Alan: Veľmi ťa ľúbim.

Najradšej by som trpel namiesto teba.

Alan plače.

- Som lesbička.

- Čože?

- Som na ženy. - Vážne?

- Vážne. - Páni!

Si skvelá herečka. - Dakujem.

- Pôjdeme zajtra do kina?

- Jasné, už sa teším.

- Milujem ťa.

- Miluje ťa, zlatko.

- Si v poriadku? - Je mi fajn.

- Viem, že si smutný. - Nie som.

- Keby si bol, chápal by som to.
Otvoril si sa pred niekým,

dal si mu svoje srdce a on ti ho zlomil. - Áno.

- Je mi ľúto, čo prežívaš. Teda, ničí ma, keď vidím, že sa trápiš.

Viem, že si teraz vojak,
ale stále si môj malý synček.

A pamätám si, ako som ťa priniesol domov z pôrodnice,

zabaleného do huňatej deky.
Veľmi ťa ľúbim. PLAČ

Najradšej by som trpel namiesto teba. PLAČ

- Oci, som v pohode.

- Nie, nie si v pohode! PLAČ

Jake: Oci, som v pohode.

Alan: Nie, nie si v pohode.

Alan plače.

Jake: Pusti ma za volant.

Alan: Áno, to je dobrý nápad. Ďakujem.

(17:07 – Walden a Missi sedia na gauči)

Missi: Nesmieš hádzať flintu do žita! Tá pravá niekde čaká.

Walden: Ja neviem.

Missi: Len musíš chodiť s otvorenými očami.

Nikdy nevieš, kde ju stretneš, môže byť kdekoľvek, možno je v hypermarkete, kde v zástere rozdáva vzorky rolády s omáčkou. Dám ti radu, pozor na čínsku horčicu. Lahko ide dovnútra, ale už ťažšie vychádza von.

Walden: Snád' ju nájde skôr, ako zostarnem.

Missi: Radšej si pohni, dedko.

/17:07:43/

Walden: Tak sa dohodnime. Keď prídeš nabudúce a nebudeš nikoho mať a ja nikoho nebudem mať, čo keby sme potom ty a ja.

Missi: Fuj.

Walden: Chcel som povedať pomohli jeden druhému niekoho nájsť!

(17:07 – koniec programu / začiatok programu
Dva a pol chlapa (S 10, E 08))

(17:07 – Alan a Lyndsey sú v posteli)

Alan: Cítim sa, ako by som pol hodinu jódloval v jaskyni.

/17:08:11/

Lyndsey: Mrzí ma to. Ty za to nemôžeš. Bol si skvelý. Som len trochu v strese.

- Pusti ma za volant. - Áno, to je dobrý nápad. Ďakujem.

(Predčasné zobrazenie titulkov cca 2 sek.)

- Nesmieš hádzať flintu do žita.

Tá pravá niekde čaká.

- Ja neviem. - Musíš chodiť s otvorenými očami.

Nikdy nevieš, kde ju stretneš.

Možno v hypermarkete rozdáva

rolády. Pozor na čínsku horčicu.

Lahko ide dovnútra, no ťažšie von.

- Snád' ju nájde skôr, ako zostarnem.

- Radšej si pohni, dedko.

- Dohodnime sa. Keď prídeš nabudúce a nebudeš nikoho mať a ani ja,

- Chcel som povedať „pomohli“ jeden druhému niekoho nájsť“!

- Cítim sa akoby som polhodinu jódloval v jaskyni.

- Mrzí ma to. Ty za to nemôžeš.

- Deje sa niečo?

- Musíme sa porozprávať.

Alan: Deje sa niečo?

Lyndsey: Musíme sa porozprávať.

Alan: Máam krč a ty sa chceš rozprávať?

Lyndsey: Chcem iba vedieť, kam náš vzťah smeruje.

Máme spolu budúcnosť?

Alan: Samozrejme, ved' nám to klope. Je to skvelé.

Načo pokúšať šťastie, aj keď ten tvoj hrášok by potreboval trochu šťastia.

Lyndsey: Máam na mysli spečatenie nášho vzťahu na papieri.

Alan: Myslíš sobáš?

Lyndsey: Bolo by to zlé?

Alan: Spýtaj sa mojej ex.

Pri rozvode ma takmer zahrdúsila.

Čo ti to zrazu napadlo?

Lyndsey: Môj gynekológ mi niečo povedal.

Alan: Čo ti je?

Lyndsey: Je mi fajn. Povedal, tam dole to vyzerá super, neskočíme spolu na večeru?

Alan: Páni, páni, to je absolútne nevhodné.

Ja sám som doktor, takže.

Lyndsey: Si chiropraktik.

Alan: Hlavne, že som liečiteľ. Máme kódex. Ženu, ktorá leží nahá a rozkročená nepozývame na rande! Jedine opitú na ródeu.

Lyndsey: Tak vidíš.

Alan: Pozval ťa na rande?

Lyndsey: Nejde o to, či ma pozval, ale ak mi dvaja nemáme budúcnosť, musím preskúmať možnosti.

Alan: Tak, ako ťa preskúmal pán všetečný prst?

- Máam kúč a ty sa chceš rozprávať?

- Chcem iba vedieť, kam náš vzťah

smeruje. Máme spolu budúcnosť?

- Samozrejme, ved' nám to klope.

Načo pokúšať šťastie?

Aj keď ten tvoj hrášok by potreboval trochu šťastia.

- Myslím spečatenie nášho vzťahu na papieri. - Sobáš? - Áno.

- Spýtaj sa mojej ex.

Pri rozvode ma takmer zahrdúsila.

Ako ti to zrazu napadlo?

- Môj gynekológ mi niečo povedal.

- Čo ti je? - Je mi fajn.

Povedal: Tam dole to vyzerá super.

Neskočíme spolu na večeru?

- To je absolútne nevhodné!

Ja som predsa doktor!

- Si chiropraktik!

- Som liečiteľ. A máme kódex!

Ženu, ktorá leží nahá a rozkročená,

nepozývame na rande. - Tak vidíš.

- A pozval ťa aj na rande?

- Nejde o to. Ak nemáme budúcnosť, musím preskúmať ďalšie možnosti.

- Tak, ako ťa preskúmal pán Všetečný prst? - Nechcem zostarnúť sama.

Ak na tento záväzok nie si pripravený, chcem to vedieť.

Lyndsey: Pozri, nechcem zostarnúť sama.

Ak na tento záväzok nie si pripravený, chcem to vedieť.

Alan: Ježiš Lyndsey, ty si to na mňa vychrlila. Dúfam, že ti nemusím odpovedať hneď v tejto chvíli.

Lyndsey: Nie, jasné, že nie, len si to premysli.

Alan: Dobre.

Lyndsey: Dobrú noc.

Alan: Dobrú noc.

A mimochodom, jemu za to šmátranie platia, ja to robím z lásky!

Mužský hlas: Dva a pol chlapa.

(17:09 – Walden a Alan sú v kuchyni)

Alan: Ahoj.

Walden: Ahoj. Požičiaš mi auto?

Musím odviezť bicykel do servisu a do môjho sa nezmestí.

Alan: Jasné, v pohode.

Walden: Vďaka. Asi nemáš benzín.

Alan: Ani olej. Ani brzdy. Ani stierače.

Tak, čo to čítaš?

Walden: Snažím sa dočítať Odysea.

Alan: Ó, to je náročné. Ako dlho to čítaš?

Walden: 14 rokov. Som na ôsmej strane.

/17:10:26/

Alan: Pôsobivé. Ja som na prvej strane Utorkov s Morin.

Walden: Na konci umrie.

- Lyndsey, ty si to mňa vychrlila.
Snád ti nemusím odpovedať hneď!

- Nie. Len si to premysli.

- Dobre.

- Dobrú noc!

- Dobrú noc!

A mimochodom, jemu za to šmátranie platia. Ja to robím z lásky!

(Predčasné zobrazenie titulkov cca 5 sek.)

DVA A POL CHLAPA

Ahoj!

- Ahoj, požičiaš mi auto?

Musím odviezť bicykel do servisu a do môjho sa nezmestí. – Jasné.

- Vďaka. Asi nemáš benzín.

- Ani olej. Ani brzdy.

Ani stierače.

Tak, čo to čítaš?

- Snažím sa dočítať Odysea.

- To je náročné. Ako dlho to čítaš?

- Štrnásť rokov. Som na 8. strane.

- Dakujem!

Lyndsey ma chce dotlačiť k záväzku, lebo ju niekto pozval na rande.

Alan: Ďakujem. <i>Počuj, potrebujem počuť tvoj názor. Lyndsey ma chce dotlačiť k záväzku, lebo ju niekto pozval na rande.</i> Walden: Kto ju pozval? Alan: Jej gynekológ. Walden: No, ten aspoň vie, do čoho ide. Alan: Milé. /17:10:50/ Alan: <i>Nechcem o Lindsey prísť, ale na sobáš ešte naozaj nie som pripravený.</i> Walden: <i>Moja rada znie, radšej sa rýchlo čiň. Lebo tvoj nástroj vystrieda doktorov nástroj.</i> <i>A tým ti chcem povedať.</i> Alan: Pochopil som. Walden: Musím bežať. Alan: <i>Nech sa páči. Vodičove dvere sa už nedajú otvoriť. Prejdi cez spolujazdcovu stranu alebo prelez cez okno.</i> Walden: Jasné. /17:11:13/ Alan: <i>A keď strčíš kľúčik do zapalovania, musíš držať niečo gumenné. Kvôli uzemneniu.</i> Walden: Má Lyndsey dobré auto? Alan: Áno. Walden: Ožeň sa! <u>(17:11 – Walden ide v aute po ceste)</u> Walden si spieva. Walden: <i>Kde môžem nájsť takúto ženu.</i> <i>Alan!</i> <i>Aau, au, au.</i> Shari: Máte problém? Walden: Áno, mám prehriaty motor.	- Kto ju pozval? - Jej gynekológ. - Aspoň vie, do čoho ide! - Milé! - Rýchlo sa čiň. Lebo tvoj nástroj vystrieda doktorov nástroj. A tým ti chcem povedať. - Chápem! - Musím bežať. - Vodičove dvere sa už nedajú otvoriť. Prejdi cez spolujazdcovu stranu alebo prelez cez okno. - Jasné. Kvôli uzemneniu! - Má Lyndsey dobré auto? - Áno. - Ožeň sa! WALDEN SI SPIEVA - Kde môžem nájsť takúto ženu? Alan! - Máte problém? - Áno, mám prehriaty motor. Môžem vás hodiť na pumpu? - Neviem. Mama ma učila, aby som nenastupoval do auta
---	---

Shari: <i>Môžem vás hodiť na pumpu?</i> Walden: <i>No, neviem. Mama ma učila, aby som nenastupoval do auta k cudzím ľuďom.</i> Shari: <i>Som Shari McMartinová.</i> Walden: <i>A môžeme ísť.</i> <i>(17:12 – Walden a Shari idú v aute)</i> Walden: <i>Ďakujem, veľmi si to vážim.</i> Shari: <i>Nemáte za čo.</i> <i>Vaše Volvo už melie z posledného, však.</i> Walden: <i>Áno, vlastne nie je moje.</i> <i>/17:12:38/</i> Walden: <i>Je kamošovo. Veziem bicykel do opravy.</i> Shari: <i>Jazdíte na bicykli?</i> <i>Musíte mať úžasnú výdrž!</i> Walden: <i>Využívam aj iné prostriedky.</i> Shari: <i>Nemáte sa za čo hanbiť. Ved' pri súčasnej cene benzínu je bicykel nesmierné praktický.</i> Walden: <i>Ja, ja sa nehanbím.</i> Shari: <i>Verte mi, príde deň, kedy sa nebudete trápiť, že nemáte peniaze na benzín.</i> Walden: <i>Dobre. Na ten deň sa teším.</i> Shari: <i>Ako sa voláte?</i> Walden: <i>Walden.</i> Shari: <i>Pekné meno. Čo robíte v L.A. Walden.</i> <i>Chceli by ste sa stať hercom, alebo modelom?</i> Walden: <i>Momentálne sa snažím dokončiť knihu.</i> Shari: <i>Aha. A ako dlho ju píšete?</i> Walden: <i>14 rokov.</i> Shari: <i>Vytrvalý spisovateľ.</i>	<i>k cudzím ľuďom.</i> - Som Shari McMartinová. - <i>A môžeme ísť!</i> <i>(Predčasné zobrazenie titulkov cca 2 sek.)</i> - <i>Dakujem. Velmi si to vážim!</i> - Nemáte za čo. <i>Vaše Volvo už melie z posledného.</i> - <i>Vlastne nie je moje.</i> <i>Musíte mať úžasnú výdrž!</i> - <i>Využívam aj iné prostriedky.</i> - Nemáte sa za čo hanbiť. Pri cene benzínu je bicykel praktický. - <i>Ja sa nehanbím.</i> - Príde deň, kedy sa nebudete trápiť, že nemáte peniaze na benzín. - <i>Na ten deň sa teším!</i> - Ako sa voláte? – <i>Volám sa Walden.</i> - Pekné meno. Čo robíte v L. A.? <i>Chceli by ste sa stať hercom, alebo modelom?</i> - <i>Momentálne sa snažím dokončiť knihu.</i> - Ako dlho ju píšete? - <i>14 rokov.</i> - Vytrvalý spisovateľ! - <i>To som.</i> - Máte šťastie. <i>Som totiž veľká mecenáška umenia.</i> - <i>Vážne? Osud mi praje.</i> - <i>Osud mi praje. Ste spisovateľ!</i>
---	---

Walden: *Áno, to som.*

Shari: *Máte šťastie, som totiž veľká mecenáška umenia.*

Walden: *Ahá, vážne? Osud mi praje.*

Shari: *Osud mi praje. Ste spisovateľ.*

Čo by ste povedali, keby sme zašli na obed. Auto môže počkať.

Walden: *Iste, tu je jedno skvelé bistro.*

Shari: *Poznám jedno príjemnejšie miesto.*

Walden: *Ktoré?*

Shari: *Môj dom.*

Walden: *Ou, čo máte v menu?*

Ahaa. Mňam. Hmm.

(17:14 – Alan sa s Lyndsey rozpráva prostredníctvom počítača)

Alan: *Ahoj.*

Lyndsey: *Čau.*

Alan: *Ako sa máš?*

Lyndsey: *Ujde to.*

Alan: *Neskočíme spolu do kina?*

Lyndsey: *To je dobrý nápad.*

Alan: *Super, super.*

Zistím, čo premietajú.

Lyndsey: *Alan?*

Alan: *Áno?*

Lyndsey: *Premýšľal si nad tým návrhom?*

/17:14:25/

Alan: *Áno, iste, stále nad tým premýšľam.*

Lyndsey: *Chceš sa so mnou porozprávať?*

Alan: *Ešte nie. Stále premýšľam, vieš, vstrebávam to, dumám, a iné podobné výrazy.*

Čo by ste povedali, keby sme zašli na obed? Auto môže počkať.

- Iste. Tu je jedno skvelé bistro.

- Poznám jedno príjemnejšie miesto.

- Ktoré?

- Môj dom!

- Čo máte v menu?

Mňam!

(Predčasné zobrazenie titulkov cca 2 sek.)

- Ahoj!

- Čau!

- Ako sa máš?

- Ujde to.

- Neskočíme spolu do kina?

- To je dobrý nápad!

- Super!

Zistím, čo premietajú.

- Alan? - Áno?

- Rozmýšľal si nad tým návrhom?

- Ešte nie. Stále premýšľam, vstrebávam to, dumám.

A iné podobné výrazy.

Uvažujem nad tým, dôsledne.

- Váhaš, zdržuješ, otáľaš a odkladáš to!

Uvažujem nad tým dôsledne.

Lyndsey: *Váhaš, zdržuješ, otáľáš a odkladáš to.*

Alan: *Čo? Nie, nie, to je hlúposť. Nič z toho predsa nerobím.*

Prečo by som to robil.

Na ktorý film máš náladu.

Lyndsey: *Máš to márne, nevyhneš sa tomu!*

Alan: *Nechápem, prečo nemôže všetko ostať po starom.*

Lyndsey: *Myslíš tým žiť zo dňa na deň nevediac, či máš nejakú budúcnosť s človekom, s ktorým si 3 roky vo vzťahu?*

Alan: *Počívaj ma, ja osobne si vážim každý jeden deň, nie, každý moment so ženou, ktorú milujem, pretože nikto nevie, koľko času mu ešte zostáva.*

Všetko to môže pominúť v zlomku sekundy.

Lyndsey: *Nejako takto?*

Alan: *Presne tak.*

(17:15 – Walden a Shari sú v posteli)

Shari: *No, bicykel nie je jediná vec, na ktorej vieš jazdiť.*

Walden: *Hravo zvládnem aj jazdu na kolotoči.*

Shari: *Chutil ti tvoj obed?*

Walden: *Jasné.*

Odteraz jedávam len tu!

Shari: *Chceš ísť domov taxíkom?*

- Nie! To je hlúposť!

Nič z toho predsa nerobím.

Prečo by som to robil?

Na ktorý film máš náladu?

- Nevyhneš sa tomu! - Prečo nemôže všetko ostať po starom?

- Myslíš tým žiť zo dňa na deň, nevediac, či máš nejakú budúcnosť

s človekom, s ktorým si tri roky vo vzťahu? - Vážim každý deň,

každý moment so ženou, ktorú milujem, pretože nikto nevie,

koľko času mu ešte zostáva.

Všetko to môže pominúť v zlomku sekundy. - Nejako takto? – Áno!

- Bicykel nie je jediná vec, na ktorej vieš jazdiť.

- Hravo zvládnem aj jazdu na kolotoči.

- Chutil ti tvoj obed?

- Jasné.
Odteraz jedávam len tu!

- Chceš ísť domov taxíkom?

- Iste, v pohode.
- Mám ešte nejaké vybavovačky.

- Dobre.
Takže sme hotoví?

Walden: <i>Iste, v pohode.</i> Shari: <i>Mám ešte nejaké vybavovačky.</i> Walden: <i>Uhm.</i> <i>Takže sme hotoví?</i> Shari: <i>Ja áno.</i> Walden: <i>Tak fajn.</i> <i>Mali by sme si to zopakovať.</i> Shari: <i>Súhlasím, dám ti vedieť.</i> Walden: <i>Dobre.</i> Shari: <i>Počkaj.</i> <i>Tu máš.</i> Walden: <i>Čo je to?</i> Shari: <i>To je na taxík.</i> Walden: <i>Netreba.</i> Shari: <i>Zlatko, tie peniaze potrebuješ.</i> Walden: <i>Ako povieš, ďakujem.</i> <i>Fáajn.</i> <u>(17:16 – prerušenie programu, upútavka, reklama, vlastná propagácia, upútavky, pokračovanie programu)</u> <u>(17:25 – Walden a Alan sú v izbe)</u> Walden: <i>Ahoool.</i> Alan: <i>Ahoj. Kde si bol?</i> Walden: <i>Mám pre teba jednu dobrú a jednu zlú správu.</i> Alan: <i>Najprv zlú.</i> Walden: <i>Tvoje auto sa prehrialo a pokazilo.</i> Alan: <i>Áach.</i> <i>To preto, že si zapol rádio. A tá dobrá správa?</i>	- Ja áno! - Tak fajn. Mali by sme si to zopakovať. - Súhlasím. Dám ti vedieť. - Dobre. - Počkaj! Tu máš! - Čo je to? - To je na taxík. - Netreba. - Zlatko, tie peniaze potrebuješ! - Ako povieš? Dakujem! Fajn. - Ahoj! - Ahoj. Kde si bol? (Predčasné zobrazenie titulkov cca 2 sek.) - Mám pre teba jednu dobrú a jednu zlú správu. - Najprv zlú. - Tvoje auto sa prehrialo a pokazilo. - To preto, že si zapol rádio! A tá dobrá správa je aká? - Pristavila sa pri mne nádherná žena v Bentley a ponúkla mi pomoc. Vzala ma k sebe a vysexovala zo mňa dušu!
--	--

Walden: *Pristavila sa pri mne nádherná žena v Bentley a ponúkla mi pomoc.*

Vzala ma k sebe domov a vysexovala zo mňa dušu!

Alan: *A to je pre mňa dobré?*

Walden: *Ee, zle som sa vyjadril.*

Zlá správa je pre teba a dobrá pre mňa.

Alan: *Máš predstavu, koľkokrát som ostal kvôli tomu črepu stáť na krajnici?*

/17:25:42/

Zastavil mi jedine holý kamionista s nakresleným obočím!

Walden: *A dala mi peniaze na taxík.*

Alan: *Neznášam ťa!*

Walden: *Dobré, nie? Aký si mal deň?*

Alan: *S Lyndsey sme sa asi rozišli.*

Walden: *Óó, vážne, to ma mrzí. Mal som ju rád. Podľa mňa je skvelá.*

Alan: *Veď je skvelá!*

Ale nemôžem s niekým stráviť zvyšok života len preto, že je skvelý!

Walden: *Logické.*

Kto už by chcel vyhrať v lotérii!

Alan: *Počkaj, ak si prišiel taxíkom, kde mám auto?*

Walden: *Chaa. Tu máš stovku, kúp si lepšie.*

(17:26 – Walden a Shari sú v posteli)

Shari: *Dáme si druhé kolo?*

Walden: *Ou. Hneď teraz?*

- *To je pre mňa dobré?*

- *Zle som sa vyjadril.*

Zlá správa je pre teba a dobrá pre mňa. - Vieš kolkokrát,

som ostal kvôli tomu črepu stáť na krajnici?

- *Aký si mal deň?*

- *S Lyndsey sme sa asi rozišli.*

- *To ma mrzí. Mal som ju rád.*

Podľa mňa je skvelá. - Je skvelá.

Ale nemôžem s niekým stráviť zvyšok života len preto, že je skvelý.

- *Logické!*

Kto už by chcel vyhrať v lotérii?

- *Počkaj, ak si prišiel taxíkom, kde mám auto?*

- *Tu máš stovku, kúp si lepšie!*

- *Dáme si druhé kolo?*

- *Hneď teraz?*

A nemôžeme sa chvíľu rozprávať, kým sa mi nenazbierajú zásoby?

- *Áno, môžeme.*

Ako ti ide tá kniha?

- *Čo prosím?*

A nemôžeme sa chvíľu iba rozprávať, kým sa mi nenazbierajú zásoby?

Shari: Áno, iste, môžeme.

Walden: Hm.

Shari: Ako ti ide tá kniha.

Walden: Čo prosím?

Shari: Kniha, ktorú chceš dokončiť.

Walden: Ou, kniha!

Dobre. Dobre, ide dobre.

Píšem slová, skladám vety.

Shari: O čom je?

Walden: Tak fajn, je o jednom chlapíkovi, Alanovi.

Shari: Uhm.

Walden: A on žije spolu so svojím bratom v úchvatnom plážovom dome v Malibu.

Shari: A?

Walden: A, jeho brat zomrie.

Spadne pod idúci vlak.

V Paríži.

Shari: Páni, to som nečakala.

Walden: To ani on.

A potom sa objaví jeden miliardár Wal...ter. A kúpi ten ich dom, ale Alan tam žije aj naďalej.

Shari: S cudzím človekom?

Walden: Áno.

Shari: Sú gejovia?

Walden: Nie, nie, nie. Sú len kamaráti.

/17:28:02/

Shari: Nie je to trochu prehnané?

Walden: Nie, je to hodnoverné. Zažívajú spolu

- Kniha? Ktorú chceš dokončiť.

- Kniha!

Dobre. Ide dobre!

Píšem slová.

- O čom je?

- Je o chlapíkovi, menom Alan.

A on žije spolu so svojím bratom v úchvatnom plážovom dome v Malibu.

- A? - A jeho brat zomrie.

Spadne pod idúci vlak.

V Paríži.

- Páni. To som nečakala.

- To ani on.

Potom sa objaví miliardár menom Walter a kúpi si ten ich dom.

Ale Alan tam žije aj naďalej.

- S cudzím človekom?

- Áno.

- Sú gejovia?

- Nie, sú len kamaráti.

Zažívajú spolu dobrodružstvá.

Smejú sa.

- Našťastie si pekný!

- Ahoj!

dobrodružstvá. Smejú sa. Shari: Našťastie si pekný. (17:28 – Walden a Alan sú v izbe) Walden: Ahoooj. Alan: Fíha. Walden: A, cha, cha, cha. Alan: Kúpil si si nové oblečenie? Walden: Nie! Nieкто ho kúpil pre mňa. Shari vzala svojho zajačika na nákupy v Beverly Hills. Cítil som sa ako vo filme Pretty Woman. Alan: Ten kamionista mi dal iba cigarety a ceruzku na obočie. Walden: Je príjemné, keď sa zrazu nieкто stará o mňa, ale ou, ty to iste chápeš. (17:29 – Alan a Jake sa rozprávajú cez počítač) Alan: Ahoj, Jake! Jake: Čau oci. Alan: Aké pekné prekvapenie. Čo sa deje? Jake: Aldridge mi povedal, že si sa rozišiel s jeho mamou. Tak ako sa držíš? Alan: To je od teba naozaj veľmi milé Jake, že sa bojíš o otca. Jake: Lúbim ťa oci. Chcem, aby si bol šťastný. Alan: Ďakujem. Jake: Ty si vždy stál pri mne. Teraz budem ja stáť pri tebe. Alan: Uhm, to je fakt. Jake: Keď sme pri tom ... Alan: Kolko?	- Kúpil si si nové oblečenie? - Nie. Nieкто ho kúpil pre mňa! Shari vzala svojho zajačika na nákupy v Beverly Hills. Cítil som sa ako vo filme Pretty Woman! - Ten kamionista mi dal iba cigarety a ceruzku na obočie. - Je príjemné, keď sa zrazu nieкто stará o mňa, ale ty to iste chápeš! - Ahoj, Jake! – Čau, oci. - Aké prekvapenie. Čo sa deje? - Aldridge mi povedal, že si sa rozišiel s jeho mamou. Ako sa držíš? - To je milé, že sa bojíš o otca. - Chceme, aby si bol šťastný. Ty si vždy stál pri mne. Teraz budem ja stáť pri tebe. - To je fakt. - Keď sme pri tom. - Kolko? - Pár stoviek postačí na spriemnenie Vianoc pre blízkych. – Jasně! - Vďaka, lúbim ťa! Čau. - Vyšlo to! Ideme do Tijuany!
--	--

Jake: *Pár stoviek postačí na spríjemnenie Vianoc pre všetkých blízkych.*

Alan: Jasné, **postarám sa o to.**

Jake: *Vďaka **oci**, ľúbim ťa, čau.*

Alan: Ahoj.

Jake: Vyšlo to!

Ideme do Tijuany.

Alan: Vyšlo to. Myslí si, že mu pošlem prachy!

(17:29 – Alan a Sid sedia v bare)

Alan: *Prepáčte, je tu voľné?*

Sid: Iste!

Ale ak príde nejaká žena, budete musieť odísť!

Alan: **Che**, pochopil som.

Sid: Dúfam, že áno.

Sid Olsen.

Alan: Teší ma, Alan Harper.

Sid: Tak Alvin, máš rád dostihy?

Alan: E, nie som hazardný hráč.

/17:10:14/

Sid: *Naozaj? Aj tá košeľa je hazard!*

Alan: Sid, čo vás sem privádza?

Teda, okrem rozdávania módných tipov.

Sid: Rád chodím **von** do mesta.

*Rozprávam sa s mladými ľuďmi. **Ale** zatiaľ sa môžem porozprávať aj s tebou.*

Alan: *Či sa mi to páči, alebo nie.*

Sid: **Oo**, a dám ti ešte jednu radu.

*Ked' budeš v mojom veku, na záchod si **vždy** prines **veľký** plastový pohár.*

Alan: Prečo?

Vyšlo to. Myslí si, že mu pošlem prachy!

- Prepáčte, **máte** tu voľné?

- Iste!

Ale ak príde nejaká žena, budete musieť odísť.

- **Pochopil som.**

- Dúfam, že áno!

Sid Olsen.

- **Teší ma, Alan Harper.**

- Tak, Alvin, máš rád dostihy?

Nie, nie som hazardný hráč.

- **Sid, čo vás sem privádza?**

Teda, okrem rozdávania módných Tipov? - Rád chodím do mesta.

Rozprávam sa s mladými ľuďmi. Zatiaľ **môžem hovoriť** aj s tebou.

- **Či sa mi to páči alebo nie.**

- Dám ti ešte jednu radu.

Ked' budeš v mojom veku, na záchod si prines plastový pohár.

- **Prečo?** - Ak neznížiš hladinu, namočia sa ti gule!

- Prinesiete mi ešte krídelká?

- Ja si dám pivo.

- **Môžem jesť, kolko chcem za 7 babiek.** - **Pivo je za dolár.**

Sid: Ak neznížiš hladinu, namočia sa ti gule.

Prepáčte drahá, prinesiete mi ešte krídelká?

Alan: Ja si dám pivo, prosím.

Sid: Za sedem dolárov môžem jesť, koľko chcem.

Alan: Pivo je za dolár.

Sid: Pivo nepijem! Nafukuje ma. Aký máš problém, Alfréd?

Alan: Nemám žiadny problém.

Sid: No tak, si o 16-tej v bare a rozprávaš sa s osemdesiatnikom o guliach.

Niečo ťa trápi.

Alan: Dobre, priznám sa. Mám problémy vo vzťahu.

Sid: Ach, chápem. Aj ja mám problémy s manželkou.

Alan: Čo sa deje?

Sid: Je mŕtva.

Alan: To, to je mi ľúto.

Sid: Aj mne. Keby ešte žila, nebol by som tu s tebou.

Alan: Oboch nás mrzí, že nežije.

Sid: Presne!

/17:31:37/

Sid: Bolo to najkrajších 30 rokov môjho života.

Vadilo mi len, že nevedela variť. Zbabrala ešte aj ľadový čaj. Poznáš recept na ľadový čaj?

Len ľad a čaj, hotovo!

Alan: Nikto nemôže byť dokonalý.

Si chytrejší, ako vyzeráš.

Ked' máš dobrú ženu, stráž si ju!

Alan: Áno, ale ako zistím, že je dobrá?

- Pivo nepijem. Nafukuje ma.

Aký máš problém, Alfréd? - **Žiadny.**

- Si o 16:00 v bare a rozprávaš sa s osemdesiatnikom o guliach.

Niečo ťa trápi.

- **Dobre, mám problémy vo vzťahu.**

- Aj ja mám problémy s manželkou.

- **Čo sa deje?**

- Je mŕtva.

- **To mi je ľúto.**

- Aj mne. Keby bola na živu,

nebol by som tu s tebou.

- **Oboch nás mrzí, že nežije.**

- Presne!

že nevedela variť. Zbabrala ešte aj ľadový čaj. Poznáš recept?

Ľad a čaj. Hotovo!

- **Nikto nemôže byť dokonalý.**

- Si chytrejší, než vyzeráš!

Ked' máš dobrú ženu, stráž si ju.

- **Áno, ale ako zistím, že je dobrá?**

- To nikdy nevieš.

Niekedy to musíš risknúť.

Výborne. Dakujem. Dakujem vám!

To je pre kocúra.

Nemám kocúra.

Sid: <i>To nikdy nevieš. Niekedý to musíš risknúť.</i> Ó výborne, ďakujem, ďakujem vám. <i>To je pre kocúra.</i> <i>Nemám kocúra.</i> Tak, bol to skvelý rozhovor, Archie. Alan: <i>Alan.</i> Sid: <i>Sid.</i> <i>Tu mám vizitku.</i> Alan: <i>Vďaka. Môžete byť môj krídelník.</i> <i>Chápete? Krídelká, kuracie.</i> Sid: <i>Žartíky prenehaj mne.</i> /17:32:53/ Sid: <i>Ježiš, nemám tu peňaženku.</i> Alan: <i>To nič, zaplatím.</i> Sid: <i>Ďakujem, vážim si to!</i> <i>Vždy to zaberie!</i> <u>(17:33 – Alan je u Lyndsey pred vchodom)</u> Lyndsey: <i>Alan?</i> Alan: <i>Porozprávajme sa.</i> Lyndsey: Vážne? <i>Už sa chceš rozprávať? Doslova si to na mňa vychrlil.</i> Alan: <i>Zaslúžim si to, ale vypočuj ma prosím.</i> Lyndsey: <i>Hovor.</i> Alan: <i>Práve som si uvedomil, že nechcem skončiť sám s gulami v hajzli.</i> Lyndsey: <i>Čože?</i> Alan: <i>Viem len jednu vec.</i>	Bol to skvelý rozhovor, Archi! - Alan! - Sid! Tu mám vizitku. - Vďaka. Môžete byť môj krídelník. Chápete? Krídelká? Kuracie? - Žartíky prenehaj mne. - Dakujem. Vážim si to! Vždy to zaberie. (Predčasné zobrazenie titulkov cca 2 sek.) - Alan? - Porozprávajme sa. - Už sa chceš rozprávať? Doslova si to na mňa vychrlil. - Zaslúžim si to, ale vypočuj ma! - Hovor! - Práve som si uvedomil, že nechcem skončiť sám s gulami v hajzli. - Čože? - Viem len jednu vec: vypomstilo sa mi to. Ale radšej sa budem báť, akoby som ťa mal stratiť.
---	--

/17:33:32/

Alan: *Bál som sa. Pretože vždy, keď som mal s niekým vážny vzťah, vypomstilo sa mi to.*

Ale, radšej sa budem báť, akoby som ťa mal stratiť.

Chcem byť už navždy s tebou.

Lyndsey: *Presne toto som chcela počuť!*

Alan: *Ja, milujem ťa Lyndsey. A keď si našetrím dosť peňazí, tak zložím zálohu za zásnubný prsteň.*

Lyndsey: *Žiadny prsteň mi kupovať nemusíš.*

Alan: *Presne toto som chcel počuť!*

(17:34 – Walden je pred bytom Shari)

Mladík: *Áno?*

Walden: *Je doma mama?*

Mladík: *Mama?*

Shari: *Walden? Čo tu robíš?*

Walden: *No, chcel som ťa prekvapiť.*

Shari: *Óo, to je rozkošné. Zlatko, strč ich do vázy.*

Mladík: *Áno.*

Shari: *Zlatko, mal si sa telefonicky ohlásiť.*

Walden: *Kto je ten chalan zo Súmraku?*

Shari: *On pracuje v športových potrebách. Je ako ty, ale má väčšie ambície.*

Walden: *Che, che. Ambície? Che, che. Žartuješ?*

Shari: *Nie, necháp ma nesprávne.*

Chcem byť už navždy s tebou.

- Presne toto som chcela počuť!

- Milujem ťa, Lyndsey.

A keď si našetrím dosť peňazí,

zložím zálohu za zásnubný prsteň.

- Žiadny prsteň mi kupovať nemusíš.

- Presne toto som chcel počuť!

(Predčasné zobrazenie titulkov cca 2 sek.)

- Áno?

- Je doma mama?

- Mama?

- Walden, čo tu robíš?

- Chcel som ťa prekvapiť!

- To je rozkošné.

Zlatko, strč ich do vázy. - Áno.

- Mal si sa telefonicky ohlásiť.

- Kto je ten chalan zo Súmraku?

- On pracuje v športových potrebách. Je ako ty, ale má väčšie ambície.

- Ambície? Žartuješ?

- Nie, necháp ma nesprávne.

Si dobrý v tom, čo vieš robiť.

- Pozri Shari, ja som miliardár.

Mám svoju spoločnosť.

- To je pekná predstava.

Počuj, o tom by si mal napísať!

Zavolám ti, čau.

- Mám svoje vlastné lietadlo!

<i>Si dobrý v tom, čo vieš robiť.</i> Walden: Pozri, som miliardár. <i>Mám svoju spoločnosť.</i> Shari: Óo, to je pekná predstava. <i>Počuj, o tom by si mal napísať. Zavolám ti, čau.</i> Walden: Mám svoje vlastné lietadlo! <i>No nič, kúpim jeho obchod!</i> <u>(17:35 – Walden, Alan a Sid sedia na terase)</u> Sid: Ďakujem ti za pozvanie, Alfonzo. Alan: Za málo. Sid: Tebe tiež, Winston. Walden: Aj nabudúce. Sid: Nerád by som vám fušoval do remesla, ale pi <i>môžem na ňu zaútočiť?</i> /17:36:40/ Alan: Len si poslúž. Walden: Možno zaútočí späť. Sid: Fajn, to si užijem. <i>Chvilku to potrvá.</i> Walden: Nemáš náhodou aj iných kamarátov? Sid: Nazdar. Dáš si krídelká?	No nič, kúpim jeho obchod! (Predčasné zobrazenie titulkov cca 2 sek.) - Dakujem ti za pozvanie, Alfonzo. - Za málo! - Tebe tiež, Winston. - Aj nabudúce! - Nechcem vám fušovať do remesla, ale pichá niekto tú sexi ryšavku? - Možno zaútočí späť. - Fajn. To si užijem! - Chvilku to potrvá. - Nemáš náhodou aj iných kamarátov? - Nazdar! Dáš si krídelká?
--	--

17:36 – Koniec programu. Na obrazovke sa objavil text *Pokračovanie nabudúce.*

17:36 – Sponzorské odkazy.

17:37 – Koniec záznamu.

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 6. 10. 2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.

Sťažnosť č.: 1212/SO/2021

Programová služba: TV MARKÍZA

Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.

Číslo licencie: TD/17

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. **začína správne konanie** voči vysielateľovi MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. vo veci možného porušenia **§ 16 ods. 3 písm. n)** zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s tým, že

- odvysielal na programovej službe TV MARKÍZA dňa 17. 7. 2021 o cca 20:40 hod. program *Chappie*, v ktorom mohlo dôjsť k nezabezpečeniu, aby jeho zvuková zložka bola v súlade s technickými požiadavkami ustanovenými vo vyhláške Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 468/2013 Z. z. o technických požiadavkách na zvukovú zložku programovej služby (ďalej len „vyhláška č. 468/2013 Z. z.“),
- odvysielal na programovej službe TV MARKÍZA dňa 17. 7. 2021 o cca 22:51:46 – 23:00:47 hod., o cca 23:22:16 – 23:31:37 hod., o cca 23:52:05 – 00:00:13 hod. a dňa 18. 7. 2021 o cca 00:23:53 – 00:31:11 hod. a o cca 00:52:37 – 01:01:22 hod. reklamné bloky podľa § 2 písm. a) vyhlášky Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 468/2013 Z. z., v ktorých mohlo dôjsť k nezabezpečeniu súladu zvukovej zložky vysielania s technickými požiadavkami ustanovenými vo vyhláške č. 468/2013 Z. z.

Úloha:

Kancelária Rady v zmysle § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. oznámi účastníkovi konania začiatok správneho konania a zabezpečí nevyhnutné podklady a dôkazy pre rozhodnutie vo veci.

T: 20. 10. 2021

Z: PLO

Úloha:

Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi začatie správneho konania.

T: 18. 10. 2021

Z: PgO

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 6. 10. 2021**

Sťažnosť č.	1212/SO/2021 zo dňa 18. 7. 2021
Sťažovateľ:	fyzická osoba
Predmet sťažnosti:	vysielanie (hlasitosť)
Deň a čas vysielania:	17. – 18. 7. 2021, cca od 22:40 h do 01:12 h
Označenie podľa JSO:	bez označenia
Programová služba:	TV MARKÍZA
Vysielateľ:	MARKÍZA-SLOVAKIA spol. s r.o.
Číslo licencie:	TD/17

Dátum: 29. 9. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:

„Deň vysielania: 18.7.2021

Čas vysielania: 0:28

Názov televízie/rádia: Markíza

Predmet sťažnosti:

extrémne hlasná reklama oproti filmu“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 308/2000 Z. z.

§ 3

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto zákona

h) doplnkové vysielanie je komunikát, ktorý nie je reláciou vysielania ^{3b)}a ako zložka programovej služby zvyčajne dopĺňa vysielací čas medzi jednotlivými reláciami vysielania, najmä videotext, reklama, telenákup, zvukové a zvukovo-obrazové prostriedky oddeľujúce vysielanie reklamy a telenákupu a iná programová interpunkcia, ako aj oznam o aktuálnom čase a ohlasovanie programov,

i) program je

1. zvukový komunikát, tvoriaci svojím obsahom, formou a funkciou uzavretý celok v rámci programovej služby vysielateľa, alebo

2. zvukovo-obrazový, zložený z pohybujúcich sa obrazov so zvukom alebo bez zvuku, tvoriaci svojím obsahom, formou a funkciou uzavretý celok v rámci programovej služby vysielateľa alebo v rámci katalógu zostaveného poskytovateľom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie,

§16

Základné povinnosti vysielateľa a poskytovateľa audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie

(3) Vysielateľ je povinný

n) zabezpečiť, aby zvuková zložka ním vysielanej programovej služby bola v súlade s technickými požiadavkami ustanovenými všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá ministerstvo kultúry.

Zbierka zákonov č. 468/2013

Vyhláška Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 18. decembra 2013 o technických požiadavkách na zvukovú zložku programovej služby

§ 1 Predmet úpravy

Táto vyhláška upravuje technické požiadavky, ktoré musí spĺňať zvuková zložka programovej služby¹⁾ vysielateľa zriadeného zákonom²⁾ a vysielateľa, ktorý nie je zriadený zákonom a má oprávnenie na vysielanie na základe licencie udelennej podľa § 49 zákona alebo podľa osobitného predpisu³⁾ (ďalej len „vysielateľ“).

1) § 3 ods. 1 zákona č. 220/2007 Z. z. o digitálnom vysielaní programových služieb a poskytovaní iných obsahových služieb prostredníctvom digitálneho prenosu a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o digitálnom vysielaní) v znení zákona č. 498/2009 Z. z.

2) Zákon č. 532/2010 Z. z. o Rozhlase a televízii Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

3) Zákon č. 220/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.

§ 2 Vymedzenie pojmov

Na účely tejto vyhlášky sa rozumie

- a) reklamným blokom súhrn najmenej dvoch reklamných šotov podľa [§ 32 ods. 3 zákona](#) alebo súhrn najmenej dvoch reklamných šotov a iného doplnkového vysielania podľa [§ 3 písm. h\) zákona](#) zaradených do vysielania medzi jednotlivé programy podľa [§ 3 písm. i\) druhého bodu zákona](#) alebo prerušujúcich vysielanie programov, okrem zvukovo-obrazových prostriedkov používaných na oddelenie vysielania reklamy a telenákupu podľa [§ 34 ods. 1](#),
- b) jednotkou hlasitosti vzťahnutej k digitálnej plnej stupnici s označením LUFS jednotka hlasitosti vzťahnutá k maximálnej amplitúde vzoriek signálu v jeho digitálnej reprezentácii,
- c) jednotkou hlasitosti s označením LU jednotka hlasitosti používaná na relatívne meranie, pre ktorú platí, že zmena úrovne signálu o 1dB sa rovná zmene hlasitosti o 1 LU,
- d) integrovanou hlasitosťou priemerná hlasitosť celého programu, reklamného bloku, reklamného šotu alebo iných zložiek televíznej programovej služby, ktoré nie sú zaradené do reklamného bloku, ktorej úroveň je definovaná vzťahom uvedeným v prvom bode prílohy.

§ 3 Technické požiadavky na zvukovú zložku programovej služby

(1) Technické požiadavky na zvukovú zložku programovej služby, ktoré je vysielateľ povinný zabezpečiť podľa § 16 ods. 3 písm. n) zákona, sú tieto:

- a) integrovaná hlasitosť každého programu, reklamného bloku, zvukovo-obrazového prostriedku používaného na oddelenie vysielania reklamy a telenákupu a ostatných zložiek programovej služby, ktoré nie sú zaradené do reklamného bloku, musí byť normalizovaná na cieľovú úroveň - 23,0 LUFS, pričom pri vysielaní samostatných reklamných šotov sa táto povinnosť vzťahuje na každý samostatne vysielaný reklamný šot; povolená odchýlka od cieľovej úrovne - 23,0 LUFS je +/- 0,5 LU a pre vysielanie programov, pri ktorých nie je možné prakticky dosiahnuť normalizáciu na cieľovú úroveň - 23,0 LUFS, je povolená odchýlka +/- 1 LU od cieľovej úrovne - 23,0 LUFS,
- b) okamžitá úroveň hlasitosti reklamného šotu a inej zložky programovej služby, ktorá trvá kratšie ako 30 s, nesmie presiahnuť -15 LUFS a krátkodobá úroveň hlasitosti reklamného šotu a inej zložky programovej služby, ktorá trvá kratšie ako 30 s, nesmie presiahnuť - 20 LUFS.

(2) Technické požiadavky podľa odseku 1 sa nevzťahujú na jazykovú mutáciu programovej služby,⁴⁾ na multimodálny prístup k programovej službe,⁵⁾ ani na pôvodnú zvukovú stopu jednotlivých programov a ostatných zložiek televíznej programovej služby vysielanú popri hlavnej zvukovej stope.

4) § 4 ods. 6 zákona č. 220/2007 Z. z.

5) § 4 ods. 7 zákona č. 220/2007 Z. z.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiiu:

Meranie hlasitosti namietaného vysielania bolo vykonané zo záznamu Rady, ktorý bol vytvorený v záznamovom zariadení Rady.

Signál je ukladaný v záznamovom zariadení Rady vo formáte .mp4 a .wav. Na meranie hlasitosti bol použitý softvér *LMB – Loudness Management Batch Processor* (ďalej len „zariadenie“), ktorý meria v súlade s odporúčaním EBU R 128. Zariadenie poskytuje dáta o zvukovej zložke programu vyjadrenej jednotkou hlasitosti vzťahujúcej sa k digitálnej plnej stupnici s označením LUFS. LUFS je jednotka hlasitosti vzťahujúca sa k maximálnej amplitúde vzoriek signálu v jeho digitálnej reprezentácii. Jednotku hlasitosti používanú na relatívne meranie označujeme LU a pre ňu platí, že zmena úrovne signálu o 1dB sa rovná zmene hlasitosti o 1 LU.

Návrh metodiky pre posudzovanie zvukovej zložky vysielaného programu prostredníctvom meracieho zariadenia bol vypracovaný na základe špecifikácií ITU-R BS. 1770/1,2 a EBU R128 a je definovaný *Vyhláškou č. 468 Ministerstva kultúry Slovenskej republiky o technických požiadavkách na zvukovú zložku programovej služby* (ďalej len „Vyhláška“). ITU-R BS. 1770/1,2 a EBU R128 sú špecifikácie, ktoré definujú hlasitosť a štandardizujú metódy merania hlasitosti. ITU-R BS.1770-2 je medzinárodný štandard, ktorý popisuje metódu pre meranie hlasitosti. EBU R 128 rozširuje BS.1770-2 o rozsah hlasitosti a cieľovú úroveň.

Vyhláška vymedzuje podľa § 2 nasledovné pojmy: *okamžitá úroveň hlasitosti, krátkodobá úroveň hlasitosti a integrovaná úroveň hlasitosti*. Okamžitá úroveň hlasitosti je úroveň hlasitosti zvukového signálu za dobu integrácie 400 ms. Krátkodobá úroveň hlasitosti je úroveň hlasitosti zvukového signálu za dobu integrácie 3 s, integrovaná hlasitosť je priemerná hlasitosť celého programu, reklamného bloku, reklamného šotu alebo iných zložiek televíznej programovej služby, ktoré nie sú zaradené do reklamného bloku.

Okamžitá úroveň (MaxM) hlasitosti reklamného šotu a inej zložky programovej služby, ktorá trvá kratšie ako 30 s, nesmie presiahnuť -15 LUFS.

Krátkodobá úroveň (MaxS) hlasitosti reklamného šotu a inej zložky programovej služby, ktorá trvá kratšie ako 30 s, nesmie presiahnuť -20,0 LUFS.

Integrovaná hlasitosť (Int) každého programu, reklamného bloku, zvukovo-obrazového prostriedku používaného na oddelenie vysielania reklamy a telenákupu, a ostatných zložiek programovej služby, ktoré nie sú zaradené do reklamného bloku, musí byť normalizovaná na cieľovú úroveň -23,0 LUFS, pričom pri vysielaní samostatných reklamných šotov sa táto povinnosť vzťahuje na každý samostatne vysielaný reklamný šot; povolená odchýlka od cieľovej úrovne -23,0 LUFS je +/- 0,5 LU a pre vysielanie programov, pri ktorých nie je možné prakticky dosiahnuť normalizáciu na cieľovú úroveň -23,0 LUFS, je povolená odchýlka +/- 1 LU od cieľovej úrovne -23,0 LUFS.

* * *

S ohľadom na sťažnosť sme merali integrovanú hlasitosť programu *Chappie* a jeho prerušení.

Meraním jednotlivých časových úsekov boli zistené nasledujúce hodnoty (záznam RVR):

Tab. 1 – hlasitosť reklamno-upútavkových blokov:

Čas odvysielania meraných úsekov (záznam RVR)	Int (= -23,0 toler. +/- 0,5 LU) LUFS
22:52:20 – 23:01:22 RB1	-23,9
23:22:50 – 23:32:11 RB2	-23,9
23:52:40 – 00:00:47 RB3	-23,9
00:24:27 – 00:31:45 RB4	-23,7
00:53:11 – 01:01:57 RB5	-24,0

Tab. 2 – hlasitosť programu *Chappie*:

Čas odvysielania meraných úsekov (záznam RVR)	Int (= -23,0 toler. +/- 0,5 LU) LUFS
22:41:24 – 22:52:20 P1	-23,9
23:01:22 – 23:22:50 P2	-23,6
23:32:11 – 23:52:39 P3	-23,7
00:00:47 – 00:24:47 P4	-23,7
00:31:45 – 00:53:11 P5	-23,8
01:01:57 – 01:13:06 P6	-24,0

Priemerná hlasitosť programu **-23,8** LUFS

Keďže na základe merania hlasitosti zo záznamu RVR je možné vidieť nesúlad integrovanej hlasitosti všetkých reklamno-upútavkových blokov a aj priemernej hlasitosti programu *Chappie* s Vyhláškou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 18. decembra 2013 o technických požiadavkách na zvukovú zložku programovej služby, zmerali sme aj záznam vysielateľa.

Jeho hodnoty sú nasledovné:

Tab. 3 – hlasitosť reklamno-upútavkových blokov:

Čas odvysielania meraných úsekov (záznam vysielateľa)	Int (= -23,0 toler. +/- 0,5 LU) LUFS
22:51:46 – 23:00:47 RB1	-23,8
23:22:16 – 23:31:37 RB2	-23,8
23:52:05 – 00:00:13 RB3	-23,8
00:23:53 – 00:31:11 RB4	-23,6
00:52:37 – 01:01:22 RB5	-23,9

Tab. 4 – hlasitosť programu *Chappie*:

Čas odvysielania meraných úsekov	Int (= -23,0 toler. +/- 0,5 LU) LUFS
----------------------------------	--------------------------------------

úsekov (záznam vysielateľa)	-0,5 LU) LUFS
22:40:50 – 22:51:46 P1	-23,9
23:00:48 – 23:22:16 P2	-23,6
23:31:37 – 23:52:05 P3	-23,8
00:00:13 – 00:23:53 P4	-23,7
00:31:11 – 00:52:37 P5	-23,8
01:01:23 – 01:12:32 P6	-24,0

Priemerná hlasitosť programu **-23,8** LUFS

Z výsledkov meraní záznamu vysielateľa vyplýva, že program *Chappie* bol odvysielaný v priemere o **0,3 LU (LUFS) tichšie**, ako pripúšťa maximálna možná odchýlka stanovená Vyhláškou ministerstva kultúry. V prípade reklamno-upútavkových blokov (jednotlivé úseky označené vždy skratkou RB a poradovým číslom) v prerušeníach tohto programu sme zaznamenali nasledovné prekročenia odchýlky:

- RB1 o **0,3 LU (LUFS) tichšie**;
- RB2 o **0,3 LU (LUFS) tichšie**;
- RB3 o **0,3 LU (LUFS) tichšie**;
- RB4 o **0,1 LU (LUFS) tichšie**;
- RB5 o **0,4 LU (LUFS) tichšie**.

Na základe vyššie uvedených skutočností možno skonštatovať, že zvuková zložka tak programu *Chappie*, ako aj jeho prerušenia, **nemusela byť odvysielaná v súlade s predpismi, ustanovenými vo Vyhláške Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 18. decembra 2013 o technických požiadavkách na zvukovú zložku programovej služby.**

ZÁVER:

Monitorovaním vysielania televíznej programovej služby TV MARKÍZA zo dňa 17. – 18. 7. 2021 (program *Chappie* a jeho prerušenia) bolo zistené, že zvuková zložka programu *Chappie* a jeho prerušenia **nie je v súlade** s technickými požiadavkami ustanovenými všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydalo ministerstvo kultúry, **čím mohlo dôjsť k porušeniu § 16 ods. 3 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii.**

Popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (st'ážnosť č. 1212/SO/2021)

Monitorované vysielanie: vysielanie (hlasitosť)

Dátum odvysielania: 17. – 18. 7. 2021

Čas odvysielania cca: 22:41 h

Označenie programu podľa JSO: bez označenia

Merania boli vykonané zo záznamového zariadenia RVR.

Časový kód cca:

Začiatok merania časových úsekov:

22:41:24 – 22:52:20 – **P1** – program (*Chappie*) ⁽¹⁵⁾

22:52:20 – 23:01:22 – **RB1** – reklamno-upútavkový blok – doplnkové vysielanie

23:01:22 – 23:22:50 – **P2** – program

23:22:50 – 23:32:11 – **RB2** – reklamno-upútavkový blok – doplnkové vysielanie

23:32:11 – 23:52:39 – **P3** – program

23:52:40 – 00:00:47 – **RB3** – reklamno-upútavkový blok – doplnkové vysielanie

00:00:47 – 00:24:47 – **P4** – program

00:24:27 – 00:31:45 – **RB4** – reklamno-upútavkový blok – doplnkové vysielanie

00:31:45 – 00:53:11 – **P5** – program

00:53:11 – 01:01:57 – **RB5** – reklamno-upútavkový blok – doplnkové vysielanie

01:01:57 – 01:13:06 – **P6** – program

Koniec merania časových úsekov.

Monitorované vysielanie: vysielanie (hlasitosť)

Dátum odvysielania: 17. – 18. 7. 2021

Čas odvysielania cca: 22:40 h

Označenie programu podľa JSO: bez označenia

Merania boli vykonané zo záznamu vysielateľa.

Časový kód cca:

Začiatok merania časových úsekov:

22:40:50 – 22:51:46 – **P1** – program (*Chappie*) 15

22:51:46 – 23:00:47 – **RB1** – reklamno-upútavkový blok – doplnkové vysielanie

23:00:48 – 23:22:16 – **P2** – program

23:22:16 – 23:31:37 – **RB2** – reklamno-upútavkový blok – doplnkové vysielanie

23:31:37 – 23:52:05 – **P3** – program

23:52:05 – 00:00:13 – **RB3** – reklamno-upútavkový blok – doplnkové vysielanie

00:00:13 – 00:23:53 – **P4** – program

00:23:53 – 00:31:11 – **RB4** – reklamno-upútavkový blok – doplnkové vysielanie

00:31:11 – 00:52:37 – **P5** – program

00:52:37 – 01:01:22 – **RB5** – reklamno-upútavkový blok – doplnkové vysielanie

01:01:23 – 01:12:32 – **P6** – program

Koniec merania časových úsekov.

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 6. 10. 2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.

Sťažnosť č.: 1267/SO/2021

Programová služba: TV MARKÍZA

Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.

Číslo licencie: TD/17

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosť evidovanú pod č. 1267/SO/2021 smerujúcu voči vysielaniu programovej služby TV MARKÍZA vysielateľa MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. a uznala sťažnosť podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažnosti.

T: 18. 10. 2021

Z: PgO

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 6. 10. 2021**

Sťažnosť č. 1267/SO/2021 zo dňa 12. 8. 2021

Sťažovateľ: fyzická osoba

Predmet sťažnosti: ArginMax

Deň a čas vysielania: 12. 8. 2021 o 20:07 h a 20:11 h

Označenie podľa JSO: bez označenia

Programová služba: TV MARKÍZA

Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.

Číslo licencie: TD/17

Dátum: 29. 9. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:

„Deň vysielania: 12.8.2021

Čas vysielania: 20:06

Názov televízie/rádia: Markiza

Dobry den, pozeram Markizu a vidim ze o takyto cas, reklama na Arginmax? V tuto dobu su deti pri tv!...”

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii

§ 20 - Ochrana maloletých

3) Na základe klasifikácie programov podľa vekovej vhodnosti sú vysielateľ televíznej programovej služby a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie povinní na ochranu maloletých zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený podľa osobitného predpisu 28a) (ďalej len "jednotný systém označovania").

4) Vysielateľ programovej služby je povinný zohľadniť vekovú vhodnosť programov a iných zložiek programovej služby pre maloletých a zabezpečiť ich časové zaradenie v súlade s podmienkami ustanovenými osobitným predpisom.

§ 31a Mediálna komerčná komunikácia

1) Mediálna komerčná komunikácia je na účely tohto zákona zvuková, obrazová alebo zvukovo-obrazová informácia, ktorá priamo alebo nepriamo propaguje tovar, služby alebo dobrú povesť fyzickej osoby alebo právnickej osoby vykonávajúcej hospodársku činnosť a
a) je poskytovaná ako súčasť programu alebo program sprevádza za odplatu alebo za podobnú protihodnotu alebo na účely vlastnej propagácie alebo

2) Mediálna komerčná komunikácia zahŕňa najmä reklamu, telenákup, sponzorovanie, umiestňovanie produktov, programovú službu určenú výhradne na reklamu a telenákup, programovú službu určenú výhradne na vlastnú propagáciu a dlhšie reklamné oznámenie podľa § 35 ods. 8.

3) Skrytá mediálna komerčná komunikácia je zvuková, obrazová alebo zvukovo-obrazová informácia, ktorá priamo alebo nepriamo propaguje tovar, služby, ochrannú známku, obchodné meno alebo aktivity fyzickej osoby alebo právnickej osoby vykonávajúcej hospodársku činnosť, ak vysielateľ alebo poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie túto informáciu v rámci programu zámerne využíva na propagačné účely a mohla by vzhľadom na svoju povahu uviesť verejnosť do omylu o podstate tejto informácie. Táto informácia sa považuje za zámernú najmä vtedy, ak sa uskutočňuje za odplatu alebo za inú protihodnotu.

§ 32 Reklama a telenákup

1) Reklama na účely tohto zákona je akékoľvek verejné oznámenie vysielané za odplatu alebo inú podobnú protihodnotu vrátane vlastnej propagácie, ktorého zámerom je podporiť predaj, nákup alebo nájom tovaru alebo služieb vrátane nehnuteľností, práv a záväzkov alebo dosiahnuť iný účinok sledovaný objednávatelom reklamy alebo vysielateľom.

4) Vysielateľ je povinný zabezpečiť, aby ním vysielaná reklama a telenákup

a) boli čestné a slušné

6) *Vysielateľ je povinný zabezpečiť, aby sa v čase od 6.00 h do 22.00 h nevysielali reklamy a telenákup na erotické služby, erotický tovar a erotické audiotextové služby.*

§ 38 Sponzorovanie

1) *Sponzorovanie na účely tohto zákona je plnenie určené na priame alebo nepriame financovanie programu, programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie s cieľom propagovať názov alebo obchodné meno, ochrannú známku, dobrú povest', tovary alebo aktivity právnickej osoby alebo fyzickej osoby, ktorá také plnenie poskytla. Sponzorovanie nie je plnenie podľa prvej vety, ktoré poskytla právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá je vysielateľom alebo poskytovateľom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie alebo tento program vyrobila.*

2) *Ak je program alebo séria programov čiastočne alebo ako celok sponzorovaný, musí byť vysielateľom a poskytovateľom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie zreteľne označený názvom, ak ide o právnickú osobu, obchodným menom alebo menom a priezviskom, ak ide o fyzickú osobu, ktorá plnenie poskytla, na začiatku programu a na konci programu. Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie môže na začiatku programu a na konci programu namiesto označenia podľa prvej vety označiť sponzorovaný program alebo sériu programov logom sponzora alebo odkazom na výrobok alebo službu sponzora.*

4) *Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie je povinný zabezpečiť, aby sponzorovaný program, sponzorovaná programová služba alebo sponzorovaná audiovizuálna mediálna služba na požiadanie priamo nepodporovala predaj, nákup ani prenájom tovarov alebo služieb sponzora alebo tretej osoby, a to najmä osobitnými propagačnými zmienkami o uvedených tovaroch či službách v týchto programoch, programovej službe alebo v audiovizuálnych mediálnych službách na požiadanie.*

5) *Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie musí zabezpečiť, aby bola verejnosť zreteľne informovaná o sponzovaní programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie.*

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 3. decembra 2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania:

§ 1

1) *Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov, ak obsahujú*

b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,

e) zobrazenie erotických pomôcok alebo erotických scén, ktoré sú vyrobené výlučne na prezentáciu erotiky a erotických tém,

f) sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného správania, ktoré sú prezentované ako forma zábavy, scény spojené s prejavmi sexuálneho násillia alebo sexuálnymi deviáciami

2) *Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej*

programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov, ak obsahujú

c) sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie,

f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo

g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

§ 4

1) Programy alebo iné zložky programovej služby klasifikované ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov sa zaraďujú do vysielania medzi 22.00 a 06.00 hodinou.

3) Programy alebo iné zložky programovej služby klasifikované ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov alebo ako vhodné pre vekovú skupinu maloletých od 15 rokov sa zaraďujú do vysielania medzi 20.00 a 06.00 hodinou.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiiu:

Sťažovateľ považuje za neprimerané, že v čase o 20:00 h sa vysielala reklama na ArginMax. Monitorovaním vysielania sme zistili, že dňa 12. 8. 2021 boli odvysielané komunikáty ArginMax informujúce o sponzorovi programu, a to v čase o 20:07:40 h a 20:11:48 h. Dĺžka trvania komunikátov bola cca 10 sek., pričom boli odvysielané dve rôzne verzie s obdobným charakterom. Komunikáty pozostávali z hranej a statickej časti.

V čase cca 20:07:40 bola odvysielaná verzia Čerešne:

Obrazová zložka:

Záber na mladú ženu z profilu ako lezie po rebríku pri strome, následne je žena snímaná od chrbta, pričom kamera sa zameriava na jej zadok (žena má oblečené dvojdielne plavky). Žena sa otáča smerom ku kamere. Stojí na rebríku, doširoka sa usmeje. Odtrhne čerešne a hodí ich smerom na kameru. Jej obraz sa zmenší akoby do tvaru srdca. Následne záber na muža v obleku (Radim Uzel), ruku má ohnutú v lakti a na dlani má srdce s obrazom ženy z predchádzajúceho záberu. Srdce sa postupne zmení na škatuľku s prípravkom ArginMax.

V ľavom dolnom rohu bielymi písmenami:

„sponzor programu“, pod tým „Org. Zložka SWISS PHARMACEUTICAL INVESTMENT LLC vývoj lekárenských produktov“

Prestrih. Záber na škatuľku prípravku s označením ArginMax, vľavo od škatuľky text „ARGINMAX DLHODOBO ZLEPŠUJE EREKCIU A SEXUALNU VÝKONNOSŤ“, pod tým podpis „Radim Uzel“. V ľavom dolnom rohu totožný text o sponzorovi. V pravom dolnom rohu „výživový doplnok“, pod tým „Účinnosť ArginMax Forte pre mužov zaisťuje/obsahuje oi. (L-Arginín, L-Citrulín), selén, zinok a navyše Tribulus Terrestris a Crocus, ktoré dlhodobo zlepšujú erekciu a sexuálny zážitok.“

Zvuková zložka:

Mužský hlas: „Příjemné sledování tohoto programu vám přeje ArginMax. Přípravek pro dlouhodobé zlepšení erekce a sexuální výkonnosti.“

(v dolnej lište sa postupne zobrazuje totožný text v slovenskom jazyku – „Příjemné sledovanie tohto programu vám praje ARGINMAX. Prípravok pre dlhodobé zlepšenie erekcie a sexuálnej výkonnosti.“)

Rada sa v minulosti vyššie popísaným komunikátom už zaoberala (zasadanie z 23. 9. 2020). Sťažovateľ namietal na vysielanie reklamy s erotickým obsahom, pričom sťažnosť bola posúdená ako neopodstatnená.

V čase cca 20:11:48 bola odvysielaná verzia Záhradná hadica:

Obrazová zložka:

Záber na mladú ženu v záhrade. Kamera ju sníma zozadu (žena má oblečené šortky a vrchný diel plaviek). Žena vykročí, zohne sa k zemi a potiahne rukami záhradnú hadicu. Následne sa usmeje, vezme do rúk hadicu a otočí sa smerom k obrazovke, pričom z hadice strieka voda smerom na kameru. Jej obraz sa zmenší akoby do tvaru srdca. Následne záber na muža v obleku (Radim Uzel), ruku má ohnutú v lakti a na dlani má srdce s obrazom ženy z predchádzajúceho záberu. Srdce sa postupne zmení na škatuľku s prípravkom ArginMax.

V ľavom dolnom rohu bielymi písmenami:

„sponzor programu“, pod tým „Org. Zložka SWISS PHARMACEUTICAL INVESTMENT LLC vývoj lekárenských produktov“

Prestrih. Záber na škatuľku prípravku s označením ArginMax, vľavo od škatuľky text „*ARGINMAX DLHODOBO ZLEPŠUJE EREKCIU A SEXUÁLNU VÝKONNOSŤ*“, pod tým podpis „Radim Uzel“. V ľavom dolnom rohu totožný text o sponzorovi. V pravom dolnom rohu „výživový doplnok“, pod tým „Účinnosť ArginMax Forte pre mužov zaisťuje/obsahuje oi. (L-Arginín, L-Citrulín), selén, zinok a navyše Tribulus Terrestris a Crocus, ktoré dlhodobo zlepšujú erekciu a sexuálny zážitok.“

Zvuková zložka:

Mužský hlas: „*Příjemné sledování tohoto programu vám přeje ArginMax. Přípravek pro dlouhodobé zlepšení erekce a sexuální výkonnosti.*“

(v dolnej lište sa postupne zobrazuje totožný text v slovenskom jazyku – „*Příjemné sledovanie tohto programu vám praje ARGINMAX. Prípravok pre dlhodobé zlepšenie erekcie a sexuálnej výkonnosti.*“)

Vzhľadom na fakt, že komunikáty sú svojou podstatou takmer identické, bude aj analýza obdobná ako v prípade posudzovania už odvysielaného komunikátu Čerešne.

V obrazovej zložke vystupuje mladá atraktívna žena, ktorá sa pohybuje v priestoroch záhrady. Zodvihne záhradnú hadicu a bezstarostne sa smeje smerom do obrazovky. Po úvodných scénach nastáva prestrih a v zábere sa spolu s mužskou postavou (sexuológ Radim uzal) objavuje škatuľka produktu ArginMax s informáciami o ňom. Podľa týchto informácií prípravok „*DLHODOBO ZLEPŠUJE EREKCIU A SEXUÁLNU VÝKONNOSŤ*.“ Ide o výživový doplnok pre mužov, ktorý bol podľa popisu na stránke <https://www.magister.sk/arginmax-forte-pre-muzov-45tob> „vyvinutý pre podporu prekrvenia pohlavných orgánov. Obsahuje vyvážené kombinácie špeciálne upravovaných účinných látok, ktorých dlhodobé užívanie pozitívne pôsobí na sexuálne funkcie a erekciu^{A,B}.“

Zákon v ust. § 31 ods. 1 definuje reklamu ako „verejné oznámenie vysielané za odplatu alebo inú podobnú protihodnotu vrátane vlastnej propagácie, ktorého zámerom je podporiť predaj, nákup alebo nájom tovaru...“ Predmetné komunikáty podľa nášho názoru neobsahovali propagačné zmienky, v komunikátoch prevažovala informačná funkcia o sponzorovaní odkazom na produkt spoločnosti. Domnievame sa preto, že komunikáty nenaplnili definíciu reklamy. Podľa ustanovenia § 32 ods. 6 zákona č. 308/2000 Z. z. je vysielateľ povinný „zabezpečiť, aby sa v čase od 6.00 h do 22.00 h nevysielali reklamy a telenákup na erotické služby, erotický tovar a erotické audiotextové služby.“ Vzhľadom na skutočnosť, že

predmetné komunikáty nenaplnili svojím charakterom definíciu reklamy, nie je možné posudzovať ich z hľadiska možného porušenia predmetného ustanovenia.

Súčasne nie je možné posudzovať daný produkt ako erotický tovar v zmysle tohto ustanovenia, keďže produkt *ArginMax* je výživový doplnok na skvalitnenie erekcie bežne dostupný v lekárňach. Domnievame sa, že informácia o prípravku („*Dlhodobá zlepšuje erekciu a sexuálnu výkonnosť.*“) nie je takisto svojím spracovaním vulgárna. Ide iba o informáciu o samotnej vlastnosti produktu.

Vysielateľ je povinný na základe ust. § 20 ods. 4 „*zohľadniť vekovú vhodnosť programov a iných zložiek programovej služby pre maloletých a zabezpečiť ich časové zaradenie v súlade s podmienkami ustanovenými osobitným predpisom.*“ Časovo obmedzené je iba vysielanie programov a zložiek programovej služby, ktoré napĺňajú kritériá nevhodnosti pre maloletých do 15 rokov (podľa ustanovenia § 4 ods. 3 vyhlášky 589/2007 Z. z. možno vysielat' v čase medzi 20.00 a 06.00 hod.) alebo napĺňajú kritériá nevhodnosti a neprístupnosti pre maloletých do 18 rokov (podľa ustanovenia § 4 ods. 1 vyhlášky 589/2007 Z. z. možno vysielat' v čase medzi 22.00 a 06.00 hod.). Ako bolo vyššie uvedené, komunikáty *ArginMax* neobsahovali nevhodné kritériá ani v obrazovej, ani vo zvukovej zložke, preto sa domnievame, že ich odvysielaním nebolo porušené predmetné ustanovenie.

Sťažnosťami týkajúcimi sa odvysielania komunikátu *ArginMax* sa RVR zaoberala už v minulosti, konkrétne na zasadnutiach dňa 10.10.2018 (verzia starosta), 11.9.2019 (verzia šach, 25.9.2019 (verzia šach), 23.9.2020 (verzia Čerešne) a 7. 4. 2021 (verzia šach, starosta, kartová hra) pričom všetky vyhodnotila ako neopodstatnené.

ZÁVER:

Nazdávame sa, že vysielateľ MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. odvysielaním sponzorských odkazov *ArginMax* dňa 12. 8. 2021 v čase o 20:07:40 h a 20:11:48 h na programovej službe TV MARKÍZA neporušil ustanovenie § 20 ods. 4 a § 32 ods. 4 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii.

Sťažnosť navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnenú**.

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1267/SO/2021)

Monitorované vysielanie: sponzorský odkaz ArginMax
Deň vysielania: 12. 8. 2021
Čas vysielania: 20:07:40, 20:11:48 h
Označenie podľa JSO: bez označenia (t. j. vhodný pre všetky vekové kategórie)

- časový kód cca (popis je robený zo záznamov kancelárie RVR):

20:00:00 Začiatok záznamu

Časť programu *Televízne noviny*

20:07:09 Zvukovo-obrazový komunikát, komunikát označujúci sponzora programu (Porsche Slovakia, DOXXbet)

20:07:40 Sponzorský odkaz ArginMax (komunikát označujúci za sponzora programu produkt spoločnosti SWISS PHARMACEUTICAL INVESTMENT LLC – ArginMax Forte), dĺžka trvania cca 00:00:10, verzia Čerešne:

Obrazová zložka:

Záber na mladú ženu z profilu ako lezie po rebríku pri strome, následne je žena snímaná od chrbta, pričom kamera sa zameriava na jej zadok (žena má oblečené dvojdielne plavky). Žena sa otáča smerom ku kamere. Stojí na rebríku, doširoka sa usmeje. Odtrhne čerešne a hodí ich smerom na kameru. Jej obraz sa zmenší akoby do tvaru srdca. Následne záber na muža v obleku (Radim Uzel), ruku má ohnutú v lakti a na dlani má srdce s obrazom ženy z predchádzajúceho záberu. Srdce sa postupne zmení na škatuľku s prípravkom ArginMax.

V ľavom dolnom rohu bielymi písmenami:

„sponzor programu“, pod tým „Org. Zložka SWISS PHARMACEUTICAL INVESTMENT LLC vývoj lekárenských produktov“

Prestrih. Záber na škatuľku prípravku s označením ArginMax, vľavo od škatuľky text „ARGINMAX DLHODOBO ZLEPŠUJE EREKCIU A SEXUALNÚ VÝKONNOSŤ“, pod tým podpis „Radim Uzel“. V ľavom dolnom rohu totožný text o sponzorovi. V pravom dolnom rohu „výživový doplnok“, pod tým „Účinnosť ArginMax Forte pre mužov zaisťuje/obsahuje oi. (L-Arginín, L-Citrulín), selén, zinok a navyše Tribulus Terrestris a Crocus, ktoré dlhodobo zlepšujú erekciu a sexuálny zážitok.“

Zvuková zložka:

Mužský hlas: „Příjemné sledování tohoto programu vám přeje ArginMax. Přípravek pro dlouhodobé zlepšení erekce a sexuální výkonnosti.“

(v dolnej lište sa postupne zobrazuje totožný text v slovenskom jazyku – „Příjemné sledovanie tohto programu vám praje ARGINMAX. Prípravok pre dlhodobé zlepšenie erekcie a sexuálnej výkonnosti.“)

20:07:50 Komunikát označujúci sponzora programu (Samsung, McDonald's)

20:08:10 Program *Počasie*

20:11:15 Komunikát označujúci sponzora programu (McDonald's, DOXXbet, Porsche Slovakia)

20:11:48 Sponzorský odkaz ArginMax (komunikát označujúci za sponzora programu produkt spoločnosti SWISS PHARMACEUTICAL INVESTMENT LLC – ArginMax Forte), dĺžka trvania cca 00:00:10, verzia Záhradná hadica:

Obrazová zložka:

Záber na mladú ženu v záhrade. Kamera ju sníma zozadu (žena má oblečené šortky a vrchný diel plaviek). Žena vykročí, zohne sa k zemi a potiahne rukami záhradnú hadicu. Následne sa usmeje, vezme do rúk hadicu a otočí sa smerom k obrazovke, pričom z hadice strieka voda smerom na kameru. Jej obraz sa zmenší akoby do tvaru srdca. Následne záber na muža v obleku (Radim Uzel), ruku má ohnutú v lakti a na dlani má srdce s obrazom ženy z predchádzajúceho záberu. Srdce sa postupne zmení na škatuľku s prípravkom ArginMax.

V ľavom dolnom rohu bielymi písmenami:

„sponzor programu“, pod tým „Org. Zložka SWISS PHARMACEUTICAL INVESTMENT LLC vývoj lekárenských produktov“

Prestrih. Záber na škatuľku prípravku s označením ArginMax, vľavo od škatuľky text „ARGINMAX DLHODOBO ZLEPŠUJE EREKCIU A SEXUALNU VÝKONNOSŤ“, pod tým podpis „Radim Uzel“. V ľavom dolnom rohu totožný text o sponzorovi. V pravom dolnom rohu „výživový doplnok“, pod tým „Účinnosť ArginMax Forte pre mužov zaisťuje/obsahuje oi. (L-Arginín, L-Citrulín), selén, zinok a navyše Tribulus Terrestris a Crocus, ktoré dlhodobo zlepšujú erekciu a sexuálny zážitok.“

Zvuková zložka:

Mužský hlas: „Příjemné sledování tohoto programu vám přeje ArginMax. Přípravek pro dlouhodobé zlepšení erekce a sexuální výkonnosti.“

(v dolnej lište sa postupne zobrazuje totožný text v slovenskom jazyku – „Příjemné sledovanie tohto programu vám praje ARGINMAX. Prípravok pre dlhodobé zlepšenie erekcie a sexuálnej výkonnosti.“)

20:11:58 Komunikát označujúci sponzora programu (Samsung), zvukovo-obrazový komunikát, programy *Dnes večer uvidíte*, *TIPOS informácia pre tipujúcich*, zvukovo-obrazový komunikát.

20:14:59 Koniec záznamu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 6. 10. 2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.

Sťažnosť č.: 1218/SO/2021

Programová služba: Rádio_FM

Vysielateľ: RTVS – vysielateľ na základe zákona

Číslo licencie: RD/4

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosť evidovanú pod č. 1218/SO/2021 smerujúcu voči vysielaniu rozhlasovej programovej služby Rádio_FM, vysielateľa Rozhlas a televízia Slovenska, vysielateľ na základe zákona a uznala sťažnosť podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrovania sťažnosti.

T: 18. 10. 2021

Z: PgO

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 6. 10. 2021**

Sťažnosť č.	1218/SO/2021 zo dňa 22. 7. 2021
Sťažovateľ:	fyzická osoba
Predmet sťažnosti:	Ráno na eFeMku
Deň a čas vysielania:	22. 7. 2021, 6:04 h
Označenie podľa JSO:	bez označenia
Programová služba:	Rádio_FM
Vysielateľ:	RTVS
Číslo licencie:	RD/4

Dátum: 29. 9. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:

V uvedenom čase došlo k vysielaniu rozhovoru s údajnou „odborníčkou“ na epidemiológiu. Počas celej doby dochádzalo k nevyváženému sprostredkovávaniu informácií a navádzaniu ľudí k poškodeniu svojho zdravia a telesnej integrity.

Chýbala vyváženosť názorov, akékoľvek spomenutie a ozrejenie rizík spojených s užitím neregistrovaných testovacích vakcín. A teda poslucháč bol uvádzaný do omylu, nakoľko by sa v mylnom dojme dal na niečo, čo mu môže spôsobiť závažné zdravotné komplikácie či smrť.

Uvedená osoba taktiež zavádzala poslucháčov, že očkovať sa majú aj tehotné ženy a deti. Pričom je dnes verejne známe, že vyspelejšie krajiny na západe výrazne neodporúčajú očkovanie tehotných žien a už vôbec nie detí. Aj tu išlo o podsúvanie nevyváženého názoru – nakoľko išlo o subjektívne názory uvedenej klamárky a nespomenul sa fakt, že vakcinovanie nie je odporúčané pre deti a tehotné ženy.

Taktiež poslucháčov uvádzala do omylu tým, že všetci sme sa v minulosti očkovali a preto teraz pri vakcínach na Covid-19 nie je potrebné premýšľať a dať sa hneď očkovať. Opäť táto osoba klamala a neuviedla fakt, že v minulosti sa podávali vakcíny na úplne inom princípe a prešli rokmi testovania a boli riadne schválené.

A teda klamať a zahmlievať, a nepovedať že ona propaguje neschválenú a netestovanú vakcínu, ktorá funguje na úplne inom neodskúšanom princípe – je klamstvo a zavádzanie verejnosti – teda trestný čin.

V priebehu tohto vysielania dochádzalo k neustálemu porušovaniu zákona o Rozhlase a televízii Slovenska.

A to konkrétne Zákon č. 532/2010 Z. z., Paragraf 3, odstavec 3, písmeno b – „poskytujú nestranné, overené, neskreslené, aktuálne, zrozumiteľné a vo svojom celku vyvážené a pluralitné informácie o dianí v Slovenskej republike i v zahraničí na slobodné utváranie názorov,“

Je jedno aká je situácia, treba zachovať vyváženosť informácií. Nie zveličovať a klamstvami zahmlievať výhody a ani slovo o nevýhodách, či rizikách poškodenia zdravia či dokonca smrti. Je neprípustné aby sa toto dialo vo verejnoprávnom médiu a žiadam tvrdý postih a vyvodenie dôsledkov.

Nakoľko týmto nedošlo k porušeniu zákona o Rozhlase a televízii Slovenska, ale aj k trestným činom, ktorými by sa mali zaoberať orgány činné v trestnom konaní a prokurátor.

Budem veľmi pozorne sledovať rozhodnutie rady a dodržiavanie platných zákonov SR.

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii:

§ 16 ods. 3 písm. a): „Vysielateľ je povinný zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby.“

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiiu:

Host'om vydania programu *Ráno na eFeMku* zo dňa 22. 7. 2021 bola epidemiologička Alexandra Bražinová z Ústavu epidemiológie na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Témou rozhovoru bolo očkovanie proti ochoreniu COVID-19 a očakávaný priebeh tretej vlny pandémie. Rozhovor bol odvysielaný v tretej hodine ranného vysielania, v čase od cca 8:10 do cca 8:57 hod.

Moderátori programu Martin Staňo a Dominika Jašková hostke Alexandre Bražinovej ako prvé položili otázky, či má momentálne rušné obdobie a či sa stretáva s negatívnymi reakciami na svoje mediálne vystúpenia. Hostka prisvedčila, že dostáva aj negatívne až hejterské e-maily, ale zatiaľ pred jej domom nikto nedemonštruje.

Opýtali sa jej na príčiny tohto javu. Medzi príčinami Bražinová vidí dlhodobú nevhodnú komunikáciu zo strany vlády a manažmentu pandémie, ďalším faktorom je politizácia, „*také to vnesenie politiky do odborných vecí, ... taktiež považujem za veľmi nešťastné, že mnohí politici sa vyjadrujú tiež spochybňujúco voči očkovaniu napríklad konkrétne.*“ Za základný faktor považuje „*nedostatok vzdelania a povedomia všeobecného u ľudí.*“

Ďalej sa jej pýtali na aktuálny vývoj pandémie na Slovensku. Podľa Bražinovej je na Slovensku stále relatívne dobré obdobie, máme veľmi nízku 7-dňovú incidenciu, čiže výskyt nových prípadov a rovnako aj hospitalizácií. Podľa nej je to však ticho pred búrkou. Keďže na základe situácie v iných krajinách vieme, aký bude vývoj, bude opätovný nárast prípadov, hospitalizácií aj úmrtí, čo však situáciu mení oproti napríklad druhej alebo prvej vlne, je očkovanie, keďže už sme vo veľkej miere ako populácia zaočkovaní. Teraz sa však jedná o šírenie vysokoinfekčného delta variantu, ktorý sa bude šíriť u nezaočkovaných a bude sa šíriť rýchlo.

Ďalšia otázka bola, aké sú dôvody, ktoré uvádzajú ľudia, ktorí sa nechcú dať zaočkovať. Podľa Bražinovej treba rozlišovať ľudí, ktorí a priori odmietajú očkovanie, z rôznych dôvodov (presvedčenie, náboženské, zlá skúsenosť atď.) a ľudí, ktorí pochybujú alebo váhajú, či sa dať zaočkovať. A na tých druhých sa treba sústrediť.

Moderátorka Dominika Jašková uviedla jeden z najčastejších argumentov proti očkovaniu, a síce, že vakcíny proti covidu boli vyvinuté príliš rýchlo a nevieme, čo sa stane z dlhodobého hľadiska. Opýtala sa, čo odpovedať týmto ľuďom.

Podľa **Bražinovej** „*vakcíny boli vyvinuté v priebehu necelého roka, a dôvod je ten, že nestavali na zelenej lúke takpovediac, tie technológie, ktoré používajú tie najčastejšie vakcíny, sú mRNA vakcíny a vektorové vakcíny, obidve tieto technológie boli už aj predtým používané, vektorové vakcíny už existujú niekoľko rokov, napríklad vakcína proti ebole je presne na tomto princípe, mRNA technológia existuje takisto už od začiatku tohto tisícročia, je používaná vo výskume, je používaná v pripravovaných zatiaľ skúšaných vakcínach proti onkologickým ochoreniam...*“ Ďalej podľa nej z dôvodu pandémie, urgentného stavu „*celosvetovo sa zmobilizovali sily, investovali sa do toho obrovské peniaze, zdroje, ľudia, mnohí odborníci sa tomu začali venovať vo veľkom, a podarilo sa urýchliť všetko čo sa urýchliť dá, aby som to povedala stručne, urýchlila sa najmä administratíva spojená s registráciou vakcín, ktorá je veľmi náročná...*“

Moderátor Martin Staňo ako ďalší dôvod, pre ktorý sa ľudia nechcú očkovať, uviedol nežiaduce vedľajšie účinky. Podľa **Bražinovej** majú vakcíny ako všetky liečivá svoje vedľajšie nežiaduce účinky, niektoré sú očakávané, bežné, ako po akomkoľvek očkovaní, napr. lokálna bolesť, opuch, prípadne celková slabosť, bolesti kĺbov, svalov atď., „*ale potom samozrejme máme nežiaduce nepriaznivé účinky, ktoré sú taktiež vymenované ako možné nežiaduce účinky v tom príbalovom letáku, tie sú však veľmi zriedkavé, a keď hovorím veľmi zriedkavé, tak hovoríme o jednotkách prípadov na milión zaočkovaných. Napríklad na Slovensku teraz ministerstvo zdravotníctva pred pár dňami zverejnilo taký veľmi pekný prehľad o tom, že z tých doteraz zaočkovaných ľudí na Slovensku boli štyri úmrtia, ktoré sú asociované s očkovaním, ale máme vyše 12 500 úmrtí spôsobené Covidom, čiže je dobré si to dať do pomeru. ... Potom máme asi 650 takých tých závažných nežiaducich účinkov, to môže byť zvýšený tlak pretrvávajúci nejakú dobu, paréza, čiže ochrnutie tvárového nervu, teda ochrnutie časti tváre, to sú všetko reverzibilné stavy, ktoré po nejakej dobe odoznejú, alebo*

teda po nejakej liečbe odoznejú. Tých je asi 650, ale tých vakcín bolo podaných, neviem to číslo z hlavy, ale už polovicu populácie máme zaočkovanú prvou dávkou...“

Bražinová však zdôraznila, že „nepriaznivé dopady ochorenia Covid-19 sú oveľa vyššie a riziko, že keď sa nezaočkujem, ale dostanem covid a budem mať napríklad niektoré z týchto stavov, ktoré sú spájané aj s vakcínami, ako napríklad krvné zrazeniny, tak veľmi často spomínané ešte pri vakcíne AstraZeneca, tak toto riziko je oveľa vyššie pri ochorení Covid.“

Moderátorka **Dominika Jašková** sa opýtala, či sú situácie, kedy sa človek môže vakcíny obávať. „Kedy je naozaj na zváženie, že tá vakcína by mohla neurobiť dobre človeku a mohli by byť tie vedľajšie účinky naozaj vážne?“

A. Bražinová: „... kontraindikácií pri očkovaní proti ochoreniu Covid-19 je veľmi málo, sú to závažné anafilaktické reakcie, čiže taká závažná alergická reakcia po podaní vakcíny s tými účinnými látkami, ktoré sú obsiahnuté v týchto vakcínach proti Covid-19...“

Dominika Jašková: „Mám šancu, prepáč Saši, skočím ti do toho, aby sme to možno upratali, aby to bolo zrozumiteľnejšie, vedela by som o tom, že sa toto môže stať?“

A. Bražinová: „Ak si mala niekedy v živote veľmi závažnú alergickú reakciu pri podaní akejkoľvek vakcíny, je vhodné a žiaduce, aby si to konzultovala so svojim ošetrojúcim lekárom, alebo je dobré sa obrátiť aj na ďalších odborníkov, ja za najpovolanejších odborníkov v tejto súvislosti považujem infektológov, jednak a jednak imunológov, imunológovia sú tí, ktorí sa práve zaoberajú tou odpoveďou organizmu na očkovanie, a s nimi je potrebné konzultovať akékoľvek chronické ochorenia alebo akékoľvek výchyľky, odchýľky môjho zdravotného stavu, kedy teda uvažujem, či tá vakcína nemôže záučiňkovať. Ale ako hovorím, sú naozaj veľmi zriedkavé. A potom sú ešte niektoré veľmi zriedkavé ochorenia, kde je dobré zvážiť, či je to očkovanie vhodné, vo väčšine prípadov lekár odborník odporučí, ak sa jedná o akútny stav, odložiť očkovanie, ani nie že úplne nezaočkovať, ale odložiť očkovanie, kým sa ten stav stabilizuje.“

Moderátor Martin Staňo potom spomenul ďalší argument odporcov očkovania, že vakcíny nefungujú, veď aj zaočkovaní ochorejú alebo zomierajú na covid, opýtal sa, ako to teda je. Podľa Bražinovej vakcíny nemajú „100 % účinnosť voči možnosti infikovať sa. To znamená, pri doteraz cirkulujúcich variantoch, teda pri tom takzvanom alfa variante, britskom platilo, že tá účinnosť voči možnosti infikovať sa napríklad u Pfizer vakcíny je okolo 95 %, ale predsa len zopár ľudí aj zaočkovaných sa infikovalo. U delta variantu je táto účinnosť ešte nižšia, tie štúdie to odhadujú okolo 80 – 85 %...“ Podľa nej však vakcíny takmer 100 percentne znižujú závažný priebeh ochorenia.

Otázky, ktoré zaslali do štúdia poslucháči, sa týkali očkovania tehotných a dojčiacich žien.

Bražinová uviedla, že očkovanie tehotných sa veľmi odporúča, a to „z toho dôvodu, že samotné tehotenstvo je rizikový faktor v súvislosti s ochorením Covid-19. To znamená, keď tehotná žena dostane Covid-19, tak má vyššie riziko ako netehotná, že bude mať závažný priebeh, ktorý samozrejme môže mať nepriaznivý dopad na ňu, ale aj na samotný plod. Čiže očkovanie tehotných určite odporúčame, odborné spoločnosti na medzinárodnej úrovni sa trochu líšia v tom, kedy treba očkovať, niektoré hovoria, že treba počkať do druhého trimestra, niektoré že do tretieho, toto zase odporúčam konzultovať s odborníkmi u nás, to znamená s gynekológmi, imunológmi, každopádne, určite je veľmi žiaduce, aby sa tehotná zaočkovala. Dokonca tehotných, ktoré boli zaočkované počas tehotenstva, je celosvetovo veľa, v Spojených štátoch napríklad vytvorili aplikáciu, kde všetky tehotné ženy, ktoré teda boli zaočkované, posielali informácie o nejakých vedľajších účinkoch, alebo teda nejakých nepriaznivých príznakoch, a ukazuje sa, že tieto boli minimálne, už sa narodilo celosvetovo mnoho detí, ktoré sa narodili ženám, ktoré boli očkované proti ochoreniu Covid-19 počas

tehotenstva, neukazujú sa žiadne nepriaznivé dopady očkovania na deti, naopak, u viacerých týchto narodených detí sa potvrdzuje prítomnosť protilátok voči ochoreniu Covid-19, čo je výborné, lebo tieto deti sú v tom veľmi zraniteľnom období priamo po narodení chránené voči covidu, a ešte k tým dojčiacim ženám, aby som dopovedala, tiež vieme, že protilátky, ktoré tá zaočkovaná si vytvorí, prechádzajú s materským mliekom aj k dieťaťu, čiže zase, je to ochrana aj pre dieťa.“

Moderátor Martin Staňo sa opýtal aj na očkovanie detí.

Alexandra Bražinová: „Áno, ja viem, chápem, že je to kontroverzná téma, i keď nechápem prečo, pretože deti očkujeme proti desiatim chorobám dlhodobo a vďaka tomu prežívajú v porovnaní s tým, že pred 50 – 70 rokmi zomieralo mnoho detí...“

Martin Staňo: „Ešte toto pokojne rozveď, lebo toto si treba pripomenúť, že pred povinným očkovaním na tieto choroby, ktoré máme už ošetrené, tie štatistiky boli ale že dramatické toho prežívania detí v rodinách.“

Alexandra Bražinová: „Áno a nemusíme ani poznať štatistiky, ja myslím, že každý, keby sa opýtal svojich rodičov alebo starých rodičov, tak zistí, že v rodinách, ktoré žili na Slovensku ešte do polovice minulého storočia, zomierala priemerne minimálne polovica detí vo veku do 5 rokov. A zomierali na tie ochorenia, proti ktorým teraz už dlhodobo očkujeme. Napokon stačí navštíviť akýkoľvek cintorín a pozrieť si tie časti, kde sú tie detské hroby a dá sa to z historických záznamov veľmi ľahko vyčítať. Ale teda aby sme príliš neodbiehali, určite jednoznačne deti očkovať, áno, aj proti ochoreniu Covid-19, tak ako je to u nás nastavené, od 12 rokov, toto je veľmi žiaduce, pretože, áno, je síce pravda, že deti, keď sa infikujú ochorením Covid-19, tak majú mierny priebeh, dokonca viaceré majú priebeh úplne bez príznakov, ale, jednak to čo sme tu už spomínali, môžu veľmi ľahko infikovať niekoho v rodine, keď to je nezaočkovaný starší človek, má veľkú šancu, že minimálne skončí v nemocnici, alebo bude mať závažné príznaky, alebo zároveň bude mať dlhodobé problémy, ale u tých detí, aj keď majú mierny priebeh, tak a to už zase vidíme veľmi jasne z mnohých štúdií, mnohé z nich majú, dokonca niektoré štúdie hovoria, že až 50 % detí, ktoré prekonali Covid-19, bez ohľadu na to, či mali nejaké príznaky alebo úplne bezpríznakovo, tak majú dlhodobé následky, majú rôzne dlhodobé problémy naozaj rôzneho typu, neurologické, kardiologické, poruchy spánku, príjmu potravy, poruchy pozornosti a tak ďalej, čiže mám tú vakcínu, ktorá je účinná a bezpečná, ochránim s ňou moje dieťa, ale keď ho nedám zaočkovať, tak riskujem, že bude mať dlhodobé problémy alebo ...“

Ďalšia poslucháčska otázka bola, „prečo je očkovanie viac ako prekonanie covidu.“

Bražinová uviedla, že samozrejme aj prekonanie ochorenia vyvoláva imunitnú reakciu, vyvoláva jednak vyplavenie protilátok, jednak aktiváciu tej druhej časti dôležitej nášho imunitného systému a to je bunková imunita alebo takzvané pamäťové bunky. Rôzne medzinárodné štúdie však ukazujú, že imunitná odpoveď je veľmi individuálna, závisí od rôznych faktorov. Nevieme posúdiť, nakoľko je ten človek, ktorý prekonal ochorenie, chránený, nakoľko spoľahlivo je chránený a na ako dlho je chránený. Tá protilátková odpoveď po istej dobe klesá. Podľa nej štúdie ukázali, že „zaočkovaní ľudia majú oveľa vyššiu, niekoľkonásobne vyššiu hladinu protilátok ako ľudia, ktorí prekonali ochorenie, dokonca aj tí čo prekonali so závažným priebehom a boli hospitalizovaní.“ Podľa nej tiež „nemá význam si dať stanovovať hladiny protilátok a porovnávať si to, pretože existuje množstvo testov, ktoré tieto protilátky stanovujú a každý alebo teda tie testy sú rôzne, používajú rôzne škály...“

Moderátorka sa opýtala na masové podujatia ako návšteva pápeža alebo športové podujatia, či sa môže človek cítiť bezpečne, keď je zaočkovaný. Podľa Bražinovej takéto podujatia nie sú

100 % bezpečné ani pre zaočkovaných, preto treba mať po celý čas nasadený respirátor alebo rúško a dodržiavať odstupy.

Moderátor Martin Staňo sa hostky opýtal, ako dopadol festival Pohoda, na ktorom aj ona pomáhala nastaviť protiepidemické opatrenia. Hostka odpovedala, že dopadol výborne a pokiaľ vie, nikto sa tam nenakazil.

Ďalšia otázka znela, či bude kultúra žiť aj na jeseň. Podľa nej kultúra bude žiť, s najväčšou pravdepodobnosťou bude do istej miery obmedzená, limitovaná rôznymi opatreniami, ktoré ale budú regionálne.

Posledná otázka sa týkala toho, na čom momentálne pracuje. Spomenula výskum, ktorý stále prebieha, a kde sledujú protilátkovú resp. imunitnú odpoveď u ľudí, ktorí prekonalí ochorenie covid-19.

Program sme posudzovali podľa ustanovenia § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z., podľa ktorého je vysielateľ povinný zabezpečiť „všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby.“

Sťažovateľ okrem iného namietal odbornosť hostky programu, epidemiologičky Alexandry Bražinovej.

Doc. MUDr. Alexandra Bražinová, PhD., MPH pôsobí na Ústave epidemiológie Lekárskej fakulty UK.¹ Má na konte rozsiahlu publikačnú činnosť a často vystupuje v médiách ako odborníčka na epidemiológiu, v poslednom období najmä v kontexte pandémie koronavírusu. Na základe týchto skutočností považujeme jej erudíciu za adekvátnu a nespochybniteľnú pre takýto typ rozhovoru.

Podľa sťažovateľa v programe chýbalo „akékoľvek spomenutie a ozrejenie rizík spojených s užitím neregistrovaných testovacích vakcín.“

Ako sme uviedli vyššie, signifikantná časť rozhovoru sa týkala práve možných nežiaducich vedľajších účinkov vakcín, kontraindikácií, pričom jednoznačne zaznelo odporúčanie konzultovať možné riziká so svojím lekárom, resp. s odborníkmi. **A. Bražinová:** „ja za najpovolanejších odborníkov v tejto súvislosti považujem infektológov jednak a jednak imunológov, imunológovia sú tí, ktorí sa práve zaoberajú tou odpoveďou organizmu na očkovanie, a s nimi je potrebné konzultovať akékoľvek chronické ochorenia alebo akékoľvek výchyľky, odchýľky môjho zdravotného stavu, kedy teda uvažujem, či tá vakcína nemôže zaúčinkovať.“

Takisto uviedla, že doteraz na Slovensku boli 4 úmrtia po podaní vakcíny a nahlásených bolo 650 závažných nežiaducich účinkov.

Uvedená osoba taktiež zavádzala poslucháčov, že očkovať sa majú aj tehotné ženy a deti. Pričom je dnes verejne známe, že vyspelejšie krajiny na západe výrazne neodporúčajú očkovanie tehotných žien a už vôbec nie detí.

Slovenské ministerstvo zdravotníctva s odvolaním sa na dokument Slovenskej spoločnosti alergológie a klinickej imunológie uvádza, že očkovanie proti COVID-19 nie je v tehotenstve kontraindikované, to znamená, že tehotné či dojčiacie ženy sa môžu očkovať. *So stúpajúcim používaním vakcín vo svete stúpa aj počet údajov, ktoré máme k dispozícii a doteraz nebolo preukázané osobitné zdravotné riziko pre matku či pre dieťa.*²

¹ <https://www.fmed.uniba.sk/pracoviska/teoreticke-ustavy/ustav-epidemiologie-lf-uk/personalne-obsadenie/>

² <https://www.slovenskoproticovidu.sk/sk/vsetko-o-ockovani/vakciny/tehotenstvo-dojcenie-a-ockovanie-proti-covid-19>

Podľa uvedeného dokumentu Americká akadémia pôrodníkov a gynekológov (ACOG) odporúča, aby tehotným a dojčiacim ženám boli podané vakcíny proti Covid-19. Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) ešte jasnejšie odporúča ženám, ktoré sú tehotné, aby boli očkované, ak sú vysoko ohrozené ochorením Covid-19 (charakter práce) alebo rozvojom závažného priebehu Covid-19 (chronické choroby atď.). Spoločný výbor pre očkovanie a imunizáciu Spojeného kráľovstva (JCVI) uznal, že potenciálne výhody očkovania sú pre niektoré tehotné ženy obzvlášť dôležité a zaraďuje tam ženy, u ktorých je vysoké riziko infekcie alebo aj osoby s rizikovými komorbiditami pre komplikovaný priebeh ochorenia Covid-19. Dôkazy z predklinických štúdií vakcín Pfizer/BioNTech, AstraZeneca/Oxford a Moderna boli preskúmané Regulačnou agentúrou pre lieky a zdravotnícke výrobky (MHRA, Medicines and Healthcare Products Regulatory Agency) a nevyvolávajú žiadne obavy v súvislosti s ich bezpečným podaním v tehotenstve.³

Na tejto téme však nepanuje v odbornej komunite definitívna zhoda. Napr. v Nemecku gynekologicko-pôrodná spoločnosť odporúča ponúkať očkovanie všetkým tehotným, zatiaľ čo Kochov inštitút infekčných ochorení vraví, že očkovať sa má výberovo a najmä ženy, ktoré sú covidom ohrozené.⁴

Podľa nášho názoru informovala hostka o očkovaní tehotných žien v súlade s odporúčaniami WHO a odborných spoločností. Čo sa týka očkovania detí, jej odporúčanie očkovať deti od 12 rokov bolo v súlade s odporúčaním MZ SR a aktuálne platnou praxou na Slovensku.

Taktiež poslucháčov uvádzala do omylu tým, že všetci sme sa v minulosti očkovali a preto teraz pri vakcínach na Covid-19 nie je potrebné premýšľať a dať sa hneď očkovať. Opäť táto osoba klamala a neuviedla fakt, že v minulosti sa podávali vakcíny na úplne inom princípe a prešli rokmi testovania a boli riadne schválené.

Ako sme uviedli vyššie, hostka v programe reagovala aj na častý argument proti očkovaniu, a to, že vakcíny boli vyvinuté príliš rýchlo a nevieme čo sa stane z dlhodobého hľadiska. Vysvetlila, že vakcíny síce boli vyvinuté v priebehu necelého roka, ale ich vývoj nadviazal na mnohoročný výskum, pričom mnohé procesy, najmä administratívne spojené s registráciou vakcín boli urýchľované z dôvodu celosvetovej epidémie.

A teda klamať a zahmlievať, a nepovedať že ona propaguje neschválenú a netestovanú vakcínu, ktorá funguje na úplne inom neodskúšanom princípe – je klamstvo a zavádzanie verejnosti – teda trestný čin.

Priamo v programe zaznelo, že vývoj mRNA vakcín aj vektorových vakcín proti Covidu prebieha už mnoho rokov. „mRNA vakcíny a vektorové vakcíny, obidve tieto technológie boli už aj predtým používané, vektorové vakcíny už existujú niekoľko rokov, napríklad vakcína proti ebole je presne na tomto princípe, mRNA technológia existuje takisto už od začiatku tohto tisícročia, je používaná vo výskume, je používaná v pripravovaných zatiaľ skúšaných vakcínach proti onkologickým ochoreniam...“

Faktom je, že vakcíny proti Covidu sú Európskou liekovou agentúrou registrované podmienene, to znamená, že stále prebieha monitorovanie ich bezpečnosti a nahlásenie nežiaducich účinkov.⁵

Podmienená registrácia znamená, že v čase vydania registračného rozhodnutia žiadateľ nedodal údaje o účinnosti a bezpečnosti lieku v takom rozsahu, ako sa štandardne vyžaduje. Aj v takomto prípade musia prínosy lieku prevažovať nad potenciálnymi rizikami spojenými

³ http://www.ssaki.eu/wp-content/uploads/2021/03/10_INFOLETTER_GRAVIDITA.pdf

⁴ <https://www.facebook.com/bratislavskykraj.sk/videos/849747779022545/>

⁵ <https://www.slovenskoproticovidu.sk/sk/vsetko-o-ockovani/vakciny/viac-o-vakcine-comirnaty-od-vyrobcov-pfizer-biontech>

s neúplnými údajmi. Držiteľ rozhodnutia o podmiennej registrácii je následne povinný dodať doplňujúce údaje v stanovených lehotách.

Aj pri podmiennej registrácii musí byť dostatočne **preukázaná bezpečnosť**, kvalita a účinnosť vakcíny. Pre vakcíny na prevenciu ochorenia COVID-19 bol zavedený dodatočný plán monitorovania ich bezpečnosti nad rámec už platnej legislatívy: mesačné reporty o bezpečnosti vakcín, vykonávanie postregistračných štúdií o ich bezpečnosti a účinnosti a iné.⁶

Európska lieková agentúra (EMA), ktorá monitoruje bezpečnosť vakcín proti COVID-19 a skúma všetky vedľajšie účinky, na svojom webe uvádza:

*K začiatku septembra 2021 bolo podaných 528 miliónov dávok vakcín obyvateľom Európskej únie a Európskeho hospodárskeho priestoru. Všetky autorizované vakcíny proti COVID-19 sú bezpečné a účinné. Boli hodnotené u desaťtisícov účastníkov klinických skúšok a splnili vedecké normy EMA týkajúce sa bezpečnosti, účinnosti a kvality. Bezpečnosť vakcín proti COVID-19 je priebežne monitorovaná a vyhodnocovaná. Mesačné aktualizácie bezpečnosti poskytujú prehľad o pravidelnom hodnotení bezpečnosti výboru PRAC. Prevažná väčšina známych vedľajších účinkov vakcín proti COVID-19 je mierna a krátkodobá. Vážne problémy týkajúce sa bezpečnosti sú extrémne zriedkavé.*⁷

Hoci v programe explicitne nezaznela informácia o tom, že vakcíny proti COVID-19 sú registrované podmienne, sme toho názoru, že pre správne pochopenie prezentovaných informácií o vakcínach a očkovaní nebola táto informácia nevyhnutná, keďže v programe zazneli informácie o možných nežiaducich účinkoch a odporúčanie konzultovať v prípade pochybností podanie vakcíny s lekárom alebo odborníkom.

Informácie, ktoré v programe prezentovala A. Bražinová, sú v súlade so súčasným stavom poznania a s verejne dostupnými výstupmi autorít a štátnych orgánov. Podľa nášho názoru v programe neabsentovali žiadne zásadné informácie, ktoré by boli nevyhnutné pre správne pochopenie témy poslucháčmi. Z tohto hľadiska považujeme prezentované informácie o očkovaní proti Covid-19 za presné a všestranné.

ZÁVER:

Na základe uvedeného sme toho názoru, že vysielateľ RTVS odvysielaním programu *Ráno na eFeMku* zo dňa 22. 7. 2021 **neporušil ustanovenie § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.** Sťažnosť navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnenú**.

⁶ [https://www.sukl.sk/hlavna-stranka/slovenska-verzia/media/tlacove-spravy/europska-lieková-agentura-odporucila-registráciu-prvej-vakcíny-proti-covid-19?page_id=5496](https://www.sukl.sk/hlavna-stranka/slovenska-verzia/media/tlacove-spravy/europska-lieкова-agentura-odporucila-registráciu-prvej-vakcíny-proti-covid-19?page_id=5496)

⁷ <https://www.ema.europa.eu/en/human-regulatory/overview/public-health-threats/coronavirus-disease-covid-19/treatments-vaccines/vaccines-covid-19/safety-covid-19-vaccines>

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1218/SO/2021)

Monitorované vysielanie: Ráno na eFeMku

Deň vysielania: 22. 7. 2021

Čas vysielania: 6:04 h

Označenie podľa JSO: bez označenia

- časový kód cca:

06:00:00	„Bolo šesť hodín.“ Správy RTVS Zelená vlna
06:04:30	Ráno na eFeMku , začiatok programu
06:30:00	Zelená vlna
07:00:00	„Bolo sedem hodín.“ Správy RTVS Zelená vlna
07:30:57	Zelená vlna
08:00:00	„Bolo osem hodín.“ Správy RTVS Zelená vlna

08:10:20 **rozhovor s Alexandrou Bražinovou**

Martin Staňo, moderátor: „Je osem desať, do dnešného rána na eFeMku sme si pozvali návštevu z Ústavu epidemiológie na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, je tu s nami Alexandra Bražinová, dobré ráno.“

Alexandra Bražinová: „Dobré ráno.“

Dominika Jašková, moderátorka: „Dobré ráno, Alexandra, máš ešte stále také rušné obdobie, lebo do istého času to bolo tak, že veľa si sa vyjadrovala pre médiá v súvislosti s pandemiou, potom to tak nejak utíchlo nazvime to, a teraz, aj teda logicky na prahu ďalšej vlny sa to rozbieha, čiže je rušno v tvojom pracovnom živote?“

Alexandra Bražinová: „Je veľmi rušno, ja prežívam tie vlny čo sa týka pracovnej stránky tak rôzne, prvá vlna, tú som strávila na regionálnom úrade v tej prvej línii vyhľadávania, ale v podstate od septembra už sa naplno venujem mojej primárnej práci, to je práca na lekárskej fakulte a od januára tohto roku vediem veľký výskum protilátkovej odpovede u ľudí, ktorí prekonali ochorenie Covid-19, takže to nás veľmi vyťažuje, ale je to veľmi zaujímavé a dúfame že aj veľmi záslužné, táto práca.“

Martin Staňo, moderátor: „Budeme sa pýtať aj na to, na čo ste poprichádzali, aj na to, čo sa deje vo svete a čo sa bude diať u nás a keď hovoríme o tých vlnách, tak táto prináša už aj takú pomerne silnú vlnu agresie, už sa teda stretávajú tieto typy ľudí dokonca pred domami odborníkov, akú ty máš spätnú väzbu a ako to ty zvládaš?“

Alexandra Bražinová: „Pred mojím domom zatiaľ ľudia nedemonštrujú, ani by som to možno nemala hovoriť nahlas, dostávam už veľmi dlho veľa takých nepríjemných, občas priam hejterských mailov a je to nepríjemné samozrejme, snažím sa to filtrovať a nevnímať, ale občas to naozaj zamrzí, považujem to za veľmi frustrujúce, veľmi nepríjemné, nešťastné a pravdupovediac som zdesená z toho, ako je jednak tá spoločnosť polarizovaná a jednak

naozaj tie prejavy agresie a proste tieto reakcie také až nenávistné voči odborníkom, to ma desí.“

Dominika Jašková, moderátorka: „A kde je pre teba osobne tá miera, že kedy ešte s človekom diskutovať a snažiť sa možno pre dobro vecí nejakým spôsobom reagovať na takéto nechcem povedať že ataky, ale na tieto nepríjemné správy a kde už to končí tá vôľa komunikovať s človekom.“

Alexandra Bražinová: „Ja sa snažím diskutovať vždy keď ma niekto priamo osloví, aj na maily odpovedám, snažím sa vysvetľovať, ale áno, už som zistila, že keď vidím, že ten človek neprijíma žiadne argumenty, fakty, že proste stále hovorí to svoje, o čom je presvedčený, tak potom sa stiahnem a nemrhám svoju energiu ďalej.“

Martin Staňo, moderátor: „Uhm, a dovoľme sa ťa opýtať aj to, prečo sa toto deje, lebo ty sa zameriavaš aj na duševné stavy ľudí, lebo keď hovoríme o epidemiológii, netýka sa to teda iba infekčných chorôb, ale aj duševných záležitostí, prečo je to tak, prečo teda sme tak rozdelení v téme, ktorá je v zásade pomerne jasná.“

Alexandra Bražinová: „Pomerne jasná je pre nás, ale my sme tu asi tá skupina ľudí, ktorí by patrili...“

Martin Staňo, moderátor: „Snažil som sa vložiť to slovo pomerne, inak by som povedal, že jasná, ale tak snažil som sa to tak zjemniť.“

Alexandra Bražinová: „Áno áno, to je veľmi ťažká otázka a samozrejme na to sú povolanejší odborníci, sociológovia, psychológovia a tak ďalej, ktorí toto ešte len budú hodnotiť aj spätne, ja vidím viacero faktorov, jeden faktor je určite dlhodobá nevhodná komunikácia zo strany vlády a manažmentu pandémie, keď to tak môžem nazvať, ďalší faktor je obrovská politizácia, také to vnesenie politiky do odborných vecí, do toho, čo sa malo alebo teda malo by sa riešiť len po odbornej stránke, taktiež považujem za veľmi nešťastné, že mnohí politici sa vyjadrujú tiež spochybňujúco voči očkovaniu napríklad konkrétne, a ako taký základný faktor považujem, možno je to aj tým, že sama som pedagóg, vysokoškolský učiteľ, nedostatok vzdelania a povedomia všeobecného u ľudí, a to je veľká výzva do budúcnosti.“

Martin Staňo, moderátor: „Ukazuje sa, že teda áno, bude s čím a na čom pracovať.“

Dominika Jašková, moderátorka: „Aké máme teraz obdobie v súvislosti s pandemiou, už sme o tom hovorili, že včera padol rekord, je to také no, táto terminológia asi nie je úplne vhodná, ale včera pribudlo najviac pozitívnych variantom delta zatiaľ na Slovensku, aké máme obdobie?“

Alexandra Bražinová: „Na Slovensku stále máme dobré obdobie, relatívne, to znamená v porovnaní s ostatnými európskymi krajinami stále máme veľmi nízku 7-dňovú incidenciu, čiže výskyt nových prípadov a rovnako aj hospitalizácií, teda zatiaľ nestúpajú tieto počty. To je však také ticho pred búrkou, nechcem vyvolávať paniku ani pôsobiť veľmi pesimisticky, ale keďže sledujeme situáciu v ostatných krajinách európskych a iných a po roku a pol tejto pandémie už presne vieme, aký je vývoj, tak je úplne nevyhnutné, že to, k čomu dôjde v najbližších týždňoch a mesiacoch, bude opätovný nárast prípadov, opätovný nárast hospitalizácií, opätovný nárast úmrtí, čo však situáciu mení oproti napríklad druhej alebo prvej vlne, je očkovanie, keďže už sme vo veľkej miere ako populácia zaočkovaní, tak to šírenie bude iné ako doteraz, ale každopádne, keďže teraz sa jedná o šírenie toho vysokoinfekčného delta variantu, tak vieme, že tam, v tom prostredí, kde sa mu bude dariť, a to teda musím povedať hneď, že to je u nezaočkovaných, tak tam sa bude šíriť rýchlo. Vieme, že je infekčnejší, človek sa rýchlejšie nakazí, takže vieme odhadnúť situáciu, i keď momentálne sme na tom ešte stále dobre...“

Dominika Jašková, moderátorka: „Ten mechanizmus hovorí jasne čo sa bude diať.“

Alexandra Bražinová: „Mechanizmus je jasný a je najvyšší čas...“

Dominika Jašková, moderátorka: „Si tak prehodnotiť...“

Alexandra Bražinová: „Spozornieť, áno.“

Dominika Jašková, moderátorka: „...čo ďalej a čo sa bude diať.“

Martin Staňo, moderátor: „A správne treba otvorene hovoriť o týchto veciach, nemusíš tiež to nejak veľmi ošetrovať tie slová, hovor ako je tá realita z tvojho odborného vedeckého pohľadu, preto sme si ťa aj zavolali a teda máme pocit, že treba sa tej realite pozrieť do očí a radi podebatujeme aj s vami, sme otvorení aj vášmu kontaktu smerom k nám na našom maili.“

Dominika Jašková, moderátorka: „studio@radiofm.sk, ak máte chuť, môžete pokojne diskutovať aj na našich sociálnych sieťach, fungujeme aj na Instagrame, aj na Facebooku, rozprávať sa budeme aj o chvíľu s Alexandrou Bražinovou, ktorá je s nami v Ráne na efemku, teraz máme 8:17.“

-pieseň-

Martin Staňo, moderátor: „Počúvate Rádio FM, je 8:20, zhovárame sa s Alexandrou Bražinovou. Prečo sa teda neočkujú ľudia a teraz už bez filozofie, aké sú tie dôvody, ktoré uvádzajú na to, prečo sa nechcú dať zaočkovať?“

Alexandra Bražinová: „Dôvody sú rôzne, a je veľmi treba rozlišovať ľudí, ktorí a priori odmietajú očkovanie, či už ako také, alebo teraz konkrétne očkovanie proti ochoreniu Covid-19, z rôznych dôvodov, to môže byť ja neviem, nejaké presvedčenie, náboženské dôvody a tak ďalej, nejaké nepríjemné skúsenosti alebo čokoľvek, a potom je ale veľká skupina ľudí, ktorí spochybňujú očkovanie, respektíve teda pochybujú, či sa majú dať zaočkovať, a to je práve tá skupina, ktorú potrebujeme presvedčať. Nepotrebujeme presvedčať tých, čo už sú zaočkovaní alebo teda už sa chcú dať zaočkovať, len čakajú, ale takisto ani tých, o ktorých už vieme, že ich nepresvedčíme, našťastie tých je menšina. Ale naozaj, musíme sa sústrediť na tých, čo pochybujú. Veľmi často sa stáva, že tí nemajú dostatok informácií alebo majú protichodné informácie, a keď počujú taký ten správny argument, pre nich správny, ktorý ich presvedčí, tak vtedy povedia, že aha, tak presne toto som potreboval počuť a idem sa dať zaočkovať.“

Dominika Jašková, moderátorka: „A jeden z takých asi najčastejších dôvodov, ktoré ja zachytávam, možno to tak nie je, ale mám pocit, že veľa z tých ľudí, ktorí sa nechcú dať očkovať, tvrdia, že tá vakcína bola vyvinutá príliš rýchlo, respektíve tie vakcíny boli vyvinuté príliš rýchlo a nevieme čo sa stane z dlhodobého hľadiska a podobne, aká je odpoveď pre týchto ľudí?“

Alexandra Bražinová: „Áno, vakcíny boli vyvinuté rýchlo, ale proste dôvod je ten, že pokrok je nezadržateľný, pred 50 rokmi trval vývoj vakcíny priemerne 12 rokov, potom sa to postupne skracovalo, tieto vakcíny boli vyvinuté v priebehu necelého roka, a dôvod je ten, že nestavali na zelenej lúke takpovediac, tie technológie, ktoré používajú tie najčastejšie vakcíny, sú mRNA vakcíny a vektorové vakcíny, obidve tieto technológie boli už aj predtým používané, vektorové vakcíny už existujú niekoľko rokov, napríklad vakcína proti ebole je presne na tomto princípe, mRNA technológia existuje takisto už od začiatku tohto tisícročia, je používaná vo výskume, je používaná v pripravovaných zatiaľ skúšaných vakcínach proti onkologickým ochoreniam, pretože aj toto je veľká budúcnosť, a pevne verím, že aj vakcíny proti mnohým rakovinovým ochoreniam sa podarí zaviesť, čiže nie je pravda, že by tie vakcíny boli narýchlo vymyslené, nakoľko však máme pandémiu, máme tu naozaj veľmi urgentný stav, celosvetovo sa zmobilizovali sily, investovali sa do toho obrovské peniaze, zdroje, ľudia, mnohí odborníci sa tomu začali venovať vo veľkom, a podarilo sa urýchliť všetko čo sa urýchliť dá, aby som to povedala stručne, urýchlila sa najmä administratíva spojená s registráciou vakcín, ktorá je veľmi náročná, pretože tie medzinárodné kontrolné orgány to musia všetko skontrolovať, ale to čo sa dalo, sa urýchlilo a teda ako hovorím, ten vývoj nebol od počiatku, ale staval už na známych faktoch.“

Martin Staňo, moderátor: „Čiže urýchlené, neodfláknuté. Ďalšia téma, ale reálna, dôležitá, sú nežiaduce vedľajšie účinky, ktoré mnohých ľudí odrádzajú, a teda nejdú sa dať očkovať

z dôvodu, že načo riskovať. Čo hovoria zážitky z krajín, a aj z tej našej samozrejme, v ktorej už je nejaká veľká miera zaočkovanosti, báť sa tých vedľajších, nežiaducich účinkov?“

Alexandra Bražinová: „Vakcíny ako všetky liečivá majú svoje vedľajšie nežiaduce účinky, niektoré sú očakávané, to sú tie menšie, tie bežné, ktoré po akomkoľvek očkovaní máme, čiže lokálna bolesť, opuch, prípadne celková slabosť, bolesti kĺbov, svalov a tak ďalej...“

Martin Staňo: „Ľahko zvládnuteľné veci.“

Alexandra Bražinová: „Ľahko zvládnuteľné, ako hovorím, tie sú očakávané a očakávateľné, ale potom samozrejme máme nežiaduce nepriaznivé účinky, ktoré sú taktiež vymenované ako možné nežiaduce účinky v tom príbalovom letáku, tie sú však veľmi zriedkavé, a keď hovorím veľmi zriedkavé, tak hovoríme o jednotkách prípadov na milión zaočkovaných. Napríklad na Slovensku teraz ministerstvo zdravotníctva pred pár dňami zverejnilo taký veľmi pekný prehľad o tom, že z tých doteraz zaočkovaných ľudí na Slovensku boli štyri úmrtia, ktoré sú asociované s očkovaním, ale máme vyše 12 500 úmrtí spôsobené Covidom, čiže je dobré si to dať do pomeru.“

Dominika Jašková: „A teda výlučne covidom. Že jediná príčina úmrtia bol covid. To je asi tiež dobré zdôrazniť v tomto prípade.“

Alexandra Bražinová: „Áno. Presne tak. Potom máme asi 650 takých tých závažných nežiaducich účinkov, to môže byť zvýšený tlak pretrvávajúci nejakú dobu, paréza, čiže ochrnutie tvárového nervu, teda ochrnutie časti tváre, to sú všetko reverzibilné stavy, ktoré po nejakej dobe odoznejú, alebo teda po nejakej liečbe odoznejú. Tých je asi 650, ale tých vakcín bolo podaných, neviem to číslo z hlavy, ale už polovicu populácie máme zaočkovanú prvou dávkou, čiže proste po, pri miliónoch podaných dávok je toto veľmi nízke riziko vedľajších účinkov, kdežto tie nepriaznivé dopady ochorenia Covid-19 sú oveľa vyššie a riziko, že keď sa nezaočkujem, ale dostanem covid a budem mať napríklad niektoré z týchto stavov, ktoré sú spájané aj s vakcínami, ako napríklad krvné zrazeniny, tak veľmi často spomínané ešte pri vakcíne AstraZeneca, tak toto riziko je oveľa vyššie pri ochorení Covid.“

Dominika Jašková: „A ľudia sa pozorujú, hľadajú si, pred x rokmi mal nejaké zdravotné problémy, tak teraz má pocit, že tá vakcína by mu mohla uškodiť, kto reálne má právo, sa môže obávať tej vakcíny? Kedy je naozaj na zváženie, že tá vakcína by mohla neurobiť dobre človeku a mohli by byť tie vedľajšie účinky naozaj vážne a kto na to absolútne nemá dôvod?“

Alexandra Bražinová: „Stav, kedy sa človek nemá dať zaočkovať, to nazývame kontraindikácia očkovania, kontraindikácií pri očkovaní proti ochoreniu Covid-19 je veľmi málo, sú to závažné anafilaktické reakcie, čiže taká závažná alergická reakcia po podaní vakcíny s tými účinnými látkami, ktoré sú obsiahnuté v týchto vakcínach proti Covid-19...“

Dominika Jašková: „Mám šancu, prepáč Saši, skočím ti do toho, aby sme to možno upratali, aby to bolo zrozumiteľnejšie, vedela by som o tom, že sa toto môže stať?“

Alexandra Bražinová: „Ak si mala niekedy v živote veľmi závažnú alergickú reakciu pri podaní akejkoľvek vakcíny, je vhodné a žiaduce, aby si to konzultovala so svojim ošetrovateľným lekárom, alebo je dobré sa obrátiť aj na ďalších odborníkov, ja za najpovolanejších odborníkov v tejto súvislosti považujem infektológov, jednak a jednak imunológov, imunológovia sú tí, ktorí sa práve zaoberajú tou odpoveďou organizmu na očkovanie, a s nimi je potrebné konzultovať akékoľvek chronické ochorenia alebo akékoľvek výchyľky, odchýľky môjho zdravotného stavu, kedy teda uvažujem, či tá vakcína nemôže záučinovať. Ale ako hovorím, sú naozaj veľmi zriedkavé. A potom sú ešte niektoré veľmi zriedkavé ochorenia, kde je dobré zvážiť, či je to očkovanie vhodné, vo väčšine prípadov lekár odborník odporučí, ak sa jedná o akútny stav, odložiť očkovanie, ani nie že úplne nezaočkovať, ale odložiť očkovanie, kým sa ten stav stabilizuje.“

Martin Staňo: „Alexandra, ešte aby sme uzavreli túto tému toho strachu z vedľajších nežiaducich účinkov ľudsky, tak my s Dominikou sme si to vedeli spočítať, jasné, žijeme aktívny život, vieme si tie štatistiky položiť k sebe a tá odpoveď je jednoznačná, na ktorú

stranu sa vydať, niekto si ale povie, že predsa len, bojím sa o svoj život, nebudem to riskovať, covid nemám, možno nedostanem, nebudem to riskovať a nedám si tú vakcínu, lebo je to už nejaký zásah do tela. Čo na toto povedať?“

Alexandra Bražinová: „Viacerí odborníci zahraniční sa vyjadrili teraz v nedávnej dobe, že tretia vlna bude pandémie nezaočkovaných. Delta variant vírusu, ktorý sa tu šíri, primárne infikuje nezaočkovaných, je veľmi infekčný, aby som to tak veľmi jednoducho povedala, je tak infekčný, že stačí že prejde okolo mňa infikovaný človek a ja keď nie som očkovaná, tak sa infikujem, samozrejme ak nie sme dostatočne chránení rúskom alebo respirátorom v tom momente, čiže už neplatí to, že treba aspoň 15 minút kontakt bližší ako 2 metre, naozaj, tento delta variant sa vie oveľa rýchlejšie uchytiť a teda spôsobiť ochorenie. To znamená, keď nie som zaočkovaná a infikujem sa, a to je naozaj len otázka času pri takomto rýchlom šírení, že tí, čo nie sú zaočkovaní sa infikujú. Áno, je veľká šanca, že ak som mladá zdravá, tak to prežijem s miernymi príznakmi, ale nemôžem sa na to spoliehať, môžem mať závažný priebeh, môžem skončiť v nemocnici, môžem zomrieť, zomreli aj už na tie predchádzajúce varianty aj ľudia nie len v tých starších vekových skupinách, a rovnako to môžem preniesť na niekoho iného, na rodičov, starých rodičov, na niekoho s chronickým ochorením, ktorým môže podľahnúť.“

Dominika Jašková: „Áno, toto je dobrý moment, ktorý si vypichla, že nie je to iba o jednotlivcovi toto celé, čo riešime aktuálne v spoločnosti, rozprávame sa s vedkyňou, odborníčkou, ktorá pracuje v ústave epidemiológie na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave Alexandrou Bražinovou, zapojte sa pokojne, ak chcete, ak máte chuť, studio@radiofm.sk.“

-pieseň-

Martin Staňo: „Saténové ruky s piesňou Na plný plyn, je 8:34, naladené máte Rádio_FM, tak zbehnime si, čo hovoria poznatky z krajín, kde je vysoká zaočkovanosť, lebo teda opäť sa objavujú také tie hlasy, že veď nefungujú vakcíny, veď aj zaočkovaní ochorejú, veď aj zaočkovaní zomierajú na Covid, ako to je? Čo nás naučilo už očkovanie? To doterajšie?“

Alexandra Bražinová: „To že očkovanie proti ochoreniu Covid-19 funguje na to, na čo bolo vytvorené a zavedené, vidíme, v tých krajinách, kde je vysoká zaočkovanosť a kde rýchlo očkovali dajme tomu od začiatku tohto roka alebo teda konca minulého roka, tak sme videli veľmi rýchly pokles šírenia, teda pokles nových prípadov, takisto samozrejme v závislosti od toho pokles hospitalizácií a úmrtí, situácia sa zmenila, keď sa rozšíril delta variant, aj v týchto krajinách, za všetky spomeniem Izrael, Veľkú Britániu. Došlo tam opäť od jari tohto roku k nárastu prípadov, ale, už som to myslím povedala, poviem to znovu a zdôrazním to, sú to infekcie u ľudí, ktorí nie sú zaočkovaní, čiže, áno, delta variant sa veľmi rýchlo šíri, ale šíri sa, alebo infikuje primárne nezaočkovaných. Vakcíny proti ochoreniu Covid-19 majú nie 100 % účinnosť voči možnosti infikovať sa. To znamená, pri doteraz cirkulujúcich variantoch, teda pri tom takzvanom alfa variante, britskom platilo, že tá účinnosť voči možnosti infikovať sa napríklad u Pfizer vakcíny je okolo 95 %, ale predsa len zopár ľudí aj zaočkovaných sa infikovalo. U delta variantu je táto účinnosť ešte nižšia, tie štúdie to odhadujú okolo 80 – 85 %, to znamená aj zaočkovaní...“

Martin Staňo: „Stále ale dobre.“

Alexandra Bražinová: „Stále dobré, z môjho pohľadu výborné.“

Martin Staňo: „A hovoríme teda len o infikovaní sa.“

Alexandra Bražinová: „Tak presne, o infikovaní sa. Čiže aj plne zaočkovaní, niektorí z nich, 10 – 15 % sú v riziku, že sa infikujú delta variantom. Ale zároveň treba povedať, že účinnosť voči tomu, čo nás najviac trápi, čiže závažnému priebehu a úmrtiu, je u doteraz používaných vakcín voči delta variantu vysoká, to znamená, voči úmrtiu je to takmer 100 %, 99 % voči

závažnému priebehu sa to blíži tomuto číslu. A to je presne to, čo potrebujeme, nič nie je, žiaden medicínsky vynález nie je 100 %, ale tento účinok vakcín je podľa mňa fantastický. A zase, opäť to poviem, tí čo sa nezaočkujú, sa skôr či neskôr infikujú, to znamená, popie... nie že popierajú, ale proste keď neberú do úvahy to, že tu máme takýto naozaj účinný nástroj, ktorý mi pomôže predísť tomu, že budem hospitalizovaná, alebo teda aj naozaj tomu riziku, že zomriem, tak proste riskujú veľa, a ja tomu celkom nerozumiem.“

Dominika Jašková: „studio@radiofm.sk je adresa, na ktorú sa môžete ozývať a aj píšete, a teda začali by sme možno otázkou, ktorá sa veľakrát objavila, očividne je to téma, ktorú rieši veľa žien, ale píšu aj teda partneri, očividne za svoje partnerky. Ako je to s očkovaním tehotných a dojčiacich žien?“

Alexandra Bražinová: „Očkovanie tehotných a dojčiacich žien voči ochoreniu Covid-19 sa odporúča veľmi, z toho dôvodu, že samotné tehotenstvo je rizikový faktor v súvislosti s ochorením Covid-19. To znamená, keď tehotná žena dostane Covid-19, tak má vyššie riziko ako netehotná, že bude mať závažný priebeh, ktorý samozrejme môže mať nepriaznivý dopad na ňu, ale aj na samotný plod. Čiže očkovanie tehotných určite odporúčame, odborné spoločnosti na medzinárodnej úrovni sa trochu líšia v tom, kedy treba očkovať, niektoré hovoria, že treba počkať do druhého trimestra, niektoré že do tretieho, toto zase odporúčam konzultovať s odborníkmi u nás, to znamená s gynekológmi, imunológmi, každopádne, určite je veľmi žiaduce, aby sa tehotná zaočkovala. Dokonca tehotných, ktoré boli zaočkované počas tehotenstva, je celosvetovo veľa, v Spojených štátoch napríklad vytvorili aplikáciu, kde všetky tehotné ženy, ktoré teda boli zaočkované, posielali informácie o nejakých vedľajších účinkoch, alebo teda nejakých nepriaznivých príznakoch, a ukazuje sa, že tieto boli minimálne, už sa narodilo celosvetovo mnoho detí, ktoré sa narodili ženám, ktoré boli očkované proti ochoreniu Covid-19 počas tehotenstva, neukazujú sa žiadne nepriaznivé dopady očkovania na deti, naopak, u viacerých týchto narodených detí sa potvrdzuje prítomnosť protilátok voči ochoreniu Covid-19, čo je výborné, lebo tieto deti sú v tom veľmi zraniteľnom období priamo po narodení chránené voči covidu, a ešte k tým dojčiacim ženám, aby som dopovedala, tiež vieme, že protilátky, ktoré tá zaočkovaná si vytvorí, prechádzajú s materským mliekom aj k dieťaťu, čiže zase, je to ochrana aj pre dieťa.“

Martin Staňo: „A ešte teda potiahnime túto tému, pýtate sa aj na očkovanie teda samotných detí, a to je teda veľká a diskutovaná téma, prečo áno? Chcel som sa opýtať prečo nie, ale neviem, nemôžem sa to opýtať.“

Alexandra Bražinová: „Áno, ja viem, chápem, že je to kontroverzná téma, i keď nechápem prečo, pretože deti očkujeme proti desiatim chorobám dlhodobo a vďaka tomu prežívajú v porovnaní s tým, že pred 50 – 70 rokmi zomieralo mnoho detí...“

Martin Staňo: „Ešte toto pokojne rozveď, lebo toto si treba pripomenúť, že pred povinným očkovaním na tieto choroby, ktoré máme už ošetrené, tie štatistiky boli ale že dramatické toho prežívania detí v rodinách.“

Alexandra Bražinová: „Áno a nemusíme ani poznať štatistiky, ja myslím, že každý, keby sa opýtal svojich rodičov alebo starých rodičov, tak zistí, že v rodinách, ktoré žili na Slovensku ešte do polovice minulého storočia, zomierala priemerne minimálne polovica detí vo veku do 5 rokov. A zomierali na tie ochorenia, proti ktorým teraz už dlhodobo očkujeme. Napokon stačí navštíviť akýkoľvek cintorín a pozrieť si tie časti, kde sú tie detské hroby a dá sa to z historických záznamov veľmi ľahko vyčítať. Ale teda aby sme príliš neodbiehali, určite jednoznačne deti očkovať, áno, aj proti ochoreniu Covid-19, tak ako je to u nás nastavené, od 12 rokov, toto je veľmi žiaduce, pretože, áno, je síce pravda, že deti, keď sa infikujú ochorením Covid-19, tak majú mierny priebeh, dokonca viaceré majú priebeh úplne bez príznakov, ale, jednak to čo sme tu už spomínali, môžu veľmi ľahko infikovať niekoho v rodine, keď to je nezaočkovaný starší človek, má veľkú šancu, že minimálne skončí v nemocnici, alebo bude mať závažné príznaky, alebo zároveň bude mať dlhodobé problémy,

ale u tých detí, aj keď majú mierny priebeh, tak a to už zase vidíme veľmi jasne z mnohých štúdií, mnohé z nich majú, dokonca niektoré štúdie hovoria, že až 50 % detí, ktoré prekonali Covid-19, bez ohľadu na to, či mali nejaké príznaky alebo úplne bezpríznakovo, tak majú dlhodobé následky, majú rôzne dlhodobé problémy naozaj rôzneho typu, neurologické, kardiologické, poruchy spánku, príjmu potravy, poruchy pozornosti a tak ďalej, čiže mám tú vakcínu, ktorá je účinná a bezpečná, ochránim s ňou moje dieťa, ale keď ho nedám zaočkovať, tak riskujem, že bude mať dlhodobé problémy alebo ...“

Dominika Jašková: *„Treba rátať s tým rizikom skrátka, že toto sa mu môže stať, Alexandra Bražinová, epidemiologička, je s nami v Ráne na efemku, píšete veľa mailov, aj sme to čakali teda, že budú rôzne reakcie, píšete ale aj otázky, ktoré ešte položíme, budeme mať na to priestor o chvíľu po skladbe.“*

-pieseň-

Dominika Jašková: *„Garbage z rádia FM, a teda sľúbili sme, že budeme riešiť aj vaše otázky, ktoré prichádzajú na studio@radiofm.sk a opakuje sa jedna veľmi často, respektíve jedna téma veľmi často v tých vašich otázkach, ako je to s tým, kto prekonal covid a prečo je očkovanie viac ako prekonanie covidu, pýta sa Pišta.“*

Alexandra Bražinová: *„Toto je už takmer moja obľúbená otázka, pretože sa venujem výskumu imunitnej odpovede u ľudí, ktorí prekonali ochorenie covid-19 a samozrejme prekonanie ochorenia vyvoláva imunitnú reakciu, vyvoláva jednak vyplavenie protilátok, jednak aktiváciu tej druhej časti dôležitej nášho imunitného systému a to je bunková imunita alebo to sú takzvané pamäťové bunky, ktoré si to zapamätávajú, že sme sa stretli s vírusom a keď sa s ním stretneme opäť, tak oni rýchlo zareagujú a znova spustia celú tú rýchlu imunitnú reakciu. Lenže aj z nášho výskumu vidíme, a teda mnohé medzinárodné štúdie to potvrdzujú, že tá imunitná odpoveď po prekonaní ochorenia je veľmi individuálna, to znamená napríklad miera vyplavenia protilátok závisí do veľkej miery od mnohých faktorov. Taký ten základný faktor je to, s akými príznakmi človek prekoná ochorenie a platí, že ten čo mal závažné príznaky, alebo dokonca bol hospitalizovaný, tak má vo väčšine prípadov vysokú hladinu protilátok, čiže pokiaľ to nevieme nejak odsledovať kvantitatívne, a to by sa naozaj človek musel dávať merať stále alebo teda pravidelne po nejakú dlhú dobu, tak nevieme to posúdiť, nakoľko je ten človek, ktorý prekonal ochorenie, chránený, nakoľko spoľahlivo je chránený a na ako dlho je chránený. Tá protilátková odpoveď po niekoľkých mesiacoch po istej dobe klesá, štúdie hovoria, že pretrvávajú tieto protilátky pol až trištvrte roka, správy z medzinárodných štúdií sú priaznivé a hovoria, že táto doba je už aspoň trištvrte roka, ale opäť hovorím, pokiaľ niekto prekonal ochorenie, nevie sa spoľahnúť na to, nakoľko je chránený, a zase naopak vieme, že keď sa človek zaočkuje, tak tá imunitná reakcia, to vyplavenie protilátok, je rýchle a je veľmi spoľahlivé a stabilné. Keď to porovnávame, aj v tej našej štúdii to vidíme, zaočkovaní ľudia majú oveľa vyššiu, niekoľkonásobne vyššiu hladinu protilátok ako ľudia, ktorí prekonali ochorenie, dokonca aj tí čo prekonali so závažným priebehom a boli hospitalizovaní.“*

Martin Staňo: *„Niekoľkonásobne?“*

Alexandra Bražinová: *„Niekoľkonásobne rádovo, a teraz možno je dôležité povedať, že nemá význam si dať stanovovať hladiny protilátok a porovnávať si to, pretože existuje množstvo testov, ktoré tieto protilátky stanovujú a každý alebo teda tie testy sú rôzne, používajú rôzne škály a keď si ja dám v jednom laboratóriu zmerať protilátky a povedia mi, že mám 55 napríklad jednotiek a môj sused si dá inde zmerať a jemu povedia že má 750, tak vo veľkej väčšine prípadov sú to neporovnateľné veci, pretože sú to iné škály, iné testy. Čiže čo vieme povedať je, že aj keď som prekonal ochorenie, je vhodné sa dať zaočkovať aspoň jednou dávkou a mnohé krajiny už toto zavádzajú, že stačí jedna dávka, pretože vidíme, že tá*

jedna dávka urobí taký boost, také nakopnutie tej imunity a potom je tá imunitná odpoveď vysoká a spoľahlivá a pretrváva dlhodobo.“

Martin Staňo: „Jasná odpoveď od Alexandry Bražinovej, zahráme si rýchlu pieseň, pokračujeme ďalej v našom rozhovore o očkovaní, ale aj o aktuálnom stave či blízkej budúcnosti, sledujeme aj vaše reakcie.“

-pieseň-

Martin Staňo: „8:51, máte naladené Rádio_FM, rýchlo beží čas, pútavo hovorí Alexandra Bražinová, epidemiologička Lekárskej fakulty UK v Bratislave.“

Dominika Jašková: „*A poďme možno k takej tej budúcnosti nie úplne vzdialenej, chystajú sa, chystá sa masové podujatie u nás, návšteva pápeža, veľa sa o tom diskutuje, veľa sa o tom hovorí, v súvislosti s tým sa hovorí aj o hromadných podujatiach športového typu, majú sa uvoľňovať opatrenia týmto smerom, môžem sa cítiť bezpečne, keď som zaočkovaný a idem na takéto podujatie? A je to bezpečné všeobecne takéto podujatie?*“

Alexandra Bražinová: „V súčasnej situácii takéto podujatia nie sú bezpečné v zmysle, že keď tam pôjdem a som zaočkovaná, tak sa 100% spoľahnem, že sa nenakazím. Samozrejme, tým, že som zaočkovaná, výrazne znižujem riziko, že aj keby som sa náhodou infikovala, tak budem mať z toho nejaké nepríjemné následky, ale tú bezpečnosť môžem zvýšiť maximálne tým, že napriek tomu, že som zaočkovaná, budem mať celý čas nasadený respirátor alebo rúško, budem dodržiavať odstupy, pretože stále platí, aj pri tomto delta variante, to isté, šíri sa stále rovnako ako aj tie doteraz cirkulujúce varianty, to znamená tou kvapôčkovou infekciou, čiže rúška, respirátory sú účinná ochrana.“

Martin Staňo: „Koniec koncov stále to platí, že sa nosia, aj keď teda mnohí zabúdajú na to.“

Alexandra Bražinová: „Áno, aj u nás to vidíme, aj v iných krajinách, kde už úplne upustili od opatrení, vidíme teda, že ľudia s veľkou radosťou odhodili rúška, ale ja osobne, aj keď som zaočkovaná dávno, tak stále v tých priestoroch, kde sú aj iní ľudia, nosím rúško, minimálne rúško alebo respirátor nasadené, pretože proste je to bezpečnejšie. Tie hromadné podujatia sa dajú robiť tak, aby boli čo najviac bezpečné ako je možné, na to je niekoľko krokov, ktoré treba dodržať. Určite je to limitácia počtu účastníkov, považujem celkom za šťastné, že u nás na Slovensku stále ešte platí to, že na tých hromadných podujatiach je ten limit 1000 ľudí, lebo to vidíme aj z iných krajín, že tam, kde už otvorili väčšie podujatia, tak tam došlo v mnohých prípadoch k veľkému šíreniu.“

Martin Staňo: „Holandsko a veľký počet infikovaných návštevníkov festivalu. Vy ste sa podieľali na bezpečnosti Pohody, aj ty si bola v tom tíme, ktorý sa to nejakým spôsobom snažil ošetriť vopred. Dobré to dopadlo?“

Alexandra Bražinová: „Dopadlo to výborne, pokiaľ viem, tak nikto sa tam nenakazil, tým že sa dôsledne, a to je vlastne ten druhý krok, okrem limitácie počtu účastníkov, ktorá je samozrejme dôvodom, alebo ktorá je zavedená preto, aby sa ľudia v tom priestore rozptýlili, aby boli tie odstupy možné, druhý krok je dôsledná kontrola tých vstupujúcich, či sú buď zaočkovaní alebo majú negatívny test, a potom samozrejme je to dodržiavanie tých rúšok, respirátorov, nosenie teda v čo najväčšej možnej miere.“

Martin Staňo: „Bude žiť kultúra na jeseň?“

Alexandra Bražinová: „Bude žiť určite. Poučení prvou a druhou, teda najmä tou druhou vlnou vieme, že toto je nadhlo a že nemôžeme úplne vypnúť spoločnosť, takže verím tomu, že kultúra bude žiť, s najväčšou pravdepodobnosťou bude do istej miery obmedzená, limitovaná rôznymi opatreniami, ktoré myslím budú regionálne, pretože veľmi budú závisieť od toho, ako rýchlo sa budú šíriť nové prípady a to bude závisieť, to je priamo úmerne spojené s mierou zaočkovanosti a tá je rôzna v rôznych častiach Slovenska.“

Martin Staňo: „Čiže vieme si to už teraz tak akože predstaviť, že asi ako to bude.“

Alexandra Bražinová: „Áno, takýto je odhad.“

Martin Staňo: „Alexandra Bražinová hovorí aj o kultúre a blízkej budúcnosti, tej ktorú teda očakávame na jeseň.“

Dominika Jašková: „A aká je tá blízka budúcnosť v tvojom prípade, na čom aktuálne pracuješ?“

Alexandra Bražinová: „Už som spomínala výskum, ktorý stále prebieha, kde sledujeme protilátkovú resp. imunitnú odpoveď u ľudí, ktorí prekonalí ochorenie covid-19, na veľkou súbore vyše 1100 ľudí sme mapovali protilátkovú odpoveď, ale teraz ešte prebieha zber údajov na malom súbore 200 ľudí, u ktorých skúmame bunkovú imunitu, čo je tá druhá časť imunitnej odpovede, to je veľmi zaujímavé, čiže tomuto vyhodnocovaniu sa budem venovať v najbližších týždňoch a mesiacoch a popri tom príprava nového školského akademického roka a ďalšie povinnosti.“

Martin Staňo: „Bodaj by teda v zdraví sa rozbehol ten ďalší blížiaci sa školský rok, ďakujeme veľmi pekne a teda držíme palce aj v tej pracovnej sfére, ale aj pevné nervy.“

Alexandra Bražinová: „Ďakujem aj ja veľmi pekne, pekný deň všetkým.“

-pieseň-

09:00:00	„Bolo 9 hodín.“ Správy RTVS, Zelená vlna
09:14:35	History Check (rubrika)
09:26:20	Rewind FM (rubrika)
09:35:40	Hudobné správy FM
10:00:00	Dopoludnie s Galagerom Koniec záznamu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 6. 10. 2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.

Sťažnosti č.: 1287/SO/2021, 1299/SO/2021

Programová služba: Jednotka

Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska

Číslo licencie: TD/1

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosti evidované pod č. 1287/SO/2021 a 1299/SO/2021 smerujúce voči vysielaniu programovej služby Jednotka vysielateľa Rozhlas a televízia Slovenska a uznala sťažnosti podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnené**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi sťažovateľom výsledok prešetrenia sťažností.

T: 18. 10. 2021

Z: PgO

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 6. 10. 2021**

Sťažnosť č.	1287/SO/2021 zo dňa 15. a 17. 8. 2021 1299/SO/2021 zo dňa 26. 8. 2021
Sťažovateľ:	fyzické osoby (5)
Predmet sťažnosti:	Byť zdravý je výhra
Deň a čas vysielania:	15. 8. 2021, 20:30 h, 16. 8. 2021, 18:51 hod.
Označenie podľa JSO:	12
Programová služba:	Jednotka
Vysielateľ:	RTVS
Číslo licencie:	TD/1

Dátum: 29. 9. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTÍ:

1.

Tento program je vysoko znepokojujúci a hlboko ma poznačil neférový prístup ku súťažiacim. Je traumatizujúce ako sú nastavené podmienky súťaže kedy v situácii kedy posledná súťažiacia neodpovedala v časovom limite len preto že sleduje televíziu online. To ako trestajú v programe ľudí naozaj negatívne vplýva na mňa a verím že aj oveľa viac sledovateľov. Som pobúrený, rozčarovaný a naozaj znechutený týmto prístupom a takýto štýl relácie, ktorý zanecháva stresujúci pocit v takejto miere nepatrí do verejnoprávnej televízie alebo by mal obsahovať varovanie o možnom zanechaní následkov pre citlivé povahy.

2.

V relácii bol propagovaný názov produktu - reklama na jeden konkrétny produkt. Môže ísť o cieľnú propagáciu iba jedného produktu a teda znevýhodnenie konkurencie.

3.

Dobrý deň,

Vám toto príde v poriadku?

<https://www.rtvsk.sk/televizia/archiv/17788/285202#3404>

<https://www.cas.sk/diskusia/2576165/sialene-v-ockovacej-loterii-sa-deju-neuveritelne-veci-lukas-a-zuzana-takto-prisli-o-statisice-eur/>

https://l.facebook.com/l.php?u=https%3A%2F%2Fwww.cas.sk%2Fclanok%2F2576165%2Fsialene-v-ockovacej-loterii-sa-deju-neuveritelne-veci-lukas-a-zuzana-takto-prisli-o-statisice-eur%2F%3Ffbclid%3DIwAR0iZxeV5fSD0xXAJU4KVZt7OzrptG0_8aYS--UzwGWTNwwKi2mhDqCy9Js&h=AT33aMOkJxrbX1CnKO2iC_zZ0Vc1d34ascWKfNFq2CEEOjxVReXvfaItCdtLoi5mXq15hZ0rr2JVHIBAbWI-ActVpZgHDVNb4f0M9hiMR6OlmzouY8X7AZVj1pT-dYew

<https://zive.aktuality.sk/clanok/kv4kcy/velky-problem-ockovacej-loterie-omeskany-tv-signal-cez-internet-pripravil-divacku-o-400-tisic-eur/>

????

4.

- Lotéria je diskriminačná k všetkým, ktorí v čase vysielania vykonávajú svoje povolanie a nemôžu sledovať televíziu. Aj keby mohli napr. cez mobilný telefón, skôr spomenuté podmienky by im aj tak neumožnili vyhrať.

- Lotéria je diskriminačná k ľuďom bez domova a v hmotnej núdzi, ktorí nevlastnia televízor, počítač alebo telefón.

- Lotéria je diskriminačná k ľuďom s problémami zraku a sluchu, pretože heslo bolo iba zobrazené a nie aj prečítané, so štúdiom bolo potrebné komunikovať telefonicky a časový limit na zodpovedanie hesla bol veľmi krátky na to, aby hendikepovaný človek bol schopný včas heslo prečítať a zodpovedať.

- Lotéria je diskriminačná aj k ľuďom, ktorí sledujú súťaž cez IPTV alebo oficiálny internetový stream, ktorých technológia štandardne zahŕňa oneskorenie oproti štúdiu o desiatky sekúnd a toto nie je ovplyvnené „kvalitou“ služby. Lotéria vyžaduje prečítať a zodpovedať heslo do 20 s, ale v tom čase súťažiaci kvôli prirodzenému oneskoreniu signálu nemusia heslo vidieť.

- Zároveň sú skutočné podmienky loterie, ako boli realizované v televízii ešte prísnejšie ako ukladá štatút. RTVS mohla podľa štatútu heslo nielen zobraziť, ale aj prečítať, a spraviť tak v dostatočnom predstihu, nie až na začiatku druhej časomiere pre každého z piatich vyžrebovaných.

Jedná sa o lotériu z verejných zdrojov vo verejnom záujme a preto by podmienky mali byť nastavené tak, aby nediskriminovali žiadnu skupinu.

5.

Dobry deň, ako občan SR nesúhlasím s vysielaním relácie Byť zdravý je výhra. Ako môže verejnoprávna televízia platená z našich peňazí vysielat' takúto segregáciu a navádzajúcu ľudí aby sa očkovali? Ved' to je korupcia v priamom prenose. Je to každého vec či sa da nedá očkovať a nie ľudí takto navádzať Rada Európy podpísala okrem toho osoby, ktoré neboli očkované, nesmú byť žiadnym spôsobom diskriminované.

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii:

§ 15 ods. 1: *Vysielateľ vysielá programy slobodne a nezávisle. Do ich obsahu možno zasahovať iba na základe zákona a v jeho medziach.*

§ 19 ods. 1 *Audiovizuálna mediálna služba na požiadanie, programová služba a ich zložky nesmú*

a) spôsobom svojho spracovania a svojím obsahom zasahovať do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných,

§ 20 ods. 3: *Na základe klasifikácie programov podľa vekovej vhodnosti sú vysielateľ televíznej programovej služby a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie povinní na ochranu maloletých zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený podľa osobitného predpisu^{28a)} (ďalej len „jednotný systém označovania“).*

§ 31a ods. 3: *Skrytá mediálna komerčná komunikácia je zvuková, obrazová alebo zvukovo-obrazová informácia, ktorá priamo alebo nepriamo propaguje tovar, služby, ochrannú známku, obchodné meno alebo aktivity fyzickej osoby alebo právnickej osoby vykonávajúcej hospodársku činnosť, ak vysielateľ alebo poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie túto informáciu v rámci programu zámerne využíva na propagačné účely a mohla by vzhľadom na svoju povahu uviesť verejnosť do omylu o podstate tejto informácie. Táto informácia sa považuje za zámernú najmä vtedy, ak sa uskutočňuje za odplatu alebo za inú protihodnotu.*

§ 31a ods. 4: *Skrytá mediálna komerčná komunikácia je zakázaná.*

§ 32 ods. 2: *Telenákup na účely tohto zákona je priama ponuka vysielaná verejnosti s cieľom poskytnúť tovar alebo služby vrátane nehnuteľností, práv a záväzkov za odplatu. Telenákup môže mať formu*

a) telenákupného šotu,

b) telenákupného pásma v trvaní aspoň 15 minút.

§ 32 ods. 4: *Vysielateľ je povinný zabezpečiť, aby ním vysielaná reklama a telenákup*

a) boli čestné a slušné,

b) nepoškodzovali záujmy spotrebiteľov a nezneužívali dôveru spotrebiteľov,

c) určené maloletým alebo s účasťou maloletých neobsahovali nič, čo by mohlo poškodiť ich záujmy a čo by nezohľadňovalo ich osobitnú vnímavosť.

Vyhláška MK SR č. 589/2007 (JSO)

§ 6 ods. 6: *V spravodajských programoch a publicistických programoch, ktoré sú klasifikované ako vhodné pre všetky vekové skupiny maloletých, odvysielaniu obrazového materiálu tvoriaceho súčasť týchto programov, ktorý zobrazuje osobné tragédie, reálne násilie s jeho následkami a obeťami vrátane zobrazení následkov na obetiach v dôsledku*

živelných pohrôm, dopravných alebo leteckých nešťastí, najmä obrazy zranení, krvi, telesných znetvorení a utrpenia, obrazy zranených alebo umierajúcich detí, alebo zobrazenie detí ako obetí alebo ako svedkov kriminálnych činov, predchádza slovné upozornenie: „Nasledujúce zábery nie sú vhodné pre maloletých divákov.“

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiiu:

Vyhlasovateľom súťaže *Byť zdravý je výhra* je Ministerstvo financií SR. V štatúte súťaže je o jej zámere uvedené:

Vzhľadom na súčasný vývoj záujmu o očkovanie proti ochoreniu COVID-19 a v snahe zabrániť ďalšiemu šíreniu pandémie ochorenia COVID-19, s cieľom podporiť zvýšenie zaočkovanosti populácie SR a zabezpečiť kolektívnu imunitu proti ochoreniu COVID-19, sa vyhlasovateľ rozhodol zaviesť finančnú motiváciu prostredníctvom vyhlásenia súťaže o finančnú odmenu v podobe očkovacej prémie.

Čo sa týka štatútu súťaže, pôvodný štatút¹ bol po odvysielaní prvého vydania programu dňa 15. 8. 2021 zmenený, resp. doplnený, aktuálny štatút² je účinný od 20. 8. 2021.

Pri posudzovaní sťažností je nutné najskôr zadefinovať predmetný monitorovaný komunikát s názvom *Byť zdravý je výhra*. Vysielateľ na svojom webe www.rtvs.sk program označuje ako „súťaž o finančnú odmenu v podobe očkovacej prémie.“ Takto je hra definovaná aj v štatúte súťaže.

V minulosti Rada posudzovala interaktívne televízne hry o finančné ceny, pri ktorých účastník hry volal na číslo so zvýšenou sadzbou. Úlohou divákov bolo vyriešiť úlohu, pokiaľ uviedli správnu odpoveď, získali finančnú výhru.

Pri posudzovaní predmetných komunikátov Rada vychádzala z rozsudku Európskeho súdneho dvora č. **C-195/06**. Rozsudok pri definovaní tohto typu komunikátu vychádza z článku 1 smernice Rady 89/552/EHS z 3. októbra 1989 v znení smernice 97/36/ES Európskeho parlamentu a rady z 30. júna 1997:

Vysielanie alebo časť vysielania, počas ktorej vysielateľ ponúka divákovi možnosť zúčastniť sa hry o ceny prostredníctvom okamžitého zatelefonovania na telefónne čísla so zvýšenými sadzbami a teda za odplatu,

- je pokryté definíciou telenákupu podľa Článku 1 písm. f), ak takéto vysielanie alebo časť vysielania predstavuje skutočnú ponuku služby vzhľadom na účel vysielania, ktorého je hra súčasťou, význam hry v rámci vysielania z hľadiska časového rozsahu a predpokladaného ekonomického prínosu vo vzťahu k celkovému očakávanému prínosu z celého vysielania, a tiež vzhľadom na typ otázok, ktoré sú účastníkovi hry kladené,

- je pokryté definíciou reklamy podľa Článku 1 písm. c), ak, na základe účelu a obsahu hry a okolností, za ktorých sa ceny dajú vyhrať a sú prezentované, hra pozostáva z oznamu, ktorý nabáda divákov k nákupu tovarov a služieb prezentovaných ako ceny, ktoré sa dajú vyhrať, alebo ak hra vyzdvihuje pozitíva programov vysielateľa nepriamo formou vlastnej propagácie.

Rada na základe tejto definície považovala uvedené komunikáty za telenákup a na základe toho aplikovala na dané komunikáty ustanovenie § 32 ods. 4 písm. a) zákona č. 308/2000 Z.

¹ Pôvodný štatút: https://www.mfsr.sk/files/archiv/13/povodny_statut_ockovacia_premia.pdf

² Aktuálny štatút: <https://www.bytzdravyjev vyhry.sk/pdf/statut-ockovacia-premia.pdf>

z., podľa ktorého je vysielateľ povinný zabezpečiť, „aby ním vysielaná reklama a telenákup boli čestné a slušné.“

V prípade namietaného programu *Byť zdravý je výhra* **nejde o hru, pri ktorej účastník hry volá na číslo so zvýšenou sadzbou.**

Podmienkou pre účasť v súťaži je očkovanie a registrácia prostredníctvom webstránky www.bytzdravyjevyhra.sk. Účastníci hry sa žrebujú zo všetkých zaregistrovaných súťažiacich. Záujemca sa stáva súťažiacim **bezplatne**.

Zámerom súťaže je popularizácia, zatraktívnenie očkovania, šírenie osvetu o predchádzaní ochoreniu Covid-19, a zároveň má ísť o určitú odmenu ľudí, ktorí sa dali zaočkovať. Zámer súťaže nie je komerčný, vyhlasovateľ (štát) prostredníctvom súťaže nezískava peniaze, ale sleduje iný (verejný) záujem.

V danom prípade sa teda súťažiaci nezúčastňuje hry za odplatu, preto nemôžeme hovoriť o teleshoppingu ani o reklame. Na daný program preto nemôžeme aplikovať ustanovenie § 32 ods. 4 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.

Súťaž, resp. očkovacia prémia, nie je ani lotériou, teda hazardnou hrou podľa zákona č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách (na rozdiel napr. od bločkovej lotérie).

Sťažnosti smerujú voči prvému vydaniu súťažného programu *Byť zdravý je výhra* odvysielanému v nedeľu večer 15. 8. 2021 o cca 20:30 hod. V danom programe rôzni hostia vyžrebovali postupne piatich súťažiacich, ktorí okrem základnej výhry 1000 eur mali možnosť súťažiť aj o prímiu 100 000 (postupne rástla na 200, 300 a 400 tisíc) eur. Podmienkou získania prémie bolo zdvihnúť telefón v limite 20 sekúnd a následne povedať v rovnakom limite heslo, ktoré bolo zobrazené na obrazovke. Z piatich prípadov sa to podarilo iba raz, hneď prvej súťažiacej. Druhý súťažiaci síce dvihol, ale následne zložil. Tretí súťažiaci vôbec v časovom limite telefón nedvihol. Štvrtý súťažiaci síce dvihol, ale neuviedol správne heslo, pretože podľa svojich slov nesledoval v danom čase televíziu. Piata súťažiaca dvihla, ale nestihla povedať heslo v časovom limite, podľa jej slov z dôvodu, že sledovala program cez internet, pričom signál bol oproti televíznemu prenosu oneskorený. Nikto z týchto štyroch súťažiacich prímiu nezískal. Sťažovatelia považovali súťaž v takejto podobe za neférovú a diskriminačnú.

Konkrétne k výhradám sťažovateľov:

- *Lotéria je diskriminačná k ľuďom s problémami zraku a sluchu, pretože heslo bolo iba zobrazené a nie aj prečítané, so štúdiom bolo potrebné komunikovať telefonicky a časový limit na zodpovedanie hesla bol veľmi krátky na to, aby hendikepovaný človek bol schopný včas heslo prečítať a zodpovedať.*

Pôvodný štatút súťaže obsahoval ustanovenie:

8. Registráciou podľa predchádzajúceho bodu tohto článku súťažiaci

8.4. berie na vedomie, že účasť na tejto súťaži je možná iba osobne, t.j. zakazuje sa najmä uvádzať údaje tretej osoby, pričom uvedené je vyhlasovateľ oprávnený preveriť v rámci svojich interných procesov a z nich vyplývajúcich povinností, najmä s ohľadom na boj proti podvodom (tým nie je dotknutá asistancia tretej osoby pri zadávaní údajov súťažiaceho);

Nový štatút asistenciu tretej osoby konkrétnejšie rozviedol:

8.6 (súťažiaci) berie na vedomie, že bodom 8.4 toho článku nie je dotknutá najmä asistencia tretej osoby (ďalej len „asistent“) pri zadávaní údajov súťažiaceho alebo pri účasti súťažiaceho v súťaži podľa bodu 4 článku 4 štatútu, ak ide o súťažiaceho, ktorý je najmä (i) slabozraký, (ii) nevidiaci, (iii) nepočujúci, (iv) osoby s iným postihnutím sluchu alebo vyjadrovania v rozsahu znemožňujúcom účasť v súťaži podľa bodu 4 článku 4 štatútu, (v) osobou, ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená v rozsahu potrebnom pre účasť na súťaži podľa bodu 4 článku 4 štatútu, (vi) osobou, ktorá je zdravotne ťažko postihnutá, ktorá je odkázaná na sprievodcu v rozsahu postihnutia obmedzujúcom možnosť na účasť v súťaži podľa bodu 4 článku 4 štatútu, alebo (viii) osobou, ktorá z akéhokoľvek iného dôvodu nemá možnosť účasti v súťaži podľa bodu 4 článku 4 štatútu alebo má takúto možnosť obmedzenú;

Nový štatút doplnil aj bod 4 štatútu, ktorý hovorí o žrebovaní výhier, a to nasledovne:

V prípade, ak ide o súťažiaceho - osobu slabozrakú alebo nevidiacu, táto môže v prípade, ak je heslo vo vysielaní zobrazené, využiť na zistenie hesla asistenta. V prípade, ak ide o súťažiaceho – osobu nepočujúcu alebo s iným postihnutím sluchu alebo vyjadrovania v rozsahu znemožňujúcom zistenie hesla v prípade, ak toto odznie vo vysielaní, na jeho zodpovedanie môže využiť asistenta. Pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností vyhlasovateľ nižšie uvádza príklady asistencie podľa tohto bodu. V prípade, ak ide o súťažiaceho – osobu, ktorej spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená v rozsahu potrebnom pre účasť na súťaži, zastupuje ho ako asistent jeho zákonný zástupca podľa osobitného predpisu. V prípade, ak ide o súťažiaceho – osobu, ktorá je zdravotne ťažko postihnutá a ktorá je odkázaná na sprievodcu (asistenta) v rozsahu postihnutia obmedzujúcom možnosť na účasť v súťaži je súťažiaceho oprávnený zastupovať asistent. V prípade, ak ide o súťažiaceho – osobu, ktorá z akéhokoľvek dôvodu nemá možnosť účasti v súťaži podľa tohto bodu alebo má takúto obmedzenú spôsobilosť, je oprávnený požiadať o zastupovanie asistenta a využiť asistenta na splnenie podmienok účasti v súťaži podľa tohto bodu. V prípade, ak za súťažiaceho koná asistent, oprávnenosť využitia asistenta súťažiacim je vyhlasovateľ oprávnený overovať, a to aj dodatočne, pričom túto skutočnosť súťažiaci berie na vedomie a je povinný poskytnúť vyhlasovateľovi pri overovaní tejto skutočnosti súčinnosť; povinnosť poskytnúť vyhlasovateľovi súčinnosť sa vzťahuje aj na asistenta súťažiaceho; posledná veta bodu 1 článku 5 štatútu sa v prípade neoprávneného využitia asistenta zo strany súťažiaceho alebo neposkytnutia dostatočnej súčinnosti, a to tak zo strany súťažiaceho ako aj jeho asistenta uplatní primerane.

Aj pôvodný štatút súťaže teda umožňoval asistenciu tretej osoby pri zadávaní údajov, nový štatút z 20. 8. však konkrétnejšie špecifikoval, ktorých osôb sa asistencia týka (osoby slabozraké, nevidiace, nepočujúce a pod.), v ktorých prípadoch je asistencia tretej osoby povolená a ďalšie náležitosti týkajúce sa asistencie tretej osoby.

Pôvodný štatút teda nešpecifikoval podmienky, za akých sa hry mohli zúčastniť osoby slabozraké, nevidiace, nepočujúce a pod., ale zároveň účasť takýchto osôb v súťaži nevylučoval.

- Lotéria je diskriminačná k všetkým, ktorí v čase vysielania vykonávajú svoje povolanie a nemôžu sledovať televíziu. Aj keby mohli napr. cez mobilný telefón, skôr spomenuté podmienky by im aj tak neumožnili vyhrať.

- Lotéria je diskriminačná k ľuďom bez domova a v hmotnej núdzi, ktorí nevlastnia televízor, počítač alebo telefón.

Pôvodný štatút súťaže hovorí:

4. Žrebovanie výhier uvedených v bode 2.2 tohto článku a špecifikovaných v článku 5 štatútu sa uskutočňuje žrebovaním žrebovacích lístkov zaradených do žrebovania, a to vo forme priameho žrebovania žrebovacích lístkov umiestnených do žrebovacieho zariadenia alebo iného priestoru umožňujúceho žrebovanie. Po potvrdení zo strany notára overujúceho priebeh žrebovania, vzniká súťažiacemu, ktorého žrebovací lístok bol vyžrebovaný, nárok na automatickú výhru. Vyhlasovateľ je oprávnený určiť, že žrebovanie podľa tohto bodu sa uskutoční ako elektronické žrebovanie; v prípade takéhoto určenia platí druhá veta bodu 3 pre automatickú výhru rovnako. Následne sa v rámci televíznej relácie (vysielania) oznámi, ak vyhlasovateľ neurčí inak, identifikátor, meno, priezvisko a obec (mesto) trvalého pobytu osoby súťažiaceho uvedené na žrebovacom lístku (prípadne ktorého identifikátor je zhodný so žrebovaným číslom vyžrebovaným v rámci elektronického žrebovania), pričom bezprostredne po tomto oznámení bude súťažiaci kontaktovaný na telefónne číslo uvedené súťažiacim v rámci registrácie a takýto súťažiaci, výherca automatickej výhry, má možnosť okrem automatickej výhry získať aj prémiovú výhru. Podmienkami pre vznik nároku na prémiovú výhru je úspešné telefonické spojenie sa so súťažiacim v časovom limite podľa bodu 5 tohto článku tohto štatútu zo strany vyhlasovateľa, resp. tretej osoby určenej vyhlasovateľom (RTVS, resp. moderátor v dotknutom vysielaní) a správne zodpovedanie otázky, prípadne požadovaného hesla, ktoré **odznelo alebo bolo** zverejnené v dotknutej televíznej relácii (vysielaní) v správnom tvare (ďalej len „heslo“) zo strany kontaktovaného súťažiaceho, a to v časovom limite určenom v dotknutej televíznej relácii (vysielaní), inak súťažiaci prémiovú výhru nevyhrá. Ak vyhlasovateľ neurčí inak, údaje súťažiaceho v rozsahu podľa tohto bodu a hlasu budú zverejnené vo vysielaní; ak vyhlasovateľ neurčí inak, na webovom sídle a teletexte (na webovom sídle a teletexte najskôr bezprostredne po vysielaní) budú zverejnené údaje z vyžrebovaného žrebovacieho lístka v rozsahu identifikátor, meno, priezvisko a obec (mesto) trvalého pobytu výhercov.

Nový štatút:

4. Žrebovanie výhier uvedených v bode 2.2 tohto článku a špecifikovaných v článku 5 štatútu sa uskutočňuje žrebovaním žrebovacích lístkov zaradených do žrebovania, a to vo forme priameho žrebovania žrebovacích lístkov umiestnených do žrebovacieho zariadenia alebo iného priestoru umožňujúceho žrebovanie. Po potvrdení zo strany notára overujúceho priebeh žrebovania, vzniká súťažiacemu, ktorého žrebovací lístok bol vyžrebovaný, nárok na automatickú výhru. Vyhlasovateľ je oprávnený určiť, že žrebovanie podľa tohto bodu sa uskutoční ako elektronické žrebovanie; v prípade takéhoto určenia platí druhá veta bodu 3 pre automatickú výhru rovnako. Následne sa v rámci televíznej relácie (vysielania) oznámi, ak vyhlasovateľ neurčí inak, identifikátor, meno a obec (mesto) trvalého pobytu osoby súťažiaceho uvedené na žrebovacom lístku (prípadne ktorého identifikátor je zhodný so žrebovaným číslom vyžrebovaným v rámci elektronického žrebovania), pričom bezprostredne po tomto oznámení bude súťažiaci kontaktovaný na telefónne číslo uvedené súťažiacim v rámci registrácie a takýto súťažiaci, výherca automatickej výhry, má možnosť okrem automatickej výhry získať aj prémiovú výhru. Podmienkami pre vznik nároku na prémiovú výhru je úspešné telefonické spojenie sa so súťažiacim alebo jeho asistentom v časovom limite podľa bodu 5 tohto článku tohto štatútu zo strany vyhlasovateľa, resp. tretej osoby určenej vyhlasovateľom (RTVS, resp. moderátor v dotknutom vysielaní) a správne zodpovedanie otázky, prípadne požadovaného hesla, ktoré **odznelo a bolo zverejnené** v dotknutej televíznej relácii (vysielaní), v správnom tvare (ďalej len „heslo“) zo strany kontaktovaného súťažiaceho, a to v časovom limite 20 (dvadsať) sekúnd od vyzvania moderátorom na zodpovedanie správneho hesla, inak súťažiaci prémiovú výhru nevyhrá; pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností tak plynú dva časové limity, ktoré nasledujú za sebou. V prípade, ak dôjde k zdvihnutiu volania súťažiacim na telefónne číslo uvedené na vyžrebovanom žrebovacom lístku skôr, než uplynie časový limit podľa bodu 5 tohto článku, nevyčerpaná časť

časového limitu podľa bodu 5 tohto článku sa neprenáša do časového limitu na správne zodpovedanie hesla. Ak vyhlasovateľ neurčí inak, údaje súťažiacieho v rozsahu podľa tohto bodu a hlas budú zverejnené vo vysielaní; ak vyhlasovateľ neurčí inak, na webovom sídle (najskôr bezprostredne po vysielaní) budú zverejnené údaje z vyžrebovaného žrebovacieho lístka v rozsahu identifikátor, meno a obec (mesto) trvalého pobytu výhercov.

Každý vyžrebovaný súťažiaci teda získava automaticky výhru 1000 eur. Okrem toho má možnosť získať prémiovú výhru (100 tisíc a viac – „jackpot“). Podmienkou jej získania je *úspešné telefonické spojenie sa so súťažiacim alebo jeho asistentom v časovom limite a následne zodpovedanie požadovaného hesla, ktoré odznelo alebo bolo zverejnené v dotknutej televíznej relácii (vysielaní), v správnom tvare a v časovom limite 20 sekúnd.*

Čo sa týka vysielania zo dňa 15. 8. 2021, všetko prebehlo v súlade s pôvodným štatútom. Podľa štatútu výhru nezíska každý, kto sa dal zaočkovať. Ale očkovanie je podmienkou toho, aby sa záujemca mohol zaregistrovať do súťaže. Registrácia je možná iba prostredníctvom internetu a webovej stránky www.bytzravyjevyhra.sk. Základnú výhru môže získať každý, kto sa zaregistruje. Ak chce súťažiaci hrať aj o prémiovú výhru, musí sledovať v nedeľu večer televíziu a mať poruke telefón. Podmienky súťaže boli zverejnené dopredu. V prípade dostupnosti súťaže prostredníctvom internetu resp. verejnoprávnej televízie považujeme súťaž určenú pre širokú verejnosť. Takéto podmienky sa podľa nášho názoru neodlišujú od iných bežne rozšírených hier.

Napriek tomu, RTVS po veľkej mediálnej kritike zmenila pôvodný štatút súťaže tak, že heslo sa nielen zobrazí na obrazovke, ale aj zaznie, to znamená moderátori heslo povedia dopredu (*správne zodpovedanie otázky, prípadne požadovaného hesla, ktoré **odznelo a bolo zverejnené**.*

- *Lotéria je diskriminačná aj k ľuďom, ktorí sledujú súťaž cez IPTV alebo oficiálny internetový stream, ktorých technológia štandardne zahŕňa oneskorenie oproti štúdiu o desiatky sekúnd a toto nie je ovplyvnené „kvalitou“ služby. Lotéria vyžaduje prečítať a zodpovedať heslo do 20 s, ale v tom čase súťažiaci kvôli prirodzenému oneskoreniu signálu nemusia heslo vidieť.*

- *Zároveň sú skutočné podmienky lotérie, ako boli realizované v televízii ešte prísnejšie ako ukladá štatút. RTVS mohla podľa štatútu heslo nielen zobrazíť, ale aj prečítať, a spraviť tak v dostatočnom predstihu, nie až na začiatku druhej časomiere pre každého z piatich vyžrebovaných.*

Výhrady sa týkajú situácie popísanej vyššie. RTVS zmenila štatút, podľa pôvodného štatútu stačilo heslo zobrazíť na obrazovke. Po novom musí heslo aj nahlas zaznieť. Tým sa odstránili predchádzajúce výhrady a v nasledujúcich vydaniach programu by k takýmto situáciám už nemalo dochádzať.

Faktom je, že pôvodný štatút a podmienky súťaže boli nastavené pomerne prísne a vylučovali časť verejnosti z toho, aby mohla získať výhru, čo zrejme bolo aj v rozpore s deklarovaným zámerom odmeniť ľudí, ktorí sa dali zaočkovať. V kompetenciách RVR však nie je posudzovať štatút či podmienky súťaže.

Spomínané podmienky vyvolali aj masívnu mediálnu kritiku a vyhlasovateľ súťaže spolu s RTVS ich zmenili. Napriek tomu, namietané vydanie z 15. 8. 2021 bolo v súlade s vtedy platným štatútom a podmienkami súťaže.

Dobrý deň, ako občan SR nesúhlasím s vysielaním relácie Byť zdravý je výhra. Ako môže verejnoprávna televízia platená z našich peňazí vysielat' takúto segregáciu a navádzajúcu ľudí aby sa očkovali? Ved' to je korupcia v priamom prenose. Je to každého vec či sa da nedá očkovať a nie ľudí takto navádzať Rada Európy podpísala okrem toho osoby, ktoré neboli očkované, nesmú byť žiadnym spôsobom diskriminované.

Podľa ustanovenia § 15 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. „vysielateľ vysielá programy slobodne a nezávisle.“ V zmysle tohto ustanovenia výber programov a ich obsah, forma a spracovanie spadajú plne do kompetencie vysielateľa. Súťaž sa riadi pravidlami, ktoré sú uvedené v štatúte súťaže. Základnou podmienkou účasti v súťaži je očkovanie aspoň jednou dávkou proti ochoreniu Covid-19.

Sme toho názoru, že nie je v kompetencii Rady posúdiť, či daná súťaž diskriminuje nezaočkovaných občanov.

Podľa § 19 ods. 1 písm. a) programová služba nesmie „spôsobom svojho spracovania a svojím obsahom zasahovať do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných.“

Sme toho názoru, že keďže neexistuje nič také ako právo na účasť v súťaži alebo lotérii, nie je zrejmé, aké základné právo nezaočkovaných občanov by mohlo byť odvysielaním namietaného programu porušené. Podľa nášho názoru namietaný program nezasahuje do základných práv a slobôd.

§ 20 ods. 3

Tento program je vysoko znepokojujúci a hlboko ma poznačil neférový prístup ku súťažiacim. Je traumatizujúce ako sú nastavené podmienky súťaže kedy v situácii kedy posledná súťažiacia neodpovedala v časovom limite len preto že sleduje televíziu online. To ako trestajú v programe ľudí naozaj negatívne vplýva na mňa a verím že aj oveľa viac sledovateľov. Som pobúrený, rozčarovaný a naozaj znechutený týmto prístupom a takýto štýl relácie, ktorý zanecháva stresujúci pocit v takejto miere nepatrí do verejnoprávnej televízie alebo by mal obsahovať varovanie o možnom zanechaní následkov pre citlivé povahy.

Zákon č. 308/2000 Z. z. v § 20 ods. 3 vysielateľovi predpisuje na ochranu maloletých divákov povinnosť uplatňovať jednotný systém označovania.

Vysielateľ namietaný program označil ako nevhodný pre maloletých do 12 rokov. Túto klasifikáciu programu považujeme s ohľadom na obsah a formu programu za adekvátnu.

Vysielateľ má podľa vyhlášky č. 589/2007 (JSO) tiež povinnosť v spravodajských a publicistických programoch klasifikovaných ako vhodné pre všetky vekové skupiny upozorniť na niektoré znepokojivé obsahy, ako napr. osobné tragédie, reálne násilie s jeho následkami a obeťami, najmä obrazy zranení, krvi, telesných znetvorení a utrpenia, a to slovným upozornením „Následujúce zábery nie sú vhodné pre maloletých divákov“, ktoré predchádza takýmto záberom.

Sme však toho názoru, že táto povinnosť sa nevzťahuje na namietaný program.

§ 31a ods. 4

V relácii bol propagovaný názov produktu - reklama na jeden konkrétny produkt. Môže ísť o cielenú propagáciu iba jedného produktu a teda znevýhodnenie konkurencie.

Sťažovateľ bol Kanceláriou Rady vyzvaný, aby obratom konkretizoval, ktorý produkt mal byť v programe propagovaný, ale k dátumu vyhotovenia tejto správy tak neurobil. V monitorovanom programe sme nezaznamenali žiaden produkt alebo názov produktu, ktorý by bol priamo či nepriamo propagovaný.

ZÁVER:

Na základe uvedeného sme toho názoru, že vysielateľ RTVS odvysielaním programu *Byť zdravý je výhra* dňa 15. 8. 2021 o cca 20:30 hod. a dňa 16. 8. 2021 o cca 18:51 hod. **neporušil žiadne z ustanovení zákona č. 308/2000 Z. z.**

Sťažnosti navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnené**.

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1287/SO/2021 a 1299/SO/2021)

Monitorované vysielanie: Byť zdravý je výhra

Deň vysielania: 15. 8. 2021

Čas vysielania: 20:30 h

Označenie podľa JSO: 12

- časový kód cca:

20:30:00

Byť zdravý je výhra

začiatok programu

Voiceover: „Dobrý večer, vitajte pri sledovaní očkovacej prémie Byť zdravý je výhra. Osudie je pripravené a už čoskoro sa dozvieme mená piatich výhercov, z ktorých každý môže získať prémie 100 000 eur. V štúdiu privítame niekoľko vzácných hostí a uvidíte hudobné vystúpenie kapely Peter Bič Project. Večerom nás budú sprevádzať moderátori Vera Wisterová a Marcel Forgáč.“

zvučka **Byť zdravý je výhra**

televízne štúdio, diváci tleskajú

Moderátori Vera Wisterová a Marcel Forgáč za potlesku divákov vchádzajú do štúdia, vítajú divákov pri obrazovkách, prichádzajú na pódium, predstavujú sa, ďakujú všetkým, ktorí sa dali zaočkovať.

Marcel Forgáč: „Veľmi sa tešíme, že vám môžeme jednak srdečne poďakovať, vám, ktorí ste zaočkovaní, ktorých identifikačné lístky už sú v tomto našom osudí, a jednak, že môžeme rozdeliť naozaj obrovský balík výhier, a nielen to.“

Vera Wisterová: „Ďakujeme, že ste sa nechali zaočkovať, ďakujeme, že chránite svoje zdravie, zdravie svojich blízkych, ďakujeme aj za to, že ste sa zaregistrovali do očkovacej prémie, a ak ste sa ešte nezaregistrovali, môžete smelo tak urobiť na stránke www.bytzdravyjevychra.sk.“

Marcel Forgáč vraví, že 616 424 lístkov sa aktuálne nachádza v osudí (osudie je priehľadné a má tvar osemuholníka). Wisterová vraví, že dnes vyžrebujú piatich, ktorým odovzdajú po 100 000 eur.

Na obrazovke sa zobrazia štatistiky:

Počet zaočkovaných prvou dávkou za minulý týždeň:

25 875

Ďalej sa zobrazí Mapa plnej zaočkovanosti obyvateľov nad 18 rokov v okresoch SR

Vera: „Najlepšia situácia je na západe krajiny a vo väčších mestách, naopak najhoršie sme na tom na Gemeri a na severe krajiny.“

Menujú ako najlepšie okresy Pezinok, Senec a Bratislavu.

Vera: „Vyzerá to tak, že Bratislava zaočkovanosť sa blíži k 70 %, výborne sú na tom aj okresy Senec, Pezinok, kde je zaočkovaných takmer 60 % obyvateľov, čo je kolektívna imunita.“

Marcel Forgáč uvádza najzaočkovanejšiu obec, je ňou Legnava v okrese Stará Ľubovňa, 73, 4 %.

Marcel: „Takisto kolektívna imunita v Legnave.“

Vera: „To je famózne.“

Najhoršie okresy sú Poltár, Revúca a Gelnica. Najmenej zaočkovaná obec je Sása v okrese Revúca, 1,46 %.

Vera: „Priatelja, aby sme zabránili šíreniu vírusu, je podľa vedcov skutočne dôležité dosiahnuť tú spomínanú kolektívnu imunitu.“

Do dosiahnutia kolektívnej imunity:

986005

Vera: „Skutočne, aby sme sa k nej dopracovali, je to naozaj na každom z nás. A veríme, že možno pre vás takou jemnou motiváciou je aj tá suma, ktorú môžete dnes vyhrať, hovoríme o celkovej sume pol milióna eur, ktorú rozdelíme medzi piatich zaočkovaných a zaregistrovaných z vás.“

Vítajú prvého hosťa – Peter Bič

Peter Bič hovorí, že sa teší, že konečne môžu hrať naživo pred fanúšikmi.

Idú žrebovať. Lístky v osudí sa premiešavajú.

Peter Bič žrebuje. Vyberie lístok a číta:

Lýdia, Nižná Sitnica

Notár overuje lístok.

Marcel: „Znamená to, že budeme danému človeku volať a budeme čakať. 20 sekúnd od prvého zazvonenia, ak nám táto osoba telefón dvihne a dokáže identifikovať heslo, takisto ho zvládnuť do 20 sekúnd, 100 tisíc eur je suma, ktorá poputuje práve tejto vyžrebovanej osobe.“

Overené, idú volať Lýdiu, na obrazovke je časomiera 20 sekúnd.

20:38:15

Zvoní, časomiera 20 sekúnd beží.

Zdvihne, ozve sa ženský hlas.

Vera: „Haló.“

Lýdia: „Prosím.“

Vera: „Dobrý večer, vy ste Lydka?“

Lýdia: „Áno.“

Marcel: „Lydka, rýchle geografické okienko, nie všetci vedia, kde sa nachádza vaša obec. Kde to je?“

Lýdia: „Je to okres Humenné.“

Marcel: „Okres Humenné.“

Vera: „Neuveríte, ale váš rodák z východného Slovenska Peter Bič vás práve vyžreboval, tu je Marcel, tu je Vera, my vám voláme z RTVS z programu Byť zdravý je výhra a máme na vás jednu otázku.“

Lýdia: „Áno?“

Marcel: „Pozor, budete mať na odpoveď len 20 sekúnd. Pripravená? Ideme.“

Lýdia: „Áno.“

Marcel: „Aké je heslo?“

Lýdia: „Byť zdravý je výhra.“

Vera: „Lydka, to heslo vidíte na obrazovke. To heslo je u nás v štúdiu, verím že aj u vás na obrazovke.“

Na obrazovke je heslo: ZVLÁDNEME TO a časomiera 20.

Lýdia: „Zvládneme to.“

Marcel: „Ešte raz a nahlas.“

Lýdia: „Zvládneme to.“

Potlesk v štúdiu

Vera: „Lydka, vy ste to povedali!“

Na obrazovke: Lýdia Nižná Sitnica 101 000 eur

Marcel: „Lydka, aký je to pocit? Hovorte niečo.“

Lýdia: „Pocit je to skvelý.“ (smiech)

Marcel: „No áno, tak nečakali sme žiadnu negatívnu reakciu. Pozor, ešte máte jednu tisíčku navyše, aby sme boli úplne dôslední, stojeden tisíc eur. Blahoželáme.“

Lýdia: „Ďakujem pekne.“

Ďakujú si navzájom.

20:40:35

Ludwig Bagin: „Ahojte, ja sa volám Ludwig a som posol dobrých správ. Ved' sa poznáme. Spolu s očkovacou prémieou precestujem Slovensko. Mimochodom tam za mnou je celkom romantický výhľad na Bratislavu, čo povieť? Ale vaše vyhlídky vyzerajú tiež romanticky. Tak čo? Vidíme sa?“ (sadá na bicykel, odchádza)

Štúdio, Peter Bič Project, skladba Čoskoro

Ďalším hosťom je Zuzana Reháková Štefečeková.

Rozhovor s olympioničkou o medailách a o olympiáde v Tokyu.

Dokrútko

Limbach, Lenka Straková, zakladateľka OZ Skutočné obete

Hovorí o tom, že po smrti matky, ktorá zomrela na covid, založili podpornú skupinu pre pozostalých, Rodiny a priatelia obetí Covidu. Hovorí, že sa dala zaočkovať hneď ako to bolo možné. Ďalší podporný projekt, ktorý robia, je sadenie líp na pamiatku obetí Covidu, v každom meste, ktoré prejaví záujem.

Zuzana Reháková Štefečeková žrebuje

Matej Ružindol

Lístok sa overuje notárom.

20:51:20

Zvoní, časomiera 20 sekúnd beží.

Vera: „Nemyslíte vážne.“

Marcel: „Matej.“

Časomiera takmer uplynula - 4, 3, 2, 1.

Mužský hlas: „Prosím.“

Moderátori: „Vuáááá.“ (výkrik)

Marcel: „Moment, moment, počkajte, počkajte. Musíme to overiť u nášho tímu, že je to v poriadku. My máme pocit 100 %-ný, že to bolo OK, ale...“

Marcel: „Je to v poriadku!“

Vera: „Ešte potrebujeme ďalšiu vec overiť. Dobrý večer, je tam Matej?“

Ozval sa obsadzovací signál. Matej (?) zložil telefón.

Marcel: „No moment. Aká je ďalšia činnosť musíme opäť zistiť s naším notárskym tímom, pretože neviem, či Mateja neprekvapilo to, že zrazu počuje štúdio, ľudí, ktorí vrieskajú, ale isté je, že to stihol. Čakáme na signál, čo ďalej budeme robiť.“

Čakajú na informáciu od notárov a medzitým sa zhovárajú ďalej s olympijskou víťazkou.

Marcel: „Vyzerá to tak, že ideme ďalej. 1000 euróva výhra patrí tomuto nášmu divákovi zaočkovanému Matejovi, ale on zložil, neostal na telefónnej linke, tak sa rozhodol notársky štáb, my rešpektujeme, pokračujeme ďalej, našou úlohou naozaj nie je súdiť čo a ako, na to tu máme iných profesionálov.“

Ďakujú Zuzane Rehákové Štefečkovej.

Dokrútk

Michaela Musilová, astrobiologička - zdraví divákov, vraví, že dôveruje vedcom, je zaočkovaná dvomi dávkami Moderny, vďaka tomu môže cestovať po svete. Verí, že je dôležité, aby sa čo najviac ľudí dalo zaočkovať, dúfa, že aj diváci sa dajú očkovať.

Ďalším hosťom je Peter Marcin.

Hovorí o tom, že jeho rodný Ružomberok je zaočkovaný na 47 %. Marcin vraví, že Dolný Kubín je na 48 a Bystrica na 49, vyzýva Ružomberčanov, aby ich predbehli.

Dokrútk

Štátna opera Banská Bystrica

Martina Svitková, klaviristka, hlavná korepetítorka Štátnej opery - hovorí o svojej skúsenosti s covidom, týždeň pred chorobou bola ešte na horách. *„O týždeň nato som takmer zomrela, aj som bola už 10 minút mimo, dostala som triašku, teplotu nad 41 stupňov, myslím, že už aj lekári sa o mňa báli, naozaj som sa už lúčila so životom, a lúčila som sa so svojou rodinou, so svojimi deťmi, bolo mi ich veľmi veľmi ľúto.“*

Šimon Svitok, operný spevák, sólista a umelecký šéf Štátnej opery - vraví, že sa nikdy v živote tak nebál.

Martina Svitková: *„Ale našťastie som sa prebrala, ešte tu mám asi nejakú úlohu, chceli ma napojiť už na to umelé dýchanie do umelého spánku, tiež som sa necítila veľmi optimisticky, ale myslím že tam niekde bol ten prelom, že na druhý deň sa to zlepšilo a ostala som len na tom vysokoprietokovom kyslíku...“*

Šimon Svitok vraví, že to bolo najhoršie obdobie, aké zažili. *„Čiže keď niekto zľahčuje túto korunu, tak keby zažil aspoň 50 % toho, čo sme si zažili, tak by asi prestal zľahčovať.“*

Martina Svitková: *„Mali by sme byť veľmi pokorní voči tejto chorobe, pretože naozaj nikto nevie, nikto nevie, aj tí čo to prekonali trebárs miernejšie, nevedia, čo prinesú tieto ďalšie mutácie, naozaj by som chcela apelovať na všetkých, že to očkovanie je veľmi dôležité a dôverujeme tým lekárom, ja si myslím že neštudovali nadarmo a naozaj sa môžu k tejto téme viacej vyjadrovať ako my.“*

Šimon Svitok vraví, že vďaka očkovaniu majú väčší pocit istoty.

Moderátori sa pýtajú Petra Marcina, či sa bál vakcíny.

Peter Marcin priznáva, že sa bál. *„Ja si myslím, že tých antivaxerov je minimum, že veľa ľudí je takých, ktorí sa boja toho z nejakých dôvodov, boja sa toho neznámeho. A ja sa musím priznať, že naozaj som sa bál, môj syn ma presvedčil, teda že musí ísť, tak som išiel, som zaočkovaný samozrejme, a asi treba sa chovať empaticky k tým ľuďom, ktorí nad tým váhajú a robiť všetko možné v tých rodinách, aby tí ľudia sa išli zaočkovať, ja si myslím, že ako sme počuli aj v dokrútkach, dôverovať vedcom a lekárom, to je jediné čo nám ostáva, zveriť sa do ich rúk.“*

Idú žrebovať, miešajú sa lístky.

Peter Marcin nevie uveriť tomu, že idú hrať o 200 000, žartuje na túto tému.

Peter Marcin žrebuje – Jakub, Rakovnica

Overujú lístok, je v poriadku.

20:51:17

Zvoní, ubieha časomiera 20 sekúnd.

Jakub v časovom limite nedvihol. Získal teda iba 1000 eur.

Vera: *„Čože? 300 000 eur vďaka Jakubovi z Rakovnice?“*

Moderátori ďakujú Petrovi Marcinovi.

Ďalšia skladba od Peter Bič Project – Nedívaj sa tak.

Moderátori oznamujú, že sa ide hrať o 300 000 eur.

Ďalším hosťom je herec Ján Galovič.

Dokrútk

Lenartov

Simona Bila, zdravotná asistentka - vraví, že keď sa dozvedela o covide, mala obavy z tejto choroby, najskôr mali pozitívni iba mierny priebeh, komunikovala s lekármi a bola im nápomocná, musela chodiť do rodín, ktoré boli v karanténe, váhala či ísť, neísť, nakoniec sa nakazili aj jej tri deti. Veľmi sa bála o svoje deti, mala výčitky, že ochoreli kvôli nej. Našťastie deti to zvládli. Očkovat' sa dala ešte vo februári - marci, z dôvodu jej povolania. Ostatní sa jej pýtali, ako sa cítila po očkovaní. Je rada, že sa mohla dať zaočkovat'.

Moderátori sa pýtajú Jána Galoviča, či ho tento príbeh zaujal. Vraví, že ho to veľmi povzbudilo, pozitívny príklad je dôležitý.

Idú žrebovať, miešajú sa lístky.

Ján Galovič žrebuje – Lukáš, Košice-juh

Ján Galovič: „*Ta Lukáš, mace peňeži.*“

Vera: „*Ešte to nie je isté.*“

Lístok overujú notári.

Idú telefonovať, časomiera 20 sekúnd.

21:14:32

Zvoní, Lukáš dvihol.

Lukáš: „*Áno počúvam.*“

Vera: „*Dobrý večer, je tam Lukáš?*“

Lukáš: „*Áno.*“

Vera: „*Lukáš z Košíc?*“

Lukáš: „*Áno.*“

Vera: „*Dobrý večer, tu je...*“

Marcel: „*Lukáš Košice juh?*“

Lukáš: „*Áno.*“

Vera: „*Tu je Janko Galovič, herec.*“

Marcel: „*Vera Wisterová.*“

Vera: „*Aj Marcel Forgáč.*“

Ján Galovič: „*Dobrý večer.*“

Lukáš: „*Ej ha.*“

(smiech v štúdiu)

Vera: „*Lukáš, sú tu aj diváci v našom štúdiu, to sú tí, ktorí sa teraz tak smiali, ale nám nie je do smiechu, pretože my sme strašne napätí a neuveriteľne nervózni a od vás budeme potrebovať jednu záležitosť.*“

Marcel: „*Budeme potrebovať heslo, pozor Lukáš, budete mať na to len 20 sekúnd, štartujeme, čas, teraz!*“

Časomiera beží.

Marcel: „*Potrebuje počuť heslo. Čas.*“

Lukáš: „*Netuším.*“

Vera: „*Heslo je na obrazovke. Heslo je priamo za nami.*“

(na obrazovke za moderátormi je heslo: SLOBODA)

Lukáš: „*Nie som pri telke, netuším.*“

Vera: „*To nemyslíte vážne, skúste niečo urobiť, vymýšľajte, improvizujte. Hovorte slová, hocijaké slovo, ktoré vám napadne. Lukáš, ide o 300 000 eur.*“

Lukáš: „*Neviem. Očkovanie? Som zaočkovaný. Neviem.*“

Časomiera uplynula.

Lukáš: „*Netuším.*“

Marcel: „*Toto je šialený príbeh.*“

Vera: „*Toto je šialený príbeh Lukáš. Toto je moment, kedy...*“

Marcel: „*V podstate boli by sme radšej, keby sme sa neboli nedovolali.*“

Vera: „*...nám je normálne do plaču Lukáš, lebo vy ste práve teraz prišli o 300 000 eur.*“

Marcel: „*Skúste si to napísať Lukáš. Nie. My vás už ďalej nebudeme týrať, 1000 eur je vašich. Ja viem, že je to slabá náplasť za to všetko, ale my sme robili čo sa dá, skutočne.*“

Vera: „*Veľmi veľmi veľmi, úprimne nás to mrzí, ďakujeme vám veľmi pekne. Lukáš všetko dobré vám želáme.*“

Lukáš: „*Nič sa nedeje.*“

Marcel: „*Pozdravujeme, buďte zdravý Lukáš. 1000 eur posielame, ďakujeme, že ste sa zaočkovali a vaša šanca samozrejme nekončí, všetko dobré, pekný večer.*“

Ján Galovič vraví, že je dôležité byť pozitívny, pretože pozitivita lieči, eliminuje strach. Lúcia sa s ním.

Ďalším hosťom je Viera Mrázová, riaditeľka útulku pre ľudí bez domova v Handlovej.

Rozhovor o tom, ako prežili v útulku pandémie. Väčšina klientov ochorela, ona sama sa v overale starala o chorých klientov. Našťastie ona sama neochorela.

Ide sa hrať o 400 000.

Lístky sa premiešali, pani Viera žrebuje.

Zuzana, Prešov-Solivar

Čakajú na notársky tím, ktorý overil platnosť lístka.

21:21:30

Zvoní, beží 20 sekúnd časomiera.

Zuzana: „*Áno?*“

Vera: „*Dobrý večer, je tam Zuzka z Prešova?*“

Zuzana: „*Áno, je tu Zuzana z Prešova.*“

Marcel: „*Zuzka zo Solivaru? Zuzka, vieš kto ti telefonuje?*“

Zuzana: „*Áno.*“

Marcel: „*Ja som si dovoľil hneď tykať, lebo som v rozrušení, neprekáža?*“

Zuzana: „*Hej, v pohode.*“

Marcel: „*Zuzka ahoj, ja som Marcel.*“

Vera: „*Zuzka, je tu s nami aj Vierka Mrázová, ja som teda Vera, ale aj Vierka, Vierka Mrázová ťa vyžrebovala, vieš o koľko peňazí teraz ide?*“

Zuzana: „*Áno áno, sledujem.*“

Vera: „*O koľko?*“

Zuzana: „*O 400 000.*“

Smiech v štúdiu.

Marcel: „*Ty znieš, že si pri tom kávu miešaš. 400, áno, 400!*“

Vera: „*400 000! A vieš čo sa milá Zuzka musí stať, aby tých 400 000 išlo k tebe do Prešova?*“

Zuzana: „*Áno, musím povedať heslo.*“

Vera: „*Musíš povedať to heslo a poprosíme ťa, aby si ho povedala do 20 sekúnd. Odpočítavame teraz.*“

Na obrazovke sa objavilo heslo:

ZDRAVÉ SLOVENSKO

Časomiera 20 sekúnd.

Marcel: „Pod’.“

Zuzana: „Áno, no pozerám cez internet, čiže mám trošku taký lag.“

Marcel: „Nerob.“

Vera: „12 sekúnd, povedz heslo, Zuzka, heslo!“

Marcel: „Heslo.“

Vera: „Zuzka!“

Zuzana: „Hej, sa mi neskoro zobrazuje na internete, lebo nemám televízor...“

3, 2, 1, 0

Časomiera uplynula.

Zuzana: „...mám len internet. Zdravé Slovensko. Zdravé Slovensko.“

Vera: „To nemyslíš vážne Zuzka.“

Marcel: „Zuzka, 1000 eur.“

Vera: „To nemyslíš vážne.“

Zuzana: „Zdravé Slovensko.“

Vera: „Zuzka, ja ti poviem len jednu vec, a to je že - ci jeho! Práve si prišla o 400 000 eur. Ci jeho! Co ci povim?“

Zuzana: „Zdravé Slovensko. Zdravé Slovensko.“

Vera: „Slovensko bude zdravé, keď sa dá 60 % zaočkovať, to je jedna vec. Sme radi, že ty si sa Zuzka zaočkovať dala a že si sa dala zaregistrovať.“

Marcel: „Toto sú situácie, na ktoré sa nedá nejakým spôsobom pripraviť, a myslím si, že ten hovor v tejto chvíli asi ukončíme, ja, mysleli sme si, že výhra je doma už.“

Vera: „Ja som si myslela, že výhra už je doma u Zuzky v Prešove.“

Marcel: „Počkajte, mne sa zobrazuje. To je hrozné.“

Vera: „Je to, je to, je to.“

Marcel: „A teraz čo, niekto pol milióna?“

Vera: „Vyzerá to tak, že tých 400 000, my vám povieme čo sa udeje. Udeje sa to, že tých 400 000 sa presúva do ďalšieho dielu relácie o týždeň.“

Marcel: „To znamená že ďalší, najbližší vyžrebovaný v našej veľkej hre v priamom prenose získa pol milióna eur.“

Vera: „Neuveriteľné, drž ma.“

potlesk

Lúčia sa s Vierou Mrázovou, opakujú, že všetky informácie sú na www.bytzdravyjevyhra.sk, ďakujú divákovi, lúčia sa.

Záverečná skladba od skupiny Peter Bič Project - záverečné titulky.

21:29:10

záver programu

Monitorované vysielanie: Byť zdravý je výhra

Deň vysielania: 16. 8. 2021

Čas vysielania: 18:51 h

Označenie podľa JSO: 12

- časový kód cca:

18:51:54

Byť zdravý je výhra

začiatok programu

Moderátor Marcel Forgáč víta divákov pri dennom žrebovaní.

Moderátor: „*Prijemný dobrý večer, milí naši televízni diváci, dovoľte, aby som vás privítal pri prvom premiérovom sledovaní takzvaného denného sledovania očkovacej prémie. Od pondelka do piatka každý deň budeme žrebovať v prvom rade piatich z vás, ktorí dostanú luxusnú prémiiu, luxusnú výhru 10 000 eur, a navyše ešte ďalších 20 z vás, ktorí dostanú odmenu po tisícke. Naozaj, po tisíc eur.*

Zopakujme si podmienky, ktoré sú nevyhnutné, aby ste sa do tohto žrebovania mohli dostať. V prvom rade musíte mať trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, potom musíte mať nad 18 rokov, byť teda plnoletý podľa slovenských zákonov, no a samozrejme aj zaočkovaný vakcínou, ktorá je používaná na území Slovenskej republiky a zaregistrovaný. Bez toho to skrátka nejde. Všetko prebieha pod dohľadom našej panej notárky.“

Podmienky účasti v súťaži bežia aj v textovej podobe v lište na dolnom okraji obrazovky.

Moderátor hovorí, že v tejto relácii budú prezentovať aj príbehy ľudí, ktorým korona zasiahla do života, ale aj tých, ktorým očkovanie prinieslo úľavu.

Dokrútko:

Jozef Lapšanský zo Spišskej Novej Vsi – hovorí o mame, ktorá žije v domove dôchodcov v Spišskej Novej Vsi, po vypuknutí pandémie sa báli, či ju ešte niekedy uvidia. Očkovanie pre nich bolo svetlo na konci tunela.

Moderátor v štúdiu otvára osudie a vraví, že ide vyžrebovať 5 výhercov, ktorí získajú 10 000 eur.

Prichádza asistentka Barborka, ktorá lístky odnesie na overenie.

Moderátor vyťahuje postupne 5 lístkov:

Ladislav, Partizánske (meno, obec a číslo lístka sa zobrazia aj v lište na obrazovke)

Mária, Bratislava - Petržalka

Darina, Vavrišovo

Veronika, Liptovský Ján

Jozef, Bystré

Moderátor vraví, že týchto ľudí navštívi Ludwig Bagin a odovzdá im výhru. Asistentka odnáša lístky notárovi na overenie.

Výhercovia 1000-eurovej očkovacej prémie sú zobrazení na obrazovke v textovej forme:

Jarmila, Bratislava-Petržalka, 9K5W-6YT8-33CQ

Maroš, Poprad, 297W-WRZM-X73R

Alena, Šarišské Michaľany, ZZ59-DPFV-DH2G

a tak ďalej (spolu 20 mien)

Moderátor vraví, že notárka overila výhercov, všetko je overené, všetko sedí. Marcel opakuje podmienky účasti v súťaži.

Na lište dole beží text:

Výhra bude výhercovi vyplatená na bankový účet uvedený pri registrácii a to v lehote do 30 dní od vyhotovenia vyžrebovania. Nedelňá prémie príde na účet do 60 dní.

Moderátor sa lúči s divákmi.

18:59:56 záver programu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 6. 10. 2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.

Sťažnosť č.: 1203/SO/2021

Programová služba: Rádio Lumen

Vysielateľ: Rádio Lumen, spol. s r.o.

Číslo licencie: R/119, RD/16

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosť evidovanú pod č. 1203/SO/2021 smerujúcu voči vysielaniu rozhlasovej programovej služby Rádio Lumen, vysielateľa Rádio Lumen, spol. s r.o. a uznala sťažnosť podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažnosti.

T: 18. 10. 2021

Z: PgO

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu

dňa 6. 10. 2021

Sťažnosť č. 1203/SO/2021 zo dňa 14. 7. 2021

Sťažovateľ: fyzická osoba

Predmet sťažnosti: Svätá omša

Deň a čas vysielania: 14. 7. 2021 o cca 17:59 hod.

Programová služba: Rádio Lumen

Vysielateľ: Rádio LUMEN, spol. s r.o.

Číslo licencie: R/119; RD/16

Dátum: 29. 9. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:

„Ostré vysmievanie komunity LGBT a transrodových ľudí.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii:

§ 16 ods. 3 písm. a): *„Vysielateľ je povinný zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby.“*

§ 19 ods. 1 písm. a): *„Audiovizuálna mediálna služba na požiadanie, programová služba a ich zložky nesmú spôsobom svojho spracovania a svojím obsahom zasahovať do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných.“*

§ 19 ods. 1 písm. b): *„Audiovizuálna mediálna služba na požiadanie, programová služba a ich zložky nesmú propagovať násilie a otvorenou alebo skrytou formou podnecovať nenávisť, znevažovať alebo hanobiť na základe pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, politického či iného zmysľania, národného alebo sociálneho pôvodu, príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine.“*

Ústava SR:

čl. 19 ods. 1: *„Každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.“*

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiiu:

Sťažovateľ namietal „vysmievanie“ komunity LGBT a transrodových ľudí.

Ustanovenie § 19 ods. 1 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. nerozoznáva podnecovanie nenávisťi, znevažovanie alebo hanobenie na základe sexuálnej orientácie, resp. rodovej identity. Z tohto dôvodu sme program posudzovali iba na základe ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) uvedeného zákona, teda skúmali, či monitorovaný program svojím obsahom nemohol zasiahnuť do základných práv a dôstojnosti skupiny ľudí – ľudí patriacich do LGBT komunity, teda lesieb, gejov, bisexuálnych ľudí a transrodových ľudí.

Predmetom posudzovania bol program *Svätá omša* vysielaný naživo z Katedrály Nanebovzatia Panny Márie v Rožňave, v rámci ktorého sme identifikovali namietaný obsah. Omša bola celebrowaná rožňavským diecéznym biskupom Mons. Stanislavom Stolárikom. V rámci omše Mons. S. Stolárik predniesol homíliu (kážeň), v rámci ktorej obhajoval ochranu „tradičných ľudských hodnôt“, medzi ktorými bolo menované aj manželstvo muža a ženy. Na inom mieste sa zase kriticky zmienil o zákone, ktorý údajne prijali v Španielsku a ktorý má dovoliť 14-ročným deťom, aby sa rozhodli o zmene pohlavia bez súhlasu rodičov a v tejto súvislosti sa dotkol zákona prijatého v Maďarsku týkajúceho sa tejto problematiky, pre ktorý sa krajina stala terčom kritiky zo strany Európskej únie.

Mons. Stolárik sa v úvode kázne venoval návšteve Svätého otca Františka na Slovensku a výzvam na spoločenské zmierenie, po ktorom údajne volajú niektorí verejní činitelia v súvislosti s príchodom pápeža. Stolárik v tejto súvislosti kladie otázky, či samotná prítomnosť Františka spôsobí, že politici sa začnú správať voči sebe lepšie a začnú myslieť na dobro ľudí, ale aj to, či v spoločnosti dôjde k určitej náprave v duchu kresťanských hodnôt.

V tejto súvislosti spomenul vystúpenie poľského arcibiskupa Gadeckeho (Stolárik sa o ňom vyjadruje ako o „Gondeckom“) na slávnostiach svätého Cyrila a Metoda v Nitre a reakcie naň, ktoré podľa neho naznačujú zápornú odpoveď na vyššie uvedené otázky. Gadecki sa podľa Stolárika vyjadril, že proti tradičným ľudským hodnotám sa prijímajú zákony, podľa ktorých sa tieto hodnoty môžu zákonne ničiť. Stolárik v súvislosti s kritickými reakciami na vystúpenie arcibiskupa Gadeckého v Nitre vyjadril obavu, že dnešná spoločnosť už nebude akceptovať iný názor ako ten, ktorým uvažuje. Gadecki podľa neho iba hájil učenie cirkvi. Stolárik rovnako vyjadril presvedčenie, že hoci pápež František možno nespomenie presne tie isté témy, ktoré arcibiskup Gadecki, jeho kázanie bude vychádzať z nemennej náuky cirkvi. Stolárik sa v tejto súvislosti pýta, aké budú reakcie naň.

Stolárik ďalej pripomenul, že návšteva Františka sa koná v roku Svätého Jozefa, ktorého uctieva aj František. Stolárik použil podobenstvo so spiacim Svätým Jozefom, ktorému sa vo sne prihovára Boh a ten následne vstáva a koná. Podľa Stolárika si majú tento príklad vziať aj veriaci a zostať bedliví, aby sa nestalo, že „možno sa raz prebudíme a už bude neskoro“. V tejto súvislosti uviedol, že v Európskej únii stále prebieha „boj o človeka a to už od detí“. Ako príklad uviedol vyššie spomenutý zákon, ktorý má údajne dovoliť už 14-ročným deťom, aby rozhodli o zmene svojho pohlavia bez súhlasu rodičov. Spomenul, tiež protest krajín Európskej únie proti zákonu v Maďarsku, ktorý podľa neho v princípe kladie dôraz na to, aby boli takéto citlivé témy prejednávané v rodine a nie škole.

Stolárik ďalej použil podobenstvo s Mojžišom, ktorý dostal od Boha dar života, aby naplnil božie poslanie a zachránil vyvolený národ. V tejto súvislosti uviedol, že aj každý z veriacich je povolaný zachraňovať a život každého je daný aj pre iných, nielen pre osobné dobrodenie. A takéto božie oslovenie, výzva, je adresovaná aj verejným činiteľom. Stolárik uviedol, že takmer v každej politickej strane sú kresťania a v tejto súvislosti sa zmienil o Deklarácii o budúcnosti Európy, ku ktorej sa prihlásilo už 16 politických strán z krajín Európskej únie a ktorá sa odvoláva na žido-kresťanské korene Európy. Stolárik vyjadril pranie, aby sa k deklarácii pripojila aj niektorá slovenská politická strana.

V závere Stolárik uvádza, že v úvode zmienené spoločenské zmierenie, ktoré verejní činitelia očakávajú od návštevy pápeža Františka, nepríde bez ich pričinenia a pričinenia každého z nás. Vyzval tiež veriacich, aby boli ako Svätý Jozef a zotrvali v bedlivom pohotovostnom režime voči daniu a hrozbám okolo nás. Poďakoval sa všetkým, ktorí božie slovo zachytili ako osobné oslovenie a výzvu na zmierenie v našej krajine a nezostávajú voči tejto výzve ľahostajní.

§ 19 ods. 1 písm. a)

Skúmali sme, či monitorovaný program svojím obsahom nemohol zasiahnuť do základných práv a dôstojnosti skupiny ľudí – ľudí patriacich do LGBT komunity, teda lesieb, gejev, bisexuálnych ľudí a transrodových ľudí.

V rámci kázne odvysielanej v posudzovanom programe biskup Stolárik vyjadril kritiku voči reakciám na vystúpenie poľského arcibiskupa Gadeckého v Nitre. Ten mal podľa neho hovoriť o ohrozovaní „tradičných ľudských hodnôt“, za ktoré považuje aj manželstvo muža a ženy. Podľa Stolárika Gadecký len hájil učenie cirkvi: „...Arcibiskup Gondecki, ktorý je aj predsedom Konferencie biskupov Poľska vo svojej homílii sa jasne vyslovil, že proti tradičným ľudským hodnotám, ktoré sú kresťanstvu vlastné, a to je život od počiatku až po prirodzenú smrť, manželstvo muža a ženy a ďalšie tie témy, ktoré kolujú v spoločnosti, takže vlastne voči týmto hodnotám sa prijali a stále vytvárajú ďalšie zákony, podľa ktorých sa tieto hodnoty môžu zákonne ničiť. Toto povedal arcibiskup Gondecki. A vlastne len pripomenul

a hájil učenie cirkvi v týchto témach, ktoré sa, teda to učenie cirkvi od čias Svätého Cyrila a Metoda nezmenilo...“

Na inom mieste Stolárik vychádzajúc z podobenstva o spiacom Svätom Jozefovi, ktorému sa vo sne prihovoral Boh a on „vstal a konal“, nabádal veriacich, aby sa neuzatvárali do „bublíny“, do „jaskyne“ a aby boli bedliví, pretože „možno raz sa prebudíme a už bude neskoro“. V tejto súvislosti sa vyjadril, že v Európskej únii prebieha „veľký boj o človeka a to už od detí“. Ako príklad uviedol údajne schválenie zákona v Španielsku, ktorý má umožňovať už 14-ročným deťom, aby sa samé bez súhlasu rodičov rozhodli o zmene svojho pohlavia: „...Ale ak zadrieme, raz sa môže stať, že to 14-ročné dieťa vám príde domov, alebo presnejšie povedané nepríde domov. Príde až po niekoľkých dňoch a chlapec, ktorého ste poslali do školy sa vám vráti ako dievča. Lebo v Španielsku už prijali tento zákon, ktorý povoľuje, dovoľuje 14-ročným deťom, aby sa rozhodli o zmene pohlavia bez povolenia rodičov...“

Stolárik sa ďalej o otázke rozhodnutia o zmene pohlavia u neplnoletých vyjadruje ako o možnom dôsledku manipulácie a nátlaku zo strany silnejšieho kamaráta/spolužiaka: „...Lebo všetci asi máme skúsenosť, že v každej triede môže byť nejaký ten vodcovský typ, ktorý zvlášť tých viac ustrašených dokáže tak zmanipulovať, že urobia to, čo on bude chcieť. S dôsledkom na celý život a ktovie či nie aj na večnosť. Čo môže rozumieť 14-ročné dieťa a správne sa rozhodnúť?...“

Homosexuálna orientácia, homosexuálne orientovaní ľudia a ich spolužitie neboli priamo predmetom kázne, ktorá zaznela v rámci monitorovaného programu. Biskup Stolárik sa tejto témy dotkol iba nepriamo, keď vyjadril negatívny postoj voči schvaľovaniu zákonov, ktoré idú proti a ničia „tradičné ľudské hodnoty“ ako je aj manželstvo muža a ženy. Rovnako neboli priamo predmetom kázne ani tzv. transrodoví ľudia. Stolárik v tejto súvislosti len kritizoval možnosť, aby sa o zmene pohlavia mohli rozhodovať neplnoletí bez súhlasu rodičov, pretože tí môžu byť ľahko manipulovateľní silnejšími rovesníkmi.

Domnievame sa, že prezentované postoje biskupa Stolárika nepriamo smerujúce proti homosexuálnym vzťahom a proti možnosti zmeny pohlavia (teda proti transrodovým ľuďom) nijako nevybočovali zo známych pozícií Katolíckej cirkvi v týchto témach a boli v súlade s učením Katolíckej cirkvi, na ktoré sa Stolárik v rámci kázne viackrát odvolal.

*

V katechizme Katolíckej cirkvi sa uvádza, že „tradícia, opierajúc sa o Sväté písmo, ktoré predstavuje homosexuálne vzťahy ako veľmi závažnú zvrátenosť, vždy hlásala, „že homosexuálne úkony sú svojou vnútornou povahou nezriadené“. Sú proti prirodzenému zákonu. Zatvárajú totiž pohlavný úkon pred darom života. Nepochádzajú z opravdivého citového a sexuálneho dopĺňania sa. V nijakom prípade ich nemožno schvaľovať.“¹

V katechizme sa tiež uvádza, že „homosexuálne osoby sú povolané k čistote. Cnosťami ovládania sa, ktoré vychovávajú k vnútornej slobode, niekedy aj pomocou nezištného priateľstva, modlitbou a s pomocou sviatostnej milosti sa môžu a majú postupne a rozhodne približovať ku kresťanskej dokonalosti“.²

Známy je tiež odmietavý postoj Katolíckej cirkvi voči možnosti zmeny pohlavia u tzv. transrodových ľudí. Ide o ľudí, ktorých vzhľad, správanie alebo osobné charakteristiky sú odlišné od stereotypov typického muža alebo typickej ženy, resp. ľudia, ktorých rodová identita sa nezhoduje so spoločenskými očakávaniami na rodové roly determinované pohlavím, ktoré bolo priznané, pridelené pri narodení.³

¹ <http://www.katechizmus.sk/index.php>; § 2357

² <http://www.katechizmus.sk/index.php>; § 2359

³ https://sk.wikipedia.org/wiki/Transrodov%C3%BD_%C4%8Dlovek

V roku 2019 vatikánska Kongregácia pre katolícku výchovu vydala dokument s názvom *Ako muža a ženu ich stvoril: na cestu dialógu ohľadom otázky gender teórie vo výchove*, ktorý predstavuje usmernenie adresované inštitúciám katolíckeho vzdelávacieho systému o tom, ako komunikovať témy súvisiace s tzv. rodovou identitou. Dokument pomenúva výzvu, ktorá „vyplýva z rozličných foriem ideológie, všeobecne nazývanej *gender*, ktorá neguje rozdielnosť a prirodzenú reciprocitu muža a ženy, projektuje spoločnosť bez pohlavných rozdielov a vyprázdňuje antropologický základ rodiny“. Ľudská identita, ako sa píše v dokumente, je ponechaná na individualistickú voľbu, ktorú možno časom zmeniť. Za základný problém pri kritike tzv. *gender* ideológie dokument označuje oddelenie pohlavia (*sex*) od rodu (*gender*), čoho dôsledkom je rozlišovanie „sexuálnych orientácií“, ktoré už nie sú definované na základe pohlavného rozdielu medzi mužom a ženou, ale môžu nadobúdať iné formy, určené výlučne radikálne slobodným jednotlivcom. Dokument zdôrazňuje „metafyzický koreň pohlavnej odlišnosti: muž a žena sú totiž dve modalities, v ktorých sa vyjadruje a realizuje ontologická realita ľudskej osoby; a popieranie tejto duality nielenže chce vymazať koncept ľudskej osoby ako stvorenia, ale vytvára ideu človeka ako abstraktnej bytosti, ktorá si sama slobodne vyberá, akú prirodzenosť chce mať“. ⁴

*

Ako sme sa zmienili vyššie, homosexuálna orientácia, homosexuálne orientovaní ľudia a ich spolužitie, ako aj transrodoví ľudia neboli priamo predmetom kázne a prezentované tvrdenia biskupa Stolárika o ochrane „tradičných ľudských hodnôt“ ako je manželstvo muža a ženy pred zákonmi, ktoré tieto hodnoty ničia (čo je podľa nás možné vnímať aj ako implicitné odmietnutie iných ako heterosexuálnych partnerských vzťahov), a o odmietnutí možnosti zmeny pohlavia (konkr. o tom, aby sa o zmene pohlavia mohli rozhodovať neplnoletí bez súhlasu rodiča) smerovali proti týmto ľuďom nepriamo. Zároveň (ako sme manifestovali vyššie) tieto tvrdenia vychádzali z učenia Katolíckej cirkvi. Považujeme v tomto zmysle za pochopiteľné a logické, že v rámci vysielania katolíckej omše zaznievajú informácie, ktoré sú v súlade s katolíckou doktrínou. Recipient neočakáva, že by v takomto type programu dostal iný typ informácií.

Domnievame sa, že odvysielanie posudzovaného programu z hľadiska intenzity, ako aj rozsahu prezentovaných vyjadrení smerujúcich voči skupine ľudí patriacej do LGBT komunity a do skupiny transrodových ľudí nepredstavuje zásah do ich ľudskej dôstojnosti.

§ 16 ods. 3 písm. a)

Namietané vyjadrenia smerujúce proti skupinám ľudí patriacich do LGBT komunity a transrodových ľudí zazneli v širšom kontexte kázne, v rámci ktorého Stolárik načrtáva ohrozenie hodnôt označených ako „tradičné ľudské hodnoty kresťanstvu vlastné“, ktoré plynú zo súčasného nastavenia spoločnosti. Spomína „boj o človeka a to už od detí“, ktorý podľa neho prebieha v Európskej únii a v tomto kontexte vyzýva k bedlivosti voči snahám, ktoré sú namierené voči spomínaným hodnotám.

Takáto interpretácia zapadá do širšieho hodnotového sporu, ktorý sa v súčasnosti vedie a v ktorom proti sebe stojí konzervatívne a liberálne videnie spoločnosti. V tomto kontexte možno teda slová biskupa Stolárika vnímať do istej miery vnímať ako vyjadrenie stanoviska k veci, o ktorej sa vedie ideový spor, kde existujú dve názorové strany. Z hľadiska posudzovania podľa § 16 ods. 3) písm. a) je dôležitá forma a miera prezentovaného posolstva,

⁴ <https://www.kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/dokumenty-vatikanskych-uradov/c/ako-muza-a-zenu-ich-stvoril>

ktoré možno vnímať ako stanovisko v ideovom spore. V tomto zmysle sa domnievame, že slová biskupa Stolaríka neprekročili prípustnú mieru, kde by bolo pre zachovanie názorovej plurality potrebné zabezpečiť aj priestor pre názorovú protistranu.

ZÁVER:

Na základe uvedených skutočností si myslíme, že vysielateľ Rádia Lumen odvysielaním programu *Svätá omša* zo dňa 14. 7. 2021 **neporušil ustanovenie § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.**

Myslíme si tiež, že odvysielaním uvedeného programu **nedošlo k porušeniu § 16 ods. 3 písm. a) toho istého zákona.**

Sťažnosť navrhujeme posúdiť v oboch bodoch **ako neopodstatnenú.**

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1203/SO/2021)

Monitorované vysielanie: Svätá omša

Deň vysielania: 14. 7. 2021

Čas vysielania: cca 17:59 hod.

Vysielací čas:

- cca 17.59 hod. – začiatok programu Svätá omša

- cca 19.00 hod. - koniec programu Svätá omša

Prepis:

- pieseň
- modlitba
- úvodný príhovor:

Mons. Stanislav Stolárik, rožňavský diecézny biskup: „Milý spolubrat v kňazstve, rehol'né sestry, drahí bratia a sestry, celá duchovná rodina Rádia Lumen a aj tí, ktorí už odpočívate, naberáte nový dych, nové sily, všetkých vás z našej katedrály pozdravujem a v dnešný deň spomienky svätého Kamila de Lellis, zvlášť aj obyvateľov DSS-sky v Prešove na sídlisku 3, kde je tomuto svätcovi zasvätená kaplnka, svätcovi, ktorý sa staral o núdznych, opustených, chorých a takto tým dá sa povedať svojou službou prinavracal vedomie dôstojnosti človeka. Ďakujeme Pánovi za všetky takéto prejavy božej lásky, či už cez konkrétnych svätcov, ale verím, že máme šancu pamätať s vďakou aj na tých, ktorí sú v našej blízkosti, alebo boli, a tieto dotyky božej lásky nám sprostredkúvali. Uznajme svoje hriechy a oľutujme ich.“

- modlitba
- pieseň
- modlitba
- čítanie z knihy Exodus
- pieseň/modlitba
- čítanie zo svätého evanjelia podľa Matúša
- homília (kázeň):

Mons. Stanislav Stolárik, rožňavský diecézny biskup: „Milý spolubrat v kňazskej službe, rehol'né sestry, drahí bratia a sestry, celá duchovná rodina Rádia Lumen. Iste treba začať dnes takou radostnou správou, že Svätý otec František bol prepustený z nemocnice a pokračujeme v modlitbách za jeho zdravie, pretože tešíme sa na jeho návštevu na Slovensku. A iste ste registrovali aj prvé reakcie verejných činiteľov, ktorí sa nádejajú, že Svätý otec František prinesie, sprostredkuje v našej krajine zmierenie. Dal by Boh, aby tento boží posol vniesol do našej krajiny zmierenie, pokoj. A tak si aj povedzme, čo to je vlastne zmierenie. Aby to nebolo len prázdne slovo alebo prázdne túžby. Zmierenie znamená v prvom rade zmyšľať o inom človekovi šľachetne. Znamená hľadať medzi ľuďmi to, čo spája. A hľadať medzi nezmierenými možnosť odpustenia. Ďalej zmierenie predpokladá vynáhradu krivdy. A ak sa toto všetko udeje, čo som spomenul a iste je toho aj viac, potom môže začať cesta zmierenia. Myslíte si, drahí bratia a sestry, aj vy, čo ste pri rádiách, myslíte si, že prítomnosť

Svätého otca urobí, spôsobí, že politici vo vlastných stranách i medzi sebou, teda medzi stranami, sa prestanú hádať? Myslíte si, že prítomnosť Svätého otca stopne všetky tie rozbehnuté politické hry, šarvátky a kto vie, čo ešte všetko? Myslíte, že naozaj prítomnosť Svätého otca tak zmení politikov, že odrazu budú myslieť na dobro ľudí v našej krajine? Ale nebudme len pri politikoch. Že susedia si odpustia a podajú si ruky? Alebo rozvadení v rodinách urobia to isté? Že otcovia a mamy, ktorí zutekali zo svojich rodín, vrátia sa k svojim rodinám? Že sa bude mať vo väčšej úcte život iného človeka, zvlášť bezbranného a teda od okamihu počatia až po prirodzenú smrť? Človeka núdzneho? Milovaní bratia a sestry, dal by Boh, aby tak bolo. Ale takou určitou skúškou na príchod Svätého otca do našej krajiny bolo vystúpenie arcibiskupa Gondeckého na slávnostiach svätého Cyrila a Metoda v Nitre. Arcibiskup Gondecki, ktorý je aj predsedom Konferencie biskupov Poľska vo svojej homílii sa jasne vyslovil, že proti tradičným ľudským hodnotám, ktoré sú kresťanstvu vlastné, a to je život od počiatku až po prirodzenú smrť, manželstvo muža a ženy a ďalšie tie témy, ktoré kolujú v spoločnosti, takže vlastne voči týmto hodnotám sa prijali a stále vytvárajú ďalšie zákony, podľa ktorých sa tieto hodnoty môžu zákonne ničiť. Toto povedal arcibiskup Gondecki. A vlastne len pripomenul a hájil učenie cirkvi v týchto témach, ktoré sa, teda to učenie cirkvi od čias Svätého Cyrila a Metoda nezmenilo. To znamená, že národ, ktorý sa hlási k cyrilo-metodskej tradícii by si mal zvlášť chrániť a ceniť tieto hodnoty. Samozrejme, že reakcia na slová homílie arcibiskupa Gondeckého z Poznane nedala dlho na seba čakať a pýtame sa: tá reakcia prekvapila, tá reakcia sa dala čakať? A to nielen v zmysle odmietnutia jeho slov. Ale osobne sa obávam, že v tomto odmietnutí či nebol zahrnutý aj signál, že dnešná spoločnosť už nebude tolerovať iný názor ako názor, ktorým uvažuje. Áno, obávam sa toho, lebo som žil a aj my tu viacerý, ktorí sme tu prítomní, aj ktorí nás počúvate, žil som, aj vy ste žili v čase, keď platil len jeden názor a ten sa pretláčal. Dal by Boh, aby som sa mýlil. Ale nemôžeme brať tieto reakcie na slová arcibiskupa Gondeckého na ľahkú váhu. Svätí otec František, keď príde na Slovensko, možno nespomenie presne tieto témy. Možno spomenie niektoré iné. Ale iste budú mať oporu v nemennej náuke cirkvi. Aké budú reakcie? Budú zmierovať rozdelených? Alebo budú iné komentáre? Pre nás by to nemalo byť až také dôležité. Lebo chceme už teraz sa otvárať na posolstvo, ktoré nám Svätý otec prinesie. Iste, bude vložené do kontextu mnohých udalostí, ktoré aktuálne prežívame. Dovoľme teda, aby nás slová Svätého otca prebrali z určitej letargie, rezignácie, spánku, nezájmu o dianie okolo nás. Návšteva Svätého otca Františka sa udeje v roku Svätého Jozefa a Svätej rodiny a tieto úmysly vyhlásil sám Svätý otec František. A ako viete Svätý otec František má aj sochu spiaceho Svätého Jozefa a možno podľa jeho príkladu sme si viacerí túto sošku zaobstarali a stala sa našou obľúbenou soškou. Avšak exegéza, ktorú ponúka aj sám Svätý otec František poukazujúc na spiaceho Svätého Jozefa, nehovorí o tom, že Jozef spí spánkom, ktorý by ignoroval dianie okolo neho. Svätý Jozef je v stálom pohotovostnom režime bedlivosti. A zvlášť je citlivý na to, a pohotový a bedlivý na to, čo mu povie Boh. A tak sa stretávame s týmito veľmi rozhodnými udalosťami jeho života, keď štyrikrát takto v spánku je oslovený Svätý Jozef a on keď zachytáva toto oslovenie v sne, vstáva a koná. Vstáva a koná. A tento príklad Svätého Jozefa sme zvlášť v tomto roku pozvaní si tak nejako osvojiť a rozvíjať, ale myslím, že zvlášť aj v príprave na príchod Svätého otca by sme v tom mali pokračovať a ho prehlbovať, aby sme zachytili posolstvo Svätého otca a boli napokon pripravení vstať a konať ako Svätý Jozef podľa tých slov, ktoré nám budú adresované. Teda neuzatvoriť sa, nepoviem len do bubliny, ale do jaskyne, ktorá nám neumožní zachytávať tie potrebné vlny slov Svätého otca, ktoré napokon vytvoria posolstvo, pretože tou inou alternatívou je, že raz sa prebudíme a možno raz sa prebudíme a už bude neskoro a to nielen ako sa ľudovo hovorí, že nám uleteli včely, ale že sa udeje niečo oveľa horšie. A to preto, lebo sme nebedliví. Lebo sme podcenili veci, ktoré sa dejú okolo nás a sme na ne nereagovali. Preto len pripomením, že v Európskej únii stále prebieha, ale nielen tu u nás, vôbec v severnej hemisfére stále prebieha veľký boj

o človeka a to už od detí. A mnohí to podceňujú a spokojne spia. Ja to poviem tak veľmi po lopate vám prítomným a počúvajúcim rodičom i starým rodičom. Predstavte si a iste ste už také niečo zažili, že vaše 14-ročné decko niečo vyvedie. V škole, na ulici, kdekoľvek. Koho budú brať na zodpovednosť? No predsa rodiča. Ale ak zadrieme, raz sa môže stať, že to 14-ročné dieťa vám príde domov, alebo presnejšie povedané nepríde domov. Príde až po niekoľkých dňoch a chlapec, ktorého ste poslali do školy sa vám vráti ako dievča. Lebo v Španielsku už prijali tento zákon, ktorý povoľuje, dovoľuje 14-ročným deťom, aby sa rozhodli o zmene pohlavia bez povolenia rodičov. Čo budete robiť v takej chvíli? Ja viem, že aj keď to počúvate, ako starostliví rodičia vás to už teraz musí veľmi strašiť a bolieť. Celkom oprávnené. A tak možno v tomto kontexte by bolo dobré pripomenúť aj to, ako sa takmer všetky krajiny Európskej únie sústredili na určitý protest proti zákonu v Maďarsku, ktorý charakterizujú ako zákon proti slobode. Ale v princípe tento zákon kladie dôraz na to, že tak citlivé témy, o ktorej aj teraz hovoríme, sa majú prejednávať v rodine a nie v škole. Lebo všetci asi máme skúsenosť, že v každej triede môže byť nejaký ten vodcovský typ, ktorý zvlášť tých viac ustrašených dokáže tak zmanipulovať, že urobia to, čo on bude chcieť. S dôsledkom na celý život a ktovie či nie aj na večnosť. Čo môže rozumieť 14-ročné dieťa a správne sa rozhodnúť? Aj preto máme byť ako Svätý Jozef, ktorý aj pri oddychu, teraz by sme povedali počas prázdnin, dovolenky, dovoleníek, je neustále v stave bedlivej pohotovosti, aby vstal a konal. Dnes v prvom čítaní sa znova stretávame s Mojžišom. Včera sme možno s takou detskou pozornosťou sledovali príbeh jeho narodenia, o tom, ako bol vložený do košíka, ktorý bol vymastený asfaltom a tak postavený na vodu Níla a potom zachránený a ten príbeh vieme. A mohli by sme povedať: dar života, ktorý dostal, ten dar života dostal novú šancu. Ale prečo? Prečo dostal Mojžiš novú šancu? Dnešný príbeh hovorí o poslaní, ktorým oslovuje Boh Mojžiša. Poslanie zachrániť vyvolený národ. Teda tá šanca nového života a vôbec šanca daru života to nie je len pre nejaké osobné, ja neviem, dobrodenie. Život každého z nás je daný aj pre iného a pre iných. A má zachrániť národ. Dostal si šancu nového života a teraz prišla chvíľa, aby tú novú šancu si využil. Lebo moje poslanie pre teba je také. Mojžiš sa pochopiteľne roztrasie, vysloví slová obavy a Boh mu odpovedá: čo sa bojíš, budem s tebou. Ja budem s tebou, čo sa bojíš. Milovaní bratia a sestry, ale aj my, každý jeden sme povolani zachraňovať. Bojíme sa? No, je to aj prirodzené. Ale aj nám, každému jednému, hovorí Boh: som s tebou. A my vieme, že silou mocou Ducha svätého je s nami zvlášť od krstu, od birmovky. Ak sme prijali aj ďalšie sviatosti, aj sviatosť manželstva, vysviacku, alebo kto sa aj zasvätil. Tam zvláštnym spôsobom je prítomný Boh. Mojžiš má ešte k dispozícii v tej chvíli, opisu dnešnej udalosti horiaci krík, ktorý nezhoríeva. Ale my máme pred sebou nezničiteľného Boha v eucharistii, ku ktorému môžeme neustále prichádzať a ktorého môžeme neustále prijímať. A tak keby som urobil znova také určité prepojenie myšlienok v súvislosti aj s postavením a poslaním Mojžiša, tak poviem, že Mojžiš vo chvíli oslovenia je už v postoji verejného činiteľa. Je predsa na čele národa. A má pred Faraónom hájiť právo vyvoleného národa, aby vyvolený národ žil podľa božích zákonov. A také isté oslovenie, výzva je adresovaná aj našim verejným činiteľom. Ved' takmer v každej strane sú kresťania. Možno práve v tomto duchu predstavilo 16 politických strán z rôznych krajín Európy Deklaráciu o budúcnosti Európy, v ktorej sa odvolávajú na žido-kresťanské korene Európy, na tie korene, ku ktorým sa treba vrátiť a na ktorých treba budovať. 16 krajín, teda 16 strán z niektorých krajín Európskej únie. No dal by Boh, aby tam sa pričlenila aj niektorá strana zo Slovenska. Lebo zatiaľ tam nie je. Ale Mojžiš ako verejný činiteľ oslovený novým poslaním vlastne dokumentuje v tomto božom pláne to, čo hovoríme. My nezvaľujme na niekoho iného, že to zmierenie, že tá záchrana nastane. Tie kroky sme povinný robiť každý jeden. Teda aj naši verejní činitelia ak vyjadrili krásnu túžbu, že Svätý otec prinesie zmierenie, bez ich pričinenia to nebude. Teda milovaní bratia a sestry, znova všetko okolo nás môžeme dôsledne vnímať, ale môžeme i zatvárať oči. Nevnímať niektoré hrozby a dianie okolo nás, ale zobudiť sa, keď

už bude neskoro. Alebo budeme ako Svätý Jozef v stálom, bedlivom a pohotovostnom režime, aby sme sa nevrátili do egyptského otroctva. A tak slovami Pána Ježiša z dnešného evanjelia: zvelebujem ťa Otče, že si tieto slová, myšlienky zveril nie tým múdram, tým premúdrejším, ale maličkým. Maličkým, ktorí sa prejavujú pokorou a otvorenosťou. Ďakujeme za to, že stále taký sú. A v tejto chvíli naozaj úprimne ďakujem všetkým verejným činiteľom, ktorý dnešné božie slovo zachytili ako osobné oslovenie a výzvu a túžbu po zmierení v našej krajine a nezostávajú ľahostajní voči tejto výzve. A nenechávajú túto túžbu len na Svätého otca, ale sami konkrétnymi krokmi sa vynasnažia napomôcť naplneniu tejto túžby. Ďakujem všetkým kňazom, zasväteným, rehoľníkom, dobrovoľníkom, animátorom, ktorí aj počas týchto horúcich dní vykonávajú obetavú službu v letných táboroch. To je šlachetná príprava nielen teda tejto mladej generácie detí. Nielen na návštevu Svätého otca, ale aj na celý život a patrí im vďaka. Ďakujeme aj všetkým modlitbovým iniciatívam, zvlášť chorým, ktorí sa do toho zapájali... zapájajú. Ktorí na kolenách premodlievajú celé Slovensko a už zvlášť pamätajú, vyprosujú božie požehnanie pre návštevu Svätého otca. A ďakujem všetkým, ktorí aj inými formami stoja na strane života a sú proti jeho ničeniu a deformáciám a tu patrí aj každá služba chorému, núdznemu, opustenému. Každý takýto prejav. Priznám sa, s pohnutím som prijal správu o postoji mladej ženy, ktorá vstúpila do kaderníctva a na otázku kaderničky, ktorá videla jej krásne, dlhé, upravené vlasy, sa jej opýtala: čo si želáte? A táto mladá žena plná života odpovedá: chcem si nechať ustrihnúť tieto vlasy. Či to aj kaderničke vyjaviť prečo, neviem v tejto chvíli. Bud' som si nezapamätal, alebo mi to nebolo povedané. Ale urobila tak preto, aby z jej vlasov vznikla parochňa pre onkopacientku. To nie je, milovaní bratia a sestry, príklad z inej planéty, ani z inej krajiny, ani z minulosti. To je príklad, ktorý sa udial nedávno a neďaleko. Takéto skutky nás zbližujú a zmierujú. Zvelebujem ťa Otče za všetkých, ktorých to tiež takto vnímajú a tak robia. Túžby nestačí len mať, prípadne ich vyslovovať, ale pre nich treba aj konkrétne niečo urobiť. Ešte raz vďaka všetkým, ktorí tak robia, alebo budú robiť. A podľa príkladu Svätého Jozefa zotrvávajú v bedlivom načúvaní božieho hlasu a to aj teraz v čase dovolení a prázdnin. Nech dá Boh, aby všetky šlachetné aj viditeľné... aby všetko šlachetné aj viditeľne preniklo všetky a premohlo všetky nekalé úmysly a praktiky. Aby dobro znova víťazilo nad tým, čo je nedobré. Amen.“

- modlitba
- pieseň
- modlitba
- pieseň
- modlitba
- pieseň
- modlitba
- pieseň
- modlitba
- pieseň

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 6. 10. 2021**

Správne konanie: 977/SKO/2021 zo dňa 5. 5. 2021
Predmet: § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.
Účastník konania: C.E.N. s.r.o.
Správny orgán: Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum: 22. 9. 2021

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa ustanovenia § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. rozhodla, že účastník správneho konania č. 977/SKO/2021 C.E.N. s.r.o.

porušil

povinnosť ustanovenú v § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.

tým,

že dňa 7. 2. 2021 v čase o cca 11:00 hod. odvysielal na televíznej programovej službe TA3 program *V politike*, v rámci ktorého odznali kritické vyjadrenia a jednostranné názory na adresu vlády Slovenskej republiky v súvislosti s už zavedenými opatreniami proti šíreniu koronavírusu, nečinnosťou v prijímaní potrebných protiepidemiologických opatrení a vzájomnou komunikáciou vládných predstaviteľov, bez náležitej názorovej oponentúry, čím došlo k porušeniu povinnosti zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť politicko-publicistického programu,

za čo mu ukladá

podľa ustanovenia § 64 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. sankciu – **upozornenie na porušenie zákona.**

Podľa § 64 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z. z.: „*Uložením sankcie nezaniká povinnosť, za ktorej porušenie sa sankcia ukladá.*“.

Úloha:

Kancelária Rady podľa § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia o uložení sankcie a doručí ho účastníkovi konania.

T: 6. 11. 2021

Z: PLO

Úloha:

Kancelária Rady upovedomí sťažovateľa o výsledku prešetrenia sťažnosti.

T: 18. 10. 2021

Z: PgO

* * *

Rada na svojom zasadnutí dňa 5. 5. 2021 prijala uznesenie o začatí správneho konania voči vysielateľovi C.E.N. s.r.o. vo veci možného porušenia **§ 16 ods. 3 písm. b)** zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s tým, že na programovej službe TA3 odvysielal dňa 7. 2. 2021 v čase o cca 11:00 hod. program *V politike*, v ktorom mohlo dôjsť k nezabezpečeniu objektivnosti a nestrannosti politicko-publicistického programu.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 20. 5. 2021, na základe čoho sa začalo správne konanie č. 977/SKO/2021. Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote najneskôr do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol účastník konania upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku. Prílohou oznámenia o začatí

správneho konania bol aj prepis/popis skutkového stavu.

Dňa 1. 6. 2021 bolo Rade doručené vyjadrenie účastníka konania k predmetu správneho konania.

Subjektívna 6-mesačná lehota podľa § 64 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z. na prijatie rozhodnutia o uložení sankcie začala plynúť dňa 5. 5. 2021 a uplynie dňa 5. 11. 2021. Ročná objektívna lehota začala plynúť 7. 2. 2021 (odvysielaním posudzovaného programu) a uplynie dňa 7. 2. 2022.

* * *

Prepis/popis skutkového stavu

Monitorované vysielanie: V politike

Deň vysielania: 7. 2. 2021

Čas vysielania: 11:00 hod.

Označenie podľa JSO: bez označenia

Premiér o aktuálnom politickom dianí / Je referendum riešením? / Prísnejšie nariadenia a štátna pomoc / Komunikácia vlády

Hostia: predseda vlády Igor Matovič (OLaNO), minister práce Milan Krajniak (Sme rodina), bývalý minister práce Ján Richter (Smer-SD), riaditeľka Národného centra pre ľudské práva Sylvia Porubánová a politický analytik Ján Baránek.

11:00

Premiér o aktuálnom politickom dianí

Moderátor: „Vitajte, pekné predpoludnie. Napriek avizovanému zajtrajšiemu návratu detí do škôl sa tak v mnohých prípadoch zrejme napokon nestane. Navyše uznesenie vlády, ktoré stanovuje od pondelka nové pravidlá, sme sa dozvedeli až v piatok po devätnástej a premiér sa rokovania nezúčastnil. Na otázky, aké mal na to dôvody, prečo sú vzťahy vo vládnej koalícii stále napäté, ale aj ako vníma kritiku komunikácie vlády zo strany niektorých primátorov a starostov, odpovie v úvode relácie priamo predseda vlády Igor Matovič. Smer aj Hlas spustili iniciatívu zberu podpisov za referendum o predčasných voľbách. Dôvodom má byť nekonceptnosť rozhodnutí a zmätok, ktorý vláda spôsobuje. O tom, či môže byť takáto iniciatíva úspešná, ale aj o efektívite pomoci zamestnancom a podnikateľom a o novinkách v Zákonníku práce budú v druhej časti relácie diskutovať súčasný a bývalý šéf rezortu práce, Milan Krajniak a Ján Richter. A o náladách v spoločnosti, ako sociálne odlúčenie vplyva na psychiku ľudí a či sú prísnyimi opatreniami obmedzované aj naše základné práva a slobody, budú v závere relácie diskutovať riaditeľka Národného centra pre ľudské práva Sylvia Porubánová a politický analytik Ján Baránek. Začala sa relácia V politike, želim dobrý deň. Ako som avizoval, mojím prvým hosťom je predseda vlády a líder OLaNO pán Igor Matovič. Dobrý deň.“

Igor Matovič, predseda vlády, predseda strany (OLaNO): „Dobrý deň, ďakujem pekne za pozvanie.“

Moderátor: „Ďakujem, pán premiér, že ste si našli v čase nedeľného už takmer poludnia čas pre našich televíznych divákov. Začnem tým referendom, naozaj, Hlas aj Smer spustili tú iniciatívu zberu podpisov. Ako vnímate ich iniciatívu a hlavne tú kritiku, ktorá hovorí o nekonceptnosti krokov tejto vlády?“

Igor Matovič: „Tak skutočný dôvod, prečo sa snažia aj touto formou zvrátiť výsledky volieb a chceli by silou-mocou dosiahnuť, aby, aby boli predčasné voľby a aby sa, aby mali šancu sa vrátiť k moci, je to, že sa naozaj reálne boja. Vedia, že za tých dvanásť rokov Pellegrini s Ficom doslova vydali orgány spravodlivosti, či políciu, prokuratúru, súdnictvo, do rúk nitrianskej mafie, tým pádom majú nieže za ušami, ale za sebou plný vagón špiny, ktorú, ktorú tu zaviedli. Tým pádom využívajú, samozrejme, veľmi ťažkú situáciu počas pandémie, aby zvrátili výsledky volieb.“

Moderátor: „Ale nedáva im možno na také tvrdenia o nekonceptnosti krokov a zmätku, ktorý vláda spôsobuje, naozaj, tú formu vlády aj to trojdňové rokovanie, ktoré stanovilo COVID automat, ktorý má platiť od zajtra, to rokovanie sa skončilo alebo ten výsledok bol ohlásený až okolo pol ôsmej večer, je to tak správne, alebo aj pripúšťate možné komunikačné chyby?“

Igor Matovič: „Hovorím, to je, to je druhá časť, to, samozrejme, že tam chyby sú, aj teda je tam veľa takých vecí, ktoré by sa mohli robiť lepšie, ale chcel som teda reagovať na to.“

Moderátor: „Áno.“

Igor Matovič: „Že naozaj, skutočným dôvodom toho referenda, ktoré sa títo dvaja ľudia, podľa mňa páchatelia toho zla, čo tu za tých dvanásť rokov bolo, snažia, tak ten skutočný dôvod je iný. Jednoducho chcú návrat mafie k moci a chcú zabrániť, aby tých desiatky ľudí, ktorí dnes sú vo väzbe, aby nakoniec z tej väzby mohli vyjsť a naďalej boli z nich počestní podnikatelia.“

Moderátor: „Čiže isté chyby v komunikácii možno pripúšťate.“

Igor Matovič: „Samozrejme, hovorím, to je, to je druhá.“

Moderátor: „Ja to doplním, lebo ide aj o samotnú koalíciu, lebo ako asi ste zachytili ten výrok, bude tu po vás aj Milan Krajniak, ktorý povedal, že, to rokovanie trojdňové vlády nazval dokonca trojdňovým cirkusom a bláznovstvom. Je to dôstojné pri tak dôležitom rozhodnutí, ako je COVID automat?“

Igor Matovič: „Ja som včera aj s Edom Hegerom bol po relácii Sobotné dialógy, tvrdil mi teda, že sa aj rozprával s Milanom Krajniakom, a teda že to jeho vyjadrenie, to bláznovstvo a cirkus, že bolo v podstate na správanie strany SaS počas tých rokovaní počas minulého týždňa. Ja som práve toto predpokladal, že to znova bude o tom istom, že v stredu bude nejaká dohoda, štvrtok zas to platiť nebude a v piatok za mimoriadne vážnej situácie, aká na Slovensku je, budú navrhovať zase otváranie reštaurácií, obchodov a podobne, a ono to veľmi podobne zase bolo. Práve preto som sa toho nezúčastňoval, lebo nechcel som byť nejakou zámenkou, že to kvôli mne zlyháva, a chcel som ukázať, že aj keď tam nie som, tak strana SaS znova bude robiť problémy, a presne tak to bolo.“

Moderátor: „No ale sú tu dva možné pohľady, keď hovoríte o SaS v tomto prípade, lebo v stredu sa minister Gröhling vyjadril teda, že zajtra, v pondelok, sa deti vrátia do škôl, že zo strany ministerstva je na to všetko pripravené a deti majú zelenú, aj učitelia a rodičia, ale vy ste vo štvrtok potom v Rádiu Expres, u kolegu Závodského, zase povedali, že nie ste s tým úplne uzrozmenný. To znamená, či sám vy ste do toho nevnesli trošku taký, by som povedal, chaos.“

Igor Matovič: „Ale povedzme si pravdu, vo štvrtok, ja som vlastne v utorok zadal Úradu verejnému, verejného zdravotníctva, aby komplet všetky pozitívne vzorky, ktoré v stredu na celom Slovensku budú, aby znova ich vlastne pretestovali takzvanými Čekanovými testami na britskú mutáciu.“

Moderátor: „Áno.“

Igor Matovič: „Aby sme zistili, že, teda že aký tu máme podiel britskej mutácie, tej vlastne výrazne agresívnejšej mutácie, výrazne vyššou smrtnosťou a podobne. A už vo štvrtok som tie predbežné čísla mal, na základe toho som hovoril, že považujem osobne za unáhlené rozhodnutie odborníkov, ktorí navrhli COVID automat, dnes deti púšťať do škôl.“

Moderátor: „Ale mohli ste na vláde to povedať ako predseda vlády, rozhodli ste sa sledovať to rokovanie z ústania. Je to v tejto prípade z vašej strany zodpovedné naozaj, že ste to nechali na členov vlády?“

Igor Matovič: „Znova by som bol ja tým, ktorý, ktorý tu niečo si snaží sa silou-mocou urobiť podľa seba. Celé Slovensko volalo po tom, počúvajte odborníkov, počúvajte odborníkov, poďme prepnúť vlastne na nejaké stabilné pravidlá. To je presne COVID automat, pätnásť odborníkov špičkových, epidemiológov, infektológov, ho navrhlo, oddnes alebo od pondelka ideme presne podľa ich nôt. Keď ktokoľvek bude sa sťažovať, nech sa páči, nech sa sťažuje u nich a nech neukazuje na mňa, že Matovič si nejaké pravidlá vymyslel. Ten COVID automat je presne návrh odborníkov, po čom všetci volali. A uvidíme, ako sa nám bude fungovať, či, či budeme sa mať lepšie alebo horšie.“

Moderátor: „V jednom prípade sa odvolávate na odborníkov, v súvislosti s COVID automatom, zase ste na sociálnej sieti v piatok napísali kritiku na stranu odborníkov, teda ktorí chcú, aby sa deti vrátili do škôl, tak ako je to naozaj?“

Igor Matovič: „Ešte raz, neviem, však asi chápeme sa.“

Moderátor: „No, určite.“

Igor Matovič: „Nešiel som na rokovanie vlády preto, po prvé, lebo zákon mi to umožňuje, kedykoľvek poveriť ktoréhokoľvek podpredsedu vlády, oni majú za to aj príplatok, síce smiešny, pár, pár, pár eur,

ale majú príplatok za to, že môžu zastupovať premiéra pri rokovaní. Čiže vzhľadom na to, že ja som išiel aj do Francúzska a vtedy mali byť tie hlavné rokovania, tak som poveril Eduarda Hegera ako podpredsedu vlády, aby tieto rokovania viedol, a zároveň tak, ako som povedal, nechcel som byť príčinou, že by teraz tam vznikli nejaké trenice, a zároveň som predpokladal, že SaS-ka znova bude robiť to svoje divadielko. No a tým pádom Eduard Heger tých pár rokovaní vlády viedol, iba na túto tému, a tým, v tom si myslím, že to je dobre. Prijali COVID automat, po ktorom všetci volali, ja som vyjadril môj osobný názor, že si myslím, že za situácie, kedy je tu tak dramatický podiel britskej mutácie, sme mali byť opatrnejší, alebo aj odborníci mali byť opatrnejší, lebo považujem za riziko púšťať dnes deti do škôl.“

Moderátor: „Čiže ako predseda vlády cítite istú alebo pociťujete istú zodpovednosť za prijatý COVID automat, na základe toho, čo teraz hovoríte, že teda ste to nechali predsa na tých ministrov, čo je teda, samozrejme, možné aj v rámci vašich kompetencií, ale teda aj keď opozícia operuje s tým, že sa zbavujete zodpovednosti nad daným stavom, a vieme, že ten COVID automat nie je nastavený na dva dni ani na tri dni, ale na týždne, to znamená, vy cítite za to nastavenie nejakú osobnú zodpovednosť?“

Igor Matovič: „Prepáčte, ten pán, čo sa snaží cez referendum teraz zvrátiť výsledok volieb, myslím Pellegriniho, minulý týždeň vo všetkých reláciách hovoril, už aby sme prešli na ten COVID automat, my ho budeme rešpektovať, takže teraz nechápem. Chcu, aby sme prešli na COVID automat, aby sme išli podľa iba názoru odborníkov, takéto rozhodnutie vláda prijala. Ja som vyjadril iba svoj osobný názor, že si myslím, že odborníci by mali byť opatrnejší a mali by zvážiť väčší podiel britskej mutácie, lebo jednoducho je nebezpečnejšia aj pre deti, aj pre mladších ľudí.“

Moderátor: „To znamená, necítite zodpovednosť za to, čo sa udeje v ďalšie dni, no, lebo je to ozaj presná, relevantná otázka na základe toho, že ste sa nezúčastňovali tohto rokovania a nesúhlasíte zrejme s tým COVID automatom v plnej miere, tak preto aj tá moja otázka, že nakoľko ste zodpovedný za to.“

Igor Matovič: „Celé, celé Slovensko.“

Moderátor: „Áno.“

Igor Matovič: „Pani prezidentka, Pellegrini, Fico, vládne strany, koalície, hovorili, že poďme, poďme podľa toho, čo navrhnu odborníci, poďme na COVID automat. Prijalo sa to, ide sa podľa COVID automatu, pätnásť odborníkov je pod ním podpísaných. Pevne verím, že sa nám bude dariť lepšie, alebo že teda to zvládneme a že ten COVID automat dokáže zabezpečiť, aby nám čísla klesali a nie, nie rástli. Vyjadril som ale svoj osobný názor, že ak teda by som bol na ich mieste, bol by som v prípade škôl opatrnejší. Neviem, čo viac by som mal k tomu dodať.“

Moderátor: „Možno ešte taký dovetok, pretože za prijatý dokument nehlasovala nielen teda SaS-ka, pán Korčok a pán Sulík, ale ani Sme Rodina v tomto prípade. To znamená, ako, akou väčšinou vlastne prešiel tento dokument na vláde, neviem, ako je to so stranou Za ľudí, kto vlastne hlasoval za COVID automat?“

Igor Matovič: „Určite, určite dostatočnou, viete.“

Moderátor: „Tak vy máte veľa ministrov, OĽaNO, tak preto sa pýtam, či to prešlo len čo sa týka iba OĽaNA?“

Igor Matovič: „Nie, OĽaNO nemá deväť ministrov, ktoré je potrebné na to, aby akýkoľvek dokument bol schválený. Čiže od nás tam bolo sedem ľudí, čiže, samozrejme, museli byť aj ďalší, ale schválili, hlasovali za Veronika Remišová, Mária Kolíková, čiže zástupkyne strany Za ľudí.“

Moderátor: „Čiže Za ľudí, áno.“

Igor Matovič: „A Branislav Gröhling zo SaS-ky. Čiže jeden minister hlasoval za, dvaja ministri za SaS-ku hlasovali proti, čiže tam aj vidíte, že vlastne oni nemajú poriadok ani vo vlastnej strane v týchto veciach. Každopádne.“

Moderátor: „A mrzí vás postoj Sme rodiny napríklad, že nehlasovali za tento dokument?“

Igor Matovič: „Bol pochopiteľný ten postoj, lebo oni po tých troch dňoch, by som povedal, SaS-kárskych naťahovačiek povedali, že v prípade, ak tam nebude jednoznačný konsenzus všetkých, tak sa k tomu nepridajú. Čiže myslím si, že z ich strany to bol v podstate tlak na to, aby, aby sa SaS-ka, aby sa v podstate, jedine o Sulíkovi to bolo, aby sa pridali k tomu, k tomu postoju aj Braňa Gröhlinga, ale keďže sa nepridali, tak Sme rodina zostala bokom. Ja nevyčítam, jednoducho je to pochopiteľný postoj.“

Moderátor: „Lebo naozaj sa diskutuje o tej celistvosti vo vládnej koalícii, naozaj, sú známe vaše spory medzi SaS, a teda vašou konkrétnou osobou. Za ľudí takisto sa vyjadrili proti celoplošnému

skríningu, mali k tomu tlačovú besedu, kde nebola len Veronika Remišová, ale aj primátori, napríklad Hlohovca a Nitry. A teraz už aj Sme Rodina teda nehlasuje za uznesenie vlády. Tá celistvosť koalície, je to stále v poriadku, aký je stav v koalícii, tá kondícia koalície?“

Igor Matovič: „Pozrite sa, Sme Rodina desať mesiacov podporovala naše hnutie aj pri každej jednej zodpovednej, hoci nepopulárnej veci. Čiže ja by som im skorej zaďakoval za tých desať mesiacov, že naozaj boli veľmi spoľahlivý partner, na rozdiel od SaS, ktorí v podstate kde mohli, tak podrazili nohy, alebo kde mohli, tak prezentovali populistické veci a mimoriadne nezodpovedné z pohľadu ochrany zdravia a životov.“

Moderátor: „Dobre. Pán premiér, možno poďme k tým praktickým aspektom COVID automatu. Od zajtra platí uvoľnenie pobytu v prírode, kdekoľvek, teda v rámci asi, zrejme svojho okresu, tam ani test nie je potrebný. Richard Sulík sa pochválil na sociálnej sieti teda, že uvoľnil záhradkárstva a práve takého zariadenia. Možno sa aj ostatní obchodníci pýtajú, že kedy najskôr by sa mohli uvoľniť ich prevádzky.“

Igor Matovič: „Je od pondelka prijatý COVID automat, tam je všetko jasné, tam každý región vie presne, aká je situácia do budúcnosti. Ja si myslím, že to už je potom úloha vás, aby ste ľuďom možno vysvetlili dopodrobna, ako ten COVID automat čítať. Všetky pravidlá sú na stole, navrhli COVID automat len a len odborníci, po čom všetci volali. Hovorím, ja teraz iba budem sledovať, že či teda na základe COVID automatu sa nám čísla budú vyvíjať pozitívne a budú nám klesať, alebo nám budú stagnovať, alebo, božechráň, rásť.“

Moderátor: „No, premiér, teda minister Krajčí prisľúbil v tomto prípade, že bude robiť tlačové besedy nielen piatky, ale nejak skôr, kde vlastne bude hovoriť o výsledkoch toho automatu, aby sa vedeli ľudia zariadiť od pondelka, ale možno preto sa mnohí pýtajú túto otázku, že teda, že prečo je Slovensko na tom tak zle, čo sa týka možno smrtnosti a takisto v číslach nakazených, keď teda už na jeseň, prvého novembra, ste spustili celoplošné testovanie, teraz sa to pravidelne opakuje od nového roka, v čom sú tie príčiny?“

Igor Matovič: „Po prvé, ak by sme pokračovali tak, ako rozhodol ústredný krízový štáb na konci novembra, že máme pokračovať v celoplošnom testovaní ešte pred Vianocami, aby nám nenarástli počty prípadov, tak by sme si dnes užívali relatívnu pohodu, možno porovnateľnú ako v Rakúsku. Len tam všetci, viete, a mňa to už nebaví ani v podstate opakovať, Richard Sulík miesto toho, aby nakúpil tých osem miliónov testov, sa mesiac a pol vyhováral a nakúpil ich až po novom roku a nie druhého decembra, kedy ich nakúpiť mal. Tým pádom nám to vybuchlo, a samozrejme, teraz z tých obrovských čísel, a duplom keď nám prišla aj britská varianta do toho, výrazne nebezpečnejšia, je teraz omnoho väčší problém zraziť tie čísla dole, lebo jednoducho už ten protivietor je mimoriadne silný. To je, to znamená, tá britská mutácia, to je, ako kebyže ste dali benzínu do ohňa, a potom zahaste ten oheň. No a takže britská mutácia so Sulíkom zaučinkovali dokopy a dnes máme problém, ktorý dlhodobo budeme riešiť, a tisícky úplne zbytočne mŕtvych ľudí.“

Moderátor: „Možno odbočím, keď spomínate Richarda Sulíka, je známy ten váš výrok, že môže za niekoľko tisíc obetí práve tejto pandémie. Ako ste prijali slová Maroša Žilinku, generálneho prokurátora, ktorý povedal, že to rieši už?“

Igor Matovič: „Zobral som ich na vedomie.“

Moderátor: „To znamená, v tomto prípade zvažujete alebo uvažujete o tom, že tie vaše vyjadrenia neboli až tak korektné na adresu pána Sulíka, alebo stále si za nimi stojíte?“

Igor Matovič: „Ja som to vôbec tak nepochopil. Jednoducho keď niekto je zodpovedný za smrť niekoľko tisíc ľudí, tak Generálna prokuratúra to rieši, čiže uvidíme. Akože samozrejme, ja som za to, aby, aj to bolo našim cieľom či pri voľbe generálneho prokurátora, špeciálneho prokurátora, policajného prezidenta, aby tu bol naozaj konečne spravodlivý štát, kde bude platiť zákon pre každého rovnako, keď niekto niečo spôsobí, bude znášať dôsledky.“

Moderátor: „Ale stojíte si za tými slovami, stále to platí, že môže pán Sulík za niekoľko tisíc obetí?“

Igor Matovič: „Samozrejme. Všetci sme hovorili, že majú rozhodovať odborníci. Šesťdesiat ľudí, z toho väčšina odborníkov, sedela na ústrednom krízovom štábe v druhej polovici novembra a de facto jednoducho rozhodli, že máme osem miliónov testov urobiť pred Vianocami, aby sme znížili počet denných prípadov na päťsto ešte pred Vianocami, aby nám to nevybuchlo, jednoducho sme sa obávali tých Vianoc. Richard Sulík zlyhal, odmietol nakúpiť tie testy, sabotoval, výhovorky, dokolečka to isté, ale už sa opakujem a ma to nebaví, a tým pádom máme jednoznačné dôsledky, tá príčinná súvislosť tam je jednoznačná.“

Moderátor: „Čiže stále nie je v hre jeho odvolanie prípadné?“

Igor Matovič: „Pozrite sa, vidíte, čo robí Pellegrini, čo robí Fico, vidíte, v akom stave je Slovensko, vieme, že sme v pandémie, najväčšia kríza od druhej svetovej vojny. V tejto situácii dnes niekoho poslať z vlády preč, hoci by si to zaslúžil, a riskovať to, že vám rozbije komplet celú koalíciu a položí vládu, ako to urobil už za Radičovej vlády, by bolo nezodpovedné voči Slovensku. Čiže myslím si, že na to, na vyvodenie zodpovednosti bude čas aj do budúcnosti, ale teraz prioritne musíme zvládnuť pandémiu.“

Moderátor: „Ja sa, pán premiér, ešte vrátim jednou otázkou aj k tomu celoplošnému skríningu, lebo som odbočil, a síce tie výsledky skríningu boli veľmi dobré, vy ste to aj tak prezentovali na tlačovej konferencii, či už toho prvého alebo druhého kola. Napriek tomu, lebo to naozaj sa možno ľudia pýtajú, že keď tie výsledky sú dobré a je to okolo jedného percenta, možno niekde aj menej, čo sa týka nakazenosti alebo infikovanosti ľudí, že prečo tie čísla sú stále také hrozivé, keď skrining dopadol veľmi dobre, a prečo sú stále, nemocnice stále plné, a dokonca už majú preplnené kapacity?“

Igor Matovič: „A kto to povedal, že dopadol dobre skrining? Akože jedno percento je podľa vás dobre? Všetci my sme v novembri, keď sme prvého novembra, plus mínus, robili celoplošné testovanie, sme mali jedna celá nula dva percenta, bol celoslovenský priemer, a mali sme vtedy dvetisícpäťsto pacientov približne alebo dvetisíc, tritisíc sto prípadov denne pozitívnych na PCR. Čiže cez, to jedno percento, keď identifikujete cez antigénové testovanie celoplošné, znamená, že máte v nemocniciach približne dvetisíc – tritisíc pacientov. To je veľmi veľa, to jedno percento pri antigénovom testovaní.“

Moderátor: „Takže jedno percento nie je dobré? Ale keď je pri PCR testoch a sú dohľadávané kontakty, prípadne kto s niekým bol v kontakte, tak tam je to číslo okolo dvadsať – dvadsaťpäť percent, tu je to jedno percento.“

Igor Matovič: „No však ale to je nebe a dudy.“

Moderátor: „No.“

Igor Matovič: „Lebo pri PCR testoch vám ide vybraná vzorka, približne desaťtisíc ľudí, na testy, o ktorých viete, že tí sa stretli s pozitívnymi ľuďmi, čiže tam tá pravdepodobnosť je, a mali alebo majú príznaky. Čiže tá pravdepodobnosť, že budú pozitívni, je výrazne, výrazne väčšia, ako keď otestujete v priebehu víkenda tri a pol, víkend tri a pol milióna ľudí, lebo tam testujete aj tých ľudí, ktorí nemajú žiadne príznaky, čiže to, percentuálna pozitivita je výrazne logicky menšia, to je čistá matematika.“

Moderátor: „To znamená, že nepripúšťate tú stálu kritiku opozície teda, že tie testy sú nepresné?“

Igor Matovič: „Antigénové testy, ja od začiatku hovorím, aj keď som prvýkrát niekedy v polke októbra o tom hovoril, antigénové testy zachytia menej ľudí ako PCR testy, na druhej strane majú veľkú výhodu, že nezachytávajú už tých ľudí, ktorí v podstate prekonali COVID a už nie sú nebezpeční. Čiže zachytávajú tých, ktorí majú najväčšiu vírusovú nálož, ktorí majú najväčšiu, sú najviac infekční, a preto sú nebezpeční. Práve preto pol milióna ľudí dobrovoľne, aj keď sme nerobili tieto skriningové testovania, tak chodilo v priebehu januára dobrovoľne pol milióna ľudí každý týždeň na testovanie, lebo tomu dôverujú, a zároveň mimoriadne veľké množstvo z toho sme identifikovali ako pozitívnych. Čiže antigénový test popri PCR teste má svoj význam a veľký význam a pomáha veci. A keby sme tie testy nerobili, tak by sme mali desaťnásobne horšiu situáciu na Slovensku.“

Moderátor: „Ja sa vrátim, pán premiér, ešte k samotnému vzťahu vlády a samospráv, aj v kontexte návratu detí do škôl, vieme, niekde sa vrátia, niekde sa od zajtra nevrátia, ak sa nemýlim, Banskobystrický kraj rozhodol, že tam to bude možné v niektorých školách, ale v tomto kontexte sa chcem opýtať, že naozaj, niektoré samosprávy sa samé rozhodli, či sa vrátia deti do škôl, či budú svojich obyvateľov testovať a podobne. Je to čisto v kompetencii samospráv, to znamená, že vy ako premiér, alebo vláda teda má len odporúčací charakter?“

Igor Matovič: „Je prijatý COVID automat.“

Moderátor: „Áno.“

Igor Matovič: „A tak, ako aj pán minister zdravotníctva hovoril, že v prípade, ak regionálny úrad verejného zdravotníctva neodporučí otvorenie škôl, tak tá samospráva nemusí otvoriť školy, a podľa tých mojich informácií tie samosprávy idú presne podľa toho. Napríklad, ja neviem, trenčianska samospráva sa rozhodne, že školy neotvára, ale na základe odporúčania miestneho hygienika, a to si myslím, že je správne.“

Moderátor: „To znamená, je to rozhodnutie vždy hygieny, nie je to rozhodnutie primátorov a starostov?“

Igor Matovič: „Zatiaľ, čo mám informácie, vždy je to na odporúča... na základe odporúčania

hygieny.“

Moderátor: „Lebo ja som sa možno pýtal aj v tom kontexte, to si pamätáte, ten záznam, ktorý ste zverejnili ešte z rokovania vlády medzi vami a pánom Sulíkom, kde boli isté nezrovnalosti, ale na iné sa chcem opýtať, tam ste vlastne vyjadrili tú možnosť, že by došlo k istej centralizácii kompetencií samospráv do rúk vlády. Táto myšlienka je ešte reálna alebo bolo to naozaj len vo víre diskusie napríklad?“

Igor Matovič: „To nebolo, že myšlienka, že centralizácia kompetencií. To bolo v podstate v tom myslené, že naozaj, v takejto kritickej situácii zrejme by sme nemali ako vláda počívať starostu alebo primátora, ktorý silou-mocou bude nejaký kotlebovec, jednoducho neverí na COVID a bude nahovárať ľudí, že netreba sa testovať, to je hlúposť a bude svoj politický, svojím politickým presvedčením ohrozovať životy a zdravie svojich obyvateľov. Čiže v tomto duchu myslené, že vtedy by ten starosta, primátor mal, mal robiť to, o čom rozhodne vláda, ale ono v podstate aj v týchto kritických situáciách zákon na to myslí a doslova pri tom kritickom riadení samospráva musí vykonať to, čo, o čom rozhodne vláda.“

Moderátor: „Lebo niektoré samosprávy aj v kontexte toho skríningu alebo plošného testovania hovoria, tých päť eur, tá náhrada, respektíve kompenzácia za jedného otestovaného, že je málo, najmä pri tých menších obciach, lebo kde príde málo ľudí, že samosprávy tým finančne trpia a nevedia to zabezpečiť zo svojich finančných zdrojov.“

Igor Matovič: „Viete, samospráv máme na Slovensku tritisíc, registrujem, že sa ohlásia tri, štyri, päť v priebehu týždňa. No dobre, tak dvetisíc deväťstodevätidesiatpäť sa neohlási, päť sa ohlásia, médiá tomu dajú priestor, tak potom sa zdá, že akoby tie samosprávy trpeli. Myslím si, že tá, pri päťeurovej náhrade väčšina samospráv si de facto, ešte keď to poviem tak, zarobí na tom testovaní, lebo im ešte peniažky nejaké zostanú. Áno, v niektorých prípadoch, keď naozaj mimoriadne málo ľudí im tam príde, tak vtedy prerobia, ale vtedy sa treba dohodnúť možno s vedľajšou obcou, spojiť sa dokopy a netreba, aby v každej obci aj s päťdesiatimi obyvateľmi bolo odberové miesto s piatimi ľuďmi v odberovom tíme. Takže tam sa treba jednoducho správať ako dobrý hospodár.“

Moderátor: „Ja sa možno vrátim aj k tomu, čo ste hovorili v súvislosti so samosprávami, však ste zachytili určite starostu, vyjadrenia starostu Dvorov nad Žitavou, ktorý doslova, citujem, vypovedal poslušnosť vláde. To znamená, neobávajú sa možno, že práve v kontexte tej komunikácie vlády, a to nekritizujú len jednotliví starostovia a primátori, ale aj organizácie ako ZMOS alebo Únia miest, to znamená, neočakávajú viac takýchto prípadov, že naozaj, tí starostovia už sú z tej situácie unavení?“

Igor Matovič: „Nezachytil som.“

Moderátor: „Nezachytili ste? Pán Becík sa volá.“

Igor Matovič: „Prvýkrát počujem takéto nejaké vyjadrenie. Pánovi Becíkovi by som iba chcel odkázať, že pozor, platí zákon, a v kritickej situácii, práve v takejto, v akej sa nachádzame, keď by chcel vypovedať poslušnosť vlády a nebude vykonávať v podstate napríklad úlohy, ktoré sú späté s plošným testovaním, tak môže riskovať kriminál. Takže ja by som odporúčal, aby si prečítal zákon.“

Moderátor: „A preto som sa pýtal, že teda či vláda v takýchto prípadoch, lebo možno ich bude viac, samozrejme, keď ste spomínali aj iných starostov, ktorí práve nie sú z tohto politického, koaličného košiara, keby chceli vypovedať poslušnosť vláde, či naozaj neuvažujete o istej centralizácii tých kompetencií, alebo bude to len prípad od prípadu?“

Igor Matovič: „Ešte raz, je práve zákon o kritickom riadení štátu.“

Moderátor: „Áno.“

Igor Matovič: „Myslím, že sa nazýva, a práve v týchto situáciách starostovia sú podriadení rozhodnutiam vlády. Čiže odporúčal by som aj pánovi Becíkovi, pokiaľ sa nemýlim, je to syn bývalého ministra za HZDS, pôdohospodárstva.“

Moderátor: „Áno, áno.“

Igor Matovič: „Takže možno tam je aj nejaké politikum za tým, ale ja by som mu odporúčal, aby si prečítal zákon.“

Moderátor: „Dobre. Ešte sa vrátim k tým školám, lebo naozaj, veľmi veľa divákov mi napísalo, keď zistili, že pridete do relácie, nech sa vás opýtam o tých školách, teda aký je váš názor. Špeciálne ľudia zachytili v Rakúsku novú kampaň, kde sa teda deti vracajú do škôl, ale testujú sa úplne iným spôsobom, len takou krátkou paličkou, to znamená naozaj na pár centimetrov do nosa, dokonca samé sa vedia otestovať, existuje k tomu aj video, je taká kampaň rakúska spustená. Uvažujete možno o niečom podobnom aj na Slovensku, aby sme netraumatizovali deti tými dlhými paličkami?“

Igor Matovič: „Pozrite sa, pred dvomi týždňami som prvý v podstate na, na túto tému hovoril aj na tlačovke, aj sám som reprezentoval ten test, aj teda že sme boli oslovení firmou...“

Moderátor: „No, super.“

Igor Matovič: „...firmou Abbott. Potom následne som hneď požiadal ministra zdravotníctva, aby zadal objednávku voči štátnym hmotným rezervám, len teda keď sa priebežne informujem, tak stále, stále súťaž nebola spustená. Takže budem sa pýtať v podstate nadriadeného, ministra Sulíka, že čo sa tu zase deje, prečo tie testy nie sú zabezpečené, lebo práve pre testovanie detí sú úplne ideálne.“

Moderátor: „A za dva týždne už teda by sa mohlo niečo v tomto prípade udiť. To znamená, aj ste priamo kontaktovali pána Rudolfa zo štátnych hmotných rezerv alebo nie?“

Igor Matovič: „Áno, opakovane som ho kontaktoval, ale stále tam bolo teda ešte nie, ešte nie, ešte nie, ale hovorím, teraz už budem kontaktovať de facto jeho nadriadeného, ministra Sulíka, že čo sa teda deje, prečo tie testy ešte nie sú nakúpené.“

Moderátor: „Čo sa týka možno testovania pred samotným návratom detí do škôl, či už tento týždeň alebo neskôr, viem, že Košický kraj, tuším, zverejnil, že to bude najsôr v marci, ale vieme, že rodič musí byť alebo zákonný zástupca otestovaný, dieťa a takisto učiteľ musí byť otestovaný, len v klasických MOM-kách to je, alebo aj školy by si mali organizovať vlastné testovanie?“

Igor Matovič: „Priznám sa, úplne podrobnosti vám neviem hovoriť. Predpokladám, všetko je zverejnené v tých, v tom COVID automate, alebo teda aj v pravidlách alebo tom školskom semafore, alebo ako by som to povedal, čo mal zverejniť pán minister školstva, takže tam tie informácie budú podrobné. Obávam sa, že teraz vám niečo poviem a náhodou trafím trochu bokom a bude zle.“

Moderátor: „Hej, hej, ale tak opýtam sa možno na samotných učiteľov, lebo oni sa v piatok ozvali, Slovenská komora učiteľov, že teda nemajú problém sa vrátiť do škôl, a cítia sa byť ohrození. Je pochopiteľné, že nie všetci učitelia majú dvadsať rokov, respektíve dvadsať plus, dvadsaťštyri, po vysokej škole dajme tomu. To znamená, uvažujete o zrýchlení tempa vakcinácie? Ja som tu mal ministra školstva niekedy začiatkom tohto roka, myslím, v prvej relácii, desiateho januára, a povedal, že v rámci tej prioritizácie sa budú snažiť potlačiť tých učiteľov z tretej do prvej, respektíve druhej kategórie. Udialo sa v tomto niečo alebo vy osobne robíte v tom niečo?“

Igor Matovič: „Dohodli sme sa s pánom ministrom zdravotníctva, že presunie učiteľov v prioritizácii práve pri očkovaní tak, aby naozaj učiteľ, ktorý do triedy príde, aby nežil v strachu, že v podstate môže sa pri výkone svojho povolania nakaziť.“

Moderátor: „Aj nejako konkrétne ste sa dohodli alebo zatiaľ je to len vo fáze istého prísľubu?“

Igor Matovič: „Áno, dohodli sme sa, myslím si, že zajtra by to mal pán minister zdravotníctva definitívne oznámiť.“

Moderátor: „Dobre, zajtra, budeme čakať. Pán premiér, ešte možno po tej politickej rovine, čo sa týka výnimiek, ktoré udelil hlavný hygienik. Ja som vás odvtedy nemal v relácii, preto sa na to pýtam, a ľudia to stále riešia. Pán Maroš Žilinka, generálny prokurátor, teda vyjadril názor, že niektoré sú nezákonné, napríklad čo sa týka Štefana Holého, vicepremiéra, že boli tie výnimky udelené nezákonne. Má pán Mikas stále vašu dôveru?“

Igor Matovič: „Takto. Ja neviem, nemyslím si, že on hovoril, aspoň teda opravte ma, nemyslím si, že hovoril, že niektoré boli udelené nezákonne, lebo tých zákonne.“

Moderátor: „No, napríklad túto konkrétnu som povedal.“

Igor Matovič: „Nie, akože, ale myslím si, že on, pán generálny prokurátor, nehovoril o tom, že konkrétne ktoré boli udelené nezákonne, len celkovo spochybnil, že Úrad verejného zdravotníctva nemôže dávať žiadne výnimky. A tých výnimiek bolo osemtisíc osemsto niekedy pred dvomi mesiac...“

Moderátor: „Áno.“

Igor Matovič: „Pred dvomi týždňami – tromi, také číslo bolo nejaké zverejnené. Úrad verejného zdravotníctva a ich právnicki oponovali toto rozhodnutie alebo tento, tento názor generálneho prokurátora, tým pádom ja predpokladám, že to skončí na Ústavnom súde a Ústavný súd bude musieť rozhodnúť. Úrad verejného zdravotníctva hovorí, že, že keď majú právo alebo právomoc obmedziť nejaké konanie, tak zároveň vždy majú právo povedať aj, že koho sa to netýka, a tým pádom to považujú za, keď to, hovorím to veľmi laicky, to považujú za súčasť alebo právomoc, ktorú jednoznačne majú. Generálny prokurátor tvrdí niečo iné, tak zrejme naozaj bude musieť rozhodnúť ústredný súd, ale hovorím, že bolo tam osemtisíc osemsto výnimiek, absolútnu väčšinu, päťtisíc, vydalo ministerstvo hospodárstva.“

Moderátor: „Áno, ale v tomto prípade sa vyjadrilo už aj, vyjadrila Generálna prokuratúra, že verejné zdravie nestojí nad zákonom, pán Mikas, alebo respektíve Úrad verejného zdravotníctva nemá právo vydávať nad rámec zákona nejaké vyjadrenia.“

Igor Matovič: „Však to je ten, to je ten, to je ten právny názor Generálnej prokuratúry.“

Moderátor: „Áno.“

Igor Matovič: „Právnicki z Úradu verejného zdravotníctva majú opačný názor, musí rozhodnúť nezávislý arbiter.“

Moderátor: „No a na váš názor som sa pýtal, vy ste v poriadku s tými výnimkami pre pána Holého napríklad na základe toho, čo konštatoval Maroš Žilinka, alebo čo sa týka hlasovania o núdzovom stave, kde boli za fóliou tí ľudia?“

Igor Matovič: „Ja teraz vôbec nejdem, ešte raz, ja práve preto nechcem hovoriť o tom, že teraz všetko to tu padlo na pána Holého, ale tu tých výnimiek bolo osemtisícosemsto, päťtisíc na to, aby ľudia mohli prísť na pohreb, a podobné veci, takže tých, tých.“

Moderátor: „Tak je to exponovaný prípad, to sa dá asi pochopiť, je to vicepremiér, to preto.“

Igor Matovič: „Samozrejme. Mne, ja som to aj vtedy vyjadroval od začiatku, čo mi vadilo na prístupe Štefana Holého, bolo to, že miesto toho, aby povedal od začiatku, tuto mám takúto výnimku z Úradu verejného zdravotníctva a tým pádom som zákon neporušil, tak tri týždne iba hovoril, že všetko urobil v súlade so zákonom a nič neporušil. A myslím si, že to bolo úplne zbytočné naťahovanie verejnosti aj novinárov, aj som to jemu osobne povedal, aj som to do médií povedal vtedy, keď to problémom bolo.“

Moderátor: „Čiže, a vrátim sa k tej pôvodnej otázke, lebo je tu výzva istej časti opozície, aby ste odvolali pána Mikasa, respektíve minister zdravotníctva v tomto prípade. Má pán Mikas na základe toho, o čom sa teraz tu my dvaja rozprávame, vašu osobnú dôveru?“

Igor Matovič: „Po prvé, tieto výnimky, či pre, alebo ako by som to povedal, keď raz je niekto vedúci Úradu verejného zdravotníctva, má svoje právne oddelenie a tí mu povedia, šéfe, vy môžete vydávať alebo súhlasiť s výnimkami, o ktoré žiadajú ministri, lebo to nie je o tom, že tých osemtisíc výnimiek, že to pán Mikas alebo pán doktor Mikas si rozhodol z vlastnej vôle, najprv napísal minister. Čiže, keď prišlo päťtisíc žiadostí o výnimky z ministerstva hospodárstva, prišlo to jemu a on to v podstate iba podpísal, ale odôvodňoval to príslušný minister, to je prvá vec. A keď jemu právnici povedia, že tú kompetenciu zo zákona máte, a on tak koná, potom generálny prokurátor sa vyjadrí, že, že podľa neho tú kompetenciu nemá, a musí rozhodnúť Ústavný súd, tak počkajme si na rozhodnutie Ústavného súdu, ale ja, čo poznám pána doktora Mikasa, mi pripadá napriek tomu, že to je nominant predošlých vlád, ja neviem, či Pellegrini alebo Fico ho tam nominovali.“

Moderátor: „Ešte Drucker ako minister zdravotníctva.“

Igor Matovič: „Si myslím, že to je, myslím si, že to je človek, ktorý je na správnom mieste, a stál by som za ním.“

Moderátor: „Čiže má, má vašu dôveru, jednoduchá odpoveď na moju otázku. Podme sa možno pozrieť aj, trochu aj na udalosti tohto týždňa v súvislosti s vami. Vy ste boli vo Francúzsku, ste to spomenuli. Možno u mnohých vyvolala táto návšteva otázky, či je to zodpovedné v čase súčasnom, keď naozaj ľudia nemôžu cestovať a ich práva sú pomerne výrazne obmedzované.“

Igor Matovič: „Tak viete, ono my si môžeme povedať teraz, že Slovensko zavrieme ako konzervu na najbližšieho pol roka, možno najbližšie dva roky, možno päť rokov, nikto nevie, koľko tá pandémia trvať bude, aké, aké mutácie prídu, aké, aké varianty nové, nebezpečnejšie, prídu, alebo budeme sa snažiť popri tom ako-tak normálne žiť, a dupľom ako pri tých medzinárodných vzťahoch, keď, keď vás pozve priamo francúzsky prezident do Elyzejského paláca na rokovanie, aby ste zastupovali Slovenskú republiku, tak odmietnuť také stretnutie by bolo, si myslím, že skôr veľkou škodou pre Slovensko, ako teraz riešiť to, že či sme na to rokovanie mohli ísť. Všetci sme boli testovaní PCR testom, takisto aj z druhej strany všetci boli testovaní PCR testom, neporušili sme žiadne ich pravidlá. A myslím si, že jednoducho niekde silou-mocou si povedať teraz, že vôbec Slovensko nebude žiť a nebudeme vlastne nikde nikoho posilať do zahraničia na medzinárodné rokovania, by bolo veľmi, veľmi krátkozraké.“

Moderátor: „Platí, že po návrate by sa mal človek umiestniť do karantény desaťdňovej zo zahraničia, vy máte asi výnimku ako premiér.“

Igor Matovič: „Neviem, všetko to rieši Úrad vlády, predpokladám, že áno.“

Moderátor: „Dobre, takže máte výnimku, lebo akože svetom, respektíve aj Slovenskom preleteli tie fotografie alebo obrázky, kde ste boli aj bez rúška s pánom Macronom. Bolo to zodpovedné rozhodnutie, takto vystúpiť na tej mini tlačovej konferencii?“

Igor Matovič: „Tak bolo dohodnuté alebo oznámené z protokolu teda francúzskeho prezidenta, že počas tej tlačovej konferencie si najprv on dá dole rúško, testovaný PCR testom, následne si dám dole aj rúško ja, keď budem hovoriť.“

Moderátor: „Nevzpierali ste sa.“

Igor Matovič: „A potom, potom dovnútra, keď sme išli, tak zase znova sme si vo vnútri nasadili rúška. A samozrejme, že počas obedu sme rúška nemali.“

Moderátor: „Dobre. Skúsme možno aj povedať o výsledkoch vašej návštevy vo Francúzsku, teda čo konkrétne, o čom konkrétne ste rokovali, s akými výsledkami.“

Igor Matovič: „Samozrejme, že najväčšia časť v tejto dobe na takýchto stretnutiach je vždy o pandémie a podobne. Priamo na mieste som aj teda daroval testy od pána Čekana špeciálne na britskú mutáciu francúzskemu prezidentovi, lebo každá krajina dnes chce vedieť, aký podiel má tej, tej nebezpečnej vlastne britskej mutácie, bohužiaľ, za chvíľku budeme zase zisťovať, koľko máme juhoafrickej mutácie. Druhá veľká časť a veľmi dôležitá bola o jadrovej energii, lebo vieme, že Francúzsko je najväčší výrobca jadrovej energie percentuálne zo svojej celkovej výroby a hneď za ním nasleduje v Európe Slovensko. Po tom však, ako my na Slovensku spustíme Mochovce, či teda tretí blok a dupľom štvrtý, zároveň Francúzi prijali rozhodnutie, že postupne do roku 2035 znižujú podiel z nejakých sedemdesiatdva percent na päťdesiat percent, tak si, v tom rebríčku sa vystriedame. Takže, v podstate aj keď Slovensko je menšie a Francúzsko, samozrejme, väčšie, sme také dve jadrové mocnosti, čo sa týka výroby energie z jadra, tak tam hlavne bolo, že naozaj sa ujasniť, uistiť navzájom, že budeme držať spolu, lebo zo strany Európskej komisie veľakrát taký, by som povedal, tých niektorých ľudí sú tam tendencie ako keby ostrakizovať alebo tak akože utláčať do kúta výrobcov jadrovej energie a považovať elektrinu vyrobenú v jadrových elektrárnach za špinavú elektrinu, čo by sme teda v žiadnom prípade nechceli. Skôr razíme cestu, aby sme mohli vyrábať s prebytkovej jadrovej energie, ktorá, najmä v noci ktorú jadrové elektrárne produkujú, kedy musia bežať na plný výkon, ale odber nie je, aby sme vtedy mohli vyrábať takzvaný modrý vodík a používať ho vlastne ako ekologické palivo a aby sme na modrý vodík, takto vyrobený, pozerali na rovnako ekologický zdroj paliva alebo energie ako na zelený vodík vyrobený zo solárnych energií, elektrární.“

Moderátor: „A ešte sa a ešte sa opýtam, pán premiér, možno aj na to ideologické smerovanie francúzskeho prezidenta Emmanuela Macrona. On je známy ako propagátor hlbšej integrácie, dokonca federalizácie celej Európy, dokonca niektorí mu pripisujú aj snahu rozbiť V4-ku ako takú. Vnímate okolo tie, tie diskusie okolo jeho osoby samotné, a ako, ako na vás pôsobia?“

Igor Matovič: „Ja si s francúzskym prezidentom, myslím, že veľmi dobre rozumiem, aj počas tých, na každom samite sa aj na štyri oči rozprávame, jednoducho každú tú príležitosť, keď máme možnosť, sme v kontakte, či už teda v menšom alebo väčšom, väčšom, väčších diskusných skupinách. Myslím si, že si rozumieme. Ja osobne, poviem osobný, osobný svoj postoj, veľmi sympatizujem, by som povedal, so snahou francúzskeho prezidenta o takzvanú strategickú autonómiu Európy. To znamená, síce v jeho prípade najmä bola komunikovaná v prípade obrany, čiže aby sme, áno, boli súčasťou NATO, ale aby Európa stála na vlastných nohách. Je to doslova niečo, s čím som možno ja prišiel pred niekde dvomi rokmi, kedy ma na Slovensku za to pomaly zlyňovali, že čo si to dovoľujem hovoriť. Myslím si, že naozaj to je správne. Buďme partnermi USA, ale snažme sa ako európska alebo členovia NATO v Európe stáť aj na vlastných nohách, aby sme boli rovnocenným partnerom, aby sme sa nespoliehali len na veľkého brata spoza Atlantiku, ale takisto si myslím, že, a v čom zdieľame rovnaký pohľad na vec, je, že Európa by aj v iných veciach mala byť strategicky autonómna. To vidíme aj dnes počas pandémie, kedy, kedy v podstate Čína je hlavný dodávateľ napríklad ochranných pomôcok, či už teda rúšok, možno aj to, čo máte na sebe, že.“

Moderátor: „To je české, to je z Prahy.“

Igor Matovič: „Napríklad máte české, dobre, super, čiže to je budovanie tej strategickú autonómie v zdravotníctve, ale toto by sme mali, tak, takúto strategickú autonómiu, si budovať aj v iných oblastiach. A takéto zmýšľanie aj francúzskeho prezidenta alebo Francúzska mi je veľmi blízke.“

Moderátor: „Viete, lebo diskutuje sa o tom, že v prípade federalizácie Európy, jednotnej európskej banky a prípadne nejakej spoločnej dajme tomu vláde, nielen armády, by tie jednotlivé krajiny, najmä menšie, východného bloku, stratili svoju dávku suverenity. Nie sú tam takéto obavy z vašej strany?“

Igor Matovič: „Určite, nebojte sa, ustrážime si, ale počas tých rokovaní, ja neviem, či možno desať, alebo koľko samitov bolo, odkedy vlastne nás pani prezidentka vymenovala v marci minulého roku, tak ani na jednom tom samite som alebo mal som pocit, že francúzsky prezident je práve človek, ktorý je človek kompromisu, dokážeme sa dohodnúť, ale potrebuje to mať, samozrejme, logiku a argumenty z jednej, z druhej strany. A keď tie argumenty sú, tak dokáže aj ustúpiť v tej pozícii. A my zase určite nepôjdeme do nejakého, by som povedal, dohôd, kde by sme ohrozili suverenitu Slovenska.“

Moderátor: „Pandémia mení témy, môžeme si povedať. Úplne na záver ešte možno, pán premiér, domácej politiky posledná otázka. Novým špeciálnym prokurátorom sa stal v piatok podvečer Daniel Lipšic, váš politický súputník, vy ste ho mali na kandidátke s Novou v roku 2016. Opozícia kritizuje výkon podmieneného trestu, nikto si neželá určite takú, taký, takýto, takúto udalosť vo svojom živote, ale opýtam sa vás inak. V čom bol Daniel Lipšic pre koalíciu, keďže mal sedemdesiatdeväť hlasov, lepším kandidátom, ako napríklad prokurátori Špirko, Šanta alebo Kysel?“

Igor Matovič: „Pozrite, od začiatku leta koalíční poslanci zo všetkých koalíčných strán, všetkých štyroch, prišli vlastne postupne s iniciatívou, že nech sa zmenia podmienky voľby či už generálneho, takisto aj špeciálneho prokurátora, odvtedy ja som si povedal, to je problém, ktorý riešia poslanci, koalíční poslanci zo všetkých štyroch strán. Názory boli rôzne, na konci predložili nejaký návrh zákona a zmenili sa podmienky. Cieľom bolo, aby sme otvorili, povieť obrazne, keď si predstavíme prokuratúru, to je ako keby taký rybník, tá situácia, aká nastala, čo vidíme vlastne, že čo, dnes, aj čo, čo je vo väzbe a čo v podstate niektorí teda prokurátori úmyselne nevideli a podobne, tie zločiny, a čoho boli súčasťou, tak tá prokuratúra ako keby taký na Slovensku rybník, kde veľa kapríkov v tom blatku na spodu vylihovalo a miesto toho, aby trochu tam čerili vodu, tak, tak vegetili na, na dne. Z tohto pohľadu ten cieľ bol, že otvoriť voľbu či už generálneho prokurátora alebo špeciálneho prokurátora, aby tam mohli prísť aj ľudia mimo prokuratúry a aby mohli tam priniesť trochu kyslíka, alebo aby tam nejaká šťuka prišla pomedzi tých kaprov a trochu ich popreháňala a aby chlapci začali makať, a z tohto dôvodu teda tie podmienky boli zmenené. Pri špeciálnom prokurátorovi mimo prokuratúry sa nahlásil len Daniel Lipšic, čo ma trochu mrzí, lebo mohlo tam byť viac ľudí, aby bola ešte väčšia súťaž, ale nakoniec, aj keď o nás hovorili alebo o našom hnutí, že, alebo už vopred je všetko dohodnuté, Daniel Lipšic, my sme štyri a polhodinovú diskusiu mali v štvrtok večer, od siedmej do pol dvanástej večer na klube, s celým poslaneckým klubom o tom teda, že kto je lepší kandidát. Vo finále to bolo medzi, medzi prokurátorom Kyselom a Danielom Lipšicom a vo finále sa rozhodol poslanecký klub, že väčšina teda zahlasovala za Daniela Lipšica. Ja si myslím, že to bol transparentný, dobrý proces. Držím palce Danielovi Lipšicovi, aby, aby bol, no, to je hlúposť, povedať, aby bol lepší ako Kováčik, lebo to je veľmi nízko postavená latka, ale aby bol statočný, dobrý prokurátor, kde ľudia budú dôverovať špeciálnej prokuratúre.“

Moderátor: „Úplne na záver, spomína sa stále tá kombinácia naši-vaši ľudia a ja sa pýtam teda, či z vášho pohľadu dokáže byť Daniel Lipšic ako špeciálny prokurátor možno nestranný aj voči mnohým známostiam, ktoré má v súčasnej vládnej koalícii, či aj po vás pôjde, napríklad, viete si to predstaviť?“

Igor Matovič: „Keď niečo spravím, tak treba, aby po mne išiel, ale nič sa nechystám také urobiť, čo by, čo spadá do kompetencií špeciálnej prokuratúry, a to je, to je najmä.“

Moderátor: „Čiže garantujete jeho nezávislosť v tomto prípade, viete si to predstaviť, že bude nezávislý?“

Igor Matovič: „To by som musel kradnúť, by som musel páchať nejakú korupciu alebo niekoho zavraždiť, ani jedno, ani druhé, tretie sa nechystám. Pevne verím, že ani iní politici sa nechystajú a duplom nebudú chystať, keď budú vidieť, že je vlastne dobrý generálny prokurátor, dobrý špeciálny prokurátor, úplne slobodná polícia, prokuratúra, súdnictvo, a že tým, že sme tú slobodu týmto orgánom spravodlivosti dali, tak aj tí zlí ľudia, pevne verím, že z tej politiky postupne odídu a naozaj to bude služba ľuďom alebo bude to verejná služba a jednoducho neprídu politici do politiky bohatnúť, okrádať svojich vlastných voličov. Takže ja verím, že bude nezávislý. Samozrejme, má čo robiť, aby teda tomu uverili aj voliči opozičných strán, ale to už bude na ňom, aby, aby to dokázal svojimi skutkami.“

Moderátor: „Povedal predseda vlády Igor Matovič. Ďakujem, že ste prišli do štúdia, všetko dobré.“

Igor Matovič: „Ďakujem veľmi pekne za pozvanie.“

Prísnejšie nariadenia a štátna pomoc

Smer aj Hlas spustili iniciatívu zberu podpisov za referendum o predčasných voľbách. Dôvodom má byť nekonceptnosť rozhodnutí a zmätok, ktorý vláda spôsobuje. O tom, či môže byť takáto iniciatíva úspešná, ale aj o efektívite pomoci zamestnancom a podnikateľom a o novinkách v Zákonníku práce budú v druhej časti relácie diskutovať súčasný a bývalý šéf rezortu práce, Milan Krajniak a Ján Richter.

Moderátor: „O aktuálnych témach budeme diskutovať aj v ďalej časti relácie. Tentoraz s mojimi hosťami, Milan Krajniak, minister práce, sociálnych vecí a rodiny (Sme rodina) a podpredseda hnutia Sme rodina. Dobrý deň.“

Milan Krajniak, minister práce, sociálnych vecí a rodiny (Sme rodina): „Dobrý deň prajem.“

Moderátor: „A Ján Richter, poslanec Národnej rady za Smer-SD, zároveň podpredseda výboru pre sociálne veci. Dobrý deň aj vám.“

Ján Richter, poslanec NR SR (Smer-SD): „Príjemné poludnie.“

Moderátor: „Páni, ďakujem. Samozrejme práca, to je tá základná téma a pomoc, efektivita pomoci, štátnej pomoci v rámci koronakrízy, je naša základná téma. Ale nemôžeme vynechať naozaj udalosti z konca týždňa, dokonca z piatkového popoludnia, alebo večera. Pán minister, Sme rodina nepodporila to uznesenie vlády, čo sme to diskutovali s pánom premiérom, vy ste dokonca rokovania nazvali trojdňovým cirkusom a bláznincom. Aké má výhrady Sme rodina voči týmto novým pravidlám?“

Milan Krajniak: „Pozrite sa, tá situácia je vážna a my si to uvedomujeme. Nejaké opatrenia treba prijať. Všetci volali po tom, aby sme konečne sa riadili názormi odborníkov. V utorok zasadla pandemická komisia a potom aj vláda, kde pandemická komisia zohľadnila dve veci, ktoré podľa mňa sú správne, a to je, aby ľudia mohli chodiť do práce, to bola naša základná podmienka, aby nemuseli byť na 70, alebo 80 percentách príjmu, ale tí, ktorí nemôžu mať home office, aby mohli chodiť do práce, aby mohli dostávať 100 percent svojho príjmu. Druhá vec bola, že za nejakých okolností by sa mohol otvoriť prvý stupeň základných škôl. Na tomto sme sa v utorok dohodli, my sme to podporili. V stredu doobeda sme to oznámili. No a potom začal, prepáčte, ja to tak poviem, asi viete, že Sme rodina sa rok nevyjadrovala k takýmto veciam, a vždy sme sa snažili byť veľmi konštruktívni v tom, že nekomentujeme nič...“

Moderátor: „Nekomentovali ste ten problém medzi premiérom a SaS-ku v tomto prípade.“

Milan Krajniak: „Nekomentovali sme nič, ale teraz už sme si povedali, že už sa musíme vyjadriť. Prosím vás pekne, keď sa raz utorok na niečom dohodnem, a to kvôli tomu, aby ľudia vedeli, čo ich od pondelka čaká, tak nemôžeme potom špekulovať a meniť názory, a v stredu hento a v štvrtok tamto, a v piatok tamto. Čiže, aby som to zhrnul, my sa nebudeme podieľať na takých veciach, keď sa niekto nevie rozhodnúť, že či viac otvoriť, menej otvoriť, povoliť, uvoľniť, alebo nie. Potom napíšu ľudia, viete, ono je to tak...“

Moderátor: „Čiže o tom ste teda hovorili, keď hovoríte o trojdňovom blázninci.“

Milan Krajniak: „Áno, áno, o tomto...“

Moderátor: „O SaS-ke, alebo o kom ste teda hovorili?“

Milan Krajniak: „No tak ja som hovoril o SaS-ke a o strane Za ľudí, ktorí vlastne po tom, čo sme sa v utorok dohodli, tak v stredu a štvrtok vymýšľali ďalšie a ďalšie veci, ktoré ešte treba zvážiť, umožniť, a tak, a to, čo mne bolo najviac ľúto, je, že som si uvedomil, že tí ľudia na to čakajú. Ved' preto sme...“

Moderátor: „Áno, a to je ten problém.“

Milan Krajniak: „... sme rokovali v utorok do noci, aby sme to v stredu ráno oznámili, aby bol konečne pokoj, nech sa ľudia vedia pripraviť. Ved' teraz sa priznám, že aj mňa, keby ste teraz podrobne vypočúvali, že v ktorom okrese čo presne platí, tak vám poviem, viete čo, neviem. Naviem, lebo sa to toľkokrát menilo...“

Moderátor: „Aj premiér to tak povedal, že nevie, no... A to je ten problém, na ktorý naráža často asi zrejme aj opozičná strana Smer-SD, práve na tú nekonceptnosť, vieme, tá tlačovka bola naozaj 19,30 v piatok, to znamená, ako vy vnímate tú situáciu a ten hlas samospráv v tomto prípade, primátorov a starostov, ktorí teda kritizujú to nastavenie.“

Ján Richter: „No vychádzajúc z toho, že doteraz som vnímal Sme rodina, ale hlavne pána ministra ako taký veľmi pevný článok v tej vládnej koalícii, asi ten pohár vody pretiekol. Takto to asi ja osobne vidím a vnímam. Len si kladiem trošku otázku, áno, tiež mám rodinu, zhodou okolností aj od syna, a

od dcéry, deti, ktoré sú na prvom stupni základných škôl, priznám sa, že mi zavolajú a pýtajú sa, prosím ťa, dede, ako to je, alebo bude, no je tu chaos, je tu bordel. Tak, ako ste to pomenovali. A to je zle. Viete, prečo je to zle? Ja ako opozičný politik by som sa mohol tomu do istej miery tešiť, ale to je jednoducho, takto to nefunguje, že čím horšie, tým pre nás lepšie. Ako to môžu vnímať dole tí ľudia? Viete, od začiatku to skúsme povedať. Raz premiér povedal, nejaké testy treba nahádzať dolu do Dunaja, sú nanič, potom ani psovi by ich nedal, chápete? A ľudia si ich musia zobrať, ľudia sa nimi dávajú testovať, a majú veriť vláde, ktorá hovorí otvorene o chaos, on ten chaos je, to ste sa nemýlili, to znamená, toto je to dôležité, nechávame gro vecí na samosprávu, samospráva, nečudujem sa, už sa stavia na zadné, a hovorí dost. Ako chýba tam nejaké to svetielko z toho tunela. Nikto nepomenováva, čo bude zajtra, pozajtra, o týždeň, i keď do istej miery je to vo vývoji, to rešpektujem, ale nemôže to chytiť tých ľudí, ľudia sa cítia byť oklamaní, neistí, v najhoršej dobe, keď mali pocítiť skôr istú istotu a motiváciu zo strany vládnych predstaviteľov.“

Moderátor: „Čiže, pán poslanec hovorí teda, že situácia vás neteší, ale je taká, napriek tomu využívate ten inštitút petície pod možné referendum. Ako vy v Sme rodina vítate aj na základe toho, čo pán poslanec povedal, tie argumenty, že tá komunikácia nie je asi úplne ideálna?“

Milan Krajniak: „No, dobre, čiže raz za rok, si myslím, že aj my máme právo, takpovediac, si od srdca povedať, aké máme z toho pocity, ale teraz poďme vecne, pretože to, čo by nás malo riadiť, je, že ako tým ľuďom, ktorí sa na to musia pozeráť, ako im čo najlepšie pomôcť. Ja určite nepodporujem referendum, a poviem vám prečo. Lebo najjednoduchší spôsob, ako odvrátiť chaos, by bolo urobiť to, čo urobil Smer, alebo Hlas teraz už, keďže pán Pellegrini s pánom vtedajším ministrom práce, že zavreli všetko, a bol poriadok. Bolo to veľmi jednoduché. Všetci sme boli zavretí, sedeli sme doma, automobilky zavreté, priemysel zavretý, ľudia na 60 až 80 percentách príjmu. A s týmto ja nikdy súhlasiť nebudem. A preto si myslím, že takéto veci sa vrátiť nemajú, pretože to najzákladnejšie, na to, aby sme sa nejako z tej krízy dostali, skôr, alebo neskôr v závislosti na tej britskej mutácii, uvidíme, ale aby sme sa z toho dostali, je, že ľudia musia mať príjem, a tí najzraniteľnejší musia mať garantované, že budú mať z čoho žiť. Práve preto radšej budem špekulovať a znášať to, že mi ľudia budú nadávať, že, pán minister, je v tom chaos, ale práve preto v tom môže byť niekedy aj trochu chaos, že sa snažím v každom okrese čo najviac zabezpečiť, aby ľudia mali garantovaný príjem, aby jednoducho tam, kde môžu prísť do práce, poviem to tak, môžeme preventívne zavrieť všetky fabriky a bude to jasné, bude to čisté, každému to bude jasné. Ale ja si myslím, že to je chyba, že radšej testujeme tých ľudí, pre mňa, a hovorím to otvorene, aj keď je to nepopulárne, pre mňa je lepšie, keď sa človek musí raz za týždeň otestovať, ale môže chodiť do práce a dostane 100 percent výplaty, ako keby sme toho preventívne zavreli doma kvôli epidemiologickej situácii, a bude dostávať 70 percent výplaty.“

Moderátor: „Prideme aj k tej konkrétnej finančnej pomoci, ako je nastavená, pretože menili sa od 1. februára nejaké veci, takže určite je to relevantné pre našich televíznych divákov, ale poprosím, pán poslanec, aj vás, reakciu. Pán minister povedal, že to referendum nie je riešením. Pre Smer asi zrejme je riešením. Teda akú alternatívu chcete ponúknuť konkrétne?“

Ján Richter: „No, v prvom rade chcem povedať, že referendum nie je, alebo jeho účel nie je, aby niečo zakrylo. Skôr vládna koalícia robí viaceré veci mediálne tak, aby niektoré svoje prešľapy prekryla niečím úplne iným. Referendum je legitímna záležitosť, iniciovali sme najprv v parlamente, tam sme neuspeli, čo je prirodzené, je 95 koalíčných poslancov, a teraz sa ideme opýtať ľudí, či chcú naďalej, aby tento chaos, o ktorom aj pán minister hovorí, pokračoval, v tomto najzložitejšom období. To znamená, nechajme možnosť sa ľuďom vyjadriť, a tu treba povedať, áno, môže niekto mať pochybnosti, do akej miery je to organizované politickými stranami, ale je to občianska aktivita, je tam petičný výbor, že to istým spôsobom podporujeme, áno, my aj finančne sme...“

Moderátor: „Prezentoval to váš predseda, aj Peter Pellegrini, to znamená, či nie je v tom naozaj viac politiky.“

Ján Richter: „My sa za tým neschovávame, ale politika vždy za takýmito akciami, je samozrejماً vec aj politika, ale je to nevyhnutné, je to potrebné. Nech sa ľudia v tomto prípade slobodne vyjadria.“

Moderátor: „A dovoľte ešte, prosím, odpoveď aj na tú moju otázku, teda akú alternatívu chcete ponúknuť voči tejto koalícii?“

Ján Richter: „No, podívaj sa, bol tu jeden taký dlhodobý klasik politický, povedal, že o tom, čo bude potom, sa budeme baviť, keď bude po tom. My sme niekde na začiatku procesu. To znamená, referendum musí byť... teda podpisová akcia musí byť najskôr úspešná, potom bude na rade pani prezidentka, vyhlási, a tak ďalej. Uvedomujeme si, že nemajú nejakú dobrú tradíciu referendá na

Slovensku, skutočne, mimo toho, ktoré sa týkalo Európskej únie, tu žiadne úspešné nebolo. Ale toto je naša jediná možnosť, pretože v parlamente veci nepresadíme, a ideme zákonne, legitímne sa opýtať ľudí, ako to ďalej chcú. Oni rozdajú karty, ako sa bude, alebo kto bude v tom ďalšom období. My, to nie je o tom, že sa chceme za každú cenu vrátiť. Ale nech tam idú tí, ktorým ľudia dôverujú, ktorí to budú schopnejšie, lepšie riadiť, ako to riadi táto vláda.“

Moderátor: „Pán minister, zareagujte, a doplním to ešte otázkou, či si viete možno predstaviť spoluprácu s niektorými stranami súčasnej opozície? V prípade, že by to referendum bolo úspešné, lebo nevieme, ako dopadne.“

Milan Krajniak: „My sme nešli do vlády kvôli tomu, aby sme sa ľúbili s našimi koalíčnymi partnermi, alebo, nebudaj, s opozíciou. My sme tam išli kvôli tomu, aby sme presadili tie veci, ktoré sme ľuďom sľúbili. A napriek tomu všetkému čo tu je, sa nám to darí. Na jeseň sme odškodnili za 500 miliónov eur ženy na dôchodku ročníky 58 až 64, ktoré boli bývalou vládou ukrátené, okradnuté, nespravodlivo odsunuté nabok, čo potvrdil aj Ústavný súd, a my sme to takýmto spôsobom zagarantovali. Druhá vec, ktorú sme splnili, tá bola akurát v piatok, a to, že parlament schválil náš návrh na zrušenie doplatkov na lieky pre deti do šesť rokov, pre ľudí s ťažkým zdravotným postihnutím a pre dôchodcov. Tento rok chceme urobiť exekučnú amnestiu, a na jeseň začať s výstavou nájomných bytov. Toto sú veci, kvôli ktorým nás ľudia volili, a práve preto ma rozčuľuje a kolegov nás rozčuľuje, že namiesto toho, aby sme sa venovali tomu, čo sme mali vo svojich volebných programoch, a čo máme dôsledne presadzovať, lebo tá zmena má byť v tom, že keď raz niekto niečo sľúbi tým ľuďom pred voľbami, tak to aj naozaj dodrží. A my sa tak snažíme správať. A to, čo nás rozčuľuje, že od toho sa... A teraz poviem ešte jednu dôležitú vec, aby si ľudia vedeli porovnať. Napriek tomu, čo sa tu deje, asi nikto nepochybuje, že v tejto krajine sa niečo zmenilo v tom, že nikto nie je nedotknuteľný, nikto nie je nad zákonom. Tí policajti a prokurátori majú natoľko rozviazané ruky, že sa nebránia, alebo neštítia, necítia žiadnu nejakú, že im niekto dáva pozor na prsty, proste vidíte, že to funguje tak, ako by to asi v normálnom štáte fungovať malo. Nikto nemá žiadne politické krytie, postupujú tak, ako majú, a druhá vec...“

Moderátor: „Stíhaní sú ale len teda nominanti bývalej vládnej koalície v tomto prípade.“

Milan Krajniak: „Tak asi uznáte, že za posledných 15 rokov asi, myslím, že nikto z členov tejto vlády ešte členom vlády nikdy nebol, takže asi ani by nestihol niečo napáchať, a keď stihne, nech ho navrhú. Ale teraz je druhá dôležitá vec, a ešte dôležitejšia, pozrite sa, tá kríza, ktorá bola posledná pred zhruba desiatimi rokmi za prvý rok stúpila nezamestnanosť o 5 percent. To vládol Smer. Pán poslanec vtedy nebol ministrom, ale ministra mala takisto strana Smer. Teraz za prvý rok stúpila nezamestnanosť o 2,5 percenta, a to je veľmi dôležité, lebo to sú desaťtisíce ľudí. Viete, aký je to rozdiel? 70-tisíc ľudí. Keď pán Pellegrini a jeho vláda zavrela ekonomiku, za dva mesiace sme mali plus 70-tisíc nezamestnaných. Viete, o koľko stúpila nezamestnanosť odvtedy? Odvtedy stúpila nezamestnanosť asi o 4-tisíc ľudí. A toto sa ja budem snažiť do poslednej chvíle robiť, vytvorili sme 30-tisíc nových pracovných miest, iba vďaka tomu to zvládame, lebo čím viac ľudí udržíme v práci, tým viac budú môcť splácať splátky, lízinky, hypotéky, budú mať z čoho živiť svoje rodiny. Akonáhle nám začnú nabiehať, bude to katastrofa.“

Moderátor: „Zareagujete, pán poslanec, ako bývalý minister teda práce.“

Ján Richter: „No, pán minister spomenul posledné dve veci, za ktoré sme hlasovali aj my, ktoré sú pozitívne, napríklad tie lieky, a tak ďalej, ale nespomenul všetky tie opatrenia, ktoré postupne likvidujú sociálny štát. Zobrali, alebo nevyplatili ste zákonom stanovenú výšku 13. dôchodkov, minimálnu mzdu. Čo sa týka minimálneho dôchodku, tam ste nejaké veci ako doslova zazimovali, ďalej zobrali ste teplé jedlo deťom v školách, teraz pripravujete možno odobratie zastropovania dôchodku. No, za desať mesiacov až príliš, príliš veľa vecí. A čo je najhoršie, pán minister, vy ako opoziční poslanci ste za to hlasovali, aj vaša teda strana, alebo hnutie, o to je to možno v tomto prípade ako zaujímavejšie, alebo by som povedal negatívnejšie, lebo žiada sa mi povedať, že ste ľudí pred voľbami oklamali.“

Moderátor: „Dobre, ale opakujeme stále tie isté témy. Možno aj k aktuálnemu číslu, vývoj nezamestnanosti.“

Milan Krajniak: „Pán redaktor...“

Moderátor: „Dostanete priestor ... dobre.“

Ján Richter: „Ja sa vyjadrím aj k aktuálnemu číslu.“

Moderátor: „7,57.“

Ján Richter: „Hlavne k tomu, čo sa týka toho grafu, ktorý tu bol. Pán minister, porovnávate neporovnateľné. Tam na tej jednej strane to bola ekonomická kríza, tam bolo treba pomáhať hlavne firmám, aby mali znovu šancu robiť výrobu, robiť odbyt. Teraz je to niečo úplne iné, teraz štát prikazuje firmám, že ich ľudia nemôžu pracovať kvôli pandémie, to je niečo úplne iné. Je preto logické, že musí zobrať na seba a sanovať viaceré veci, ktoré s tým súvisia, nehovoriac o tom, že máte k dispozícii finančné prostriedky, ktoré vtedy zďaleka, zďaleka neboli, ale tie opatrenia, ktoré sa smerom k podnikom, napríklad šrotovné známe, prijali, boli účinné. A my sme potom v priebehu dvoch rokov postupne začali riešiť aj otázky, ktoré sa týkali vývoja nezamestnanosti a zamestnanosti. Tam ešte medzitým dva roky bol niekto iný z terajšej vládnej koalície, ľudia, ktorí vládli, a ktorí si ju potom aj samo položili. Takže...”

Moderátor: „Dobre. Vráťme sa možno k tým naozaj sociálnym opatreniam, ktoré prijala ešte minulé vláda.“

Milan Krajniak: „Pán redaktor, nebojte sa, ja budem pružne reagovať na to a veľmi rýchlo. Pán poslanec, pozrite sa, tak sa na to pozrime takto. Vy ste za rok v čase hospodárskej krízy boli schopní doručiť 26 miliónov eur pre 4-tisíc ľudí, to ste dali na podporu pracovných miest. Koľko sme, tu to vidíte, teraz je to už cez 900 miliónov, viac ako 500-tisíc pracovných miest. 33-krát viac pomoci sme vyplatili. A asi nespochybňujete, že táto COVID kríza je asi tak štyrikrát horšia, ako sa zhodujú všetci analytici, z toho sociálno-ekonomického hľadiska, ako bola tá pred desiatimi rokmi. Čo sa týka 13. dôchodkov...”

Moderátor: „Áno, k tým dôchodkom sa vráťme a minimálnej mzde.“

Milan Krajniak: „Ľudia mi ďakujú, dôchodcovia, píš mi, pretože sú spokojní s tým, že som splnil svoj sľub, o ktorom som hovoril, to znamená, napríklad ľudia s priemerným dôchodkom dostali v decembri zhruba 2,5-krát viac ako rok predtým. Keby sme nechali ten váš zákon v platnosti, pán poslanec, a ja som vám to veľa krát hovoril, divím sa, že to chcete počuť, lebo to už je podľa mňa masochizmus.“

Moderátor: „No ale vy ste za to hlasovali ináč.“

Milan Krajniak: „Počkajte, ale...”

Moderátor: „To je pravda.“

Milan Krajniak: „Počkajte, ale však sme ho opravili, počkajte. Pozrite sa, 150-tisíc invalidov podľa vášho zákona by dostali 210 eur, za nás dostalo 300 eur. To sú tí najzraniteľnejší, najodkázanejší. A čo je už úplný vrchol, že nás za toto kritizujete. Pozrite sa, 18-tisíc sirôt by dostalo 138 eur podľa vášho zákona, podľa nášho dostanú 300, 300 eur. Veď, to si myslím, že to sú tí, ktorí si to najviac zaslúžia. A čo sa týka ďalších sociálnych opatrení, samozrejme, že ich napriek tejto kríze zvyšujeme. To znamená, tým najzraniteľnejším, rodinám s deťmi, dôchodcom a ĽZP, zrušenie doplatkov za lieky. Pomôže, alebo nepomôže? Veď to je absolútne prosociálne opatrenie.“

Moderátor: „Dobre, povedali ste tu niekoľko čísiel. Nechajme zareagovať pána poslanca, aby...”

Milan Krajniak: „Nech sa páči.“

Moderátor: „Aby sme neotvárali viacero tém. Nech sa páči.“

Ján Richter: „Pán minister, znova musím zopakovať, asi ste dobre nepočúval, čo som povedal. Aký je rozdiel medzi ekonomickou krízou a pandemiou, ktorá je tu teraz. Teraz dáva štát pokyn a rozhodnutia pre zamestnávateľov, nemôžu ľudia pracovať. No logická vec, že to musí sanovať. Preto ten objem prostriedkov sa nedá porovnávať. My sme vtedy zaviedli jeden paragraf z hľadiska služieb zamestnanosti, na základe ktorého zamestnávateľ mohol požiadať a 60 percent mzdy sa preplácalo v prípade udržania miesta. Ale ich hlavný záujem bol vtedy oživiť rýchlo výrobu, jednoducho tá ekonomika, aby bola pružnejšia, aby bola lepšia, aby adekvátne vytvárala lepšie podmienky, aby sa ľudia mohli zamestnať. A to život priniesol relatívne v krátkej dobe, že sa nám tieto veci podarili.“

Moderátor: „A je tej pomoci málo, čo tu prezentoval pán minister? To znamená, tie čísla, ktoré prezentoval?“

Ján Richter: „Vráťme sa takto, boli to predstavitelia vládnej koalície, ktorí niekde desať mesiacov dozadu hovorili, jedna miliarda eur mesačne musí ísť na sanovanie vecí, ktoré s tým súvisia. Pán minister, teraz, po desiatich mesiacoch váš rezort bude mať prvú miliardu celkovo, ktorú na tento účel dal. Áno, prijala sa Prvá pomoc, potom Prvá pomoc plus, teraz dneska je aktuálna Prvá pomoc dvakrát plus, čo to znamená? Stále zlepšujete podmienky, kompenzujete viac. Ja to veľmi vítam, ale do istej miery je to asi aj výsledok toho, že to začiatku ste to zle nastavili. Áno, to znamená, možnože sa mohlo ešte viacej tých pracovných miest udržať, keby sa bolo bývalo viac pomohlo tým ľuďom. Ja

neviem, skoro nad 3 milióny ľudí, ktorým tá pomoc celkove išla, skúste si to rozrátať, koľko je to, aká je to pomoc. Porovnajme to s okolitými krajinami, sme niekde úplne inde. Ale na druhej strane to, že riešite otázku udržania pracovných miest, nespochybňujem, to je dobré riešenie.“

Moderátor: „Ja sa vrátim ešte, ak dovolíte, budete môcť zareagovať, ale možno aj reakciu na, mal som minulý týždeň europoslankyňu, pani Luciu Ďuriš Nicholsonovú, ktorá, a europoslanci to riešia, práve ona je v sociálnom výbore, takže riešili, že tie schémy pomoci sú na Slovensku veľmi komplikované, a že tých peňazí by vláda mohla uvoľniť oveľa viac, pretože na to zdroje sú. To znamená, pripúšťate aj istú mieru možno pochybenia v tomto prípade?“

Milan Krajniak: „Ja vždy pripúšťam kritiku a vždy sa z nej snažím poučiť, to znamená, rozmýšľam, dobre, neurobili sme niekde chybu? Kolegovia na ministerstve by vám povedali, že vždy, keď si povieme, čo sa dá robiť, tak sa ich vždy pýtam, nevieme urobiť, že ešte niečo ďalšie? Čiže, kritiku pripúšťam...“

Moderátor: „Čiže pracujete s tým, a zjednodušíte tú schému?“

Milan Krajniak: „A teraz vám vysvetlím, pozrite sa. My sme začali vyplácať tú pomoc, takto, nikto nespochybňuje, že naše ministerstvo, a to nespochybňuje ani opozícia, čo sa týka nie sľúbenej, ale vyplatenej pomoci, je to 1,3 miliardy eur v začiatku tohto roka. To je naše ministerstvo, že vypláca pomoc najviac spomedzi všetkých ministerstiev. Možno to je aj preto, že z hľadiska toho manažerského prístupu sa mi podarilo, za čo im veľmi pekne ďakujem, všetkých zamestnancov ubezpečiť, že sa nemusia báť, že by na ministerstve, alebo v podriadených organizáciách boli nejaké politické čistky na základe toho, že sa zmenila vláda. Garantoval som každému, že keď aj náhodou z nejakého manažerského miesta pôjde na druhé, nikto nebude vyhodnený na ulicu. A na základe toho si vážim, že všetci zamestnanci, tie tisíce a tisíce, robia vo víkendy, sviatky a vyplácajú tú pomoc. Až to bolo také, že prišli za mnou potom, lebo sa ja mám starať, náš rezort o zamestnancov, nie o podnikateľov. To má robiť ministerstvo hospodárstva. Ale keď prišli za mnou, že či by sme nevyplácali aj pomoc pre živnostníkov, no tak sme povedali dobre, tak proste pomôžeme... Potom prišli, aby sme vyplácali materské školy, vyplácame. Teraz chcú základné umelecké školy. Vyplácame. Potrebovali pomoc športovci. Vyplácame. Potrebovali pomoc ľudí v kultúrnej obci. Vyplácame. To znamená, naozaj, čo sa týka nášho rezortu, ideme úplne, úplne na doraz.“

Moderátor: „To znamená, zrýchľujete ten proces? Lebo vy ste na tlačovej besede hovorili...“

Milan Krajniak: „No jasné.“

Moderátor: „... že na to chcete vyčleniť viac úradníkov, že tie schémy budú jednoduchšie. Kedy to pocítia ľudia?“

Milan Krajniak: „Jasné, ale proces zrýchľujeme, viete prečo zrýchľujeme ten proces? Pretože teraz toto ďalšie navýšenie pomoci, aby ste si vedeli predstaviť, keď mal niekto 50-percentný pokles tržieb, pred rokom dostal 300 eur, na jeseň dostal 450, teraz od februára bude môcť dostať 600 eur ako podporu na toto. A viete prečo zvyšujeme tú pomoc? Pretože ako dlho tá kríza trvá, tak musíte dávať viacej peňazí. To znamená, na úvod vám stačí preklenúť jeden mesiac možno, alebo dva mesiace, ale dneska je to už skoro rok, čiže musíme zvyšovať tú pomoc, a zvyšujeme ju, a ja som veľmi rád tomu, že vlastne nikto nespochybňuje, že pomáhame tým najzasiahnutejším. Viete, komu sme ju najviac zvýšili teraz? Živnostníkom, SZČO, a tí, ktorí sú zamestnaní v takzvaných mikropodnikoch, to znamená do 9 zamestnancov. Tí potrebujú najviac. Už viac ako 50 percent tej pomoci tých stámiliónov a stámiliónov vyplácame tým, ktorí to najviac potrebujú, tým najohrozenejším, tým najmenším.“

Moderátor: „Áno. Takže tá pomoc sa zvyšuje, to ste prezentovali aj s pánom Hegerom na tlačovej besede, predpokladám, že ste to sledovali ako bývalý minister práce. To znamená, sú to dobré kroky pre Slovensko, alebo ako ich vnímate?“

Ján Richter: „Akonáhle sa zvyšuje podpora z hľadiska kompenzácií, jednoznačne podporujem. Pán minister, keby sa takto bolo pristupovalo od začiatku, museli aj tí, čo odišli, a dnes sú už evidovaní na úrade práce, odísť? Takto stojí moja otázka. Vráťane samostatne zárobkovo činných osôb, to znamená živnostníkov. Toto je možno, túto otázku si takto položiť a hľadať na ňu nejakú odpoveď. A k tej druhej vete, ktorú ste tam spomenul v súvislosti s personálnymi zmenami, ja akceptujem, nastúpila nová vláda, nový minister, chce mať v najbližšom okolí svojich ľudí, ktorým dôveruje, trochu rýchlo ste riešil riaditeľov úradov práce, nejakým prílepkom, ktorý ste dal ministrovi obrany do jeho zákona, aby ste to vedel rýchlo vyčistiť, ale aj toto akceptujem, pretože do istej miery, hoci to nie je v zákone, tí riaditelia úradov práce sú politickí nominanti. Viete, čo ma mrzí? Po nás príde jedna, by som povedal, veľmi odborne fundovaná dáma, pani Porubánová, ktorá robila na ministerstve riaditeľku inštitútu.

Robila to veľmi dobre. Nie politicky, ale odborne. Musela odísť, lebo tam nastúpil nejaký váš známy, priateľ, alebo niečo podobné. To znamená, skôr nad týmto sa zamýšľam, či je to potrebné.“

Moderátor: „Dobre, takže ešte odpovedzte, prosím, k tej pani Porubánovej, keď ste načrtli tú otázku, a pôjdeme naspäť...“

Milan Krajniak: „Veľmi krátko, s pani Porubánovou som hovoril osobne, ja som využil svoju manažerskú právomoc, že riadiť inštitúcie môžu tí, ktorých minister určí. Pani Porubánovej som garantoval absolútnu slobodu vedeckého bádania a vyjadrovania s tým, že mám záujem, aby pôsobila v Inštitúte pre výskum práce a rodiny ďalej. Nikto ju nevyhadzoval. Myslím si, že to bolo veľmi korektný prístup. Ešte jedna poznámka. To, čo ste hovorili, že možno sa mohlo urobiť na úvod viac. Problém bol v tom, že na úvod sme zavreli práve tým marcovým rozhodnutím vlády aj tie sektory ekonomiky, ktoré sme nemuseli. Ja chápem, že ste možno boli vyplašení, že čo sa bude diať, čiže ani vás za to nejako brutálne nekritizujem, ale tam nám nabehlo 70-tisíc nezamestnaných, a v momente to už sme chytali iba za chvost. Akonáhle sme spustili tie mechanizmy, ktoré sme nastavili, tak v druhom polroku sme vytvorili 30-tisíc nových pracovných miest s podporou nášho ministerstva, aby ľudia vedeli, momentálne, keď sa na nás pozerajú, každý tretí z vás, ktorý sa momentálne na nás pozerá, pracuje na základe toho, že jeho pracovné miesto podporuje ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny. A 80-tisíc živnostníkov pracuje kvôli tomu, že dostávajú pravidelne podporu z ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny. Viacej, má to veľa problémov. Niekedy nestíhame vyplácať všetko. Niekedy sa stanú, ktorú nespádnú do tejto pomoci, uvedomujeme si to, snažíme sa to individuálne riešiť, sú tam chyby, máme 130-tisíc živých zmlúv. Keď sa stanú chyby, obráťte sa kľudne aj na mňa, alebo na úrady práce, budeme to individuálne riešiť, aby sme naozaj našli pomoc každému.“

Moderátor: „Ďakujem. Vy ste sa hlásil o reakciu, pán poslanec. Nech sa páči.“

Ján Richter: „Pán minister, vyznieva to trošku, by som povedal, smiešne. My sme v marci odchádzali, končili ako vláda, vtedy tá epidémia a vôbec dosahy a všetko okolo toho boli niekde úplne na začiatku. To znamená, že v tom období vláda Petra Pellegriniho reagovala tak, že prijala veľmi tvrdé opatrenia hneď na začiatku, bolo logické. Ale vy ste postupne mali tie veci prehodnocovať. Viete čo sa zanedbalo? Prespali ste leto. V priebehu leta sa malo úplne inak pripraviť na druhú časť tej proste epidémie, a toto sa neurobilo. Ja si v plnej miere uvedomujem, čo sa týka úradov práce, aj si vážim, je tam drvivá väčšina žien, aj tie majú deti, aj tie mali problémy, ktoré súvisia s pandemiou a vôbec prispôbiť sa tomu, naopak, si myslím, že to až veľmi dobre zvládli na tieto veci, ale aj tam sa dalo, by som povedal, uvažovať, ako to vylepšiť, ako zrýchliť, aby tu neboli tie sťažnosti, ktoré sa tu často objavujú, a objavujú sa ešte aj teraz. My sme sa minulý týždeň o tom bavili hlavne v súvislosti s... Viete, ako obracajú sa aj na mňa, je to celkom prirodzené, ako bývalého ministra, a ťažko sa im v tomto smere, áno, budem to posúvať vám, aby ste ich v tomto prípade informovali...“

Milan Krajniak: „Áno, samozrejme.“

Ján Richter: „... prečo a ako, ale dovoľm si povedať, najväčší problém, a to sa týka aj pandémie kompletne, bolo leto, keď sa prespalo a nepripravili sme sa na tieto horšie časy, ktoré tu, bohužiaľ, sú.“

Moderátor: „Dobre, aby sme sa posunuli možno ďalej.“

Milan Krajniak: „Veľmi krátka poznámka.“

Moderátor: „Krátko, prosím, a položím otázku.“

Milan Krajniak: „Nebudem zdržovať. Pán poslanec, náš rezort neprespal leto, pretože práve v lete sme spustili všetky tie programy, na základe ktorých na jeseň vzniklo 30-tisíc nových pracovných miest. A nezaspali ani tí ľudia, ktorí aj v lete robili úplne na doraz. Tak by som to povedal, že pokiaľ by celý štát fungoval tak, s akým vypätím a nasadením fungujú zamestnanci Sociálnej poisťovne, najmä zamestnankyne, ako ste správne povedali, zamestnankyne úradov práce, z ktorých pätina bola už na karanténach kvôli COVIDu, a napriek tomu zvládajú tú agendu, tak by to možno v tomto štáte fungovalo lepšie, a ja im ešte raz všetkým veľmi pekne za to ďakujem.“

Moderátor: „Ak dovoľíte, aj položím otázku, lebo podľa ústredia práce je na úradoch evidovaných asi 200-tisíc uchádzačov o zamestnanie.“

Milan Krajniak: „Trošku viac.“

Moderátor: „204, plus-mínus, tam bude teraz za ten december. Máte aj percentuálne vyčíslené, aká je štruktúra tých nezamestnaných, koľko naozaj reálne tých ľudí súvisí nezamestnaných práve s koronakrízou, a ako podporiť naopak naspäť tú zamestnanosť, aby sa opäť dostali do pracovného procesu.“

Milan Krajniak: „Pozrite sa, to, čo som ukazoval, že počas tejto krízy pred tými desiatimi rokmi nám nabehlo 5 percent nezamestnaných, teraz nám nabehlo 2,5, a zatiaľ to ako tak držíme. Takmer všetci tí, ktorí sú tam nabehnutí, je to súvislosť s koronou, čiže je logické, že teraz, keď máme lockdown, dlhotrvajúci lockdown, už takmer, za chvíľu to budú dva mesiace, tak nám bude tá nezamestnanosť stúpať, to, čo my brzdíme, je, že aby sa to nestalo tak, ako pred rokom, že nabehlo 70-tisíc nezamestnaných a potom sme z toho postupne ťažko odkrajovali, takže štruktúra je takých, že si myslíme, že väčšina z nich, keby ekonomika mohla normálne fungovať, tak by sa okamžite vrátila do pracovného pomeru. A my sa jej snažíme, viete, čo chceme robiť?“

Moderátor: „Na tú pomoc práve som sa chcel opýtať, ako pomôcť tým ľuďom, aby tých ľudí zamestnali, tých nezamestnaných, tým podnikateľom dajme tomu.“

Milan Krajniak: „Poviem vám veľmi jednoducho. Máme takú schému, ktorá sa veľmi dobre osvedčila. Niekoľko príde o prácu a my, pokiaľ je už mesiac nezamestnaný, tak máme vypísanú takú schému, v ktorej budeme pokračovať teraz na jar, že mu budeme doplácať 122 eur mesačne k platu, aby si mohol dovoliť prijať aj o trochu horšiu platenú prácu, než akú mal predtým, pretože vlastne cez úrady práce mu budeme doplácať 122 eur mesačne, aby mohol akceptovať aj takúto slabšiu platenú, to sa nám veľmi na jeseň osvedčilo, a budeme v tom na jar pokračovať hneď, ako v budúcom mesiaci vlastne pominú tie najhoršie dôsledky.“

Moderátor: „Je tu tá podpora od 1. februára, že teda aj keď teraz niekto vytvorí pracovné miesto, tak už je dotované to pracovné miesto, ak sa nemýlim.“

Milan Krajniak: „Nie, nie, od 1. februára, takto, tie schémy fungujú stále, ale od 1. februára vlastne platíme tie peniaze zvýšené, to, čo som hovoril na udržanie pracovného miesta. Súčasne samozrejme existujú mechanizmy aj na podporu novozriadených pracovných miest, ktoré naplno nabehnú v marci, lebo vtedy sa vlastne začne aj v súvislosti s jarou otvárať tá ekonomika a zimnú sezónu, tak by som povedal, zimnú sezónu v cestovnom ruchu proste už nezachránime, takže sa pripravujeme na to, aby sme hneď na jar vedeli podporiť tých, ktorí začnú fungovať.“

Moderátor: „Čiže váš pohľad, pán poslanec, ako bývalého ministra, ako vrátiť tých ľudí znova do systému?“

Ján Richter: „Zopakujem znova ešte raz, že ja vítam a podporujem tie opatrenia, aj navýšenie tých kompenzácií, ktoré ste teraz... Kladiem si otázku, prečo až teraz, prečo to nebolo na začiatku? Dobré, nechcem sa k tomu ďalej vraci, ale treba si uvedomiť jednu vec, často spomínate číslo 30-tisíc, aj niečo, nových pracovných miest. Pán minister, 7 600 sa vytvorilo z projektu, ktorý ste pripravili, ktorý bol potrebný, myslím teraz sociálne služby, zamestnanci, samostatne zárobkovo činné osoby, ktorý vítam, ale tých 23-tisíc, to sú projekty, ktoré pokračujú, z toho použijem výraz, môjho obdobia. Vy by ste už teraz skôr mali rozmyšľať, ako urobiť všetko pre to, aby pokračovali ďalej. Ony sú dobré, platili aj za našej vlády, lebo riešia znevýhodnené skupiny. Mladí, mladých nám porástlo medziročne o 41 percent evidovaných. To je veľmi veľké číslo. Tí sa najťažšie zamestnávajú, lebo viacerí majú veľmi veľké ružové okuliare a očakávania, ktoré v tejto dobe asi tí zamestnávateľia budú mať veľmi veľký problém naplniť. To znamená, je nad čím aj v tejto chvíli veľmi vážne rozmyšľať, a nevidel by som to len tak, že toto, že Prvá pomoc dvakrát plus tieto veci kompletne porieši. Môj osobný názor je taký, že tie plošné opatrenia z hľadiska udržania pracovných miest, robia sa v podstate v celej Európe, je to pochopiteľné, ale či chceme, alebo nechceme, je to trochu umelé. Ja viem, že keby sme to nerobili, tak tá neevidovaná nezamestnanosť by bolo ďaleko, ďaleko horšia, ale my sme tak trochu súkromne na tú tému hovorili. Viete, kedy príde rozhodujúce obdobie?“

Milan Krajniak: „Keď sa začne otvárať ekonomika.“

Ján Richter: „Tak. Bodaj by to už bolo niekde cez leto, pretože už tie firmy nedostanú tú podporu, tú kompenzáciu na tých ľudí, a pokiaľ nebude pripravená výroba, odbyť, subdodávky a ďalšie veci, tam môže prísť to veľmi zlomové obdobie, že budú jednoducho veľmi vážne prepúšťať. Štruktúra nezamestnaných, bohužiaľ, aj za mňa bola vždy veľmi nepriaznivá, lebo máte 65-tisíc voľných pracovných miest, ale nie ste ich schopní obsadiť, lebo tá štruktúra nezamestnaných nie je vhodná na tie profesie, ktoré firmy žiadali.“

Moderátor: „To je dlhodobý problém, to nesúvisí s pandémiou.“

Milan Krajniak: „Som rád, že ste to povedali, pán poslanec, pretože ja som pristupoval tak a vždy k tomu pristupujem, že mňa nezaujíma, že kto niečo navrhol, alebo aké opatrenie urobil, ak funguje, ak to pomáha ľuďom, tak to budem podporovať. To znamená, keď som prišiel na ministerstvo, zobral som si, urobil som si audit všetkých opatrení, nechal som si vypočítať, že koľko eur dávame na toto

opatrenie, a koľko pracovných miest za to máme. Tie, ktoré som považoval za, povedal by som, neefektívne, alebo zbytočné, tie sme zastavili, a všetky peniaze sme dali do tých troch až štyroch opatrení, ktoré fungujú, a budeme v tom pokračovať aj na jar tohto roku. Ja sa necítim byť pyšný, že musím vymýšľať, objavovať Ameriku, alebo vymýšľať znovu koleso, každý bez ohľadu na to, či je z ministerstva, či je z vládnej koalície, z opozície, kto príde s niečím dobrým, má u mňa dvere otvorené, a garantujem, že si urobíme k tomu analýzu a podporíme to. Čiže v tomto, ak chceme pomôcť ľuďom, sa nemôžeme deliť na koalíciu a opozíciu, ja oceňujem, že niektoré tie návrhy, ktoré dávame, alebo teda mnohé, podporí aj opozícia.“

Ján Richter: „Drvivú väčšinu, ktoré sa týkajú politiky zamestnanosti.“

Milan Krajniak: „A ak bude mať aj opozícia nejaké návrhy, ktoré môžu pomôcť ľuďom, z mojej strany viem garantovať, že to vždy podporíme, ja sa nehrám na to, že musím byť pod všetkým podpísaný ja. Pokiaľ to pomôže, podporíme to.“

Moderátor: „Dovoľte, páni, jeden veľmi praktický problém. Množstvo mailov prišlo do môjho mail boxu, ktorí sa pýtajú na tú prácu z domu, čo už teda nie je odporúčanie, ale nariadenie, a to je veľmi dôležitá téma, pretože mnohí, od zajtra to platí, a mnohí nevedia, akým systémom. Pán minister, na úvod teda, akú má ministerstvo predstavu.“

Milan Krajniak: „Dobre, čiže mám dobrú správu takúto, v Zákonníku práce, v novele, sme upravili to, aby ľudia boli chránení aj na home office, pretože sa veľakrát stalo a sú štúdie, že ľudia, ktorí pracujú z domu, tak takpovediac, zamestnávateľia im dávajú viacej práce, lebo im dávajú tú prácu aj, no, nazvime to tak, že po pracovnej dobe, ako skontrolujete? Keď robíte osem hodín v ráci, idete domov a jasné, že zamestnávateľ vám nevolá. Keď ste doma, akým spôsobom to urobí? Čiže, aby ľudia vedeli, máte právo na odpojenie, takpovediac. Čiže, keď skončí vaša pracovná doba, nemusíme reagovať na požiadavky a ja neviem, mailly zamestnávateľa.“

Moderátor: „Čiže, to je len na tú pracovnú dobu, ako je štandardná v rámci práce.“

Milan Krajniak: „Áno. Samozrejme, že si môžu dohodnúť, že, čo ja viem, keď je na home office, tak to bude od desiatej do šiestej, to už je na dohode, ale proste tá pracovná doba platí. Ja si veľmi vážim na ministerstve mojich kolegov, že keď im aj o ôsmej, o deviatej večer zavolám, tak proste zareagujú a niečo, čo potrebujeme vyriešiť, riešia, ale nie je to ich povinnosť. Čiže to nie je tak, že zamestnávateľ nesmie sa obrátiť, ale nesmie diskriminovať a nikoho trestať za to, keď povie, prepáč, mám po pracovnej dobe, dovidenia.“

Moderátor: „A tá druhá vec. Kto každý teda môže ísť na ten home office, na tú prácu z domu?“

Milan Krajniak: „Každý, kto môže vykonávať svoju prácu z domu, má byť doma, taký je náš ... uznesenie vlády smerom k zamestnávateľom. A keďže sa na nás obracali ľudia, ktorí mali pocit, že by mohli vykonávať prácu z domu, napriek tomu ich zamestnávateľ núti, alebo žiada ich teda, aby chodili fyzicky do práce, a mali obavy kvôli MHD, alebo kvôli epidemiologickej situácii, všetky takéto podnety môžu posielat' na Inšpektorát práce.gov.sk, tam sú formuláre, kde ľudia sa môžu opýtať, či v ich prípade je tá ich požiadavka oprávnená, tá skratka je ip.gov.sk, a vedia si tam poslať žiadosť. Dohoda s Inšpektorátmi práce je, že to budú preverovať a riešiť najmä dohovorom, pretože vo väčšine prípadov ide iba o nedorozumenie.“

Moderátor: „Čiže nepôjde o nejaké sankcie, lebo aj o tých sa hovorilo.“

Milan Krajniak: „Nie, počkajte, však, je tam možné uložiť sankcie, ale pokiaľ ide o nedorozumenie, budú to riešiť dohovorom.“

Moderátor: „Dobre. Prídeme k tým sankciám, teda za aké... teda môžu byť, ale aby aj pán poslanec mal priestor, aby bola diskusia vyrovnaná. Ako vnímate to opatrenie? Asi na základe odporúčania odborníkov to prišlo, samozrejme.“

Ján Richter: „Najskôr, ak dovoľíte, práca z domu, áno, pandémie a vôbec život priniesol, že je vysoko aktuálna, a jediná vec, ktorú som vehementne podporil v tej novele Zákonníka práce, ktorú pán minister predložil do parlamentu, bola hlavne táto stať, áno, je treba jasne pomenovať, aké sú práva a povinnosti zamestnanca, práva a povinnosti zamestnávateľa v kontexte práce z domu, lebo to sú otvorené otázky, nehovoriac o tom, že niektoré veci posunula aj štvrtá priemyselná revolúcia, nové a nové profesie, ktoré bude v tomto smere prinášať. Preto je to veľmi dôležité. Samozrejماً vec, že ja v tejto chvíli celkom neviem, čo budú inšpektoráty práce ako kontrolovať. Môžu kontrolovať len podľa pracovných zmlúv u jednotlivých zamestnávateľov, kto podľa tej pracovnej zmluvy môže, alebo nemôže robiť a pracovať z domu. Len, viete, sú tu také normálne, pragmatické otázky, na ktoré sa aj na mňa obracajú ľudia, aj ľudia tí, ktorý chcú z domu pracovať. Mám malinký byt, v ňom tri malé deti, kde ja

dám... nehovoriac o tom, že ani technicky nemusí byť vybavený. On, ten zamestnávateľ mu teoreticky ponúkne, možno, že mu aj zakúpi nejaké tie veci, kto bude znášať tie náklady? Bude to refundovať štát? Vzhľadom na to, že to je prikázané, to nie je vôľa zamestnávateľa, to znamená, je tu veľmi veľa otázok, na ktoré by bolo treba dať odpovede, možnože aj zamestnávatelia to čakajú. Mal som si možnosť prečítať Podnikateľskú alianciu Slovenska, no, pán výkonný riaditeľ bol veľmi, veľmi tvrdý vo svojich vyjadreniach, to znamená, že zďaleka nie všetky otázky majú zodpovedané.“

Moderátor: „To som sa aj chcel opýtať, lebo naozaj pre mnohých zamestnávateľov sú to náklady navyše, čo sa týka práce z domu...“

Milan Krajniak: „Pozor, pozor, toto, ak to takto, ako ste to pomenovali, je to nedorozumenie. Poviem to na príklade, ktorý všetci si vieme predstaviť. Aj úrady práce je práca, to znamená, že my máme povinnosť nariadiť každému aj na ministerstve prácu z domu, kde je to možné. Ale ak z hľadiska techniky napríklad, lebo tak to je, že z hľadiska techniky nebolo možné, aby pracovali z domu, lebo tam sú chránené siete, keď vyplácajú peniaze, no tak samozrejme, že museli urobiť to ako zamestnávateľ, že sme presunuli asi tisíc notebookov, aby to mohli robiť. A pokiaľ to nemohli robiť, je logické, že tí ľudia chodili do práce. Čiže o tomto niet pochýb.“

Moderátor: „Len ak sú stanovené podmienky na tú prácu z domu, čiže nie je to pravidlo.“

Milan Krajniak: „Samozrejme, a práve preto nikto nebude, prepáčte, ja neviem, či je to východniarsky výraz, ale proste používam ho, nikto nebude šikanovať, alebo džubovať zamestnávateľov kvôli tomu, že naozaj majú podmienky, že nevedia tomu človeku dať, ale budeme preverovať podnety občanov, ktorých ja som dostal x, kde sa mi zdalo zrejme, že táto pani účtovníčka asi môže pracovať z domu, no tak sa inšpektoráty práce opýtajú, že naozaj je to tak, že ona musí chodiť do práce? A to som si nevymyslel len ja, prosím vás pekne, na pandemickej komisii povedali všetci epidemiológovia, dobre, chceme, aby deti mohli chodiť do školy, tam, kde je to možné, kde to epidemiologická situácia dovoľí? Chceme, aby ľudia mohli chodiť do práce? Ja som povedal, áno, chceme, aby mohli chodiť do práce. Tak potom všetky ostatné opatrenia musíme nastaviť tak, aby sme to riziko čo najviac zmenšili.“

Moderátor: „A tam je to testovanie teda, pre tých, ktorí chcú chodiť do práce.“

Milan Krajniak: „Samozrejme, ale čo sa týka tohto, ja som musel povedať a zaručiť sa, že, pán minister, ale všade, kde sú možné home office, musia byť home office. Povedal som, dobre, budeme preverovať každú žiadosť, alebo teda sťažnosť občanov, ale nebudeme to robiť šikanóznym spôsobom, veď my potrebujeme, aby prežili aj podnikatelia, aby mohli tie pracovné miesta dávať ľuďom, ktorí tam pracujú. Čiže žiadny pohon na podnikateľov nebude, akurát, aby ľudia, ktorí si myslia, že majú právo byť doma a pracovať z domu, aby sa mali na koho obrátiť, kto tú ich sťažnosť preverí.“

Moderátor: „Dobre. Možno k tým kompenzáciám, aká je vaša predstava? Lebo napríklad nielen zo strany zamestnávateľov, ale aj zamestnancov, ktorí, ja pracujem napríklad z domu, pripojím sa na tú sieť na internet, v podstate, de facto je to sieť, ktorú si platím zo svojich súkromných zdrojov, mal by tam možno pri tomto prípade zamestnávateľ nejakú prispievať?“

Ján Richter: „Jednoznačne mal, pokiaľ plní úlohy, ktoré sa týkajú výkonu práce ako takej, to znamená, práve to bola tá otázka, bude to vyslovene základ zamestnávateľa? Oni sa pýtajú a kladú nám tie otázky, alebo to bude štát, ktorý aspoň časť tých vecí bude nejakým spôsobom refundovať. Na toto možno treba dať čím skôr odpoveď. V tom prípade ďaleko, ďaleko viac, v úvodzovkách, budú tlačiť tých ľudí na tie domáce práce, pokiaľ tomu vyhovuje, určite nepôjdu od linky v automobilke ľudia robiť z domu, to, bohužiaľ, ale je tam veľmi veľa. Viete, účtovníčka mi volala jedna, a pýta sa, čo ja mám robiť? Mám desiatich živnostníkov, robím im účtovníctvo, a ďalšie veci, tí živnostníci nemajú ani počítač, oni mi tie faktúry donesú osobne tam, a ja to nahadzujem. Ako, môžem ja ísť do práce, alebo nemusím? Samozrejme, odpoveď musí dať niekto iný, či je technicky pripravená doma tie veci robiť, a či je napríklad doma pripravená tých ľudí aj prijímať. Ale to sú individuálne prípady.“

Milan Krajniak: „Pani živnostníčka je iný prípad, lebo ona je sama sebe zamestnávateľom, to znamená, ona sama sebe sa rozhodne, akým spôsobom je to pre ňu výhodné. Tu ide o právo tých ľudí, ktorí sa boja ísť do práce, lebo majú pocit, že epidemiologická situácia v tom regióne, kde sú, je vážna, aby zostali doma. To znamená, že preto sme tam dali, doteraz to bolo, že zamestnávateľ si môže rozhodnúť, ktorý áno, ktorý nie. Teraz sme to posunuli, to právo, viac na stranu zamestnávateľa, aby tam, kde je to možné, však kto o tom vie najviac, či je to možné? Ten zamestnávateľ a zamestnanec. Ak má zamestnanec pocit, že mu je nejaké právo upreté, môže sa obrátiť na inšpektoráty práce. Ešte raz opakujem, nebude, a ani to nebolo nikdy v úmysle, nejakým spôsobom ich šikanovať. Ide naozaj o to,

že dobre viete, ľudia sú všelijakí, aj tvrdohlaví, aj niekto povie, á, budeš chodiť do práce, hoci to nie je nutné. Má to zmysel v tejto epidemiologickej situácii? A čo sa týka tých detí, to, čo ste vraveli, to je dôležitá vec, že dnes tam, kde to regionálny úrad verejného zdravotníctva umožní, budú môcť aj tie deti chodiť aspoň do materských škôl a do prvého stupňa základných škôl. A veľa ľudí sa ma pýtalo, že ako to bude s jasľami. Tak len aby ľudia vedeli, ako odkaz, informáciu, my sme jasle nikdy nezavreli rozhodnutím ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny, či sú jasle otvorené, alebo zavreté, závisí od regionálneho úradu verejného zdravotníctva, alebo od zriaďovateľa. Čiže my nezakazujeme mať otvorené jasle, a dokonca ani ambulantné zariadenia sociálnych služieb. Závisí to čisto na zriaďovateľovi a regionálny úrad verejného zdravotníctva.“

Moderátor: „Dobre páni, sme v závere diskusie, ten čas je rýchly naozaj. Ale jedna vec ešte, ktorá najmä Smeru-SD prekáža a my sme tu už minule o tom diskutovali, ale teraz zrejme sa tá novinka dostane už do zákona o tripartite, to je ten sociálny dialóg, kde vypadáva KOZ ako jediný sociálny partner. Aké sú tie základné, poprosím stručne naozaj, tie výhrady.“

Ján Richter: „Veľmi stručne. Povedal som, že Zákonník práce, to, čo vnímame ako pozitívum, je tá otázka práca z domu. Tie ďalšie prílepký, ktoré tam boli, 65 rokov a možnosť rozviazať, respektíve 15-roční, možno sa treba zamyslieť nad tým, či to nie je detská práca, ale v poriadku. To nie. Najväčší problém je skutočne tripartita a vôbec sociálny dialóg, ktorý tu nefunguje. Osobne som stále presvedčený, že pán minister trestá Konfederáciu odborových zväzov za to, že niekde vyjadrila iný názor, hlavne pri vyjednávaní minimálnej mzdy a hľadá iné riešenia. Ale toto riešenie, ktoré je v zákone teraz, je dobré. Je objektívne, je spravodlivé. Odborárov zastupujú najpočetnejšie organizácie, ktoré reprezentujú za sebou fabriky, zväzy a ďalšie. Akékoľvek iné riešenie je scestné riešenie.“

Moderátor: „Dobre, vaša reakcia.“

Milan Krajniak: „Vysvetlím to veľmi jednoducho, aby to diváci pochopili, lebo však my s pánom poslancom sa o tom bavíme dlho, ale aby ľudia vedeli, o čo ide. Tripartita sú traja. Predstavte si, že vy ste vláda, tam sú odbory, tu je zamestnávateľ. Hej? Ako príklad. Tripartita sa zvoláva tak, že vy ako člen vlády, dobre, aby som to zahral dobre, ja pošlem pozvánky vám obom.“

Moderátor: „Áno, tak ste minister.“

Milan Krajniak: „Dobre. Pošlem pozvánky vám obom, vy prídete, pán poslanec nepríde. A v stanovách je napísané, že pokiaľ nepríde, nemôžeme rokovať. Zákon sa mení tak, že ten, kto nechce prísť, nech nepríde a ostatní, aj odbory, ktoré budú chcieť prísť, budú môcť. A potom tuto zástupca odborov odíde von a povie do médií, nefunguje sociálny dialóg, minister nás nepozýva. Ja hovorím, ja vás pozývam, aj teraz podpíšem pozvánku, prídte, oni neprídu, ale nemôžeme rokovať.“

Moderátor: „Dobre, tak ste otvorili nožnice, aby tam bolo viac zástupcov.“

Milan Krajniak: „Nemôžeme rokovať. A oni hovoria, nefunguje sociálny dialóg, ale veď ja vás volám. Aj som v parlamente povedal, pán poslanec, ktorýkoľvek poslanec Národnej rady, tak ako každý mesiac zvolávam rokovanie tripartity, pozvem vás, prídte, nech príde ktokoľvek z odborov, ktokoľvek zo zamestnávateľov, každý má dvere u mňa otvorené a môžete si skontrolovať, a ja som aj naskenoval tie pozvánky, že teda pozývam naozaj každého, ale keď niekto zo slobodnej vôle nepríde, ja ho neviem, nepošlem pre neho policajtov, aby ho donútili prísť rokovať na ministerstvo práce.“

Moderátor: „Čiže nie je to niečo osobné, lebo asi registrujete, že je tam podanie na Generálnej prokuratúre?“

Milan Krajniak: „Nie a teraz vám poviem, že viete, prečo je to divadlo? Pretože v tom čase, keď hovoria, že nefunguje sociálny dialóg, my sme rokovali o Zákonníku práce, kde sme akceptovali x pripomienok odborov, na ministerstve sme rokovali, rokovali sme o inšpekcii práce, kde sme odstránili dve ich námietky tak, aby boli zapracované. Rokujeme o dôchodkovej reforme. Áno s tými, ktorí hovoria, že s nimi nerokujeme. No tak podľa mňa je to šaškáreň.“

Moderátor: „Pán poslanec.“

Ján Richter: „Pán minister, poďme, vráťme sa do toho obdobia, myslím, že v auguste to bolo, keď odišli odborári. No potrebovali ste ešte nejaký čas rokovať, vyjednávať, hľadať nejaký prienik s jednými, s druhými. Aj tomu rozumiem, veľakrát bolo, že ja som Hospodársku radu prerušil a poďme individuálne, vráťme sa, to je úplne normálne, pretože ten proces toho vyjednávania je veľmi zložitý.“

Milan Krajniak: „To sa stalo.“

Ján Richter: „No ale viete, čo sa stalo? Vy ste si zobral zamestnávateľov, poďte, idem s vami jednať, odborári zostali vonku s tým, že vy sa so zamestnávateľmi dohodnete a oni to budú musieť akceptovať.“

Milan Krajniak: „Nie.“

Ján Richter: „A to je zlé, to je proti odborom, tam musia byť aj tí odborári prítomní.“

Milan Krajniak: „Však to je to, čo vy, pán poslanec neviete, preto vás volám, príd'te sa pozrieť, lebo takto to nebolo. Tak ako som x-krát rokoval s odborármi zvlášť, tak som x-krát rokoval so zamestnávateľmi zvlášť a volám ich, poďme rokovať spoločne o čom chcete. Pozvem vás, príd'te si to pozrieť, aby ste videli.“

Moderátor: „A to tá novela ošetruje teraz v prípade, že tam budú aj iní odborári.“

Milan Krajniak: „Ošetruje, áno.“

Ján Richter: „Ošetruje zle.“

Milan Krajniak: „Ja si myslím, že dobre.“

Ján Richter: „Ošetruje zle, lebo podľa toho môžu vypadnúť tí, ktorí reprezentujú, ktorí majú nad 100-tisíc členov.“

Milan Krajniak: „Nesmú, nesmú. To je omyl.“

Ján Richter: „Ale potom sa nič nemení, načo ste to robili?“

Milan Krajniak: „Mení sa jedna vec.“

Ján Richter: „Aby sa znechutil, zneistil.“

Milan Krajniak: „Nie. Mení sa iba jedna jediná vec. Že zamestnávateľov tam máme štyri združenia, za odbory je tam jedno združenie. A budú môcť byť dve ďalšie, to znamená, že budú mať silnejšie zastúpenie.“

Ján Richter: „24 slovenských odborových zväzov im dalo istú kompetenciu. To je konfederácia, niečo ako švajčiarska. Ale subjekty sú slovenské odborové zväzy.“

Milan Krajniak: „Ale máme tu lekárov, zdravotné sestry, ktorých oni nevzali a oni tiež chcú vyjadriť svoj názor. A mne nevadí, keď tam budú aj ďalší odborári. Pozvem každého.“

Moderátor: „Dobre, tie nové pravidlá sú stanovené, počkáme si, ako reálne bude vyzerat' ďalšie rokovanie tripartity. Ďakujem veľmi pekne, že ste prijali pozvanie do dnešnej relácie. Všetko dobré, dovidenia.“

Ján Richter: „Pekný zvyšok nedele.“

Milan Krajniak: „Dovidenia, peknú nedeľu.“

Moderátor: „Ďakujem ešte raz.“

12:27

Komunikácia vlády

Moderátor: „A o náladách v spoločnosti, ako sociálne odlúčenie vplýva na psychiku ľudí a či sú prísnymi opatreniami obmedzované aj naše základné práva a slobody, budú v závere relácie diskutovať riaditeľka Národného centra pre ľudské práva Sylvia Porubánová a politický analytik Ján Baránek.“

Reportáž D. Šmukovej o situácii v školstve a návrate detí do škôl.

Moderátor: „A pozývam vás sledovať aj ďalšiu časť relácie V politike. Teraz budeme analyzovať súčasný politický, ale aj spoločenský stav. Mojimi hosťami budú Sylvia Porubánová, sociologička, riaditeľka Slovenského národného strediska pre ľudské práva. Dobrý deň.“

Sylvia Porubánová, sociologička, riaditeľka SNSLP: „Dobrý deň, ďakujem za pozvanie.“

Moderátor: „A po ľavej ruke sedí Ján Baránek, sociálny, politický analytik, Polis Slovakia. Aj vám dobrý deň.“

Ján Baránek, sociálny a politický analytik, Polis Slovakia: „Dobrý deň vám prajem.“

Moderátor: „Dobre, dáma a pán, ďakujem vám pekne, že ste prijali pozvanie, pretože naozaj sa toho veľa deje. Pokojne si to môžete vypnúť, pán Baránek, to sa stáva, už aj niektorým ministrom to tu zazvonilo. To je úplne v poriadku. Začnem naozaj tou vážnou témou, to je návrat detí do škôl, pani Porubánová, pretože naozaj keď to zoberieme z toho sociologického hľadiska, tak je tu obrovský výpadok učiva, aj socializácie v rámci detí medzi sebou. To znamená, ako to môže ovplyvniť ten ďalší vývoj tejto generácie?“

Sylvia Porubánová: „Áno, ďakujem za tú otázku, ale treba ju zasadiť do širšieho rámca, širšieho kontextu. Myslím si, že tu už panuje aj všeobecná informovanosť, dá sa povedať aj zhoda v tom, že

nemožno stavať na váhu vzdelanie a prerušenia vzdelania a váhu zdravia dajme tomu. Ale nejde teraz v žiadnom prípade len o veľmi vážne dôsledky, ktoré sa týkajú prerušenia prezenčnej výučby a tie veci, ktoré nemôžeme ľahko prognózovať, aký to bude mať dopad na ďalší život a ďalšie vzdelávanie detí. Týka sa to samozrejme tých najmenších detí, najmenších školákov, kde je veľmi ťažko bez toho priameho kontaktu s učiteľom sa naučiť základy písania, čítania, dajakých matematických operácií, ale aj tých, ktorí prechádzajú na iný stupeň škôl. Ako sa pripraviť na strednú alebo vysokú školu dištančne. A nehovoriac samozrejme aj o tom, čo ste spomenuli už, že je tu veľmi vážny problém absencie sociálnych kontaktov, tých vzájomných interakcií v škole. A ďalšia vec, ktorú by som ja rada spomenula, je nesmierny nárast úzkostných stavov u detí, ktoré môžu viesť až do emocionálnych porúch. Pretože dá sa povedať, že už jeden kalendárny rok tie deti s krátkymi prestávkami takmer, sú doma. Deti a mladí ľudia. To je ďalšia vec a veľmi asi nepopulárna vec, ale treba ju povedať, je aj to, že nie všetky deti žijú vo funkčných rodinách a v ideálnom prostredí. Čiže najviac táto situácia zasahuje deti zo sociálne znevýhodneného prostredia, kedy o to viac prichádzajú aj o tie návyky a dobré stereotypy, ktoré sú nevyhnutné. Ale týka sa to aj napríklad väčšej ohrozenosti detí násilím, či už súrodeneckým alebo sú svedkami konfliktov v rodinách, keďže na malej koncentrácii tých domácností sa všetci kumulujú. A nehovoriac o veľmi vážnej veci, ktorá sa tiež podľa mňa nie často zdôrazňuje, že to, že deti trávajú na internete, na sociálnych sieťach niektoré až 16 hodín denne, často bez kontroly dospelých, ich vystavuje do pozície obetí. Obetí potenciálnych sexuálnych násilníkov, ktorí si samozrejme túto situáciu užívajú a vyhľadávajú tieto kontakty. Už som to myslím aj spomínala v tejto televízii, že je veľmi nebezpečné to, že už také desať, dvanásťročné deti po kontakte na sociálnych sieťach sú na 80 percent ochotné sa stretnúť s kýmkoľvek aj fyzicky. Takže to je celý komplex vecí, ktoré musíme brať do úvahy a nehovoriac o tom, že má to aj taký veľmi dôležitý rozmer hodnotový, spoločenský. Myslím si, že školy by naozaj mali byť posledné, ktoré sa zatvárajú a prvé, ktoré sa otvárajú aj z toho dôvodu, že táto kontinuita má význam aj morálny, posilňujúci spoločnosť. Asi nie je náhoda, že aj v čase druhej svetovej vojny, v čase ohrozenia bombardovaním v mestách, školy fungovali. A myslím si, že to má naozaj ten morálny, etický rozmer v sebe. Takže aj na toto treba brať ohľad.“

Moderátor: „Ďakujem pekne za odpoveď. Ja sa vrátim k tomu tráveniu času na počítači naozaj, lebo to je veľmi dôležitá téma. Ale skôr predtým pán Baránek tak politicky, naozaj najväčšie pnutie medzi premiérom a medzi ministrami, pánom Sulíkom alebo ministrami SaS, stali sa aj v tomto prípade návratu do škôl práve deti rukojemníkmi tohto ich spoločného sporu pretrvávajúceho?“

Ján Baránek: „Tak vidíme, že stali a nie prvý raz, niečo podobné už bolo pred Vianocami, ešte minulý rok na jeseň, keď sa premiér vyhrážal, teda keď pre toto a toto sa mu niekto z SaS neospravedlní, že to stopne. Zas to bolo o tom, že deti sa mali vrátiť do školy. Ako robiť si z detí rukojemníkov, to je cynické. Ja si nepamätám civilizáciu, ani kultúru z histórie, kde takéto niečo bolo. Ak nehovorím o Sparťanoch, ktorí hádzali tie postihnuté narodené deti údajne z útesu. Ale toto si fakt nepamätám ani za komunistov, nemám historicky doložené ani z obdobia nacizmu, fašizmu v Taliansku, že takéto niečo, žeby deti boli rukojemníkmi.“

Moderátor: „...ďalší aspekt, aké to má riešenie?“

Ján Baránek: „Riešenie? Žiadne riešenie.“

Moderátor: „Nemá to riešenie?“

Ján Baránek: „Jasné, že nie. Ako za súčasnej konštelácii a komunikácii nie. Lebo prosím vás, keď tu sedel pred mnou, alebo tam, to je jedno, sedel premiér, on opätovne povedal, že Sulík je de facto masový vrah, ale kvôli stabilite koalície zostane vo vláde. Tak ako chcete, keď z jeho uhla pohľadu je masový vrah a nechá ho tam a nerieši to, tak aké chcete riešenie? Ja vám poviem inak, riešenie je také, že samosprávy to zoberú na seba a že samosprávy začnú otvárať, lebo sú zriaďovateľmi, základných škôl sú obce, stredných škôl sú VÚC-ky a že to zoberú na seba a že to začnú oni robiť.“

Moderátor: „To nie je prvý prípad, bolo to aj pri testovaní, že samosprávy si zobrali na svoje plecia iniciatívu, teraz vieme, že aj hygienici regionálni otvárajú alebo neotvárajú školy. To znamená, načo je vláda?“

Ján Baránek: „To som sa vás ja chcel opýtať, ako rečnícky.“

Moderátor: „Akú má funkciu?“

Ján Baránek: „Načo máme vládu, hej? Ja neviem, neviem, načo máme vládu v tomto prípade, lebo taký chaos ja si nepamätám, odkedy si pamätám históriu, to je snáď od pätnástich rokov, tak takéto niečo tu nebolo. Nevie, načo máme vládu, aby robili chaos. Tu bol pán Krajniak, ktorý sa ako tak

snaží vnieŤ do toho chaosu aspoň trochu ratia, ale ono to nefunguje. Viete, tento ťtát prestal fungovať. Tento ťtát prestal fungovať z viacerých aspektov. Prestal fungovať právne, lebo sa tu prijal, generálny prokurátor to vyťetruje, jednoducho hlavný hygienik tu prijímal rozhodnutia v rozpore s ústavou a tak ďalej, a tak ďalej. Ale čo je najhoršie a tým to uzavriem, je tu sociálny rozvrat. Je tu absolútne sociálny rozvrat, čo sa nerieťi, čo sa nerieťi ani na tlačovkách, jednoducho nám tu padajú ľudia pod hranicu chudoby. A je tu rozvrat v psychickom zdraví ľudí. Obyvateľov tohto ťtátu.“

Moderátor: „Pán Baránek, rúťsko vás poprosím, budem mať zase veľa mailov.“

Ján Baránek: „Ono mi padá, nechce byť na mne.“

Moderátor: „Je tu taká spona, taká spona. Dobre, ďakujem pekne za odpoveď. Môžete, pani Porubánová, zareagovať, možno na ten rozvrat, o ktorom hovoril pán Baránek a možno to posuňme, nerád by som odiťiel od tej témy, teda naozaj že tie deti trávajú za počítačom dlhé, dlhé hodiny. Hovorili ste 16 hodín denne až teda možno. Voľakedy práve tu bola tendencia tie deti dostať do ulíc, proste nech ťportujú, nech sa socializujú. Aké ťkody môže práve tá dlhotrvajúca pandémia napáchať v tomto? Vráti sa nám tie deti do ulíc eťte vôbec?“

Sylvia Porubánová: „Eťte sme nespomenuli aj ďalťí dopad, ktorý je vlastne na konkrétne rodiny. Je to teraz takmer povinnosť pri všetkých zameťnaniach, kde je to možné, pracovať doma. Skúsme si predstaviť aj tú situáciu, že dlhodobo celé mesiace bude z home office pracovať matka, otec a budete mať v domácnosti dve alebo tri deti ťkolopovinné, ktoré každé, nie je to možné ani technicky zdieľať cez prostriedky. Nie je to možné ani z hľadiska dajakého ťúkromia, nejakého ťústredenia sa a to už nehovorím o tom, že aký to môže mať dopad naozaj, ak na rôznych typoch pandemického oťetrovného a pandemických OČR-kách bude niektorý z rodičov, obvykle matky. Tak to je ten vážny problém, o ktorom hovoríme, že aj keď sa situácia pandemická trochu zlepťí, tak mnohí z tých alebo mnohé z tých, ktoré dnes majú prácu, sú už de facto nezameťnaní, pretože asi ťažko nadviazať na opäť normálny kolobeh zameťnaneckého pomeru alebo trvalého pracovného miesta z dôvodu pandémie ale aj z dôvodu starostlivosti o ďalťích členov rodiny tá situácia je taká, aká je v tých rodinách u nás. Takže z toho dôvodu, opäť sa vrátim k tomu, čo som povedala na začiatku, to je nesmierne dôležité, nič teraz nie je vedľajšie, nič nie je partikulárne, všetko je rovnako dôležité. A vráťme sa aj k tej komunikácii, preto je nesmierne dôležité, čo sa dá urobiť teraz, aby tá komunikácia, opakujeme to donekonečna, aby tá komunikácia politických aktérov bola absolútne jednoznačná, ťstriedna, zrozumiteľná, nekonfrontačná a nezáviňujúca ľudí, pretože ľudia naozaj si nevybrali túto situáciu a napriek všetkému, aj napriek tej situácii, že na Slovensku väčťina ľudí jednoducho nemá naťetrené zdroje, pri tom výpadku príjmu nemajú ako preklenúť dôstojne túto situáciu, napriek tomu to eťte stále znášajú veľmi dôstojne ľudia a ani nikto netuťí, z akých rezerv čerpajú, myslím finančných, ale aj mentálnych rezerv. Tak jediné, čo ľudia potrebujú v tejto situácii, je naozaj posilnenie, posilnenie, láskavý prístup, veľmi sluťný prístup a iba tak môžeme očkaávať, že naozaj tá sila a ťúčinnosť eťte dajaký čas vydrží. Lebo nikto nie je jasnovidec v tejto chvíli, nikto nevieme predvídať, ani odborníci, ani epidemiológovia, ani virológovia, ani prognostici dneska vám nepovedia, ako dlho bude táto situácia trvať, ako dlho budeme ťiť v situácii núdzového stavu konkrétne.“

Moderátor: „Eťte ak dovolíte, vrátim sa k tomu takou krátkou podotázkou, čo ste spomínali, že teda ťkoly by sa mali zatvárať posledné, otvárať prvé. Lebo to samotné diťtančné vzdelávanie nenahradí prezenčné vzdelávanie. A teraz sa ozývajú aj riaditelia najmä ťpeciálnych ťkól, že nevedia udržať už ani tú pozornosť detí za tým počítačom. To nevedia na hodinách, nie to eťte takto diťtančne, to znamená, je možno efektívny návrat detí do ťkól nastavený správne, čo teraz tá vláda hovorí, že keď sa budú testovať rodičia, keď sa budú testovať učitelia, prípadne budú vakcinovaní, je to efektívny nástroj?“

Sylvia Porubánová: „Určite áno, napokon renomovaní infektológovia hovoria o tom, že bude treba samozrejme zaočkavať učiteľov, učiteľky a bude potrebné deti testovať možno aj niekoľkokrát do týždňa, pokiaľ hovoríme o antigénových testoch. Samozrejme, sú tu aj iné možnosti. Naťi predrečníci spomínali príklad rakúskeho testovania, ten rakúsky model. Číže treba otvoriť oči, uťi, aj príležitosti aj novým rieťeniam, ktoré sú. My všetci reagujeme vlastne, reagujeme, aj odborníci, aj politici musia reagovať, byť reaktívni. Ak je tu taká možnosť, ak sa v priebehu ostatných týždňov vynorila možnosť, ktorá môže pomôcť v tých zónach alebo v tých oblastiach, ktoré sú lepšie na tom epidemiologicky, otvárať ťkoly, tak nám nezostane nič iné, ako to urobiť. Nemôžeme sa spoliehať teraz na celonárodné rieťenia pre všetkých rovnaké. To asi nebude fungovať.“

Moderátor: „Keď hovoríme o tej komunikácii, pán Baránek, tak ako premiér tu bol a spomínal teda, že už dva týždne vie o tom rakúskom modeli a zatiaľ teda nemá žiadnu informáciu, že by sa to niekde pohlo, aj keď zadal už štátnym hmotným rezervám teda údajne zadanie. Bol tu pred dvoma týždňami minister Krajčí, ktorý povedal, že v stredu, to znamená pred desiatimi dňami k dnešnému dňu sa bude rokovať o FFP2 respirátorov zadarmo pre seniorov, nič sa stále nedeje. To znamená, nakoľko sú možno, tak ľudovo, nakoľko sú možno naši ministri, prípadne premiér neriadené strely? Teda či naozaj si stoja za tým, čo povedia?“

Ján Baránek: „Pozrite, tá vláda má jasnú štruktúru, jasnú hierarchiu a šéfom vlády je stále premiér, bez ohľadu na to či zostane doma a pozerá zasadnutie vlády online alebo či je vo Francúzsku. On je šéfom vlády. Preto sa volá premiér, šéf exekutívy. No a jednoducho jeho psou povinnosťou je, ak niečo nefunguje, to naprávať. Tí ministri, on ich riadi, on im zadáva úlohy. No pokiaľ ten minister tú úlohu nesplní, tak on má zasiahnuť. Takže tu nie je o tom, to nie je o tom, že on sa sem posadí a začne vám tu rozprávať, že to je ich vina, to oni neplnia. Však on je premiér. Oni nie sú partneri v nejakom občianskom združení. Oni sú jednoducho vláda a on je šéf exekutívy. Nech on vypráva koľko chce, čo chce, o tisícoch mŕtvych, ktoré ma Sulík, nie, ak sú to tisíce mŕtvych kvôli nekonaniu, on ich má na triku, nie Sulík. On má na triku to, že tu nie sú tie dvojcentimetrové testy, ktoré sú v Rakúsku, pre deti, o tom sa bavíme, áno?“

Moderátor: „Áno.“

Ján Baránek: „To je na jeho triko. Snáď si nemyslíte, keď sa bude hodnotiť historicky táto vláda, že si niekto spomenie, že Sulík nestihol objednať testy, nie, šéfom vlády bol Matovič, nie Sulík. To si on ako doteraz neuvedomuje zrejme, lebo stále sa správa ako aktivista. Nespráva sa ako politik. Správa sa ako aktivista.“

Moderátor: „No tam smerovali vtedy na neho aj moje otázky v úvode relácie, že teda predsa je premiérom, takže má istú zodpovednosť byť na Úrade vlády, napriek tomu teda nezasahovať do toho rokovania.“

Sylvia Porubánová: „Má konečnú zodpovednosť, áno. Častokrát sa to tak zahmlieva ako keby niektorých ministrov, sa dala tá konečná rozhodujúca zodpovednosť dala delegovať na niekoho iného. Na odborníkov, na hygienika. Nie, konečnú zodpovednosť má presne bez ohľadu na jeho fyzickú prítomnosť alebo dokonca aj bez ohľadu na to, či sa dištancuje a tvrdí, že tohto rozhodnutia sa nezúčastní, jednoducho je to on. A nikoho vlastne nezaujímajú osobné nejaké nepriateľstvá, animozity. Nebudeme si nahovárať, že aj v iných prípadoch iných vlád v iných krajinách sa nemusia zrovna ľúbiť ako tí členovia vlády.“

Moderátor: „Aj pri minulej vládnej koalícii...“

Sylvia Porubánová: „Ale aj v iných krajinách, určite sú tam osobná väčšia atraktivita medzi jednotlivými členmi, aj možno vyslovene odpudzujúce vzťahy, ale musia držať jednu líniu a navonok prezentovať to, že ich názor je konsenzuálny. Pretože nič tak neznepokojuje ľudí ako to, ak sú tie názory absolútne difúzne. Keď nerozumieme, že čo, koho vlastne máme počúvať, komu sa máme podvoliť, s kým máme byť súčinní? To je veľmi nebezpečné.“

Moderátor: „Áno a dokonca, môžete zareagovať pán Baránek, ale doplním to otázkou, dokonca premiér tento týždeň povedal dosť silný výraz, že teda strany Za ľudí a SaS sú populistické strany. Korektný jeho názor z vášho pohľadu? Len preto, že nesúhlasia s ním, asi v takom kontexte to povedal.“

Ján Baránek: „Keď to hovorí Igor Matovič, tak viete, to ako keby vlk obvinil líšku, že loví sliepky. Samozrejme, že to je populistické. Viete, tu ten komunikačný chaos totižto prerastá do takej miery, že ľudia nevedia, čo majú robiť. Jednoducho keď Krajniak povie, že on vlastne nevie, že čo vlastne by urobil, či by otvoril školy, neotvoril školy. A viete čo je na tom najhoršie, že tu sú ľudia zneisťovaní a šíri sa tu strach. Strach je to najhoršie, čo v takejto situácii môžete robiť. A exekutíva a aj niektoré médiá, nehovorím teda vy, ale niektoré médiá ten strach jednoducho podporujú. Nevidíme, totiž ľudia potrebujú vidieť svetlo na konci tunela. Nevidia ho ekonomicky, lebo padajú na hubu, doslova padajú na hubu. Ja teraz nemám čas čítať tu tie správy, ktoré dostávam od tých, čo ja viem, slobodná matka, ktorá mi napíše, že od zajtra končí a musí sa nechať živiť starými rodičmi a to je strašné. To sú strašné veci. A ľudia potom nerozumejú niektorým veciam. Viete, ja som doteraz neporozumel, prečo odvolali Sabola? Doktora Sabola. Má tam emeritný prednosta ARO docent Török, zhodou okolností môj priateľ, tu hovoril o úspechoch liečby, akú majú v Košiciach a za pár dní zrazu odvolávajú riaditeľa toho ústavu. A jak mám tomuto rozumieť? Akože prečo? To teraz zistil minister zdravotníctva, že on tam

vládol nejakou diktátorskou rukou alebo nejakí udavači na neho? A viete, ako si má bežný človek toto vysvetliť, keď na jednej strane dostane informáciu, že v tejto košickej nemocnici majú vysokú úspešnosť v liečbe COVIDu a za tri-štyri dni odvolajú riaditeľa tejto nemocnice. Viete, to sú, viete, to ako keby Stalin v zlomových bodoch druhej svetovej vojny odvolal Žukova. Ešte ani ten Stalin nebol takú tupec, aby takéto niečo urobil. A my tu máme, na jednej strane dostane bežný človek informáciu, volič, môj otec napríklad, to je bežný volič a žije len z informácií z médií, dostane informáciu, že tu a tu sa podarilo vyliečiť, ja neviem, 85 percent alebo ja neviem, koľko to bolo, ťažkých covidových pacientov, hurá, môj otec sa poteší, moja sestra sa poteší, hurá, hurá, hurá a za štyri dni povedia, že asi je to všetko inak, lebo riaditeľa toho ústavu odvolajú.“

Moderátor: „No ono to prišlo zhodou okolností v deň, keď hovoríte o profesorovi Sabolovi, ono to prišlo v deň, keď sa prevalila tá kauza ohľadom injekčných striekačiek, že nie je ich dostatok.“

Ján Baránek: „Ale to je Chirana, ale to nie je vec Sabola.“

Moderátor: „To sú dve medicínske témy.“

Ján Baránek: „Jaj, vy hovoríte ďalšiu.“

Moderátor: „Že ktoré boli v tej deň.“

Ján Baránek: „A prečo Dánsko má mať? Chirana, predsa oni hovorili, že oslovovali minulý rok v priebehu už leta vládu s dopytom na striekačky. Všetkým my tu vidíme masívnu kopu nekompetentnosti. Viete, to ja, že ich kritizujem, to nie je za to, ja nechcem predčasné voľby. Ja chcem rekonštrukciu vlády.“

Moderátor: „Prideme k tomu, k referendu. Ale keď hovoríte o tom svetle na konci tunela, možno už aj teraz, lebo to ste naznačili a myslím, že aj vy, pani Porubánová.“

Sylvia Porubánová: „Áno.“

Moderátor: „Že chýba to svetlo na konci tunela. Nechcem, aby to znelo nejako politicky, pretože som nezávislý, ale je možno pre ľudí aj vzhľadom na rastúcu popularitu Petra Pellegriniho on tým svetlom na konci tunela? Aj na základe toho, že bol premiérom práve na začiatku tej pandémie a vedia ľudia, ako komunikoval.“

Sylvia Porubánová: „V každej situácii a zvlášť v takejto situácii bytostného ohrozenia ľudia hľadajú dajaký vzor, dajaký idol, ktorý ešte sa nestihol v ich očiach skompromitovať. Peter Pellegrini mal veľké šťastie, že v podstate na začiatku pandémie skončil, čiže s plnou čťou vlastne ako premiér a s plnou popularitou a tá popularita je naozaj nesmierna a z rozličných dôvodov, to je asi téma na samostatnú reláciu, ale nesmieme si nahovárať, že ak by prišlo aj k predčasným voľbám alebo k akémukoľvek inému preskupeniu politických síl, že tie očakávané zoskupenia budú také, aké si dnes vieme predstaviť alebo ako sa dnes ráta vzhľadom na popularitu jednotlivých politických aktérov. Treba mať na zreteli, že práve v takýchto krízových obdobiach, trochu si dovoľm parafrázovať doslova, že vstanú noví bojovníci, objavia sa tí, ktorí sú možno mainstreamu absolútne neznámi alebo viac-menej neznámi a prídu zase s dákym návrhom tých zázračných a rýchlych riešení. Chcem povedať, že žiadne rýchle riešenia neexistujú. A opakovať ešte raz to, že v tejto situácii ani odborníci, ani analytici, ani politickí aktéri nevedia, nevieme, nevieme aká je prognóza. Takže práve preto by sme mali byť veľmi efektívni v tých krátkodobých rozhodnutiach a môžeme sa pozerieť na príklad krajín, kde to funguje. Teraz ma napadlo, že nemusíme donekonečna spomínať dajme tomu len susedné Rakúsko a jeho mladého premiéra. Prípady Fínska, fínska premiérka, u ktorej tiež netušíme, aké má vzťahy blízke alebo neblízke s ostatnými členmi, členkami vlády, veľmi tvrdý lockdown, do každej rodiny, každému dieťaťu zabezpečenie notebooku alebo iného média, cez ktoré môže to dištančné vzdelávanie prebiehať vďaka teda veľkej digitalizácii a vôbec ako prístupu Fínska k tejto veci, ale celá komunikácia fínskej vlády sa dá povedať, že prebieha smerom k proseniu ľudí, k proseniu a výdrži ľudí, apelovaniu na to, aby vydržali a ak vydržia, tak im tá vláda, ktorá je tam pri moci, sľubuje veľmi, veľmi efektívne a rýchle riešenia tak, ako dokážu byť rýchli a efektívni pri týchto dielčích riešeniach, ktoré sa týkajú pandemickej situácie.“

Moderátor: „Tie príklady sú v rámci Európy, nielen čo sa týka fínskej premiérky.“

Sylvia Porubánová: „Nenadarmo prosíme o to, že prvou vecou je, povedzme si to celkom otvorene, naozaj je absolútne iný štýl komunikácie. Aký štýl komunikácie má medzi sebou koalícia alebo koalícia a opozícia, je viac-menej iná vec. To budeme sledovať ako budúci zase voliči a voličky. Ale komunikácia smerom k verejnosti, smerom k občanom, občiankam Slovenska musí byť jednoznačná, stručná, láskavá a slušná.“

Moderátor: „To znamená, keď sme pri tom Petrovi Pellegrinimu, je pre vás dôveryhodný, ako by som povedal, na základe tých rastúcich percent a na základe toho, že zvolával to referendum, alebo aj keď hovoria, že je to nepolitická akcia, možno nezneužíva súčasná opozícia tú situáciu pre svoj prospech?“

Ján Baránek: „Ja osobne vnímam Petra Pellegriniho ako do veľkej miery oportunistu. Takže tam sa baviť z mojej strany o dôveryhodnosti, je také trošku fiktívne, hypotetické. Ja som začal tú tému aj tých predčasných volieb, referenda, takto, ono to referendum môže byť úspešné, lebo pokiaľ táto vláda bude pokračovať tak, ako pokračuje, a ja nevidím dôvod, prečo by nemala, lebo oni nie sú schopní inak vládnuť. To referendum môže sa stať, že bude úspešné, lebo ľudia, viete, tie iné referendá neboli chlebové referendá. To boli referendá, ja neviem, o rodine a tak ďalej, ale to nebolo o ich prežití. Dnes sa doslova bavíme, že pre masívnu časť už dnes Slovákov je to o prežití. Doslova o prežití, lebo tí ľudia ako začnú rabovať alebo ja si neviem predstaviť, čo budú robiť. A toto referendum môže byť postavené ako referendum o prežití a vtedy môže byť úspešné. Nevie, čo bude potom. Ja osobne, viete, ja, všetci to o mne vedia, ja som konzervatívno-katolícky analytik, alebo ako by som to povedal, ja nechcem tuná vládu napríklad Pellegrini, SaS, Progresívne Slovensko. Napríklad, poviem, po predčasných voľbách. Ja sa skôr naozaj veľmi, veľmi intenzívne prikláňam k rekonštrukcii, lebo si uvedomujem, že vláda v tejto zostave nemôže vládnuť ďalej, lebo len šíri anarchiu, chaos a podkopáva pomaly všetky piliere demokracie.“

Moderátor: „Otázka, či je vôbec schopná nejakej istej sebareflexie táto vláda ako celok? Lebo zrejme u politikov je ťažko hľadať ego?“

Ján Baránek: „My máme parlamentnú demokraciu. Šak ako to, keď si to vláda nevie uvedomiť, však máme parlamentnú, my si nevolíme premiéra, ani ministrov, my si volíme stranu do parlamentu, my volíme poslancov. To je teraz na ich zodpovednosti. Keď vidia, že tá vláda tú sebareflexiu raz nemá, keď vidia, čo sa tu deje v tomto štáte, keď vidia, že tu máme, čo ja viem, liek ktorý, ak len polovica z toho je pravda, čo sa o Ivermectine píše a jednoducho, že ten liek tu nie je a objednejú 5-tisíc kusov a ďalej budeme testovať, však testovanie nie je liečenie.“

Moderátor: „Minister povedal, že nemá problém to schváliť, keď sa mu to dostane na stôl ten liek, a keď testovanie bude úspešné, že to rovno podpíše.“

Ján Baránek: „Viete, oni keď to potrebujú, sú schopní za pol hodinu pred koncom roka zvolať schôdzu Národnej rady online a poschvaľovať, čo treba. Takže to sú také výhovorky. No a keď to skrátka tí poslanci vidia, ja som volil poslancov a nie ministrov, no jednoducho majú konať poslanci. Majú konať poslanecké kluby.“

Moderátor: „Tak u nás sa to nikdy nestalo. Je to možno trošku politicky naivné, aby poslanci konali.“

Ján Baránek: „Pán Dolinský ešte raz, akú demokraciu máme?“

Moderátor: „Ale OK, to je v poriadku, ja vám rozumiem.“

Ján Baránek: „Nemáme parlamentnú demokraciu?“

Moderátor: „Ale musíme byť trošku realisti.“

Ján Baránek: „Keď sa to nikdy nestalo, to neznemená, viete, všetko sa stane raz. Prvý raz.“

Moderátor: „Chcete zareagovať, pani Porubánová?“

Ján Baránek: „Pardon, lebo my sme nikdy ani takúto situáciu ešte nemali.“

Moderátor: „Ďakujem.“

Sylvia Porubánová: „Opäť, pri veľkom zjednodušení, otázka je teraz otázka priorit. Aj tieto kauzy, ktoré ste spomínali, s odvolávaním riaditeľa košického Ústavu srdcovo-cievnych chorôb, tie takzvané drobné kauzy prekrývajú, ľudia sú zavalňovaní informáciami, ľudia hľadajú alternatívne zdroje informácií, nečítajú len tie mainstreamové médiá. Sú atakovaní množstvom informácií, ktoré často nevedia vyhodnotiť, čo je realita, čo je už nejaký hoax. Ale napriek tomu akože majú nárok od politických aktérov aj od exekutívy, aj od zákonodarnej moci žiadať to, že tie priority sú jasne stanovené. Áno, povedala som, nikto netuší, ako dlho bude pandémia trvať, či naozaj očkovanie bude všeličom, ale napriek tomu tu treba mať prioritu v tých opatreniach a v tých krokoch, ktoré sa budú diať. Číže neodvádzať pozornosť rozličnými zástupnými témami a podobne. Sústrediť sa naozaj možno teraz je to naozaj naštartovanie ekonomiky už vopred a naozaj je to návrat detí do škôl. Práve z toho dôvodu, aby sa ekonomika neprepadla ešte na väčšie dno.“

Moderátor: „Ak dovoľíte, otvorím ešte jednu tému a to sú statusy premiéra. Teraz nemyslím všetky statusy a jeho komunikáciu ako takú, ale začiatkom februára začal s takými troma statusmi, kde teda opäť tradične on ako štandardne sa pýta ľudí na názor, robí takú facebookovú anketu. Tentoraz hovorí

o postavení rodiny a žien a podobne v spoločnosti. Nevie, či ste pán Baránek zachytili tie jeho statusy? Asi áno, však zaujímame sa o prorodinnú politiku, tak aj vás sa opýtam.“

Ján Baránek: „Chodia mi, chodia.“

Moderátor: „Chodia, dobre, my to ako novinári, samozrejme sledujeme. A vždy ten status je ukončený teda, že za daný stav, čo sa týka rodiny, môžu Fico a Pellegrini. To znamená, ako vnímate vôbec tú jeho aktivitu? Lebo je to téma, ktorú komunikuje výhradne na sociálnej sieti.“

Sylvia Porubánová: „No, myslím si, že hľadá, samozrejme, nechcem mu teraz nejaké zlé zábery pripisovať, myslím si, že práve v tejto situácii možno hľadá cestu ako odvieť pozornosť k dákym pozitívnym riešeniam alebo k nejakej nádeji, ale zdá sa, že je to téma, ktorá samozrejme rezonuje dávno. Že je tu neplatená práca v domácnosti, že ženy matky sú zťažené dvojíťm až trojitým bremenom. Tým viac, práve to, čo sme spomínali, v situácii pandémie. Ale myslím v tom druhom statuse som zaregistrovala, že nemôže ešte premiér zdeliť, že o čo ide, že chystá nejaké prekvapenie, ale ide o to, aby sa táto situácia, myslel tým situáciu s pôrodnosťou, bleskurýchle vyriešila. No chcem povedať jednu vec ako určite tu nevymyslíme koleso teraz. Treba naozaj si brať príklad z krajín, kde to funguje. Či sa vôbec dá naštartovať demografický vývoj, či sa dá naštartovať dajakými prorodinnými opatreniami v zmysle finančných prostriedkov alebo posilnenia sociálnych služieb? Dá. Dá sa možno naštartovať kombináciou oboch opatrení. Treba si brať príklad z krajín ako sú severské krajiny, Francúzsko, Nemecko, kde čo funguje a kde čo naopak nefunguje. Ale bez ohľadu na to a tým viac v pandemickej situácii ten základný rámec, pre ktorý sa ľudia rozhodujú pre rodičovstvo, nielen pre materstvo, ale aj pre otcovstvo je ten, či tá krajina je dlhodobo bezpečná, stabilná, či sa dá spoľahnúť na to, že bez ohľadu na to, ktorá garnitúra je pri moci, opláť sa v úvodzovkách rozhodnúť sa pre rodičovstvo. Pretože bez ohľadu na zákony a legislatívu, lebo rodičovstvo nie je rozhodnutím na 18 rokov, ani nie na 26 rokov. Každý vám potvrdí, že vlastne je to celoživotný záväzok a celoživotná zodpovednosť. A napokon aj za rod, ktorý zakladáte, za deti vašich detí. Takže to rozhodnutie prijať dieťa, alebo prijať ďalšie deti je samozrejme rozhodnutím na celý život. A to bleskurýchle opatrenia, už samozrejme nie je komunizmus, aj keby sa nám podarilo nejakou finančnou ohromnou injekciou, ale to celkom neverím naštartovať pôrodnosť, tak sa to prejaví v horizonte niekoľkých rokov. Väčší nárast demografický. Ale tie benefity z toho, aby sa vyrovnala demografická štruktúra, aby sa zväčšila populácia detí a zmenšila populácia ľudí, ktorí sú v dôchodkovom veku, to samozrejme je otázka asi ďalšej generácie. Takže tí, ktorí sa rozhodnú porodiť si tých svojich budúcich platiteľov dôchodkov, na to majú asi ďalších dvadsať, tridsať rokov. Takže to nie je riešenie, ktoré by dajakým spôsobom, nie je to ani bleskurýchle riešenie, ani to nie je zázračné riešenie, je to dlhodobé riešenie.“

Moderátor: „Ako voľakedy boli Husákové deti, možno pán premiér má nejaký podobný zámer.“

Sylvia Porubánová: „Skôr si myslím, že je to zase trochu odvedenie pozornosti a hranie na city. Áno, samozrejme, ženy sú veľmi zodpovedné voličky. A veľkej väčšiny, možno 90 percent žien sa materstvo týka alebo bude týkať. Takže možno je to zachytenie takej veľkej skupiny voličov, voličiek, ktoré môžu počúvať na toto, ale treba mať na zreteli, že aj naše ženy a naši muži, naše matky a otcovia, budúce matky a budúci otcovia sú veľmi informovaní a vzdelaní a tieto skutočnosti si vedia zväžiť. Takže dnes sa nedá niekoho primäť k takémuto zodpovednému rozhodnutiu len dákymi pár desiatkami eur, napríklad.“

Moderátor: „Ale nie je to len prvý znak, by som povedal, prorodinnej politiky OĽaNO, pretože je tam Kresťanská únia v rámci toho poslaneckého klubu, ktorá prichádza periodicky s týmito návrhmi zákonov, ktoré sa týkajú interrupcií alebo podpory rodiny a žien. To znamená, je to možno oblasť, pán Baránek, kde by Igor Matovič mohol hľadať nových voličov?“

Ján Baránek: „Myslíte prorodinnú politiku?“

Moderátor: „Áno. Podľa tých statusov, čo aj vám prišli teda.“

Ján Baránek: „Zaiste, však viete, nestačí vypisovať a nič nerobiť. Na to som tu ja, aby som vypisoval, čo by sa malo robiť a nerobiť sa, lebo ja nie som v politike. Ja vám to poviem inak. Sme rodina išlo do vlády s nejakou agendou veľmi ambicióznou, čo sa týka nájomných bytov. Ja neviem o jednom nájomnom byte, ktorý by za ten rok postavili. Vláda, teraz nemyslím Sme rodina. A nemôžeme sa vyhovárať všetko COVID. Lebo už COVID nám spôsobuje katastrofálnu situáciu u onkologických pacientoch. Všetka včera som, myslím čítal, alebo predvčerom, nie že neliečime onkologických pacientov, my neregistrujeme nových, čo je úplne zle.“

Moderátor: „Skríningy boli zastavené, ktoré boli naplánované.“

Ján Baránek: „Takže nemôžeme zastaviť život kvôli COVIDu. My sa musíme s tým COVIDom naučiť žiť. A pokiaľ je možné, liečiť ho. A nie testovať jak šialenci. A to isté sa týka tohto. Aj keď dnes určite nájomné byty nie sú, ale pokiaľ chce niekto tu rozbehnúť prorodinnú politiku, v prvom rade musí sa postarať o tie nájomné byty. Ja vám poviem príklad z Nemecka pred desiatimi rokmi, ja si nepamätám tú obec, ako sa volala, jednoducho starosta tej obce tam vyčlenil obecnú pôdu, kde postavil lacné domy a prenajal ich za euro mladým rodinám. A v tej obci v priebehu piatich-šiestich rokoch sa tá demografia začala, to, čo Sylvia hovorila, to netrvá rok, ale sa začala tá demografia otáčať a dokonca prirodzený prírastok začal byť vyšší ako mortalita. Takže ono sa to dá, len treba tie podmienky vytvoriť. A to sú, to sú, áno, viete, ja vždy tvrdím, že z tých zlých režimoch totalitných, či to bol fašizmus, nacizmus, komunizmus, si treba zobrať to, čo fungovalo. Fungovali mladomanželské pôžičky za socializmu. No pokiaľ fungovali, tak to urobme. Fungovali nájomné byty, štátne byty nebolo nič iné ako nájomné byty, no tak to urobme. A preto máme, preto ste vy dnes mohli povedať o Husákových deťoch, to je výsledok tej politiky. Nie všetko, čo bolo v tom komunizme, bolo predsa zlé. A to hovorím ja, silný antikomunista, ale keď raz niečo funguje. Viete, dnes všetci jazdia na Volkswagenech. Aj keď iniciátorom bol Hitler. Ale tie Volkswageny fungujú, tak nebudem kvôli tomu nekupovať Volkswagen. Jednoducho, keď tento systém fungoval, tak si ho osvojme takisto.“

Moderátor: „Dobre, ešte ak dovoľíte jednu tému na záver a to sú rôzne tie alternatívne teórie, diskusie na sociálnych sieťach o tom, že teda keď sú prijímané stále nové a nové opatrenia, nemôžeme sa stretávať s rodičmi, nemali by sme sa stretávať s rodičmi, verím, že to mnohí dodržiavajú, s priateľmi, to znamená naozaj to sociálne odlúčenie je veľké. Vy ste teda riaditeľkou práve Národného strediska pre ľudské práva a objavujú sa tie také diskusie o tom, či naozaj už nie sú v tomto prípade porušované istým spôsobom ľudské práva a slobody. Analyzujete aj túto situáciu?“

Sylvia Porubánová: „Áno, určite, ale oproti tomu takému laickému názoru nie je to niečo, čo sa dá tu a teraz definitívne uzavrieť.“

Moderátor: „Viem, ťažká otázka.“

Sylvia Porubánová: „Áno, veľmi ťažká otázka. Tá analýza sa nezrodí zo dňa na deň, ani z týždňa na týždeň, ale musím povedať, že naozaj dostávame individuálne podnety od ľudí, ktorí namietajú napríklad porušenie svojich práv, pokiaľ ide o vyžadovanie testu antigénového, či ide alebo nejde o porušenie ich osobných práv a slobôd a samozrejme aj rozličné typy alebo podozrenia na diskrimináciu v súvislosti s ukončením pracovného pomeru, v súvislosti so stratou príjmu alebo s obmedzením pracovných alebo znemožnením pracovných podmienok. Takže to všetko je také agenda, ktorá nás dostihne, ktorá nás bude čakať a predpokladám, že teda v priebehu nasledujúcich mesiacov budeme s ňou veľmi často konfrontovaní a vzniknú tu aj isté precedensy, aj riešenia.“

Moderátor: „Jasné. Možno v akej miere, v akej miere sa na vás ľudia obracajú, zvyšuje sa ten počet?“

Sylvia Porubánová: „Určite áno, zvyšuje sa a samozrejme treba povedať, že sa zvyšuje aj tá úzkosť a bezradnosť ľudí. Ľudia sa skúšajú obracať častokrát aj s problémami, ktoré sa netýkajú dajme tomu primárne obmedzenia alebo neuplatňovania ich ľudských práv, ale jednoducho ľudia skúšajú obrátiť sa na akúkoľvek inštitúciu, na akúkoľvek autoritu, pretože nevedia, samozrejme, vyhodnotiť, čo sa s nimi deje a kde je ten problém. Takže aj pre ľudí v akomkoľvek povolání, v akomkoľvek zamestnaní je táto situácia neporovnateľná s niečím, čo predtým zažívali.“

Moderátor: „Pán Baránek, ja som zachytil ešte kedy to bolo, niekedy na jeseň, pre Pravdu ste povedali, že by ste sa nečudovali, parafrázujem, aj občianska neposlušnosť keby nastúpila v našej krajine. Stále platia tieto vaše slová? Na základe týchto opatrení, ktoré sú stále prijímané?“

Ján Baránek: „Samozrejme, určite, len viete, my máme teraz núdzový stav, ktorý má istý právny režim. Jednoducho tí ľudia samozrejme sa oprávnené boja, lebo tu kolovali také, potom sa to teda nepotvrdilo, ale kolovali tu také veci, že za krádež nejakých troch tyčíniek niekto mal dostať desať rokov natvrdo, hej. Potom, ja som sa informoval na to detailnejšie, tí policajti samotní, ktorí to vyšetrovali.“

Moderátor: „Ako stiahli to.“

Ján Baránek: „Stiahli to. No ale tá hrozba tu stále je. Viete, ja som raz v jednom videu, čo som natočil, povedal, že ak to takto pôjde ďalej, že oni si ten núdzový stav budú musieť vyhlasovať do konca volebného obdobia zo strachu pred ľuďmi. Ale to nič neznamená, že ľudia nepôjdu do ulíc. Jednoducho sa stane, že ľudia pristúpia k pasívnemu odporu. Nemusia byť v uliciach, pristúpia k pasívnemu odporu. A pasívny odpor sa môže, viete, aby som nenavádzal, ja poviem príklady, ale

nenavádzam, samozrejme, môžu prestať platiť dane, môžu prestať platiť odvody, môžu prestať chodiť do roboty.“

Moderátor: „Otázka je, či je to riešenie. Lebo to každého dostihne.“

Ján Baránek: „Zaiste, ale viete, táto vláda spravila jednu kardinálnu chybu a to si neuvedomujú. Jednoducho privádza ľudí do stavu, kedy tí už nemajú čo stratiť. Vy keď chcete úspešne vládnuť, nemôžete nastoliť stav, kedy veľká časť obyvateľov sa dostane do situácie, kedy nemá už čo stratiť. A keď už raz nemáte čo stratiť, tak môžete len získať. A toto je, viete, toto si oni neuvedomujú. Toto je tá ich hlúposť, ja to tu poviem na rovinu, hlúposť. Lebo ja už dnes poznám desiatky ľudí, ktorí nemajú čo stratiť. A keď raz nemáte čo stratiť, no tak je vám to potom jedno. A preto hovorím to, čo hovorím.“

Moderátor: „Chcete zareagovať? Nech sa páči.“

Sylvia Porubánová: „Ján povedal jednu dôležitú vec – strach. Oproti prvej vlne pandémie, teraz v tejto jesennej vlne pociťujem veľmi výrazne ako aj v každodennom živote, aj v práci, že ľudia a teraz skrz celé spektrum vekové, spoločenské, politické, ľudia sa naozaj bytostne boja. A ten moment toho strachu je samozrejme aj ten strach o holý život, strach o zdravie. Niektorí, kto sa bojí, je veľmi ľahko manipulovateľný aj politikmi a političkami, ale zase len do času. Len do času, kedy nepôjde o bytostné ohrozenie v tom význame, že už naozaj nemáte čo stratiť. Ak stratíte nielen zdravie, ale aj prácu, akýkoľvek ekonomický fundament svoj, tak strácate aj zábrany ako občan, občianka. Takže toto je taký záverečný apel na to, aby s nami tí, ktorí o nás rozhodujú, tí, ktorí boli nami zvolení, zvolené, aby konali slušne, zodpovedne a aby nezabúdali na nevyhnutnú dávku ľudskosti, ktorú tá komunikácia musí mať. A aby tá ľudskosť bola vierohodná smerom k nám.“

Moderátor: „Ďakujem veľmi pekne, dáma a pán, že ste si našli čas pre našich divákov, že ste prišli diskutovať o aktuálnom stave. Rád si vás niekedy opäť pozvem. Dovidenia.“

Ján Baránek: „Dovidenia. Ďakujem.“

Moderátor: „Vám ďakujem za pozornosť. Teším na budúci týždeň opäť v nedeľu o jedenástej. Pokojný zvyšok víkendu. Dovidenia.“

13:06 – koniec relácie

* * *

Podľa § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.: „Vysielateľ je povinný zabezpečiť objektivitu a nestrannosť spravodajských programov a politickopublicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru“.

Pojmy objektivita, nestrannosť, názory a hodnotiace komentáre nie sú v zákone č. 308/2000 Z. z., ani v súvisiacich normatívnych právnych aktoch bližšie špecifikované alebo definované, a teda spadajú do kategórie neurčitých pojmov. Pre neurčité pojmy platí zásada, že je vo výlučnej kompetencii správneho orgánu v procese aplikácie práva, aby vymedzil ich obsah.

Za hlavné kritériá objektivity sa vo všeobecnosti považujú: relevancia, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absencia stránenia.

* * *

Program *V politike*, odvysielaný dňa 7. 2. 2021 o cca 11:00 hod., bol rozdelený na tri časti s podtitulmi:

1. Premiér o aktuálnom politickom dianí
2. Je referendum riešením? Prísnejšie nariadenia a štátna pomoc
3. Komunikácia vlády

Hostom prvej časti programu bol vtedajší predseda vlády Igor Matovič (aktuálne minister financií) (OĽaNO). V druhej časti programu s moderátorom diskutovali minister práce Milan Krajniak (Sme

rodina) a bývalý minister práce Ján Richter (Smer-SD). V tretej časti programu vystúpili riaditeľka Národného centra pre ľudské práva Sylvia Porubánová a politický analytik Ján Baránek.

Medzi kritériá zachovania objektívneho informovania je možné, okrem iného, zaradiť aj vyváženosť sprostredkovaných informácií. V rámci tretej časti predmetného programu odzneli viaceré vyjadrenia a boli prezentované informácie na adresu vlády Slovenskej republiky, vládnych opatrení proti šíreniu koronavírusu, k vzájomnej komunikácii vládnych predstaviteľov, či k údajnej nečinnosti v prijímaní protiepidemiologických opatrení, vyznievajúce voči nej kriticky. Prezentované kritické názory a jednotné názorové polemiky neboli v rámci predmetnej časti diskusie náležitým spôsobom vyvážené vyjadreniami dotknutej strany, pričom moderátor tieto kritické vyjadrenia žiadnym spôsobom v tomto ohľade nevyvažoval, ani nekorigoval. Program tak v konečnom dôsledku mohol pôsobiť jednostranne a nevyvážené. Moderátor v predmetnej časti programu kládol skôr nekritické otázky, ktoré vyúsťovali do viacerých vyjadrení zo strany hosta J. Baránka, spochybňujúcich najmä kroky vlády podniknuté v záujme upokojenia situácie a zvládnutia krízy v dôsledku pandémie a v závere programu aj do vyjadrení týkajúcich sa možnej občianskej neposlušnosti.

Vzhľadom na kritický obsah vyjadrení a informácií na adresu vlády Slovenskej republiky, resp. jej predstaviteľov, prezentovaných v jeho tretej časti, bez potrebnej korekcie moderátorom programu a spôsob vedenia diskusie moderátorom, vzniklo dôvodné podozrenie, že mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti podľa § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z., zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť politicko-publicistického programu.

Účastník konania k predmetu správneho konania, okrem iného, uviedol, cit.:

„K možnému porušeniu povinnosti vysielateľa vyplývajúcej z ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. vysielateľ uvádza, že má zato, že svoju zákonnú povinnosť odvysielaním programu V politike dňa 07. 02. 2021 neporušil. Celý dotknutý program (vrátane jeho tretej časti) bol vysielaný televíznou programovou službou TA3 v priamom prenose (naživo). Vzhľadom na formu relácie (politicko-publicistická relácia vysielaná naživo zo štúdia formou dialógu viacerých pozvaných osôb) nemá vysielateľ legitímnu možnosť zasiahnuť do vyjadrení diskutujúcich osôb, ani ich vyjadrenia žiadnym spôsobom korigovať. Takéto konanie by bolo nedovolenou cenzúrou a vedomým nezákonným narušovaním objektívnosti a nestrannosti relácie, ktorá je podľa názoru vysielateľa tvorená okrem iného aj autentickosťou vyjadrení diskutujúcich osôb a slobodným prezentovaním ich názorov. Vysielateľ úplne prirodzene a legitímne rešpektuje právo diskutujúcich osôb na slobodu prejavu a šírenie informácií a do vyjadrení diskutujúcich osôb žiadnym spôsobom nezasahuje. Vysielateľ bez výhrad rešpektuje základné ústavné právo na slobodu prejavu každej diskutujúcej osoby a toto právo uprednostňuje pred pokusmi umelo vyvažovať a korigovať vyjadrenia hostí moderátorom programu v snahe formálne dodržať nestrannosť a objektívnosť.“

...

„Predmetom diskusie v tretej časti programu V politike vysielanom televíznou programovou službou TA3 dňa 07.02.2021 bola najaktuálnejšia celosvetová téma, a to nepriaznivá epidemiologická situácia. Vysielateľ prostredníctvom programovej služby denne podrobne informuje verejnosť o prijatých opatreniach vládou Slovenskej republiky, inými orgánmi verejnej moci, ale i o opatreniach prijatými inými štátmi. Voči jednotlivým opatreniam vlády Slovenskej republiky sú niekoľko mesiacov vznášané kritické výhrady, ktoré sú verejne známe. Všetci relevantní predstavitelia vlády Slovenskej republiky mali nespočetný rad možností vyjadriť sa ku kritike i prostredníctvom programovej služby TA3, ktoré často i využili. Verejnosť je o názoroch a postojoch vlády Slovenskej republiky k pandemickým opatreniam trvale a detailne informovaná. Pokiaľ by (teoreticky) vysielateľ v programe V politike vysielanom dňa 07.02.2021 aj zabezpečil reakciu vlády Slovenskej republiky, príp. by moderátor korigoval alebo vyvažoval vyjadrenia diskutujúcich, neviedlo by to podľa názoru vysielateľa k zvýšeniu objektívnosti a nestrannosti programu, ale práve naopak. Takéto konanie vysielateľa by mohlo navodiť dojem o neobjektívnosti vysielateľa a jeho „nadržaní“ niektorej strane, a to bez ohľadu na skutočnosť, akou formou by bola korekcia realizovaná.“

Jedným z imanentných cieľov ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. je snaha o vytvorenie priestoru pre celospoločenskú diskusiu o otázkach verejného záujmu bez uprednostňovania

akejkolvek ideológie a podpora slobodného, multipolárneho pohľadu na aktuálne dianie v spoločnosti a otázky celospoločenského záujmu, pričom práve **diskusiu za účasti zástupcov širšieho názorového spektra považujeme za základný prvok ideovo pluralitnej občianskej spoločnosti a nevyhnutný predpoklad jej ďalšieho rozvoja**. Jedným z nástrojov na dosiahnutie týchto cieľov je poskytovanie neustranných a objektívnych informácií v spravodajských a politicko-publicistických programoch, na základe ktorých si divák bude spôsobilý sám vytvoriť vlastný názor na otázky verejného záujmu. Uvedená téma bola témou verejného záujmu, pričom táto skutočnosť nie je v danom prípade sporná. Poukazujeme však, že už zo samotnej podstaty skutočnosti, že zákonodarca stanovil povinnosť vysielateľov zabezpečiť objektívnosť a neustrannosť politicko-publicistických programov *ipso iure* vyplýva, že „verejný záujem“ na odvysielaní určitých informácií nemôže byť všeobecným argumentom, automaticky odôvodňujúcim akékoľvek porušenie zákona č. 308/2000 Z. z.

Účastník konania však v tejto súvislosti poukazuje na to, že akékoľvek ukladanie povinností vysielateľovi zo strany iných orgánov, poskytnúť **priestor na vyjadrenie určitej osoby či zasiahnuť do vyjadrení diskutujúcej osoby**, je zakázanou cenzúrou a zásahom do slobody prejavu. Kancelária Rady taktiež nespochybňuje tvrdenie účastníka konania, týkajúce sa **cieľa programu a jeho záujmu odvyselať program vo zvolenej podobe a forme**. Poznamenávame ale, že samotný zámer účastníka konania odprezentovať informácie v istej podobe je pre účely správneho konania irelevantný, ak sa nepremietne aj do odvysielaného obsahu. Rozhodujúcim pre posúdenie skutkového stavu je len to, čo bolo reálne odvysielané, pričom vysielateľ zodpovedá za takto odvysielaný obsah objektívne. Uvedené vyplýva zo skutočnosti, že recipient odvysielané informácie neselektuje podľa záujmu vysielateľa, ale prijíma všetky v programoch obsiahnuté informácie v ich celkovom kontexte.

K názoru účastníka konania o možnosti vysielateľa zasahovať do vyjadrení diskutujúcich či korigovať ich je potrebné ešte poukázať aj na § 4 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z., podľa ktorého je Rada splnomocneným orgánom na dohľad nad dodržiavaním právnych predpisov upravujúcich vysielanie. Je teda zrejmé, že úlohou Rady je sledovať obsah vysielania a v prípade zistenia protiprávneho konania na strane vysielateľa vydať o tejto skutočnosti rozhodnutie. V intenciách rozhodovacej praxe Rady, nie je jej úlohou a ani snahou v žiadnom prípade určovať vysielateľovi spôsob, resp. techniku, akou má zabezpečiť vo svojom vysielaní plnenie zákonných povinností, ale poskytnúť vysielateľovi určitý návod, ako postupovať, čo však neznamená, že uvedený spôsob bude jediný a sledovaný výsledok nie je možné dosiahnuť aj inak.

Účelom ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) je zabezpečiť reálnu možnosť pre recipientov informácií vytvoriť si na diskutovanú tému ucelený názor, čomu korešponduje povinnosť vysielateľa poskytnúť divákovi čo najširšie a najobjektívnejšie informácie. Argument účastníka konania, že recipient je v rámci programovej služby TA3 pravidelne, resp. na dennej báze informovaný o prijatých protipandemických opatreniach vládou Slovenskej republiky a jej predstavitelia mali opakovane vytvorenú možnosť vyjadriť sa ku kritike vznesenej v tejto súvislosti, nemá s ohľadom na predmet vedeného správneho konania relevanciu. **Vyváženosť prezentovaných informácií musí byť v prípade ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z. zabezpečená už v rámci jedného programu, pričom rozhodujúcu úlohu v prípade moderovaného programu zohráva jeho moderátor, ktorý v prípade jednostranných, kritických názorov adekvátne zasahuje a poskytuje prípadnú náležitú oponentúru.**

V úvode spornej tretej časti posudzovaného programu tematicky zameranej na otázku návratu detí do škôl S. Porubánová poukázala na vážne dôsledky prerušenia prezenčnej výučby s jeho negatívnym dopadom na ďalší život a vzdelávanie detí, najmä najmenších detí, dôležitosť sociálnych kontaktov a interakcií v škole, absencia ktorých vedie k nárastu úzkostných stavov, ohrozenosť psychického zdravia detí z dôvodu nadmerného trávenia času na internete, ako aj narastajúce násilie a konflikty v uzavretých rodinách v dôsledku kumulácie osôb na „malej koncentrácii“.

Následne otázku návratu detí do škôl moderátor adresoval aj Jánovi Baránkovi, pričom túto dal zároveň do súvisu s podozrením, či sa v dôsledku pnutia medzi premiérom a ministrom R. Sulíkom či

ministrami SaS v kontexte návratu k prezenčnému vyučovaniu, práve deti nestali rukojemníkmi pretrvávajúceho sporu a aké vidí riešenie.

Ján Baránek vo svojej odpovedi komunikáciu medzi premiérom a predsedom SaS označil za zlú a považuje za cynizmus, ak si z detí robia rukojemníkov. Zároveň uviedol, že si nepamätá civilizáciu, ani kultúru z histórie, kde takéto niečo bolo, že si nepamätá, že by tomu tak bolo ani za komunistov, ani z obdobia nacizmu, fašizmu. Na otázku, aké má uvedená situácia riešenie, uviedol, že za súčasnej vládnej konštelácie a komunikácie žiadne alebo také, že samosprávy to zoberú na seba a že začnú to robiť ony.

Na moderátorovu otázku „*Načo je v tomto prípade vláda, akú má funkciu?*“ nasledovala kritika J. Baránka na adresu znefunkčnenej vlády a zdôraznenie absencie možnosti riešenia vzniknutej situácie, cit.: „*Naozaj neviem, načo je v tomto prípade vláda, lebo taký chaos si nepamätám od svojich pätnástich rokov, tento štát prestal fungovať, prestal fungovať právne, ale, čo je najhoršie, je tu sociálny rozvrat, ľudia padajú pod hranicu chudoby a je tu rozvrat aj v psychickom zdraví ľudí.*“

Moderátor vzápätí nastolil otázku škôd, aké môže dlhotrvajúca pandémia napáchať v súvislosti s absenciou socializácie a vzdelávania detí. S. Porubánová poukázala v tejto súvislosti na mimoriadnu dôležitosť jednoznačnej a nekonfrontačnej komunikácie politických aktérov v súčasnej dobe, správnosť testovania rodičov a detí ako podmienku návratu k prezenčnému vyučovaniu v paralele s rakúskym modelom testovania a potrebu „otvoriť oči a uši“ a nezatvárať sa pred akýmkoľvek novými riešeniami v situácii núdzového stavu a pod.

Zo strany J. Baránka v tejto súvislosti odzneli nasledujúce kritické poznámky:

- „*vláda má jasnú štruktúru, jasnú hierarchiu a šéfom vlády je stále premiér, ktorého psou povinnosťou je, ak niečo nefunguje, to naprávať*“;
- ministrov riadi premiér a pokiaľ minister zadanú úlohu nesplní, tak má zasiahnuť;
- premiér má na triku to, že tu nie sú testy pre deti, ktoré sú v Rakúsku, a tisíce mŕtvych kvôli nekonaniu má na triku premiér, ktorý sa podľa neho stále správa nie ako politik, ale ako aktivista.

Následne sa k téme krátkym súhlasným stanoviskom vyjadrila aj S. Porubánová:

„*...členovia vlády musia držať jednu líniu a navonok prezentovať to, že ich názor je konsenzuálny... premiér má konečnú zodpovednosť, bez ohľadu na jeho fyzickú prítomnosť, alebo dokonca aj bez ohľadu na to, či sa dištancuje a tvrdí, že niektorých rozhodnutí sa nezúčastní - nikoho nezaujímajú osobné nepriateľstvá či animozity*“.

Moderátor ďalej opätovne poskytol priestor na vyjadrenie J. Baránkovi doplňujúcou otázkou, či považuje za korektný výrok premiéra, ktorý označil strany Za ľudí a SaS za populistické. J. Baránek predostrel obsahlu analýzu politickej scény, zdôrazňujúc, že:

- cit. „*súčasný komunikačný chaos prerastá do takej miery, že ľudia nevedia, čo majú robiť. A najhoršie je, že ľudia sú zneisťovaní a že sa tu šíri strach*“;
- exekutíva a aj niektoré médiá ten strach podporujú, pričom ľudia potrebujú vidieť svetlo na konci tunela, no nevidia ho. Ekonomicky sú na tom veľmi zle;
- doteraz údajne neporozumel, prečo odvolali prednostu ARO úspešného ústavu v Košiciach Dr. Sabola a cit. „*ako si to v tejto súvislosti má bežný človek vysvetliť, keď na jednej strane dostane informáciu, že v tejto košickej nemocnici majú vysokú úspešnosť v liečbe COVIDu a za tri-štyri dni odvolajú riaditeľa tejto nemocnice*“;
- ďalšia kauza Chirana a „masívna kopa nekompetentnosti“ volajú po rekonštrukcii vlády, nie po predčasných voľbách, ale rekonštrukcii.

Následná otázka moderátora postavila do hypotetickej roviny P. Pellegrinigo ako „*potenciálne svetlo na konci tunela.*“ K otázke sa vyjadrili obidvaja účastníci relácie. S. Porubánová sa vyslovila v zmysle neľahkého hľadania vzoru v tak zložitej situácii, v akej sa nachádza ľudstvo v čase pandémie, a zároveň podotkla, že Peter Pellegrini mal veľké šťastie, že skončil svoje premiérovanie na začiatku pandémie.

V nadväznosti na predchádzajúcu otázku sa moderátor opýtal, či je zvolávanie referenda v čase pandémie nepochitká akcia, či to nespochybnúje dôveryhodnosť Pellegriniho a či to nevedie k zneužívaniu súčasnej pandemickej situácie zo strany opozície. K tomu sa vyjadril J. Baránek slovami:

- on osobne vníma P. Pellegriniho ako oportunistu,
- referendum môže byť úspešné, lebo doterajšie referendá neboli referendá o prežití,
- dnes je to podľa jeho názoru tzv. chlebové referendum, nevie si predstaviť, čo budú ľudia ďalej robiť, či nezačnú rabovať a ak by toto referendum bolo postavené ako referendum o prežití, vtedy môže byť podľa neho úspešné,
- on osobne ako konzervatívno-katolícky analytik nechce vládu napríklad Pellegrini-SaS-Progresívne Slovensko, a preto deklaruje svoj príklon k rekonštrukcii vlády v presvedčení, že vláda v aktuálnej zostave nemôže vládnuť ďalej, lebo len šíri anarchiu, chaos a podkopáva pomaly všetky piliere demokracie.

K podotázke moderátora, či je vôbec schopná táto vláda istej sebareflexie ako celok, sa J. Baránek vyjadril všeobecnou úvahou o parlamentnej demokracii, cit. „je to na zodpovednosti samotných poslancov či poslaneckých klubov, ktoré majú konať, ak vláda nie je schopná sebareflexie“.

S. Porubánová nasmerovala svoje vyjadrenie do roviny priorít:

- na právo občanov na jasne stanovené priority, ktoré sa požadujú od politikov, exekutívy, zákonodarnej moci v opatreniach v boji s pandemiou,
- na dôležitosť neodvádzať pozornosť rozličnými zástupnými témami,
- potrebu sústrediť sa teraz na naštartovanie ekonomiky a zaoberať sa návratom detí do škôl.

Moderátor vzápätí na to otvoril tému statusov premiéra, komunikovaných premiérom výhradne na sociálnej sieti, s dôvetkom, že vždy sa končia tým, že za daný stav môžu Fico a Pellegrini a podotázkou, či prorodinnou politikou strany OĽaNO Matovič nehľadá nových voličov.

S. Porubánová vyjadrila pochybnosti, či sa vôbec dá demografický vývoj naštartovať „dajakými prorodinnými opatreniami v zmysle finančných prostriedkov alebo posilnenia sociálnych služieb“, a poznamenala, že otázka rodičovstva a materstva je celoživotný záväzok, ktorý neznesie bleskurýchle opatrenia.

J. Baránek sa k prorodinným opatreniam politiky OĽaNO a Kresťanskej únie vyslovil pochybovačne a vystavil kritike agendu výstavby nájomných bytov. V záverečnej časti sa moderátor obrátil na S. Porubánovú ako na riaditeľku Národného strediska pre ľudské práva s otázkou možného porušovania ľudských práv a slobôd, ktorá rezonuje na sociálnych sieťach v súvislosti s neustálym prijímaním nových protipandemických opatrení, spôsobujúcich sociálne odlúčenie. S. Porubánová uviedla, že je to ťažká otázka, v priebehu nasledujúcich mesiacov s ňou budeme veľmi často konfrontovaní a vzniknú tu aj isté precedensy aj riešenia, cit.: „To všetko je taká agenda, ktorá nás dostihne, ktorá nás bude čakať“.

V samotnom závere relácie sa v súvislosti s pretrvávajúcimi opatreniami moderátor zmienil o potenciálnej možnosti občianskej neposlušnosti, o ktorej sa J. Baránek vyjadril pre denník Pravda na jeseň uplynulého roka. Otázka na politického analytika znela, či stále platí toto jeho vyjadrenie. J. Baránek vyjadrenie potvrdil, cit.:

- „... ak to takto pôjde ďalej, vláda si ten núdzový stav bude musieť vyhlasovať do konca volebného obdobia, zo strachu pred ľuďmi.“;
- no i keď ľudia nepôjdu do ulíc, stane sa to, že ľudia pristúpia k pasívnemu odporu. „A pasívny odpor sa môže, viete, aby som nenavádzal, ja poviem príklady, ale nenavádzam, samozrejme, môžu prestať platiť dane, môžu prestať platiť odvody, môžu prestať chodiť do roboty.“;
- „vy keď chcete úspešne vládnuť, nemôžete nastoliť stav, kedy veľká časť obyvateľov sa dostane do situácie, kedy nemá už čo stratiť. A keď už raz nemáte čo stratiť, tak môžete len získať. A toto je, viete, toto si oni neuvedomujú. Toto je tá ich hlúposť, ja to tu poviem na rovinu, hlúposť. Lebo ja už dnes poznám desiatky ľudí, ktorí nemajú čo stratiť. A keď raz nemáte čo stratiť, no tak je vám to potom jedno. A preto hovorím to, čo hovorím.“

Sylvia Porubánová k tomu na záver prispela apelom, cit. „*tí, ktorí o nás rozhodujú, tí, ktorí boli nami zvolení, zvolení, aby konali slušne, zodpovedne a aby nezabúdali na nevyhnutnú dávku ľudskosti, ktorú tá komunikácia musí mať. A aby tá ľudskosť bola vierohodná smerom k nám.*“ Pretože v stave bytostného ohrozenia, „*ak stratíte nielen zdravie, ale aj prácu, akýkoľvek ekonomický fundament svoj, tak stratíte aj zábrany ako občan, občianka*“.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že k široko poňatej téme *Komunikácia vlády* sa hostia, sociologička Sylvia Porubánová, riaditeľka Národného centra pre ľudské práva, a politický analytik Ján Baránek, vyjadrovali predovšetkým z pohľadu vlastného profesijného zamerania. K výraznejším názorovým stretom či polemikám v diskusii medzi moderátorom, sociologičkou a politickým analytikom nedochádzalo. Moderátor vystupoval pasívne, nie polemicky kladenými otázkami, a tak neusmerňoval diskusiu v zmysle názorovej vyváženosti a polemického priestoru medzi dvoma protistranami ambivalentného politického spektra. V dôsledku toho divák nemal s kým a čím konfrontovať názory host'a J. Baránka, výlučne kriticky zameriavané na adresu vlády, vládnych opatrení proti šíreniu koronavírusu, vzájomnej komunikácii vládnych predstaviteľov a údajnej nečinnosti v prijímaní protiepidemiologických opatrení. Mnohé z otázok moderátora boli okrajové, jednostranne orientované, a ako také neprispievali k načrtnutiu čo možno najobjektívnejšieho pohľadu na problematiku a spoločensky široko diskutované témy. Tieto vyznievali pomerne tendenčne, vyúsťujúc následne do miestami obsahovo rozsiahlych komentárov zo strany host'a, ktoré spochybňovali akékoľvek kroky vlády podniknuté v záujme upokojenia situácie a zvládnutia krízy v dôsledku pandémie, a v závere aj vyjadrení týkajúcich sa možnej občianskej neposlušnosti, cit. (vyznačené boldom):

Moderátor: „*Ja sa vrátim k tomu tráveniu času na počítači, naozaj, lebo to je veľmi dôležitá téma. Ale skôr predtým, pán Baránek, **tak politicky**, naozaj najväčšie pnutie medzi premiérom a medzi ministrami, pánom Sulíkom alebo ministrami SaS, **stali sa aj v tomto prípade návratu do škôl práve deti rukojemníkmi tohto ich spoločného sporu pretrvávajúceho?***“

Ján Baránek: „*Tak vidíme, že stali a nie prvý raz, niečo podobné už bolo pred Vianocami, ešte minulý rok na jeseň, keď sa premiér vyhrážal, teda keď pre toto a toto sa mu niekto z SaS neospravedlní, že to stopne. Zas to bolo o tom, že deti sa mali vrátiť do školy. **Ako robíť si z detí rukojemníkov, to je cynické. Ja si nepamätám civilizáciu, ani kultúru z histórie, kde takéto niečo bolo. Ak nehovorím o Spart'anoch, ktorí hádzali tie postihnuté narodené deti údajne z útesu. Ale toto si fakt nepamätám ani za komunistov, nemám historicky doložené ani z obdobia nacizmu, fašizmu v Taliansku, že takéto niečo, žeby deti boli rukojemníkmi.***“

K otázke moderátora „*aké to má riešenie?*“ J. Baránek podal nasledovné vyjadrenie:

„*Riešenie? Žiadne riešenie. ...ako za súčasnej konštelácii a komunikácii nie. Lebo prosím vás, keď tu sedel predom mnou, alebo tam, to je jedno, sedel premiér, on opätovne povedal, že Sulík je de facto masový vrah, ale kvôli stabilite koalície zostane vo vláde. Tak ako chcete, keď z jeho uhla pohľadu je masový vrah a nechá ho tam a nerieši to, tak aké chcete riešenie? Ja vám poviem inak, riešenie je také, že samosprávy to zoberú na seba a že samosprávy začnú otvárať, lebo sú zriaďovateľmi, základných škôl sú obce, stredných škôl sú VÚC-ky a že to zoberú na seba a že to začnú oni robiť.*“

...

Moderátor: „*To nie je prvý prípad, bolo to aj pri testovaní, že samosprávy si zobrali na svoje plecia iniciatívu, teraz vieme, že aj hygienici regionálni otvárajú alebo neotvárajú školy.*

To znamená, načo je vláda? ... „Akú má funkciu?“

Ján Baránek: „*To som sa vás ja chcel opýtať, ako rečnícky.*“

„*Načo máme vládu, hej? Ja neviem, neviem, načo máme vládu v tomto prípade, lebo taký chaos ja si nepamätám, odkedy si pamätám históriu, to je snáď od pätnástich rokov, tak takéto niečo tu nebolo. Neviem, načo máme vládu, aby robili chaos. Tu bol pán Krajniak, ktorý sa ako tak snaží vniesť do toho chaosu aspoň trochu ratia, ale ono to nefunguje. Viete, tento štát prestal fungovať. Tento štát prestal fungovať z viacerých aspektov. Prestal fungovať právne, lebo sa tu prijal, generálny prokurátor to vyšetruje, jednoducho hlavný hygienik tu prijímal rozhodnutia v rozpore s ústavou a tak ďalej, a tak ďalej. Ale čo je najhoršie a tým to uzavriem, je tu sociálny rozvrat. Je tu absolútne sociálny rozvrat, čo sa nerieši, čo sa nerieši ani na tlačovkách, jednoducho nám tu padajú ľudia pod hranicu chudoby. A je tu rozvrat v psychickom zdraví ľudí. Obyvateľov tohto štátu.*“

...

Moderátor: „*Ked' hovoríme o tej komunikácii, pán Baránek, tak ako premiér tu bol a spomínal teda, že už dva týždne vie o tom rakúskom modeli a zatiaľ teda nemá žiadnu informáciu, že by sa to niekde pohlo, aj keď zadal už štátnym hmotným rezervám teda údajne zadanie. Bol tu pred dvoma týždňami minister Krajčí, ktorý povedal, že v stredu, to znamená pred desiatimi dňami k dnešnému dňu sa bude rokovať o FFP2 respirátoroch zadarmo pre seniorov, nič sa stále nedeje. To znamená, nakoľko sú možno, tak ľudovo, nakoľko sú možno naši ministri, prípadne premiér neriadené strely? Teda, či naozaj si stoja za tým, čo povedia?*“

Ján Baránek na adresu premiéra: *No a jednoducho jeho psou povinnosťou je, ak niečo nefunguje, to naprávať. Tí ministri, on ich riadi, on im zadáva úlohy. No pokiaľ ten minister tú úlohu nesplní, tak on má zasiahnuť.* Takže tu nie je o tom, to nie je o tom, že on sa sem posadí a začne vám tu rozprávať, že to je ich vina, to oni neplnia. Však on je premiér. ... **On má na triku to**, že tu nie sú tie dvojcentimetrové testy, ktoré sú v Rakúsku, pre deti, o tom sa bavíme, áno?“

...

Ján Baránek: „*To referendum môže sa stať, že bude úspešné, lebo ľudia, viete, tie iné referendá neboli chlebové referendá. To boli referendá, ja neviem, o rodine a tak ďalej, ale to nebolo o ich prežití. Dnes sa doslova bavíme, že pre masívnu časť už dnes Slovákov je to o prežití. Doslova o prežití, lebo tí ľudia ako začnú rabovať alebo ja si neviem predstaviť, čo budú robiť. A toto referendum môže byť postavené ako referendum o prežití a vtedy môže byť úspešné. Neviem, čo bude potom. Ja osobne, viete, ja, všetci to o mne vedia, ja som konzervatívno-katolícky analytik, alebo ako by som to povedal, ja nechcem tuná vládu napríklad Pellegrini, SaS, Progresívne Slovensko. Napríklad, poviem, po predčasných voľbách. Ja sa skôr naozaj veľmi, veľmi intenzívne prikláňam k rekonštrukcii, lebo si uvedomujem, že vláda v tejto zostave nemôže vládnuť ďalej, lebo len šíri anarchiu, chaos a podkopáva pomaly všetky piliere demokracie.*“

...

Moderátor: „*Pán Baránek, ja som zachytil ešte kedy to bolo, niekedy na jeseň, pre Pravdu ste povedali, že by ste sa nečudovali, parafrázujem, aj občianska neposlušnosť keby nastúpila v našej krajine. Stále platia tieto vaše slová? Na základe týchto opatrení, ktoré sú stále prijímané?*“

Ján Baránek: „*Samozrejme, určite, len viete, my máme teraz núdzový stav, ktorý má istý právny režim. Jednoducho tí ľudia samozrejme sa oprávnené boja, lebo tu kolovali také, potom sa to teda nepotvrdilo, ale kolovali tu také veci, že za krádež nejakých troch tyčíniek niekto mal dostať desať rokov natvrdo, hej. Potom, ja som sa informoval na to detailnejšie, tí policajti samotní, ktorí to vyšetrovali.*“

Moderátor: „*Ako stiahli to.*“

Ján Baránek: „*Stiahli to. No ale tá hrozba tu stále je. Viete, ja som raz v jednom videu, čo som natočil, povedal, že ak to takto pôjde ďalej, že oni si ten núdzový stav budú musieť vyhlasovať do konca volebného obdobia zo strachu pred ľuďmi. Ale to nič neznamená, že ľudia nepôjdu do ulíc. Jednoducho sa stane, že ľudia pristúpia k pasívnemu odporu. Nemusia byť v uliciach, pristúpia k pasívnemu odporu. A pasívny odpor sa môže, viete, aby som nenavádzal, ja poviem príklady, ale nenavádzam, samozrejme, môžu prestať platiť dane, môžu prestať platiť odvody, môžu prestať chodiť do roboty.*“

Moderátor: „*Otázka je, či je to riešenie. Lebo to každého dostihne.*“

Ján Baránek: „*Zaiste, ale viete, táto vláda spravila jednu kardinálnu chybu a to si neuvedomujú. Jednoducho privádza ľudí do stavu, kedy tí už nemajú čo stratiť. Vy keď chcete úspešne vládnuť, nemôžete nastoliť stav, kedy veľká časť obyvateľov sa dostane do situácie, kedy nemá už čo stratiť. A keď už raz nemáte čo stratiť, tak môžete len získať. A toto je, viete, toto si oni neuvedomujú. Toto je tá ich hlúposť, ja to tu poviem na rovinu, hlúposť. Lebo ja už dnes poznám desiatky ľudí, ktorí nemajú čo stratiť. A keď raz nemáte čo stratiť, no tak je vám to potom jedno. A preto hovorím to, čo hovorím.*“

Správne konanie bolo začaté s súvislosťou s odvysielaním viacerých vyjadrení a informácií na adresu vlády Slovenskej republiky, vládnych opatrení proti šíreniu koronavírusu, k vzájomnej komunikácii vládnych predstaviteľov, či k údajnej nečinnosti v prijímaní protiepidemiologických opatrení, vyznievajúce voči nej kriticky, a to bez potrebnej korekcie moderátorom programu.

Z rozhodovacej praxe Rady vyplýva, že najmä v prípade, ak sú hosťami programu zástupcovia len jedného politického spektra je práve **úlohou moderátora** kladením vyvažujúcich otázok a argumentov zabezpečiť objektivitu a nestrannosť prezentovaných informácií. V súvislosti s úlohou moderátora na tomto mieste poukazujeme na záver NS SR vyjadrený v rozsudku sp. zn. 4 Sžo/13/2012, cit.: „*Úloha moderátora je v predmetnom programe nepochybne dôležitá pri usmerňovaní samotného priebehu diskusie a v prípade potreby je jeho úlohou upozorniť diskutujúcich na neprítomnosť diskusiou dotknutej osoby a jej nemožnosť brániť sa. Rovnako by mal konfrontovať jednotlivé tvrdenia hostí vyznievajúce kriticky s názormi a argumentmi druhej strany.*“ **V danom prípade** na prezentovanú kritiku vlády zo strany J. Baránka **moderátor nereagoval**.

Účastník konania v tejto súvislosti ďalej poukazuje na skutočnosť, že kritické vyjadrenia v programe komunikovali osoby politicky nečinné, pričom ich názory neboli z jeho strany prezentované ako jediné správne, cit.:

„Z pohľadu osôb diskutérov v tretej časti programu V politike vysielanej dňa 07.02.2021 vysielateľ konštatuje, že svoje názory prezentovali riaditeľka Národného centra pre ľudské práva a politický analytik. Žiadna z uvedených osôb nie je politicky činná a nie je predstaviteľom verejnej moci. Ide de facto o súkromné osoby, ktoré prezentujú výlučne vlastný pohľad na otázky celospoločenského záujmu. Ich vyjadrenia nie sú podkladom pre rozhodovanie žiadnych orgánov verejnej moci a ich názory neboli vysielateľom ani prezentované ako jediné možné, či správne. Išlo o prezentáciu názorov súkromných osôb k aktuálnym témam, pričom je výlučne na strane diváka programu, či sa s týmito názormi stotožňuje alebo ich odmieta.“

V nadväznosti na vyjadrenia účastníka konania je nevyhnutné podotknúť, že účelom správneho konania v prejednávanej veci nebolo skúmať pravdivosť či správnosť tvrdení prezentovaných v programe. Predmetom správneho konania bolo výlučne posúdiť, či bola odvysielaním programu porušená povinnosť žalobcu zabezpečiť objektivitu a nestrannosť informácií. Skúmanie pravdivosti nie je predmetom posudzovania zo strany Rady, nakoľko do kompetencie Rady nie je žiadnym právnym predpisom zverené skúmať pravdivosť či nepravdivosť informácií, ktoré boli odvysielané.

Kancelária Rady akceptuje úplnú redakčnú nezávislosť vysielateľa v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. a nespورuje, že výber hostí spadá plne do kompetencie vysielateľa v zmysle predmetného ustanovenia. Rovnako nespورujeme tvrdenie, že kritické vyjadrenia mali z hľadiska obsahu a spôsobu podania recipientovi charakter osobného názoru, prezentovaného naživo v debate. Je potrebné zdôrazniť, že prítomnosť hodnotiacich úsudkov a komentárov sa v programe typovo zaradenom do politickej publicistiky aj očakáva. Je možné pripustiť, že vzhľadom na formát programu, t. j. vysielanie diskusie naživo nebolo možné zabezpečiť aktívne reakcie predstaviteľa vlády SR na prezentované vyjadrenia prítomných hostí. Sme ale toho názoru, že práve v takýchto prípadoch je vzhľadom na okolnosti dôvodné zo strany recipienta očakávať adekvátny zásah moderátora v podobe prípadnej korekcie, vyváženia, či dania sporných informácií do kontextu. Opätovne uvádzame, že moderátor vo vzťahu k uvedeným vyjadreniam nereagoval, ani ich nijak nehodnotil. S ohľadom na okolnosti je tak možné pripustiť argument, že úlohou moderátora v politicko-publicistických programoch nie je primárne korigovať hodnotiace vyjadrenia a úsudky hostí a prikláňať sa tak na jednu alebo druhú stranu. Domnievame sa ale, že aj v prípade takýchto vyjadrení je z hľadiska účelu ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. a slobodného utvárania názorov **vždy možné ich uvedenie do kontextu**. Sme toho názoru, že v prípade sporných vyjadrení je ich charakter dôležitou, avšak nie jedinou časťou posudzovania prezentovaného obsahu.

Ako sme už uviedli, Rada je podľa § 4 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. povinná dbať o uchovávanie plurality informácií v spravodajských programoch a zároveň je orgánom splnomocneným na dohľad nad dodržiavaním právnych predpisov upravujúcich vysielanie. Je teda zrejmé, že úlohou Rady je sledovať obsah vysielania a v prípade zistenia protiprávneho konania na strane vysielateľa vydať o tejto skutočnosti rozhodnutie. V rozhodnutí o porušení § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. Rada na základe skutkového stavu skonštatuje, akým spôsobom mohol vysielateľ zabezpečiť plnenie predmetnej povinnosti, t. j. poskytne vysielateľovi určitý návod ako postupovať, čo však neznamená, že Radou uvedený spôsob je jediný a sledovaný výsledok nie je možné dosiahnuť aj

inak. Úlohou a ani snahou Rady v žiadnom prípade nie je určovať vysielateľovi spôsob, resp. techniku, akou má zabezpečiť vo svojom vysielaní plnenie zákonných povinností.

Zákon formálne nepredpisuje spôsob, akým má vysielateľ zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť spravodajských a politicko-publicistických programov, spôsob, akým vysielateľ dosiahne želaný zákonný stav je súčasťou jeho práva vysielateľ slobodne a nezávisle. I napriek zákonnej povinnosti v zmysle § 16 ods. 3 písm. b) spadajú obsah programov, výber hostí, ako aj ich redakčná úprava a spracovanie plne do kompetencie vysielateľa a vedenia redakčného tímu v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z.

Hoci je vysielateľ povinný v procese uplatňovania svojej slobody prejavu poskytnúť divákovi, ako pasívnym recipientom, možnosť prijímať objektívne informácie podané nestranným spôsobom, spomedzi ktorých si môžu vybrať a utvoriť si tak na danú tému vlastný úsudok, je potrebné taktiež posúdiť, či vysielateľom zvolený spôsob prezentovania informácií mohol zasiahnuť do práv iných.

Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) v čl. 10. ako aj Ústava Slovenskej republiky zakotvuje pre každého právo na slobodu prejavu. Rovnako však Dohovor ako aj Ústava SR ustanovujú možnosť obmedzenia slobody prejavu a práva na vyhľadávanie a šírenie informácií. Sloboda prejavu je garantovaná len do tej miery, pokiaľ nezasahuje do práv a slobôd a právom chránených záujmov iných. V takých prípadoch už je nutné hovoriť o jej obmedzení a výnimkách, kedy môže byť vzhľadom na okolnosti potrebné zasiahnuť do slobody prejavu. Sloboda prejavu teda nemá absolútny charakter.

Z citovaných noriem vyplýva, že slobodu prejavu je možné obmedziť na základe kumulatívneho splnenia troch podmienok. Obmedzenie musí

- vyplývať zo zákona,
- byť nevyhnutné v demokratickej spoločnosti,
- sledovať legitímny cieľ.

Adjektívum „nevyhnutný“ v zmysle čl. 10 ods. 2 Dohovoru zahŕňa naliehavú sociálnu potrebu, pričom vnútroštátne orgány zmluvných štátov Dohovoru majú určitý rozsah voľnej úvahy na posúdenie jej existencie, a to samozrejme s európskou kontrolou (Rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, ďalej „ESLP“ vo veci *Lingens v. Rakúsko*, 8. júl 1986, séria A, č. 103, str. 25, ods. 39). Nevyhnutnosť zároveň znamená nemožnosť dosiahnuť cieľ obmedzenia iným spôsobom. Cieľ obmedzenia predstavuje napr. ochrana práv a slobôd iných, ochrana zdravia, súkromného života a pod. Z toho vyplýva, že pojem „nevyhnutnosť“ v demokratickej spoločnosti sa musí vždy posudzovať *ad hoc* spolu s legitímnym cieľom.

Ústava zakotvuje legitímny cieľ obmedzenia slobody prejavu taxatívne, ako ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku a ochranu verejného zdravia, mravnosti. Z uvedeného vyplýva, že obmedzenie slobody prejavu je možné z dôvodu ochrany verejného záujmu, ako aj ochrany individuálnych záujmov. Prípadná sankcia, bude účastníkovi konania uložená na základe zákona, konkrétne § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. Účelom tohto ustanovenia je práve ochrana práv a slobôd iných. Podmienka legality a legitimacy je teda nepochybne naplnená.

Proporcionalitu obmedzenia slobody prejavu je možné vnímať v dvoch rovinách. Prvou je obmedzenie slobody prejavu zakotvením určitých konkrétnych povinností všeobecne záväzným právnym predpisom, v tomto prípade zakotvením ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. Keďže zákonodarcu využil ústavné splnomocnenie (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR) na zakotvenie tohto obmedzenia formou zákona, je potrebné považovať tento princíp za zachovaný. Rade neprináleží zachovanie proporcionality v tejto rovine skúmať.

Druhou, je rovina obmedzenia slobody prejavu uplatnením konkrétnych zákonných ustanovení v konkrétnom prípade. Túto rovinu skúma Rada prostredníctvom zákonom dovolenej správnej úvahy,

ktorá analyzuje intenzitu porušenia zásad objektivity a nestrannosti na jednej strane a intenzitu prípadného obmedzenia slobody prejavu účastníka konania na strane druhej.

Účastník konania k prípadnému **zásahu do slobody prejavu** vo svojom stanovisku uviedol, cit.:

„V mediálnej sfére bežne prichádza k stretu dvoch alebo viacerých práv, kde na jednej strane stojí obvykle základné ústavné právo na slobodu prejavu a šírenie informácií chránené aj medzinárodnými dohovormi a na strane druhej zákonná povinnosť vysielateľa, príp. vydavateľa na zachovanie nestrannosti a objektivity. V takých prípadoch je vždy potrebné tzv. testom proporcionality posúdiť, ktoré z kolidujúcich práv je „silnejšie“. Zmyslom testu proporcionality je zistiť, ktoré právo má v okolnostiach konkrétneho prípadu väčšiu váhu, a teda prednosť. Test proporcionality vyhodnotil v prípade programu V politike vysielateľ tak, že z hľadiska vhodnosti, nevyhnutnosti aj primeranosti, bolo legitímne uprednostnené právo diskutujúcich hostí na slobodu prejavu a šírenie informácií, t.j. na odvysielanie ich prejavov v priamom prenose v plnom znení, pred zásahmi a korekciami zo strany moderátora alebo vysielateľa.“

...

„Odhliadnuc od vyššie uvedeného zastáva vysielateľ právny názor, podľa ktorého je nestrannosť a objektivosť vysielaného programu potrebné posudzovať individuálne pre každý program. Pri posudzovaní objektivity a nestrannosti je nevyhnutné posúdiť nielen obsah vyjadrení diskutujúcich hostí, ale tiež formu (formát) programu, osoby hostí a diskutované témy. Iba v prípade komplexného posúdenia všetkých uvedených skutočností je možné vyvodiť záver, či zo strany vysielateľa došlo alebo nedošlo k porušeniu povinnosti podľa § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. Zmyslom programu V politike je prezentovať názory hostí, a to obvykle formou diskusie. Jednotlivé časti programu sú vysielané v priamom prenose a ich obsah je určený témou, ktorú vyberajú tvorcovia programu. S príslušnou témou korešponduje i výber diskutujúcich hostí, ktorí slobodne prezentujú svoje názory, bez akýchkoľvek korekcií a zásahov zo strany moderátora. Vysielateľ i moderátor programu (rovnako ako diváci) sú v pozícii subjektu, ktorému sú názory diskutujúcich osôb slobodne prezentované. Vysielateľ vníma objektivosť a vyváženosť programu práve v tej zásadnej skutočnosti, že dáva priestor na prezentovanie akýchkoľvek názorov hostí. Podstatné tiež je, že program V politike je programom, ktorý svojou formou vysielania i obsahom objektívne neumožňuje v rovnakom čase reagovať adresátovi prípadnej kritiky na vyslovené názory, ibaže by bol sám diskutujúcou stranou. Podstatne iná je napr. situácia pri vysielaní programov, ktoré sú tvorené vopred zhotovenými reportážami, pri výrobe ktorých je na mieste povinnosť poskytnúť priestor na vyjadrenie všetkým dotknutým stranám.“

Vo vzťahu k uvádzanej argumentácii účastníka konania je nevyhnutné uviesť, že v prípade posudzovania možného porušenia ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. **nedochádza ku kolízii práva hostí programu na slobodu prejavu, s povinnosťou vysielateľa vyplývajúcou z ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.** Takýto výklad účastníka konania je značne nepresný. V prípade posudzovania daného ustanovenia dochádza ku kolízii práva na slobodu prejavu daného vysielateľa so záujmom na ochrane práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku a ochranu verejného zdravia, či mravnosti v dôsledku neobjektívneho a stranného informovania. V zmysle tohto zákonného obmedzenia zodpovedá za odvysielaný obsah programu vysielateľ, nie účastník diskusie alebo pozvaný hosť v programe. Mechanizmus posudzovania správneho orgánu sa tak v danom prípade vždy vzťahuje na posúdenie prípadného obmedzenia slobody prejavu vysielateľa programu a nie osôb v ňom vystupujúcich.

Kancelária Rady v tomto prípade súhlasí s názorom účastníka konania ohľadom aplikácie princípu proporcionality pokiaľ dôjde ku konfliktu medzi konkurujúcimi právami. Táto skutočnosť ani nie je z tohto hľadiska nijak sporná. Účastník konania následne dôvodí, že v programe V politike, ktorý bol vysielaný v priamom prenose nebolo možné prejavy hostí akýmkoľvek spôsobom zmeniť, upraviť alebo korigovať, nakoľko by podľa neho išlo o zásah do ich základného práva na slobodu prejavu, cit.: „Prejavy hostí by bolo teoreticky možné korigovať len technickými prostriedkami, ide však de facto o cenzúru, keď prejavy, ktoré by mohli mať vplyv na nestrannosť alebo objektivosť programu, by vysielateľ neodvysielal. V prípade takéhoto zásahu (cenzúry) nie je už možné porušené základné právo dodatočne navrátiť žiadnym spôsobom. Na druhej strane, v prípade odvysielania programu, ktorý by

mohol byť považovaný za neobjektívny alebo nestranný, existuje rad právnych nástrojov, ktorými je možné porušené právo prostredníctvom štátu prinavrátiť, a to napr. formou uplatnenia práva na opravu alebo práva na ochranu osobnosti.“

Kancelária Rady nespochybňuje skutočnosť, že v prípade programov vysielaných v priamom prenose je zvlášť sťažená možnosť vysielateľa v nevyhnutnej miere zasahovať do prípadných problematických vyjadrení prítomných hostí, a to za účelom zabezpečenia plnenia si zákonných povinností. Táto však nie je vylúčená absolútne. Ako sám účastník konania uviedol môže ísť aj o prípadné technické zásahy. V prvom rade však rozhodujúcu úlohu zohráva moderátor programu.

V súvislosti s úlohou moderátora v obdobných prípadoch opätovne poukazujeme na záver NS SR vyjadrený v Rozsudku sp. zn. 4 Sžo/13/2012, cit.: *„Úloha moderátora je v predmetnom programe nepochybne dôležitá pri usmerňovaní samotného priebehu diskusie a v prípade potreby je jeho úlohou upozorniť diskutujúcich na neprítomnosť diskusiou dotknutej osoby a jej nemožnosť brániť sa. Rovnako by mal konfrontovať jednotlivé tvrdenia hostí vyznievajúce kriticky s názormi a argumentmi druhej strany.“*, či na záver Krajského súdu v Bratislave konštatovaný v rozsudku sp. zn. 5S 164/2012-105, cit.: *„V diskusii nebol prítomný politický reprezentant druhej názorovej skupiny danej problematiky, a teda bolo úlohou moderátora programu usmerňovať diskusiu, upozorniť diskutujúcich v prípade, že ich vyjadrenia smerovali voči konkrétnym subjektom či osobám, ktoré neboli prítomné v štúdiu, a teda nemohli na ne reagovať.“*

Reguláciou a výkonom dohľadu v oblasti vysielania neprichádza k nelegitímnemu obmedzovaniu slobody prejavu subjektov. V prípade, ak sú v rámci vysielania prezentované kritické či vyhranené názory, v záujme splnenia si svojej zákonnej povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) je vysielateľ povinný zabezpečiť ich vyváženú a objektivizáciu. **Ku kritike vlády v rámci posudzovaného programu však neodznalo žiadne stanovisko dotknutej strany, resp. jej predstaviteľov, keďže títo neboli prítomní. V prípade, ak je súčasťou debát iba strana prezentujúca jeden uhol pohľadu, je výhradne úlohou moderátora konfrontovať kritické vyjadrenia. Máme za to, že v posudzovanom prípade moderátor vyjadrenia host'a žiadnym spôsobom nevyvažoval ani nekoordinoval, ostali teda bez akejkoľvek konfrontácie. Vzhľadom na celkové vyznenie príspevku a význam poskytovanej informácie máme za to, že na základe spracovania a obsahu bol poslucháčom prezentovaný jediný názor a nebolo tak umožnené, aby si mohli na diskutované témy utvoriť vlastný názor, založený na pluralitných informáciách.**

Ustanovenie § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. jednoznačne ukladá vysielateľom povinnosť zabezpečiť, aby spravodajské a politicko-publicistické programy boli objektívne a nestranné, a aby názory a hodnotiace komentáre boli oddelené od informácií spravodajského charakteru.

Otázkou legitímneho cieľa, ktorého ochranu Rada zabezpečuje sankcionovaním vysielateľov za porušenie povinnosti ustanovenej v § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z., sa zaoberal Ústavný súd SR vo svojom náleze sp. zn. II ÚS 307/2014-45 (ďalej len „sp. zn. II ÚS 307/2014-45“). V zmysle rozhodovacej praxe Rady je účelom ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. právo verejnosti na informácie, ktoré sú objektívne a nestranné. Ustanovenie § 16 ods. 3 písm. b) bolo do zákona č. 308/2000 Z. z. vložené v rámci implementácie Európskeho dohovoru o cezhraničnej televízii, ktorý bol podpísaný členskými štátmi Rady Európy a ďalšími zmluvnými štátmi Európskeho kultúrneho dohovoru. Požiadavka, aby názory odvysielané v spravodajských programoch boli objektívne a nestranné, vyplýva konkrétne z článku 7 ods. 3 predmetného Dohovoru, cit.: *„Prevádzkovateľ vysielania je povinný zabezpečiť, aby spravodajské relácie objektívne uvádzali fakty a udalosti a podporovali slobodné utváranie názorov.“*

Predmetom správneho konania však nie je spravodajský program, ale politicko-publicistický program. Napriek tomu, že požiadavka v zmysle zákona č. 308/2000 Z. z. sa vzťahuje rovnako na obidva typy programov je nesporné, že obsah a spôsob prezentovania informácií v nich, ako

i očakávania verejnosti o charaktere odznených informácií sa pri jednotlivých typoch programov líšia. V dôsledku uvedeného je potrebné posudzovať mieru nutnosti naplnenia kritérií pojmov objektivity a nestrannosť pre každý prípad osobitne s ohľadom na všetky jeho špecifiká. Máme za to, že požiadavku objektivity a nestrannosti v zmysle doteraz Radou aplikovanej praxe je možné používať len na prípady, kedy sú napr. programom podávané pre verejnosť mimoriadne dôležité informácie, alebo keď pri ich odvysielaní príde k zrejmemu porušeniu zásad objektivity a nestrannosti (napr. uvedenie zrejmej nepresnosti v spravodajstve). Politicko-publicistické programy zahŕňajú rôznorodé formáty, ktorých obsah, forma, spôsob prezentovania informácií, rétorika, ako i charakter sa líšia, čo nesporne znamená i väčší priestor pre vysielateľa na uplatnenie slobody prejavu pri tvorbe takýchto programov.

Priamo Ústavný súd SR v náleze, sp. zn. II. ÚS 307/2014-45 konštatoval, že otázku, či nesplnenie požiadavky uloženej § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. sa dostáva do kolízie s verejným záujmom v zmysle č. 26 ods. 4 Ústavy SR a čl. 10 ods. 2 Dohovoru, je potrebné skúmať vždy jednotlivo, vzhľadom na konkrétnosti daného prípadu a charakter nedodržania požiadavky na objektívne a nestranné informovanie. Opätovne uvádzame, že i napriek zákonnej povinnosti v zmysle § 16 ods. 3 písm. b) spadajú obsah programov, ako aj ich redakčná úprava a spracovanie, zahŕňajúc aj prácu moderátorov, plne do kompetencie vysielateľa a vedenia redakčného tímu v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z.

I napriek tomu, že možno nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 307/2014 považovať vo vzťahu k aplikácii ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. za mimoriadne limitujúci a popierajúci právo verejnosti na informácie v doterajšom ponímaní, tak ako sme na to už opakovane v minulosti poukazovali, je v prípade posudzovania objektivity a nestrannosti politicko-publicistických programov možné pristúpiť k obmedzeniu slobody prejavu vysielateľa len v nevyhnutných prípadoch.

S ohľadom na vyššie uvedenú analýzu v danom prípade, sa domnievame, že došlo ku kolízii s kvalifikovaným verejným záujmom a sankcionovanie účastníka konania v podobe zásahu do jeho slobody prejavu by je za týchto okolností **proporcionálne**.

Domnievame sa, že v predmetnom prípade došlo k porušeniu povinnosti ustanovenej § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. Kancelária Rady je toho názoru, že program odvysielaný v predmetnej podobe sa dostal do kolízie s verejným záujmom a svojou intenzitou ohrozil právo verejnosti na informácie a v podmienkach demokratického pluralitného štátu je odôvodnené zasiahnuť do práva na slobodu prejavu účastníka konania.

* * *

U právnických osôb sa zodpovednosť za správne delikty zakladá zásadne bez ohľadu na zavinenie (objektívna zodpovednosť za správny delikt). Táto zásada platí aj v prípade zákona č. 308/2000 Z. z., ako aj v prípade správneho poriadku, ktoré nevyžadujú pri preukázaní, či došlo k správne deliktu, dokazovať zavinenie alebo dokonca úmyselné konanie. Podstatné je iba to, či k porušeniu zákona objektívne došlo alebo nie. Tomu, že sa v tomto prípade nielenže nedokazuje zavinenie, ale ani sa nerozlišuje medzi zavinením úmyselným alebo nedbanlivostným, svedčí aj skutočnosť, že ani jeden z cit. zákonov neobsahuje tzv. liberačné dôvody, ktoré by umožnili zbaviť sa zodpovednosti za správny delikt. Okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu zákona, môžu byť zohľadnené pri ukladaní druhu sankcie, ale nie sú dôvodom na zastavenie správneho konania.

* * *

Z á v e r

Vzhľadom na všetky uvedené argumenty navrhujeme Rade, aby prijala uznesenie v zmysle vyššie uvedeného návrhu.

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 6. 10. 2021**

Správne konanie: 978/SKO/2021
Predmet: § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.
Účastník konania: C.E.N. s.r.o.
Správny orgán: Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum: 21. 9. 2021

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa ustanovenia § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. rozhodla, že účastník správneho konania č. 978/SKO/2021 C.E.N. s.r.o.

porušil

povinnosť ustanovenú v § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.

tým,

že dňa 11. 1. 2021 v čase o cca 19:50 hod. odvysielal na televíznej programovej službe TA3 program *Téma dňa*, pričom v jeho druhej časti odzneli k téme pandémie COVID-19 nepresné informácie o štatistikách úmrtí v Slovenskej republike a v ďalších krajinách za rok 2020 bez uvedenia zdroja týchto informácií, ktoré tak mali samostatne a aj v rámci nadväzujúcej debaty zavádzajúci charakter, čím došlo k porušeniu povinnosti zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť tohto politicko-publicistického programu,

za čo mu ukladá

podľa ustanovenia § 64 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. sankciu – **upozornenie na porušenie zákona.**

Podľa § 64 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z. z.: „Uložením sankcie nezaniká povinnosť, za ktorej porušenie sa sankcia uložila.“.

Úloha:

Kancelária Rady podľa § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia o uložení sankcie a doručí ho účastníkovi konania.

T: 6. 11. 2021

Z: PLO

Úloha:

Kancelária Rady upovedomí sťažovateľa o výsledku prešetrovania sťažnosti.

T: 18. 10. 2021

Z: PgO

* * *

Rada na svojom zasadnutí dňa 5. 5. 2021 prijala uznesenie o začatí správneho konania voči vysielateľovi C.E.N. s.r.o. vo veci možného porušenia **§ 16 ods. 3 písm. b)** zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s tým, že na programovej službe TA3 odvysielal dňa 11. 1. 2021 v čase o cca 19:50 hod. program *Téma dňa*, v ktorom mohlo dôjsť k nezabezpečeniu objektivnosti a nestrannosti politicko-publicistického programu.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 20. 5. 2021, na základe čoho sa začalo správne konanie č. 978/SKO/2021. Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote najneskôr do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol účastník konania upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku. Prílohou oznámenia o začatí

správneho konania bol aj prepis/popis skutkového stavu.

Dňa 1. 6. 2021 bolo Rade doručené vyjadrenie účastníka konania k predmetu správneho konania.

Subjektívna 6-mesačná lehota podľa § 64 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z. na prijatie rozhodnutia o uložení sankcie začala plynúť dňa 5. 5. 2021 a uplynie dňa 5. 11. 2021. Ročná objektívna lehota začala plynúť 11. 1. 2021 (odvysielaním posudzovaného programu) a uplynie dňa 11. 1. 2022.

* * *

Prepis/popis skutkového stavu

Monitorované vysielanie: Téma dňa
Deň vysielania: 11. 1. 2021
Čas vysielania: 19:50 h
Označenie podľa JSO: bez označenia

časový kód cca:

cca 19:50:07 začiatok vyžiadaného záznamu

cca 19:50:08 začiatok programu **Téma dňa**

Moderátor, moderátor: „*Tenistka Dominika Navara Cibulková, politici, Zuzana Čaputová, Juraj Šeliga, Branislav Gröhling, Gábor Grendel či Maroš Šefčovič a mnohí ďalší si môžu vydýchnuť, dostali prvú a čoskoro dostanú aj druhú dávku vakcíny proti koronavírusu. Otázkou je, prečo a kto ich zaradil medzi prvých pred dôchodcami, lekármi a zdravotníkmi sestrami, pred učiteľmi, policajmi, vojakmi a ďalšími, ktorí bojujú proti hnusobe v prvej línii. Bude pri očkovaní podobný chaos ako pri nákupe testov a informovaní o smrti generála Lučanského? Opýtam sa Jany Bittó Cigánikovej a Erika Tomáša. Jeť sa musí a fabriky tiež nemôžu prestať s prácou. Aký je výhľad pre rok 2021 v sektore priemyslu a čo čaká pestovateľov a chovateľov v oblasti pôdohospodárstva? Opýtam sa Vladimíra Sotáka a Emila Macha. Vitajte pri sledovaní Témy dňa na TA3.*

Premiér Igor Matovič chce ďalšie celoplošné testovanie. Najneskôr od budúceho víkendu chce otestovať všetky okresy. Uviedol, že ešte dnes sa bude konať zasadnutie odborníkov a samospráv, kde preberú plán masového testovania v jednotlivých okresoch.“

Igor Matovič, predseda vlády (OĽaNO) (skrátенý záznam z tlačovej konferencie): „*Najneskôr od budúceho víkendu spustíme týždeň čo týždeň masívne plošné testovanie s tým, že prvý víkend pôjdu všetky okresy s takými podmienkami, plus mínus, ako v okrese Nitra, a následne budeme v tom okrese testovať týždeň čo týždeň dovtedy, dokiaľ tam neklesne incidencia pod nula celá päť percenta, jednoducho dokiaľ nezískame situáciu pod kontrolou v tom danom okrese. Iná cesta nie je, všetky iné cesty sú falošné. A keď si chceme povedať, že, a chceme sa postaviť za to, že nám naozaj záleží na zdraví, životoch a vzdelaní našich detí, tak musíme sa tou cestou vydať. My si za tejto situácie deti do školy, bohužiaľ, nemôžeme dovoliť dať, dupľom keď vieme, že tá britská mutácia je agresívna a ešte dupľom trochu viac aj v prípade toho detského veku. Ak sa nám podarí nasadiť plošné testovanie týždeň čo týždeň a dokázalo by nám to takto zabráť, tak keď si všimnete sklon tej krivky tu a sklon tej krivky tu, čo je vlastne kópia tej prvej, tak tu sme si nastavili výrazne vyššiu latku.*“

Moderátor: „*Popri tejto iniciatíve predsedu vlády sa rozbieha aj očkovanie. Priebeh očkovania proti ochoreniu COVID-19 na Slovensku však vyvoláva viaceré otázky. Vakcín zatiaľ nie je na rozdávanie, no do zoznamu zaočkovaných pribúdajú politici aj známe osobnosti. Odborník hovorí, že prioritou by mali byť seniori. Rezort zdravotníctva avizuje prísnejšie kontroly celého procesu.*“

Viktória Némethová, redaktorka: „*Vakcinácia proti ochoreniu COVID-19 prebieha na Slovensku od konca decembra. Podľa rezortu zdravotníctva by v januári mohlo byť zaočkovaných stodvadsaťpäťtisíc ľudí.*“

Zuzana Eliášová, hovorkyňa ministerstva zdravotníctva: „*Predpokladáme, že celkový počet očkovacích dávok pre Slovensko v mesiaci január bude viac ako dvestotisíc.*“

Viktória Némethová: „Zdravotníci a zamestnanci kritickej infraštruktúry sa musia najprv zaregistrovať. Následne dostanú usmernenie, kedy a kam majú prísť. Môže sa ale stať, že niekto prihlásený nepríde. Podľa lekára je preto dôležité, aby nemocnica mala pripravený plán B. V opačnom prípade vyjde vakcína nazmar.“

Peter Visolajský, lekár (telefonát): „Tie vakcíny treba pripraviť dopredu, treba ich rozmraziť, a keď sú už rozmrazené, pripravené na podanie, tak sa musia do istého času podať. Samozrejme sa stane, že niekto vypadne, ochorie, dostane teploty alebo čokoľvek a nemôže prísť, tak väčšinou nemocnice to majú zabezpečené tak, že majú tam vždy istý počet náhradníkov.“

Vladimíra Marcinková, poslankyňa NR SR (Za ľudí)(text v obraze): „Nebolo by vhodné vytvoriť napríklad zoznam zamestnancov neďalekých škôl, škôlok, učiteľov alebo kuchárky zo školskej jedálne a obvolávať ich, keď na konci dňa zvýšia vakcíny? Alebo ich ponúknuť rizikovým pacientom v danej nemocnici? Aký veľký je problém "zbytkových" vakcín?“

Viktória Némethová: „Očkovanie proti koronavírusu už majú za sebou predstavitelia vlády, prezidentka, dokonca aj niektorí komunálni politici. Predseda vlády Igor Matovič nevidí problém v tom, ak verejne známa osoba vakcináciu spopaguje.“

Igor Matovič, predseda vlády (V politike 10.1.2021): „Keď niekto sa tam prepašuje, pichne si vakcínu a ešte sa vyhovori, lebo on je kritická infraštruktúra, no figu borovú.“

Viktória Némethová: „Do zoznamu nečakane pribudla aj bývalá tenistka Dominika Cibulková s manželom. Na sociálnej sieti uviedla, že ju situácia mrzí a že nevedela, že sa dopúšťa pochybenia.“

Zuzana Eliášová: „S nemocnicami budeme preverovať, či nedochádza k ďalšiemu porušeniu pravidiel, no a v prípade, že sa zistia nejaké nezrovnalosti, jednou z alternatív je aj finančná sankcia napríklad pre manažment nemocnice.“

Viktória Némethová: „Podľa odborníka si malo Slovensko vybrať stratégiu podľa vzoru západných krajín a ísť cestou Veľkej Británie, kde uprednostňujú seniorov.“

Peter Visolajský: „Toto je momentálne najrýchlejšia cesta, ako ulaviť slovenským nemocniciam, aby sme zaočkovali najstarších.“

Viktória Némethová: „Zaočkovať by mali aj poslancov Národnej rady, konkrétne dvadsiateho piateho januára. Viktória Némethová, TA3.“

Moderátor: „Som veľmi rád, že v štúdiu televízie TA3 môžem privítať Janu Bittó Cigánikovou a Erika Tomáša. Dobrý večer.“

Jana Bittó Cigániková, predsedníčka Výboru NR SR pre zdravotníctvo (SaS): „Dobrý večer prajeme.“

Erik Tomáš, podpredseda strany (Hlas-SD): „Dobrý večer.“

Moderátor: „Do relácie sme pozývali aj predstaviteľov OĽaNO, respektíve Sme rodina, žiaľ, dnes to nevydalo. Dúfam, že prijmu naše pozvanie do niektorej z ďalších relácií. Nevie, či ste to zaregistrovali, ale vraj sa to tak hovorí, že keď sa teraz ľudia stretnú, tak už sa nepýtajú, ako sa máš, čo robíš, ale či už si zaočkovaný. Ste zaočkovaní alebo uvažujete nad niečím takým? Pani Cigániková?“

Jana Bittó Cigániková: „Ja zatiaľ zaočkovaná nie som, ale hneď, ako sa dostanem v poradí na rad, tak sa určite zaočkujem. Tým chcem povedať, že teda verím očkovaniu.“

Moderátor: „Ale v ktorom poradí, lebo teraz je tu dátum dvadsiateho piateho januára, ak sa nemýlim, kde sa majú teda očkovať poslanci, predseda parlamentu Boris Kollár tvrdí, že ako súčasť krízovej infraštruktúry štátu na to máte nárok, to je ten dátum, ktorý ste mysleli, keď prídete na rad?“

Jana Bittó Cigániková: „No, aha, takto. No tak ja teda za seba, keď smiem povedať, ja veľmi nesúhlasím s tým, aby boli hlavne mladší poslanci zaočkovaní prednostne, a to z toho dôvodu, treba aj povedať, že ono sa to úplne inak javilo ešte pred spustením toho očkovania, mali sme všetci obavy o to, či vôbec bude a aký bude záujem o očkovanie. Päťdesiattri percent ľudí sa vyjadrilo, že teda očkovaniu neverí, a preto bola taká snaha o čo najlepšiu a najväčšiu propagáciu tých ľudí, ktorí očkovaniu dôverujú. Toto je úplne pochopiteľné, a preto ja úplne súhlasím, že sa zaočkovala pani prezidentka, napríklad aj predstavitelia Národnej rady, tí, tí v podstate najvyššie v tej hierarchii, to je v poriadku, ale zas akože nemusíme ísť až, až do takej dôslednosti, aby sa muselo zaočkovať presne stopäťdesiat poslancov, podľa môjho názoru. Ja sa z tohto dôvodu zaočkovať v tomto termíne nenechám a počkám si na to, kedy na mňa príde rada ako na normálneho človeka, a budem teda rada, ak sa zaočkujú najprv zdravotníci, ale opakujem, nechcem tým povedať, že bola chyba, že niektorí

predstavitelia, niektoré osobnosti sa zaočkovali ako prejav toho, že vakcíne veria. Ja si myslím, že v takom množstve, ako to bolo, to bolo správne, len tiež to netreba preháňať.“

Moderátor: „Otázkou je, či vám to nebude komplikovať prácu potom, lebo môže niekto vyžadovať práve takýto akt, veľa sa rozpráva o tom, či to bude povinné alebo dobrovoľné.“

Jana Bittó Cigániková: „Tak v poriadku.“

Moderátor: „Pán Tomáš, pán Tomáš, vy ste prekonal COVID, u vás teda očkovanie v súčasnosti neprichádza do úvahy. Opýtam sa teda, či by ste ho odporučili a či v prípade, že by ste neabsolvovali už toto ochorenie, dvadsiateho piateho januára by ste tiež sa postavili do tej rady a nechali sa zaočkovať.“

Erik Tomáš: „Pán moderátor, aj v tom kontexte, čo ste povedali, že som prekonal COVID-19, dovoľte, je to prvá moja tohtoročná diskusia, zaželať najprv dáme, mojej kolegyni, pani Bittó Cigánikovej, všetko dobré v novom roku, samozrejme, aj vám, pán moderátor, a všetkým ľuďom na Slovensku, hlavne nech ľudia sú zdraví, to je teraz asi najdôležitejšie, a vlastne je to vždy najdôležitejšie, ale teraz akosi to viac cítime. A čo sa týka vašej otázky, áno, máte pravdu, ja som prekonal koronavírus, a teda som v dákej trojmesačnej lehote, kedy sa neodporúča očkovanie, možno keď počívame názory odborníkov, aj dlhšie, ale môžem jedným dychom dodať, že keby som aj mohol ísť na očkovanie, tak by som určite skôr svoju vakcínu prenechal ľuďom, ktorí to naozaj potrebujú, teda buď starým ľuďom, alebo ľuďom v prvej línii, teda zdravotníkom alebo ľuďom, ktorí pracujú v domovoch sociálnych služieb. Toto je nielen môj principiálny postoj, ale aj všetkých našich poslancov za stranu Hlas - sociálna demokracia, s výnimkou Richarda Rašiho, pretože vieme, že Richard Raši je lekár a môže byť nasadený v prípade nevyhnutnosti aj v nemocnici. Takže toto je aj postoj celej strany, teda na vašu otázku, dvadsiateho piateho sa my určite nebudeme nechávať očkovať. Hovorím, radšej prenecháme vakcíny tým ľuďom, ktorí to teraz nevyhnutne potrebujú.“

Moderátor: „No.“

Erik Tomáš: „Na rozdiel od pani Bittó Cigánikovej, ja nesúhlasím s tým, že by sa mali nechať očkovať kvôli propagácii niektorí ľudia, ktorí tam podľa mňa nemali čo robiť. Ešte rešpektujem, že napríklad pani prezidentka Zuzana Čaputová, ako najpopulárnejšia politička na Slovensku môže pomôcť v tej propagácii, takisto napríklad rešpektujem, že podpredseda Európskej komisie Maroš Šefčovič musel nejakým spôsobom dať najavo, že keď Európska komisia raz schválila tieto vakcíny pre Európsku úniu, tak má ukázať tiež, že si za tým svojím rozhodnutím Európska komisia stojí, ale už naozaj nerozumiem, čo robili pred kamerami tak mladí politici, ako pán Šeliga, pán Grendel alebo pani Ďuriš Nicholsonová, tieto vakcíny mohli ísť naozaj skôr ľuďom, ktorí to potrebujú. Vnímam to.“

Moderátor: „No, len viete, to je taká otázka teraz, že tí áno, tam im rozumiete, a tým druhým nerozumiete.“

Erik Tomáš: „Ved' to vysvetlím.“

Moderátor: „Či by nemali existovať jasné pravidlá, ktoré toto určia. To asi nie je úplne otázka svojvôle a vlastných rozhodnutí, ale nejakých pravidiel, ktoré si tu vytvoríme a ktoré potom musíme dodržiavať. Pani Cigániková, ako to teda vlastne je, existujú vôbec nejaké pravidlá, ktoré momentálne vláda, koalícia, parlamentní poslanci, ktokoľvek, má stanovené a kde je jasne napísané, teda kto ide prvý, kto ide druhý, kto ide tretí?“

Jana Bittó Cigániková: „Pravidlá existujú. Ja musím v tomto momente aj, ja musím povedať na rovinu, že mňa ministerstvo zdravotníctva milo prekvapuje tým, ako zatiaľ očkovanie napreduje, ako ide v niektorých veciach, ktoré mám teda interné informácie, koľko je očkovacích miest, je ich viac, ako sa rátalo, akým spôsobom prebieha distribúcia, aj tá komunikácia, ten, ten plán očkovací, ráta sa tam s kampanou. Čiže tie veci, ktoré ja si zisťujem zatiaľ, vyzerá, že je to na dobrej ceste. A je, súčasťou tej komunikácie bol teda aj očkovací plán, kde sa hovorí o nejakej postupnosti. Zistilo sa, že samozrejme, je problém, ak je tam napísané, že teda kritická infraštruktúra, lebo sme zistili, že do nej sa môže rátať, a teda počítať pomaly každý, kto si to zmyslí, alebo kto, kto teda si povie.“

Moderátor: „No, neviem, ako ste toto zistili, lebo keď som si pozeral dnes ten zákon, tam to úplne jednoznačné nie je.“

Jana Bittó Cigániková: „Zákony, je.“

Moderátor: „Tam je napísané ministerstvo hospodárstva, Úrad vlády, nie sú tam poslanci napríklad Národnej rady.“

Jana Bittó Cigániková: „Pán Bielik, zákon je jedna vec, druhá vec je plán, ale aj v zákone je napríklad, je tam aj pošta a podobné veci.“

Moderátor: „To má logiku.“

Jana Bittó Cigániková: „Čiže len, len chcem povedať to, že teraz je treba povedať presne, ako vy hovoríte, a presne pomenovať, ktorí, kto sú tá kritická infraštruktúra. A okrem toho treba vyriešiť aj situácie, ktoré, ktoré vznikajú napríklad s tým, že keď, keď, keď nám nepríde dostatok zdravotníkov sa zaočkovať, zostanú nejaké vakcíny, treba tomu dať jasné pravidlá. Toto je určite požiadavka, ktorá, ktorá je potrebná, čo je treba spraviť, ale ja chcem povedať, že ono sa to, samozrejme, môže ukázať až časom.“

Moderátor: „Dobre, treba tomu dať pravidlá. A my ich nemáme teraz, tie pravidlá, pani poslankyňa?“

Jana Bittó Cigániková: „Máme pravidlá všeobecné. Ja som napríklad navrhla na koalíčnú radu, zajtra sa o tom ide rokovať, ďalšie konkrétne nejaký, nejakým spôsobom usmerňujúce pravidlá. Ja len chcem povedať toľko, že vydali sa všeobecnejšie a ukázalo sa, že je treba ich ešte viac konkretizovať. Na tom sa teraz znova ide robiť, len by som chcela dať takú nádej ľuďom, že to, čo sa deje, že je nejaká nepresnosť v takomto obrovskom projekte, ktorý robíme prvýkrát, ono sa môže stať, ale určite musíme urobiť to, aby tie pravidlá boli nastavené jasne.“

Moderátor: „Ale o akej nepresnosti hovoríte, pani Bittó Cigániková?“

Jana Bittó Cigániková: „No, konkrétne hovorím napríklad.“

Moderátor: „Nie, nie je to skôr nedodržiavanie tých pravidiel, ktoré sú nastavené? Tam je jednoducho napísané, že prví idú dôchodcovia, potom idú lekári a zdravotníci, ak sa, teda opravte ma, ak sa mylím, ale ja tam nevidím podpredsedov Národnej rady, ja tam nevidím podpredsedu Európskej komisie, ja tam nevidím žiadneho politika, a keď už teda hovoríme o najvyšších ústavných činiteľoch, tak takisto nie.“

Jana Bittó Cigániková: „Pán Bielik, keď už kritická infraštruktúra štátu nie je vláda Slovenskej republiky, tak to už potom naozaj asi sa treba pozrieť na zákon samotný, lebo ja naozaj považujem.“

Moderátor: „Nie, nie, ja hovorím, že medzi tými skupinami.“

Jana Bittó Cigániková: „Pán Bielik, môžete ma, prosím vás, nechať len jednu vetu povedať?“

Moderátor: „Nech sa páči.“

Jana Bittó Cigániková: „Ja by som vám to veľmi rada vysvetlila.“

Moderátor: „No.“

Jana Bittó Cigániková: „Ja chcem len povedať, že teraz by sme mali byť trošku vecní. Akože určite nájdeme veci, do ktorých sa dá vrtať, a určite budú veľa aj nesprávne, treba ich naprávať, ale chcem povedať, že naozaj, pokiaľ vláda má rokovať a má byť schopná rokovať, tak je úplne v poriadku, že, že, že ich považujeme za kritickú infraštruktúru. Vláda predsa nemôže prestať rokovať alebo prestať byť funkčná preto, že tu máme koronu, čiže je, je potrebné to riešiť, takisto pani prezidentka, ale tú nepresnosť, čo hovorím, ja si osobne nemyslím, že by tam malo byť teraz stopäťdesiat poslancov Národnej rady, aj tí nerizikovní, aj keď sa to dá riešiť iným spôsobom. Čiže, áno, na toto sa treba pozrieť. SaS navrhla dnes päť konkrétnych opatrení pre zlepšenie procesu očkovania, ale jachcem povedať, že ide to zatiaľ, tak, ako to ide zatiaľ, je to dobré. A môže to byť, a dúfam, že to bude lepšie, keď tomu nastavíme pravidlá, a to je treba spraviť.“

Moderátor: „Pán Tomáš, ku cti vám slúži, že teda ste sa zastavili pani prezidentky, ktorá nie je z vášho politického tábora, ale napriek tomu, ak sa pozrieme do Českej republiky, pán Zeman čakal v rade a nebol určite medzi prvými očkovanými, ak sa pozrieme do Veľkej Británie, kráľovná Alžbeta čakala v rade a pred ňou boli tisíce iných dôchodcov, takže aj pani prezidentka sa možno mohla postaviť do rady. Ja jej nechcem uberať, samozrejme, všetky jej funkcie, ktoré má, je to hlavný veliteľ ozbrojených síl, ale je to teda na mieste, ju vynímať z tohto ako niečo extra?“

Erik Tomáš: „Nepochopil som to tak, že my vynímame tieto osobnosti, ale hovorím, skutočné osobnosti, z toho, z nejakého radu, ale ak je vytvorená nejaká kampaň, ktorá má tomu pomôcť, tak tam naozaj majú byť tie osobnosti, ktoré tam patria. A ja som hovoril o dvoch osobách alebo o troch-štyroch môžeme hovoriť, ktoré naozaj, a patrí k nim určite aj pán profesor Krčméry a podobne, ktoré by tej veci mali pomôcť, ale ja súhlasím s vami, pán moderátor, že všetko ostatné, čo od toho momentu predvádza vládna koalícia, je čistý a bohapustý papalášizmus, tam nemali čo robiť mladí poslanci, už som to tu povedal, tam nemali robiť čo štátni tajomníci. Pozrite sa, teraz tá kauza s Dominikou Cibulkovou, s tenistkou, však to je proste niečo neuveriteľné, pretože ak pani, ak.“

Moderátor: „A teraz ale, mi povedzte ale aj vy, z akého dôvodu tam nemali byť, preto, lebo nepatria do tých skupín tak, ako sú nastavené v tých pravidlách, a nerešpektuje sa to.“

Erik Tomáš: „Pretože, ja vám odpoviem.“

Moderátor: „Alebo nie sú súčasťou krízovej infraštruktúry?“

Erik Tomáš: „Pretože oni nemôžu pomôcť žiadnej kampani, títo ľudia. A na druhej strane naozaj si myslíme, že v tej prvej vlnе, tak, ako to bolo podľa stanoveného plánu, mali dostávať tieto vakcíny jednoducho starí ľudia a najmä proste ľudia v prvej línii, zdravotníci, lekári, záchranári, pracovníci domových služieb, s tým, s tým súhlasím. Čiže, ak my, a videli sme to aj v iných krajinách, však nehovorme o tom, že v nejakých iných krajinách sa nevakcinovali ako prví nejaké hlavy štátu alebo premiéri, takže neuvádzajme len príklady tých krajín, kde to tak nebolo, ale mnoho krajín dvaja-traja vysoko, vysokí predstavitelia áno, ale potom, čo vznikla táto situácia, ktorú vidíme dnes, že je tu, sú tu nejaké zoznamy, ktoré sú dopĺňané o nejaké celebrity, ktoré sú dopĺňané možno o štátnych tajomníkov, možno o nejakých úradníkov s celými rodinami, pretože pozrite si tieto zoznamy, ak pani Bittó Cigániková hovorí, že pravidlá tu existujú, tak podľa nás neexistujú, pretože vyzerá to tak, že tie zoznamy sú dopĺňané, a máme aj takéto informácie, ľuďmi, ktorí tam naozaj nemajú byť. A toto je prejav čistého papalášstva a asi aj preto zatiaľ na našu žiadosť nebolo odpovedané, žiadali sme príslušné vládne úrady, aby nám vydali tieto zoznamy, ako tam je. Máme informácie, že mnohé tie celebrity alebo mnohí tí politici sa rýchlo začínajú škrtať z tých zoznamov, pretože by sa tam veľmi mohli objaviť. A takisto, ako pri pandemických opatreniach, ani pri očkovaní pláne nevidíme jasný plán zo strany vlády, pretože vidíme, že keby sa išlo takým tempom pri očkovaní, ako, akým sa začalo, tak neviem, koľko rokov by trvalo preočkovanie všetkých tých Slovákov, ktorí to potrebujú.“

Moderátor: „Ďakujem veľmi pekne. Chceli ste reagovať?“

Jana Bittó Cigániková: „Ja by som len chcela povedať, že v tomto má pán kolega pravdu, takisto aj vy to, v podstate celú dobu na to narážate, ja som to povedala tiež ako prvé. Samozrejme, že prvé majú dostať vakcínu zdravotníci, chorí ľudia, opatrovatelia v domovoch dôchodcov, alebo možno aj doma, čo sa o pacientov starajú, a tak ďalej, ale podstata je, že naozaj, tá kampaň do nejakej miery je tolerovateľná a pochopiteľná, a dokonca ja určite som si, som presvedčená o tom, že na Slovensku veľmi potrebná, a je to len o tej hranici, kam ju dáme, že, že títo áno a títo už nie. A ja teda vravím za nás, že my úplne s týmto sa stotožňujeme, navrhli sme dnes zúženie tej alebo špecifikovanie tej kritickej infraštruktúry priamo v tom očkovaní pláne, Navrhli sme to, aby sa zverejňoval počet voľných vakcín, počet vyočkovaných ľudí, aby tí ľudia vedeli, čo ich čaká. Navrhli sme napríklad aj to, aby sa mohli reálne v tomto momente zapísať len zdravotníci, lebo veď Národné centrum zdravotníckej, zdravotníckych informácií je predsa prepojené s registrom zdravotníckych pracovníkov aj s registrom obyvateľov. Čiže potom ja nerozumiem, ako sa môže stať, že napríklad pani Cibulková tam niekto zapíše, lebo jednoducho by to malo ísť teraz iba tak, že zdravotníkov. A keď je niekto, a ešte náš návrh je zverejniť teda osvetovú kampaň, keď je niekto súčasťou kampane, nech sa páči, keď je niekto zdravotník, opatrovatel alebo chorý a je na rade, nech sa páči, ale musí to fungovať systémovo. Čiže my môžeme robiť dve veci, môžeme buď nadávať, alebo môžeme navrhovať riešenia. My sme si vybrali teda tú, tú druhú, druhú časť a to sme aj navrhli na koaličnú radu, ktorá, bude sa to prerokovávať zajtra.“

Moderátor: „Ešte vaša reakcia. Nech sa páči, pán Tomáš.“

Erik Tomáš: „Chcel som doplniť pani Bittó Cigánikovú o jeden argument, ktorý vyslovil pán Smatana, bývalý šéf Inštitútu zdravotnej politiky. Ten konštatoval, že alebo položil otázku rečnícku, že viete, o koľko klesne úmrtnosť alebo o koľko by klesla úmrtnosť na COVID-19, keby sme zaočkovali ľudí do tridsaťpäť rokov? O pol percenta. A viete, pán Bielik, o koľko by podľa pána Smatanu klesla úmrtnosť na COVID-19, keby sme zaočkovali ľudí nad osemdesiat rokov? O štyridsať percent. Tak toto je odpoveď všetkým tým našim mladým kolegom od pána Šeligu a spol., ktorí sa pretŕčali pred kamerami, lebo si mysleli, že ako oni zvýšia popularitu vakcinácie a tak ďalej, nie. Nepostupuje sa podľa očkovacieho plánu. Je tu rovnaký chaos ako pri pandemických opatreniach. Vláda opäť nevyslala dobrý signál ľuďom. Je to len signál papalášizmu pokračujúceho zo strany vlády a s týmto proste ostro nesúhlasíme, pretože viete dobre, že možno sa ešte k tomu aj dnes dostaneme, pokračovalo to cez výnimku pre pána Holého – vicepremiéra, tak pán Holý sa pred Vianocami postaví pred kamery na tlačovú besedu a informuje ľudí o zákazoch počas vianočného obdobia a potom sa dozvieme, že on si veselo súkromne cestuje do Veľkej Británie a po návrate nejde ani do karantény, nemá ani len, nepreukáže sa ani testom a keď tri týždne, prepáčte za výraz, kokce pred tými novinármi, pretože nevie vysvetliť, ako sa mohol takto správať, tak odrazu pán Mikas vytiahne niečo zo šuplika, čo sa tvári ako výnimka, toto určite nie je dôveryhodný signál smerom k verejnosti. Ak

niečo od ľudí chceme, tak sa máme podľa toho správať a nie takto papalášsky nejakým spôsobom sa prezentovať. Toto je niečo neskutočné.“

Moderátor: „Dostaneme sa aj k tomu, len dovoľte mi ešte dokončiť tie predchádzajúce otázky, aby sme si zachovali kontinuitu aj v tom obsahu. Pani Cigániková, nevidíte problém v tom, že tie očkovacie miesta sú viac-menej, myslím, že všetky až... neviem, či už máme aj niektoré mobilné, máme sústredené v nemocniciach. Tam samozrejme tí zdravotníci, lekári, sestry majú bez problémový prístup, vedia si to nejakým spôsobom zorganizovať, vymeniť služby alebo odbehnúť na chvíľu z pracoviska. Ale ak hovoríme o dôchodcoch a senioroch, tam by to očkovanie predsa malo prebiehať priamo v tých domovoch sociálnych služieb, v tých seniorských centrách, stacionároch a tak ďalej a tak ďalej. Stane sa to aj toto alebo naozaj sa opäť celé toto ponechá len na pleciach nemocníc, ktoré sa s tým budú musieť vysporiadať a naozaj, keď začneme teraz rátať a rátať tie počty ľudí, ktorí by sa mali dať otestovať, odhadujeme počet tri a pol milióna krát dva, lebo každý to musí absolvovať dvakrát. Je to sedem miliónov ľudí alebo sedem miliónov týchto očkovaní. Kde a ako to majú tie nemocnice zvládnuť, ak to teda nebude robené aj priamo v externých priestoroch alebo v domovoch sociálnych služieb pre seniorov?“

Jana Bittó Cigániková: „Ja som si dneska povedala, že ja poviem ľuďom aj dobré správy. Lebo aj tie sú a už musia byť unavení z tejto situácie. Jedna z tých dobrých správ je, podľa mňa, to, ako som sa ja intenzívne od tridsiateho prvého, kedy som predložila nejaké návrhy na riešenia ministerstvu zdravotníctva, zaujímala o to, aká je situácia. Tak naozaj, práve čo sa týka očkovacích miest, my sme veľmi milo potešili. Bol plán, že bude teda dvadsaťpäť očkovacích miest, tak bolo aj prezentované. Moja informácia je taká, že momentálne je ich vyše päťdesiatpäť. Teda prepáčte, vyše päťdesiat. Konkrétne päťdesiatpäť. A plánuje sa aj s mobilnými odberovými miestami. Čiže toto je vec, ktorú ja som si teda dala že čak, OK, teda samozrejme musí byť...“

Moderátor: „No počkajte. Ček, ček, no tak, hm...“

Jana Bittó Cigániková: „Ved' musíme prísť do štádia, počkajte. Ved' teraz je štádium, že sa očkujú zdravotníci. Čiže je úplne v poriadku, že je to v nemocniciach, lekári ambulantne prídu. Áno? A...“

Moderátor: „Ale máme tam matematiku. Sedem miliónov očkovaní deleno päťdesiat očkovacích miest. Koľko to bude trvať...“

Jana Bittó Cigániková: „No pán Bielik, len vy musíte aj... táto rovnica má inú časť. A to konkrétne tú, koľko nám príde vakcín. Nám zatiaľ, máme zazmluvnený Pfizer, prichádza stopäťdesiat tisíc vakcín mesačne. Áno, už je teda na ceste aj Moderna. Tam to má byť celkovo milión. Priznám sa, že neviem ako je to tam tých v mesačných dávkach, ale s tým Pfizerom vieme, že teraz to je cca. stopäťdesiat tisíc. A vy keby ste, keby sme teda aj my, všetci by sme chceli, očkovať napríklad tridsať dní v kuse a jednoducho na všetkých tých, vo všetkých okresoch, ktorých je sedemdesiatdeväť...“

Moderátor: „A dvakrát.“

Jana Bittó Cigániková: „No aj dvakrát. Ale aj keď iba raz, tak keď toto urobíme, tak za mesiac je to milión stopäťdesiat tisíc očkovaní a máme stopäťdesiat tisíc vakcín. Čiže... v tomto mesiaci. V ďalšom mesiaci to bude viac. V ďalšom oveľa, oveľa viac. Ono sa to bude stupňovať, lebo aj to je dobrá správa, ministerstvo zdravotníctva má zazmluvnených sedemdesiat miliónov vakcín od rôznych firiem, ktoré budú postupne prichádzať. A my nevieme, a v tomto ani ministerstvo zdravotníctva nevie urobiť viac, lebo to je rozdeľovanie na úrovni Európskej únie. Čiže každý štát je na tom rovnako.“

Moderátor: „Takže nás limituje aj množstvo vakcín, ktoré máme.“

Jana Bittó Cigániková: „Áno. Čiže keď chceme urobiť toto a máme obmedzený počet vakcín, tak potom je úplne logické, že najprv to dám zdravotníkom a urobím najprv menej tých očkovacích miest. Tam sa to poriadne naučím a potom to rozširujem. A takýmto spôsobom naozaj ministerstvo zdravotníctva pokračuje a aj tie mobilné odberné miesta už nielen že plánuje, ale už sa snaží aj realizovať. Už vieme, že boli za... do toho zoznamu zaradení aj napríklad opatrovatelia v DSS-kách a podobne. Takže ja viem, že to... viem, že je to ťažká doba a viem, že sa urobí a urobilo veľa chýb. Ale naozaj, čo sa týka toho, tohto očkovania, musím povedať, že je to lepšie, ako som čakala. Čakala som viac komplikácií a zatiaľ to ide dobre. A áno, urobí sa chyba. A môžeme sa baviť o tom, že či pán Šeliga ako podpredseda parlamentu mal alebo nemal byť zaočkovaný, akým spôsobom sa riešia tie vakcíny, ktoré zostávajú na konci dňa, aby neboli znehodnotené, komu ich treba dať, keď musí rýchlo prísť, toto všetko je správna diskusia. Ale popri tom je dobrá správa, že máme viac očkovacích miest, že vakcíny tu sú a prichádzajú a budú prichádzať ďalšie a že máme plán, ktorý môžeme zdokonaľovať. Ale toto sú dobré správy a chcem povedať ľuďom, že sú aj tie.“

Moderátor: „Pán Tomáš, má z vášho pohľadu ešte zmysel vôbec hovoriť o plošnom testovaní, o ktorom sme si povedali na úvod našej relácie a ktoré žiada predseda vlády Igor Matovič? Ak už teda celý svet rieši očkovanie a aj pred nami stojí plošné očkovanie. Chceme naozaj, aby veľké množstvo našich ľudí dostalo túto vakcínu, aby sme sa zbavili koronavírusu a ochorenia COVID-19? Vidíte reálne, že sa bude konať aj plošné testovanie aj plošné očkovanie?“

Erik Tomáš: „Pani kolegyňa, tak označila tú dobrú správu, ktorú vraj teraz ľudia majú počuť, poznámkou čak, okej, akóže splnené, keď to mám chápať, sme ešte ďaleko od toho, aby sme pri...“

Jana Bittó Cigániková: „To znamená, že na to myslia, pán...“

Erik Tomáš: „Že na to myslia, čo je no, čak, OK, by som... no.“

Jana Bittó Cigániková: „Áno. A povedala som, že treba odsledovať, že či to bude, ale na to momentálne nemáme počty vakcín. Nebuďme populisti.“

Erik Tomáš: „Ale, len ma nechajte hovoriť, nie čak, okej, lebo čak, OK, už vláda používala niekoľkokrát pri tých protipandemických opatreniach a preto smerujeme aj k tomu plošnému testovaniu. A vidíme, v akej situácii sa Slovensko nachádza. Môj... len jedna poznámka ešte k tomu očkovaniu. Myslím, že môj kolega Richard Raši to vyrátal, že pokiaľ by takým tempom vláda očkovala ako doteraz, tak by to trvalo dvadsaťjedna rokov. Tak asi tak je... tak sú tie dobré správy. Ale musím, samozrejme nechcem sklznúť do nejakého hlbokého populizmu. Musíme povedať a súhlasím s pani Bittó Cigánikovou, že to to tempo bude závisieť aj od po prvé, záujmu ľudí o to očkovanie, pretože my za stranu Hlas musíme opäť povedať, sme striktné dobrovoľné očkovanie. A po druhé, od toho, ako budú samozrejme prúdiť, v akom počte budú vakcíny prúdiť na Slovensku. To sú objektívne faktory. Čo sa týka samotného plošného testovania, tak pozrite sa. Slovensko sa dostalo do brutálnej krízy. Máme viac ako tritisíc mŕtvych, pán dokonca Matovič už vyrátal podľa nejakého svojho modelu, že ich bude štyritisíc tristo a z tých štyritisíc tristo mŕtvych obvinil stranu SaS a pána Sulíka, pritom je to čisto zodpovednosť pána Matoviča. On riadi tú krízu, on je premiér tejto krajiny, tak nechápem, prečo to hádže na Sulíka. Samozrejme je tu aj spoluzodpovednosť Sulíka, pretože je členom vlády. On sa tiež tak tvári, že ako keby bol opozičný politik. Aj Sulík, aj Matovič sú v tejto vláde a sú zodpovední za tento stav, do ktorého sme sa dostali, ešte raz. Máme reálne viac ako tritisíc mŕtvych. Nemocnice už kľacia na kolenách, niektorým už doslova dochádza kyslík, niektoré už musia objednávať chladiarenské boxy na mŕtve telá a tak ďalej. A čo mu pomohlo, sa pýtam, to plošné masívne testovanie, ktoré pán Matovič ako atómovú zbraň predstavoval ešte pred... ešte v októbri?“

Moderátor: „On ukazoval tam nejakú krivku, že po ňom to kleslo.“

Erik Tomáš: „Ale pán Bielik, kde sa nachádzame? Možno sme odobrali nejakých samozrejme infekčných alebo pozitívnych ľudí počas toho plošného testovania. Krivka sa nám možno pár dní jemnučko zlomila a potom začala zase prudko rásť, pretože tá vláda neprijala žiadne ďalšie kroky. Keď bola vyzývaná odborníkmi, že prijmite lockdown tak, ako v Írsku, v Rakúsku a tak ďalej ešte pred Vianocami, aby aspoň tie Vianoce boli pokojné, tak samozrejme Matovič populistický, proste to odmietal a hádzal samozrejme vinu zase na iných ľudí. A stalo sa to, že počas Vianoc vymysleli nejakého mačkopsa a sme...“

Moderátor: „Takže vy v testovaní nevidíte nejaký zmysel.“

Erik Tomáš: „No aký zmysel má testovanie, keď vidíme príklad z toho, myslím plošné, celoplošné slovenské testovanie antigénovými testami, keď vieme, čo sa dialo počas toho prvého. Po prvé, neprinieslo to žiadny významný medicínsky efekt, lebo sa Slovensko nachádza tam, kde sa nachádza a po ďalšie, vieme dobre, že testovanie celoplošné antigénovými testami nie je presné. Pretože mnoho ľudí sme falošne negatívnych vypustili do okolia a tí mohli spôsobiť ešte väčšiu katastrofu, aká tu bola. Takže tých falošne negatívnych ľudí bolo veľa. Antigénové testy najmä v týchto poveternostných podmienkach, ak by sa testovalo vonku, sú ešte nepresnejšie. A poslednú myšlienku mi dajte ešte dohovoriť.“

Moderátor: „Áno, určite.“

Erik Tomáš: „A nehovoriac o tom, že teraz pán premiér priznal, že v októbri sa testovalo aj testami, ktoré by nedal ani psom alebo ktoré by nepoužil ani na psov. To sú slová premiéra. Že to bol hókuspokus na ľudoch, dvestopäťdesiat tisíc takýchto testov sa vyexpedovalo. Tak mi povedzte...“

Moderátor: „Rozumiem.“

Erik Tomáš: „Povedzte mi, na čo toto je dobré.“

Moderátor: „Nedávajte otázky, ja budem klásť otázky.“

Erik Tomáš: „To bola rečnícka otázka.“

Moderátor: „Pani Bittó Cigániková, vy ste sa aj trochu usmievali, keď hovoril Erik Tomáš.“

Jana Bittó Cigániková: „Ja som sa zľakla.“

Moderátor: „Lebo viac-menej sa zastal niektorých pozícií.“

Erik Tomáš: „Nezastal.“

Moderátor: „Ako keby ste mali na výber, pán Tomáš, medzi SaS a OLaNO a priklonili ste sa skôr ku SaS, ale dobre.“

Erik Tomáš: „Ja som ich dal do jedného vreca, ste si všimli, pán moderátor, takže... aj tam patria.“

Moderátor: „Ako sa pozeráte na túto otázku? Má zmysel plošne testovať a plošne očkovať v jednom čase paralelne? A plus teda tá informácia samozrejme. Sú vôbec tie testy zmysluplné?“

Jana Bittó Cigániková: „Preto ja som sa usmievala, ja som sa naozaj zľakla, keď sa pán Tomáš začal pána Sulíka zastávať.“

Erik Tomáš: „Hneď som sa poopravil.“

Jana Bittó Cigániková: „Áno, hneď sa našťastie, lebo už sa...“

Erik Tomáš: „Lebo patríte do jedného vreca celá vláda, takže aby bolo jasné.“

Jana Bittó Cigániková: „Tak ja by som teda chcela aj na toto reagovať s tým, že vidím, že pán Tomáš bohužiaľ nedokáže byť objektívny. A mne je to veľmi ľúto, lebo naozaj by sme potrebovali aj vašu objektivitu, aj keď ste opozícia. Ale myslím si, že tu naozaj sme všetci v tom spoločne.“

Erik Tomáš: „Skúste mi povedať, v čom som neobjektívny.“

Jana Bittó Cigániková: „A čo sa týka tej objektivity, napríklad, že pán Raši vypočítal dvadsaťjedna rokov a hneď v tej istej vete povie, ale je to závislé od toho, koľko nám príde vakcín. Samozrejme, že to málo vakcín na začiatku, na základe ktorých to počítal a ktoré to už dnes neplatí, lebo dnes je očkovacích miest oveľa viacej, tak to bolo na základe tých prvých, ktoré prišli vlastne ešte v decembri. Takže to už je po prvé, to je už prvé neobjektívne. Druhý neobjektívny fakt je povedať, že plošné testovanie ničomu nepomohlo. To jednoducho objektívne nie je pravda. Samozrejme, že to pomôže. Samozrejme, že to stiahne niektorých nakazených z toho z obyvateľstva. A to samozrejme, má efekt aj dokázateľný. My len tlačíme na to, a preto teda niekedy pán premiér volí tú veľmi nešťastnú komunikáciu pod tlakom, ktorá naozaj ani nás nijako neteší, ale my tlačíme na to, aby plošné testovanie. Lebo viete, to môže byť že celoslovenské a regionálne, no my tlačíme na to regionálne. Že teda áno, aj teraz najhoršie okresy podme plošne testovať. Nech je podmienkou, že chcem ísť do práce, ale potom...“

Moderátor: „Ako som rozumel pánovi predsedovi vlády, tak toto má byť plošné celoslovenské.“

Jana Bittó Cigániková: „No, to by bolo pre mňa prekvapivé. Ja vám poviem, pán Bielik, že čo vám poviem na to? No, nebolo to úplne takto dohodnuté, respektíve my sme za SaSku navrhovali práve, aby to bolo teda regionálne. Aby tie čierne najväčšie okresy jednoznačne, nech je podmienka ísť do práce test, tam nie je o čom. Ale napríklad pri tých červených tam sme navrhovali aj pani kolegyňa zo Za ľudí, Veronika Remišová, toto isté navrhovala, aby boli mobilné odberové miesta celodenne otvorené napríklad aj cez víkendy. Aj to navrhujeme, aby tí ľudia sa mohli pretestovať. A pri tých lepších okresoch, čo je teraz Orava, tam, kde nezabralo to plošné testovanie, tak tam...“

Moderátor: „Takže to, čo prezentoval pán predseda vlády na tlačovej konferencii, nebolo spoločné stanovisko všetkých koalíčných strán?“

Jana Bittó Cigániková: „To je návrh pána premiéra, ktorý my úplne akceptujeme. Ale ja si nemyslím, že na tom prevedení bola zhoda. Samozrejme, že je zhoda na tom, že áno, bude sa plošne testovať. Ale podme sa baviť o tom tak, aby to naozaj bolo efektívne, aby za čo najmenej peňazí sme dostali čo najväčší efekt.“

Moderátor: „Či to bude na celom Slovensku, alebo ...“

Jana Bittó Cigániková: „A to je a ešte keď dovolíte, len doplním naozaj veľmi rýchlo.“

Moderátor: „Dokončíte.“

Jana Bittó Cigániková: „To je teda jednak to regionálne testovanie a to otváranie MOM-iek tak, aby tam ten človek mohol ísť. A to preto, lebo je veľmi podstatná aj tá doba, kedy sa človek ide otestovať. Lebo v praxi sa nám totiž reálne deje to, že človek sa napríklad zle cíti v stredu, ale vie, že cez víkend je plošné testovanie, no tak si to odloží a pôjde až cez víkend, aby potom nemusel ísť dvakrát. My potrebujeme, aby boli tie mobilné odberové miesta otvorené stále. Aby keď napríklad niekam chcem ísť, tak som sa vedela aj večer alebo cez víkend otestovať. Ale nie také plošné testovanie, aké sme mali, že päť miliónov ľudí naraz za jeden víkend. To jednoducho a ešte sme navrhovali veľmi dôležitý fakt, aby mohli testovať aj nezdravotníci. Aby sme toto umožnili zákonom a to z toho dôvodu, aby sme

trošku ul'avili tým ich kapacitám, lebo zdravotníci nemôžu zvládnuť všetko, aj očkovanie. Lebo chceli by sme, my by sme teraz riešiť plošné očkovanie a nie plošné testovanie, ale nemôžu všetko naraz zvládnuť.“

Moderátor: „No, to bola moja otázka, či sa to dá zvládnuť paralelne.“

Jana Bittó Cigániková: „No dá, keď budeme naozaj veľmi rozumne narábať s tými zdrojmi. A zdroje sú jednak peniaze, ale aj ľudské zdroje, a samozrejme aj tá trpezlivosť ľudí je určitý zdroj. Preto my sa snažíme trošku prepracovanejšie ísť na to.“

Moderátor: „Pán Tomáš, vy ste spomínali tie výnimky a podpredsedu vlády Štefana Holého. Ja som takisto úplne nie presvedčený o správnosti tej informácie, ale prečítam ju tak, ako bola zverejnená. Údajne bolo takýchto výnimiek na požiadanie členov vlády, ktorých je, ak sa nemýlim šesťnásť v tomto volebnom období alebo nejaké podobné číslo, udelených osemtisíc osemstoosemdesiatšesť. Máte aj vy takúto informáciu?“

Erik Tomáš: „Nie, toto je nová informácia. A teda keď ich toľko výnimiek bolo zverejnených, tak nech pekne zverejnia verejnosti celý zoznam, kto tieto výnimky dostal, či to naozaj boli len tí kamionisti, ktorí išli na nejakú služobnú cestu, alebo aj nejakí úradníci prípadne politik pre svoju rodinku. Tak ako napríklad pán Sulík, keď išiel do Dubaja v čase najhoršej krízy, na Vianoce už druhýkrát do Dubaja s rodinkou pán Sulík potreboval ísť. A odrazu, keď videl, čo sa deje pánovi Holému, tak radšej povedal, že on žiadnu výnimku nemal. Radi by sme sa pozreli, či pán Sulík a jeho rodina nemali výnimku a namiesto, aby sedel naozaj tu a riešil situáciu, tak sa musel ísť zase pod palmičku schovať. To sú presne tie otázky, ktoré budú vždy na stole, pokiaľ vláda nezverejní ten zoznam. A my od Hlasu jasne žiadame zverejnenie toho zoznamu a pevne veríme, že sa verejnosť dozvie, že aká je pravda. Lebo máme veľké podozrenie, že tam došlo naozaj zase k veľkému papalášizmu. Chcem sa ešte vrátiť k pani Cigánikovej, lebo hovorila tu o nejakej objektívite-neobjektívite. Pani Cigániková...“

Jana Bittó Cigániková: „Teraz ste boli zas neobjektívny.“

Erik Tomáš: „Ešte raz pani Cigániková, ja som už v tejto relácii povedal, že to plošné hromadné testovanie na chvíľu zjemnilo tú krivku, ale potom tá krivka vystúpila zase niekde, kde nechceme. Sme na historicky najhorších číslach zatiaľ, čo sa týka histórie koronakrízy u nás. Tak nehovorte, že to nejak významne pomohlo, keďže vláda potom neurobila nič. Už som vám to tu v tej relácii druhýkrát zopakoval. Ale hrozne sa mi opäť nepozdáva ten váš falošný postoj ako strany SaS. Tak opäť hovoríte, že vy vlastne s takýmto riešením, ako navrhuje Igor Matovič nesúhlasíte, ale vlastne ho akceptujete. Viete, to je... To ste tu povedali, že vy by ste boli radšej za testovanie v tých regiónoch. Aj my hovoríme áno, antigénovými testami treba testovať v ohniskách nákazy, ale nie takto hromadne, pretože potom vytvárajú alebo vyrábajú nepresné výsledky. A ešte púšťame, opakujem to druhýkrát, falošne negatívnych ľudí do prostredia a môžeme spôsobiť ešte horšie veci. Čiže vy za SaSku síce nesúhlasíte, ale akceptujete. Tak a čo majú potom z toho tí vaši voliči mi povedzte? Nič. Vy stále stiahnete opätky, stiahnete opätky celá SaSka a tvárite sa ako opozičná strana.“

Moderátor: „Dobre, dobre, beriem si to tak, že treba teda zverejniť celý zoznam tých výnimiek tak, aby si to ľudia mohli pozrieť.“

Erik Tomáš: „Takto to nefunguje. Ak ste v tej vláde, pani Cigániková, ste spoluzodpovední za tento stav. A ja nerozumiem, ako tam môžete ešte stále sedieť, pani Cigániková. Poslednú myšlienku, pán Bielik, lebo je to konfrontácia s predstaviteľom SaS.“

Moderátor: „Áno.“

Erik Tomáš: „Tak vás pán premiér obviní zo zodpovednosti za štyritisíc tristo životov. Vášmu lídrovi povie pán premiér, že je idiot. Vyzve ho, aby do Vianoc podal demisiu kvôli tomu a vy naďalej opätky stiahnuté. Ved' však sa upokojí, dávate tu teraz nejaké statusy, však ja sa nehnevám na Igora. Ved' to je ako materská škôlka. A toto predvádzate v čase bezprecedentnej krízy na Slovensku.“

Moderátor: „No, dobre, dokončite.“

Erik Tomáš: „Na toto sa ľudia majú pozeráť? To je už proste niečo neskutočné. Ľudia potrebujú vidieť...“

Moderátor: „Sú to ale známe fakty, pán Tomáš.“

Erik Tomáš: „... svetlo na konci tunela, potrebujú vidieť východisko.“

Moderátor: „Sú to známe fakty, tak vás už preruším. Môžete reagovať, potom moja otázka. Nech sa páči.“

Jana Bittó Cigániková: „Ďakujem veľmi pekne. Toto je presne to, čo ľudom absolútne nepomáha. Toto bola čistá nechutná politika, ako naozaj obviňovanie.“

Erik Tomáš: „Veď tu predvádzate vy, to predvádzajú vaši lídri.“

Jana Bittó Cigániková: „Nechcete to napísať? My si to doma prečítame a ja tu vôbec nemusím byť. Alebo môžem povedať niečo aj ja?“

Erik Tomáš: „Nech sa páči.“

Jana Bittó Cigániková: „Ďakujem vám veľmi pekne, ste veľmi milý. Takže chcela by som povedať, že toto nič z toho, čo teraz pán Tomáš povedal, nič nikomu nepomôže, len to vie ublížiť.“

Erik Tomáš: „Súhlasím.“

Moderátor: „To zverejnenie tých výnimiek?“

Jana Bittó Cigániková: „Čokoľvek, čo teraz povedal...“

Moderátor: „Ani to zverejnenie?“

Jana Bittó Cigániková: „Áno, to zverejnenie, idem k tomu. Neľahnem si určite pod vlak, keď teda bude strašne sa chcieť zverejňovať výnimky, nijako mi to nevadí. Len je to opäť vec, že zverejnite niečo, aby sme mohli nadávať. Chcem povedať, ja som tiež nevedela, že je to...“

Erik Tomáš: „Budete s tým súhlasiť?“

Jana Bittó Cigániková: „Vydržíte byť chvíľu ticho?“

Erik Tomáš: „Len či budete súhlasiť so zverejnením výnimiek, veď ste predsedníčka výboru.“

Jana Bittó Cigániková: „Ja sa vás pýtam, či vydržíte byť ticho, lebo teraz mám slovo ja.“

Moderátor: „Dobre, jednotlivo poprosím.“

Erik Tomáš: „Ja vydržím. Nech sa páči, len jedna odpoveď áno-nie, pani predsedníčka.“

Moderátor: „Pani Cigániková teraz hovorí. Ďakujem pekne, nech sa páči.“

Jana Bittó Cigániková: „Ja budem odpovedať, jak ja uznám za vhodné.“

Erik Tomáš: „Dobre, no, takže sa nezverejnia výnimky.“

Moderátor: „Dobre, oči na mňa, nech sa páči, pani Cigániková hovorí.“

Jana Bittó Cigániková: „Čiže ja nemám problém s týmto, že zverejniť. Ale my si uvedomme, čo to spraví, že akokoľvek zas dávame len nejaký priestor, aby sme sa mohli navzájom hejtovať, kto bol, kto nebol. Mňa veľmi prekvapilo, že ste teraz povedali, že osemtisíc výnimiek. To som dobre počula?“

Moderátor: „Osemtisíc osemstoosemdesiatšesť na plus-mínus šestnásť členov vlády.“

Jana Bittó Cigániková: „No tak to je... Ja vám poviem, čo treba s výnimkami spraviť. Ja vám presne poviem, čo treba s výnimkami spraviť. Tie treba pekne zrušiť. A či je to člen vlády, alebo je to nejaké... Lebo viem, že sa dávajú nejakým tímom športovým, ktoré a tak. Zrušiť. Je tu raz pandémia, je. Tak tie pravidlá majú platiť pre všetkých rovnako. V prípade pána Holého veľká chyba, že požiadal o výnimku. Veľká chyba, že sa nešiel testovať. Lebo napríklad aj Richard Sulík bol v Dubaji tak, ako ste povedali, na pracovnej ceste niekedy na prelome niekedy koncom novembra si myslím, že to bolo. Kvôli tomu Expu vtedy. A viem, že vtedy sa dal pretestovať predtým, počas toho aj potom a žiadal o výnimku o skrátenie z toho, aby sa nemohol stretávať s ľuďmi, pretože sme robili na semafore zdravia a potrebovali sme spolu na tom pracovať. A miesto aby sme to robili pokútne, tak sme povedali, ale dal sa pretestovať. To je dôležité. A z takéhoto by nemala vôbec výnimka existovať. Ak sú pracovné dôvody nevyhnutné, tak jasné, to dokážeme pochopiť. Ale aby sa niekto netestoval, to jednoducho je chyba. A je to chyba takisto v prípade pána Holého, takisto v prípade ďalších ľudí. A najlepšie by bolo, keby výnimky vôbec neexistovali. Takže toto je systémové riešenie, ktoré treba spraviť s výnimkami a ktoré hlavne pomôže ľuďom. Lebo my by sme mali myslieť na to a navrhovať veci, ktoré pomôžu ľuďom. A nie, že sa ma pán Tomáš, ktorý roky sedel vedľa Fica, bude pýtať, že jak môžem sedieť vedľa Matoviča. No, nezvláda to vždy úplne, ale snažíme sa robiť niečo pre ľudí. A teraz vám hovorím, čo konkrétne. Navrhujeme riešenia, prichádzame s nimi a možno niekedy tlačíme tak, ako sa to pánovi premiérovi nepáči. Ale tlačíme preto, lebo veríme, že sú to rozumné riešenia. A áno, regionálne ale plošné testovanie je pre nás rozumné riešenie v spojení s MOM-kami, v spojení s ďalším plánom. V spojení s tým, že má platiť lockdown v tých čiernych okresoch a takisto má platiť...“

Moderátor: „Ďakujem pekne. Pán Tomáš, vy ste priliáli myslím ako strana Hlas – sociálna demokracia olej do ohňa tým, že ste rozšírili svoje trestné oznámenie na predsedu vlády práve v súvislosti s nákupom týchto nekvalitných testov. Akú to má s ním súvislosť? Predsa len to nerealizoval predseda vlády. Koniec-koncov sám sa vyjadruje, že tie testy boli nekvalitné a že sa to musí prešetriť. Už sa myslím do toho zapojil generálny prokurátor. Kde tam vidíte vy priamu zodpovednosť predsedu vlády?“

Erik Tomáš: „Naozaj pani Cigániková ľudom nepomáha hádka v takejto kríze. Tak preto nerozumiem, prečo sa pán Sulík a pán Matovič na dennodennej báze hádajú. Na to som tu upozornil.“

Jana Bittó Cigániková: „Pán Matovič sa háda sám.“

Erik Tomáš: „A upozorňovať budem stále.“

Jana Bittó Cigániková: „Len aby ste vedeli, on sa háda fakt sám.“

Erik Tomáš: „Dobre, ľudia majú v priamom prenose možnosť vidieť. Priliali olej do ohňa... No, pán Bielik, my si myslíme. My si myslíme, sme opozícia, je to náš legitímny názor, že jediným vyriešením celej tejto krízy je zmena vlády. Číže preto sme za stranu Hlas – sociálna demokracia oznámili, že do parlamentu predkladáme zákon na skrátenie volebného obdobia súčasnej vlády. Ak neprejde, tak bude už to avizované referendum. A zároveň sme podali trestné oznámenie, pretože si myslíme, že toto už nie je len o politickej alebo nejakej morálnej zodpovednosti. Toto už je aj o trestnoprávnej zodpovednosti a to trestné oznámenie obsahuje päť trestných činov a vzťahuje sa na Igora Matoviča aj na ďalších členov vlády. A je na polícii, aby vyšetrila, ktorého člena vlády sa čo týka. A súvisí to s tým, že jednoducho myslíme si, že vláda prijímala také opatrenia, respektíve tak váhala a konala tak v rozpore s odborníkmi, že sa mohla dopustiť, konkrétni členovia za to zodpovední vlády, šírenia, trestného činu šírenia nakažlivej ľudskej choroby, zneužitia právomoci verejného činiteľa. A, samozrejme, rozšírili sme to aj o tieto testy, pretože mi vysvetlite, ako je možné, že niekto nakúpi testy, ktoré sú absolútne nepoužiteľné, za tri celá deväť milióna eur. Ved' to zaplatili daňoví poplatníci a nikto nebude niesť zodpovednosť? A len chcem pripomenúť, že...“

Moderátor: „Áno, len sa pýtam, že ako sa to všetko týka predsedu vlády? Lebo pri tom šírení tej choroby tam zrejme máte na mysli podpredsedu vlády pána Štefana Holého, pri tých ostatných veciach zase nákup testov tam sú štátne hmotné rezervy, ministerstvo hospodárstva a tak ďalej. Kde je tam predseda vlády?“

Erik Tomáš: „Už aj pri viacerých tých veciach je predseda vlády, pretože ako predseda vlády zodpovedá za konkrétne procesy a môžeme ísť do podrobností. Len vám chcem vysvetliť, že aj generálny prokurátor sám od seba začal konanie v tejto veci v nákupe testov. Keď raz nakúpite testy a vyženiete na nich dvestopäťdesiat tisíc ľudí za tri celá deväť milióna eur a sú absolútne nepoužiteľné, tak tých tri celá deväť milióna eur je čistá škoda pre štát a zaplatia to daňoví poplatníci. Ja sa pýtam Igora Matoviča, ktorý tu celý čas...“

Moderátor: „No a máme tu hmotnú zodpovednosť politikov za výkon ich funkcie? Lebo to tam nemáme.“

Erik Tomáš: „No a sme pri tom. A sme pri tom. Igor Matovič sľuboval pred voľbami, že prijme zákon o hmotnej zodpovednosti.“

Moderátor: „No dobre, ale vám sa to ale veľmi nepáčiло prijatie takejto hmotnej zodpovednosti.“

Erik Tomáš: „Áno, pretože môžeme o tom odborne diskutovať, či má konkrétny minister.“

Moderátor: „Dobre, tak rozšírime možno aj túto tému.“

Erik Tomáš: „No, len vám, ste ma prerušili. Tak len ma nechajte aspoň tú myšlienku dokončiť.“

Moderátor: „Dokončíte.“

Erik Tomáš: „Číže pán premiér sľuboval zákon o hmotnej zodpovednosti politikov. Toto by sa mohlo konkrétne týkať nejakého konkrétneho politika. Ale zatiaľ tu ten zákon nemáme. Viete prečo? Pretože pán premiér Matovič všetok svoj majetok previedol na svoju manželku. Nie ako iní politici a je proste safe. A ešte aj váha, keďže už je vo vláde, vidí, čo sa deje. Aká kauza za kauzou proste pribúdajú a mohlo by to zlomiť krk, dokonca aj ochudobniť niektorých jeho členov vlády. No tak potom sa tu s týmto celé váha. Číže celé to bolo veľmi neférové a ako vždy v prípade pána Matoviča pokrytecké od začiatku.“

Moderátor: „Keď som začal s tými testami, samozrejme, môžete zareagovať. Ale doplním to o tú otázku, lebo opäť je tu taký pingpong medzi SaS a OĽaNO. Štátne hmotné rezervy vracajú ten úder predsedovi vlády, keď tvrdia, že oni špecifikáciu testov neriešili, že to riešila práve sekcia, ktorá je na ministerstve zdravotníctva. To znamená aj rezort zdravotníctva a ten dával túto požiadavku. Myslíte si, že je to v poriadku? Pamätám si, keď bol ešte ten spor medzi predsedom vlády a vašim predsedom Richardom Sulíkom, kde Richard Sulík ako minister hospodárstva niekoľkokrát odmietol požiadavku ministra zdravotníctva, pretože mu nesesedla tá špecifikácia. Nezdalo sa mu to byť dostatočne dobré. No tak prečo v takomto prípade, keď bola takisto zadaná asi chybná špecifikácia, nereagoval opäť váš nominant pán Ján Rudolf, ktorý je na čele štátnych hmotných rezerv?“

Jana Bittó Cigániková: „Opäť rozumiem vašej otázke, pán redaktor a myslím si, že je položená správne. Aj ja sama som sa na toto tiež pýtala. No a treba to vidieť aj v tej nejakej krivke času. Tie informácie boli iné vtedy, keď Jano Rudolf obstarával. Obstarával pod priamym riadením premiéra konkrétne tohto obstarávania a na základe špecifikácie alebo objednávky, ak to mám povedať ľudsky, priamo z ministerstva zdravotníctva. Čiže oni vlastne riadili len tú technikáliu ako takú. A bolo to teda jedno z prvých obstarávaní. Už potom prešiel nejaký čas a keď obstarával Richard Sulík, tak on je aj exaktnejší v týchto veciach a vidí rozdiel možno v tej špecifícite. Nie je to typ človeka, ktorý len vykoná. A všimol si, že je tam teda špecifická, ktorú by napríklad splňali aj tie testy, o ktorých dnes vieme, že nie sú až tak dobré možno, ako by boli iné. Ale v tom čase ešte neboli také informácie, neboli také štúdie, ktoré by toto dokazovali. No a jednoducho Richard Sulík konal iným spôsobom len v tomto, že si všimol tú špecifickosť.“

Moderátor: „Takže kto je teda zodpovedný, ministerstvo zdravotníctva?“

Jana Bittó Cigániková: „Viete čo, ja chcem toto povedať, no tak určite keď viete, to je tak, že... Nechcem ešte prilievať oheň, či olej do ohňa, ako hovoril tuto kolega, lebo to naozaj nič neprináša ľuďom. Ale viete, to je tak, keď pán premiér priamo niečo riadi a jeho ministerstvo zdravotníctva zadáva tú špecifikáciu, tak určite za to nebude zodpovedný minister hospodárstva. To ako naozaj, tak to nie je. A ja chcem len doplniť reakciu na pána Tomáša, ktorý nevedel povedať presne, že kde je tam zodpovedný pán premiér. Kde tak akože váhal. A ja vám poviem, kde váhal, kde ja si myslím, že jednoducho mohol konať skôr. A to bolo práve koncom novembra, keď my sme predstavili semafor zdravia a predložili sme ho. Lebo keby bol prijatý, to bolo dvadsiateho prvého jedenásty, začali by platiť regionálne opatrenia. Napríklad 8. 12. už bola Nitra podľa nášho semaforu čierna. A čierna znamenala, že by sa robilo plošné testovanie už dávno. A vtedy testov na plošné testovanie regionálne bolo dosť. Testov nikdy nebolo menej ako jeden a pol milióna voľných. Čiže toto sa robiť dalo a bohužiaľ sa nekonalo. Ale chcem povedať, ja som do špičky kosti presvedčená, že Igor Matovič ako všetci ostatní členovia vlády naozaj bojuje za tie riešenia, o ktorých on je presvedčený niekedy až moc, že to sú jediné správne preto, lebo chce pomôcť ľuďom. A ja teraz neurobím to, že ho pôjdem za to zažalovať, že mal iný názor, aj keď by sa možno mýlil v niektorých veciach. A to nie je vec, ktorá pomôže ľuďom. To je presne to, čo robí Smer, prepáčte, Hlas. Prepáčte, to nebolo naschvál.“

Moderátor: „Dobre, poďme ďalej.“

Erik Tomáš: „Môžem ešte jednu krátku reakciu?“

Moderátor: „Krátku reakciu, ako ste povedali.“

Erik Tomáš: „Pani predsedníčka výboru, viete čo, ja presne viem, kde je skutková podstata skutkov, ktorých sa mal dopustiť pán Matovič. Okrem iného aj to, možno sa to presne viaže na ten koniec novembra, keď neposlúchol ako predseda vlády odporúčania vlastnej pandemickej komisie a prijala vláda napokon pod jeho tlakom úplne iné opatrenia, ako navrhovala pandemická komisia. Čo už naozaj môže naplňať skutkovú podstatu niektorých týchto trestných činov.“

Jana Bittó Cigániková: „To bolo trinásteho jedenásty, kostoly.“

Erik Tomáš: „Dokonca budem s vami aj súhlasiť v tom, že čo sa týka tých testov, tých nepodarených testov, ktoré síce nakupoval nominant pán Rudolf, nominant SaS, a asi nejaká politická zodpovednosť tam je, ale v každom prípade máte pravdu, že vo výberovej komisii sedeli štyria zástupcovia ministerstva zdravotníctva, ktoré spadá, alebo ktoré riadi pán Krajčí, teda nominant OĽaNO. A pán premiér, všetci si to budú pamätať, celým svojím telom prekryl túto utajovanú akciu plošného testovania, pod ktorú spadala aj nákup spomínaných testov. Čiže tej zodpovednosti u pána premiéra Matoviča je tam dosť, ale jedným dychom musím opäť pani Cigániková dodať, že ani súťaž, ktorú urobil pán Sulík na tie testy, ktorých už konečne zo šiestnástich miliónov prišlo dva celá šesť milióna, nebola kôšer. Vedel by som tomu venovať ďalšiu reláciu, pretože sa na nás obrátili viacerí ľudia aj z tej komisie. A mi vysvetlite, ako mohol mesiac Sulík robiť nejakú súťaž, ktorú napokon zrušil, a napokon to dopadlo, pán Bielik tak, že podpísal aj tak tú zmluvu s tou známou trnavskou firmičkou, ktorá je blízka pánovi Matovičovi aj pánovi Sulíkovi, aj pánovi Kollárovi.“

Moderátor: „Rovnako krátka reakcia, pani Bittó Cigániková.“

Jana Bittó Cigániková: „Ja naozaj jednou vetou, veď pri tomto boli aj teda aj tretí sektor, aj Zastavme korupciu, aj Transparency International. Všetci sa vyjadrili, že to bolo v poriadku. Ja chcem len vyjadriť úžas a poblahoželať pánovi kolegovi k tomu úžasnému pokroku, ako on začal si všimnúť akékoľvek prešľapy politikov. Lebo za celý čas, čo ste sedeli vedľa Fica, ste nepodali jediné trestné oznámenie. A to teda bolo, to boli iné kauzy.“

Erik Tomáš: „No, zato vy ste podávali veľa trestných oznámení len nie na tých svojich, napríklad na vášho lídra, pána Sulíka. O Kočnerovi bolo toho veľa povedané, ale najbližší kamarát pána Kočnera je pán Sulík.“

Moderátor: „Dobre, dáma a pán, dostávame sa trochu mimo našich tém, ktoré sme mali stanovené pre dnešnú reláciu. Ja som veľmi rád, že ste prijali pozvanie do dnešnej Témy dňa, ktorá bola mimochodom, alebo je mimochodom prvá v tomto roku. Budem veľmi rád, keď nás navštívite častejšie. Želám príjemný večer.“

Jana Bittó Cigániková: „Ďakujem pekne, pán Bielik. Jednu poslednú vetu, keď len môžem. Ja by som sa chcela naozaj veľmi pekne poďakovať aj zdravotníkom a poprosiť, aby vydržali. Takisto ľuďom, ja viem, že je to ťažké obdobie. Ale ja chcem naozaj veľmi pekne poprosiť, aby sme ešte chvíľu spolu vydržali. Ja som si istá, že to zvládneme. Máme tu očkovanie, takže ideme do lepších čias. Len vydržať.“

Moderátor: „Ďakujeme veľmi pekne.“

Erik Tomáš: „Pekný večer.“

Moderátor: „Želám príjemný večer, všetko dobré.“

Moderátor, moderátor: „Pri očkovaní ešte malú chvíľu zostaneme. Pozrieme sa na to, ako sú Slováci vo vzťahu k očkovaniu. Ochota Slovákov zaočkovať sa proti koronavírusu je pomerne vysoká. Podľa prieskumu agentúry IPSOS až osemdesiat percent opýtaných vakcináciu neodmieta. Vôľa sa zvyšuje na základe vzdelania. Prístupnejší sú mladí ľudia a seniori. V porovnaní s ostatnými krajinami sa slovenské čísla ukazujú ako priemerné.“

Barbara Štefanovičová, redaktorka: „Určite by sa nechala zaočkovať menej než tretina Slovákov, teda asi tridsať percent. Skôr áno viac ako dvadsaťštyri a pol percenta ľudí. Tých, čo vakcináciu odmietajú, je menej.“

Jakub Hankovský, riaditeľ agentúry IPSOS Slovensko: „Tí, ktorí jednoznačne odmietajú očkovanie, tých je v tejto chvíli približne jedna pätina populácie, čiže niečo málo cez dvadsať percent.“

Barbara Štefanovičová: „Najvyššia miera ochoty nechať sa zaočkovať je v Bratislavskom kraji, najmenšia v Prešovskom. Záujem o vakcináciu prejavili najmä Slováci žijúci vo väčších mestách a mladí ľudia od osemnásť do dvadsaťštyri rokov. V tejto kategórii však zároveň platí, že najčastejším dôvodom odmietnutia vakcíny je pocit, že nepatria do rizikovej skupiny.“

Jakub Hankovský: „Odporúčame zamerať sa v prípade komunikácie na túto skupinu, na informovanie, akcentáciu toho, že očkovaním teda nechránia len seba, ale aj ľudí vo svojom okolí.“

Zuzana Eliášová, hovorkyňa ministerstva zdravotníctva: „Postupne spúšťa viaceré komunikačné kanály tak, aby sme verejnosť presvedčili o tom, že skutočne očkovanie je účinná prevencia.“

Barbara Štefanovičová: „Kladný prístup k očkovaniu v prieskume prejavili aj seniori. Ochota rastie aj s úrovňou dosiahnutého vzdelania.“

Jakub Hankovský: „Tí, ktorí ukončili základné vzdelanie, by sa určite alebo skôr nechali zaočkovať v približne tridsiatich deviatich percentách prípadov. V prípade vysokoškolsky vzdelaných respondentov je to až na úrovni šesťdesiatštyri percent.“

Barbara Štefanovičová: „Z prieskumu tiež vyplynulo, že ústretovejší k vakcinácii sú muži. Zaočkovať by sa nechalo až takmer šesťdesiat percent opýtaných. V prípade žien len asi štyridsaťsedem percent.“

Jakub Hankovský: „Práve ženy sú v štandardných časoch tie, ktoré očkovania v rodine väčšinou riešia vo vzťahu k svojim vlastným deťom, zatiaľ čo v prípade mužov táto téma nie je často až tak aktuálna.“

Barbara Štefanovičová: „Medzi dôvody, prečo sa Slováci odmietajú dať zaočkovať proti COVID-19, sú obavy z vedľajších účinkov, z neúčinnosti vakcíny, či z presvedčenia, že nepatria do rizikovej skupiny.“

Zuzana Eliášová: „Ak by nebola bezpečná, nebola by takisto registrovaná v Európe a neprešla by schvaľovacími procesmi, čiže netreba sa ničoho obávať.“

Barbara Štefanovičová: „Barbara Štefanovičová, TA3.“

Cca 20:42:11 začiatok druhej časti programu

Moderátor: „V druhej časti Témy dňa sú našimi hosťami. Tu v štúdiu televízie TA3 pán Emil Macho, predseda SPPK. Dobrý večer.“

Emil Macho, predseda SPPK: „Dobrý večer prajem.“

Moderátor: „A cez Skype sme v spojení s pánom Vladimírom Sotákom, prezidentom Klubu 500. Dobrý večer.“

Vladimír Soták, prezident Klub 500: „Dobrý večer.“

Moderátor: „Pán Soták, vo všeobecnosti, aký očakávate rok 2021 v priemysle?“

Vladimír Soták: „Pán Bielik, dovoľte mi jednu vetu len povedať. Tí predrečníci, čo boli dvaja, to sú takí významní prispievatelia do štátneho rozpočtu, že je pre mňa neuveriteľné, ako dlho chcú rozprávať o ničom. Čo sa týka roku dvadsať jedna, my sme už v závere minulého roku avizovali, že predpokladáme, že ekonomika sa začne dvíhať aj napriek tomu, že tá pandémia celý rok dvadsať dvadsať vyčíňala, avšak dnes, už keď máme výsledky aj dopadu pandémie za rok dvadsať dvadsať, vieme, že tie neboli také, ako boli prezentované v priebehu roku, a my napríklad na zákazkovej náplni vidíme už lepší prvý kvartál. My sme v závere minulého roku zobrali niekoľko desiatok zamestnancov v Podbrezovej a v januári v tomto budeme pokračovať. Dnes potrebujeme cirka dvesto, dvesto nových zamestnancov, ktorým vieme dať zamestnanie, a podobne je to aj v ďalších firmách združených v Klube 500. A ja som presvedčený, že v roku dvadsať jedna budeme, budeme prežívať lepšie časy a tie zákazky budú. Čo môžu mať firmy problémy, to budú noví zamestnanci u tých firiem, ktorí sa zbavili ľudí.“

Moderátor: „Ďakujem veľmi pekne, toľko na úvod z oblasti priemyslu. Ako to vidíte v pôdohospodárstve, pán Macho?“

Emil Macho: „Ďakujem za slovo. Ja na úvod musím podporiť pána prezidenta Sotáka v tých slovách, v úvodných slovách, ktoré povedal. Podnikatelia, aj rezort pôdohospodárstva a potravinári hlavne potrebujú pokoj a aj je toho neustáleho politického konfliktu už aj na náš, na náš vkus v poslednej dobe príliš veľa. Namiesto toho, aby sme komunikovali, tak miesto toho pozeráme každý deň obviňovania a miesto toho, aby sme sedeli napríklad na tripartite, tak musíme pozeráť takéto, takéto relácie.“

Moderátor: „Aj tu pred chvíľou.“

Emil Macho: „Aj tu pred chvíľou. Pre nás rok 2021 bude kľúčový kvôli tomu, že sa budú nastavovať nanovo podmienky na ďalšie programovacie obdobie. To znamená, my budeme určovať pravidlá hry v tomto roku, ako budeme rozdeľovať počas siedmich rokoch päť, počas siedmich rokov päť miliárd eur, čiže pre nás zásadný a kľúčový rok. A kľúčový aj z pohľadu toho, že ukáže sa kompetentnosť nášho rezortu, ako bude vedieť narábať s plnou peňaženkou, ktorú tento rok má. Máme dostatok peňazí v štátnom rozpočte, máme nové programovacie obdobie, to znamená nové peniaze, staré pravidlá, máme fond obnovy, ale ten pôdohospodársky, európsky, tak ukáže sa, ako je ministerstvo kompetenciou pripravené na to, tieto peniaze rozdeľovať. Čo chcem povedať je, že nezmeníme v tomto roku tú žalosť nízku potravinovú sebestačnosť, aj napriek tomu, že pôdohospodári a potravinári sú na to pripravení.“

Moderátor: „A keby ste sa na to mali pozrieť z hľadiska slovenských spotrebiteľov oni sa, keď vidia pôdohospodára, vždy najprv opýtajú, bude dostatok potravín, budú obchody dostatočne zásobené, aká je bilancia, čo sa týka produkcie za tento rok, aký je výhľad do budúceho, teda do tohto?“

Emil Macho: „V tomto roku dostatok potravín bude, pokiaľ Európa bude dostatočne vyrábať. To znamená slovenských potravín bude tak akurát tých päťdesiat percent, ktoré sme schopní, schopní vyrábať v našich fabrikách. Pokiaľ neskolabuje Európa, tak tých potravín na Slovensku bude, bude dosť, a pokiaľ bude fungovať logistika.“

Moderátor: „Ďakujem veľmi pekne. Pán Soták, pred malou chvíľou vy ste takisto spomínali to, čo sa deje vo vláde, akým spôsobom sa odohráva tá komunikácia. A mali sme možnosť vidieť aj výrok predsedu vlády, ktorý opäť po dnešnom online rokovaní vlády prichádza s myšlienkou plošného testovania. Samozrejme, že sa to má týkať aj veľkých fabrik, veľkých spoločností. Sú na toto fabriky, najmä tie vaše, kde združujete priemyselné podniky z viac ako päťsto zamestnancami, pripravené na takéto testovanie alebo si myslíte, že už by sme sa mali viac sústrediť na očkovanie v tejto, v tomto čase?“

Vladimír Soták: „Dobre, ak dovoľíte, tak ja, ja by som začal, začal takto. Pán premiér dnes aj povedal, že bude proti tomu, aby bola oslabovaná výroba. My sme za posledné dni boli svedkami veľkej popularity Nitry a Trenčína, hej, ktorí robili plošné testovanie. Ja chcem zdôrazniť jednu vec, my sme začali v Klube päťsto, podniky okamžite, keď sme sa stretli s pandemiou na Slovensku, zabezpečovať si testovanie na základe testov, ktoré sme nakúpili za vlastné peniaze. My sme vybavili

našich zamestnancov ochrannými pomôckami v priebehu prvého týždňa, my sme dokázali dať ochranné pomôcky vo svojom okolí, v nemocnici v Brezne, v Bystrici, na Kováčovej, dokázali sme dať ochranné obleky do, do DDS-ky, hej, my celý rok sme testovanie našich zamestnancov robili a robíme. Máme spracovaný presný systém a testujeme tých ľudí, ktorých potrebujeme otestovať, pretože my máme mimoriadny záujem na tom, aby sme chránili zdravie našich zamestnancov. Viete, mňa, mňa neuveriteľne zaráža, že všetky tieto politické diskusie robia politici, členovia parlamentu a primátori a rozprávajú o výrobe a výrobe nerozumejú. Veď väčšina týchto ľudí nikdy vo fabrike neboli, oni nevedia, čo to je fabrika. Oni si myslia, že fabrika, to je jedna diskotéka, hej, že ľudia keď prídu do roboty, tak sa grupujú, hej, a nie, že idú každý na svoje pracovisko a tam osem hodín poctivo pracuje, hej? Naši zamestnanci, nieže sme sa nestretli s COVIDom-19, stretli sme sa, ale v minimálnej, v minimálnom ohrození. A na to sme právom hrdí, že sme dokázali v priebehu celého roku vyrábať, udržať ľudí v zamestnaní, pretože sme sa testovaniu našich zamestnancov venovali. My nehovoríme, že sa bránime myšlienke urobiť aj plošné testovania jednorazové, pokiaľ to bude potrebné, nakoniec niektoré, niektorí naši členovia urobili aj zásadné testovanie všetkých zamestnancov v priebehu roku, ale čo nám bráni, pán redaktor, čo máme problém, my máme problém v komunikácii, na Slovensku nefunguje komunikácia. Aj dnes tlačová konferencia, ktorú urobil predseda vlády, hej, na ktorej boli aj minister financií, aj minister zdravotníctva, aj minister vnútra, bola absolútnym príkladom špatnej, zlej komunikácie. My navrhujeme v priebehu celého roku stretnutia, hej, a uskutočnilo sa jedno jediné stretnutie s predsedom vlády, na ktorom, musím povedať, sme v priebehu tridsiatich minút sa dohodli, a výstupy, ktoré boli dané vonku, mali zmysel. Ja nerozumiem, prečo, prečo vláda, prečo predseda vlády odmieta komunikáciu so zamestnávateľmi, ale s tými reálnymi zamestnávateľmi, keď, keď si musí uvedomiť, že on nevie, čo je fabrika, ale ani jeho ministri, väčšina z nich nikdy vo fabrike nebola. To znamená, že.“

Moderátor: „Pán Soták, ak dovoľíte, ak dovoľíte, na tomto mieste by som sa ale musel trochu zastaviť predsedu vlády, pretože nedávno mal tlačovú konferenciu vo fabrike Jaguar Land Rover, takže sa snaží nejakým spôsobom komunikovať aj s veľkými zamestnávateľmi, ale ak predsa len mi dovoľíte, testovanie si teda robíte vo vlastnej režií, to môže mať viaceré dôvody, či už teda nechcete čakať na tú vládu alebo neveríte povedzme tým testom, ktoré vláda používa pri tých plošných testovaniach, ale čo sa týka očkovania, tam už predsa nebudete mať možnosť nakupovať si to sami, ako ste to robili s tými testami, tých vakcín je málo, objednávajú sa prostredníctvom štátov, prostredníctvom, neviem, či Úradu vlády alebo jednotlivých ministerstiev. Ako budete riešiť očkovanie, alebo myslíte si.“

Vladimír Soták: „Pán Bielik.“

Moderátor: „Áno?“

Vladimír Soták: „My očkovanie jednoznačne podporíme. My čakáme na to, že vláda príde s reálnym plánom, ako to chce robiť, že budeme každý týždeň mať informácie, koľko materiálu prišlo sem. My očkovanie jednoznačne podporíme, avšak budeme rešpektovať to, že je to dobrovoľné, na dobrovoľnej báze, ale určite budeme ľuďom vysvetľovať, že pokiaľ budeme mať tú vakcínu a tá vakcína môže pomôcť, aby ľudia neboli chorí, tak isteže je lepšie sa dať zaočkovať, hej, ako, ako sa nedat'. Na druhej strane budú aj ľudia, ktorí nemôžu byť z nejakých dôvodov očkovaní, to je niečo iné, ale my očkovanie jednoznačne podporíme a o tom, o tom ako žiadna diskusia.“

Moderátor: „No, len ste povedali veľmi kruciálnu vetu, že teda aktá vakcína bude. Ako ju dostanete, keď teda nekomunikujete s vládou alebo ona s vami, je tu už nejaký konkrétny plán alebo aspoň nejaká predstava o tom, ako sa to dostane aj mimo tých dvadsaťpäť zatiaľ nemocníc, ktoré máme? Pani Cigániková hovorí, že to má byť päťdesiatpäť očkovacích miest, no, stále je to kruto málo.“

Vladimír Soták: „No, ja, ja verím, že nás vláda zahrnie do programu, hej, a bude s nami komunikovať. Ja, ja chcem s vládou komunikovať, to nie je tak, že ja nechcem, aby sme nekomunikovali. Keď povie predseda vlády zajtra alebo pozajtra, že mám prísť do Bratislavy štvrtok na jedenástu, ja som tam a môžeme si sadnúť a veci vydiskutovať. Určite my komunikovať chceme, pretože my sme nikdy nepovedali, že nechceme komunikovať, komunikovať s vládou. Veď nakoniec tri dni dozadu aj spolu s obchodnou komorou sme poslali na predsedu vlády jeden pekný list, kde tiež ho vyzývame k tomu, aby sme si dali a odkomunikovali všetky problémy, ktoré máme, ktoré chceme reálne v živote zrealizovať. My sme na toto pripravení absolútne.“

Moderátor: „Ďakujem pekne. Pán Macho, vyzerá to v súčasnej situácii alebo je to v súčasnej situácii naozaj tak, že politici si myslia, že napríklad poslanci Národnej rady alebo ministri vlády sú automaticky súčasťou krízovej infraštruktúry štátu. A keď si človek pozrie ten zákon, tak jednak to tak

nie je, možnože tam ešte pribudli nejaké vyhlášky, ale ako prvé udrie do očí naozaj to, čo tam nie je, a to je to, že napríklad rezort pôdohospodárstva nepatrí do krízovej infraštruktúry štátu. Ako je toto vôbec možné? Viem, že je tam nejaká iniciatíva, ktorá to má v súčasnosti napraviť.“

Emil Macho: „Práve táto kríza ukázala, ako je dôležité pôdohospodárstvo a potravinárstvo na, pre túto krajinu, a že sme skutočne odkázaní na dovoz potravín zo zahraničia. Preto sme aj v tejto súvislosti uvítali tú zákonodarnú iniciatívu poslancov, či už pani Zemanovej, alebo, alebo kolegov zo Sme rodina, pána Karahutu, aby bolo pôdohospodárstvo a potravinárstvo zaradené medzi kritickú infraštruktúru. Dúfajme, že sa to tak prijme a pôdohospodárstvo a potravinárstvo v politickej infraštruktúre budú. Ja možno ešte na doplnenie tých slov, ktoré, ktoré teraz tuná odznali, takáto tlačová beseda, ako pán premiér mal v Jaguari Land Rover, tak kludne, kludne môže byť u každého jedného väčšieho zamestnávateľa, lebo veľké či už potravinárske, ale aj priemyselné fabriky sa testujú samy na vlastné náklady a hlavne dobrovoľne, lebo nám záleží na zdraví našich zamestnancov. Pokiaľ máme zdravých zamestnancov, tak, tak jednoducho môžu fabriky aj v rámci, v rámci krízy fungovať. Čiže to, to testovanie, akurát je v tom problém, že sprevádza chaos. Ja takisto chcem povedať, že tak, ako my ideme, skáčeme zo dňa na deň do iných riešení, pred dvomi – tromi týždňami sme tu mali, sme sa chystali na to, že budeme povinní testovať nad päťsto zamestnancov, zrazu táto diskusia skončila, dnes už máme budúci týždeň, že by malo byť celoplošné testovanie en bloc, na druhú stranu, dneska večer tu už vlastne sa spochybňuje, že vlastne ani na vláde to prijaté nebolo. Čiže vyzývame len to, aby sme komunikovali a aby sme dali taký pokoj do tej diskusie, ale bez komunikácie jednoducho sa nepohneme ďalej.“

Moderátor: „Páni, dovoľte mi otvoriť ešte otázku perspektív vo vašich rezortoch, čo sa týka európskych peňazí. Veľmi dôležité je to, čo predložíme do Bruselu ako náš plán obnovy, náš plán odolnosti smerom do budúcnosti, do ďalších krokov, to znamená to, ako prekonať krízu. Pán Soták, ako sa pozeráte na to, že tou absolútne hlavnou prioritou, aspoň tak to vyzerá podľa rozdelenia peňazí, ktoré zatiaľ v týchto návrhoch sú, sú zelené projekty, je obmedzovanie emisií skleníkových plynov, aký to môže mať vplyv na náš priemysel?“

Vladimír Soták: „Poznám, poznám ten materiál. A môžem vám povedať jedno, my sme pri spracovaní tohto materiálu neboli, lebo sme k tomu neboli pozvaní. Darmo, že sa to nás dotýka, ja k tomu poviem jedno. Ak my peniaze, ktoré máme na plánovacie obdobie dvadsaťjedna – dvadsaťsedem, plus peniaze, ktoré sa zvýšili z plánovacieho obdobia 2014-2020, nevyužijeme na projekty, ktoré nám do budúcnosti zabezpečia naplnenie štátneho rozpočtu, kde súčasťou sú aj zelené projekty, hej, kde z tohto súčasťou sú aj ochrana životného prostredia, tak sa nedostaneme ďalej. Mňa napríklad veľmi trápi, že aj v tom materiáli SaS, čo pripravujú, chceme zrušiť, chceme zrušiť super odpočet, hej? Vyzývame vládu, ministra financií, aby sme sa mohli zúčastniť na diskusii o pláne obnovy. Ja viem, že ten materiál bol predložený v Bruseli, že nebol prijatý. A vieme od začiatku, že tento materiál je zlý. Materiál, plán obnovy, na takéto obdobie, do roku dvadsať tridsať, nemôže byť urobený bez tých, ktorých sa to dotýka. My sme už v minulosti mali urobené takéto programy rozvoja Slovenska na dvadsať – tridsať rokov bez tých, ktorých sa dotýka, ale všetky išli do kytiek, to, to nie je dobré, takže ja, ja som veľmi nešťastný a smutný z toho, že takto to je. My nemáme doriešené ani dofinancovanie udržania zamestnanosti z minulého roku, hej, my nemáme naplnené ani to, čo nám Európska únia doporučila, aby sme firmám pomohli so znížením fixných nákladov, ktoré, ktoré mali v roku dvadsať dvadsať. My tu máme niekoľko otázok, medzi nimi aj školstvo, my veľmi potrebujeme, aby deti išli do školy, aby sme začali deti učiť. Veľmi potrebujeme aj diskusiu k tomu, čo urobíme, aby sme naštartovali ekonomiku. A plán obnovy, plán obnovy, to má byť zlatý materiál, zlatá kniha, ktorá nám hovorí, pracujme, to, to, to keď urobíme, tak v roku dvadsať tridsať sa budeme mať takto. Toto čo je urobené, je zle, lebo kto to robil. Prosím vás, keď pozrieme na tých odborníkov, ktorí robili na tom materiáli, tých je, ja neviem, možno dvesto, ale ktorí z nich majú životné skúsenosti. Veď tam bolo plno mladých ľudí, ktorí nikde neboli a nič nevedia, nieto aby, aby niečo urobili. Ja, keď chcem urobiť plán obnovy na desať rokov dopredu, tak ja musím vychádzať z toho, z toho, na akej úrovni, v akej situácii som a aké sú moje možnosti, aká je moja technologická úroveň, ako som pripravený realizovať nové, nové technológie, musím o nich vedieť, sú vyvinuté, nie sú vyvinuté. A toto všetko sa musí robiť, musia na tom sa podieľať aj tí politici, ktorí vládnu v krajine, ale aj tí, ktorých sa to dotýka, pretože, či chceme alebo nie, ak nepripravíme programy, na ktoré využijeme tieto peniaze tak, aby sme naplňali štátny rozpočet, bude to zle. Dnes som dostal do rúk materiál na Hornú Nitru, kde je

dvestodvadsaťsedem projektov, hej, ktorí pýtajú peniaze od vlády, hej, a čo chcú robiť. Ja, keď som to čítal, ja som myslel, že vyskočím z kože, hej, čo si.“

Moderátor: „*To je ďalšia téma, to je ďalšia téma, pán Soták.*“

Vladimír Soták: „*Ako?*“

Moderátor: „*To je ďalšia téma, ak dovoľíte, o ktorej sa budeme rozprávať, čo sa týka celej, celej zmeny na Hornej Nitre, v niektorej z ďalších relácií, ak dovoľíte, ja vás teraz preruším, opýtam sa pána Macha. Ako to vy vidíte s európskymi peniazmi s tým, čo sme predložili do Bruselu, z hľadiska pôdohospodárstva? Viem, že ste apelovali na ministra Mičovského, aby tam dostalo pôdohospodárstvo väčšiu prioritu, podarilo sa?*“

Emil Macho: „*Tak aj v zmysle dnešnej diskusie, my ju skutočne, pôdohospodári a potravinári, nevieme už ani, čo máme robiť, aby sme na seba upozornili. Pokiaľ značná časť slovenskej, slovenskej krajiny je poľnohospodárska pôda, to sú desiatky percent, to je určite cez šesťdesiat, sedemdesiat, osemdesiat percent, a my ideme robiť plán obnovy a zelenšie Slovensko a nedáme tam ani kúsok pôdohospodárstva, je to pre nás zrkadlo, ktoré sme dostali. A nie dobre sa nám do toho zrkadla pozerá, lebo pôdohospodárstvo a potravinárstvo absolútne absentuje v pláne obnovy. A možno ani tá komunikácia, by sa nám na ňu úplne ináč pozeralo, lebo s nami nikto nekomunikoval o pláne obnovy okrem ministerstva pôdohospodárstva, ale ministerstvo financií určite nie, ale my tam skutočne nemáme nič, akurát sa odvoláva na to, že možno pozemkové úpravy tam budú. Potom zaujímavá budú vyznievať aj slová nášho rezortného ministra pôdohospodárstva, ktorý aj v diskusii, ktorú sme mali spolu tuná u vás, pán redaktor, ktorý povedal, že jednoducho nevie si predstaviť, ako bude ministerstvo pôdohospodárstva a on fungovať, keď v pláne obnovy pôdohospodárstvo nebude, lebo ja si neviem predstaviť, čo iné v rámci zelenšieho môžeme priniesť, ako je zadržiavanie vody v krajine, lepšie hospodárenie s pôdou, rozvoj potravinárstva, máme saldo zahraničného obchodu dve miliardy a jednoducho v pláne obnovy tieto veci sa absolútne nenachádzajú. A ja dúfam, že ešte na poslednú chvíľu tam niečo dostaneme, ale bohužiaľ, keď vidím, ako sa nám komunikuje s touto vládou, máme z toho obavy, že v pláne obnovy budú slovenskí pôdohospodári ťahať za kratší koniec.*“

Moderátor: „*Takže ste tam na tom podobne ako pán Soták a priemyselníci, to znamená, že vláda nekomunikuje a nezapája vás do riešení, ktoré potom navrhuje v Bruseli?*“

Emil Macho: „*Vo všeobecnosti toto, toto, toto je problém. My máme pomaly rok vlády za sebou a môžem hovoriť, myslím, že za, za všetkých zamestnávateľov, komory aj združenia AZZZ, povedať, že jednoducho taká nekomunikácia a to, čo sa deje aj s tripartitou a všetko, málokto z nás takéto niečo zažil. A skutočne, my v dobrom apelujeme na to, aby sme začali komunikovať, lebo jednoducho bez zamestnávateľov a bez tých ľudí, ktorí platia tie dane a ktorí dennodenne prinášajú na stôl či už zdravé potraviny, ale aj tie, tie, tú pridanú hodnotu v rámci toho, že my sme tí, ktorí naplňame túto štátnu pokladnicu, zamestnávatelia a naši zamestnanci, ktorých si tak vážime, jednoducho, bez nás to z dlhodobého hľadiska jednoducho nepôjde.*“

Moderátor: „*Otázkou je, že tak iste nie je jednoduché vypracovať také projekty, ktoré by smerom do budúcnosti zabezpečili aj stabilitu, aj odolnosť voči koronavírusu, prípadne ďalším takýmto situáciám. veľmi pekne vám ďakujem. Posledná otázka smerom na vás, pán Soták. Vy ste pred reláciou spomínali porovnanie úmrtnosti v jednotlivých rokoch, čo sa týka Slovenska. Čo z tohto porovnania podľa vás vyplýva, kde si myslíte, že by sme mohli z tohto porovnania získať nejaký lepší prehľad o tom, čo sa vlastne deje, v akom priestore a v akom čase to vlastne žijeme?*“

Vladimír Soták: „*Pán redaktor, ja, ja len to poviem, mám vybranú štatistiku okolitých krajín, kde je Rakúsko, Nemecko, Taliansko, Švédsko, Česká republika, Maďarsko, Poľsko a Slovensko, a môžem v rýchlosti povedať, povedať jedno. Mám porovnanie vývoj roky devätnásť, dvadsať a môžem povedať, že v Rakúsku, hej, v roku dvadsať, hej, poviem len čísla, zomrelo o necelých šesťsto ľudí viacej, to je plus nula celá sedem percenta, a v Nemecku o tridsaťpäťtisíc ľudí menej, to je mínus tri sedemdesiatpäť percenta. A v Taliansku o päťdesiatšesťtisíc ľudí menej, a čo sme počúvali o Taliansku, Bergamo, mŕtvi po chodbách, kopú hroby, spoločné hroby v mraze, strašenie, hej? Švédsko plus šesťtisíc, plus sedem percent, Česká republika mínus štyritisícstodeväťdesiatštyri, mínus tri celé sedem percenta, Maďarsko mínus dvetisícštyristo ľudí, mínus jedna osemdesiatšesť, Poľsko mínus tridsaťsedemtisíc ľudí, to je mínus deväť celé dvadsaťštyri percenta, a Slovensko, žiaľ, plus štyristodvadsaťjeden, nie štyristotisíc, plus štyristodvadsaťjeden ľudí zomrelo viacej ako v roku 2019. Je nám ľúto, je nám ľúto každého človeka, ale, ale tu je treba povedať jedno, my sme sa celý rok venovali COVIDu a povedzme dva a pol tisíc ľuďom, ktorí zomreli na COVID alebo s COVIDom, ale*

položme si otázku, prečo sme sa nepýtali, na čo zomrelo tých päťdesiatjedentisíc ľudí, čo sme urobili pre tých ľudí, liečili sme ich dobre, operovali sme ich, ako sme mali, hej? A celý problém aj do budúcnosti na COVID, jedna vec je vakcinácia a druhá vec je, my vždy musíme hovoriť, keď chceme mať zdravý národ, o posilnení imunity. A predsa tu sme už v priebehu polroka mohli vedieť, ako sa dá posilniť imunita. Prečo my sme pred Vianocami kúpili vitamín D a dali každému zamestnancovi a každému dôchodcovi a do každej dcérskej spoločnosti, no, lebo nám na našich zamestnancoch záleží aj na našich dôchodcoch. A počuli ste, ja sa teraz pýtam na záver, počuli ste, že by niekto v tých prejavoch za rok dvadsať dvadsať si spomenul na zamestnancov, to je jedno či priemysel, poľnohospodárstvo alebo služba? Nie, ale tých ľudí, ktorí sedeli, ja nemám nič proti pandemickej komisii, ale toľko zastrašovania, čo my sme tu počuli každý deň aj vďaka novinárom, aj vďaka médiám, veď to sa nedá počúvať, to sa naozaj nedá, nedá počúvať. Toto nie je jediný problém, my musíme, my musíme riešiť tie problémy, ktoré sa týkajú celého Slovenska a celého národa, a nie vytrhávať z toho niečo, čo nám vyhovuje, a venovať sa len tomu.“

Moderátor: „Pán Soták, veľmi...“

Vladimír Soták: „Zase záver špatná komunikácia.“

Moderátor: „Pán Soták, veľmi pekne vám ďakujem. S vami sa komunikuje vynikajúco. Som rád, že ste boli naším hosťom. Želám vám všetko dobré a budem rád, keď sa opäť zúčastníte ako hosť.“

Vladimír Soták: „Ďakujem pekne. Takisto vám prajem dobré zdravie a silnú imunitu, aby ste bol zdravý, pretože keď sa nebudete starať o seba, hej, tak málokto vám pomôže.“

Moderátor: „Srdečná vďaka ešte raz. Pán Soták, želám všetko dobré.“

Vladimír Soták: „Ďakujem pekne takisto.“

Moderátor: „Rovnako ako Emilovi Machovi. Veľmi pekne ďakujem, všetko dobré.“

Emil Macho: „Pekný večer, dobré zdravie.“

Moderátor: „Dámy a páni, vám doma pri obrazovkách ďakujem za pozornosť a čas, ktorý ste venovali prvej Teme dňa v tomto roku. Budem sa na Vás tešiť opäť zajtra, dovidenia.“

cca 21:07:50 koniec programu **Téma dňa**

cca 21:07:51 oznam o programe **Investujeme**

cca 21:07:55 koniec vyžiadaného záznamu

* * *

Podľa § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.: „Vysielateľ je povinný zabezpečiť objektivitu a nestrannosť spravodajských programov a politickopublicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru“.

Pojmy objektivita, nestrannosť, názory a hodnotiace komentáre nie sú v zákone č. 308/2000 Z. z., ani v súvisiacich normatívnych právnych aktoch bližšie špecifikované alebo definované, a teda spadajú do kategórie neurčitých pojmov. Pre neurčité pojmy platí zásada, že je vo výlučnej kompetencii správneho orgánu v procese aplikácie práva, aby vymedzil ich obsah.

Za hlavné kritériá objektivity sa vo všeobecnosti považujú: relevancia, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absencia stránenia.

* * *

Účastník konania odvysielal dňa 11. 1. 2021 v čase o cca 19:50 hod. na programovej službe TA3 program **Téma dňa**. Program bol rozdelený na dve časti, pričom sa diskutovalo na témy:

1. vakcinácia/plošné testovanie
2. ako vláda zvláda pomoc pre podnikateľov a priemyselníkov

Hosťom prvej časti programu boli J. Bittó Cigániková, poslankyňa NR SR (SaS) a predsedníčka Výboru Národnej rady SR pre zdravotníctvo a E. Tomáš, poslanec NR SR (nezaradený, Hlas-SD).

V druhej časti programu vystúpili Emil Macho, predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory a Vladimír Soták, prezident Klubu 500.

V rámci predmetného programu odznelo, okrem iného, v jeho druhej časti aj nasledovné, cit.:

Moderátor: „Otázkou je, že tak iste nie je jednoduché vypracovať také projekty, ktoré by smerom do budúcnosti zabezpečili aj stabilitu, aj odolnosť voči koronavírusu, prípadne ďalším takýmto situáciám. veľmi pekne vám ďakujem. Posledná otázka smerom na vás, pán Soták. Vy ste pred reláciou spomínali porovnanie úmrtnosti v jednotlivých rokoch, čo sa týka Slovenska. Čo z tohto porovnania podľa vás vyplýva, kde si myslíte, že by sme mohli z tohto porovnania získať nejaký lepší prehľad o tom, čo sa vlastne deje, v akom priestore a v akom čase to vlastne žijeme?“

Vladimír Soták: „Pán redaktor, ja, ja len to poviem, mám vybranú štatistiku okolitých krajín, kde je Rakúsko, Nemecko, Taliansko, Švédsko, Česká republika, Maďarsko, Poľsko a Slovensko, a môžem v rýchlosti povedať, povedať jedno. Mám porovnanie vývoj roky devätnásť, dvadsať a môžem povedať, že v Rakúsku, hej, v roku dvadsať, hej, poviem len čísla, zomrelo o necelých šesťsto ľudí viacej, to je plus nula celá sedem percenta, a v Nemecku o tridsaťpäťtisíc ľudí menej, to je mínus tri sedemdesiatpäť percenta. A v Taliansku o päťdesiatšesťtisíc ľudí menej, a čo sme počúvali o Taliansku, Bergamo, mŕtvi po chodbách, kopú hroby, spoločné hroby v mraze, strašenie, hej? Švédsko plus šesťtisíc, plus sedem percent, Česká republika mínus štyritisícstodeväťdesiatštyri, mínus tri celé sedem percenta, Maďarsko mínus dvetisícštyristo ľudí, mínus jedna osemdesiatšesť, Poľsko mínus tridsaťsedemtisíc ľudí, to je mínus deväť celé dvadsaťštyri percenta, a Slovensko, žiaľ, plus štyristodvadsaťjeden, nie štyristotisíc, plus štyristodvadsaťjeden ľudí zomrelo viacej ako v roku 2019. Je nám ľúto, je nám ľúto každého človeka, ale, ale tu je treba povedať jedno, my sme sa celý rok venovali COVIDu a povedzme dva a pol tisíc ľuďom, ktorí zomreli na COVID alebo s COVIDom, ale položme si otázku, prečo sme sa nepýtali, na čo zomrelo tých päťdesiatjedentisíc ľudí, čo sme urobili pre tých ľudí, liečili sme ich dobre, operovali sme ich, ako sme mali, hej? A celý problém aj do budúcnosti na COVID, jedna vec je vakcinácia a druhá vec je, my vždy musíme hovoriť, keď chceme mať zdravý národ, o posilnení imunity. A predsa tu sme už v priebehu polroku mohli vedieť, ako sa dá posilniť imunita. Prečo my sme pred Vianocami kúpili vitamín D a dali každému zamestnancovi a každému dôchodcovi a do každej dcérskej spoločnosti, no, lebo nám na našich zamestnancoch záleží aj na našich dôchodcoch. A počuli ste, ja sa teraz pýtam na záver, počuli ste, že by niekto v tých prejavoch za rok dvadsať dvadsať si spomenul na zamestnancov, to je jedno či priemysel, poľnohospodárstvo alebo služba? Nie, ale tých ľudí, ktorí sedeli, ja nemám nič proti pandemickej komisii, ale toľko zastrašovania, čo my sme tu počuli každý deň aj vďaka novinárom, aj vďaka médiám, veď to sa nedá počúvať, to sa naozaj nedá, nedá počúvať. Toto nie je jediný problém, my musíme, my musíme riešiť tie problémy, ktoré sa týkajú celého Slovenska a celého národa, a nie vytrhávať z toho niečo, čo nám vyhovuje, a venovať sa len tomu.“

Moderátor: „Pán Soták, veľmi...“

Vladimír Soták: „Zase záver špatná komunikácia.“

Moderátor: „Pán Soták, veľmi pekne vám ďakujem. S vami sa komunikuje vynikajúco. Som rád, že ste boli naším hosťom. Želám vám všetko dobré a budem rád, keď sa opäť zúčastníte ako hosť.“

Ako je zrejmé, v odvysielanej druhej časti programu boli v jej závere prezentované zo strany host'a programu **informácie o štatistike vývoja úmrtnosti v rokoch 2019 a 2020** vo viacerých krajinách (Rakúsko, Nemecko, Taliansko, Švédsko, Česká republika, Maďarsko, Poľsko a Slovensko).

Medzi kritériá zachovania objektívneho informovania je možné, okrem iného, zaradiť aj **presnosť** sprostredkovaných informácií. Správne konanie bolo začaté z dôvodu, že v programe boli prezentované štatistické údaje zo strany prítomného host'a programu, **ktoré nemuseli pochádzať z oficiálnych zdrojov a nemuseli byť tak presné**, čím mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti ustanovenej v § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť politicko-publicistického programu.

Ustanovenie § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. ukladá vysielateľom povinnosť zabezpečiť, aby spravodajské a politicko-publicistické programy boli objektívne a nestranné, a aby názory a hodnotiace komentáre boli oddelené od informácií spravodajského charakteru. Predmetné

ustanovenie predstavuje zákonnú limitáciu práva na slobodu prejavu vysielateľa. Sloboda prejavu je podľa článku 26 Ústavy SR garantovaná len do tej miery, pokiaľ v neprimeranom rozsahu nezasahuje do základných práv a slobôd a právom chránených záujmov iných, alebo neohrozuje bezpečnosť štátu, verejného poriadku alebo ochranu verejného zdravia a mravnosti. Ani v demokratickej spoločnosti tak nemá sloboda prejavu absolútny charakter. Rada v zásade pri posudzovaní objektívnosti postupuje v zmysle kritérií objektivity definovaných podľa Lutza Hagen: relevancia, transparentnosť, **presnosť**, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality, absencia stránenia. Pojmy objektívnosť a nestrannosť nie sú v zákone č. 308/2000 Z. z. ani v súvisiacich predpisoch bližšie špecifikované alebo definované, a teda spadajú do definície neurčitých pojmov. Pre tieto neurčité pojmy platí zásada, že je vo výlučnej pôsobnosti správneho orgánu v procese aplikácie práva, aby vymedzil ich obsah.

Ako sme už uviedli vyššie, v predmetnom programe **v rámci jeho druhej časti diskutovali pozvaní hostia**, predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory a prezident Klubu 500 **o problematike pomoci vlády pre podnikateľov a priemyselníkov v oblasti priemyslu a potravín**. Obsahovo boli informácie naviazané na v tom čase aktuálne dianie a reflektovali vtedajší stav na politickej scéne a v spoločnosti, zahŕňajúc hodnotenie doterajšieho stavu, najmä komunikáciu s vládou, a predikcie do roku 2021 v daných oblastiach v spojitosti s vplyvom pandémie vírusu COVID-19, pričom sa dotkli očkovania, plošného testovania zamestnancov fábrik, aj vtedy pripravovaného plánu obnovy.

Z popisu/prepisu skutkového stavu, ako aj zo záznamu vysielania je z hľadiska utvárania si názorov taktiež zrejmé, že v rámci danej časti programu **bol poskytnutý priestor všetkým diskutujúcim**.

V posudzovanom prípade začala Rada správne konanie z dôvodu, že v rámci programu *Téma dňa* boli prezentované štatistické údaje zo strany prítomného host'a programu, ktoré nemuseli pochádzať z oficiálnych zdrojov a nemuseli byť tak presné.

Predmetom posúdenia v tomto správnom konaní je teda presnosť odvysielaných informácií, ktoré odznali v znení, cit.:

„Pán redaktor, ja, ja len to poviem, mám vybranú štatistiku okolitých krajín, kde je Rakúsko, Nemecko, Taliansko, Švédsko, Česká republika, Maďarsko, Poľsko a Slovensko, a môžem v rýchlosti povedať, povedať jedno. Mám porovnanie vývoj roky devätnásť, dvadsať a môžem povedať, že v Rakúsku, hej, v roku dvadsať, hej, poviem len čísla, zomrelo o necelých šesťsto ľudí viacej, to je plus nula celá sedem percenta, a v Nemecku o tridsaťpäťtisíc ľudí menej, to je mínus tri sedemdesiatpäť percenta. A v Taliansku o päťdesiatšesťtisíc ľudí menej, a čo sme počúvali o Taliansku, Bergamo, mŕtvi po chodbách, kopú hroby, spoločné hroby v mraze, strašenie, hej? Švédsko plus šesťtisíc, plus sedem percent, Česká republika mínus štyritisícstodeväťdesiatštyri, mínus tri celé sedem percenta, Maďarsko mínus dvetisícštyristo ľudí, mínus jedna osemdesiatšesť, Poľsko mínus tridsaťsedemtisíc ľudí, to je mínus deväť celé dvadsaťštyri percenta, a Slovensko, žiaľ, plus štyristodvadsaťjeden, nie štyristotisíc, plus štyristodvadsaťjeden ľudí zomrelo viacej ako v roku 2019.“

Konkrétne teda išlo o nasledovné údaje o počte úmrtí za rok 2020 v porovnaní s rokom 2019:

- Rakúsko - o necelých šesťsto ľudí **viacej** - plus nula celá sedem percenta
- Nemecko - o tridsaťpäťtisíc ľudí **menej** - mínus tri sedemdesiatpäť percenta.
- Taliansko - o päťdesiatšesťtisíc ľudí **menej**,
- Švédsko - o šesťtisíc **viac** - plus sedem percent,
- **Česká republika** - mínus štyritisícstodeväťdesiatštyri - **mínus** tri celé sedem percenta,
- Maďarsko - mínus dvetisícštyristo ľudí - **mínus** jedna osemdesiatšesť,
- **Poľsko** - mínus tridsaťsedemtisíc ľudí - **mínus** deväť celé dvadsaťštyri percenta,
- **Slovensko** - plus štyristodvadsaťjeden - **plus** štyristodvadsaťjeden

Zo samotného zakotvenia ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) v zákone č. 308/2000 Z. z. zákonodarcom vyplýva Rade v tejto súvislosti povinnosť, vzhľadom na konkrétny prípad, posúdiť odvysielané informácie aj z hľadiska kritérií objektívnosti a nestrannosti.

Kancelária Rady pri preverovaní údajov týkajúcich sa úmrtnosti za rok 2020 v daných krajinách zistila, že Štatistický úrad Slovenskej republiky na svojej oficiálnej webovej stránke dňa **10. 2. 2021** oficiálne informoval¹, že za rok 2020 na **Slovensku** zomrelo takmer 59-tisíc osôb, čo je takmer o **5,5 tisíce osôb viac** ako zomieralo v priemere za posledných 5 rokov. Počet zomretých tak voči predošlým piatim rokom narástol o **10,2 %**. Úrad taktiež ale uviedol, že definitívne údaje o počte zomretých za rok 2020 **zverejní až v marci 2021**, podrobné štruktúry v máji 2021. Predbežné dáta za november boli zo strany úradu preventívne zverejnené na jeho webovej stránke aj **skôr dňa 12. 1. 2021** (deň po odvysielaní daného programu) s cieľom obmedziť a zabrániť šíreniu hoaxov a dezinformácií ohľadom týchto štatistík².

O predmetných skutočnostiach približne rovnako informovali aj iné médiá v Slovenskej republike: Príspevok TA3.com – *Kolko nakazených naozaj zomrelo? Ľudia zdieľajú zavádzajúce čísla* (<https://www.ta3.com/clanok/1201023/kolko-nakazenych-naozaj-zomrelo-ludia-zdielaju-zavadzajuce-cisla.html>) zo dňa 18. 1. 2021)

Príspevok Teraz.sk (TASR) - *Vlani zomrelo v SR takmer 59.000 ľudí, najviac od 2. svetovej vojny* (<https://www.teraz.sk/slovensko/vlani-zomrelo-v-sr-takmer-59000-ludi/526950-clanok.html>) zo dňa 10. 2. 2021)

Podľa oficiálnych štatistík zomrelo v **Českej republike** 129-tisíc ľudí, čo je o **17-tisíc ľudí viac** ako v roku 2019 (<https://www.czso.cz/csu/czso/v-roce-2020-zemrelo-pres-129-tisic-obyvateľ-ceska> zo dňa 2. 2. 2021). **Poľsko** zaznamenalo približne 486-tisíc úmrtí, čo je najviac od druhej svetovej vojny (<https://www.teraz.sk/zahranicie/v-polsku-vlani-zomrelo-najviac-ludi-od/523146-clanok.html>) zo dňa 26. 1. 2021).

Kompletnejšie údaje o počtoch zomretých u nás, ako aj v okolitých krajinách boli zverejnené dňa **11. 2. 2021** na stránke agentúry AFP³ (organizácia na kontrolu faktov so špecializovanými novinármi v krajinách po celom svete). Stránka v tom čase uvádzala, že dáta **boli predbežnými**, no oficiálnymi dátami zo štatistických úradov v jednotlivých štátoch. Oproti definitívnym dátam, ktoré sa mali postupne dopĺňať až v **priebehu marca 2021** (dovtedy bežne trvá zber a vyhodnocovanie tohto typu údajov v jednotlivých krajinách), mohla existovať odchýlka, avšak nemala byť vyššia ako nízke

¹ Dostupné na:

https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/aboutus/office.activites/officeNews/vsetkyaktuality/283c667f-f2f8-495a-8ec1-416c9e026531!/ut/p/z1/tVJNU4MwEP0tHjhCNoSP1FvacUq1PbROFXJxAEOJFGghhFLvTR0P6litB3PI59u372UXcRQiXsWd3MRK1lW81eeIe09Lf0bHY8wAFncTmJFZsByzFXawjR4QRzyt1E7lKKqTNs7NtjBlIzlxoQzQk-ykGvR6iLd6Y0DXCIV8vLApST3Pz8zMzqjpjNzYpCLFpoO9dCTA9lyCT1l2qXxG0UXox99kc_0MZwYDHc_fIJMpCxx_DkDnUxdmLFivRktCgJF3wA8ckdbgn9UQaJGdFD1aV3VT6p--6PFANAt4jIprT4tLbAwpR51wMOu6_h4BN6pdrvJlv-dMF6iulDggFP5jhXQ6u1lMFhtt1b5KUONwi9cKLyUi1UJoZqrEZloRGMdGt2NuVK79toAA_q-tzZ1vdkKqy0M-C4ir1vt-BMQ7cqSksEsssUNCXgyHN1k6NnV1StZUbvO/dz/d5/L2dBISevZ0FBIS9nQSEh/ zo dňa 10. 2. 2021;

² https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/aboutus/office.activites/officeNews/vsetkyaktuality/ebdcf70a-4ff2-4df0-a8cb-c244e5d32b1e!/ut/p/z1/tVPLcpswFP2WLLwEXSEBcndAHKDBjl_4oU0HMBhqAw4oJv77yjMs6k7ipotgodc99x6dO0eIow3iVXQu9pEo6io6yvOWGz9mps9sG1sA42cHfOJ7M9uaY4o1tL4FuF7IwJ_Y4LrDAFPbQFyGV8G0D5tLLMOTRbhiM_ISmn3-HQC_z79CHPGkEieRo20dt1GutAelqDIlOogByKk4F-Ii17foKDcDOLEpOPx-kca7JDMhUmiWaQrdZaBELImVRKM01XdEi3F6ZTklxQ5tv4Re_61tV1XwybBA5vNb4R_09RbAnh1JMdGXj_pqQqYj2gOeFIPNGILXeZy_PIG_dDS2CAwNAPcAx7U8agYALHB18C0vnA9nhIBFesCdZ26lTPNTmR5G63ORDiis6qaUZlr8Yxc9QN8RL-JS7ZJSBRUzZjAKBtZ1aulhGFd7Fj9fX7klPVBXIn0XaPMfTSDptGbsjPdSRiTyK0ONNn_UQpuv1rKqmDBZq0mziEkb9a2RHya4X4tR-G8AAuq5T93W9P6ZqUpCD-Cglr1sp-RaJtMUYloxlMn8lI1HhPL48q7Hl856ePgFiBBZmg!!/dz/d5/L2dBISevZ0FBIS9nQSEh/

³ <https://fakty.afp.com/sotak-vo-vysielani-ta3-pouzival-nepravdive-data-na-slovensku-zomrelo-minuly-rok-takmer-o-11-viac>

jednotky percent.

Z uvedených informácií týkajúcich sa uvedených štátov teda vyplýva, že údaje prezentované v programe *Téma dňa* hosťom dňa 11. 1. 2021 pre rok 2020 sa nezhodovali s tými, ktoré vychádzali z oficiálnych štatistík. Je možné zároveň poznamenať, že kompletne oficiálne štatistiky v rozsahu a forme v akom o nich informoval hosť programu v čase odvysielania programu neboli dostupné.

O v programe prezentovanej štatistike informoval dňa **13. 1. 2021** aj Denník E – informačný asistent o ekonomike Denníka N, ktorý vo svojom článku (*Ako sa k Sotákovi dostala fáma o nízkych počtoch úmrtí, ktorú použil v televízii*) poukázal na chyby v prezentovaných číslach (<https://e.dennikn.sk/2221894/ako-sa-k-sotakovi-dostala-fama-o-nizkych-poctoch-umrti-ktoru-pouzil-v-televizii/>). V článku je citovaný výkonný riaditeľ Klubu 500, ktorý dáta do programu *Téma dňa* pripravil. Ten priamo priznal, že kým dáta za predchádzajúce roky pochádzali zo štatistických úradov jednotlivých krajín, **pre rok 2020** použili portál **Countrymeters.info**. Taktiež uviedol: „*Pokiaľ ide o údaje za rok 2020, čakali sme na zverejnenie údajov zo strany Národného centra zdravotníckych informácií alebo Štatistického úradu SR. Z dôvodu, že neboli zverejnené, použili sme údaje portálu countrymeters.info, ktoré sú verejne dostupné a dovtedy neboli spochybnené (tento zdroj sme aj preverovali a nie je označený ako konšpiračný).*“

Podľa informácií zverejnených agentúrou AFP dňa 11. 2. 2021 (<https://fakty.afp.com/sotak-vo-vysielani-ta3-pouzival-nepravdive-data-na-slovensku-zomrelo-minuly-rok-takmer-o-11-viac>) poskytuje táto stránka len jednoduché odhady na základe dlhodobých demografických trendov a neposkytuje skutočné údaje o narodeniach alebo úmrtiach v jednotlivých krajinách sveta v reálnom čase. Priamo na stránke Countrymeters.info sa taktiež uvádza, že „Údaje o obyvateľstve sú odhadmi stránky Countrymeters založené na najaktuálnejších dátach Organizácie spojených národov.“

Zo zistených skutočností je teda podľa nášho názoru zrejmé, že hosťom prezentované informácie **nezodpovedali skutočnosti a boli tak nepresné**. Ďalej je sa potrebné zaoberať tým, či odvysielanie uvedených informácií pochádzajúcich z neoficiálnych zdrojov v danom čase (dňa 11. 1. 2021) malo za následok aj porušenie ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. účastníkom konania.

Z doterajšej rozhodovacej praxe Rady vyplýva, že presnosť informácií **je základom objektívneho spravodajstva. Predmetom správneho konania však nie je spravodajský program, ale politicko-publicistický program**. Napriek tomu, že požiadavka v zmysle zákona č. 308/2000 Z. z. sa vzťahuje rovnako na obidva typy programov je nesporné, že obsah a spôsob prezentovania informácií v nich, ako i očakávania verejnosti o charaktere odznených informácií sa pri jednotlivých typoch programov líšia. V dôsledku uvedeného je potrebné posudzovať mieru nutnosti naplnenia kritérií pojmov objektivita a nestrannosť pre každý prípad osobitne s ohľadom na všetky jeho špecifiká.

Účastník konania k predmetu správneho konania, okrem iného, uviedol, cit.:

„Vysielateľ má zato, že neporušil svoju zákonnú povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. odvysielaním programu Téma dňa 11.01.2021 o cca 19:50 hod. Celý program (vrátane časti, ktorej bol hosťom p. Vladimír Soták) bol vysielaný televíznou programovou službou TA3 v priamom prenose (naživo). Vzhľadom na formu relácie (politicko-publicistická relácia vysielaná naživo zo štúdia obvykle formou dialógu viacerých pozvaných osôb) nemá vysielateľ legitímnu možnosť zasiahnuť do vyjadrení diskutujúcich osôb, ani ich vyjadrenia žiadnym spôsobom kontrolovať. Zásah do vyjadrení hosta by bol nedovolenou cenzúrou a vedomým nezákonným narušovaním slobody prejavu. Objektívnosť programu je podľa názoru vysielateľa tvorená okrem iného aj autentickosťou vyjadrení diskutujúcich osôb a slobodným prezentovaním ich názorov. Vysielateľ úplne prirodzene a legitímne rešpektuje právo diskutujúcich osôb na slobodu prejavu, a to i v prípade, ak ide o štatistické informácie, ktoré hosť programu prezentuje ako „vybranú štatistiku okolitých krajín“, ktorou disponuje. Vysielateľ (ani moderátor programu) nemá reálnu možnosť v priebehu vysielania preveriť správnosť a pravdivosť údajov uvádzaných hosťom programu.

...

Vysielateľ vo svojich vyjadreniach pre Radu už i v minulosti prezentoval názor, že nestrannosť a

objektívnosť vysielaného programu je potrebné posudzovať individuálne pre každý program. Pri posudzovaní objektívnosti a nestrannosti je nevyhnutné posúdiť nielen obsah vyjadrení diskutujúcich hostí, ale tiež formu (formát) programu, osoby hostí a diskutované témy. **Iba v prípade komplexného posúdenia všetkých uvedených skutočností** je možné vyvodiť záver, či zo strany vysielateľa došlo alebo nedošlo k porušeniu povinnosti podľa § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. Podľa názoru vysielateľa nie je cestou pre dosiahnutie objektívnosti programu vysielaného v priamom prenose zasahovať do vyjadrení hostí, príp. ich vyjadrenia akýmkoľvek spôsobom korigovať, vysvetľovať, či „uvádzať na správnu mieru“. **Úlohou moderátora programu Téma dňa nie je viesť s hosťom polemiku, oponovať hosťovi ani hosťovi poučovať o správnosti alebo nesprávnosti jeho vyjadrení.** Práve naopak, úlohou moderátora je klásť hosťovi program otázky za účelom zistenia názoru hosta na diskutovanú tému, pričom je slobodnou voľbou hosta, na akých skutkových základoch svoj názor kreuje. **Vysielateľ vníma objektívnosť programu práve v tej zásadnej skutočnosti, že dáva priestor na prezentovanie názorov hostí** neodporujúcich platnému právnemu poriadku. Podstatné tiež je, že program V politike je programom, ktorý svojou formou vysielania i obsahom objektívne **neumožňuje v rovnakom čase reagovať moderátorovi na vyslovené skutkové tvrdenia** (v danom prípade štatistiky týkajúce sa hneď ôsmich štátov) a konfrontovať ho s ich nepresnosťou voči iným údajom. Podstatne rozdielna situácia je pri príprave programov, ktoré sú zhotovené vopred, kedy má redaktor možnosť správnosť skutkových tvrdení respondentov overiť.

...

Zabezpečenie všestrannosti a objektívnosti informácií je jedným z hlavných pilierov práce vysielateľa. Od začiatku výskytu ochorenia COVID-19 zohral vysielateľ významnú rolu pri šírení informácií, ktoré môžu akýmkoľvek spôsobom pomôcť v boji s koronou vírusom a súvisiacimi negatívnymi dopadmi na zdravie človeka a spoločnosť. Prinášaniu aktuálnych a všestranných informácií prispieval celú svoju programovú štruktúru. Odvysielal nespočetné množstvo tlačových konferencií, diskusií s odborníkmi, reportáží, z ktorých sa verejnosť dozvedela zásadné informácie prispievajúce k prevencii a eliminácii nežiaducich následkov koronového vírusu. Vysielateľ zároveň vo svojom vysielaní opakovane informoval o oficiálnych štatistikách úmrtnosti na chorobu COVID - 19. Prezentácia iných ako oficiálnych štatistických údajov p. Vladimírom Sotákom v programe Téma dňa vysielanom naživo nemôže preto v žiadnom prípade znamenať porušenie celkovej objektívnosti programov vysielaných televíznou programovou službou TA3.“

Jedným z imanentných cieľov ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. je snaha o vytvorenie priestoru pre celospoločenskú diskusiu o otázkach verejného záujmu bez uprednostňovania akejkoľvek ideológie a podpora slobodného, multipolárneho pohľadu na aktuálne dianie v spoločnosti a otázky celospoločenského záujmu. Jedným z nástrojov na dosiahnutie týchto cieľov je poskytovanie nestranných a objektívnych informácií v spravodajských a politicko-publicistických programoch, na základe ktorých si divák bude spôsobilý sám vytvoriť vlastný názor na otázky verejného záujmu.

Uvedená problematika týkajúca sa vplyvu pandémie vírusu COVID-19 na podnikateľské prostredie v Slovenskej republike a v rámci nej aj štatistiky úmrtí obyvateľstva na Slovensku a v niektorých krajinách, prezentované v rámci druhej časti programu Téma dňa, **boli témami verejného záujmu**, pričom táto skutočnosť nie je v danom prípade sporná. Poukazujeme však, že už zo samotnej podstaty skutočnosti, že zákonodarca stanovil povinnosť vysielateľov zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť politicko-publicistických programov *ipso iure* vyplýva, že „verejný záujem“ na odvysielaní určitých informácií nemôže byť všeobecným argumentom, automaticky odôvodňujúcim akékoľvek porušenie zákona č. 308/2000 Z. z.

Účelom ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. je zabezpečiť reálnu možnosť pre recipientov informácií vytvoriť si na diskutovanú tému ucelený názor, čomu korešponduje povinnosť vysielateľa poskytnúť divákovi čo najširšie a najobjektívnejšie informácie. Argument účastníka konania, že recipient v rámci programovej služby TA3 odvysielal množstvo tlačových konferencií, diskusií s odborníkmi, reportáží, z ktorých sa verejnosť dozvedela zásadné informácie prispievajúce k prevencii a eliminácii nežiaducich následkov koronového vírusu, ako aj to, že opakovane informoval o oficiálnych štatistikách úmrtnosti na chorobu COVID-19, nemá s ohľadom na

predmet vedeného správneho konania relevanciu. Objektívnosť prezentovaných informácií musí byť v prípade ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. zabezpečená už v rámci jedného programu, pričom rozhodujúcu úlohu v prípade moderovaného programu zohráva jeho moderátor. Z toho vyplýva, že v predmetnom prípade nemôže byť skúmaná ani celková objektivita programov vysielaných televíznou programovou službou TA3.

Kancelária Rady tiež poznamenáva, že sa nestotožňuje s názorom účastníka konania o vnímaní objektívnosti programu. Objektívnosť programu v zmysle ustanovení zákona č. 308/2000 Z. z. nespočíva čisto v poskytovaní priestoru prezentácii názorov hosťom programu, ale práve v zabezpečení súladu tohto programu s podmienkami, ktoré sú na neho týmto zákonom kladené.

Účastník konania ďalej na vyššie uvedené nadväzuje, keď sa vyjadruje opäť ku možnostiam kontroly skutkových tvrdení hostí zo strany vysielateľa, resp. moderátora programu, cit.:

„Rada v oznámení o začatí správneho konania odkazuje na stránky Štatistického úradu Slovenskej republiky, ktorá informuje o počte úmrtí v Slovenskej republike v roku 2020. Rada v oznámení o začatí konania uvádza tiež počty úmrtí v roku 2020 v niektorých ďalších krajinách, ktoré spomenul v programe p. Vladimír Soták. Je nepochybné, že údaje uvádzané v oznámení o začatí konania získala Rada ich vyhľadávaním na oficiálnych stránkach príslušných inštitúcií. Takúto možnosť však vysielateľ (resp. moderátor programu) počas vysielania nemá. Neexistujú technické nástroje umožňujúce kontrolu skutkových tvrdení hosta programu v priamom prenose, a preto moderátor programu nemá ani možnosť bezodkladne prezentovať oficiálne štatistiky počas vysielania programu. Jediným technickým riešením na dosiahnutie „formálnej objektívnosti“ hosťom prezentovaných údajov je cenzúra vyjadrení hosta, ktorú vysielateľ ako protiústavnú jednoznačne odmieta.“

Kancelária Rady nespochybňuje skutočnosť, že v prípade programov vysielaných **v priamom prenose** je **zvlášť sťažená možnosť** vysielateľa v nevyhnutnej miere zasahovať do prípadných problematických vyjadrení prítomného hosta, a to za účelom zabezpečenia plnenia si zákonných povinností. Táto však nie je vylúčená absolútne. Ako sám účastník konania uviedol môže ísť aj o prípadné technické zásahy. V prvom rade však **rozhodujúcu úlohu v prípade politicko-publicistických programov zohráva moderátor programu.**

V súvislosti s úlohou moderátora v prípadoch posudzovania § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. v rámci politicko-publicistických programov dávame do pozornosti záver NS SR vyjadrený v rozsudku sp. zn. 4 Sžo/13/2012, cit.: *„Úloha moderátora je v predmetnom programe nepochybne dôležitá pri usmerňovaní samotného priebehu diskusie a v prípade potreby je jeho úlohou upozorniť diskutujúcich na neprítomnosť diskusiou dotknutej osoby a jej nemožnosť brániť sa. Rovnako by mal konfrontovať jednotlivé tvrdenia hostí vyznievajúce kriticky s názormi a argumentmi druhej strany.“*, či na záver Krajského súdu v Bratislave konštatovaný v rozsudku sp. zn. 5S 164/2012-105, cit.: *„V diskusii nebol prítomný politický reprezentant druhej názorovej skupiny danej problematiky, a teda bolo úlohou moderátora programu usmerňovať diskusiu, upozorniť diskutujúcich v prípade, že ich vyjadrenia smerovali voči konkrétnym subjektom či osobám, ktoré neboli prítomné v štúdiu, a teda nemohli na ne reagovať.“*

Uvedený výklad súdu sa týka **kritéria vyváženosti** sprostredkovaných informácií. Sme toho názoru, že prácu moderátora v prípade diskusných programov možno odôvodnene predpokladať, a teda vyhodnocovať **aj vo vzťahu ku kritériu presnosti** sprostredkovaných informácií. Podotýkame, že úlohou Rady nie je v medziach zákona č. 308/2000 Z. z. a samotného ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) posudzovať kvalitu práce moderátora programu. Táto úloha spadá pod dramaturgiu každého vysielateľa zvlášť. Samotný zásah do slobody prejavu niektorého z hostí programu zo strany vysielateľa je potom vecou uplatnenia si práva tohto hosta na opravu, prípadne ochranu osobnosti, ktoré však v žiadnom prípade nemožno vyvodzovať v súvislostiach s rozhodnutím správneho orgánu.

V posudzovanom prípade **moderátor** programu diskusiu v danej druhej časti programu vo všeobecnosti **vedol štandardným spôsobom**, najmä formou kladenia otázok z dôvodu posunu v témach a dopytovania sa tak na názor pozvaných hostí (vo vzťahu k vláde bol kritický) na danú

problematiku, prípadne ich vhodne doplňal. V jednom prípade zasiahol a obhajoval konanie I. Matoviča voči kritike o nekomunikácii politikov a vlády s veľkými fabrikami v Slovenskej republike, cit.:

„Pán Soták, ak dovoľíte, ak dovoľíte, na tomto mieste by som sa ale musel trochu zastat' predsedu vlády, pretože nedávno mal tlačovú konferenciu vo fabrike Jaguar Land Rover, takže sa snaží nejakým spôsobom komunikovať aj s veľkými zamestnávateľmi ...“ V týchto častiach sme preto nezaznamenali problematické výroky, na ktoré by bolo potrebné zo strany moderátora nejakým spôsobom reagovať.

Čo sa ale týka priamo sporných vyjadrení o výsledkoch štatistík úmrtí vo viacerých krajinách za rok 2020, prezentovaných v závere zo strany host'a programu, potom, čo moderátor vyzval host'a, aby prezentoval porovnanie úmrtnosti v jednotlivých rokoch na Slovensku, cit.: *„Posledná otázka smerom na vás, pán Soták. Vy ste pred reláciou spomínali porovnanie úmrtnosti v jednotlivých rokoch, čo sa týka Slovenska. Čo z tohto porovnania podľa vás vyplýva, kde si myslíte, že by sme mohli z tohto porovnania získať nejaký lepší prehľad o tom, čo sa vlastne deje, v akom priestore a v akom čase to vlastne žijeme?“* ponechal priestor na ich prezentáciu, tieto neoveroval, ani ich v kontexte nijak nedoplňal. Len uzavrel, cit.: *„Pán Soták, veľmi pekne vám ďakujem. S vami sa komunikuje vynikajúco. Som rád, že ste boli naším hosťom. Želám vám všetko dobré a budem rád, keď sa opäť zúčastníte ako hosť.“*

Predmetné sporné informácie týkajúce sa údajov o štatistikách úmrtí za rok 2020 nemožno, podľa nášho názoru, vyhodnotiť ako prezentáciu osobných názorov súkromnej osoby, teda hodnotiacich úsudkov k aktuálnym témam. Napriek tomu, že moderátor použil slová *“Čo z tohto porovnania podľa vás vyplýva“* a *„kde si myslíte“*, teda dopytoval sa na osobný názor pozvaného host'a, **z hľadiska ich vyznenia v dôsledku spôsobu ich spracovania v programe tým, že moderátorom boli ako štatistické údaje prijaté práve bez akejkoľvek náležitej reakcie, ako aj v dôsledku ich samotnej povahy, nadobudli už charakter skutkových tvrdení.** Ako skutkové tvrdenia ich označuje aj samotný účastník konania. Poznamenávame, že korigovať je možné výlučne len skutkové tvrdenia, ak boli prezentované ako klamlivé, nesprávne alebo zavádzajúce.

V tejto súvislosti je možné ale pripustiť, že vzhľadom na formát programu, t. j. vysielanie diskusie naživo **nebolo možné zabezpečiť v reálnom čase reakciu moderátora** na vyslovené skutkové tvrdenia (v danom prípade štatistiky týkajúce ôsmich štátov) v podobe ich konfrontácie s ich nepresnosťou voči iným údajom.

V súvislosti právnym názorom Rady, ktorý bol prezentovaný už vo viacerých jej rozhodnutiach týkajúcim sa povinnosti vysielateľov preverovať si **dôveryhodnosť čerpaných zdrojov**, nakoľko tieto priamo vplývajú na objektivnosť a nestrannosť najmä spravodajských programov, uvádzame, že na tento sa moderátor host'a taktiež nedopytoval a **v programe teda ani neodznal.**

Požiadavka objektivnosti v sebe zahŕňa aj požiadavku uvádzania zdroja informácií v prípadoch, keď sú tieto informácie uvádzané ako faktické tvrdenia, pri ktorých je polemické, či sa jedná o relevantnú skutočnosť, alebo o špekuláciu, komentár či hodnotenie, ako aj v prípadoch odvysielania informácií na posúdenie relevancie ktorých je pre recipientov nevyhnutné poznať ich zdroj. **Tým, že recipienti dostanú informáciu o tom, odkiaľ pochádzajú informácie, ktoré sú im sprostredkované, dokážu im prisúdiť potrebnú relevanciu a vytvárať si objektívny názor na diskutovanú tému.** V danom prípade bolo uvedenie zdroja vyššie uvedených informácií nevyhnutné na posúdenie, či tieto informácie zo strany host'a programu majú naozaj faktický základ, alebo či ide o špekulácie, názory alebo hodnotiace komentáre.

Od začiatku pandémie boli verejnosti príslušnými inštitúciami, ako aj samotnými médiami známe a bežne dostupné informácie o nárastoch počtu úmrtí obyvateľstva vo viacerých krajinách. Osobitne bolo v rámci prvej vlny pandémie ako značne postihnuté opakovane zmieňované najmä Taliansko. Samotný hosť programu uvedené skutočnosti v súvislosti s ním prezentovanými štatistikami explicitne spomínal, keď uviedol, cit.: *„A v Taliansku o päťdesiat tisíc ľudí menej, a čo sme počúvali o Taliansku, Bergamo, mŕtvi po chodbách, kopú hroby, spoločné hroby v mraze, strašenie, hej?“* Na základe výsledkov ním prezentovaných štatistík teda hosť programu priamo spochybňoval dovtedy známe

informácie o dopade vírusu COVID-19 na úmrtnosť obyvateľstva minimálne v tejto krajine ako „strašenie“. Informácie tak v kontexte nadobúdali už **kontroverzný charakter**. Dopĺňame, že moderátor na túto skutočnosť taktiež nijako nereagoval.

Účastník konania ďalej uvádza, cit.:

„Prezentácia štatistických údajov, ale aj iných skutkových tvrdení, je bežnou súčasťou vyjadrení hostí akéhokoľvek diskusného programu vysielaného v priamom prenose, a to ktoroukoľvek programovou službou. Nie je vylúčené, aby každý host' disponoval inými informáciami alebo inak vyhodnocoval údaje, ktorými disponuje. Podstata ústavného práva na slobodu prejavu a šírenie informácií spočíva práve v tom, aby host' programu mohol svoje názory (vrátane názoru na pravdivosť štatistík) slobodne prezentovať a šíriť. Imanentnou súčasťou ústavného práva je aj sloboda vyhľadávania informácií, a preto aj výber zdrojov, z ktorých sú prezentované informácie čerpané, je plne v kompetencii a na uvážení toho, kto dané informácie sprostredkuje. Zabezpečenie všestrannosti informácií a názorovej plurality v rámci programovej služby je povinnosťou vysielateľa vyplývajúcou z ustanovenia § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z., pričom ide o povinnosť rovnakej váhy a závažnosti ako povinnosť zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť programov podľa § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.

Nesporujeme, že prezentácia štatistických údajov, ale aj iných skutkových tvrdení, je bežnou súčasťou vyjadrení hostí diskusných programov vysielaných v priamom prenose, a to tak televíznymi, ako aj rozhlasovými programovými službami. Štatistiky ako také sú bežne prijímané ako skutkové tvrdenia v závislosti od formy a spôsobu ich prezentácie. Súhlasíme, že výber zdrojov, z ktorých sú prezentované informácie čerpané, je plne v kompetencii a na uvážení toho, kto dané informácie sprostredkuje. V danom prípade to však v konečnom dôsledku nie je len host' programu, ale aj samotný vysielateľ, ktorý prezentáciu týchto vyjadrení vo svojom vysielaní umožní. Ako sme už uviedli, zdroj informácií v predmetnom prípade neodznal.

Účastník konania ďalej poukazuje na údaje, ktoré spochybňujú oficiálne štatistiky úmrtnosti v súvislosti s ochorením COVID-19, cit.:

„Vysielateľ k veci zároveň uvádza, že na internete je zverejnené nespočetné množstvo informácií, ktoré určitým spôsobom popierajú oficiálne štatistiky úmrtnosti v súvislosti s ochorením COVID-19, príp. spochybňujú iné údaje zverejňované oficiálnymi zdrojmi. Len náhodným výmerom prostredníctvom internetového prehliadača identifikoval vysielateľ nasledovné články a názory spochybňujúce oficiálne údaje a zdroje:

https://alatyr.sk/covid-19_swiss_propaganda_research.htm

<https://dennikstandard.sk/26703/pravost-umrti-na-covid-bude-v-cesku-skumat-tim-klinickych-lekarov>

<https://www.geneproof.com/cs-cs/tiskova-sprava-falesna-pozitivita-ie-problemem-testu-na-covid-19>

<https://disi.stratpol.sk/chybne-vyhodnotenie-smrtnosti-na-koronavirus-ako-argument-proti-opatreniam/>

<https://www.hlavnydennik.sk/2020/04/17/skutocna-pravda-o-koronaviruse-vladimir-prochvatilov/>

Nie je úlohou vysielateľa hodnotiť pravdivosť údajov a informácií týkajúcich sa ochorenia COVID-19 zverejnených na vyššie uvedených stránkach. Vysielateľ v žiadnom prípade nemá ani právo obmedzovať slobodu prejavu osôb, ktoré svoje názory opierajú o skutkové tvrdenia nezhodujúce sa s oficiálnymi štatistikami. Práve naopak, zákonnou povinnosťou vysielateľa je prezentovať pluralitu názorov a nezamlčovať verejnosti existenciu skutkových tvrdení odlišných od oficiálnych štatistík. V záujme zachovania objektívnosti programu vysielateľ tieto názory nehodnotí, nekvalifikuje ako správne alebo nesprávne, ale výlučne len vytvára priestor na informovanie verejnosti o ich existencii. Vysielateľ tým plní svoju povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.“

Kancelária Rady si dovoľuje súhlasiť s názorom, že nie je úlohou účastníka konania hodnotiť pravdivosť údajov a informácií zverejnených na žiadnych internetových stránkach. Je však jeho úlohou tieto náležite reflektovať v súlade s jeho povinnosťami ako vysielateľa televíznej programovej služby v prípade, že tieto budú súčasťou jeho vysielania, a to bez ohľadu na to, či ide o informácie oficiálne alebo neoficiálne. V týchto prípadoch potom zohráva úlohu **spôsob a forma ich spracovania v kontexte programu ako celku**. Zároveň predmetom posúdenia v tomto správnom

konaní nie je nezabezpečenie plurality informácií v rámci celej programovej služby TA3, či priamo neplnenie povinnosti vysielateľa podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. Podstata plnenia povinnosti podľa § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. v nadväznosti na argumentáciu účastníka konania nespočíva v nehodnotení, nekvalifikovaní prezentovaní názorov, ale v zabezpečení objektívnosti týchto názorov v rámci daného jedného vysielaného programu.

Účastník konania v tejto súvislosti ďalej poukazuje na skutočnosť, že vyjadrenia v programe komunikovala osoba politicky nečinná, pričom jej názory neboli z jeho strany potvrdené ako skutkovo správne, cit.:

*„K osobe diskutéra p. Vladimíra Sotáka vysielateľ konštatuje, že nie je osobou politicky činnou a nie je predstaviteľom verejnej moci. Ide de facto o súkromnú osobu, ktorá prezentovala výlučne vlastný pohľad na otázky celospoločenského záujmu, pričom vychádzala zo zdrojov, ktoré považuje za vierohodné a pravdivé. Vyjadrenia p. Vladimíra Sotáka nie sú podkladom pre rozhodovanie žiadnych orgánov verejnej moci a jeho tvrdenia **neboli vysielateľom žiadnym spôsobom potvrdené ako skutkovo správne**. Išlo o prezentáciu **názorov súkromnej osoby k aktuálnym témam**, pričom je výlučne na strane diváka programu, či sa s týmito názormi a ich podkladmi stotožňuje alebo ich odmieta. Výber hostí programuje nástrojom vysielateľa na zabezpečenie všestrannosti informácií a názorovej plurality v rámci programovej služby tak, ako mu táto povinnosť vyplýva z ustanovenia § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.“*

V nadväznosti na vyjadrenia účastníka konania je nevyhnutné podotknúť, že účelom správneho konania v prejednávanej veci nebolo skúmať priamo pravdivosť, či správnosť informácií prezentovaných v programe. Predmetom správneho konania bolo výlučne posúdiť, či bola odvysielaním programu porušená povinnosť účastníka konania zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť informácií. Skúmanie pravdivosti nie je predmetom posudzovania zo strany Rady, nakoľko do kompetencie Rady nie je žiadnym právnym predpisom zverené skúmať pravdivosť či nepravdivosť informácií, ktoré boli odvysielané. Kancelária Rady akceptuje úplnú redakčnú nezávislosť účastníka konania v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. a nesporuje, že výber hostí spadá plne do jeho kompetencie v zmysle predmetného ustanovenia. Rovnako vo všeobecnosti nesporujeme tvrdenie, že vyjadrenia hostia v rámci programu mali z hľadiska obsahu a spôsobu podania recipientovi charakter osobného názoru, prezentovaného naživo v debate. Je potrebné zdôrazniť, že prítomnosť hodnotiacich úsudkov a komentárov sa v programe typovo zaraďenom do politickej publicistiky aj očakáva. Na druhej strane tak, ako sme už uviedli, priamo odvysielané sporné informácie týkajúce sa údajov o štatistikách úmrtí za rok 2020 nemožno v dôsledku spôsobu ich spracovania v programe vyhodnotiť ako prezentáciu osobných názorov súkromnej osoby k aktuálnym témam, ale už ako prezentáciu skutkových tvrdení.

Rada je podľa § 4 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. povinná dbať o uchovávanie plurality informácií v spravodajských a politicko-publicistických programoch a zároveň je orgánom splnomocneným na dohľad nad dodržiavaním právnych predpisov upravujúcich vysielanie. Je teda zrejmé, že úlohou Rady je sledovať obsah vysielania a v prípade zistenia protiprávneho konania na strane vysielateľa vydať o tejto skutočnosti rozhodnutie. V rozhodnutí o porušení § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. Rada na základe skutkového stavu skonštatuje, akým spôsobom mohol vysielateľ zabezpečiť plnenie predmetnej povinnosti, t. j. poskytne vysielateľovi určitý návod ako postupovať, čo však neznamená, že Radou uvedený spôsob je jediný a sledovaný výsledok nie je možné dosiahnuť aj inak. Úlohou a ani snahou Rady v žiadnom prípade nie je určovať vysielateľovi spôsob, resp. techniku, akou má zabezpečiť vo svojom vysielaní plnenie zákonných povinností.

Zákon formálne nepredpisuje spôsob, akým má vysielateľ zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských a politicko-publicistických programov, spôsob, akým vysielateľ dosiahne želaný zákonný stav je súčasťou jeho práva vysielat slobodne a nezávisle. I napriek zákonnej povinnosti v zmysle § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. spadajú obsah programov, výber hostí, ako aj ich redakčná úprava a spracovanie plne do kompetencie vysielateľa a vedenia redakčného tímu v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z.

Hoci je vysielateľ povinný v procese uplatňovania svojej slobody prejavu poskytnúť divákovi, ako pasívnym recipientom, možnosť prijímať objektívne informácie podané nestranným spôsobom, spomedzi ktorých si môžu vybrať a utvoriť si tak na danú tému vlastný úsudok, je potrebné taktiež posúdiť, či vysielateľom zvolený spôsob prezentovania informácií mohol zasiahnuť do práv iných.

Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) v čl. 10. ako aj Ústava Slovenskej republiky zakotvuje pre každého právo na slobodu prejavu. Rovnako však Dohovor ako aj Ústava SR ustanovujú možnosť obmedzenia slobody prejavu a práva na vyhľadávanie a šírenie informácií. Sloboda prejavu je garantovaná len do tej miery, pokiaľ nezasahuje do práv a slobôd a právom chránených záujmov iných. V takých prípadoch už je nutné hovoriť o jej obmedzení a výnimkách, kedy môže byť vzhľadom na okolnosti potrebné zasiahnuť do slobody prejavu. Sloboda prejavu teda nemá absolútny charakter.

Z citovaných noriem vyplýva, že slobodu prejavu je možné obmedziť na základe kumulatívneho splnenia troch podmienok. Obmedzenie musí

- vyplývať zo zákona,
- byť nevyhnutné v demokratickej spoločnosti,
- sledovať legitímny cieľ.

Adjektívum „nevyhnutný“ v zmysle čl. 10 ods. 2 Dohovoru zahŕňa naliehavú sociálnu potrebu, pričom vnútroštátne orgány zmluvných štátov Dohovoru majú určitý rozsah voľnej úvahy na posúdenie jej existencie, a to samozrejme s európskou kontrolou (Rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, ďalej „ESLP“ vo veci *Lingens v. Rakúsko*, 8. júl 1986, séria A, č. 103, str. 25, ods. 39). Nevyhnutnosť zároveň znamená nemožnosť dosiahnuť cieľ obmedzenia iným spôsobom. Cieľ obmedzenia predstavuje napr. ochrana práv a slobôd iných, ochrana zdravia, súkromného života a pod. Z toho vyplýva, že pojem „nevyhnutnosť“ v demokratickej spoločnosti sa musí vždy posudzovať *ad hoc* spolu s legitímnym cieľom.

Ústava zakotvuje legitímny cieľ obmedzenia slobody prejavu taxatívne, ako ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku a ochranu verejného zdravia, mravnosti. Z uvedeného vyplýva, že obmedzenie slobody prejavu je možné z dôvodu ochrany verejného záujmu, ako aj ochrany individuálnych záujmov. Prípadná sankcia, bude účastníkovi konania uložená na základe zákona, konkrétne § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. Účelom tohto ustanovenia je práve ochrana práv a slobôd iných. Podmienka legality a legitimacy je teda nepochybné naplnená.

Proporcionalitu obmedzenia slobody prejavu je možné vnímať v dvoch rovinách. Prvou je obmedzenie slobody prejavu zakotvením určitých konkrétnych povinností všeobecne záväzným právnym predpisom, v tomto prípade zakotvením ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. Keďže zákonodarca využil ústavné splnomocnenie (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR) na zakotvenie tohto obmedzenia formou zákona, je potrebné považovať tento princíp za zachovaný. Rade neprináleží zachovanie proporcionality v tejto rovine skúmať.

Druhou, je rovina obmedzenia slobody prejavu uplatnením konkrétnych zákonných ustanovení v konkrétnom prípade. Túto rovinu skúma Rada prostredníctvom zákonom dovolenej správnej úvahy, ktorá analyzuje intenzitu porušenia zásad objektivity a nestrannosti na jednej strane a intenzitu prípadného obmedzenia slobody prejavu účastníka konania na strane druhej.

V prípade zásahu do slobody prejavu vysielateľa je v tomto prípade úlohou Rady vyrovnať sa s konfliktom práva na slobodu prejavu vysielateľa na jednej strane s verejným záujmom a právom verejnosti byť objektívne informovaný na druhej strane. Vysielateľ je v záujme splnenia si povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. povinný informovať o skutočnostiach, ktoré si zasluhujú pozornosť zo spoločenského hľadiska objektívne a nestranne a zabezpečiť naplnenie jednotlivých pojmov. Ako sme už uviedli, miera nutnosti naplnenia kritérií pojmov objektívnosť a nestrannosť závisí na okolnostiach konkrétneho prípadu.

Účastník konania k prípadnému **zásahu do slobody prejavu** vo svojom stanovisku uviedol, cit.:
„V neposlednom rade vysielateľ uvádza, že v mediálnej sfére bežne prichádza k stretu dvoch alebo viacerých práv, kde na jednej strane stojí obvykle základné ústavné **právo na slobodu prejavu a šírenie informácií** chránené aj medzinárodnými dohovormi a na strane druhej **zákonná povinnosť vysielateľa, príp. vydavateľa na zachovanie nestrannosti a objektívnosti**. V takých prípadoch je vždy potrebné tzv. testom proporcionality posúdiť, ktoré z kolidujúcich práv je „silnejšie“. Zmyslom testu proporcionality je zistiť, ktoré právo má v okolnostiach konkrétneho prípadu väčšiu váhu, a teda prednosť. Test proporcionality vyhodnotil v prípade programu V politike vysielateľ tak, že z hľadiska vhodnosti, nevyhnutnosti aj primeranosti bolo legitímne uprednostnené právo p. Vladimíra Sotáka na slobodu prejavu a šírenie informácií pred zásahmi a korekciami zo strany vysielateľa v súvislosti s prezentovanými skutkovými tvrdeniami.“

Vo vzťahu k uvádzanej argumentácii účastníka konania je nevyhnutné uviesť, že v prípade posudzovania možného porušenia ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. **nedochádza ku kolízii práva hostí programu na slobodu prejavu, s povinnosťou vysielateľa vyplývajúcou z ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.** Takýto výklad účastníka konania je značne nepresný. V prípade posudzovania daného ustanovenia dochádza ku kolízii práva na slobodu prejavu daného vysielateľa **so záujmom na ochrane práv a slobôd iných**, bezpečnosti štátu, verejného poriadku a ochranu verejného zdravia, či mravnosti v dôsledku neobjektívneho a stranného informovania. V zmysle tohto zákonného obmedzenia zodpovedá za odvysielaný obsah programu vysielateľ, nie účastník diskusie alebo pozvaný hosť v programe. Mechanizmus posudzovania správneho orgánu sa tak v danom prípade vždy vzťahuje na posúdenie prípadného obmedzenia slobody prejavu vysielateľa programu a nie osôb v ňom vystupujúcich. Kancelária Rady v tomto prípade zároveň súhlasí s názorom účastníka konania ohľadom aplikácie princípu proporcionality pokiaľ dôjde ku konfliktu medzi konkurujúcimi právami. Táto skutočnosť ani nie je z tohto hľadiska nijak sporná.

* * *

S ohľadom na vyššie uvádzanú analýzu možno zhrnúť, že s výnimkou sporných vyjadrení o štatistikách úmrtí za rok 2020, ktoré mali, domnievame sa, v danom programe charakter skutkových tvrdení, obsahovala celá druhá časť programu výhradne hodnotiace komentáre diskutujúcich hostí, ktoré si nevyžadovali zásah zo strany moderátora programu.

Jedinou spornou časťou danej časti programu boli teda predmetné vyjadrenia o štatistikách prezentované zástupcom Klubu 500. Opäť uvádzame, že informácie poskytnuté v predmetnom časti programu **boli vo verejnom záujme**, nakoľko problematika týkajúca sa vplyvu pandémie vírusu COVID-19 na podnikateľské prostredie v Slovenskej republike a v rámci nej aj uvádzané štatistiky úmrtí obyvateľstva na Slovensku a v niektorých krajinách boli dôležitými a v danom čase aktuálnymi témami. Dovoľujeme si poznamenať, že Klub 500 ako občianske združenie reprezentuje záujmy slovenských zamestnávateľov ako doma, tak na pôde európskych inštitúcií a v nepriamom smere aj zamestnancov a vyjadruje sa tak bežne k dôležitým spoločenským témam. Na druhej strane Klub 500 nie je oficiálnou inštitúciou, ktorú by bolo možné považovať za kompetentnú vyjadrovať sa k problematike ohľadom úmrtnosti obyvateľstva v Slovenskej republike či v iných krajinách.

Vzhľadom na formát programu, t. j. vysielanie **diskusie naživo nebolo možné zabezpečiť reakciu moderátora** na vyslovené skutkové tvrdenia (v danom prípade štatistiky týkajúce ôsmich štátov) v podobe ich konfrontácie s ich nepresnosťou voči iným údajom. Rovnako v istej miere možno pripustiť, že nesprávnosť údajov v čase ich odvysielania, **vzhľadom na formát programu a samotnú špecifickosť informácií**, ktoré nie sú ľahko dohľadateľné a v priebehu času sa menia, nemusela byť účastníkom konania ani predpokladaná. Napriek tomu však moderátor programu mal, domnievame sa, preverovať **dôveryhodnosť čerpaných zdrojov**, ktorá by tak mohla zmierniť celkové vyznenie **takýchto štatistických informácií a dopad na recipienta**.

V tejto súvislosti poukazujeme ďalej na celkový **kontext predmetnej časti** programu v komparácii s rozsahom posudzovaných sporných vyjadrení. Tieto prejavy možno považovať v kontexte obsahu a rozsahu programu **za nadbytočné**, najmä s prihliadnutím na skutočnosť, že **primárne diskutovanou témou** nebola, podľa nášho názoru, priamo práve sporná štatistika úmrtí na Slovensku a v ďalších krajinách, ale problematika týkajúca sa vplyvu pandémie vírusu COVID-19 na ekonomiku a podnikateľské prostredie v Slovenskej republike prezentovaná zástupcami podnikateľského prostredia. Uvedené, podľa nášho názoru vyplýva aj z komunikovanej výzvy moderátora k danej oblasti, cit.: *„Čo z tohto porovnania podľa vás vyplýva, kde si myslíte, že by sme mohli z tohto porovnania získať nejaký lepší prehľad o tom, čo sa vlastne deje, v akom priestore a v akom čase to vlastne žijeme?“* Samotný hosť po jej uvedení taktiež komunikoval ďalej predmetné informácie tým spôsobom, že sa zamerával na dostatočnosť starostlivosti o ľudí, ktorí nezomreli na COVID-19 a následnú starostlivosť o zamestnancov v priemysle, cit.: *„Je nám ľúto, je nám ľúto každého človeka, ale, ale tu je treba povedať jedno, my sme sa celý rok venovali COVIDu a povedzme dva a pol tisíc ľuďom, ktorí zomreli na COVID alebo s COVIDom, ale položme si otázku, prečo sme sa nepýtali, na čo zomrelo tých päťdesiatjedentisíc ľudí, čo sme urobili pre tých ľudí, liečili sme ich dobre, operovali sme ich, ako sme mali, hej? A celý problém aj do budúcnosti na COVID, jedna vec je vakcinácia a druhá vec je, my vždy musíme hovoriť, keď chceme mať zdravý národ, o posilnení imunity. A predsa tu sme už v priebehu polroku mohli vedieť, ako sa dá posilniť imunita. Prečo my sme pred Vianocami kúpili vitamín D a dali každému zamestnancovi a každému dôchodcovi a do každej dcérskej spoločnosti, no, lebo nám na našich zamestnancoch záleží aj na našich dôchodcoch. A počuli ste, ja sa teraz pýtam na záver, počuli ste, že by niekto v tých prejavoch za rok dvadsať dvadsať si spomenul na zamestnancov, to je jedno či priemysel, poľnohospodárstvo alebo služba? Nie, ale tých ľudí, ktorí sedeli, ja nemám nič proti pandemickej komisii, ale toľko zastrašovania, čo my sme tu počuli každý deň aj vďaka novinárom, aj vďaka médiám, veď to sa nedá počúvať, to sa naozaj nedá, nedá počúvať. Toto nie je jediný problém, my musíme, my musíme riešiť tie problémy, ktoré sa týkajú celého Slovenska a celého národa, a nie vytrhávať z toho niečo, čo nám vyhovuje, a venovať sa len tomu.“* Tiež uvádzame, že hosť programu reagoval na otázku moderátora nad rámec, nakoľko tento sa dopytoval na prípadný stav len v súvislosti so Slovenskou republikou.

S ohľadom na právo verejnosti na informácie a právo médií informovať o otázkach verejného záujmu sa vo všeobecnosti akceptuje skutočnosť, že nie je možné požadovať od novinárov a médií absolútnu presnosť za každých okolností. V predmetnom prípade došlo k odvysielaniu neoverených, a teda za daných okolností aj nepresných informácií v rámci diskusného programu, nie v rámci spravodajského programu, v ktorom je podľa nášho názoru, v porovnaní väčší záujem na odvysielaní aktuálnych a presných informácií. V prípade spravodajských programov je štandardne miera tolerancie nepresností závislá na **reálnej dostupnosti zverejňovaných informácií, možnosti verifikácie ich pravdivosti** či existencie **verejného záujmu na ich zverejnení v čo najkratšom čase**, keď požiadavka presnosti môže kolidovať s požiadavkou na aktuálnosť. Takúto presnosť, podľa nášho názoru, nemožno v diskusných programoch vo všeobecnosti očakávať. Podľa nášho názoru potom nemožno v danom prípade vzhľadom na okolnosti uvažovať v rovine posúdenia **preváženia záujmu na odvysielaní aktuálne dostupných informácií (štatistik úmrtí) nad ich presnosťou tak, ako je to v spravodajských programoch.**

Mechanizmus posúdenia je podľa nás preto v rovine závažnosti a povahy zverejnených informácií, možnostiach účastníka konania ich korigovať, či na ne v programe prostredníctvom moderátora priamo reagovať. Vysielaťel prezentoval naživo predmetné informácie spoločenského záujmu, v rámci ktorých prostredníctvom hosťa z oblasti priemyslu a podnikania zastupujúceho združenie slovenských zamestnávateľov na záver programu informoval o existencii štatistik o úmrtiach v Slovenskej republike a v zahraničí. Keďže v programe k daným sporným údajom neodznal zdroj týchto informácií a moderátor taktiež nereagoval ani na vyjadrenia hosťa o „strašení“ obyvateľstva, sme toho názoru, že tieto **mohli mať vážnejší dopad na recipienta**, čo v konečnom dôsledku prezentujú aj samotné reakcie príslušných kompetentných inštitúcií na šírenie nepresných štatistik na rôznych platformách začiatkom januára 2021, na ktoré poukazuje aj priamo účastník konania. Samotné informácie o štatistikách úmrtí boli v danom prípade divákom prezentované nie zástupcom kompetentnej inštitúcie, čo podľa nášho názoru taktiež predpokladá istú kritickosť pri

prijímaní takéhoto typu informácií a potrebu takejto informácie verifikovať. Zároveň však pripúšťame, že na skutočnosť, aký konečný vplyv na recipienta mohli tieto informácie prezentované v programe mať, samotný **účastník konania nemohol**, s výnimkou uvedenia zdroja informácií o týchto štatistikách, reálne legitímne **reagovať**.

Ustanovenie § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. jednoznačne ukladá vysielateľom povinnosť zabezpečiť, aby spravodajské a politicko-publicistické programy boli objektívne a nestranné, a aby názory a hodnotiace komentáre boli oddelené od informácií spravodajského charakteru.

Otázkou legitímneho cieľa, ktorého ochranu Rada zabezpečuje sankcionovaním vysielateľov za porušenie povinnosti ustanovenej v § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z., sa zaoberal Ústavný súd SR vo svojom náleze sp. zn. II ÚS 307/2014-45 (ďalej len „sp. zn. II ÚS 307/2014-45“). V zmysle rozhodovacej praxe Rady je účelom ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. právo verejnosti na informácie, ktoré sú objektívne a nestranné. Ustanovenie § 16 ods. 3 písm. b) bolo do zákona č. 308/2000 Z. z. vložené v rámci implementácie Európskeho dohovoru o cezhraničnej televízii, ktorý bol podpísaný členskými štátmi Rady Európy a ďalšími zmluvnými štátmi Európskeho kultúrneho dohovoru. Požiadavka, aby názory odvysielané v spravodajských programoch boli objektívne a nestranné, vyplýva konkrétne z článku 7 ods. 3 predmetného Dohovoru, cit.: „*Prevádzkovateľ vysielania je povinný zabezpečiť, aby spravodajské relácie objektívne uvádzali fakty a udalosti a podporovali slobodné utváranie názorov.*“

Ako sme už uviedli, predmetom správneho konania však nie je spravodajský program, ale politicko-publicistický program. Napriek tomu, že požiadavka v zmysle zákona č. 308/2000 Z. z. sa vzťahuje rovnako na obidva typy programov je nesporné, že obsah a spôsob prezentovania informácií v nich, ako i očakávania verejnosti o charaktere odznených informácií sa pri jednotlivých typoch programov líšia.

Priamo Ústavný súd SR v náleze, sp. zn. II. ÚS 307/2014-45 konštatoval, že otázku, či nesplnenie požiadavky uloženej § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. sa dostáva do kolízie s verejným záujmom v zmysle č. 26 ods. 4 Ústavy SR a čl. 10 ods. 2 Dohovoru, je potrebné skúmať vždy jednotlivo, vzhľadom na konkrétnosti daného prípadu a charakter nedodržania požiadavky na objektívne a nestranné informovanie. Opätovne uvádzame, že i napriek zákonnej povinnosti v zmysle § 16 ods. 3 písm. b) č. 308/2000 Z. z. spadajú obsah programov, ako aj ich redakčná úprava a spracovanie, zahŕňajúc aj prácu moderátorov, plne do kompetencie vysielateľa a vedenia redakčného tímu v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z.

I napriek tomu, že možno nález Ústavného súdu SR sp. zn. II ÚS 307/2014 považovať vo vzťahu k aplikácií ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. za mimoriadne limitujúci a popierajúci právo verejnosti na informácie v doterajšom ponímaní, tak ako sme na to už opakovane v minulosti poukazovali, je v prípade posudzovania objektivity a nestrannosti politicko-publicistických programov možné pristúpiť k obmedzeniu slobody prejavu vysielateľa len v nevyhnutných prípadoch.

V súvislosti s predmetom správneho konania, vo vzťahu k prezentácii vyjadrení hostí v danej časti programu, možno konštatovať poskytnutie priestoru všetkým diskutujúcim. Čo sa týka spôsobu vedenia diskusie, vyššie uvedené podľa nášho názoru preukazuje, že moderátor ponechával priestor na diskusiu, bez zbytočných zásahov, pričom nebolo nevyhnutne potrebné vyjadrenia hostí, a to ani tie kritické, dopĺňať, resp. korigovať. Práca moderátora mala s výnimkou sporných skutkových tvrdení za daných okolností štandardný rozsah. Výnimku tvorili práve sporné skutkové tvrdenia k štatistikám pochádzajúcich z neoficiálnych zdrojov, pri ktorých sa nedopytoval práve na zdroj týchto informácií, a tieto teda pre recipienta v žiadnom ohľade neverifikoval napriek ich kontroverznému charakteru

Účastník konania zodpovedá za správne delikty zásadne bez ohľadu na zavinenie. S ohľadom na obsah a rozsah danej časti programu, celkový kontext prezentovaných informácií, ich kontroverznosť, ako i mieru možnosti zasiahnuť zo strany účastníka konania do vyjadrení host'a programu, samotný formát odvysielaného programu s dôrazom na prácu moderátora a záujem verejnosti na odvysielaní presných a overiteľných informácií, sme toho názoru, že daná nepresnosť v podobe odvysielania štatistík úmrtí za roky 2020 pochádzajúcich z neoficiálnych zdrojov predstavuje dôvod na konštatovanie porušenia povinnosti ustanovenej v § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. účastníkom konania. Sankcionovanie vysielateľa za takéto konanie v podobe zásahu do jeho slobody prejavu **nepovažujeme** za daných okolností v predmetnom prípade **za proporcionálne**.

Domnievame sa, že v predmetnom prípade došlo k porušeniu povinnosti ustanovenej § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. Kancelária Rady je toho názoru, že program odvysielaný v predmetnej podobe sa dostal do kolízie s verejným záujmom a svojou intenzitou ohrozil právo verejnosti na informácie a v podmienkach demokratického pluralitného štátu je odôvodnené zasiahnuť do práva na slobodu prejavu účastníka konania.

* * *

U právnických osôb sa zodpovednosť za správne delikty zakladá zásadne bez ohľadu na zavinenie (objektívna zodpovednosť za správny delikt). Táto zásada platí aj v prípade zákona č. 308/2000 Z. z., ako aj v prípade správneho poriadku, ktoré nevyžadujú pri preukázaní, či došlo k správne deliktu, dokazovať zavinenie alebo dokonca úmyselné konanie. Podstatné je iba to, či k porušeniu zákona objektívne došlo alebo nie. Tomu, že sa v tomto prípade nielenže nedokazuje zavinenie, ale ani sa nerozlišuje medzi zavinením úmyselným alebo nedbanlivostným, svedčí aj skutočnosť, že ani jeden z cit. zákonov neobsahuje tzv. liberačné dôvody, ktoré by umožnili zbaviť sa zodpovednosti za správny delikt. Okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu zákona, môžu byť zohľadnené pri ukladaní druhu sankcie, ale nie sú dôvodom na zastavenie správneho konania.

* * *

Z á v e r

Vzhľadom na všetky uvedené argumenty navrhujeme Rade, aby prijala uznesenie v zmysle vyššie uvedeného návrhu.

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 6. 10. 2021**

Správne konanie: 1034/SKO/2021
Predmet: § 16 ods. 3 písm. e) zákona č. 308/2000 Z. z.
Účastník konania: MAC TV s.r.o.
Správny orgán: Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum: 22. 9. 2021

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa ustanovenia § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. rozhodla, že správne konanie č. 1034/SKO/2021 vedené proti vysielateľovi MAC TV s.r.o. podľa § 30 ods. 1 písm. h) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov

zastavuje,

pretože odpadol dôvod konania, začatého na podnet správneho orgánu.

Úloha:

Kancelária Rady v zmysle § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia o zastavení konania a doručí ho účastníkovi konania.

T: 20. 10. 2021

Z: PLO

Úloha č. 2:

Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažnosti.

T: 18. 10. 2021

Z: PgO

* * *

Rada na svojom zasadnutí dňa 19. 5. 2021 prijala uznesenie o začatí správneho konania voči vysielateľovi MAC TV s.r.o. vo veci možného porušenia **§ 16 ods. 3 písm. e)** zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s tým, že na televíznej programovej službe JOJ dňa 21. 3. 2021 v čase o cca 7:30 hod. odvysielal program *Príbeh žraloka*, ktorý bol odvysielaný s českým dabingom, čím mohlo dôjsť k nezabezpečeniu používania štátneho jazyka v súlade so zákonom č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 8. 6. 2021, na základe čoho sa začalo správne konanie č. 1034/SKO/2021. Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote najneskôr do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol účastník konania upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku. Prílohou oznámenia o začatí správneho konania boli aj prepis/popis skutkového stavu a záznam vysielania programu *Príbeh žraloka* odvysielaného v rámci televíznej programovej služby JOJ dňa 21. 3. 2021 v čase o cca 7:30 hod.

Dňa 9. 8. 2021 bola účastníkovi konania doručená opätovná výzva na vyjadrenie k podkladom pre rozhodnutie, v ktorej mu bola na vyjadrenie určená lehota 5 dní odo dňa jej doručenia.

Vyjadrenie účastníka konania bolo Rade doručené dňa 16. 8. 2021 listom zaevidovaným pod č. 1034/SKO/2021-3.

Subjektívna 6-mesačná lehota podľa § 64 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z. na prijatie rozhodnutia o uložení sankcie začala plynúť dňa 19. 5. 2021 dňom prerokovania správy o kontrole dodržiavania povinností na zasadnutí Rady a uplynie dňa 19. 11. 2021. Ročná objektívna lehota začala plynúť dňa 21. 3. 2021 a uplynie dňa 21. 3. 2022.

* * *

Prepis/popis skutkového stavu

07:30:52 začiatok programu **Príbeh žraloka** ¹² (v českom jazyku)

07:50:53 obrazovo-zvukový predel

07:50:59 oznam o programe *Nový život*

07:51:24 obrazovo-zvukový predel

07:51:28 – 07:54:58 reklamný blok

07:54:58 obrazovo-zvukový predel

07:55:03 oznam o programe *Slovania, Bez servítky, Bitka o Midway, Na chalupe*

07:57:49 obrazovo-zvukový predel

07:57:56 pokračovanie programu **Príbeh žraloka** ¹² (v českom jazyku)

08:21:28 obrazovo-zvukový predel

08:21:35 oznam o programe *Bitka o Midway*

08:22:03 obrazovo-zvukový predel

08:22:07 – 08:26:02 reklamný blok

08:26:02 obrazovo-zvukový predel

08:26:06 oznam o programe *Velký čínsky múr, Nový život, Inkognito, Tipos talent týždňa*

08:28:13 sponzorský odkaz *Tipos*

08:28:03 oznam o programe *Banková lúpež 2*

08:28:53 obrazovo-zvukový predel

08:29:01 pokračovanie programu **Príbeh žraloka** ¹² (v českom jazyku)

08:51:36 obrazovo-zvukový predel

08:51:42 oznam o programe *Slovania*

08:52:09 obrazovo-zvukový predel

08:52:12 – 08:58:12 reklamný blok

08:58:12 obrazovo-zvukový predel

08:58:17 oznam o programovej službe *Jojko*

08:58:49 oznam o programe *Večerná škola, Bez servítky, Bitka o Midway*

09:01:14 obrazovo-zvukový predel

09:01:23 pokračovanie programu **Príbeh žraloka** ¹² (v českom jazyku)

09:13:51 záverečné titulky

09:15:08 koniec programu **Príbeh žraloka** ¹²

09:15:09 záverečný titulok – na červenom pozadí biely nápis Koniec

* * *

Podľa § 16 ods. 3 písm. e) zákona č. 308/2000 Z. z. je vysielateľ povinný:

„zabezpečiť pri vysielaní programov a ostatných zložiek programovej služby používanie štátneho jazyka, jazykov národnostných menšín a cudzích jazykov v súlade s osobitnými predpismi.“

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 270/1995 Z. z.:

„Vysielanie rozhlasovej programovej služby a vysielanie televíznej programovej služby sa na území Slovenskej republiky uskutočňuje v štátnom jazyku okrem vysielania

a) inojazyčných televíznych programov alebo iných zložiek televíznej programovej služby s titulkami v štátnom jazyku alebo ktorým bezprostredne predchádza alebo po ktorých bezprostredne nasleduje ich vysielanie v štátnom jazyku,

b) inojazyčných rozhlasových programov alebo iných zložiek rozhlasovej programovej služby, ktorým bezprostredne predchádza alebo po ktorých bezprostredne nasleduje ich vysielanie v štátnom jazyku a rozhlasových programov alebo iných zložiek rozhlasovej programovej služby v regionálnom

vysielaní alebo lokálnom vysielaní určených pre príslušníkov národnostnej menšiny vrátane podujatí v priamom prenose,

c) rozhlasovej programovej služby Rozhlasu a televízie Slovenska určenej na vysielanie kultúrnych a informačných programov do zahraničia,

d) televíznych a rozhlasových jazykových kurzov a relácií s príbuzným zameraním,

e) hudobných diel s pôvodnými textami,

f) rozhlasových programov Rozhlasu a televízie Slovenska v jazykoch národnostných menšín a etnických skupín,

g) audiovizuálnych diel alebo zvukových záznamov umeleckých výkonov šírených vysielaním v pôvodnej jazykovej úprave spĺňajúcej požiadavku základnej zrozumiteľnosti z hľadiska štátneho jazyka,

h) audiovizuálnych diel, ktorých dabing v jazyku spĺňajúcom požiadavku základnej zrozumiteľnosti z hľadiska štátneho jazyka bol vyrobený pred 1. januárom 2008 a ktoré boli odvysielané na území Slovenskej republiky pred 1. januárom 2008,

i) pôvodných jazykových prejavov jednotlivých osôb v jazyku spĺňajúcom požiadavku základnej zrozumiteľnosti z hľadiska štátneho jazyka zaradených do spravodajských, publicistických a zábavných televíznych relácií alebo rozhlasových relácií,

j) podujatia v priamom prenose so simultánnym tlmočením do štátneho jazyka v rámci inojazyčnej relácie.“

* * *

Účastník konania na televíznej programovej službe JOJ dňa 21. 3. 2021 v čase o cca 7:30 hod. odvysielal program *Príbeh žraloka* s českým dabingom. Podľa § 16 ods. 3 písm. e) zákona č. 308/2000 Z. z. je vysielateľ povinný zabezpečiť pri vysielaní programov používanie štátneho jazyka, jazykov národnostných menšín a cudzích jazykov v súlade s osobitnými predpismi. Osobitným predpisom je v tomto prípade zákon č. 270/1995 Z. z. V § 5 ods. 1 zákona č. 270/1995 Z. z. sú uvedené výnimky z vysielania televíznej programovej služby v slovenskom jazyku. Podľa § 5 ods. 1 písm. h) sa vysielanie televíznej programovej služby na území Slovenskej republiky uskutočňuje v štátnom jazyku okrem vysielania audiovizuálnych diel, ktorých dabing v jazyku spĺňajúcom požiadavku základnej zrozumiteľnosti z hľadiska štátneho jazyka bol vyrobený pred 1. januárom 2008 a ktoré boli odvysielané na území Slovenskej republiky pred 1. januárom 2008. Český jazyk podľa Ministerstva kultúry Slovenskej republiky spĺňa požiadavku základnej zrozumiteľnosti z hľadiska štátneho (slovenského) jazyka. Z uvedeného vyplýva, že audiovizuálne diela s českým dabingom je možné vysielateľ iba v prípade, ak bol ich dabing vyrobený do 31. 12. 2007 a dielo bolo prvýkrát odvysielané na území Slovenskej republiky do 31. 12. 2007. Na uplatnenie výnimky z vysielania diel v štátnom jazyku musia byť uvedené podmienky splnené kumulatívne.

Monitoringom Kancelárie Rady nebolo zistené, v ktorom roku bol vyrobený český dabing, s ktorým vysielateľ odvysielal predmetný program. Z informácie dostupnej na internetovej stránke www.dabingforum.cz je však zrejmé, že verzia českého dabingu pre program *Príbeh žraloka* bola vyrobená spoločnosťou Studio Virtual v roku 2004¹.

Druhou z dvoch podmienok pre uplatnenie výnimky ustanovenej v § 5 ods. 1 písm. h) zákona č. 270/1995 Z. z. je, že dielo bolo prvýkrát odvysielané (s českým dabingom) na území Slovenskej republiky do 31. 12. 2007. Z informácií dostupných na webovej stránke www.csfd.cz sme zistili, že program *Príbeh žraloka* s pôvodným názvom *Shark Tale* je americkým animovaným filmom z roku 2004, ktorý bol prvýkrát uvedený v USA 1. 10. 2004.² Dátum odvysielania televíznej premiéry na území Slovenskej republiky však nie je na predmetnej stránke dostupný.

Účastník konania vo svojom vyjadrení uviedol, cit.: „K vyššie uvedenému si účastník konania dovoľuje uviesť, že program *Príbeh žraloka*, v originálnom znení *Shark tale*, bol vyrobený v roku

¹ Dostupné na: <https://dabingforum.cz/viewtopic.php?f=3&t=9815>

² Dostupné na: <https://www.csfd.cz/film/150669-pribeh-zraloka/prehled/>

*2004, pričom vysielateľ MAC TV má k tomuto programu licenciu od 1.4.2007. Odo dňa získania licencie bol tento program vysielaný niekoľkokrát, pričom prvýkrát bol odvysielaný dňa 9.4.2007, a to na programovej službe JOJ s časom vysielania 20:08:59 s českým dabingom. Tento program bol následne odvysielaný opakovane v dňoch a časoch: 7.3.2009 o 10:14:47 na programovej službe JOJ, 8.3.2009 o 07:06:53 na programovej službe JOJ, 20.3.2021 o 14:41:22 na programovej službe JOJ a dňa 21.3.2021 o 07:30:49 na programovej službe JOJ. Na podporu vyššie uvedených skutočností si Vám dovoľujeme k tomuto podaniu priložiť ako prílohu Akvizičnú kartu k programu Príbeh žraloka, ktorý tieto skutočnosti podporuje, pričom jednotlivé dni a časy vysielania sú vyznačené farebne, ako aj označené znakom *.”*

Účastník konania k svojmu vyjadreniu priložil Akvizičnú kartu k programu *Príbeh žraloka*, kde sú zaznačené trvanie licencie k tomuto programu, ako aj dátumy a časy odvysielania programu spolu s podielmi sledovanosti v čase jeho vysielania. Z Akvizičnej karty, ako aj z vyjadrenia účastníka konania vyplýva, že program bol prvýkrát odvysielaný na území Slovenskej republiky dňa 9. 4. 2007. Z toho je zrejmé, že bola splnená aj druhá podmienka pre uplatnenie výnimky podľa § 5 ods. 1 písm. h) zákona č. 270/1995 Z. z.

Vzhľadom na uvedené navrhujeme Rade, **aby predmetné správne konanie zastavila, nakoľko odpadol dôvod konania začatého na podnet správneho orgánu.**

* * *

U právnických osôb sa zodpovednosť za správne delikty zakladá zásadne bez ohľadu na zavinenie (objektívna zodpovednosť za správny delikt). Táto zásada platí aj v prípade zákona č. 308/2000 Z. z., ako aj v prípade správneho poriadku, ktoré nevyžadujú pri preukázaní, či došlo k správne deliktu, dokazovať zavinenie alebo dokonca úmyselné konanie. Podstatné je iba to, či k porušeniu zákona objektívne došlo, alebo nie. Tomu, že sa v tomto prípade nielenže nedokazuje zavinenie, ale ani sa nerozlišuje medzi zavinením úmyselným alebo neúmyselným, svedčí aj skutočnosť, že ani jeden z cit. zákonov neobsahuje tzv. liberačné dôvody, ktoré by umožnili zbaviť sa zodpovednosti za správny delikt. Okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu zákona, môžu byť zohľadnené pri ukladaní druhu sankcie, ale nie sú dôvodom na zastavenie správneho konania.

* * *

Z á v e r

Na základe vyššie uvedeného navrhujeme zastaviť predmetné správne konanie.

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 6. 10. 2021**

Správne konanie: 915/SKO/2021 zo dňa 21. 4. 2021
Predmet: § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z.
Účastník konania: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.
Správny orgán: Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum: 29. 9. 2021

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) a h) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa ustanovenia § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. rozhodla, že účastník správneho konania č. 915/SKO/2021 MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.

porušil

povinnosť ustanovenú v § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z.

tým,

že dňa 23. 1. 2021 o cca 23:27 hod. a dňa 24. 1. 2021 o cca 00:28 hod. v rámci programovej služby TV MARKÍZA odvysielal upútavky na program *Jack Reacher 2: Nevracaj sa*, ktoré obsahovali výňatky z programu, na ktorý upútavajú, znázorňujúce scény násilia,

za čo mu ukladá

podľa ustanovenia § 64 ods. 1 písm. d) zákona č. 308/2000 Z. z. **sankciu – pokutu**, určenú podľa § 67 ods. 5 písm. e) zákona č. 308/2000 Z. z. vo výške **(od 3 319 € do 165 969 €)**, slovomeur.

Podľa § 64 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z. z.: „Uložením sankcie nezaniká povinnosť, za ktorej porušenie sa sankcia uložila.“

V zmysle § 67 ods. 16 zákona č. 308/2000 Z. z. je pokuta splatná do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia a je potrebné ju uhradiť na účet: SK09 8180 0000 0070 0008 8921, BIC/SWIFT: SPSRSKBAXXX, VS***21, KS6548.

Úloha:

Kancelária Rady v zmysle § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia a doručí ho účastníkovi konania.

T: 6. 11. 2021

Z: PLO

Úloha č. 2:

Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrovania sťažnosti.

T: 18. 10. 2021

Z: PgO

* * *

Rada na svojom zasadnutí dňa 21. 4. 2021 prijala uznesenie o začatí správneho konania voči vysielateľovi MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. vo veci možného porušenia § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s tým, že dňa 23. 1. 2021 o cca 23:27 hod. a 24. 1. 2021 o cca 00:28 hod. v rámci programovej služby TV MARKÍZA odvysielal upútavku na program *Jack Reacher 2: Nevracaj sa*, ktorá mohla obsahovať výňatky z programu, na ktorý upútava, znázorňujúce scény násilia.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 12. 5. 2021, na základe čoho sa začalo správne konanie č. 915/SKO/2021. Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote najneskôr do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne

bol účastník konania upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku. Prílohou oznámenia o začatí správneho konania boli aj kópia záznamu vysielania programovej služby TV MARKÍZA zo dňa 23. 1. 2021 v čase od 22:55 hod. do dňa 24. 1. 2021 do 00:55 hod a prepis/popis skutkového stavu.

Dňa 14. 5. 2021 bola Rade listom zaevidovaným pod č. 915/SKO/2021-2 doručená žiadosť účastníka konania o zaslanie podkladov zhromaždených v správnom konaní (záznam programu a monitorovacia správa/správa o šetrení sťažnosti) a o adekvátne predĺženie lehoty na vyjadrenie sa.

Pracovný materiál Kancelárie Rady – Správa o kontrole dodržiavania povinností (sťažnosť č. 510/SO/2021) bol účastníkovi konania zaslaný ako príloha listu č. 915/SKO/2021-3, ktorý mu bol doručený dňa 4. 6. 2021. V liste bol zároveň požiadaný, aby sa vyjadril do 5 dní odo dňa doručenia predmetného listu, a poučený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku.

Vyjadrenie účastníka konania bolo Rade doručené dňa 21. 7. 2021.

Účastník konania v rámci predmetného vyjadrenia požiadal Radu o nariadenie ústneho pojednávania pri rozhodovaní v danej veci. Účastník konania bol listom č. 915/SKO/2021-5 zo dňa 16. 9. 2021 pozvaný na ústne pojednávanie, ktoré sa bude konať dňa 22. 9. 2021 prostredníctvom aplikácie Zoom formou konferenčného hovoru. Pozvánka mu bola prostredníctvom e-podateľne doručená dňa 17. 9. 2021.

Subjektívna 6-mesačná lehota podľa § 64 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z. na prijatie rozhodnutia o uložení sankcie začala plynúť dňa 21. 4. 2021 dňom prerokovania správy o kontrole dodržiavania povinností na zasadnutí Rady a uplynie dňa 21. 10. 2021. Ročná objektívna lehota začala plynúť dňa 23. 1. 2021 a uplynie dňa 23. 1. 2022.

* * *

Rada dňa 27. 1. 2021 rozhodnutím č. RP/4/2021 uložila účastníkovi konania sankciu – pokutu vo výške 3 319 eur za to, že dňa 20. 5. 2020 o cca 15:42 hod., 16:21 hod. a 19:47 hod., dňa 21. 5. 2020 o cca 18:20 hod., 19:46 hod., 21:07 hod. a 22:24 hod. a dňa 22. 5. 2020 o cca 10:29 hod., 11:53 hod., 12:33 hod., 16:24 hod., 18:21 hod., 18:46 hod., 19:18 hod. a 19:44 hod. v rámci programovej služby TV MARKÍZA odvysielal upútavky na program *Jack Reacher 2: Nevracaj sa*, ktoré obsahovali výňatky z programu, na ktorý upútavajú, znázorňujúce scény násillia.

Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 2. 3. 2021.

Predmetom správneho konania, ktorého výsledkom bolo vydanie rozhodnutia č. RP/4/2021, bolo odvysielanie dvoch verzií upútaviek na program *Jack Reacher 2: Nevracaj sa*, pričom Rada konštatovala porušenie povinností podľa § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z.z. v súvislosti s odvysielaním oboch verzií predmetných upútaviek.

Predmetom aktuálne vedeného správneho konania č. 915/SKO/2021 je odvysielanie upútavky na predmetný program v identickej podobe ako druhá verzia upútavky posudzovaná Radou na zasadnutí dňa 27. 1. 2021, okrem záverečnej časti upútavky, ktorá mala v danom prípade mierne odlišné grafické spracovanie a informáciu o dni vysielania programu.

Prepis/popis skutkového stavu

22:55:00 Začiatok záznamu

Časť programu *Aj dvaja sú rodina* (12), komunikát označujúci sponzora programu (DOXXbet, Erdomed, seduo.sk, Poštová banka), zvukovo-obrazový komunikát na program *Oteckovia* (12), komunikát označujúci sponzora programu (Clavin Platinum, TIPOS).

22:58:08 Program *Táto pomsta je moja* (15)

23:18:52 Prerušenie programu

Komunikát označujúci sponzora programu (TIPOS, Clavin Platinum), zvukovo-obrazový komunikát na program *Motýľ: Útek z väzenia* (15), reklamný blok (trvanie cca 00:05:39), zvukovo-obrazový komunikát na program *Reflex*, upútavky na programy *Chicago Med* (12), *Zámena manželiek* (15), *Pani Dokonalá* (12).

23:27:09 Upútavka na program *Jack Reacher 2: Nevracaj sa* (15)

Obrazová zložka

Krátky záber na nejaké miesto (v noci). Následne sa v zábere objaví prichádzajúce policajné auto. V pravej hornej časti obrazovky je znázornený symbol (15). V ľavej hornej časti obrazovky je znázornené logo TV MARKÍZA. Pod ním je v oranžovom kruhu text NE 20:30. Prestrih. Je noc, Jack Reacher odchádza smerom k hlavnej ceste. Za sebou má motel, pred ktorým stoja nejakí ľudia a policajné autá. Prestrih. V miestnosti stojí žena oproti Jackovi Reacherovi a rozpráva sa s ním. Prestrih. Oproti sebe stoja dvaja muži. Prichádza medzi nimi k súboju. Muž stojaci chrbtom k obrazovke sa rukou zaženie na muža oproti seba. Prestrih. Kamera sníma tých istých mužov z iného uhla. Muž stojaci chrbtom k obrazovke sa vystreťou rukou (v ruke drží pravdepodobne nejakú palicu) snaží zasiahnuť muža, ktorý si dvihne ruky pred tvár, aby stlmil úder. Muž ho tak zasiahne do oboch rúk, ktoré má pred tvárou (zasiahne ho rukou, nie palicou). Prestrih. Jack Reacher v miestnosti stojí tvárou k obrazovke. Kamera sníma jeho telo od pľiec vyššie. V oblasti ľavého oka je viditeľné poranenie. Oproti nemu stojí žena, kamera sníma jej hlavu zozadu. Prestrih. Záber na zápasiacich mužov. Jack Reacher náhle chytí muža oproti seba tak, že ho uchopí pod jeho rameno. Prestrih. Kamera sníma mužov zboku od ramien nahor. Muž sa pod vplyvom Reacherovho úchopu zakloní dozadu a vykrikuje. Prestrih. Záber zvrchu na cestu, po ktorej idú autá. Prestrih. Záber na Jacka Reachera a ženu, ako idú v aute. Žena šoféruje, pozrie sa do spätného zrkadla. Reacher sedí vedľa nej, obzrie sa dozadu. Prestrih. Za Jackom Reacherom stojí muž oblečený v nejakej uniforme. Reacher ho laktom udrie do oblasti tváre. Mužovo telo sa posunie smerom vzad a narazí do steny. Prestrih. Kamera sníma oboch mužov z iného uhla (pravdepodobne sú vo väzenskej cele). Reacher pri súboji odhadzuje muža v uniforme smerom od seba, pričom muž narazí svojím telom do rámu posteľe za ním (po náraze padá smerom na zem). Prestrih. Jack Reacher sedí v reštaurácii. Oproti nemu sedí muž (podľa uniformy pravdepodobne vo vysokej vojenskej hodnosti). Rozprávajú sa. Prestrih. Uprostred obrazovky stojí muž a mladé dievča s rukami za hlavou. Muž ju jednou rukou drží za vlasy na zátylku, v druhej ruke má zbraň, ktorá je hlavňou opretá o hlavu dievčaťa. Prestrih. Jack Reacher stojí tvárou k obrazovke (kamera ho sníma od pľiec nahor, na tvári má v oblasti oka rezné poranenia), vo vystretých rukách drží zbraň a mieri pred seba. Prestrih. Záber na tvár dievčaťa. Tvári sa vystrašene, plače. Prestrih. Záber na dvoch mužov na budove. Jeden z nich sa rozbehne oproti druhému a narazí do neho. Prestrih. Záber na mužov, ako padajú zo strechy. Prestrih. Záber na obchod s oblečením. V popredí stoja oproti sebe Reacher a mladé dievča. Rozprávajú sa. Prestrih. Mužská postava snímaná zozadu vystrelí zo zbrane. Prestrih. Jack Reacher a nejaký muž zápasia o zbraň (pravdepodobne v reštauračnej kuchyni), obaja ju držia v rukách, zbraň vystrelí smerom k obrazovke, vidieť záblesk. Prestrih. Záber z diaľky zozadu na bežiaceho Reachera a ženu. Prestrih. Kamera sníma bežiaceho Reachera a ženu spredu, záber je detailnejší. Prestrih. Reacher prichádza k dvom mužom, ktorí sedia v aute, kamera ho sníma zozadu. Prestrih. Reacher sa napriahne, päsťou rozbije bočné sklo auta a udrie jedného z mužov do tváre (mužovo telo sa po náraze prehne). Následne ho pravou rukou chytí pod krk, povytiahne jeho vrchnú časť tela cez rozbité okno smerom k sebe (muž má pod okom

zranenie po údere, je vidieť krv) zoberie mu zbraň a namieri ju na druhého muža v aute. Prestrih. Záber na kolónu vojenských áut, prvé z nich vybuchuje. Prestrih. Záber na mužov v uniformách, ležia na zemi a strieľajú z automatických zbraní smerom k obrazovke. Prestrih. Záber na utekajúcich vojakov. Pred jedného dopadne bomba, jeho telo vyletí do vzduchu. Prestrih. Na obrazovke sa zjavuje nápis TOM CRUISE. Prestrih. Jack Reacher stojí v nejakej izbe. Prestrih. Záber na dievča (pravdepodobne Reacherova dcéra). Prestrih. Záber na dvoch policajtov. Prestrih. Záber zvrchu na zápasiaceho Reachera a troch mužov. Jeden z mužov padá vzad (záber úderu nebolo možné vidieť). Druhý muž vysoko vykopne. Reacherovi sa podarí stlmiť výkop rukami. Následne sa Reacher vrhne na ďalšieho muža. Prestrih. Telo muža sa údere prehne vzad (v tvári má naznačený výkrik). Prestrih. Reacher sotí muža smerom od seba. Prestrih. Záber z boku na bežiaceho Reachera a dve ženy. Prestrih. Záber spredu na troch utekajúcich mužov. Prestrih. Muž otočený chrbtom k obrazovke strieľa automatickou zbraňou na policajné auto stojace pred ním. Prestrih. Reacher má o kapotu auta opretú automatickú zbraň (kamera sníma z boku jeho vrchnú časť tela) a strieľa. Prestrih. Záber na strieľajúceho Reachera zozadu. V diaľke stojí postava, ktorú zahaľuje vybuchujúci plameň. Prestrih. Záber na výbuch z iného uhla, obďaleč stojí chrbtom k obrazovke postava. Prestrih. Z ľavej časti obrazovky sa objaví text *JACK REACHER 2, NEVRACAJ SA*. Na obrazovke sa zjavuje statický obraz znázorňujúci Reachera a ženu, stojacu chrbtom k nemu. V pravej časti obrazovky je text *Nedeľa 20:30*.

Zvuková zložka

Počuť zvuk policajných sirén.

Mužský hlas mimo obraz: „*Bol najlepší z najlepších*“.

Žena: „*Si ako šelma. Len niečo zavetíš a potom ťa zaujíma krv*“.

Mužský hlas mimo obraz: „*No stal sa vyvrheľom*“.

Muž (v uniforme vysokej vojenskej hodnosti): „*Nemáte rád autority, systém...*“

Jack Reacher: „*...a právnikov*“.

Mužský hlas mimo obraz: „*No keď je v ohrození život jeho dcéry...*“

Jack Reacher: „*Chceš to prežiť?*“

Dievča (pravdepodobne dcéra): „*Chcem*“.

Mužský hlas mimo obraz: „*...musí sa znovu vrátiť...*“

Jack Reacher: „*Zdravím vás*“.

Mužský hlas mimo obraz: „*...do akcie*“.

Mužský hlas mimo obraz: „*Tom Cruise...*“

Jack Reacher: „*Zväčša pracujem sám*“.

Mužský hlas mimo obraz: „*...v akčnom trileri...*“

Jack Reacher: „*Som zvyknutý byť sám*“.

Mužský hlas mimo obraz: „*Jack Reacher 2: Nevracaj sa. V nedeľu o 20:30 na Markíze*“.

23:27:49 Pokračovanie programu *Táto pomsta je moja* ¹⁵

23:50:43 Prerušenie programu

Komunikát označujúci sponzora programu (TIPOS, Clavin Platinum), zvukovo-obrazový komunikát na program *Najhorší týždeň môjho života* ¹², reklamný blok (trvanie cca 00:05:47), zvukovo-obrazový komunikát na program *Televízne noviny*, upútavky na programy *Motýľ: Útek z väzenia* ¹⁵, *Sestričky* ¹⁵, *Na telo*.

23:59:40 Pokračovanie programu *Táto pomsta je moja* ¹⁵

00:20:52 Prerušenie programu

Komunikát označujúci sponzora programu (Clavin Platinum), zvukovo-obrazový komunikát na program *Oteckovia* ¹², reklamný blok (trvanie cca 00:04:48), zvukovo-obrazový komunikát na program *Športové noviny*, upútavka na program *Boston Bruins vs Pittsburgh Penguins*, komunikát označujúci sponzora programu (Fortuna), upútavky na programy *Harry Potter a Ohnivá čaša* ¹², *Autoškola* ¹², *Zámena manželiek* ¹⁵.

00:28:19 Upútavka na program *Jack Reacher 2: Nevracaj sa*

Obsah upútavky je totožný s upútavkou odvysielanou o cca 23:29:09 (pozri popis vyššie).

00:28:59 Pokračovanie programu *Táto pomsta je moja* ¹⁵

00:49:06 Koniec programu (v grafike vysielateľa).

00:49:07 Komunikát označujúci sponzora programu (TPOS. Clavin Platinum), zvukovo-obrazový komunikát na program *Najhorší týždeň môjho života* ¹², program *Sully: Zázrak na rieke Hudson* ¹².

00:54:59 Koniec záznamu

* * *

Podľa § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z.: „Upútavka na program v rámci televíznej programovej služby nesmie obsahovať výňatky z diel, ktoré znázorňujú scény násilia a pohlavného styku, devastácie životného prostredia a zábery, ktoré by mohli navodiť dojem skrytej formy propagácie alkoholizmu, fajčenia a používania omamných látok, jedov a prekurzorov.“

* * *

V rámci posudzovania predmetu tohto správneho konania bolo potrebné vyrovnať sa s kolíziou ústavou zaručených práv a právom chránených záujmov.

Právo slobody prejavu patrí medzi základné politické práva v právnom poriadku každej demokratickej spoločnosti a v právnom poriadku Slovenskej republiky je zakotvené v čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky. Avšak **sloboda prejavu** nie je bez hraníc, t.j. **nemá absolútny charakter**. Ústava SR ustanovuje možnosť obmedzenia slobody prejavu a práva na vyhľadávanie a šírenie informácií ako ochranu pred zneužitím slobody prejavu na zásah do iných ústavou garantovaných práv, cit.:

„Slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie **možno obmedziť zákonom**, ak ide o opatrenia v **demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti**.“ (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR)

V prípade vzájomného konfliktu ústavou garantovaných práv Ústavný súd SR (ďalej len „ÚS SR“) vo svojej doterajšej judikatúre už viackrát zdôraznil, že každý konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd (resp. ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách) treba riešiť prostredníctvom zásady ich spravodlivej rovnováhy (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 22/06, m. m. PL. ÚS 6/04, III. ÚS 34/07).

Všetky základné práva a slobody sa chránia len v takej miere a rozsahu, kým uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprimeranému obmedzeniu, či dokonca popretiu iného práva alebo slobody (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 7/96). Pri posúdení kolízie dvoch základných práv je uznávanou teóriou, s ktorou sa vo svojich nálezoch stotožnil aj ÚS SR (napr. II. ÚS 152/2008, II. ÚS 326/2009, II. ÚS 340/09, IV. ÚS 107/2010, IV. ÚS 302/2010, IV. ÚS 472/2012), teória proporcionality (nazývaná aj trojstupňový test proporcionality).

Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplýva, že **sloboda prejavu je garantovaná len** do tej miery, **pokiaľ v neprimeranom rozsahu nezasahuje do základných práv a slobôd a právom chránených záujmov iných, prípadne do iných záujmov chránených právnym poriadkom krajiny**. V takých prípadoch je nutné hovoriť o jej obmedzení a výnimkách, kedy je potrebné zasiahnuť do slobody prejavu.

Z citovaného ustanovenia Ústavy SR vyplýva, že slobodu prejavu je možné obmedziť na základe kumulatívneho splnenia troch podmienok. Obmedzenie musí

- vyplývať zo zákona (**požiadavka legality**),

- byť nevyhnutné v demokratickej spoločnosti (**požiadavka proporcionality**)
- a sledovať legitímny cieľ (**požiadavka legitimacy**), ktorý vyplýva z ustanovenia čl. 26 ods. 4 Ústavy SR.

Ústava SR zakotvuje legitímny cieľ obmedzenia slobody prejavu taxatívne, ako ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku a ochranu verejného zdravia, mravnosti. Z uvedeného vyplýva, že obmedzenie slobody prejavu je možné z dôvodu ochrany verejného záujmu, ako aj ochrany individuálnych záujmov.

Povinnosť nevysielat' v upútavkách na programy scény násilia zakotvená v § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. vychádza z potreby ochrany maloletého diváka pred obsahom, ktorý by mohol mať negatívny vplyv na jeho osobnostný vývin, a teda vychádza z potreby ochrany záujmu chráneného Ústavou SR – **mravnosti**, ktorá môže byť ohrozená obsahom vysielaného obsahu. Táto požiadavka je jednoznačne zakotvená v právnom poriadku SR. Právo na slobodu prejavu je teda celkom zrejme obmedzené osobitnou ochranou nedospelých osôb, a to na základe zákona, konkrétne ustanovením § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. **Podmienka legality a legitimacy obmedzenia slobody prejavu je teda nepochybne naplnená.**

Proporcionality obmedzenia slobody prejavu je možné vnímať v dvoch rovinách. Prvou je obmedzenie slobody prejavu zakotvením určitých konkrétnych povinností všeobecne záväzným právnym predpisom, v tomto prípade zakotvením ustanovenia § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. Keďže zákonodarca využil ústavné splnomocnenie (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR) na zakotvenie tohto obmedzenia formou zákona, je potrebné považovať tento princíp za zachovaný. Rade neprináleží zachovanie proporcionality v tejto rovine skúmať.

Druhou rovinou proporcionality je obmedzenie slobody prejavu uplatnením konkrétnych zákonných ustanovení, v konkrétnom prípade. Aplikácia ustanovenia § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. obmedzujúceho slobodu prejavu je teda v každom konkrétnom prípade otázkou posúdenia, či existujúci skutkový stav možno pod toto ustanovenie subsumovať.

Upútavka na program *Jack Reacher 2: Nevracaj sa* odvysielaná dňa 23. 1. 2021 o cca 23:27 hod. a 24. 1. 2021 o cca 00:28 hod. na programovej službe TV MARKÍZA obsahovala, okrem iného, nasledujúce scény:

- Za Jackom Reacherom stojí muž oblečený v nejakej uniforme. Reacher ho lakt'om udrie do oblasti tváre. Mužovo telo sa posunie smerom vzad a narazí do steny. Prestrih. Kamera sníma oboch mužov z iného uhlu (pravdepodobne sú vo väzenskej cele). Reacher pri súboji odhadzuje muža v uniforme smerom od seba, pričom muž narazí svojím telom do rámu postele za ním (po náraze padá smerom na zem).
- Reacher sa napriahne, päšťou rozbije bočné sklo auta a udrie jedného z mužov do tváre (mužovo telo sa po náraze prehne). Následne ho pravou rukou chytí pod krk, povytiahne jeho vrchnú časť tela cez rozbité okno smerom k sebe (muž má pod okom zranenie po údere, je vidieť krv) zoberie mu zbraň a namieri ju na druhého muža v aute.

Vzhľadom na uvedené vzniklo dôvodné podozrenie, že scény odvysielané v rámci upútaviek na program *Jack Reacher 2: Nevracaj sa* znázorňovali scény násilia, čím mohlo dôjsť k porušeniu § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z.

Zákon č. 308/2000 Z. z. neobsahuje definíciu pojmu *násilie*, avšak na vymedzenie tohto pojmu za účelom určenia obsahov, ktoré spadajú pod tento pojem možno podporne využiť odbornú literatúru, konkrétne definíciu pojmu *násilie* obsiahnutú v príspevku Ivana Podmanického¹, ktorý citoval T. M.

¹ Ivan Podmanický - Prevencia – vnútorná sloboda a zodpovednosť. In *Stop násiliu v programoch TV*. Bratislava : Prix Danube'97, Slovenská televízia Bratislava, 1997, s. 16.

Williamsa, M. L. Zabracka a L. A. Joya², podľa ktorých je násilie „správanie, ktoré spôsobuje škodu, či už fyzickej alebo psychickej povahy vrátane explicitných a verbálnych útokov.“

Subsidiárne tiež možno použiť aj ustanovenie § 122 ods. 7 Trestného zákona, ktorý stanovuje, že „trestný čin je spáchaný násilím, ak páchatel použije na jeho spáchanie fyzické násilie proti telesnej integrite inej osoby alebo ak je spáchaný na osobe, ktorú páchatel uviedol do stavu bezbrannosti ľstou, alebo ak páchatel použil násilie proti veci iného.“

Vychádzajúc z cit. definícií možno, podľa názoru Kancelárie Rady, pod pojmom násilie v zmysle ustanovenia § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. rozumieť **akýkoľvek explicitný, verbálny či iný útok smerujúci voči**

- a) fyzickej alebo psychickej integrite inej osoby alebo
- b) veci,

ktorý má za následok vznik škody alebo je spôsobilý vyvolať nebezpečenstvo vzniku škody alebo inej ujmy. Uvedenú definíciu aplikovala Rada aj v predchádzajúcich rozhodnutiach ukladajúcich sankciu za porušenie § 19 ods. 2 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti so zobrazením scén násilia v rámci upútavky. Jedná sa napr. o rozhodnutia č. RL/45/2007, RL/36/2007, príp. RP/19/2018.

Vyššie uvedenú definíciu násilia uvádza vo svojom vyjadrení aj účastník konania a ďalej uvádza, cit.: „Z uvedenej definície vyplýva, že aby určitý útok obsiahnutý v upútavke na program mohol byť klasifikovaný ako násilný, musí smerovať voči fyzickej alebo psychickej integrite inej osoby alebo veci a zároveň jeho následkom musí byť vznik škody alebo jeho spôsobilosť vyvolať nebezpečenstvo vzniku škody alebo inej ujmy, pričom tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne.

Upútavka na film *Jack Reacher 2: Nevracaj sa* je cielene upravená tak, aby neobsahovala násilné scény. Zábery obsiahnuté v upútavke sú prestrihané, pričom samotné násilné akty už neobsahujú. Zábery navodzujú náznak akcie, reálne však neukazujú násilie, ani akékoľvek ublíženie na zdraví, jedná sa len o rýchle kamerové zábery a prestrihy. V upútavke nie sú zobrazené zranené alebo krvavé osoby a všetky scény sú prestrihnuté práve v momente, keď má dôjsť k aktu násilia. Zobrazené scény boli útržkovité a nesúvislé, pričom v upútavke boli použité iba také scény, kde zámerne details úderu zaciľná iná postava, aby scény iba budili dojem násilia, ale aby divák nemal možnosť vidieť priamy úder, len jeho náznak.“

Účastník konania je toho názoru, že na predmetné správne konanie je možné aplikovať § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. a ustanovenia JSO § 4 ods. 3 a 4, ako aj § 1 ods. 3. Uvádza tiež, cit.:

„Pripustením vyššie citovaného striktného výkladu pojmu násilie, by bolo možné dôjsť k záveru, že aj prípadná upútavka na rozprávku *Tom a Jerry*, ktorá je klasifikovaná ako nevhodná pre vekovú skupinu maloletých do 7 rokov, je v rozpore s § 19 ods. 2 ZoVR, nakoľko obsahuje agresívne útočiacie živé bytosti a predmety vyvolávajúce strach a vynútené násilie voči bezmocným, najmä voči deťom alebo zvieratám.

Rovnako nelogické by bolo aplikovať vyššie uvedený výklad pojmu násilie aj na upútavky odvysielané v čase medzi 22:00 hod. až 06:00 hod., teda v čase, v rámci ktorého je v zmysle JSO povolené vysielanie krutého násilia, vulgárneho či obscénneho správania, zobrazenie prejavov rasizmu, xenofóbie či násilia voči menšinám, alkoholová či drogová závislosť alebo erotické scény určené na prezentáciu erotiky. Takýto výklad by smeroval k situácii, v ktorej by vo vysielacom čase, v ktorom je povolené vysielanie v podstate akýchkoľvek programov, došlo k porušeniu § 19 ods. 2 ZoVR. Vysielateľ zastáva názor, že takáto striktná a formalistická aplikácia § 19 ods. 2 ZoVR je v priamom rozpore s princípmi spravodlivosti.

V zmysle právnej teórie „ustanovenie § 19 ods. 2 by sa svojím obsahom hodilo do § 20, s ktorého ustanoveniami ho spája rovnaký objekt, teda ochrana maloletých.“³ Ustanovenie § 20 ods. 4 ZoVR ukladá Vysielateľovi povinnosť zohľadniť vekovú vhodnosť programov a iných zložiek programovej služby pre maloletých a zabezpečiť ich časové zaradenie v súlade s podmienkami ustanovenými

² Tannis MacBeth Williams, Merle L Zabrack, Lesley A. Joy - The Portrayal of Aggression on North American Television - Journal of Applied Social Psychology, 1982, 12(5), 360-380.

osobitným predpisom, pričom v danom prípade je osobitným predpisom práve JSO. Predmetné ustanovenie § 20 ods. 4 ZoVR teda v súvislosti s ochranou maloletých a časovým zaradením programov a iných zložiek programovej služby výslovne vysielateľa odkazuje na ustanovenia JSO, ktoré obsahujú komplexnú úpravu ochrany maloletých, okrem iného, vo vzťahu aj k televíznemu vysielaniu.

V súlade s citovanými ustanoveniami JSO je upútavky klasifikované ako nevhodné pre maloletých divákov do 15 rokov možné vysielat' aj v čase mimo 20:00 až 06:00, pokiaľ neobsahujú kritéria nevhodnosti pre maloletých divákov do 15 rokov a kritériá nevhodnosti a neprípustnosti pre maloletých divákov do 18 rokov.

Vzhľadom na citované ustanovenie § 4 ods. 4 JSO je zrejmé, že JSO pripúšťa obsah hodnotiacich kritérií neprípustnosti pre maloletých divákov do 12 rokov v upútavke klasifikovanej ako nevhodná pre maloletých divákov do 15 rokov.

V nadväznosti na uvedené je možné konštatovať zrejmy rozpor medzi ustanovením § 19 ods. 2 ZoVR a § 4 ods. 4 JSO, keďže v zmysle JSO môže Vysielateľ zahrnúť do upútaviek klasifikovaných ako nevhodné pre maloletých divákov kritériá nevhodnosti pre maloletých divákov do 12 rokov (okrem iného aj zobrazenie násilia, násilných aktov a následkov násilných aktov), avšak podľa ZoVR upútavka násilie obsahovať nesmie. JSO pritom predstavuje špeciálnu úpravu ochrany maloletých vo vzťahu k ZoVR. Tento stav právnej neistoty, nemôže byť na ťarchu Vysielateľovi, ktorý v dobrej viere dodržiava a uplatňuje JSO tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 20 ods. 3 a ods. 4 ZoVR.

Vysielateľ si zároveň dovoľuje poukázať na ustanovenie § 195 písm. d) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej ako „SSP“), ktoré predpokladá použitie zásad trestného práva podľa zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej ako „TZ“), keď uvádza, že „správny súd nie je vo veciach správneho trestania viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak ide o dodržanie zásad ukladania trestov podľa Trestného zákona, ktoré je potrebné použiť aj na ukladanie sankcií v rámci správneho trestania.“

Podľa § 2 ods. 1 druhá veta TZ „ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, **trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší.**“ Keďže posudzovanie možnosti výskytu násilia v upútavkách upravuje priaznivejšie pre Vysielateľa práve JSO, v súlade s citovaným ustanovením TZ je potrebné porušenie ZoVR posudzovať v súvislosti s možnosťou výskytu násilia nevhodného pre maloletých divákov do 12 rokov tak, ako to ustanovuje § 4 ods. 4 JSO.

Uvedené potvrdzuje aj uznesenie Najvyššieho súdu SR (ďalej ako „NS SR“) zo dňa 04.01.2012, sp. zn. 1To/171/2011, v ktorom NS SR uviedol, že „**pri posudzovaní trestnosti činu sa vždy vychádza zo zásady, že páchatel'ov skutok sa posudzuje podľa toho práva (trestného a mimotrestného), ktorého použitie je pre páchatel'a najpriaznivejšie,** avšak vždy sa použije, vo všetkých smeroch, buď len právo (trestné alebo mimotrestné) platné v čase činu, alebo len pozdejšie právo.“

Ustanovenie § 195 písm. c) SPP predpokladá aplikáciu základných zásad trestného konania podľa zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov, nakoľko „správny súd nie je vo veciach správneho trestania viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak ide o základné zásady trestného konania podľa Trestného poriadku, ktoré je potrebné použiť na správne trestanie.“ Jednou z týchto zásad je aj trestnoprávna zásada in dubio pro reo, t. j. v pochybnostiach v prospech obvineného. Keďže v danom prípade existujú značné pochybnosti o tom, či je potrebné násilie v upútavkách posudzovať v zmysle § 19 ods. 2 ZoVR alebo v zmysle § 4 ods. 4 JSO, Vysielateľ zastáva názor, že Rada by mala v zmysle uvedenej zásady rozhodnúť v prospech Vysielateľa a konanie zastaviť.“

Účastník konania v rámci predmetného vyjadrenia zároveň požiadal Radu o nariadenie ústneho pojednávania pri rozhodovaní v danej veci.

Účastník konania je teda toho názoru, že v prípade posudzovania násilia v upútavkách je potrebné postupovať podľa JSO, konkrétne podľa ustanovení týkajúcich sa zaradenia upútaviek do vysielania. Je možné súhlasiť s tvrdením, že ustanovenie § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. má za cieľ ochranu maloletých, tak ako § 20 zákona č. 308/2000 Z. z. Rovnako je pravdivé tvrdenie, že § 20 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z. ustanovuje povinnosť zohľadniť vekovú vhodnosť programov a iných zložiek

programovej služby pre maloletých a zabezpečiť ich časové zaradenie v súlade s podmienkami ustanovenými JSO.

Povinnosť ustanovená v § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. je však v pozícii špeciálneho ustanovenia oproti všeobecnej úprave ustanovenej v § 20 zákona č. 308/2000 Z. z. Kým teda § 20 ustanovuje všeobecné podmienky na ochranu maloletých, § 19 ods. 2 pridáva špeciálnu povinnosť, podľa ktorej upútavka na program v rámci televíznej programovej služby nesmie obsahovať výňatky z diel, ktoré znázorňujú scény násilia a pohlavného styku, devastácie životného prostredia a zábery, ktoré by mohli navodiť dojem skrytej formy propagácie alkoholizmu, fajčenia a používania omamných látok, jedov a prekurzorov. Je zrejmé, že upútavka na program má špeciálne postavenie v zákone č. 308/2000 Z. z., ako aj v JSO. Je to dané tým, že cieľom upútavky je prilákať divákov na sledovanie programu, a preto je logicky zostrihaná tak, aby divákov zaujala. Vzhľadom na krátke trvanie upútavky sú v rámci nej väčšinou odvysielané tie najzaujímavejšie časti, ktoré sú vyberané aj vzhľadom na žáner samotného programu, na ktorý upútava.

Hoci sa môže zdať, že tým vzniká paradoxná situácia, kedy samotný program môže obsahovať určité scény, ale upútavka na takýto program nie, je to z dôvodu, že v rámci programu majú takéto scény svoje opodstatnenie, pretože vyplývajú z deja. V upútavke sú však tieto scény väčšinou zostrihané za sebou v rýchлом slede, čím sa zintenzívňuje ich vplyv, pretože ich divák vidí bez akéhokoľvek bližšieho kontextu. Zároveň je potrebné uviesť, že aj upútavka pomáha rodičom rozhodnúť o tom, či dovoľia svojim deťom pozerať určitý program, pretože upútavky musia byť označené rovnakým piktogramom nevhodnosti ako samotný program. Rodičia teda už na základe upútavky vedia, ako bude ktorý program klasifikovaný. Keďže na upútavky sa vzťahujú iné pravidlá zaraďovania do vysielania, nie je zároveň možné zamedziť tomu, aby maloletí upútavky aj na programy pre nich nevhodné sledovali. Z toho dôvodu platia pre obsah upútaviek prísnejšie pravidlá ako na samotné programy. Cieľom takejto úpravy je zamedziť sledovanie nevhodných obsahov maloletými divákmi.

Skutočnosť, že účastník konania dodržiava ustanovenie § 20 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z. a JSO v prípade zaraďovania zložiek programovej služby do vysielania, ešte neznamená, že nemusí dodržiavať aj ostatné povinnosti ustanovené v zákone č. 308/2000 Z. z., v tomto prípade povinnosť ustanovenú v § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. Tieto povinnosti nie sú vo vzájomnom rozpore. Vysielateľ musí dbať na obsah upútavky ako z hľadiska JSO, tak aj z hľadiska § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. Ako je zrejmé zo znenia ustanovenia § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z., tento nezakazuje všetky obsahy, ale iba tie, ktoré majú potenciál najviac ohroziť mravný vývoj maloletých.

Účastník konania tiež poukazuje na § 2 ods. 1 druhá veta zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov. Toto ustanovenie sa však vzťahuje na prípady, kedy medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku (rozhodnutia), nadobudnú účinnosť viaceré zákony. V praxi pôjde o vydanie novely zákona, ktorá určité konanie posudzuje miernejšie ako pôvodná úprava, príp. o vydanie nového zákona, ktorý tiež určité konanie posudzuje miernejšie. V predmetnom prípade sa však zákon č. 308/2000 Z. z. ani JSO takýmto spôsobom nemenili, obe ustanovenia sú stále v platnosti a obe ustanovenia musí vysielateľ rovnako dodržiavať. Medzi ustanovením § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. a § 20 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z. nie je vzťah staršej prísnejšej úpravy a novej miernejšej. Z toho dôvodu nie je možné ustanovenie § 2 ods. 1 Trestného zákona aplikovať na predmetné správne konanie.

Účastník konania k prvej vyššie citovanej scéne uviedol, cit.:

„Úder Reachera do tváre druhého muža nie je v zábere vidieť, nakoľko je prekrytý práve Reacherovou rukou. Zo záberov nie je možné jednoznačne usúdiť, či k zásahu skutočne došlo alebo nie. V danom prípade by preto mala byť aplikovaná zásada in dubio pro reo. V ďalšej časti Scény 1 nedochádza k súboju dvoch mužov, ale Reacher muža v uniforme vyzliekol zo saka, čo spôsobilo mužovu stratu stability. Danú scénu rovnako nie je možné klasifikovať ako násilnú, keďže v nej nie je zobrazený útok, ani vznik škody.“

V danej scéne hlavná postava udrie muža v uniforme stojaceho za ním laktom do tváre, pričom telo muža sa posunie smerom vzad. Nasleduje prestrih, po ktorom vidno ďalšiu časť scény, v ktorej muž v uniforme padá a naráža do rámu postele za ním. V tomto prípade sme toho názoru, že jednoznačne došlo k odvysielaniu scény násilia, pretože je zobrazený samotný úder laktom do tváre. Na tom nič nemení ani skutočnosť, že tvár muža je z dôvodu snímania prekrytá laktom. Divák vidí akt aj následok tohto aktu, pričom neexistujú žiadne pochybnosti o tom, čo bolo zobrazené.

Po prestrihu scéna nenasleduje priamo po tomto akte, ale je zrejme, že sa odohráva o niekoľko sekúnd neskôr. Hlavná postava vyzlečie sako mužovi v uniforme, čím ho odhadzuje od seba a muž tak naráža do rámu postele a následne na zem. Hoci k odhodeniu muža došlo v dôsledku vyzlečenia a potiahnutia jeho saka, niet pochybností o tom, že išlo o zámer hlavnej postavy, ktorá takýmto spôsobom odstavila muža v uniforme. Opäť je vidieť, ako muž v uniforme naráža hlavou do rámu postele a následne padá na zem. Je potrebné uviesť, že nie je možné každú akčnú scénu natočiť tak, aby boli priamo a detailne zobrazené údery do tela postáv, a to najmä z umeleckého hľadiska, kedy by takéto zobrazovanie pôsobilo vyslovene samoúčelne. Pri posudzovaní zobrazenia násilia v upútavkách je teda potrebné posúdiť, či je zobrazené celé konanie tak, že nevznikajú žiadne pochybnosti o zobrazenom akte. V prípade citovanej scény došlo jednoznačne k zobrazeniu zásahu do telesnej integrity človeka, a preto túto scénu považujeme za scénu násilia v zmysle § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z.

K druhej scéne účastník konania uviedol, cit.:

„Samotný úder v danej scéne zobrazený nie je, nakoľko ho zakrýva hlava muža, ktorý mal byť úderom zasiahnutý. Absentuje preto zobrazenie útoku, tento je možné si iba domyslieť. Čo sa týka zranenia pod okom, keďže nebolo v zábere vidno úder (bol prekrytý hlavou muža) nie je zrejme, či toto zranenie bolo spôsobené týmto nezobrazeným úderom. Je pravdepodobné, že zranenie na tvári muža bolo spôsobené skôr roztriešteným sklom, nakoľko sa toto zranenie javí ako porezanie. V danej scéne preto nie sú kumulatívne splnené oba definičné znaky pojmu násilie, nakoľko útok (úder Reachera) nie je v scéne zobrazený, ale je prekrytý hlavou muža.“

V tejto scéne hlavná postava filmu päšťou rozbije bočné sklo auta a udrie jedného z mužov v aute do tváre. Následne ho pravou rukou chytí pod krk, povytiahne jeho vrchnú časť tela cez rozbité okno smerom k sebe zoberie mu zbraň a namieri ju na druhého muža v aute. V prípade tejto scény je možné uviesť to, čo sme uviedli k tretej citovanej scéne. Úder hlavnej postavy do tváre muža v aute je zobrazený celý a jednoznačne. Divák vidí, ako hlavná postava udiera do okna, ktoré tým rozbíja, a pokračuje v údere až do tváre muža, ktorého hlava sa následkom úderu stáča. Z dôvodu snímania síce samotný kontakt tváre s rukou nie je vidieť, ale tak ako uvádzame aj vyššie, v prípade tejto scény to nie je rozhodujúce, pretože divák si nemusí domýšľať, či došlo k úderu, tento je priamo zobrazený. V tomto prípade teda opäť došlo k odvysielaniu scény násilia v zmysle § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z.

Rada v predmetnom správnom konaní nariadila na žiadosť účastníka konania ústne pojednávanie. Uskutočnilo sa dňa 22. 9. 2021 prostredníctvom aplikácie Zoom formou konferenčného hovoru a zúčastnila sa ho právna zástupkyňa vysielateľa JUDr. Zuzana Krajčovičová z Advokátskej kancelárie Paul Q so sídlom Twin City, Blok A, Karadžičova 2, 811 09 Bratislava. Z predmetného ústneho pojednávania bola spísaná zápisnica v nasledovnom znení, cit.

„Členka Rady uviedla predmet správneho konania. ÚK uviedol, že problematika upútaviek sa mu v poslednej dobe často vracia. Podľa názoru ÚK ustanovenie § 19 ods. 2 je nesprávne zaradené v rámci § 19 zákona č. 308/2000 Z. z. ako ochrany osobnosti a malo byť systematicky zaradené v rámci § 20 zákona č. 308/2000 Z. z., ktorý hovorí o klasifikovaní programov a ich zaraďovania podľa nevhodnosti a odkazuje na JSO. Zdôrazňuje, že v ostatnom sa v celom rozsahu pridrižiava svojho písomného vyjadrenia k tomuto konaniu. Už v minulosti mal možnosť zúčastniť sa ústneho pojednávania týkajúceho sa problematiky násilia v upútavkách, kde prezentoval rovnaký názor pokiaľ ide o systematické zaradenie predmetnej povinnosti týkajúcej sa upútaviek. ÚK v poslednej dobe nebol

za porušenie tejto povinnosti sankcionovaný, ale keďže ide v tomto prípade o upútavku, za ktorú už bol v minulosti sankcionovaný, požiadal o ústne pojednávanie, kde chce túto skutočnosť opäť zdôrazniť.

Podľa názoru ÚK je ustanovenie § 19 ods. 2, ktoré neumožňuje zobrazenie násilia v žiadnom rozsahu, v rozpore s JSO, pretože JSO umožňuje vysielat' upútavky, ktoré obsahujú klasifikačné kritériá nevhodnosti pre maloletých, čiže aj násilie. Jedna upútavka bola odvysielaná o pol 12 a druhá o pol jednej v noci, čiže medzi 22:00 hod. a 6:00 hod., kedy môže vysielateľ zaradiť do vysielania aj obsah klasifikovaný ako nevhodný a neprístupný pre maloletých do 18 rokov. V tomto čase teda JSO umožňuje vysielat' obrazne povedané čokoľvek, okrem iného aj erotické zábery, kruté násilie, xenofóbiu, čo je až na hranici toho, čo sa môže legálne vysielat'. Na druhej strane nemôže odvysielat' upútavku, ktorá teoreticky obsahuje nejakú formu násilia. Vyhláška JSO ako špeciálny predpis bližšie špecifikuje, kedy a v akom rozsahu môže vysielateľ zaradiť program do vysielania, a vyjadruje sa aj k upútavkám. Malo by sa to aplikovať aj na ustanovenie § 19 ods. 2, pretože sa inak vysielateľ dostáva do absurdnej situácie, kedy samotný program môže v danom čase vysielat', ale upútavku na tento program nie. Vysielateľ si dáva pozor a zaraďuje obsah do vysielania tak, že zohľadňuje klasifikáciu JSO. Podľa ÚK táto upútavka ani neobsahuje násilie, pretože sa snaží vždy zosťrihať upútavky tak, aby neobsahovali dokonané násilie, ale sú tam len jeho náznaky. Upútavka obsahuje rýchle zábery a prestrihy, na základe čoho si divák domyslí koniec násilného konania. To ÚK uviedol aj vo svojom vyjadrení. Apeluje na to, aby sa ustanovenia vykladali logicky, vo vzájomnej súvislosti s ostatnými povinnosťami a nie prísne rigidne. Aj správne trestanie vyžaduje, aby sa pri trestaní použila právna úprava priaznivejšia pre delikventa. Podľa ÚK je táto upútavka v súlade s právnymi predpismi a navrhuje, aby sa konanie zastavilo.

Člen Rady uviedol, že v zásade s ÚK súhlasí s argumentom časového rozmedzia 22:00 až 6:00 hod., kedy sa môže do vysielania zaradiť čokoľvek, ale nikto to samozrejme nerobí, pretože nechce porušiť zákon. ÚK uviedol, že by nebol rád, ak by jeho slová, že v danom čase môže byť do vysielania zaradené hocičo, bolo dezinterpretované. V JSO je forma tak široko definovaná, že sa môže vysielat' takmer hocičo, ale v rámci určitých medzí.

Členka Rady položila otázku, či sa pri nasadení upútavky do vysielania vysielateľ rozhodoval aj podľa toho, v akom čase bude vysielaná. ÚK uviedol, že áno, vychádzal z JSO, ktoré umožňuje nasadzovať aj upútavky s násilím. Tomu zodpovedá aj nočný čas, kedy bola upútavka odvysielaná. Vysielateľ mal za to, že týmto konaním nedôjde k porušeniu zákona. “

Vychádzajúc z pracovného materiálu Kancelárie Rady ohľadne výkladu ustanovenia § 19 ods. 2 písm. b) č. 308/2000 Z. z. schváleného Radou na jej zasadnutí dňa 1. 7. 2008 je potrebné z hľadiska výskytu uvedených obsahov v rámci upútavky a z toho dôvodu jej možného rozporu s ustanovením § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. vziať do úvahy ich **kvalitatívnu** stránku a **kvantitu** zobrazenia násilných scén v rámci predmetného komunikátu.

Z **kvantitatívneho** hľadiska je nevyhnutné posudzovať časový rozsah scén zobrazujúcich násilie a ich pomer k celkovému trvaniu upútavky. Upútavka trvala celkovo cca 39 sekúnd, pričom vyššie uvedené zábery tvorili cca 4 sekundy obrazovej zložky upútavky. V danom prípade je teda možné tvrdiť, že scény násilia nezaberali veľkú časť upútavky a išlo o dve, resp. jednu scénu. Zároveň však je potrebné uviesť, že v rámci upútavky boli odvysielané aj ďalšie scény, ktoré síce neboli kvalifikované ako scény násilia v zmysle vyššie uvedenej definície, avšak podporili celkový násilný dojem upútaviek. Pri hodnotení nevhodných obsahov, v danom prípade scén znázorňujúcich násilie, zaradených do konkrétneho komunikátu z hľadiska dodržiavania povinností podľa § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. je potrebné skúmať aj ich **kvalitatívnu** stránku a kontext, v ktorom boli zobrazené, mieru nebezpečnosti násilného konania, prípadné možné následky tohto konania, cieľ útoku, prostriedky použité pri násilnom konaní a pod.

V zmysle vyššie vymedzenej definície možno podľa nášho názoru označiť predmetné scény za také, ktoré zobrazovali scény, v ktorých sa zápasí, resp. bojuje, a teda zobrazovali násilie. V oboch prípadoch dochádza k zobrazeniu samotného násilného aktu aj jeho dôsledku, pretože boli odvysielané

bez strihu. Tieto scény tak umožňovali kontinuálne sledovanie násilného aktu. Pri posudzovaní záberov v upútavke je nutné brať do úvahy aj charakter programu. V tomto prípade ide o akčný film, ktorého podstatnú časť tvoria práve súboje hlavnej postavy s inými postavami. Pri porovnaní s poslednými prípadmi, ktoré Rada posudzovala (upútavky na programy *Mechanik zabíjak* a *Ochranca zabíjak*) a pri ktorých došlo k zastaveniu správnych konaní, je možné tvrdiť, že v predmetnom prípade je intenzita násilného konania vyššia, násilné konanie je zobrazené jednoznačne a divák je tak vystavovaný scénam, ktoré zákon v upútavkách nepovoľuje. Vzhľadom na uvedené sa domnievame, že zaradením predmetných scén v rámci upútavky, aj vzhľadom na ich kvalitatívnu stránku, došlo k porušeniu § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z.

Vzhľadom na uvedené dospela Kancelária Rady k záveru, že vyššie popísané scény obsiahnuté v upútavkách na program *Jack Reacher 2: Nevracaj sa* možno považovať za scény znázorňujúce násilie v zmysle ustanovenia § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. a teda že účastník konania ich zobrazením v rámci odvysielaných upútaviek porušil ustanovenie § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z.

* * *

U právnických osôb sa zodpovednosť za správne delikty zakladá zásadne bez ohľadu na zavinenie (objektívna zodpovednosť za správny delikt). Táto zásada platí aj v prípade zákona č. 308/2000 Z. z., ako aj v prípade správneho poriadku, ktoré nevyžadujú pri preukázaní, či došlo k správne deliktu, dokazovať zavinenie alebo dokonca úmyselné konanie. Podstatné je iba to, či k porušeniu zákona objektívne došlo alebo nie. Tomu, že sa v tomto prípade nielenže nedokazuje zavinenie, ale ani sa nerozlišuje medzi zavinením úmyselným alebo neúmyselným, svedčí aj skutočnosť, že ani jeden z cit. zákonov neobsahuje tzv. liberačné dôvody, ktoré by umožnili zbaviť sa zodpovednosti za správny delikt. Okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu zákona, môžu byť zohľadnené pri ukladaní druhu sankcie, ale nie sú dôvodom na zastavenie správneho konania.

Podľa ustanovenia § 64 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z.: „Sankciu podľa odseku 1 písm. d) rada uloží, ak vysielateľ, prevádzkovateľ retransmisie, poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie alebo právnická osoba alebo fyzická osoba podľa § 2 ods. 3 a 4 aj napriek písomnému upozorneniu rady opakovanne porušila povinnosť. Rada uloží pokutu bez predchádzajúceho upozornenia, ak bola porušená povinnosť uložená v § 19. Rada môže uložiť pokutu aj bez predchádzajúceho upozornenia, ak bola porušená povinnosť uložená v § 16 ods. 2 písm. a) a c), ods. 3 písm. k), § 20 ods. 1 a 3, § 30, ako aj v prípade vysielania bez oprávnenia [§ 2 ods. 1 písm. b)] alebo prevádzkovania retransmisie bez oprávnenia [§ 2 ods. 1 písm. e)].“

Podľa ustanovenia § 64 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.: „Pokutu rada určí podľa závažnosti veci, spôsobu, trvania a následkov porušenia povinnosti, miery zavinenia a s prihliadnutím na rozsah a dosah vysielania, poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie a retransmisie, získané bezdôvodné obohatenie a sankciu, ktorú už prípadne uložil samoregulačný orgán pre oblasť upravenú týmto zákonom v rámci vlastného samoregulačného systému.“

Podľa § 64 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. však za porušenie povinnosti ustanovenej v § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. Rada uloží pokutu aj bez predchádzajúceho upozornenia. Rada v danom prípade nemá na výber, či pokutu uloží alebo nie, nakoľko tak podľa zákona musí urobiť.

Účastník konania bol za porušenie povinnosti ustanovenej v § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. v čase spáchania predmetného správneho deliktu sankcionovaný viacerými rozhodnutiami:

PRÁVOPLATNÉ V ČASE SPÁCHANIA SPRÁVNEHO DELIKTU

- Rozhodnutím č. **RL/40/2007** bola účastníkovi konania uložená sankcia – upozornenie na porušenie zákona za porušenie povinnosti ustanovenej v § 19 ods. 2 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 22.09.2006 o cca 22:07 hod. odvysielal v upútavke na program *Dokonalá vražda* scény násilia.
- Rozhodnutím č. **RL/41/2007** bola účastníkovi konania uložená sankcia – upozornenie na porušenie zákona za porušenie povinnosti ustanovenej v § 19 ods. 2 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 22.09.2006 o cca 19:59 hod., 20:41 hod. a 21:14 hod. odvysielal v upútavke na program *Tieň smrti* scény násilia.
- Rozhodnutím č. **RL/48/2007** bola účastníkovi konania uložená sankcia – upozornenie na porušenie zákona za porušenie povinnosti ustanovenej v § 19 ods. 2 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 04.10.2006 o cca 22.50 hod odvysielal v upútavke na program *NCIS* scény násilia.
- Rozhodnutím č. **RL/49/2007** bola účastníkovi konania uložená sankcia – upozornenie na porušenie zákona za porušenie povinnosti ustanovenej v § 19 ods. 2 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 30.09.2006 o cca 16:32 hod., 17:37 hod. a 21:14 hod. odvysielal v upútavke na program *Rozhodujúci úder Jackieho Chana* scény násilia a scény znázorňujúce používanie strelných zbraní.
- Rozhodnutím č. **RL/50/2007** bola účastníkovi konania uložená sankcia – upozornenie na porušenie zákona za porušenie povinnosti ustanovenej v § 19 ods. 2 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 22.09.2006 o cca 22:34 hod. odvysielal v upútavke na program *Ultimo: Infiltrovaný* scény znázorňujúce používanie strelných zbraní
- Rozhodnutím č. **RL/51/2007** bola účastníkovi konania uložená sankcia – upozornenie na porušenie zákona za porušenie povinnosti ustanovenej v § 19 ods. 2 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 22.09.2006 o cca 20:00 hod., 21:13 hod. a 22:07 hod. odvysielal v upútavke na program *Paparazzi* scény násilia.
- Rozhodnutím č. **RL/52/2007** bola účastníkovi konania uložená sankcia – upozornenie na porušenie zákona za porušenie povinnosti ustanovenej v § 19 ods. 2 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 30.09.2006 o cca 16:35 hod. odvysielal v upútavke na program *La Tormenta – pokušenie lásky* scény znázorňujúce používanie strelných zbraní.
- Rozhodnutím č. **RL/56/2007** bola účastníkovi konania uložená sankcia – upozornenie na porušenie zákona za porušenie povinnosti ustanovenej v § 19 ods. 2 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 08.10.2006 o cca 18.00 hod odvysielal v upútavke na program *Kobra 11* scénu, znázorňujúcu používanie strelných zbraní.
- Rozhodnutím č. **RL/57/2007** bola účastníkovi konania uložená sankcia – upozornenie na porušenie zákona za porušenie povinnosti ustanovenej v § 19 ods. 2 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 22.09.2006 o cca 22.37 hod a 30.09.2006 o cca 16.36 a cca 22.57 hod odvysielal v upútavke s názvom *Október – Vaša cesta s Markízou* scény násilia.
- Rozhodnutím č. **RL/59/2007** bola účastníkovi konania uložená sankcia – upozornenie na porušenie zákona za porušenie povinnosti ustanovenej v § 19 ods. 2 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 04.10.2006 o cca 20:16 hod. a cca 22:49 hod. odvysielal v upútavke na program *Monštrum* scény násilia a scény znázorňujúce používanie strelných zbraní.
- Rozhodnutím č. **RP/26/2020** bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta za porušenie povinnosti ustanovenej v § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 23. 9. 2019 o cca 15:22 hod., dňa 25. 9. 2019 o cca 16:25 hod., dňa 26. 9. 2019 o cca 16:48 hod. a dňa 28. 9. 2019 o cca 18:50 hod. odvysielal v rámci televíznej programovej služby TV MARKÍZA upútavku na program *Atomic Blonde*, ktorá obsahovala výňatky z programu, na ktorý upútava, znázorňujúce scény násilia.
- Rozhodnutím č. **RP/39/2020** bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta za porušenie povinnosti ustanovenej v § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 28. 12. 2019 o cca 5:42:58 hod. odvysielal v rámci televíznej programovej služby DAJTO upútavku na program *Tokarev*, ktorá obsahovala výňatky z programu, na ktorý upútava, znázorňujúce scény násilia a dňa 28. 12. 2019 o cca 5:43:40 hod. odvysielal v rámci televíznej programovej služby DAJTO

upútavku na program Nezničitelní 3, ktorá obsahovala výňatky z programu, na ktorý upútava, znázorňujúce scény násilia.

NEPRÁVOPLATNÉ V ČASE SPÁCHANIA SPRÁVNEHO DELIKTU

- Rozhodnutím č. **RP/4/2021** bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta za porušenie povinnosti ustanovenej v § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 20. 5. 2020 o cca 15:42 hod., 16:21 hod. a 19:47 hod., dňa 21. 5. 2020 o cca 18:20 hod., 19:46 hod., 21:07 hod. a 22:24 hod. a dňa 22. 5. 2020 o cca 10:29 hod., 11:53 hod., 12:33 hod., 16:24 hod., 18:21 hod., 18:46 hod., 19:18 hod. a 19:44 hod. v rámci programovej služby TV MARKÍZA odvysielal upútavky na program Jack Reacher 2: Nevracaj sa, ktoré obsahovali výňatky z programu, na ktorý upútavajú, znázorňujúce scény násilia.

* * *

Záver

Vzhľadom na všetky uvedené argumenty navrhujeme Rade, aby prijala uznesenie v zmysle vyššie uvedeného návrhu.

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu

dňa 6. 10. 2021

Správne konanie: 913/SKO/2021
Predmet: § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.
Účastník konania: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.
Správny orgán: Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum: 22. 9. 2021

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa ustanovenia § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) rozhodla, že správne konanie č. 913/SKO/2021 vedené voči spoločnosti MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. podľa ustanovenia § 30 ods. 1 písm. h) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov

zastavuje,

pretože odpadol dôvod konania začatého na podnet správneho orgánu.

Úloha:

Kancelária Rady v zmysle § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia a doručí ho účastníkovi konania.

T: 20. 10. 2021

Z: PLO

Úloha č. 2:

Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažností.

T: 18. 10. 2021

Z: PgO

* * *

Rada na svojom zasadnutí dňa 21. 4. 2021 prijala uznesenie o začatí správneho konania voči vysielateľovi MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. vo veci možného porušenia § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s tým, že dňa 17. 2. 2021 v čase o cca 17:00 hod. odvysielal v rámci televíznej programovej služby TV MARKÍZA program *Prvé televízne noviny* a v rámci neho príspevok s názvom *Chceli si vyskúšať vraždu*, ktorý klasifikoval ako vhodný pre všetky vekové skupiny maloletých, čím mohlo dôjsť k nesprávnemu uplatneniu vyhlášky č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimedialných diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 14. 5. 2021, na základe čoho sa začalo správne konanie č. 913/SKO/2021. Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote najneskôr do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol účastník konania upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku. Prílohou oznámenia o začatí správneho konania boli aj prepis/popis skutkového stavu a kópia záznamu vysielania programu *Prvé televízne noviny*, odvysielaného v rámci televíznej programovej služby TV MARKÍZA dňa 17. 2. 2021 v čase o cca 17:00 hod.

Dňa 18. 5. 2021 bola Rade listom zaevidovaným pod č. 913/SKO/2021-2 doručená žiadosť účastníka konania o zaslanie podkladov zhromaždených v správnom konaní (záznam programu a monitorovacia správa/správa o šetrení sťažnosti) a o adekvátne predĺženie lehoty na vyjadrenie sa.

Pracovný materiál Kancelárie Rady – Správa o kontrole dodržiavania povinností (sťažnosť č. 638/SO/2021) bola účastníkovi konania zaslaná ako príloha listu č. 913/SKO/2021-3, ktorý mu bol doručený dňa 11. 6. 2021. V liste bol zároveň požiadaný, aby sa vyjadril do 5 dní odo dňa doručenia predmetného listu, a poučený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže

rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku.

Vyjadrenie účastníka konania bolo Rade doručené dňa 5. 8. 2021 listom zaevidovaným pod č. 913/SKO/2021-4. Účastník konania požiadal o nariadenie ústneho pojednávania v tejto veci.

Subjektívna 6-mesačná lehota podľa § 64 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z. na prijatie rozhodnutia o uložení sankcie začala plynúť dňa 21. 4. 2021 dňom prerokovania správy o kontrole dodržiavania povinností na zasadnutí Rady a uplynie dňa 21. 10. 2021. Ročná objektívna lehota začala plynúť dňa 17. 2. 2021 a uplynie dňa 17. 2. 2022.

* * *

Prepis/popis skutkového stavu

Monitorované vysielanie: Televízne noviny
Odvysielané dňa: 17. 2. 2021
Čas vysielania: 17:00 hod.
Označenie podľa JSO: bez označenia JSO

Vysielanie bolo zmonitorované zo záznamu Kancelárie RVR a časové kódy sú uvádzané cca.

17:00:00 Zvuka programu *Prvé Televízne noviny* (ďalej len *PTN*). Úvodný prehľad správ.

17:00:21 Moderátorka uvádza v prehľade správ prvú s titulkom **Šokujúca vražda:**

„Ohavná vražda s ešte ohavnejším motívom. Trojica mladíkov ubila na smrť pre túžbu vyskúšať si zabíjanie.“

Ďalšie správy v prehľade: *Zadržali Suchobu, Otázky okolo Sputnika.*

17:00:51 Chceli si vyskúšať vraždu

Moderátorka *PTN* uvádza príspevok zo štúdia: *„Mimoriadna vražda. Trojica mladých mužov si vyhliadla náhodnú obeť. Potom ju zlákali do opusteného krytu civilnej ochrany, kde ju surovo umučili. Jeden z páchatelov má len 16 rokov. Dôvod, prečo to urobili, znie šokujúco.“*

17:01:08 Chceli si vyskúšať vraždu – samotný príspevok.

V obraze pohľad na rieku, most cez ňu a na brehu potrubie. Priblíženie na ľudí, prechádzajúcich po moste. Potom strih na detail potrubia, potom na staré zasnežené kreslo.

Redaktorka mimo obraz hovorí: *„Obet' si vyhliadli na pumpe. Podľa našich informácií 43 ročného muža, príležitostného murára z okolia Martina, oslovil jeden z mladíkov, aby si išiel s nimi vypiť. Plány mali však iné.“*

V obraze pohľad na kreslo, kontajner a potrubie. Strih na potrubie a starú budovu a parkovisko. Strih na policajnú pásku.

Michal Slivka, hovorca Prezídia PZ: *„Mal obvinený s vopred uváženou pohnútkou usmrtenia akejkoľvek osoby s motívom získania pocitu, aké je to zabiť človeka, spolu s ďalším obvineným a jedným mladistvým nadviazať náhodný kontakt s poškodeným.“*

Redaktorka najprv v obraze – pred mrežovanou bránou do betónového krytu, potom mimo obraz (v obraze pohľad na kryt zvonku): *„Následne mladíci vylákali svoju náhodnú obeť do tohto CO krytu, kde spáchali svoj ohavný čin. S mužom sa chvíľu rozprávali a potom mu oznámili, že je to jeho posledný deň a v noci zomrie.“*

Michal Slivka mimo obraz: *„Došlo k jeho fyzickému napadnutiu, padli kopance a údery do hlavy a tela, a tiež údery dreveným hranolom.“*

V obraze priblíženie kamery na schody a vstup do krytu.

Redaktorka mimo obraz: *„To sa už k jednému obvinenému pridá aj ďalší muž.“*

Michal Slivka mimo obraz, v obraze prechod po schodoch do krytu, na podlahe sú smeti, plastové fľaše, kúsky betónu. Potom v obraze priestory krytu, dvere s kľukou a so zámkom. Strih na potrubie, ktoré je vedené vo výške: *„Následne mal zobrať sklenenú črepinu s tým, že si chce byť stopercentne istý, že je poškodený mŕtvy. Ňou mu mal zarezať do oblasti krku a podať ju druhému obvinenému. Ten mal povedať, že chce vidieť mozog a poškodenému mal zarezať do viacerých častí hlavy.“*

V obraze potrubie vo výške, švenk na vchod do vchodu krytu. Strih na policajnú pásku s nápisom VSTUP ZAKÁZANÝ.

Redaktorka mimo obraz: „Poškodený muž utrpel mnohopočetné rany tváre, časti hlavy a rôzne poranenia po celom tele. Skončil s roztriešteným tvárovým skeletom. Polícia nemá jasno, kedy sa to presne stalo, no telo našli 6. februára.“

Obyvateľ Martina otočený chrbtom ku kamere: „To je všeobecne známe, že sa tu stretávajú mladí, že tam ide nejaký fet, alkohol a bola len otázka času, kedy sa tam stane niečo veľmi zlé.“

V obraze mreže na vchode do krytu, potom cúvanie kamery smerom von z krytu. Strih na zámok v detaile.

Katarína Kudjáková, hovorkyňa ŠTS mimo obraz hovorí: „Sudkyňa v trestnej veci obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy dňa 9. februára 2021 rozhodla o vzatí do väzby dvoch obvinených osôb.“

Redaktorka v obraze: „Toto rozhodnutie ale ešte nie je právoplatné, nakoľko obvinení proti nemu podali sťažnosť, o ktorej bude rozhodovať Najvyšší súd.“

V obraze schody do krytu a mreže na vchode.

Danica Caisová, psychiatricka po prvých slovách hovorí v obraze: „Ale to odôvodnia chlapci, či im to robilo radosť, alebo ich niečo motivovalo, ja neviem, nejaká počítačová hra, kde sa ľudia bežne zabíjajú.“ Posledné slová mimo obraz. V obraze železné dvere so závorou, zamknutá zámkom, švenk z dverí na schody vedúce von z krytu. Potom strih na policajnú pásku s nápisom VSTUP ZAKÁZANÝ.

Redaktorka mimo obraz: „Psychiatricka hovorí, že motív je v tomto prípade veľmi nezrozumiteľný. Chlapci prejdú komplexným a veľmi podrobným znaleckým skúmaním.“

Danica Caisová, psychiatricka hovorí najprv v obraze, neskôr mimo obraz: „Isto sa bude skúmať osobnosť týchto mužov, do akej miery je zrelá, do akej miery je odolná, bude sa skúmať ich emocionalita, pretože toto vyzerá veľmi bezcitne, až temer neľudsky.“ V obraze zasnežené okolie krytu s prechodom na schody do krytu a postupne aj na zamrežovaný vchod.

Redaktorka mimo obraz: „Trest pri úkladnej vražde a počas krízovej situácie môže byť na doživotie, no rozhodovať bude súd. Zuzana Lechanová, televízia Markíza.“

(Trvanie príspevku: 146 sek.)

17:03:17 pokračovanie programu Prvé Televízne noviny, ďalšie správy:

- Koalícia prišla o poslanca (M. Kollár odchádza zo Za ľudí)
- Zoznam obvinených sa zúžil
- Interpol zadržal hľadaného Suchobu
- Otázniky okolo Sputnika
- Čas umierania (zhoršenie situácie s koronou na Slovensku)
- Platia za test - O chvíľu sme späť

17:12:06 Zvukovo-obrazový komunikát, Reklama, zvukovo-obrazové komunikáty, upútavka na program Reflex ¹².

17:19:00 – pokračovanie programu Prvé Televízne noviny, ďalšie správy:

- Sypače a poľadovica
- Zlá situácia v meste (v krematóriu v Košiciach)
- Platia za test (v Myjave)
- Čas pôstu
- ponuka programu a rozlúčenie sa s divákmi.

17:27:34 zvukovo-obrazový komunikát, oznam o programe Oteckovia ¹², komunikáty označujúce sponzora programu (Relax, Erdomed, Karpal Akut), začiatok programu Reflex.

17:30:00 Koniec záznamu.

* * *

Podľa § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.: „Na základe klasifikácie programov podľa vekovej vhodnosti sú vysielateľ televíznej programovej služby a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie povinní na ochranu maloletých zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený podľa osobitného predpisu 28a)(ďalej len "jednotný systém označovania")."

Podľa § 1 ods. 1 JSO: „Audiovizuálne diela, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov, ak obsahujú

a) zobrazenie násilia na živých bytostiach, najmä zobrazenie krutého ubližovania alebo krutej násilnej smrti človeka bez pocitov ľútosti, zobrazenie týraných osôb alebo zobrazenie prejavov osôb a skupín s patologickými normami správania,

Podľa § 1 ods. 2 JSO: „Audiovizuálne diela, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov, ak obsahujú

a) detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov,“

Podľa § 1 ods. 3 JSO: „Audiovizuálne diela, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov, ak obsahujú

b) zobrazenie reálneho násilia alebo zobrazenie následkov reálneho násilia na živých bytostiach, zobrazenie následkov živelných pohrôm alebo dopravných nehôd na živých bytostiach,

d) zobrazenie násilných aktov,

e) zobrazenie následkov násilných aktov.“

Podľa § 3 ods. 2 JSO: „Audiovizuálne diela, zvukové záznamy umeleckého výkonu, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, programy alebo iné zložky programovej služby, ktoré primárne nie sú vyrobené a určené maloletým a neobsahujú kritériá nevhodnosti alebo neprístupnosti, sa klasifikujú ako vhodné pre všetky vekové skupiny maloletých.“

Podľa § 6 ods. 6 JSO: „V spravodajských programoch a publicistických programoch, ktoré sú klasifikované ako vhodné pre všetky vekové skupiny maloletých, odvysielaniu obrazového materiálu tvoriaceho súčasť týchto programov, ktorý zobrazuje osobné tragédie, reálne násilie s jeho následkami a obeťami vrátane zobrazení následkov na obetiach v dôsledku živelných pohrôm, dopravných alebo leteckých nešťastí, najmä obrazy zranení, krvi, telesných znetvorení a utrpenia, obrazy zranených alebo umierajúcich detí, alebo zobrazenie detí ako obetí alebo ako svedkov kriminálnych činov, predchádza slovné upozornenie: „Nasledujúce zábery nie sú vhodné pre maloletých divákov.“

* * *

V rámci posudzovania predmetu tohto správneho konania bolo potrebné vyrovnať sa s kolíziou ústavou zaručených práv a právom chránených záujmov.

Právo slobody prejavu patrí medzi základné politické práva v právnom poriadku každej demokratickej spoločnosti a v právnom poriadku Slovenskej republiky je zakotvené v čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky. Avšak **sloboda prejavu** nie je bez hraníc, t.j. **nemá absolútny charakter**. Ústava SR ustanovuje možnosť obmedzenia slobody prejavu a práva na vyhľadávanie a šírenie informácií ako ochranu pred zneužitím slobody prejavu na zásah do iných ústavou garantovaných práv, cit.:

„Slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie **možno obmedziť zákonom**, ak ide o opatrenia v **demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti**.“ (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR)

V prípade vzájomného konfliktu ústavou garantovaných práv Ústavný súd SR (ďalej len „US SR“) vo svojej doterajšej judikatúre už viackrát zdôraznil, že každý konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd (resp. ľudských práv a základných slobôd) vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o

ľudských právach a základných slobodách) treba riešiť prostredníctvom zásady ich spravodlivej rovnováhy (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 22/06, m. m. PL. ÚS 6/04, III. ÚS 34/07).

Všetky základné práva a slobody sa chránia len v takej miere a rozsahu, kým uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprimeranému obmedzeniu, či dokonca popretiu iného práva alebo slobody (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 7/96). Pri posúdení kolízie dvoch základných práv je uznávanou teóriou, s ktorou sa vo svojich nálezochoch stotožnil aj ÚS SR (napr. II. ÚS 152/2008, II. ÚS 326/2009, II. ÚS 340/09, IV. ÚS 107/2010, IV. ÚS 302/2010, IV. ÚS 472/2012), teória proporcionality (nazývaná aj trojstupňový test proporcionality).

Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplýva, že **sloboda prejavu je garantovaná len do tej miery, pokiaľ v neprimeranom rozsahu nezasahuje do základných práv a slobôd a právom chránených záujmov iných, prípadne do iných záujmov chránených právnym poriadkom krajiny**. V takých prípadoch je nutné hovoriť o jej obmedzení a výnimkách, kedy je potrebné zasiahnuť do slobody prejavu.

Z citovaného ustanovenia Ústavy SR vyplýva, že slobodu prejavu je možné obmedziť na základe kumulatívneho splnenia troch podmienok. Obmedzenie musí

- vyplývať zo zákona (**požiadavka legality**),
- byť nevyhnutné v demokratickej spoločnosti (**požiadavka proporcionality**)
- a sledovať legitímny cieľ (**požiadavka legitimacy**), ktorý vyplýva z ustanovenia čl. 26 ods. 4 Ústavy SR.

Ústava SR zakotvuje legitímny cieľ obmedzenia slobody prejavu taxatívne, ako ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku a ochranu verejného zdravia, mravnosti. Z uvedeného vyplýva, že obmedzenie slobody prejavu je možné z dôvodu ochrany verejného záujmu, ako aj ochrany individuálnych záujmov.

Požiadavka zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený osobitným predpisom, zakotvená v ustanoveniach § 20 zákona č. 308/2000 Z. z., vychádza z potreby ochrany maloletého diváka pred obsahom, ktorý by mohol mať negatívny vplyv na jeho osobnostný vývin, a teda vychádza z potreby ochrany záujmu chráneného Ústavou SR – **mravnosti**, ktorá môže byť ohrozená obsahom vysielaného či sprístupňovaného obsahu. Táto požiadavka je jednoznačne zakotvená v právnom poriadku SR. Právo na slobodu prejavu je teda celkom zrejme obmedzené osobitnou ochranou nedospelých osôb, a to na základe zákona, konkrétne ustanovením § 20 zákona č. 308/2000 Z. z. **Podmienka legality a legitimacy obmedzenia slobody prejavu je teda nepochybne naplnená.**

Proporcionality obmedzenia slobody prejavu je možné vnímať v dvoch rovinách. Prvou je obmedzenie slobody prejavu zakotvením určitých konkrétnych povinností všeobecne záväzným právnym predpisom, v tomto prípade zakotvením ustanovenia § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. Keďže zákonodarcu využil ústavné splnomocnenie (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR) na zakotvenie tohto obmedzenia formou zákona, je potrebné považovať tento princíp za zachovaný. Rade neprináleží zachovanie proporcionality v tejto rovine skúmať.

Druhou rovinou proporcionality je obmedzenie slobody prejavu uplatnením konkrétnych zákonných ustanovení, v konkrétnom prípade. Aplikácia ustanovenia § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. obmedzujúceho slobodu prejavu je teda v každom konkrétnom prípade otázkou posúdenia, či existujúci skutkový stav možno pod toto ustanovenie subsumovať.

Správne konanie bolo začaté z dôvodu, že účastník konania v rámci televíznej programovej služby TV MARKÍZA odvysielal dňa 17. 2. 2021 v čase o cca 17:00 hod. program *Prvé televízne noviny* a v rámci neho príspevok s názvom *Chceli si vyskúšať vraždu*, ktorý klasifikoval ako vhodný pre všetky vekové skupiny maloletých, čím mohlo dôjsť k nesprávnemu uplatneniu vyhlášky č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel,

zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania.

V tomto konkrétnom prípade by mala byť sloboda prejavu obmedzená v dôsledku vyvedenia administratívnoprávnej zodpovednosti za porušenie povinnosti vysielateľa (zaviest' a uplatňovať JSO) zakotvanej v ustanovení § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. sledujúc legitímny cieľ ochranu mravnosti. Rada preto pristúpila k posúdeniu, či účastník konania uplatnil JSO v súlade so zákonom.

Vysielateľ je **povinný** podľa § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. na ochranu maloletých **zaviest' a uplatňovať jednotný systém označovania** ustanovený vyhláškou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „jednotný systém označovania“ alebo „JSO“).

S prihliadnutím na **§ 1 ods. 5 JSO** je Rada povinná posudzovať obsah programu v súvislosti s prítomnosťou hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v posudzovanom programe aj z hľadiska ich **kontextuálneho výskytu, spôsobu a formy spracovania** alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh programu, **umeleckého a morálneho posolstva programu** a tiež z hľadiska **intenzity a frekvencie** výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele. Na základe uvedeného posúdenia tak Rada dospeje k záveru o vekovej vhodnosti, resp. nevhodnosti programu pre určitú skupinu maloletých.

Násilie je kritériom nevhodnosti pre maloletých do 12, 15 aj 18 rokov, rozdiel je najmä v intenzite a spôsobe zobrazenia násilia. Kritériom nevhodnosti pre maloletých do 18 rokov je *zobrazenie násilia na živých bytostiach, najmä zobrazenie krutého ubližovania alebo krutej násilnej smrti človeka bez pocitov ľútosti, zobrazenie týraných osôb alebo zobrazenie prejavov osôb a skupín s patologickými normami správania*. Ide o tie najdetailnejšie a najintenzívnejšie zásahy do telesnej aj duševnej integrity živých bytostí, obzvlášť kruté ubližovanie a zabíjanie ľudí bez pocitov ľútosti. Kritériom nevhodnosti pre maloletých do 15 rokov je *detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov*. Ide o menej intenzívnu formu násilia, avšak stále sa jedná o také zobrazenie násilných aktov, ktoré je spracované naturalisticky, čiže spôsobom majúcim za účel navodiť dojem realistikosti takéhoto násilia, a zobrazuje násilné akty s dôrazom na detail, čiže zobrazenie zásahov ľudského tela v dôsledku násilia. Kritériami nevhodnosti pre maloletých do 12 rokov sú *zobrazenie reálneho násilia alebo zobrazenie následkov reálneho násilia na živých bytostiach, zobrazenie následkov živelných pohrôm alebo dopravných nehôd na živých bytostiach; zobrazenie násilných aktov a zobrazenie následkov násilných aktov*. Ide o tú najmenej intenzívnu formu násilia, zobrazenie násilných aktov sa obvykle obmedzuje na krátke zábery a rýchle prestrihy, kedy nie je vidieť zásahy tela, príp. je zobrazený ako dôsledok násilného aktu, napr. zábery na nehybné telá ležiace na zemi. Jedným z kritérií je aj zobrazenie reálneho násilia, ktoré je odlišné od už vyššie spomínaného naturalistického zobrazenia násilných aktov (kritérium nevhodnosti pre maloletých do 15 rokov), a to v tom, že reálne násilie je násilie v podobe, v akej sa naozaj stalo, čiže násilie odohrávajúce sa v skutočnom svete a s dopadom na skutočné živé bytosti. Naturalistické zobrazenie násilných aktov je obvykle preexponované, drsnejšie a nezodpovedá tomu, ako prebieha reálne násilie, vrátane jeho dopadov na živé bytosti.

V rámci predmetného programu v príspevku *Chceli si vyskúšať vraždu* bolo odvysielané nasledovné, cit.:

17:00:21 Moderátorka uvádza v prehľade správ prvú s titulkom **Šokujúca vražda:**

„Ohavná vražda s ešte ohavnejším motívom. Trojica mladíkov ubila na smrť pre túžbu vyskúšať si zabíjanie.“

17:00:51 Chceli si vyskúšať vraždu

Moderátorka PTN uvádza príspevok zo štúdia: „*Mimoriadna vražda. Trojica mladých mužov si vyhliadla náhodnú obeť. Potom ju zlákali do opusteného krytu civilnej ochrany, kde ju surovo umučili. Jeden z páchatel'ov má len 16 rokov. Dôvod, prečo to urobili, znie šokujúco.*“

17:01:08 Chceli si vyskúšať vraždu – samotný príspevok.

V obraze pohľad na rieku, most cez ňu a na brehu potrubie. Priblíženie na ľudí, prechádzajúcich po moste. Potom strih na detail potrubia, potom na staré zasnežené kreslo.

Redaktorka mimo obraz hovorí: „*Obeť si vyhliadli na pumpe. Podľa našich informácií 43 ročného muža, príležitostného murára z okolia Martina, oslovil jeden z mladíkov, aby si išiel s nimi vypiť. Plány mali však iné.*“

V obraze pohľad na kreslo, kontajner a potrubie. Strih na potrubie a starú budovu a parkovisko. Strih na policajnú pásku.

Michal Slivka, hovorca Prezídia PZ: „*Mal obvinený s vopred uváženou pohnútkou usmrtenia akejkoľvek osoby s motívom získania pocitu, aké je to zabiť človeka, spolu s ďalším obvineným a jedným mladistvým nadviazať náhodný kontakt s poškodeným.*“

Redaktorka najprv v obraze – pred mrežovanou bránou do betónového krytu, potom mimo obraz (v obraze pohľad na kryt zvonku): „*Následne mladíci vylákali svoju náhodnú obeť do tohto CO krytu, kde spáchali svoj ohavný čin. S mužom sa chvíľu rozprávali a potom mu oznámili, že je to jeho posledný deň a v noci zomrie.*“

Michal Slivka mimo obraz: „*Došlo k jeho fyzickému napadnutiu, padli kopance a údery do hlavy a tela, a tiež údery dreveným hranolom.*“

V obraze priblíženie kamery na schody a vstup do krytu.

Redaktorka mimo obraz: „*To sa už k jednému obvinenému pridali aj ďalší muži.*“

Michal Slivka mimo obraz, v obraze prechod po schodoch do krytu, na podlahe sú smeti, plastové fľaše, kúsky betónu. Potom v obraze priestory krytu, dvere s kľukou a so zámkom. Strih na potrubie, ktoré je vedené vo výške: „*Následne mal zobrať sklenenú črepinu s tým, že si chce byť stopercentne istý, že je poškodený mŕtvy. Ňou mu mal zarezat' do oblasti krku a podať ju druhému obvinenému. Ten mal povedať, že chce vidieť mozog a poškodenému mal zarezat' do viacerých častí hlavy.*“

V obraze potrubie vo výške, švenk na vchod do vchodu krytu. Strih na policajnú pásku s nápisom VSTUP ZAKÁZANÝ.

Redaktorka mimo obraz: „*Poškodený muž utrpel mnohopočetné rany tváre, časti hlavy a rôzne poranenia po celom tele. Skončil s roztriešteným tvárovým skeletom. Polícia nemá jasno, kedy sa to presne stalo, no telo našli 6. februára.*“

Obyvateľ Martina otočený chrbtom ku kamere: „*To je všeobecne známe, že sa tu stretávajú mladí, že tam ide nejaký fet, alkohol a bola len otázka času, kedy sa tam stane niečo veľmi zlé.*“

V obraze mreže na vchode do krytu, potom cúvanie kamery smerom von z krytu. Strih na zámok v detaile.

Katarína Kudjáková, hovorkyňa ŠTS mimo obraz hovorí: „*Sudkyňa v trestnej veci obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy dňa 9. februára 2021 rozhodla o vzatí do väzby dvoch obvinených osôb.*“

Redaktorka v obraze: „*Toto rozhodnutie ale ešte nie je právoplatné, nakoľko obvinení proti nemu podali sťažnosť, o ktorej bude rozhodovať Najvyšší súd.*“

V obraze schody do krytu a mreže na vchode.

Danica Caisová, psychiatricka po prvých slovách hovorí v obraze: „*Ale to odôvodnia chlapci, či im to robilo radosť, alebo ich niečo motivovalo, ja neviem, nejaká počítačová hra, kde sa ľudia bežne zabíjajú.*“ Posledné slová mimo obraz. V obraze železné dvere so závorou, zamknutá zámkom, švenk z dverí na schody vedúce von z krytu. Potom strih na policajnú pásku s nápisom VSTUP ZAKÁZANÝ.

Redaktorka mimo obraz: „*Psychiatricka hovorí, že motív je v tomto prípade veľmi nezrozumiteľný. Chlapci prejdú komplexným a veľmi podrobným znaleckým skúmaním.*“

Danica Caisová, psychiatricka hovorí najprv v obraze, neskôr mimo obraz: „*Isto sa bude skúmať osobnosť týchto mužov, do akej miery je zrelá, do akej miery je odolná, bude sa skúmať ich emocionalita, pretože toto vyzerá veľmi bezcitne, až temer neľudsky.*“ V obraze zasnežené okolie krytu s prechodom na schody do krytu a postupne aj na zamrežovaný vchod.

Redaktorka mimo obraz: „Trest pri úkladnej vražde a počas krízovej situácie môže byť na doživotie, no rozhodovať bude súd. Zuzana Lechanová, televízia Markíza.“

Účastník konania vo svojom vyjadrení uviedol, cit.: „Vysielateľ zastáva názor, že posudzovaný príspevok nenaplní akékoľvek obmedzenia stanovené JSO vo vzťahu k zobrazovaniu násilia, násilných aktov či ich následkov a pod.“

Predmetom namietaného príspevku bolo informovanie verejnosti o mimoriadne závažnej trestnej činnosti trojice mladých mužov, z ktorých jeden mal iba 16 rokov. Páchatelia si náhodne na čerpacej stanici vyhliadli svoju obeť, 43 ročného muža, ktorého vylákali, aby si išiel s nimi vypiť. Po tom, ako sa prišli do opusteného krytu civilnej obrany, mužovi oznámili, že je to jeho posledný deň a v noci zomrie. Následne muža fyzicky napadli, okrem iného, aj dreveným hranolom. Úkladnú vraždu dokonali podrezaním obeť v oblasti krku skleneným črepom. Motív páchatel'ov bol pritom iba ten, že „si chceli vyskúšať vraždu“.

Informácie boli verejnosti prezentované prostredníctvom oficiálneho vyjadrenia Michala Slivku, hovorcu Prezídia PZ, ktoré bolo zároveň priebežne dopĺňané informáciami rozprávanými redaktorkou príspevku. Obrazovú zložku príspevku tvorili ilustračné zábery čerpacej stanice, okolia krytu civilnej obrany, ako aj samotného krytu. Príspevok bol doplnený aj o vyjadrenie psychiatricky, hovorkyne Špecializovaného trestného súdu (ďalej ako „ŠTS“) a anonymizovaného respondenta poznajúceho miestne pomery.“

Účastník konania stručne popísal obsah predmetného príspevku, ktorý zodpovedá odvysielanému. Posúdenie, či obsahoval kritériá JSO týkajúce sa násilia, je predmetom ďalšej analýzy.

Účastník konania ďalej uviedol, cit.: „Program Prvé televízne noviny predstavuje spravodajský program prinášajúci aktuálne a dynamické informácie z politickej a spoločensko-kultúrnej sféry z domova i zo zahraničia. Spracovanie každej témy podlieha pravidlu optimálneho informovania bez náznaku komentára a rešpektuje prítomnosť univerzálneho diváka. Vysielaný je každý pracovný deň od 17:00 hod.“ Následne cituje ustanovenia § 3 ods. 2 a § 6 ods. 6 JSO, ktoré sú uvedené vyššie. Vo svojom vyjadrení ďalej uviedol, cit.: „Nakoľko spravodajské programy nie sú primárne určené maloletým a neobsahujú kritériá nevhodnosti alebo neprípustnosti, sú klasifikované ako vhodné pre všetky vekové skupiny. Ochrana maloletých v prípade nevhodných príspevkov je zabezpečená prostredníctvom odvysielania upozornenia „Nasledujúce zábery nie sú vhodné pre maloletých divákov.“ pred príspevkom, ktorý naplní kritériá nevhodnosti alebo neprípustnosti pre maloletých divákov. V prípade spravodajských programov sa neuplatňuje ochrana maloletých prostredníctvom označovania vekovej vhodnosti alebo nevhodnosti týchto programov, ale ochrana sa zabezpečuje vo vzťahu k príspevkom obsiahnutým v spravodajskom programe osobitne. Uvedené vyplýva aj z formulácie ustanovenia § 6 ods. 6 JSO, ktoré uvádza, že „v spravodajských programoch a publicistických programoch, ktoré sú klasifikované ako vhodné pre všetky vekové skupiny maloletých...“, z ktorého je teda zrejmé, že spravodajské a publicistické programy sa klasifikujú ako vhodné pre všetky vekové skupiny maloletých.“

V tejto súvislosti je dôležité poukázať na to, že je zaužívaný dlhodobý štandard a prax v podstate všetkých vysielateľov televíznych služieb, že televízne noviny ako spravodajský program je vysielaný od 19:00 cca do 20:00 na všetkých hlavných programových službách jednotlivých vysielateľov. V danom časovom rozpätí sú už diváci doma z práce a majú záujem o informácie z daného dňa z domova i zo sveta. Hlavný vysielací čas preto takmer všetci vysielatelia venujú spravodajstvu, MARKÍZA – SLOVAKIA nevnímajúc. Program Vysielateľa Prvé televízne noviny je pritom obsahovo a formou totožný s hlavnými Televíznymi novinami Vysielateľa vysielanými o 19:00 a prináša aktuálne spravodajstvo a informácie o relevantných udalostiach daného dňa.

V prípade pripustenia záverov Rady, ktoré môžu byť výsledkom tohto správneho konania, slovenskí vysielatelia by museli začať klasifikovať svoje spravodajské programy ako nevhodné pre maloletých divákov do 12, 15 a 18 rokov. Za týchto okolností by preto museli byť vysielané osobitné televízne noviny pre každú vekovú skupinu, pričom jedny televízne noviny klasifikované ako nevhodné pre maloletých divákov do 12 rokov by museli byť vysielané pred 20:00 hod., televízne noviny klasifikované ako nevhodné pre maloletých divákov do 15 rokov v čase medzi 20:00 hod. až 22:00 hod. a napokon, televízne noviny vhodné pre dospelých divákov, t. j. klasifikované ako nevhodné a

neprípustné pre maloletých divákov do 18 rokov by museli byť vysielané až po 22:00 hod, čo nemožno považovať za hlavný vysielací čas, v ktorom by mali byť vysielané podstatné udalosti z daného dňa. Takýto postup sa javí ako neúčelný a nelogický, pričom nemá ani oporu v príslušných ustanoveniach ZoVR a JSO. Ustanovenie § 6 ods. 6 JSO by zároveň absolútne stratilo akýkoľvek svoj zmysel, opodstatnenie a účel, za ktorým ho zákonodarca do JSO zakomponoval, keďže televízne noviny by boli klasifikované ako celok, a preto všetky reportáže v nich obsiahnuté by boli vhodné len pre danú skupinu maloletých, resp. plnoletých divákov. Slovné upozornenie pred jednotlivými príspevkami by bolo za takýchto okolností absolútne nadbytočné.“

Predmetný program je skutočne spravodajským programom, ktorý sa obvykle neoznačuje žiadnym piktogramom nevhodnosti, čiže je považovaný za program vhodný pre všetky vekové skupiny maloletých. Spravodajské programy sú obvykle spracované spôsobom, ktorý nevyžaduje žiadne označenie nevhodnosti, pretože obsahujú iba fakty, bez použitia nevhodného slovníka, príp. zobrazenia scén naplňujúcich klasifikačné kritériá nevhodnosti. V tejto časti je možné súhlasiť s účastníkom konania. Zároveň však je nevyhnutné povedať, že JSO nevyklučuje označenie aj spravodajských programov, pokiaľ naplnia kritériá nevhodnosti pre maloletých. V § 3 ods. 2 JSO, na ktorý poukazuje účastník konania, je vyslovene uvedené, že sa ako vhodné pre všetky vekové skupiny maloletých označujú také programy, ktoré **neobsahujú** kritériá nevhodnosti alebo neprístupnosti.

Spravodajské programy sú spracovávané vopred, hoci moderátori v nich vystupujú naživo a sú v nich niekedy prítomné aj živé vstupy. Jednotlivé príspevky sú však pripravené dopredu, a preto vysielateľ vie zabezpečiť ich súlad s JSO. Pokiaľ sa v nich napriek tomu vyskytnú scény podmieňujúce ich klasifikáciu ako nevhodných alebo neprístupných, je vysielateľ povinný ich adekvátne označiť.

Ustanovenie § 6 ods. 6 JSO zároveň nevyklučuje aj klasifikovanie celého programu ako nevhodného pre určitú skupinu maloletých, pretože na základe tohto ustanovenia sa upozorňujú všetci maloletí, čiže zábery, ktoré majú nasledovať, sú nevhodné pre divákov do 18 rokov. Spravodajský program teda môže byť označený napríklad ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov a stále je možné na konkrétny príspevok aplikovať § 6 ods. 6 JSO. Je tiež nevyhnutné uviesť, že § 6 ods. 6 JSO obsahuje iba niektoré konkrétne obsahy, ktoré podmieňujú odvysielanie oznamu „Nasledujúce zábery nie sú vhodné pre maloletých divákov.“ V JSO sú však uvedené viaceré kritériá nevhodnosti pre jednotlivé skupiny maloletých, ktoré konkrétny spravodajský program stále môže obsahovať.

Skutočnosť, že je zaužívaná prax vysielat' spravodajské programy v určitom čase a bez označenia nevhodnosti, nie je pre toto konanie relevantná, pretože v tomto konaní sa posudzuje vysielanie konkrétneho programu, ktorý mohol naplniť kritériá nevhodnosti podľa JSO, a teda mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti ustanovenej v § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.

Účastník konania argumentuje tým, že by týmto spôsobom mohlo dôjsť k vysielaniu spravodajských programov v rôznych časoch kvôli ich klasifikácii ako nevhodných alebo neprístupných pre jednotlivé skupiny maloletých, pričom takýto prístup považuje za neúčelný a nelogický, nemajúci oporu v zákone č. 308/2000 Z. z. a JSO. Podľa nášho názoru takýto záver naopak má oporu v zákone č. 308/2000 Z. z. a JSO, keďže tieto presne definujú, ako sa majú jednotlivé programy klasifikovať v prípade, ak obsahujú niektoré z kritérií nevhodnosti. Na tomto mieste je opätovne potrebné poukázať na § 3 ods. 2 JSO, podľa ktorého sa ako vhodné pre všetky vekové skupiny maloletých klasifikujú iba tie programy, ktoré neobsahujú žiadne kritériá nevhodnosti. Pokiaľ bude spravodajský program obsahovať kritériá nevhodnosti pre maloletých do 12, 15 alebo 18 rokov, tak by podľa toho mal byť aj následne klasifikovaný. V opačnom prípade by vysielateľ mohol vysielat' prakticky akýkoľvek obsah odvolávajúci sa na povahu programu ako spravodajského, ktorý má byť vysielaný v hlavnom vysielacom čase. Pokiaľ je raz určitý program klasifikovaný ako nevhodný pre niektorú skupinu maloletých, musí byť aj správne zaradený do vysielania podľa § 4 JSO, ktorý ustanovuje konkrétne časové opory pre vysielanie programov klasifikovaných ako nevhodných pre maloletých do 15 rokov a nevhodných a neprístupných pre maloletých do 18 rokov.

Je vždy na vysielateľovi, čo bude vysielat', a teda aj ako bude koncipovať svoje spravodajské programy, čo bude obsahom jednotlivých príspevkov a pod. Pokiaľ do nich však zaradi obsah nevhodný pre maloletých, ktorý odôvodňuje ich označenie určitým piktogramom nevhodnosti, musí ich náležite označiť a zaradiť do vysielania v určenom čase.

Účastník konania vo svojom vyjadrení tiež uvádza, cit.: „Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka pojem „násilie“ znamená „použitie sily na donútenie, násilenstvo, násilnosť.“

Rada v Oznámení namietala, že predmetný príspevok obsahoval zobrazenie násilia a násilných aktov a ich následkov. Keďže zákonodarca pojem násilie v ZoVR nedefinoval, ponechal Rade priestor na vymedzenie tohto pojmu v správnej praxi s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu, postupom obdobným ako pri správnej úvahe. Rada vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach (napr. RL/45/2007, RL/36/2007, príp. RP/19/2018) zadefinovala pojem „násilie“ ako „**akýkoľvek explicitný, verbálny či iný útok smerujúci voči**

a) fyzickej alebo psychickej integrity inej osoby alebo

b) veci,

ktorý má za následok vznik škody alebo je spôsobilý vyvolať nebezpečenstvo vzniku škody alebo inej ujmy.“

Z uvedenej definície vyplýva, že aby určitý program mohol byť označený za obsahujúci násilie, musí obsahovať **zobrazenie** explicitného, verbálneho či iného útoku smerujúceho voči fyzickej alebo psychickej integrity inej osoby alebo veci **a zároveň jeho následkom** musí byť vznik škody alebo jeho spôsobilosť vyvolať nebezpečenstvo vzniku škody alebo inej ujmy, pričom tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne.“

Z uvedenou definíciou násilia je možné súhlasiť, pričom, ako uvádza aj účastník konania, vychádza z rozhodovacej praxe Rady.

Účastník konania vo svojom vyjadrení ďalej uviedol, cit.: „V tejto súvislosti je významné zdôrazniť, že JSO rozdeľuje kritériá nevhodnosti podľa obrazovej zložky programov, nie podľa zvukovej. Uvedené vyplýva aj z konkrétnych ustanovení, ktorých obsah namieta Rada v príspevku (zobrazenie násilia na živých bytostiach podľa § 1 ods. 1 písm. a) JSO, detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov podľa § 1 ods. 2 písm. a) JSO, zobrazenie reálneho násilia alebo jeho následkov podľa § 1 ods. 3 písm. b) JSO a zobrazenie násilných aktov podľa § 1 ods. 3 písm. d) JSO).

V zmysle Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4 z roku 2003 výraz „zobraziť“ znamená „umelecky, graficky znázorniť“. JSO preto nezaraďuje opisnú zvukovú zložku medzi kritériá nevhodnosti pre maloletých divákov, keď príslušné ustanovenia JSO hovoria len o „zobrazovaní“, t. j. prezentácii prostredníctvom obrazu, a nie o zvuku.

Rovnako aj ustanovenie § 6 ods. 6 JSO ukladá Vysielateľovi povinnosť upozorniť divákov o nevhodnosti príspevku slovným upozornením, ak tento príspevok „zobrazuje osobné tragédie, reálne násilie s jeho následkami a obeťami...“. Namietaný príspevok pritom neobsahoval žiadne zobrazenie takýchto násilných záberov, pričom uvedené vyplýva zo samotného prepisu príspevku. Rade zároveň neprináleží rozširovať pôsobnosť a rozsah kritérií JSO nad rámec tých, ktoré sú v ňom stanovené, a ktorých voľbu uskutočnil zákonodarca pri jeho tvorbe. V tomto správnom konaní pritom Rada neprimerane rozširuje a uplatňuje ustanovenia JSO na zložky programov, ktoré nie sú predmetom daných ustanovení a závery Rady o takejto aplikácii JSO nemožno z daných ustanovení dovodiť ani analogicky. V rámci posudzovania programov a jednotlivých príspevkov v rámci spravodajských programov má Rada postupovať lege artis v súlade so znením zákona a príslušných právnych predpisov a nie svojvoľne rozširovať uplatňovanie ZoVR a JSO nad rámec ich obsahu na zložky, ktoré v rámci ich ustanovení nie sú predmetom posudzovania.

Pôvodný Jednotný systém označovania, ktorý bol prijatý samotnou Radou na jej zasadnutí dňa 13.09.2005 (účinný od 01.11.2005), v čl. X. ods. 2 písm. ustanovoval, že „Vysielateľ môže medzi univerzálne programy zaradiť i programy, ktoré z časových dôvodov nemožno klasifikovať denné alebo mimoriadne spravodajstvo, priame prenosy, u ktorých nemožno predpokladať univerzálnu vhodnosť.“

Univerzálnym programom sa pritom rozumeli programy, ktoré nie sú nevhodné pre maloletých a zároveň nie sú detskými programami. Daná definícia je obsahovo totožná s vyššie citovaným

ustanovením § 3 ods. 2 JSO. Vo vzťahu k spravodajským programom pôvodný JSO rovnako ustanovoval pre Vysielateľa povinnosť slovného upozornenia pred odvysielaním príspevkov nevhodných pre maloletých divákov.

Postup v označovaní spravodajských programov ako vhodné pre všetky vekové skupiny maloletých s osobitným upozornením pred odvysielaním nevhodných príspevkov v rámci spravodajstva je preto dlhoročne zaužívanou praxou vyplývajúcou z JSO, či už jeho staršej alebo aktuálnej verzie. Ustanovenie § 6 ods. 6 JSO má v rámci JSO svoje opodstatnenie, ktoré spočíva práve v posudzovaní nevhodnosti jednotlivých príspevkov v rámci spravodajských programov, keď tieto samotné sú klasifikované ako vhodné pre všetky skupiny maloletých. Zámer Rady zaviesť klasifikáciu nevhodnosti podľa § 1 JSO aj na spravodajské programy, nemá oporu v JSO a je v rozpore jeho príslušnými ustanoveniami a dlhoročnou praxou slovenských vysielateľov.

Ako je uvedené vyššie, celú obrazovú zložku namietaného príspevku tvorili ilustračné zábery na okolité miesta v blízkosti miesta činu a vstupy redaktorky príspevku z týchto miest. V záberoch nebolo obsiahnuté samotné miesto činu, kde malo ku skutku dôjsť, ani zábery na vražedné zbrane, krvavé stopy a pod. Obrazovú zložku príspevku preto nemožno akokoľvek klasifikovať ako obsahujúcu násilie, nakoľko neobsahovala akékoľvek zábery, ktoré by bolo možné takto označiť.“

V prvom rade uvádzame, že nie je možné odvolávať sa na úpravu, ktorá už nie je platná. Rada vychádza z platného a účinného JSO, ktorý sa vzťahuje aj na účastníka konania ako vysielateľa programovej služby. Zároveň sme toho názoru, že § 3 ods. 2 JSO nie je obsahovo totožný s ustanovením pôvodného JSO, keďže to sa týkalo najmä živých prenosov a programov, ktoré z časových dôvodov nebolo možné klasifikovať. Platné JSO však takúto výnimku nepozná.

Účastník konania poukazuje na skutočnosť, že podľa JSO sú kritériami nevhodnosti vždy zobrazenie násilia, čiže násilie musí byť v obraze a nie iba vo zvuku. Toto konštatovanie je pravdivé, pretože čo sa týka násilia, JSO vždy hovorí o zobrazení násilia, a to v prípade klasifikačných kritérií nevhodnosti pre maloletých do 18, 15 aj 12 rokov.

Ako uvádza aj účastník konania, obrazovú zložku namietaného príspevku tvorili ilustračné zábery okolia miesta činu, príp. zábery na prehovory postáv. Popis násilia bol obsiahnutý iba vo zvukovej zložke príspevku.

Účastník konania k tomu uviedol, cit.: „Zo zvukovej zložky príspevku sa divák dozvedel o páchatel'och vraždy, ich postupe ohľadom výberu a nalákania obete, fyzickom napadnutí obete a spôsobení početných rán, ktorým obeť podľahla. Tieto informácie boli prezentované hovorcom Prezídia PZ a redaktorkou príspevku. Ďalej bolo v príspevku prezentované priblíženie prostredia, kde sa vražda stala prostredníctvom respondenta a názor psychiatricky na konanie páchatel'ov a možný postup v súvislosti s ich vyšetrením. Rovnako zvuková zložka príspevku obsahovala informáciu o postupe vo veci zo strany ŠTS prostredníctvom jeho hovorkyne.

Rada v Oznámení namietala nasledovné vyjadrenia v príspevku, ktorých predmetom bol priamo násilný čin, resp. tieto v príspevku identifikoval Vysielateľ:

- „Došlo k fyzickému napadnutiu, padli kopance a údery do hlavy a tela, a tiež údery dreveným hranolom.“ (hovorca Prezídia PZ Michal Slivka);
- „Následne mal zobrať sklenenú črepinu s tým, že si chce byť stopercentne istý, že je poškodený mŕtvy. Ňou mu mal zarezať do oblasti krku a podať ju druhému obvinenému. Ten mal povedať, že chce vidieť mozog a poškodenému mal zarezať do viacerých častí hlavy.“ (hovorca Prezídia PZ Michal Slivka).

Vzhľadom na pravidlá stanovené JSO neumožňujúce zobrazovanie násilia a jeho následkov v obrazovej zložke Vysielateľ považuje opisný štýl, ktorý je jedným zo základných novinárskych prezenčných techník za adekvátnu a kompromisnú formu sprostredkovávania informácií verejnosti v rámci popisu udalosti, ktorej sa reportáž týka.

Zo znenia informácií poskytnutých od hovorcu Prezídia PZ, ako od oficiálneho zdroja, je zrejmé, že tieto neobsahujú akékoľvek detailné alebo iné opisy poranení obete, jej zranení alebo následkov, ktoré jej boli spôsobené týmto mimoriadne závažným činom. V prípade, ak by bolo v záujme Vysielateľa

šokovať divákov a vytvoriť akúsi morbidnú senzáciu, opísal by v danom príspevku aj tieto následky útoku páchatel'ov, ktoré boli mimoriadne brutálne. S cieľom priniesť vyvážené a objektívne informácie tak prefiltraval všetky získané informácie tak, aby divákovi priniesol informácie o čine samotnom, ale najmä o nepochopiteľnom motíve páchatel'ov a postihu, ktorí im za tento skutok hrozí.

V zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej ako „ESLP“) (rozsudok ESLP News Verlag GmbH & CoKG proti Rakúsku) a Ústavného súdu SR (ďalej ako „ÚS SR“) (nález ÚS SR zo dňa 28.10.2010, č. k. IV. ÚS 107/2010-58) pokiaľ orgán činný v trestnom konaní poskytne novinárom určité informácie, verejnosť ich má právo dostať. Úlohou novinárov je potom verejnosti tieto informácie sprostredkovať. Naopak nie je úlohou novinárov informácie získané od štátnych orgánov selektovať, t. j. rozhodovať o tom, ktoré informácie verejnosť môže, alebo nemôže dostať, pretože verejnosť má právo na úplne a presné informácie. Ďalej podľa judikatúry ESLP (Bladet Tromsø a Stensaas proti Nórsku, sťažnosť č. 21980/93, rozsudok ESLP z 20. mája 1999) novinári nemôžu znášať zodpovednosť za to, že šíria informácie poskytnuté orgánmi štátu, pretože to je ich úloha a poslanie. Je naopak na orgánoch štátu, aby zvážili, ktoré informácie a v akom rozsahu možno prostredníctvom novinárov (masmédií) verejnosti sprístupniť v súlade s platnými právnymi predpismi.

Všetky informácie o skutku samotnom boli pritom poskytnuté a priamo vyslovené oficiálnym zdrojom, a to hovorcom Prezídia PZ, resp. hovorkyňou ŠTS. Tieto informácie poskytnuté orgánmi činnými a súdmi v trestnom konaní preto mala verejnosť právo obdržať za účelom naplnenia ich práva na získavanie informácií stanoveného ústavou SR. Vysielateľ si preto v tomto prípade iba plnil svoju úlohu sprostredkovateľa týchto informácií, pričom sa obmedzil iba na informácie poskytnuté hovorcom PZ, t. j. na informácie nevyhnutné pre samotnú podstatu príspevku a vynechal informácie o mimoriadne závažných následkoch útoku a o jeho detailnom priebehu.

Vyjadreniami osôb obsiahnutými v príspevku malo byť poukázané na závažnosť a nepochopiteľnosť celého činu páchatel'ov a odsúdenie tohto skutku s poukazom na ich zavrhnutiahodný motív. Cieľom Vysielateľa nebolo divákov šokovať a priniesť senzáciu, ale komplexne a vyvážené informovať o udalosti, ktorá je sama o sebe šokujúca. Vysielateľ zároveň obmedzil informácie o skutku samotnom iba na informácie nevyhnutné pre zabezpečenie poskytnutia komplexných a úplných informácií tak, ako sú novinári povinní.“

Po úvodnom zahĺásení moderátorky bol odvysielaný príspevok *Chceli si vyskúšať vraždu*, v rámci ktorého boli odvysielané vyjadrenia hovorca prezídia policajného zboru, hovorkyne Špecializovaného trestného súdu, psychiatricky a obyvateľa Martina, ktorý mal rozostrený hlas. Príspevkom sprevádzala redaktorka. Redaktorka a hovorca prezídia PZ približovali, čo viedlo k vražde a hovorca prezídia PZ uviedol, ako bola obeť napadnutá a zavraždená. Účastník konania v tejto súvislosti cituje dve vyjadrenia hovorca.

Sme toho názoru, že informácie boli v rámci príspevku uvedené fakticky, bez zveličovania alebo snahy vyvolať senzáciu. Samotný čin pôsobí šokujúco, pretože motívom páchatel'ov bolo zistiť, aké je to niekoho zabiť. Opis vraždy však nebol podaný spôsobom, ktorým by chcel vysielateľ šokovať, pričom všetky informácie boli poskytnuté oficiálnym zdrojom, a to hovorcom prezídia PZ. Vysielateľ sa môže rozhodnúť, či odvysiela celé vyjadrenie alebo nie, pričom v tomto prípade nie je zrejmé, či mal vysielateľ ešte detailnejší opis od hovorca. Prehovory ostatných postáv neobsahovali žiadne informácie k samotnému skutku. V príspevku teda odznali dve krátke vyjadrenia k samotnému činu a následne jedno vyjadrenie redaktorky o utŕžených zraneniach obeť, ktoré však boli tiež uvedené iba veľmi všeobecne.

Sme toho názoru, že v predmetnom prípade došlo k opisu násilného činu, ktorý bol jednoznačne brutálny a nepríjemný na počúvanie. Zároveň je však nevyhnutné uviesť, že tento opis nie je možné zaradiť pod žiadne kritérium nevhodnosti podľa JSO. Pokiaľ ide o násilie v televíznom vysielaní, JSO vyžaduje vždy zobrazenie násilia, čomu v predmetnom prípade nedošlo. Vysielateľ mohol síce zvoliť aj inú formu a neodvysielat' niektoré vyjadrenia hovorca prezídia PZ, čím by sa príspevok zjemnil, avšak ani spôsobom, akým bol predmetný príspevok spracovaný, neporušil povinnosť ustanovenú v § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. Program neobsahoval žiadne kritériá JSO, pričom nebol primárne vyrobený a určený maloletým, takže jeho klasifikácia ako vhodného pre všetky vekové skupiny maloletých bola správna.

Účastník konania na záver svojho vyjadrenia uviedol, cit.: „Vysielateľ v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že Rada sa už v minulosti zaoberala reportážou, ktorej predmetom bola obdobná tematika, ktorá obsahovala ďaleko detailnejší opis zranení obete, ako tomu bolo v príspevku Vysielateľa (ktorý neobsahoval absolútne žiadny opis následkov útoku a poranení obete). Rada sa na svojom zasadnutí dňa 12.02.2020 zaoberala sťažnosťou fyzickej osoby zaevidovanou pod. č. 1915/SO/2019, ktorá smerovala voči odvysielaniu programu Krimi dňa 17.11.2019. Rada po vzhliadnutí záznamu a prerokovaní analýzy obsahu predmetného vysielania napokon dospela k záveru, že k porušeniu ZoVR nedošlo a sťažnosť posúdila ako neopodstatnenú, t. j. ani nebolo začaté správne konanie v danej veci. Program Krimi odvysielaný na televíznej programovej službe JOJ pritom obsahoval reportáž s názvom Mladá ženy dobitá na smrť, ktorej predmetom bolo informovanie o udalosti tragickej smrti mladej Violy Macákovej v bratislavskom riečnom prístave.

Predmetná reportáž obsahovala nasledovný opis okolností sprevádzajúcich náhlu smrť ženy spolu s detailným opisom jej údajných poranení:

– „Strašné bolesti musela prežívať mladá žena, ktorú našli v bratislavskom prístave. Bola dobitá, pravdepodobne znásilnená a pri zachraňovaní sa snažila prehovoriť.“

– „Bola doslova ubitá na smrť. Dosiaľ neznámy páchateľ alebo páchatelia ju mali tlčiť po členkoch, mala rozsiahle devastačné poranenia análneho otvoru od neznámeho predmetu, dokonca jej zlomili stavec.“

Uvedená reportáž teda vysoko detailným spôsobom opísala údajné zranenia mladej ženy, ktoré jej mali byť spôsobené páchateľom alebo páchateľmi. Opis obsahuje detailný postup údajných páchateľov, pričom odvysielaniu nepredchádzalo ani slovné upozornenie podľa § 6 ods. 6 JSO. Reportáž pritom okrem záberov na miesta, kde približne mala byť žena nájdená, obsahovala aj zábery na záchranárov nakladajúcich telo ženy do sanitky, ktorá pri prevoze do nemocnice následne zomrela. Rada však v tomto prípade reportáž vyhodnotila ako súladnú so ZoVR a JSO, a samotnú sťažnosť vyhodnotila ako neopodstatnenú. Reportáž Mladá žena dobitá na smrť však obsahovala ďaleko detailnejšie informácie o zraneniach mladej ženy spolu so zábermi priamo z miesta diania, ako ženu nakladajú do sanitky, na rozdiel od príspevku Vysielateľa, ktorý je predmetom tohto správneho konania.

Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) „Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.“ Rozhodovanie Rady v obdobných prípadoch by preto malo byť konzistentné a rovnako, ako Rada postupovala v prípade vyššie uvedenej reportáže, by mala postupovať aj v tomto správnom konaní.

V tejto súvislosti si Vysielateľ dovoľuje poukázať na doktrínu legitímneho očakávania, ktorá spočíva v tom, že súkromná osoba, ako účastník právneho vzťahu, má voči orgánu verejnej moci isté odôvodnené očakávania. Tieto odôvodnené očakávania sa vzťahujú na postup orgánu verejnej moci, prípadne rozhodnutie tohto orgánu. Postup orgánu verejnej moci totiž musí byť vzhľadom na právnu úpravu predvídateľný.

Judikatura Ústavného súdu SR (ďalej ako „ÚS SR“) definuje legitímne očakávania ako kategóriu právnej istoty, ktorej účelom je garancia čitateľnosti správania sa orgánov verejnej moci a ochrana súkromných osôb pred nepredvídateľným mocenským zásahom do ich právnej situácie, na vyústenie ktorej do určitého výsledku sa spoliehali (nález ÚS SR zo dňa 04.12.2007, č. k. PL. ÚS 12/05-116).

Z hľadiska princípu právnej istoty, podlieha ochrane aj legitímne očakávanie, ktoré je užšou kategóriou ako právna istota (nález ÚS SR zo dňa 30.04.2008, sp. zn. PL. ÚS 16/06). Účelom legitímneho očakávania je garancia čitateľnosti správania sa orgánov verejnej moci a ochrana súkromných osôb pred nepredvídateľným mocenským zásahom do ich právnej situácie, na vyústenie ktorej do určitého výsledku sa spoliehali (nález ÚS SR zo dňa 24.6.2009, sp. zn. PL. ÚS 16/06, nález ÚS SR zo dňa 06.02.2008, sp. zn. PL. ÚS 10/04). S legitímnym očakávaním úzko súvisí zákaz prekvapivých rozhodnutí, keď správne orgány sa nemôžu, bez náležitého odôvodnenia a poskytnutia možnosti účastníkovi konania oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia, odchýliť od doterajšej rozhodovacej praxe.

Štát môže (aj prostredníctvom svojich orgánov) vertikálnym mocenským zásahom, napríklad náhlou zmenou pravidiel, na ktoré sa súkromné osoby spoliehali, porušiť legitímne očakávania účastníkov (nález ÚS SR zo dňa 06.02.2008, sp. zn. PL. ÚS 10/04-27).

Najvyšší súd SR vo svojom rozsudku zo dňa 09.03.2016, sp. zn. 2MCdo/1/2015 skonštatoval, že „V tejto súvislosti treba v prvom rade zdôrazniť, že materiálny právny štát stojí mimo iného na dôvere občanov v právo a právny poriadok. Podmienkou takejto dôvery je stabilita právneho poriadku a dostatočná miera právnej istoty občanov. Stabilita právneho poriadku a právna istota je ovplyvňovaná nielen legislatívnou činnosťou štátu (tvorbou práva), ale tiež činnosťou štátnych orgánov aplikujúcich právo.“

Vysielať sa pri príprave a vysielať svojich spravodajských programov striktnie riadi príslušnými ustanoveniami ZoVR a JSO a zároveň dlhodobo uznávanou a aplikovanou praxou. Za celé svoje pôsobenie v rámci vysielať aj spravodajských programov sa Vysielať nestretol s prístupom Rady, žeby spravodajské programy mali byť klasifikované vekovou vhodnosťou v zmysle JSO nad rámec § 6 ods. 6 JSO. Vysielať nemá vedomosť, žeby bol obdobný prípad riešený v rámci správneho konania, ani žeby mu bola za takýto prípad udelená v minulosti sankcia. Vysielať teda mnoho rokov kontinuálne vysiela spravodajské programy ako vhodné pre všetky skupiny maloletých aplikujúc zároveň pri vybraných reportážach slovné upozornenie o nevhodnosti tej ktorej reportáže pre maloletých. V tomto konaní preto Rada koná v rozpore s princípom právnej istoty garantovanej ústavou SR a v rozpore s doktrínou legitímneho očakávania.“

K prípadu, na ktorý poukazuje účastník konania, uvádzame, že v danom prípade smerovali sťažnosti voči porušeniu povinností týkajúcich sa objektivity a zásahu do ľudskej dôstojnosti, ktoré sa posudzovali prioritne. Ako uvádza účastník konania, Rada posúdila sťažnosti na uvedený program ako neopodstatnené, pretože nezistila porušenie zákona, a to ani v súvislosti s povinnosťami týkajúcimi sa ochrany maloletých. Každý prípad je nevyhnutné posudzovať individuálne, pretože skutkové okolnosti, ako aj obsah jednotlivých príspevkov sú vždy rôzne. Skutočnosť, že Rada v danom prípade považovala sťažnosti za neopodstatnené, nemôže mať za následok zbavenie viny účastníka konania v tomto prípade. Nie je tiež pravda, že vo vysielať príspevku *Chceli si vyskúšať vraždu* neodsznel opis následkov útoku a poranení obete, pretože tento poskytl práve redaktorka tohto príspevku.

Čo sa týka doktríny legitímnych očakávaní, Rada samozrejme vždy dbá na to, aby v obdobných prípadoch rozhodovala obdobným spôsobom a nevznikali neodôvodnené rozdiely. Pokiaľ sa Rada odchyľi od svojej predchádzajúcej rozhodovacej praxe, vždy to náležite odôvodní v rozhodnutí. Na druhej strane, skutočnosť, že Rada v minulosti nesankcionovala účastníka konania za porušenie povinnosti ustanovenej v § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s nesprávnym klasifikovaním spravodajského programu, neznamená, že tak nemôže v budúcnosti urobiť, pokiaľ účastník konania túto povinnosť poruší. V takom prípade nemusí ísť o odchylenie sa od predchádzajúcej praxe a porušenie doktríny legitímnych očakávaní, pretože dovedy nenastala taká situácia, ktorá by si vyžadovala sankcionovanie účastníka konania.

Účastník konania tiež požiadal o možnosť zúčastniť sa ústneho pojednávania.

Vzhľadom na vyššie uvedené sme toho názoru, že účastník konania neporušil povinnosť ustanovenú v § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z., pretože predmetný program neobsahoval žiadne kritériá nevhodnosti pre maloletých podľa JSO, a teda jeho klasifikovanie ako vhodného pre všetky vekové skupiny maloletých bolo v súlade so zákonom. Z toho dôvodu navrhujeme správne konanie zastaviť.

* * *

U právnických osôb sa zodpovednosť za správne delikty zakladá zásadne bez ohľadu na zavinenie (objektívna zodpovednosť za správny delikt). Táto zásada platí aj v prípade zákona č. 308/2000 Z. z., ako aj v prípade správneho poriadku, ktoré nevyžadujú pri preukázaní, či došlo k správne deliktu, dokazovať zavinenie alebo dokonca úmyselné konanie. Podstatné je iba to, či k porušeniu zákona objektívne došlo alebo nie. Tomu, že sa v tomto prípade nielenže nedokazuje zavinenie, ale ani sa nerozlišuje medzi zavinením úmyselným alebo nebanlivostným, svedčí aj skutočnosť, že ani jeden z cit. zákonov neobsahuje tzv. liberačné dôvody, ktoré by umožnili zbaviť sa zodpovednosti za

správny delikt. Okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu zákona, môžu byť zohľadnené pri ukladaní druhu sankcie, ale nie sú dôvodom na zastavenie správneho konania.

* * *

Záver

Vzhľadom na všetky uvedené argumenty navrhujeme Rade, aby prijala uznesenie v zmysle vyššie uvedeného návrhu.

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu

dňa 6. 10. 2021

Správne konanie: 1036/SKO/2021
Predmet: § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.
Účastník konania: MAC TV s.r.o.
Správny orgán: Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum: 22. 9. 2021

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) a h) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa ustanovenia § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. rozhodla, že účastník správneho konania č. 1036/SK1/2020 MAC TV s.r.o.

porušil

povinnosť ustanovenú v § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.

tým,

že na programovej službe JOJ PLUS odvysielal dňa 21. 3. 2021 v čase o cca 13:53:52 a 15:14:45 hod. upútavku na program *Muži v naději*, ktorú v oboch prípadoch neoznačil totožným grafickým symbolom ako samotný program vysielaný dňa 22. 3. 2021 o cca 20:29 hod. na programovej službe JOJ PLUS po celý čas vysielania predmetnej upútavky, čím nesprávne uplatnil § 6 ods. 5 Jednotného systému označovania,

za čo mu ukladá

podľa ustanovenia § 64 ods. 1 písm. d) zákona č. 308/2000 Z. z. sankciu - **pokutu**, určenú podľa § 67 ods. 3 písm. c) zákona č. 308/2000 Z. z. vo výške (od **663,- €** do **66 387,- €**), slovom eur.

Podľa § 64 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z. z.: „*Uložením sankcie nezaniká povinnosť, za ktorej porušenie sa sankcia uložila.*“

V zmysle § 67 ods. 16 zákona č. 308/2000 Z. z. je pokuta splatná do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia a je potrebné ju uhradiť na účet: SK09 8180 0000 0070 0008 8921, BIC/SWIFT: SPSRSKBAXXX, VS***21,KS6548.

Úloha č. 1:

Kancelária Rady v zmysle § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia a doručí ho účastníkovi konania.

T: 6. 11. 2021

Z: PLO

Úloha č. 2:

Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažností.

T: 18. 10. 2021

Z: PgO

* * *

Rada na svojom zasadnutí dňa 19.5.2021 prijala uznesenie o začatí správneho konania voči vysielateľovi MAC TV s.r.o. vo veci možného porušenia **§ 20 ods. 3** zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s tým, že dňa 21. 3. 2021 v čase o cca 13:53:52 a 15:14:45 hod. odvysielal na programovej službe JOJ PLUS upútavku na program *Muži v naději* vysielaný na programovej službe JOJ PLUS dňa 22. 3. 2021 o cca 20:29 hod., ktoré neoznačil totožným grafickým symbolom ako samotný program, čím mohlo dôjsť k nesprávnemu uplatneniu § 6 ods. 5 druhá veta Jednotného systému označovania.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 7. 6. 2021, na základe čoho sa začalo správne konanie č. 1036/SKO/2021. Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote najneskôr do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č.

71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol účastník konania upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku. Prílohou oznámenia o začatí správneho konania boli aj prepis/popis skutkového stavu, záznam vysielania programovej služby JOJ PLUS zo dňa 21. 3. 2021 od cca 13:10 hod. do cca 15:50 hod., vyhotovený na nahrávacom zariadení Rady, a záznam vysielania programu Muži v naději odvysielaného na programovej službe JOJ PLUS dňa 22. 3. 2021 o cca 20:29 hod., vyhotovený na nahrávacom zariadení Rady.

Dňa 9. 8. 2021 bola účastníkovi konania doručená opätovná výzva na vyjadrenie k podkladom pre rozhodnutie, v ktorej mu bola na vyjadrenie určená lehota 5 dní odo dňa jej doručenia.

Vyjadrenie účastníka konania nebolo Rade do dňa vypracovania tohto pracovného materiálu doručené.

Subjektívna 6-mesačná lehota podľa § 64 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z. na prijatie rozhodnutia o uložení sankcie začala plynúť dňa 19. 5. 2021 dňom prerokovania správy o kontrole dodržiavania povinností na zasadnutí Rady a uplynie dňa 19. 11. 2021. Ročná objektívna lehota začala plynúť dňa 21. 3. 2021 a uplynie dňa 21. 3. 2022.

* * *

Prepis/popis skutkového stavu

Monitorované vysielanie:	<i>Dr. Ludsky / Ludsky & Ludsky</i>
Deň vysielania:	21. 3. 2021
Čas vysielania:	cca 13:12
Označenie podľa JSO:	12
Rozsah vysielania:	cca 78 min. (vrátane propagačných blokov)

Monitoring programu je robený zo záznamov Kancelárie RVR, časy sú uvádzané cca:

13:10:00 Záver programu *Prvé oddelenie* 12, záverečné titulky.

13:12:06 Zvukovo-obrazový komunikát, oznam o programe *Eurotrip* 15, komunikáty označujúce sponzorov programu (Toyota, ASCO)

13:12:35 Začiatok programu *Dr. Ludsky / Ludsky & Ludsky*

Do nemocnice príde zakrvavený starší muž, ktorý si nepamätá, čo sa mu stalo, ani ako sa volá. Našli u neho cudzí OP a vizitku. Zvučka programu s titulkami.

13:15:00 Za Dr. Ludskym príde muž, ktorý má problémy s erekciou.

13:16:15 Keď chce Dr. Ludsky poslať pacienta k urológovi, začne mu vysvetľovať svoj problém:

Pacient: „Bráni mi to v práci.“

Dr. Ludsky: „Točíte porno?“

Pacient: „Nie, prečo?“

Dr. Ludsky: „No, hovoríte, že vám impotencia bráni v práci.“

Pacient: „No ja nie som impotent.“

Dr. Ludsky: „A ako by ste nazvali stav, keď sa vám nepostaví?“

Pacient: „Môj problém je skôr opačný.“

Dr. Ludsky: „Stojí vám stále?“

Pacient: „Nie, nie, len keď prídem do práce.“

Dr. Ludsky: „A tomu hovoríte problém? Skúšali ste už sex na pracovisku?“

Pacient: „To čo si dovoľujete? Takéto poznámky si vyprosím.“

Dr. Ludsky: „No a kde pracujete?“

Pacient: „Vediem detský spevácky zbor....Vyprosím si akékoľvek narážky.“

13:17:10 V nemocnici sa snažia za pomoci policajta zistiť identitu neznáameho muža.

13:18:34 U Dr. Ludského pokračuje rozhovor s pacientom, trpiacim problémami s erekciou. Ďalšími otázkami zisťuje, či muž nemá úchylné sklony a pošle ho na vyšetrenia.

13:19:56 Ludskemu vola vyšetrovateľ Goran, lebo u muža, ktorý nepozná svoju identitu, našli Ludského vizitku.

Ludsky nechce povedať riaditeľovi Filovi o zdravotnom stave Navaru (pacienta s poruchou erekcie).

13:22:03 Na polícii odovzdáva Goran p. Kubešovi peňaženku, ktorú našli vo vrecku Dr. Ludského. Ten skonštatuje, že mu asi peňaženku ukradli ráno v autobuse, lebo auto má pokazené. Dr. Ludsky st. oponuje, že auto nebolo pokazené, ale potom to nechá tak. Kubeš nechce podať trestné oznámenie a ide domov. Za Goranom príde Dr. Ludsky ml. Vyjasní sa, že zmätený muž je jeho otec, s ktorým sa nevidel 15 rokov. Otec ho ale nespoznáva. Dr. Ludsky ho zavezie na vyšetrenia,

13:27:23 zvukovo-obrazový komunikát, oznam o programe Eurotrip **(15)**, zvukovo-obrazový komunikát, Reklama (trvanie 3:10 min.), zvukovo-obrazový komunikát, upútavky na programy Vojak 2 **(15)**, Oktagon magazín **(15)**, Slovania **(15)**, Bitka o Midway **(15)**, oznam o programe Eurotrip **(15)**, zvukovo-obrazový komunikát.

13:33:31 pokračovanie programu Dr. Ludsky / Ludsky & Ludsky. Dr. Ludsky nechá otca v nemocnici na vyšetreniach a odíde do práce.

13:34:41 Dr. Ludsky sa opäť rozpráva s Navarom.

Pacient: „*Takéto nechutnosti odmietam ďalej podstupovať, to je čosi príšerné.*“

Dr. Ludsky: „*A čo také strašné sa stalo? Spýtali sa vás, či milujete deväťročné dievčatko alebo nebodaj chlapčeka?*“

Pacient: „*No, už len čakám na to, kedy na mňa zavolajú policajtov.*“

Dr. Ludsky: „*To urobia len vtedy, keby sa naše obavy potvrdili. A nebudú vás nijako prenasledovať. Len im dajú typ, aby si na vás dali pozor. Nie, žartoval som, chápem, že ste pobúrený a zhnusený, ale na druhej strane to naznačuje, že ste v poriadku. Takže sa tam vráťte a dokončíte to.*“

Pacient: „*Vy to nechápete? Chcu ma napojiť na nejaký prístroj, premietat' mi obrázky a merať, či som vzrušený.*“

Dr. Ludsky: „*Volá sa to penilný pletyzmograf a nie je to také strašné. Navlečú vám na vtáka krúžok a zapoja ho do prístroja. Ten krúžok meria prietok krvi vašim penisom. Niečo ako sexuálny detektor lží.*“

Pacient: „*No to je horšie ako znásilnenie.*“

Dr. Ludsky: „*Pán Navara, je to jednoduché. Chcete mať istotu, že ste normálny. Takže prestaňte byť hysterický a vráťte sa tam. Alebo choďte domov, pretože keď tam budete sedieť takto rozrušený, tak vám to bude skákať do červených čísiel a nakoniec vám vyjde, že ste nekrofilný pedofil so sadistickými sklonmi.*“

13:35:56 Navara sa vráti na vyšetrenia. Leží prikrytý plachtou, vo zvuku počuť vzdychy.

Dr. Ludsky sa pýta lekára na výsledky otcových vyšetrení – má problémy s krátkodobou pamäťou a začína mu demencia. Preložili ho na psychiatriu. Dr. Ludsky s tým nesúhlasí a berie si ho domov. Večer mu volá priateľ vyšetrovateľ Goran, že Dr. Ludsky st. pred mesiacom predal svoj byt a krv, ktorou mal zašpinený odev, nebola jeho. Dr. Ludsky skúša od otca zistiť, čo sa mu stalo, no otec si nič nepamätá, je len unavený.

Ráno vezie Dr. Ludsky otca do nemocnice, ale ten chce ísť domov. Dovedie Dr. Ludského k opustenému domu, z ktorého vyšli bezdomovci. Z rozhovoru s nimi vyplynulo, že Dr. Ludsky st. tam asi mesiac býval, lebo prišiel o byt.

13:45:44 Dr. Ludsky dovedie otca k psychologičke, ktorá ho vyšetří.

13:47:11 Dr. Ludsky sa rozpráva s vyšetrovateľom o minulosti svojho otca.

13:47:38 Vyšetrovateľ: „*Zistili sme, že nejaký čas pracoval v Hradci Králové na hematológii. Potom mu začali problémy. Začal si mýliť diagnózy, a tak ho poprosili, aby sa nechal vyšetriť, ale on to odmietol a podal výpoveď. Odvtedy o ňom nevedia nič.*“

Dr. Ludsky: „*Oni ho nechali len tak odísť?*“

Vyšetrovateľ: „*Sám si vrazil, že to bol arogantný chuj.*“

Dr. Ludsky: „*Aj arogantný chuj má nárok na diagnózu.*“

Vyšetrovateľ: „*No iste, ale určite menšiu ako ten, kto o liečbu stojí.*“

13:48:21 Dr. Ludsky sa snaží postarať o otca. Oľga mu ponúkne pomoc.

13:49:31 zvukovo-obrazový komunikát, oznam o programe *Oktagon magazín* ⁽¹⁵⁾, zvukovo-obrazový komunikát, *Reklama* (trvanie 4:05 min.), zvukovo-obrazový komunikát, upútavky na programy *Muži v nádeji* ⁽¹⁸⁾, *Eurotrip* ⁽¹⁵⁾, *Inkognito* ⁽¹²⁾, *Bez servítky* ⁽¹²⁾, oznam o programe *Oktagon magazín* ⁽¹⁵⁾, zvukovo-obrazový komunikát.

13:56:32 pokračovanie programu *Dr. Ludsky / Ludsky & Ludsky*.

13:57:10 Za Dr. Ludským prichádza Navara pre výsledky vyšetrenia.

Dr. Ludsky: „No, rozsudok znie...ste normálni. Teda ak nepatríte medzi tých psychopátov, čo dokážu oklamať prístroje.“

Pacient: „Vravel som vám to.“

Dr. Ludsky: „No, keby ste nerobili taký cirkus, mohlo to prebehnúť oveľa hladšie.“

Pacient: „To znamená, že...“

Dr. Ludsky: „To znamená, že ak vám na skúškach stojí **penis**, tak to nebude kvôli tým dievčatkám.“

Pacient: „Ha, no ale čo to potom je?“

Dr. Ludsky: „To zistíte jedine tak, že ma so sebou zoberiete na najbližšiu skúšku zboru. Ak sa postaví aj mne, je všetko v poriadku.“

Pacient: „A ak nie?“

Dr. Ludsky: „Tak budeme hľadať ďalej.“

13:58:20 Dr. Ludsky ide za lekárkou, ktorá vyšetruje jeho otca. Tá skonštatuje, že má Alzheimer. Zoberie ho domov, kde ho príde navštíviť bývalá žena Dr. Ludského a ich dcéra Simona. Dr. Ludskému sa na chvíľu vrátila pamäť.

14:01:44 Dr. Ludsky ml. sa rozpráva s exmanželkou o zdravotnom stave otca.

Karin: „A ty? Ako to zvládaš ty?“

Dr. Ludsky: „Je ťažké nenávidieť niekoho, kto si ťa vôbec nepamätá.“

Karin: „A ako je na tom?“

Dr. Ludsky: „Výzerá to zle, veľmi sa zmenil. Ale má to aj pozitívne stránky. Prestal sa správať ako idiot.“

Rozprávajú sa o správaní Dr. Ludského st. k manželke a v čom sa to líši od správania Dr. Ludského ml. v jeho rodine.

14:04:14 Za Dr. Ludským príde Goran a povie mu, že Dr. Ludsky st. bol blízko miesta, kde niekto zrazil ľudí, ktorým on poskytol odbornú pomoc. Goran chce, aby obaja Ludski išli s ním do nemocnice identifikovať zranených.

14:06:13 Goran vypočúva zraneného muža, potom privedie k lôžku oboch Ludských. Chce od zraneného, aby povedal, či Dr. Ludského st. spoznáva a či ho ošetril.

14:07:48 Goran: „Ale predtým...za volantom ste ho nevideli.“

Pacient: „Nie. Ale tam nikto iný nebol. To musí byť on. Hajzel. Vyrátil mi zuby.“

Vyšetrovateľ: „Tento pán ani nemá auto, takže je pravdepodobné, že vás zrazil niekto iný.“

Dr. Ludsky otcovi: „Pamätáš si?“

Dr. Ludsky st.: „Nepamätám.“

Dr. Ludsky: „Ale on teba áno. Pomohol si mu.“

Dr. Ludsky st.: „Ja som pomohol mnohým ľuďom.“

14:09:00 Dr. Ludský ml. odvedie otca na miesto havárie, aby popísal situáciu. Otec si spomenul, že tam našiel peňaženku. Goran si spomenul na chlapa, ktorému stratenú peňaženku vrátil – ide ho preveriť.

14:10:50 zvukovo-obrazový komunikát, oznam o programe *Eurotrip* ⁽¹⁵⁾, zvukovo-obrazový komunikát, *Reklama* (trvanie 4:35 min.), zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na program *Tipos - Talent týždňa*, komunikát označujúci sponzora programu (Tipos), upútavky na programy *Futbalista roka 2020* ⁽¹²⁾, *Vojak 2* ⁽¹⁵⁾, *Stratené duše* ⁽¹²⁾, *Bitka o Midway* ⁽¹⁵⁾, oznam o programe *Eurotrip* ⁽¹⁵⁾, zvukovo-obrazový komunikát.

14:18:37 Goran v autoopravovni hľadá stopy na havarovanom aute p. Kubeša, našli ľudský zub. Goran si predvolá Kubeša a pýta sa na nehodu. Kubeš povie, že zrazil srnca. Nakoniec ho Goran usvedčí, že zrazil dvoch ľudí.

14:23:18 Dr. Ludsky sa zúčastní skúšky detského speváckeho zboru, ktorý vedie Navara. Zistí, že korepetítorka používa ako voňavku silné afrodiziakum.

14:26:30 Dr. Ludsky sa rozpráva s Navarom:

Pacient: „Zavolal som vás, aby ste mi pomohli a vy ma pred všetkými ešte takto znemožníte.“

Dr. Ludsky: „Mám to. Voňavka tej ženskej je feromónová bomba. Pretiahnite korepetítorku a máte po probléme.“

Pacient: „Ako to môžete vedieť?“

Dr. Ludsky : „Hádajte?“

Záber na tváre dvoch mužov, obaja s pohľadom nadol, následne sa Navara usmeje.

14:27:20 Dr. Ludsky vybaví pre otca sociálne zariadenie, aj keď jeho dcére sa to nepáči. Rozpráva sa s otcom, či je sanatórium pre deda dobrá voľba, no otec jej vysvetľuje, že pri zdravotnom stave Dr. Ludskeho st. niet inej možnosti. Ak sa mu stav zlepší, nenechá ho tam.

14:28:00 Simona: „Ale prečo si myslíš, že dementní ľudia nemôžu trpieť?“

Dr. Ludsky: „Pretože mozog je geniálny vynález, vždy koná v tvoj prospech a aj keď ti z neho zostane len polovica, vždy stojí na tvojej strane. Nedovolí, aby si si uvedomila, že si na tom zle. No a z toho vyplýva, že dement je relatívne šťastný. Jediní, kto tým trpí, sú jeho blízki. V skutočnosti je to hrozné iba pre nich, takže dúfajú, že trpí aj ten, čo im to spôsobil.“

Simona: „Otec, ty si strašný.“

14:29:15 Záverečné titulky a ukážky z ďalšej epizódy.

Monitorované vysielanie: Dr. Ludsky / Sterilná pravda

Vysielané dňa: 21. 3. 2021

Čas vysielania programu: cca 14:30

Vhodnosť: ☹ 12 (nevhodný pre maloletých do 12 rokov)

Rozsah vysielania: cca 70 min. (vrátane propagačných blokov)

Monitoring programu je robený zo záznamov Kancelárie RVR, časy sú uvádzané cca:

14:30:05 Začiatok programu *Dr. Ludsky / Sterilná pravda*. Do ordinácie gynekológa prichádzajú Rómovia pani Čonková s manželom zistiť, prečo p. Čonková nemôže otehotnieť. Lekár po prezretí dokumentácie pacientky zistí, že Čonková podstúpila počas posledného pôrodu sterilizáciu. Čonková sa ohradí, že o tom nevedela. Lekár manželom vysvetlí, že primár Jalovský, ktorý jej posledný pôrod vykonal, rozhodol o sterilizácii z dôvodu, že pacientka mala preeklampsiu, ktorá ohrozovala jej život. Nahnevaný manžel v sprievode manželky odchádza z ordinácie.

14:32:13 Zvučka programu a úvodné titulky.

14:32:50 Dr. Ludsky v sprievode dcéry prichádza do sanatória, v ktorom je umiestnený jeho otec. Otec trpí podľa zistení Alzheimerovou chorobou.

14:33:27 Na recepcii v nemocnici nahnevaný Čonka žiada recepcnú, aby zavolala Dr. Jalovského, ktorý operoval jeho manželku. K recepcii prichádza Dr. Patay, ktorý sa snaží situáciu upokojiť. Oznámi Čonkovi, že primár operuje a preto nemôže prísť.

14:33:47 Čonka počas výmeny názorov s doktorom Patayom: „Nešahaj na mňa. Operoval moju ženu a teraz nemôže mať deti. Tak som mu prišiel vyrezať vajcia, aby vedel, čo to znamená.“

14:34:15 Strih do sanatória. Dr. Ludsky st. sa stretáva s vnučkou Simonou. Chce spoznať aj jej matku, ale Simona mu povie, že rodičia sú rozvedení. Medzi Dr. Ludskym ml. a jeho otcom dochádza k výmene názorov kvôli nevyriešenej minulosti. Dr. Ludsky ml. vyčíta otcovi, že jeho matku nechal umierať v sanatóriu.

14:36:20 V nemocnici Čonka nadáva dr. Jalovskému za to, čo urobil jeho žene:

Jalovský: „Myslíte sterilizáciu. Vaša žena sa mala právo takto rozhodnúť.“

Čonka: „Ako, ty **hajzel**, keď si jej nič nepovedal.“

Jalovský: „*Musela predsa podpísať informovaný súhlas.*“

Čonková popiera, že by niečo podpisovala. Čonka sa s lekárom dohaduje, nakoniec vytiahne nôž. V obraze detailne nôž a ruka. Hnev Čonku sa vystupňuje po zistení, že na neho zavolali políciu. Dr. Patay sa snaží odstrániť Čonku od Čonkovej, obaja muži sú tesne pri sebe. Dr. Patay si drží brucho, spod ruky mu preteká krv, padá na zem. Dr. Jalovský sa snaží pomôcť Dr. Patayovi. Následne prichádzajú policajti, chytia utekajúceho Čonku.

14:37:28 Dr. Ludsky ml. sa v sanatóriu rozpráva o otcovi s tamojšou lekárkou, Stav Dr. Ludského st. je podľa nej nezvratný, no Dr. Ludsky ml. uvažuje vziať otca zo sanatória.

14:38:40 Na policajnom oddelení vypočúvajú Dr. Jalovského v súvislosti s incidentom z nemocnice. Dr. Jalovský je pobúrený z obvinenia z trestného činu. Predloží vyšetrovateľovi informovaný súhlas podpísaný Čonkovou. Vyšetrovateľ dá následne Čonkovej podpísať prázdny papier, aby preveril jej rukopis na súhlase. Podpis sa zhoduje. Čonkovú tým usvedčí, že podpísala súhlas na sterilizáciu. Vyšetrovateľ tým považuje prípad za uzavretý.

14:41:01 Dr. Ludsky, riaditeľ nemocnice Fila a policajný vyšetrovateľ Goran sa rozprávajú na terase hausbotu o prípade z nemocnice. Bavia sa, či urobil Dr. Jalovský sterilizáciu Čonkovej bez jej vedomia a o jeho možnom rasovom motíve s dopadom na nemocnicu.

14:41:29 Fila povie: „*Rasistický plešatý doktor, ktorý precvikáva cigánkam vajcovody. To by bola kauza ako stvorená pre teba, čo?*“

Dr. Ludsky: „*Podpis na súhlase so sterilizáciou je Čonkovej. Či klame, že si to nepamätá alebo to podpísala len tak, lebo sa jej ťažilo si to prečítať. To nie je kauza, ale tuposť.*“

14:41:56 Do kancelárie za Dr. Ludskym prichádza Amália Žochárová. Bavia sa o napadnutí lekára v nemocnici. Žochárová chce, aby Dr. Ludsky preveril pacientky Dr. Jalovského, ktorý podľa nej vykonáva pacientkam sterilizácie bez ich vedomia.

14:44:18 zvukovo-obrazový komunikát, oznam o programe *Vojak 2* ¹⁵, zvukovo-obrazový komunikát, *Reklama* (trvanie 3:35 min.), zvukovo-obrazový komunikát, upútavky na programy *Stratené duše 2020* ¹², *Eurotrip* ¹⁵, *Veľký čínsky múr* ¹², *Slovania* ¹⁵, *Slovania* ¹⁵, informácia o vlastnom programe *Slovania*, upútavka na program *Banková lúpež 2* ¹⁵, oznam o programe *Vojak 2* ¹⁵, zvukovo-obrazový komunikát.

14:51:00 Za riaditeľom nemocnice Filom príde Dr. Ludsky. Povie mu o klientke, ktorá obviňuje Dr. Jalovského z vedomej sterilizácie rómskych žien. Chce to prešetriť. Fila to odmieta, hlavne keď sa do incidentu začali miešať aj novinári.

14:52:05 Dr. Ludsky trvá na svojom: „*Prezriem si Jalovského záznamy a uvidíme. Ak bude všetko v poriadku, tak budeme mať aspoň dôkaz, že je to len štvanica.*“

Riaditeľ Richard: „*A keď to nebude v poriadku?*“

Dr. Ludsky: „*Tak potom budeme v hajzli. Schytá to celá nemocnica.*“

Riaditeľ Richard: „*No, ty v tom hajzli nebudeš, ty si na tom postavíš svoje PR.*“

14:52:37 Dr. Ludsky sa rozpráva s Dr. Jalovským, ktorý ho utvrdzuje, že nikdy žiadnu ženu nesterilizoval bez jej vedomia a súhlasu. Vysvetľuje Ludskemu, ako to bolo s Čonkovou – mala 2 cisárske pôrody, ťahá na 40-tku a ďalší pôrod by ju mohol zabiť. Antikoncepciu odmieta.

14:54:13 Policajný vyšetrovateľ zavola Dr. Ludského, aby na policajnej stanici upokojil Čonkovú. O jej prípad sterilizácie, vykonanej údajne bez jej vedomia, sa začali zaujímať aj novinári. Dr. Ludsky nechápe, prečo to má urobiť práve on.

14:54:31 Vyšetrovateľ hovorí dr. Ludskemu: „*Šéf ma kvôli nej donútil zvolať tlačovku. Ak tam poviem, že on je sprostý násilník a ona špinavá klamárka, dobodajú ma mikrofónmi. Skurvený rasizmus.*“

Dr. Ludsky: „*He, he, he. Ty by si mal učiť na škole - Úskalia mediálnej komunikácie.*“

Vyšetrovateľ: „*Potrebujem, aby si jej vysvetlil, že už to prešetruješ. A ak ten lekár urobil niečo, čo nemal, tak si to odpyká. Hlavne nech už prestane pindať, že jej všetci ubližujú.*“

Čonková podľa vyšetrovateľa policajtom už neverí, lebo sú rasisti.

14:55:15 Dr. Ludsky sa s Čonkovou baví o stave bodnutého lekára. Po výmene názorov o rasizme jej povie, že fyzický útok nie je riešením a mala radšej podať sťažnosť na Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Zároveň Čonkovú uistí, že preskúma všetky sterilizačné zákroky Dr.

Jalovského. Na oplátku žiada Čonkovú, aby prestala s obviňovaním, že ju ako Rómku nikto neberie vážne.

14:57:18 Za Dr. Jalovským prichádza Dr. Ludsky a informuje ho, že Čonková tvrdí, že podpísala súhlas s cisárskym rezom a nie so sterilizáciou. V zdravotnej dokumentácii je len súhlas s vykonaním sterilizácie. Dr. Ludsky oznámi Dr. Jalovskému, že preverí všetky jeho pacientky, u ktorých bola sterilizácia vykonaná a potom si urobí záver.

14:58:45 Dr. Ludsky s priateľkou Oľgou prezerajú záznamy pacientok Dr. Jalovského. Objavili v nich 12 sterilizovaných pacientok, ktorých súhlasy treba preveriť. Rozhovor Dr. Ludského s Oľgou sa zvrtnie na riaditeľa Filu, s ktorým bola Oľga niekoľkokrát na káve. Oľge imponuje Richardov záujem, Dr. Ludsky jej však vyčíta, že Richard je ženatý a má dve deti. Oľga sľubí, že sa s Richardom nebude schádzať.

15:01:45 Sestrička z nemocnice pribehne k zaparkovanému autu Dr. Jalovského. Keď nasadne, zistí, že Dr. Jalovský sedí za volantom mŕtvy. Sestrička zavolá políciu.

15:01:45 Riaditeľ Fila prichádza za Dr. Ludskym. Otvorí mu Oľga, čo Filu prekvapí. Na otázku, či je opäť s Oľgou, odpovedá Dr. Ludsky, že nie. Fila dá Dr. Ludskemu predvolanie pred disciplinárnu komisiu, ktorá vyšetruje jeho neetické správanie a urážky iného lekára.

15:05:16 Dr. Ludsky ide prehliadnuť mŕtve telo Dr. Jalovského v aute. Na mieste činu polícia zaistíuje stopy. Vyšetrovateľ sa domnieva, že Čonka svoju pomstu vykonal, Dr. Ludsky však nenachádza na mŕtvom žiadne stopy cudzieho zavinenia.

15:07:18 Dr. Ludsky je pred disciplinárnou komisiou pre porušenie lekárskej etiky, prečo mu bola pozastavená pedagogická činnosť. Dr. Ludsky sa bránil informáciami o pochybeniach lekára, ktorý podnet disciplinárnej komisii predložil.

15:09:19 zvukovo-obrazový komunikát, oznam o programe *Eurotrip* ¹⁵, zvukovo-obrazový komunikát, *Reklama* (trvanie 4:40 min.), zvukovo-obrazový komunikát, upútavky na programy *Mission Impossible 4* ¹², *Muži v naději* ¹⁸, *Eurotrip* ¹⁵, *Bez servítky* ¹², *Bitka o Midway* ¹⁵, oznam o programe *Eurotrip* ¹⁵, zvukovo-obrazový komunikát.

15:17:25 Dr. Ludsky prichádza za riaditeľom Filom. Bavia sa o ich vzťahoch k medickej Oľge. Fila: „Čo je? S boli na kurze hypnózy, teraz trénuješ?“

Dr. Ludsky: „Chcel som vedieť, či sa ešte stále tváriš ako dnes ráno.“

Fila: „A ako som sa tváril?“

Dr. Ludsky: „Akoby si mal v trenkách červené mravce.“

Fila: „Tak ale už ma začínaš *srat*. Nevieš, čo si si to vyfantazioval, ale ja som s Oľgou nič nemal a ani mať neplánujem.“

Dr. Ludsky: „Áno, teraz vyzeráš veľmi presvedčivo.“

Po vysvetlení si vzťahu k Oľge sa muži rozprávajú o výsledku vypočúvania pred komisiou. Dr. Ludsky nevie, ako sa komisia rozhodne.

15:18:30 Dr. Ludsky prezerá v pitevni telo Dr. Jalovského. Príde za ním Fila. Je pobúrený, že mu Dr. Ludsky neoznámil, že Dr. Jalovský je mŕtvy.

15:19:43 Dr. Ludsky prináša Goranovi na políciu výsledky pitvy. Dr. Jalovského niekto skutočne zavraždil igelitovým vreckom. Niektorý využil, že Dr. Jalovský užil sedatíva, ktoré zapil alkoholom a zavraždil ho. Vyšetrovateľ nechá predviesť Čonku. Dr. Ludsky zároveň požiada vyšetrovateľa, aby preveril, kto je v skutočnosti Amália Žochárová.

15:21:10 Dr. Ludsky sa rozhodne odvieť otca zo sanatória. Myslí si, že za stav otca môže dlhodobý nedostatok vitamínu B12. Lekárka je presvedčená, že Alzheimer je v prípade Dr. Ludského st. nezvratný. Dr. Ludsky berie otca domov. Volá s vyšetrovateľom, ktorý mu oznámi, že žiadna Amália Žochárová neexistuje, rovnako ako ani občianske združenie, v ktorom akože pracuje.

15:23:14 Otec Dr. Ludského počas telefonátu vystúpi z auta, prejde na protiľahlú stranu ulice a pozerá na deti na ihrisku.

Dr. Ludsky: „Kurva..... Otec, pod', mám súrny prípad.“

Dr. Ludsky starší: „Aký prípad?“

Dr. Ludsky: „Priestrel zadku. Pod'.“

Dr. Ludsky odvedie otca do svojho hausbotu. Požiada Oľgu, aby sa prišla postarať o otca.

15:24:45 Dr. Ludsky prichádza na políciu, aby mohli urobiť identikit pani Žochárovej. Vyšetrovateľ sa mu vysmeje. Dr. Ludsky si myslí, že Žochárová mohla mať motív, ale vyšetrovateľ podozrieva Čonku, ktorý zmenil na čas vraždy Dr. Jalovského trikrát výpoveď. Nemá alibi a videli ho na miestach, kde našli Jalovského.

15:26:00 Dr. Ludsky sa vracia domov. Oľga zatiaľ našla osem ďalších sterilizovaných žien, dve tretiny sú Rómky, ale väčšina z nich sa necítila byť oklamaná. Našli sa však aj výnimky, ktoré od Dr. Jalovského odišli práve kvôli jeho nahováraniu na sterilizáciu. Do miestnosti prichádza Dr. Ludsky st. Zakopne o fascikle s dokumentáciou, z ktorých vypadne súhlas Čonkovej so sekciou. Dr. Ludsky vezme tlačivo a odchádza.

15:28:00 Na policajnú stanicu je predvedená Čonková. Vyšetrovateľ jej predloží ňou podpísaný súhlas s cisárskym rezom, aj súhlas so sterilizáciou. Čonková sa pod t'archou dôkazov prizná, že sa bojí manžela. Ak zistí, že so sterilizáciou súhlasila, zabije ju.

15:29:39 Dr. Ludskemu volá Oľga. Našla ďalšiu sterilizovanú Rómku, ktorá súhlas so sterilizáciou v karte nemá, ale v telefonáte potvrdila, že o sterilizácii sa dozvedela až pol roka po zákroku. Volá sa Amália Žochová a roky sa domáha spravodlivosti. Dr. Ludsky požiada Oľgu, aby mu s ňou dohodla schôdzku.

15:30:30 K vyšetrovateľovi je prevedený aj pán Čonka. Vyšetrovateľ dohovára Čonkovej, aby sa priznala. Čonka sa bráni obvineniu, žiada od manželky, aby mu potvrdila alibi.

15:30:47 Čonka vyzýva svoju ženu: „*No veď už povedz, že som bol doma.*“

Čonková s plačom: „*Nebol Izi, dva dni som ťa nevidela.*“

Čonka: „*Ale, ty mrcha!*“

Vyšetrovateľ: „*Upokojte sa!*“

Čonka: „*Klame, veď ona sa ma chce zbaviť.*“

15:52:03 Čonková: „*Prečo si to urobil? Izi, veď to je smrteľný hriech. Prečo si ho zabil?*“

Čonka: „*Ty kurva!*“

15:31:25 Riaditeľ Fila sa rozpráva s Dr. Ludskym. Ludsky je presvedčený, že Jalovský presviedčal Rómky o sterilizácii, aj keď na to nebol dôvod. Vie o jednom konkrétnom prípade mladej Rómky, ktorej Dr. Jalovský navrhoval sterilizáciu z dôvodu cukrovky. Fila je prekvapený, že sa Čonková tak bála vlastného manžela.

15:32:28 zvukovo-obrazový komunikát, oznam o programe *Muži v naději* ⁽¹⁵⁾, zvukovo-obrazový komunikát, *Reklama* (trvanie 3:55 min.), zvukovo-obrazový komunikát, upútavky na programy *Vojak 2* ⁽¹⁵⁾, *Eurotrip* ⁽¹⁵⁾, *Velký čínsky múr* ⁽¹²⁾, *Nový život* ⁽¹²⁾, oznam o programe *Muži v naději* ⁽¹⁵⁾, zvukovo-obrazový komunikát.

15:38:55 Dr. Ludsky sa v kaviarni stretá s Amáliou Žochárovou-Žochovou. Amália sa prizná, že bola v minulosti priateľkou Dr. Jalovského, rozhodla sa však pre iného partnera, Róma. Keď otehotnela, nechcela, aby bol jej pôrodníkom Dr. Jalovský. Napriek tomu viedol jej pôrod, a tiež rozhodol o cisárskom reze. Dal jej podpísať papiere, ktoré si pri bolestiach neprečítala. Dr. Ludsky oznámi Žochárovej, že v jej zdravotnej dokumentácii nie je jej súhlas so sterilizáciou. Žochárová sa rozhodne Dr. Jalovského žalovať. Dr. Ludsky jej oznámi, že Čonka Dr. Jalovského zavraždil. Žochová zdrvená odchádza. Nemá záujem o možnosti, ponúkané Dr. Ludskym - žalovať nemocnicu a vysúdiť si odškodné.

15:42:05 Dr. Ludsky sedí večer na terase hausboatu, prichádza k nemu otec, rozprávajú sa. Dr. Ludsky si uvedomí, že jeho otec je skutočne chorý.

15:44:31 záverečné titulky a ukážky z ďalšej epizódy.

15:45:22 komunikáty označujúce sponzorov programu (ASKO, Toyota), oznam o programe *Eurotrip* ⁽¹⁵⁾,

15:45:49 začiatok programu *Bacha na balóny* ⁽¹²⁾.

15:50:00 koniec záznamu.

Popis upútavky na program **Muži v naději** odvysielanej cca o 13:53:52 (identická upútavka aj o cca 15:14:45) s označením JSO 18.

13:53:52 V obraze meniace sa obrazy: žena a muž pri aute, chlapec olizuje sviečku z s narodeninovej torty, usmievajúci sa muž a žena, ktorá odmietne mužovu ruku na ramene.

Vo zvuku počas prestrihov mužský hlas mimo obraz: „*Pre záchranu manželstva...*“

V obraze dvaja muži, z ktorých mladší hovorí: „*Vždyť já ji splním, co ji na očích vidím.*“

V obraze muž utiera pianíno, prichádzajúca žena sa opýta: „*Utřel jsi stoly?*“ Muž odpovie: „*Jo.*“ Žena dodá: „*Tak je utři znova.*“ Muž sa pozerá na odchádzajúcu ženu.

V obraze starší muž kývne do okna žene, ktorá mu pošle bozk.

Vo zvuku mužský hlas mimo obraz: „*...je každá rada dobrá.*“

V obraze dvaja muži, z ktorých starší hovorí: „*Ženská, přece ta musí o tebe bojovat, ta musí o tebe usilovat.*“

V obraze: cvičiace ženy v sále, starší muž klope na okno.

Vo zvuku počas prestrihov mužský hlas mimo obraz: „*A skúsený svokor...*“

V obraze dve ženy za stolom, z ktorých staršia hovorí: „*Má mezi nohama kompas, který mu ukazuje směr.*“

V obraze: starší muž sa pri nastupovaní do auta obzrie za mladými ženami, potom kráčajúca žena v červených minišatách (detail na zadok).

Vo zvuku počas prestrihov mužský hlas mimo obraz: „*...radami nešetří.*“

V obraze dvaja muži, z ktorých starší hovorí: „*Taková dobře provedená nevěra...*“

V obraze: žena kráča v červených minišatách s hlbokým výstrihom, muži si ju obzerajú. No ona pozdraví mladšieho muža: „*Ahoj.*“

Vo zvuku starší muž hlas dokončí vetu: „*...zachránila nejen vztah.*“

V obraze: muž v kuchyni pri sporáku, vzbĺkne mu jedlo na panvici. Mladá žena sa začne smiať. Strih: Muž a žena ležia na hojdacej sieti, ich nahé telá prekrýva deka.

Vo zvuku mužský hlas mimo obraz: „*Aj muži vydržia veľa...*“

V obraze: muž prejde okolo obzerajúcej sa ženy, strih na ten istý pár – muž si pritiahne ženu k sebe a začne ju bozkávať.

V obraze dvaja muži prášia vonku koberec, starší hovorí: „*Podívej se na nás. Otroci.*“

V obraze: muž visí na lampe verejného osvetlenia, z okna sa naňho pozerá mladá žena. Muž ide po štvornožky medzi stolmi. Starší muž sa pozerá so svietiacou čelovkou na hlave.

Vo zvuku mužský hlas mimo obraz: „*...len občas potřebují nádej.*“

V obraze: muž v hojdacej sieti sa pozerá na mladú ženu, strih na ženu, ktorá ukazuje mužovi ženské nohavičky. Muž na to povie: „*Alice, neplaš se, já ti to vysvětlím.*“

V obraze: muž uteká po schodoch oproti čašníkovi, strih na ženský zadok v červených minišatách, potom pohľad spredu – muži si obzerajú jej zadok.

Vo zvuku mužský hlas mimo obraz: „*Muži v naději. V pondelok o 20:30 na Pluske.*“

V obraze: titulok MUŽI V NADĚJI, 20:30 PONDELOK

Trvanie upútavky: cca 55 sek.

Popis oznamu o programe ***Muži v naději*** odvysielaný v cca o 15:32:28 (identický oznam aj o cca 15:38:49) s označením JSO **15**:

V obraze titulok **UVIDÍTE**, pod ním žena v červených minišatách vyzývavo prechádza popri biliardovom stole, dvaja muži na ňu pozerajú. Postupne sa pridávajú titulky:

MUŽI V NADĚJI, 20:30, PONDELOK

Vo zvuku mužský hlas mimo obraz: „*Muži v naději. V pondelok o 20:30 na Pluske.*“

Uvedený oznam bol označený totožným grafickým symbolom ako samotný program, takže sa netýka skutkového stavu v súvislosti s možným porušením zákona.

* * *

Podľa § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.: „Na základe klasifikácie programov podľa vekovej vhodnosti sú vysielateľ televíznej programovej služby a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie povinní na ochranu maloletých zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený podľa osobitného predpisu^{28a}) (ďalej len "jednotný systém označovania")."

Podľa § 6 ods. 5 vyhlášky č. 589/2007 Z. z.: „Programy alebo iné zložky televíznej programovej služby klasifikované ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 7 rokov, do 12 rokov, do 15

rokov alebo nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby klasifikované ako vhodné pre vekovú skupinu maloletých do 7 rokov, od 7 rokov, do 12 rokov, od 12 rokov alebo od 15 rokov sa označujú grafickým symbolom jednotného systému označovania po celý čas vysielania týchto programov alebo iných zložiek televíznej programovej služby v pravom alebo ľavom hornom rohu televíznej obrazovky. Upútavka k programu sa označí totožným grafickým symbolom ako samotný program.“

* * *

V rámci posudzovania predmetu tohto správneho konania bolo potrebné vyrovnať sa s kolíziou ústavou zaručených práv a právom chránených záujmov.

Právo slobody prejavu patrí medzi základné politické práva v právnom poriadku každej demokratickej spoločnosti a v právnom poriadku Slovenskej republiky je zakotvené v čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky. Avšak **sloboda prejavu** nie je bez hraníc, t.j. **nemá absolútny charakter**. Ústava SR ustanovuje možnosť obmedzenia slobody prejavu a práva na vyhľadávanie a šírenie informácií ako ochranu pred zneužitím slobody prejavu na zásah do iných ústavou garantovaných práv, cit.:

„Slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.“ (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR)

V prípade vzájomného konfliktu ústavou garantovaných práv Ústavný súd SR (ďalej len „ÚS SR“) vo svojej doterajšej judikatúre už viackrát zdôraznil, že každý konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd (resp. ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách) treba riešiť prostredníctvom zásady ich spravodlivej rovnováhy (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 22/06, m. m. PL. ÚS 6/04, III. ÚS 34/07).

Všetky základné práva a slobody sa chránia len v takej miere a rozsahu, kým uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprimeranému obmedzeniu, či dokonca popretiu iného práva alebo slobody (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 7/96). Pri posúdení kolízie dvoch základných práv je uznávanou teóriou, s ktorou sa vo svojich nálezochoch stotožnil aj ÚS SR (napr. II. ÚS 152/2008, II. ÚS 326/2009, II. ÚS 340/09, IV. ÚS 107/2010, IV. ÚS 302/2010, IV. ÚS 472/2012), teória proporcionality (nazývaná aj trojstupňový test proporcionality).

Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplýva, že **sloboda prejavu je garantovaná len do tej miery, pokiaľ v neprimeranom rozsahu nezasahuje do základných práv a slobôd a právom chránených záujmov iných, prípadne do iných záujmov chránených právnym poriadkom krajiny**. V takých prípadoch je nutné hovoriť o jej obmedzení a výnimkách, kedy je potrebné zasiahnuť do slobody prejavu.

Z citovaného ustanovenia Ústavy SR vyplýva, že slobodu prejavu je možné obmedziť na základe kumulatívneho splnenia troch podmienok. Obmedzenie musí

- vyplývať zo zákona (**požiadavka legality**),
- byť nevyhnutné v demokratickej spoločnosti (**požiadavka proporcionality**)
- a sledovať legitímny cieľ (**požiadavka legitimacy**), ktorý vyplýva z ustanovenia čl. 26 ods. 4 Ústavy SR.

Ústava SR zakotvuje legitímny cieľ obmedzenia slobody prejavu taxatívne, ako ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku a ochranu verejného zdravia, mravnosti. Z uvedeného vyplýva, že obmedzenie slobody prejavu je možné z dôvodu ochrany verejného záujmu, ako aj ochrany individuálnych záujmov.

Požiadavka zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený osobitným predpisom, zakotvená v ustanoveniach § 20 zákona č. 308/2000 Z. z., vychádza z potreby ochrany maloletého diváka pred obsahom, ktorý by mohol mať negatívny vplyv na jeho osobnostný vývin, a teda vychádza z potreby ochrany záujmu chráneného Ústavou SR – **mravnosti**, ktorá môže byť ohrozená obsahom

vysielaného či sprístupňovaného obsahu. Táto požiadavka je jednoznačne zakotvená v právnom poriadku SR. Právo na slobodu prejavu je teda celkom zrejme obmedzené osobitnou ochranou nedospelých osôb, a to na základe zákona, konkrétne ustanovením § 20 zákona č. 308/2000 Z. z. **Podmienka legality a legitimacy obmedzenia slobody prejavu je teda nepochybne naplnená.**

Proporcionalitu obmedzenia slobody prejavu je možné vnímať v dvoch rovinách. Prvou je obmedzenie slobody prejavu zakotvením určitých konkrétnych povinností všeobecne záväzným právnym predpisom, v tomto prípade zakotvením ustanovenia § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. Keďže zákonodarcu využil ústavné splnomocnenie (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR) na zakotvenie tohto obmedzenia formou zákona, je potrebné považovať tento princíp za zachovaný. Rade neprináleží zachovanie proporcionality v tejto rovine skúmať.

Druhou rovinou proporcionality je obmedzenie slobody prejavu uplatnením konkrétnych zákonných ustanovení, v konkrétnom prípade. Aplikácia ustanovenia § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. obmedzujúceho slobodu prejavu je teda v každom konkrétnom prípade otázkou posúdenia, či existujúci skutkový stav možno pod toto ustanovenie subsumovať.

Správne konanie bolo začaté z dôvodu, že účastník konania dňa 21. 3. 2021 v čase o cca 13:53:52 a 15:14:45 hod. odvysielal na programovej službe JOJ PLUS upútavky na program *Muži v naději* vysielaný na programovej službe JOJ PLUS dňa 22. 3. 2021 o cca 20:29 hod., ktoré neoznačil totožným grafickým symbolom ako samotný program, čím mohlo dôjsť k nesprávnemu uplatneniu § 6 ods. 5 druhá veta Jednotného systému označovania. Účastník konania tiež dňa 21. 3. 2021 v časoch o cca 15:32:28 a 15:38:49 hod. odvysielal krátky niekoľkokosekundový oznam o vysielaní programu *Muži v naději*, ktorý však bol označený totožným grafickým symbolom ako samotný program, a teda tento nie je predmetom posúdenia v rámci tohto správneho konania.

V tomto konkrétnom prípade by mala byť sloboda prejavu obmedzená v dôsledku vyvodenia administratívnoprávnej zodpovednosti za porušenie povinnosti vysielateľa (zaviesť a uplatňovať JSO) zakotvenej v ustanovení § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. sledujúc legitímny cieľ ochranu mravnosti. Rada preto pristúpila k posúdeniu, či účastník konania uplatnil JSO v súlade so zákonom.

Vysielateľ je **povinný** podľa § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. na ochranu maloletých **zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania** ustanovený vyhláškou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „jednotný systém označovania“ alebo „JSO“).

Podľa **§ 6 ods. 5 JSO** je účastník konania povinný označovať programy alebo iné zložky televíznej programovej služby grafickým symbolom JSO po celý čas vysielania týchto programov alebo iných zložiek programovej služby.

Upútavka je podľa **§ 1 ods. 6 JSO** zložkou televíznej programovej služby, ktorá je určená na získanie a udržanie pozornosti verejnosti na vlastné vysielanie a programy. Z uvedeného vyplýva, že **upútavka**, ako iná zložka programovej služby, musí byť označená príslušným grafickým symbolom jednotného systému označovania **po celý čas svojho vysielania**. Podľa § 6 ods. 5 JSO sa upútavka označí **totožným grafickým symbolom ako samotný program**.

Z ustanovení **§ 6 ods. 5 JSO a § 1 ods. 6 JSO** vyplýva jednoznačná povinnosť pre účastníka konania označiť upútavku rovnakým grafickým symbolom, ako je označený samotný program, na ktorého vysielanie upozorňuje divákov (ďalej aj ako „samotný program“), a tento grafický symbol musí byť prítomný na televíznej obrazovke po celý čas jej vysielania. Z definície upútavky podľa § 1 ods. 6 JSO vyplýva, že je formou vlastnej propagácie, ale je definovaná užšie. Pre označovanie upútaviek grafickými symbolmi podľa JSO **platia prísnejšie pravidlá** ako pre označovanie zložiek programovej

služby, ktoré napĺňajú iba definíciu vlastnej propagácie alebo ktoré predstavujú oznámenie o vlastnom programe, keďže upútavky sa označujú rovnakým grafickým symbolom ako programy, na ktorých vysielanie upozorňujú, **bez ohľadu na to, či obsahujú klasifikačné kritéria opodstatňujúce označenie upútavky daným grafickým symbolom.**

Opodstatnenosť prísnejších kritérií je možné dôvodiť **primárnym cieľom upútavky**, a tým je **upútať diváka, strhnúť a udržať jeho pozornosť na konkrétny program** (napr. odvysielaním zaujímavých sekvencií filmu) tak, aby si divák naplánoval jeho sledovanie. V rámci upútavky sú preto divákovi sprostredkované informácie o názve programu, presnom čase a dni jeho odvysielania, na základe ktorých je potom divák schopný identifikovať, resp. rozpoznať vybraný program, príp. inú časť vysielania a naplánovať si jeho sledovanie. Práve s uvedenou asociáciou upútavky a propagovaného programu úzko súvisí aj povinnosť vysielateľov podľa § 6 ods. 5 JSO – označiť upútavku totožným grafickým symbolom ako samotný program, **v dôsledku čoho sa divák** (rodič, resp. iná osoba zodpovedná za maloletých) **vie rozhodnúť, či nechá pri sledovaní vybraného programu maloleté dieťa pred televíznou obrazovkou.**

Domnievame sa, že pre predmetné správne konanie je nevyhnutné posúdiť **rozdiel medzi oznámením o vlastnom programe a upútavkou**. Z definície upútavky je zrejmé (a logicky to vyplýva aj z jej názvu), že je spracovaná tak, aby upútala pozornosť divákov (získanie alebo udržanie pozornosti) na vysielanie konkrétneho programu, čo je dosiahnuté napr. odvysielaním zostrihu zaujímavých záberov zo samotného programu alebo odvysielaním informácií súvisiacich so samotným programom vo forme spôsobilej propagovať tento program. Naproti tomu oznámenie o vlastnom programe je zložkou programovej služby, ktorá obsahuje strohé informácie o čase vysielania programu v rámci programovej služby vysielateľa a o jeho názve. Podľa § 37a ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. oznámenie o vlastnom programe nie je vlastnou propagáciou. Z negatívnej definície oznámenia o vlastnom programe obsiahnutej v § 37a ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. vyplýva, že nie je ani upútavkou, nakoľko upútavka je jednou z foriem vlastnej propagácie. Z vyššie uvedeného vyplýva, že komunikát, ktorý obsahuje informácie o názve programu, čase a dni jeho vysielania a zároveň je spracovaný tak, aby získal pozornosť divákov na vysielanie tohto programu, naplní definíciu upútavky, v čoho dôsledku musí byť označený rovnakým grafickým symbolom podľa JSO ako program, na ktorého vysielanie upozorňuje divákov, a tento grafický symbol musí byť prítomný na televíznej obrazovke po celý čas jeho vysielania. Upútavka na program *Muži v naději* obsahovala zábery z programu, na ktorého vysielanie upozorňovali, a tiež informácie o dátume a čase vysielania daného programu.

Je **vo verejnom záujme chrániť maloletého diváka**, ktorý patrí vzhľadom k jeho vyššej senzitivite, menšej schopnosti vytvárania si kritického odstupu od obsahu programu, ako aj nedostatočnej životnej skúsenosti v porovnaní s dospelým divákom k viac ohrozenej skupine prijímateľov.

Práve ochrane maloletých divákov pred sledovaním programov a iných zložiek programovej služby, ktoré by mohli negatívne pôsobiť na ich duševný a mravný vývoj, **napomáha informovanie dospelých divákov o nevhodnosti resp. neprístupnosti vybraného programu už v upútavke na vybraný program**. Preto pri plnení povinnosti vysielateľa v zmysle § 6 ods. 5 JSO (označiť upútavku vždy totožným grafickým symbolom ako samotný program, na ktorý upúta) **je obsah upútavky bezpredmetný**, naopak **podstatná je len jednotnosť označenia upútavky a samotného programu**, na ktorý upúta.

V komunikáte informujúcom o programe *Muži v naději* odvysielanom dňa 21. 3. 2021 boli odvysielané viaceré niekoľkosekundové úryvky z programu, väčšinou prestrihy rôznych scén zobrazujúcich rozličné situácie predovšetkým s hlavnými protagonistami filmu. Počas týchto záberov boli vo zvukovej zložke odvysielané rôzne výroky hlavných aj vedľajších postáv. Na záver pritom zaznelo: „*Muži v naději*. V pondelok o 20:30 na Pluske“ Na obrazovke sa tiež objaví nápis s názvom programu a informáciou o dni a čase odvysielania: „*MUŽI v NADĚJI, 20:30, PONDELOK*“. Ako vyplýva z uvedeného, v komunikáte dostali diváci informáciu o názve programu, o dni a čase vysielania programu, ako aj informáciu, na ktorej programovej službe sa bude daný program vysielat.

Domnievame sa, že vzhľadom na to, že v posudzovanom komunikáte neboli odvysielané len strohé informácie o názve programu a čase jeho vysielania, nie je možné ho kvalifikovať ako oznámenie o vlastnom programe. **Tento komunikát je, podľa nášho názoru, vzhľadom na jeho spracovanie, ktoré smeruje k získaniu pozornosti divákov na vysielanie programu *Muži v naději* dňa 22. 3. 2021 o cca 20:30 hod. na programovej službe JOJ PLUS, nevyhnutné posúdiť ako upútavku.** Predmetná upútavka bola v čase o cca 13:53:52 hod. a 15:14:45 hod. po celý čas jej trvania odvysielaná s grafickým symbolom JSO ako nevhodná pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov. Ako je uvedené vyššie, účastník konania je povinný označiť upútavku rovnakým grafickým symbolom ako samotný program po celý čas vysielania predmetnej upútavky.

Monitorovaním programu *Muži v naději*, ktorého vysielanie bolo predmetnými upútkami propagované, bolo zistené, že tento program bol počas jeho vysielania označený grafickým symbolom JSO ako nevhodný pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov.

Ako je uvedené už vyššie, požiadavka **legality a legitimacy** obmedzenia slobody prejavu je v posudzovanom prípade **nepochybne naplnená**, nakoľko samotná požiadavka zaviesť a uplatňovať ustanovenie § 20 ods. 3 je **zakotvená v zákone č. 308/2000 Z. z.** a vychádza z potreby ochrany záujmu chráneného Ústavou SR - **mravnosti**, ktorý môže byť ohrozený obsahom vysielaného, či sprístupňovaného obsahu. Právo na slobodu prejavu je teda celkom zrejme obmedzené osobitnou ochranou verejného záujmu, a to na základe zákona.

Rovnako z vyššie uvedeného vyplýva, že Rade prináleží skúmať zachovanie proporcionality len v druhej rovine, ktorou je rovina obmedzenia slobody prejavu uplatnením konkrétnych zákonných ustanovení v konkrétnom prípade. Aplikácia ustanovenia § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. obmedzujúceho slobodu prejavu je teda v každom konkrétnom prípade otázkou posúdenia, či existujúci skutkový stav možno pod toto ustanovenie subsumovať.

Účastník konania mal upútavku na program *Muži v naději* označiť **rovnakým grafickým symbolom** JSO ako samotný program **po celý čas vysielania** predmetnej upútavky, čiže ako nevhodnú pre maloletých do 15 rokov.

Na základe vyššie uvedeného sme toho názoru, že účastník konania porušil povinnosť ustanovenú v § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že na programovej službe JOJ PLUS odvysielal dňa 21. 3. 2021 v čase o cca 13:53:52 a 15:14:45 hod. upútavku na program *Muži v naději*, ktorú v oboch prípadoch neoznačil totožným grafickým symbolom ako samotný program vysielaný dňa 22. 3. 2021 o cca 20:29 hod. na programovej službe JOJ PLUS po celý čas vysielania predmetnej upútavky, čím nesprávne uplatnil § 6 ods. 5 Jednotného systému označovania.

* * *

U právnických osôb sa zodpovednosť za správne delikty zakladá zásadne bez ohľadu na zavinenie (objektívna zodpovednosť za správny delikt). Táto zásada platí aj v prípade zákona č. 308/2000 Z. z., ako aj v prípade správneho poriadku, ktoré nevyžadujú pri preukázaní, či došlo k správne deliktu, dokazovať zavinenie alebo dokonca úmyselné konanie. Podstatné je iba to, či k porušeniu zákona objektívne došlo, alebo nie. Tomu, že sa v tomto prípade nielenže nedokazuje zavinenie, ale ani sa nerozlišuje medzi zavinením úmyselným alebo neúmyselným, svedčí aj skutočnosť, že ani jeden z cit. zákonov neobsahuje tzv. liberačné dôvody, ktoré by umožnili zbaviť sa zodpovednosti za správny delikt. Okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu zákona, môžu byť zohľadnené pri ukladaní druhu sankcie, ale nie sú dôvodom na zastavenie správneho konania.

Podľa ustanovenia § 64 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z.: „Sankciu podľa odseku 1 písm. d) rada uloží, ak vysielateľ, prevádzkovateľ retransmisie, poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie alebo právnická osoba alebo fyzická osoba podľa § 2 ods. 3 a 4 aj napriek písomnému upozorneniu rady opakovane porušila povinnosť. Rada uloží pokutu bez predchádzajúceho

upozornenia, ak bola porušená povinnosť uložená v § 19. Rada môže uložiť pokutu aj bez predchádzajúceho upozornenia, ak bola porušená povinnosť uložená v § 16 ods. 2 písm. a) a c), ods. 3 písm. k), § 20 ods. 1 a 4, § 30, ako aj v prípade vysielania bez oprávnenia [§ 2 ods. 1 písm. b)] alebo prevádzkovania retransmisie bez oprávnenia [§ 2 ods. 1 písm. e)].“

Podľa ustanovenia § 64 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.: „*Pokutu rada určí podľa závažnosti veci, spôsobu, trvania a následkov porušenia povinnosti, miery zavinenia a s prihliadnutím na rozsah a dosah vysielania, poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie a retransmisie, získané bezdôvodné obohatenie a sankciu, ktorú už prípadne uložil samoregulačný orgán pre oblasť upravenú týmto zákonom v rámci vlastného samoregulačného systému.*“

Z § 64 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. vyplýva, že Rada pri opakovanom porušení povinnosti ustanovenej v § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. uloží pokutu. Ide o kogentné ustanovenie zákona, ktoré nepripúšťa voľnosť uváženia pri rozhodovaní o druhu sankcie za porušenie tejto povinnosti.

Účastník konania sa dopustil porušenia ustanovenia § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. (§ 20 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z. účinného do dňa 31. 12. 2013) už v minulosti. Prvými sankciami boli:

- Rozhodnutie č. RL/398/2002, ktorým bola účastníkovi konania uložená sankcia – upozornenie na porušenie zákona (*Tajomstvo minulého leta*). Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 2.9. 2002.
- Rozhodnutie č. RL/412/2002, ktorým bola účastníkovi konania uložená sankcia – upozornenie na porušenie zákona (*Listy od vraha*). Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 11. 11. 2002.

Poslednými rozhodnutiami vo veci porušenia § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z.z. boli účastníkovi konania uložené nasledovné sankcie:

Právoplatné v čase spáchania správneho deliktu

- Rozhodnutím č. RP/05/2010, bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške 3.400,- eur (*Trhni si!*). Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 2. 11. 2010.
- Rozhodnutím č. RP/26/2010, bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške 5.000,- eur (*Veľmi nebezpečné známosti*). Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 23. 6. 2011.
- Rozhodnutím č. RP/29/2010 bola účastníkovi konania uložená sankcia - pokuta vo výške 5.000,- eur (*Panenvstvo na obtiaž*). Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 23. 3. 2011.
- Rozhodnutím č. RP/56/2010 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške 7.000,- eur (*Návod na vraždu*). Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 10. 5. 2011.
- Rozhodnutím č. RP/89/2011 bola účastníkovi konania uložená sankcia - pokuta vo výške 5.000,- eur (*Šéfka*). Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 19. 10. 2011.
- Rozhodnutím č. RP/25/2011 bola účastníkovi konania uložená sankcia - pokuta vo výške 700,- eur za odvysielanie upútavok bez ich označenia grafickým symbolom JSO, čím došlo k porušeniu § 6 ods. 5 JSO. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 6. 7. 2012.
- Rozhodnutím č. RP/26/2011 bola účastníkovi konania uložená sankcia - pokuta vo výške 5.000,- eur za odvysielanie programu *NOVINY PLUS-MARTINKA KLEOPATRA Z TURCA* s označením ako program nevhodný pre maloletých do 15 rokov. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 19. 7. 2012.
- Rozhodnutím č. RP/109/2011 bola účastníkovi konania uložená sankcia - pokuta vo výške 2.000,- eur za odvysielanie programu *Dumbo* bez označenia grafickým symbolom JSO. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 15. 3. 2012.
- Rozhodnutiami RP/57/2011, RP/58/2011, RP/59/2011, RP/61/2011, RP/62/2011 a RP/93/2011 boli účastníkovi konania uložené sankcie – pokuty vo výške 700,- eur za porušenie § 20 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z.z. v súvislosti s odvysielaním upútavok uvedených vo výrokoch týchto rozhodnutí bez toho, aby ich označil grafickým symbolom podľa Jednotného systému označovania po celý čas ich vysielania, resp. bez toho, aby ich označil grafickým symbolom podľa Jednotného

systému označovania, čím došlo k porušeniu § 6 ods. 5 JSO. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 6. 6. 2012.

- Rozhodnutím č. RP/17/2011, bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške 10.000,- eur za odvysielanie programu *Trhni si!* s označením ako program nevhodný pre maloletých do 15 rokov. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 22. 6. 2012.
- Rozhodnutím č. RP/84/2011 bola účastníkovi konania uložená sankcia - pokuta vo výške 3.300,- eur za odvysielanie programu *Chilli, sex a samba* s označením ako program nevhodný pre maloletých do 12 rokov. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 9. 5. 2012.
- Rozhodnutím č. RP/03/2012 bola účastníkovi konania uložená sankcia - pokuta vo výške 3.400,- eur za odvysielanie programu *Trhni si!* s označením ako program nevhodný pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 22. 3. 2012.
- Rozhodnutím RP/08/2012 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške 10.000,- eur za odvysielanie programu *Návod na vraždu* s označením ako program nevhodný pre maloletých do 15 rokov. Touto sankciou Rada účastníka konania sankcionovala nielen za porušenie § 20 ods. 4, ale aj za porušenie § 35 ods. 3. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 21. 6. 2013.
- Rozhodnutím č. RP/026/2012 bola účastníkovi konania uložená sankcia - pokuta vo výške 1.000,- eur za odvysielanie programovej ponuky bez jej označenia podľa JSO a za odvysielanie upútavky na program klasifikovaný ako nevhodný a neprístupný pre maloletých do 18 rokov pred 22:00 hod, čím došlo k porušeniu § 4 ods. 1 a § 5 ods. 1 JSO. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 21. 9. 2012.
- Rozhodnutím č. RP/031/2012 bola účastníkovi konania uložená úhrnná pokuta vo výške 4.000,- eur za porušenie § 20 ods. 4 a § 39a ods. 2 za odvysielanie programu *Farmár hľadá ženu* s označením ako program nevhodný pre maloletých do 15 rokov. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 7. 8. 2012.
- Rozhodnutím RP/065/2012 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške 1. 500 eur za odvysielanie programu *Hotel Paradise* s označením ako program nevhodný pre maloletých do 15 rokov. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 13. 12. 2013.
- Rozhodnutím RP/023/2013 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **1. 500** eur za odvysielanie programu *Farmár hľadá ženu* s označením ako program nevhodný pre maloletých do 15 rokov. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 27.5.2014.
- Rozhodnutím RP/029/2013 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **3. 500** eur za nesprávne uplatnenie § 6 ods. 5 a a § 5 ods. 1 JSO a za porušenie § 35 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s odvysielaním program *Princ z Perzie: Piesky času*. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.2.2015.
- Rozhodnutím RP/031/2013 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške 2. 000 eur za nesprávne uplatnenie § 6 ods. 5, § 4 ods. 1 a § 5 ods. 1 JSO. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 10.10.2014.
- Rozhodnutím RP/060/2013 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške 3. 000 eur za odvysielanie upútaviek na programy klasifikované ako nevhodné a neprístupné pre maloletých do 18 rokov pred 22:00 hod a za odvysielanie informácie o svojej programovej ponuke prostredníctvom oznámení o vlastnom programe vo forme textových informácií bez uvedenia príslušného grafického symbolu Jednotného systému označovania k programom nevhodným a neprístupným maloletým, čím došlo k porušeniu § 4 ods. 1 a § 5 ods. 1 JSO. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.11.2014.
- Rozhodnutím RP/041/2013 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **700 eur** za nesprávne uplatnenie § 6 ods. 5 JSO. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.12.2014.
- Rozhodnutím RP/045/2013 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **1. 000 eur** za odvysielanie upútavky na program klasifikovaný ako nevhodný a neprístupný pre maloletých do 18 rokov pred 22:00 hod, čím došlo k porušeniu § 4 ods. 1 JSO. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.4.2015.
- Rozhodnutím RP/049/2013 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **1. 000 eur** za odvysielanie upútavky na program klasifikovaný ako nevhodný a neprístupný pre

maloletých do 18 rokov pred 22:00 hod, čím došlo k porušeniu § 4 ods. 1 JSO. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.9.2014.

- Rozhodnutím RP/052/2013 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **2. 000 eur** za odvysielanie upútaviek na programy, ktoré neoznačil totožným grafickým symbolom ako samotné programy a za odvysielanie informácie o svojej programovej ponuke prostredníctvom oznámení o vlastnom programe vo forme textových informácií, pričom k univerzálnym programom – *Fantastické torty* a programom nevhodným pre maloletých do 12 rokov – *Kde bolo, tam bolo* neuviedol príslušný grafický symbol Jednotného systému označovania, čím došlo k porušeniu § 6 ods. 5 a § 5 ods. 1 JSO. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 5.2.2015.
- Rozhodnutím RP/053/2013 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **1. 500 eur** za odvysielanie programu *Súdna sieň – Extrémne prípady* s nesprávnym grafickým symbolom JSO. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 2.6.2014.
- Rozhodnutím RP/063/2013 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **6. 000 eur** za odvysielanie programu *Hotel Paradise* s označením ako program nevhodný pre maloletých do 15 rokov. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 27.4.2015.
- Rozhodnutím RP/069/2013 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **5. 000 eur** za odvysielanie upútaviek na programy klasifikované ako nevhodné a neprístupné pre maloletých do 18 rokov pred 22:00 hod, za odvysielanie upútaviek na programy klasifikované ako nevhodné pre maloletých do 15 rokov pred 20:00 hod, za odvysielanie informácie o svojej programovej ponuke prostredníctvom oznámení o vlastnom programe vo forme textových informácií bez uvedenia príslušného grafického symbolu Jednotného systému označovania k programom nevhodným a neprístupným maloletým a za odvysielanie upútaviek na programy, ktoré neoznačil totožným grafickým symbolom ako samotné programy, čím došlo k porušeniu § 4 ods. 1 a 2, § 5 ods. 1 a § 6 ods. 5 JSO. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 27.4.2015.
- Rozhodnutím RP/093/2013 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **700 eur** za odvysielanie v rámci programu *Noviny* príspevok informujúci o obsahu programu *Šport*, ktorý obsahoval aj obrazové informácie zachytávajúce surovú čelnú zrážku dvoch koní na dostihoch v Nemecku, teda napĺňajúce kritérium „reálne násilie s jeho následkami“, pred ktorý nezaradil slovné upozornenie „Nasledujúce zábery nie sú vhodné pre maloletých divákov“, čím došlo k nesprávnemu uplatneniu § 6 ods. 6 Jednotného systému označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.2.2015.
- Rozhodnutím RP/094/2013 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **2. 500 eur** za odvysielanie programu *Slnko, seno, slanina*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých do 12 rokov, hoci tento obsahoval vyjadrenia napĺňajúce hodnotiace kritérium „obscénne a vulgárne vyjadrovanie“, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia ako aj vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo daného programu podmieňujú klasifikáciu a označenie daného programu ako nevhodného a neprístupného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím došlo k nesprávnemu uplatneniu Jednotného systému označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.4.2016.
- Rozhodnutím RP/095/2013 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **10. 000 eur** za I. v premiére a v repríze odvysielal program *Slnko, seno, slanina*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých do 12 rokov, hoci tento obsahoval hodnotiace kritérium „zobrazenie šikanovania“, podmieňujúce klasifikáciu a označenie programu ako nevhodného a neprístupného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím došlo k nesprávnemu uplatneniu Jednotného systému označovania, za II. odvysielal reklamné šoty v celkovom časovom rozsahu 12 minút a 3 sekundy, teda o 3 sekundy dlhšom ako povolených 12 minút. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.2.2015.
- Rozhodnutím RP/008/2014 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **8. 000 eur** za to, že I. porušil povinnosť ustanovenú v § 20 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 15. 7. 2013 o cca 20:31 hod. a 13. 8. 2013 o cca 22:40 hod. odvysielal v rámci programovej služby JOJ programy *Slnko, seno, slanina*, ktoré označil ako nevhodné pre maloletých divákov do 12, hoci tieto obsahovali hodnotiace kritérium „obscénne vyjadrovanie“, podmieňujúce klasifikáciu

a označenie programov ako nevhodných a neprístupných pre maloletých divákov do 18 rokov, čím došlo k nesprávnemu uplatneniu Jednotného systému označovania, II. porušil povinnosť ustanovenú v § 36 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. a III. porušil povinnosť ustanovenú v § 34 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 21. 3. 2014.

- Rozhodnutím RP/017/2014 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **2. 500 eur** za to, že dňa 4. 8. 2013 v čase o cca 17:01 hod odvysielal v rámci programovej služby JOJ program *Slnko, seno, slanina*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval vyjadrenia, ktoré naplnili hodnotiace kritériá „obscénne vyjadrovanie a vulgárne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov“ a „expresívne vyjadrovanie“, t.j. klasifikačné kritériá opodstatňujúce označenie programu ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 21.5.2014.
- Rozhodnutím RP/051/2014 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **5.000 eur** za to, že dňa 19. 2. 2014 v čase cca o 12:33 hod odvysielal na televíznej programovej službe WAU program *Plastický chirurg z Beverly Hills*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá „zobrazenie erotických pomôcok alebo erotických scén, ktoré sú vyrobené výlučne na prezentáciu erotiky a erotických tém“, a ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 8.8.2016.
- Rozhodnutím RP/053/2014 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **5. 000 eur** za to, že dňa 2. 1. 2014 v čase o cca 15:07 hod odvysielal na doplnkovej obsahovej službe (teletexte) programovej služby JOJ na strane 801D komunikát (inzerát) v znení: „*Moja pička sa celá chveje od vzrušenia a čaká, kedy ho už poriadne zapichneš a zaplníš ju horúcim semenom. Ak si nadržaný nečakaj, zavolaj!*“, ktorý nebol označený žiadnym symbolom Jednotného systému označovania, hoci tento obsahoval vyjadrenia naplňajúce hodnotiace kritérium *obscénne a vulgárne vyjadrovanie*, podmieňujúce klasifikáciu a označenie daného programu ako nevhodného a neprístupného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím došlo k nesprávnemu uplatneniu Jednotného systému označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.11.2016.
- Rozhodnutím RP/054/2014 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **2. 500 eur** za to, že dňa 2. 12. 2013 v čase cca od 9:10 hod odvysielal v rámci programovej služby JOJ program *Extrémne prípady*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých do 12 rokov, hoci tento obsahoval vyjadrenia naplňajúce hodnotiace kritérium *expresívne vyjadrovanie a vulgárne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na jeho kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu spracovania alebo zobrazenia ako aj vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo daného programu podmieňujú klasifikáciu a označenie daného programu ako nevhodného a neprístupného pre maloletých divákov do 15 rokov*, čím došlo k nesprávnemu uplatneniu Jednotného systému označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 25.10.2014.
- Rozhodnutím RP/056/2014 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **5. 000 eur** za to, že dňa 19. 3. 2014 o cca 19:52 hod. odvysielal v rámci televíznej programovej služby JOJ v programe *Šport* príspevok s názvom *Najrýchlejšie K. O. na svete!*, zobrazujúci náhly likvidačný kop do hlavy v rámci kick-boxového zápasu, pred ktorý nezaradil slovné upozornenie „Nasledujúce zábery nie sú vhodné pre maloletých divákov“, čím došlo k nesprávnemu uplatneniu Jednotného systému označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 21.5.2015.
- Rozhodnutím RP/059/2014 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **3. 000 eur** za to, že dňa 28. 3. 2014 v čase o cca 20:30 hod odvysielal na televíznej programovej službe JOJ PLUS program *Tombstone – Mesto zločinu*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá „detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov“, „vulgárne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu spracovania alebo zobrazenia a

vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov“, t.j. klasifikačné kritéria ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania opodstatňujú klasifikáciu programu ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.3.2016.

- Rozhodnutím RP/060/2014 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **2.000 eur** za to, že na programovej službe JOJ PLUS odvysielal dňa 12. 6. 2014 o cca 20:07 hod upútavku na program *C.S.I.: Kriminálka New York*, ktorú neoznačil totožným grafickým symbolom ako samotný program vysielaný dňa 12. 6. 2014 o cca 21:45 hod., čím nesprávne uplatnil § 6 ods. 5 druhá veta Jednotného systému označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 8.8.2016.
- Rozhodnutím RP/069/2014 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **663 eur** za to, že dňa 11. 5. 2014 v čase od cca 14:52 hod. odvysielal v rámci televíznej programovej služby JOJ PLUS program *Srdečný pozdrav ze zeme koule*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 7 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá „vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov“, „zobrazenie milostných scén bez zobrazenia nahoty, ktoré sú súčasťou dejovej línie“, „expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na jeho kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu jeho spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov“, a ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 12 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 7 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 6.4.2016.
- Rozhodnutím RP/65/2015 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **700 eur** za to, že dňa 20. 3. 2015 v čase o cca 9:15 hod. odvysielal v rámci programovej služby WAU program *Najlepší dom vyhráva - USA* bez označenia piktogramom Jednotného systému označovania, ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá „predmety vyvolávajúce strach“ a „zobrazenie prostredia v tmavých a pochmúrnych farbách“, ktoré podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 7 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako univerzálneho programu nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 25.5.2016.
- Rozhodnutím RP/7/2015 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **8.000 eur** za to, že dňa 16. 10. 2014 v čase o cca 12:54 hod. odvysielal v rámci televíznej programovej služby JOJ program *Aféry*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá „expresívne vyjadrovanie, vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie, scény spojené so sexuálnymi deviáciami“, a ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 27. 7. 2015.
- Rozhodnutím RP/13/2015 bola účastníkovi konania uložená súhrnná sankcia – pokuta vo výške **6.000 eur** za to, že na programovej službe JOJ odvysielal dňa 19. 9. 2014
 - o cca 20:54:23 hod., 21:30:56 hod., 21:52:55 hod., 22:44:16 hod., 22:50:40 hod., 23:33:18 hod. a 23:54:23 hod. upútavku na program *Útek zo Sibíri*, ktoré neoznačil totožným grafickým symbolom ako samotný program vysielaný dňa 20. 9. 2014 o cca 20:31 hod. na programovej službe JOJ,
 - o cca 21:30:26 hod. a 22:57:51 hod. upútavku na program *Výkupné*, ktorú neoznačil totožným grafickým symbolom ako samotný program vysielaný dňa 21. 9. 2014 o cca 22:42 hod. na programovej službe JOJ,

čím nesprávne uplatnil § 6 ods. 5 druhá veta Jednotného systému označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 5. 5. 2017.

- Rozhodnutím RP/21/2015 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **5.000 eur** za to, že I. porušil **§ 20 ods. 3** zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 23. 11. 2014 v čase o cca 12:02 hod v rámci programovej služby JOJ odvysielal program *Ťažko zamilovaný*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 7 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium „zobrazenie nahoty, ktoré nie je bežné v rodinnom prostredí a na verejnosti a ktoré by mohlo vyprovokovať záujem o sexuálne vzťahy a predčasné prebudenie sexuálnych pudov maloletých detí“, „expresívne vyjadrovanie“, „vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov“, ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 7 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania a za to, že II. porušil **§ 35 ods. 3** zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s tým, že program *Ťažko zamilovaný* odvysielaný na televíznej programovej službe JOJ dňa 23. 11. 2014 o cca 12:02:41 hod v trvaní cca 148 minút a 15 sekúnd (vrátane reklamných prerušení) prerušil zaradením reklamy päťkrát. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 27. 4. 2017.
- Rozhodnutím RP/30/2015 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **4.000 eur** za to, že dňa 20. 11. 2014 v čase o cca 14:02 hod v rámci programovej služby JOJ odvysielal program *Extrémne prípady*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium „**obscénne vyjadrovanie**“ podmieňujúce jeho klasifikáciu ako nevhodného a neprístupného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 3. 4. 2017.
- Rozhodnutím RP/44/2015 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **3.000 eur** za to, že dňa 4. 1. 2015 v čase cca od 20:26 hod odvysielal v rámci programovej služby JOJ program *21 Jump Street*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 15 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá „vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie“, „sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného správania, ktoré sú prezentované ako forma zábavy“, ktoré podľa § 1 ods. 1 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného a neprístupného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 18. 5. 2017.
- Rozhodnutím RP/51/2015 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **2. 000 eur** za to, že dňa 15. 2. 2015 v čase o cca 17:25 hod v rámci programovej služby WAU odvysielal program *Milenec vdovy*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá podľa ustanovenia § 1 ods. 1 písm. b) „obscénne vyjadrovanie“, podľa ustanovenia § 1 ods. 2 písm. c) „sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie“ a podľa ustanovenia § 1 ods. 2 písm. f) expresívne vyjadrovanie, ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 29. 12. 2016.
- Rozhodnutím RP/53/2015 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **663 eur** za to, že dňa 13.3.2015 v čase o cca 20:35 hod v rámci programovej služby JOJ odvysielal program *Kandidát*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 15 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium „vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie“, a ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného a neprístupného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov nesprávne

uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 14. 12. 2016.

- Rozhodnutím RP/62/2015 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **3. 000 eur** za to, že dňa 27. 5. 2015 v čase o cca 09:53 hod. v rámci programovej služby JOJ odvysielal program *Keby bolo keby 2*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá podľa ustanovenia § 1 ods. 1 písm. b) „vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie“, podľa ustanovenia § 1 ods. 2 písm. f) „expresívne vyjadrovanie“ a podľa § 1 ods. 2 písm. g) „vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov“, ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 24. 5. 2017.
- Rozhodnutím RP/65/2015 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **700 eur** za to, že dňa 20. 3. 2015 v čase o cca 9:15 hod. odvysielal v rámci programovej služby WAU program *Najlepší dom vyhráva - USA* bez označenia piktogramom Jednotného systému označovania, ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá „predmety vyvolávajúce strach“ a „zobrazenie prostredia v tmavých a pochmúrnych farbách“, ktoré podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 7 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako univerzálneho programu nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 25. 5. 2016.
- Rozhodnutím RP/28/2016 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **3.000 eur** za to, že dňa 22.1.2016 v čase o cca 19:45 hod odvysielal na televíznej programovej službe JOJ PLUS program *Profesionáli*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá „zobrazenie erotických pomôcok“ a „obscénne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov“, a ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 5. 8. 2016.
- Rozhodnutím RP/29/2016 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **3.000 €**, za to, že dňa 5. 12. 2015 v čase o cca 16:47 hod a dňa 6. 12. 2015 o cca 10:01 hod odvysielal v rámci televíznej programovej služby JOJ PLUS program *Peklo v Ríme*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá:
 - 1.) „zobrazenie násillia na živých bytostiach, najmä zobrazenie krutého ubližovania alebo krutej násilnej smrti človeka bez pocitov ľútosti“, ktoré podľa § 1 ods. 1 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 18 rokov,
 - 2.) „detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov“, ktoré podľa § 1 ods. 2 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 5. 8. 2016.
- Rozhodnutím RP/15/2017 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **2.000 €**, za to, že dňa 5. 9. 2016 v čase o cca 19:32 hod. v rámci programovej služby JOJ PLUS odvysielal program *Profesionáli*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá podľa ustanovenia JSO
 - § 1 ods. 1 písm. b) vulgárne vyjadrovanie,
 - § 1 ods. 2 písm. f) expresívne vyjadrovanie,
 - § 1 ods. 2 písm. g) vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom

na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov,

ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 28. 3. 2017.

- Rozhodnutím RP/18/2017 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **5.000 €**, za to, že dňa 28. 9. 2016 v čase o cca 20:39 hod v rámci programovej služby JOJ odvysielal program *Za sklom*, ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium *vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie* a kritérium *zobrazenie erotických pomôcok*, ktoré podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím účastník konania jeho vysielaním bez označenia piktogramom Jednotného systému označovania v čase od cca 21:25:21 do 21:25:26, od cca 21:25:50 do 21:25:55, od cca 21:26:46 do 21:26:51, jeho označením od cca 20:39:23 (začiatok programu) do 21:25:21, od cca 21:25:40 do 21:25:50, od cca 21:25:55 do 21:26:46 ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov a jeho označením od cca 21:25:26 do 21:25:40, od cca 21:26:51 do 22:08:32 (záver programu) ako nevhodný pre maloletých divákov do 15 rokov, nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 27. 4. 2017.

- Rozhodnutím RP/22/2017 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **14.000 €**, za to, že:

a. dňa 22.11.2016 v čase o cca 5:58 hod. odvysielal v rámci televíznej programovej služby WAU program *Aféry*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá *„expresívne vyjadrovanie, vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie, scény spojené so sexuálnymi deviáciami“*, a ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania.

b. dňa 22.11.2016 v čase o cca 10:00:53 hod. odvysielal v rámci televíznej programovej služby JOJ program *Aféry*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá *„expresívne vyjadrovanie, vulgárne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov, obscénne vyjadrovanie, sexuálne scény“*, a ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania,

c. dňa 5.12.2016 v čase o cca 9:50 hod. odvysielal v rámci televíznej programovej služby JOJ program *Aféry*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá *„expresívne vyjadrovanie, vulgárne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov, vulgárne vyjadrovanie, scény spojené so sexuálnymi deviáciami“*,

a ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania.

Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 9. 5. 2017.

- Rozhodnutím RP/28/2017 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **4.000 €**, za to, že dňa 21. 11. 2016 v čase cca o 18:11:39 hod odvysielal na televíznej programovej službe JOJ PLUS program *C.S.I.: Kriminálka New York*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium ***zobrazenie násillia na živých bytostiach, najmä zobrazenie krutého ubližovania alebo krutej násillnej smrti človeka bez pocitov lítosti***, ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho

klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 19. 7. 2017.

- Rozhodnutím RP/31/2017 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **10. 000 €**, za to, že dňa 19.1.2017 v čase cca o 10:31 hod odvysielal na televíznej programovej službe JOJ program *Dedičstvo*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa

- ustanovenia § 1 ods. 1 písm. b) vulgárne vyjadrovanie,
- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. c) sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie,
- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. f) expresívne vyjadrovanie,
- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. g) obscénne vyjadrovanie ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov, ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 21. 7. 2017,

- Rozhodnutím RP/33/2017 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **7. 000 €**, za to, že dňa 3.3.2017 v čase cca o 9:40:03 hod odvysielal na televíznej programovej službe JOJ program *Ako som prežil*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa

- ustanovenia § 1 ods. 1 písm. a) *zobrazenie násilia na živých bytostiach, najmä zobrazenie krutého ubližovania bez pocitov ľútosti, zobrazenie týraných osôb alebo zobrazenie prejavov osôb a skupín s patologickými normami správania,*

- ustanovenia § 1 ods. 1 písm. b) *vulgárne vyjadrovanie,*

- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. d) *zobrazenie a prezentovanie alkoholizmu, v ktorom sa spôsobom spracovania alkoholizmus zľahčuje,*

- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. f) *slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie,* ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 27. 10. 2017.

- Rozhodnutím RP/37/2017 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **3. 000 €**, za to, že dňa 7. 6. 2015 v čase o cca 18:56 hod. v rámci televíznej programovej služby WAU odvysielal program *Šokujúca zmena*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium „*zobrazenie krvi a telesných znetvorení, ktoré nie sú svojou povahou bežné*“, ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňuje jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 18. 12. 2017.

- Rozhodnutím RP/4/2018 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **20. 000 €**, za to, že

1.) dňa 28.7.2017 v čase cca o 7:22 hod odvysielal na televíznej programovej službe JOJ program *Aféry*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá podľa

- ustanovenia § 1 ods. 1 písm. b) *vulgárne vyjadrovanie,*

- ustanovenia § 1 ods. 1 písm. f) *sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného správania, ktoré sú prezentované ako forma zábavy, scény spojené s prejavmi sexuálneho násilia alebo sexuálnymi deviáciami,*

- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. f) *slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie,*

ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania,

2.) dňa 3. 8. 2017 v čase o cca 7:35 hod. odvysielal v rámci televíznej programovej služby JOJ program *Aféry*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá podľa

- ustanovenia § 1 ods. 1 písm. b) *vulgárne vyjadrovanie*,
- ustanovenia § 1 ods. 1 písm. f) *sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného správania, ktoré sú prezentované ako forma zábavy, scény spojené s prejavmi sexuálneho násillia alebo sexuálnymi deviáciami*,

- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. g) *vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov*,

ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 7.3.2018.

- Rozhodnutím RP/5/2018 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **1. 500 €**, za to, že v rámci televíznej programovej služby JOJ odvysielal dňa 27.8.2017 v čase o cca 8:00 hod. program *Rio*, ktorý klasifikoval ako vhodný pre všetky vekové skupiny maloletých, ktorý naplnil hodnotiace kritériá podľa

- ustanovenia § 1 ods. 4 písm. b) JSO *zobrazenie prostredia v tmavých a pochmúrnych farbách alebo scény s príliš hlučnou hudbou alebo náhlymi zvukovými zmenami*,

- ustanovenia § 1 ods. 4 písm. c) JSO *vynútené násillie voči bezmocným, najmä voči deťom alebo zvieratám*,

- ustanovenia § 1 ods. 3 písm. k) JSO *slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov*,

- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. f) *slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie*,

ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania opodstatňujú klasifikáciu programu ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 7 rokov, čím účastník konania odvysielaním programu bez označenia piktogramom vekovej vhodnosti nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.3.2018;

- Rozhodnutím RP/11/2018 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **1. 000 €**, za to, že na programovej službe JOJ odvysielal dňa 30.9.2017 o cca 15:17 hod. upútavku na program *Take me out*, pričom nezabezpečil jej označenie rovnakým grafickým symbolom vekovej vhodnosti po celý čas jej trvania, čím nesprávne uplatnil § 6 ods. 5 druhá veta vyhlášky Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 589/2007 Z. z. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.4.2018.

- Rozhodnutím RP/15/2018 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **8. 000 €**, za to, že v rámci televíznej programovej služby JOJ odvysielal dňa 5.11.2017 v čase o cca 20:38 hod. program *Päťdesiat odtieňov sivej*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 15 rokov, ktorý naplnil hodnotiace kritériá podľa ustanovenia

- § 1 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 589/2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *obscénne vyjadrovanie*,

- § 1 ods. 1 písm. e) JSO *zobrazenie erotických pomôcok*,

- § 1 ods. 1 písm. f) JSO *scény spojené s prejavmi sexuálneho násillia alebo sexuálnymi deviáciami*,

ktoré opodstatňujú klasifikáciu programu ako nevhodného a neprístupného pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov nesprávne uplatnil JSO. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 4.6.2018.

- Rozhodnutím RP/21/2018 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta **7 000 eur**, za to, že dňa 18. 12. 2017 o cca 20:32 hod. a dňa 7. 1. 2018 v čase o cca 14:30 hod v rámci televíznej programovej služby JOJ a JOJ PLUS odvysielal program *Smrtonosná pasca 4.0*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium,

ktoré s prihladením na § 1 ods. 5 JSO podmieňuje jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 2. 8. 2018.

- Rozhodnutím RP/29/2018 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta **8 000 eur**, za to, že 1.) dňa 28. 2. 2018 v čase o cca 13:37 hod. odvysielal na televíznej programovej službe JOJ program *Policaĵi v akcii*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa

- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. f) vyhlášky č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *slovná agresivita, expresívne vyjadrovanie*,

- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. g) JSO *vulgárne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov*,

ktoré s prihladením na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil JSO,

2.) dňa 28. 2. 2018 v čase o cca 14:39 hod. odvysielal na televíznej programovej službe JOJ program *Policaĵi v akcii*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa

- ustanovenia § 1 ods. 1 písm. b) JSO *vulgárne vyjadrovanie*,

- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. f) JSO *slovná agresivita*,

- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. g) JSO *vulgárne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov*,

ktoré s prihladením na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil JSO. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.10. 2018

- Rozhodnutím RP/35/2018 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta **8 000 eur**, za to, že dňa 16. 4. 2018 v čase o cca 10:34 hod. odvysielal na televíznej programovej službe JOJ program *Rodinné záležitosti*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa

- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. d) vyhlášky č. 589/2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *zobrazenie alebo prezentovanie formy závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku, v ktorom sa spôsobom spracovania niektorá forma závislosti alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku schvaľuje, zľahčuje alebo sa vyzdvihuje do popredia*,

- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. f) JSO *slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie*,

- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. g) JSO *vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov*,

- ustanovenia § 1 ods. 1 písm. b) JSO *vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá*,

ktoré s prihladením na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 3. 12. 2018.

- Rozhodnutím RP/5/2019 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta **8 000 eur**, za to, že v rámci televíznej programovej služby JOJ PLUS odvysielal dňa 8.9.2018 v čase o cca 20:12 hod. program *Mafstory*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 15 rokov, ktorý naplnil hodnotiace kritérium podľa ustanovenia § 1 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 589/2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *vulgárne vyjadrovanie*, ktoré podmieňuje jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov nesprávne uplatnil JSO. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 19. 2. 2019.

- Rozhodnutím RP/11/2019 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta **8 000 eur**, za to, že v rámci televíznej programovej služby JOJ PLUS odvysielal dňa 29.9.2018 v čase o cca 20:14 hod. program *Mafstory*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 15 rokov, ktorý naplnil hodnotiace kritérium podľa ustanovenia § 1 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 589/2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *vulgárne vyjadrovanie*, ktoré podmieňuje jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov nesprávne uplatnil JSO. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 12. 4. 2019.

-Rozhodnutím č. RP/16/2019 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta 16 000 eur za to, že v rámci televíznej programovej služby JOJ odvysielal dňa 2. 1. 2019 v čase o cca 14:52 hod. program *Niečo na tej Mary je*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, ktorý naplnil hodnotiace kritériá podľa ustanovenia

- § 1 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 589/2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *vulgárne vyjadrovanie*, *obscénne vyjadrovanie*,

- § 1 ods. 2 písm. f) JSO *expresívne vyjadrovanie*,

- § 1 ods. 2 písm. g) JSO *vulgárne vyjadrovanie*, *obscénne vyjadrovanie*, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov, ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 29. 5. 2019.

- Rozhodnutím č. RP/32/2019 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **8 000 eur** za to, že v rámci televíznej programovej služby JOJ odvysielal dňa 5. 3. 2019 v čase o cca 9:10 hod. program *Súdna sieň*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, ktorý naplnil hodnotiace kritériá podľa ustanovenia

- § 1 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 589/2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *vulgárne vyjadrovanie*,

- § 1 ods. 2 písm. f) JSO *slovnú agresivitu*, *expresívne vyjadrovanie* ,

- § 1 ods. 2 písm. g) JSO *vulgárne vyjadrovanie*, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov,

ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil JSO. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 2. 12. 2019.

- Rozhodnutím č. RP/36/2019 zo dňa 4. 12. 2019 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **3 500 eur** za to, že dňa 17. 5. 2019 v čase o cca 08:52 hod. v rámci programovej služby JOJ PLUS odvysielal program *Profesionáli*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa ustanovenia

- § 1 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 589/2007 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *vulgárne vyjadrovanie*,

- § 1 ods. 2 písm. f) JSO *expresívne vyjadrovanie*,

- § 1 ods. 2 písm. g) JSO *vulgárne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov*,

ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil JSO. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 13. 1. 2020.

- Rozhodnutím č. RP/38/2019 zo dňa 18. 12. 2019 bola účastníkovi konania uložená sankcia- pokuta vo výške **6 000 eur** za to, že v rámci televíznej programovej služby JOJ dňa 15. 6. 2019 v čase o cca 14:31 hod. a v rámci televíznej programovej služby JOJ PLUS dňa 16. 6. 2019 v čase o cca 20:10 hod. odvysielal program *Tučné babenky*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, ktorý naplnil hodnotiace kritériá podľa ustanovenia

- § 1 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 589/2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *vulgárne vyjadrovanie a obscénne vyjadrovanie*,

- § 1 ods. 2 písm. f) JSO *slovnú agresivitu a expresívne vyjadrovanie*,

- § 1 ods. 2 písm. g) JSO *vulgárne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov*, ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil JSO. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 21. 1. 2020.

- Rozhodnutím č. RP/1/2020 zo dňa 15. 1. 2020 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **4 000 eur** za to, že dňa 12. 6. 2019 v čase o cca 21:00 hod. v rámci programovej služby WAU odvysielal program *C.S.I.: Kriminálka Las Vegas*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa ustanovenia

- § 1 ods. 2 písm. a) vyhlášky č. 589/2007 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov*,

- § 1 ods. 2 písm. f) JSO *slovnú agresivitu a expresívne vyjadrovanie*,

- § 1 ods. 2 písm. g) JSO *vulgárne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov*,

ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil JSO. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 11. 2. 2020.

-Rozhodnutím č. RP/3/2020 zo dňa 15. 1. 2020 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **16 000 eur**, okrem iného (§ 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z.z.) i za to, že na televíznej programovej službe JOJ odvysielal dňa 9. 6. 2019 v čase cca o 20:39 hod a taktiež dňa 11. 6. 2019 v čase cca o 21:45 hod. program *Zabijaci*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 15 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa:

- § 1 ods. 1 písm a) vyhlášky č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimedialných diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *zobrazenie násilia na živých bytostiach, najmä zobrazenie krutého ubližovania alebo krutej násilnej smrti človeka bez pocitov ľútosti,*
- § 1 ods. 1 písm. f) JSO *sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného správania, ktoré sú prezentované ako forma zábavy, scény spojené s prejavmi sexuálneho násilia alebo sexuálnymi deviáciami,*

ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov nesprávne uplatnil JSO. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 4. 3. 2020.

- Rozhodnutím č. RP/5/2020 zo dňa 29. 1. 2020 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **6 000 eur** za to, že dňa 18. 6. 2019 v čase o cca 13:10 hod. v rámci programovej služby JOJ odvysielal program *Rodinné záležitosti*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa ustanovenia

- § 1 ods. 2 písm. f) vyhlášky č. 589/2007 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimedialných diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *expresívne vyjadrovanie,*

- § 1 ods. 2 písm. g) JSO *vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov,* ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil JSO. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 18. 2. 2020.

-Rozhodnutím č. RP/8/2020 zo dňa 12. 2. 2020 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **24 000 eur** za to, že v rámci televíznej programovej služby JOJ PLUS odvysielal dňa 29. 6. 2019 v čase o cca 20:10 hod. program *Niečo na tej Mary je*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, ktorý naplnil hodnotiace kritériá podľa ustanovenia

- § 1 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 589/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimedialných diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie,*

- § 1 ods. 2 písm. f) JSO *expresívne vyjadrovanie,*

- § 1 ods. 2 písm. g) JSO *vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov,* ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil JSO. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 3. 3. 2020.

-Rozhodnutím č. RP/11/2020 zo dňa 26. 2. 2020 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **7 000 eur** za to, že v rámci televíznej programovej služby JOJ odvysielal dňa 3.7.2019 v čase o cca 20:56 hod. program *Smrtonosná pasca: Opäť v akcii*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, ktorý naplnil hodnotiace kritériá podľa ustanovenia

- § 1 ods. 2 písm. a) vyhlášky č. 589/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov*,

- § 1 ods. 2 písm. f) JSO *expresívne vyjadrovanie, ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov*, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil JSO. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 15. 4. 2020.

Rozhodnutím č. RP/17/2020 zo dňa 8. 4. 2020 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **663 eur** za to, že dňa 13. 8. 2019 v čase o cca 20:38 hod. odvysielal v rámci programovej služby JOJ program 9-1-1, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa ustanovenia

- § 1 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 589/2007 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *zobrazenie prejavov osôb a skupín s patologickými normami správania*,

- § 1 ods. 2 písm. a) JSO *detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov*,

- § 1 ods. 2 písm. f) JSO *expresívne vyjadrovanie*,

ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 11. 5. 2020.

Rozhodnutím č. RP/23/2020 zo dňa 20. 5. 2020 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **663 eur** za to, že v rámci televíznej programovej služby JOJ dňa 8. 11. 2019 v čase o cca 22:42 hod. a v rámci televíznej programovej služby JOJ PLUS dňa 10. 11. 2019 v čase o cca 22:54 hod. odvysielal program *Päťdesiat odtieňov sivej*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 15 rokov, ktorý naplnil hodnotiace kritériá podľa ustanovenia

- § 1 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 589/2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *obscénne vyjadrovanie*,

- § 1 ods. 1 písm. e) JSO *zobrazenie erotických pomôcok*,

- § 1 ods. 1 písm. f) JSO *scény spojené s prejavmi sexuálneho násillia alebo sexuálnymi deviáciami*,

ktoré opodstatňujú klasifikáciu programu ako nevhodného a neprístupného pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov nesprávne uplatnil JSO. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 13. 6. 2020.

Rozhodnutím č. RP/31/2020 zo dňa 3. 6. 2020 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **663 eur** v súvislosti s tým, že

1) dňa 9. 10. 2019 v čase o cca 10:40 hod. v rámci programovej služby JOJ a dňa 19. 10. 2019 v čase o cca 11:49 hod. v rámci programovej služby WAU odvysielal program *Extrémne prípady*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa ustanovenia

- 1 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 589/2007 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *obscénne vyjadrovanie*,

- § 1 ods. 2 písm. f) JSO *slovná agresivita, expresívne vyjadrovanie*,

- § 1 ods. 2 písm. g) JSO *obscénne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov*, ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre

maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil JSO,

2) dňa 7.12.2019 v čase o cca 17:41 hod. v rámci programovej služby WAU odvysielal program *Extrémne prípady*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa ustanovenia

- § 1 ods. 2 písm. f) JSO *expresívne vyjadrovanie*,

- § 1 ods. 2 písm. g) JSO *vulgárne vyjadrovanie a obscénne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov*, ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil JSO. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 6. 7. 2020.

Neprávoplatné v čase spáchania správneho deliktu

Rozhodnutím č. RP/10/2021 zo dňa 10. 2. 2021 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **663 eur** v súvislosti s tým, že dňa 2.7.2020 v čase cca o 11:09 hod odvysielal na televíznej programovej službe JOJ program *Aféry*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa ustanovenia

- § 1 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 589/2007 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *vulgárne vyjadrovanie*,

- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. f) vyhlášky č. 589/2007 Z.z. *slovná agresivita*, ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 15. 3. 2021.

Rozhodnutím č. RP/15/2021 zo dňa 7. 4. 2021 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **663 eur** v súvislosti s tým,

1.) že v rámci televíznej programovej služby JOJ odvysielal dňa 30. 7. 2020 v čase o cca 22:32 hod. program *Kuriér*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý naplnil hodnotiace kritériá podľa ustanovenia

- § 1 ods. 1 písm. e) vyhlášky č. 589/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *zobrazenie erotických pomôcok*,

- § 1 ods. 1 písm. f) JSO *scény spojené so sexuálnymi deviáciami*,

- § 1 ods. 2 písm. a) JSO *detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov*,

ktoré opodstatňujú klasifikáciu programu ako nevhodného a neprístupného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil JSO,

2.) že dňa 4. 10. 2020 v čase o cca 20:25 hod. odvysielal v rámci programovej služby JOJ PLUS program *Kuriér*, pričom nezabezpečil označenie programu grafickým symbolom vekovej vhodnosti po celý čas jeho trvania, čím nesprávne uplatnil § 6 ods. 5 prvá veta JSO. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 23. 4. 2021.

Rozhodnutím č. RP/19/2021 zo dňa 2. 6. 2021 bola účastníkovi konania uložená úhrnná sankcia – pokuta vo výške **663 eur** v súvislosti s tým, že porušil povinnosť ustanovenú v § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že na programovej službe JOJ PLUS odvysielal dňa 29. 10. 2020 v čase o cca 20:51:23 hod. a 22:21:32 hod. upútavku na program *Šachový princ*, ktorú v oboch prípadoch neoznačil totožným grafickým symbolom ako samotný program vysielaný dňa 1. 11. 2020 o cca 20:25

hod. na programovej službe JOJ PLUS po celý čas vysielať predmetnej upútavky, čím nesprávne uplatnil § 6 ods. 5 Jednotného systému označovania. Uvedeným rozhodnutím však účastník konania bol sankcionovaný aj za porušenie povinnosti ustanovenej v § 16 ods. 3 písm. e) zákona č. 308/2000 Z. z.

Rozhodnutím č. RP/26/2021 zo dňa 1. 7. 2021 bola účastníkovi konania uložená úhrnná sankcia – pokuta vo výške **663 eur** v súvislosti s tým, že porušil povinnosť ustanovenú v § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že

1) dňa 17. 11. 2020 v čase o cca 05:09 hod. v rámci programovej služby JOJ PLUS odvysielal program *Súdna sieň – Znásilnená panna*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa ustanovenia

- § 1 ods. 2 písm. f) vyhlášky č. 589/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *expresívne vyjadrovanie*,

- § 1 ods. 2 písm. g) JSO *obscénne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov*, ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil JSO,

2) dňa 20. 11. 2020 v čase o cca 16:58 hod. v rámci programovej služby WAU odvysielal program *Súdna sieň – Znásilnil ma Afričan*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa ustanovenia

- § 1 ods. 2 písm. g) JSO *obscénne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov*, ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil JSO,

3) dňa 20. 11. 2020 v čase o cca 10:53 hod. v rámci programovej služby JOJ odvysielal program *Súdna sieň – Znásilnená babička*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa ustanovenia

- § 1 ods. 2 písm. f) JSO *expresívne vyjadrovanie*,

- § 1 ods. 2 písm. g) JSO *obscénne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov*, ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil JSO,

Rozhodnutím č. RP/29/2021 zo dňa 25. 8. 2021 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **663 eur** v súvislosti s tým, že porušil povinnosť ustanovenú v § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 2. 1. 2021 v čase cca o 00:36 hod odvysielal na televíznej programovej službe JOJ program *Komorník*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa ustanovenia § 1 ods. 2 písm. f) vyhlášky č. 589/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *slovná agresivita, expresívne vyjadrovanie*.

* * *

Záver

Na základe vyššie uvedeného máme za to, že bol zhromaždený dostatok dôkazov na preukázanie porušenia povinnosti ustanovenej v § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. Z tohto dôvodu navrhujeme Rade prijať uvedený návrh uznesenia.

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 6. 10. 2021**

Správne konanie: 1369/SKL/2021 zo dňa 16. 9. 2021
Predmet: žiadosť o odňatie frekvencií 88,9 MHz Liptovský Mikuláš a 96,4 MHz Poprad
Účastník konania: D.EXPRES, k.s.
Správny orgán: Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum: 22. 9. 2021

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 a § 5 zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“), v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov, v správnom konaní č. 1369/SKL/2021 zo dňa 16. 9. 2021 posúdila žiadosť o odňatie frekvencií účastníka konania

D.EXPRES, k.s.

Vrútocká 48

821 04 Bratislava

a po zistení potrebných podkladov pre rozhodnutie podľa ustanovenia § 46 a nasl. zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní vydáva toto

r o z h o d n u t i e:

Rada podľa ustanovenia § 68 ods. 6 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.

odníma**frekvencie 88,9 MHz Liptovský Mikuláš a 96,4 MHz Poprad**

z dôvodu, že o to vysielateľ listami doručenými Rade dňa 16. 9. 2021 a 22. 9. 2021 písomne požiadal.

Úloha:

Kancelária Rady vyhotoví v správnom konaní č. 1369/SKL/2021 písomné znenie rozhodnutia a zašle ho účastníkovi konania.

T: 6. 11. 2021

Z: PLO

* * *

Dňa 16. 9. 2021 účastník konania požiadal Radu podľa § 68 ods. 6 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. o odňatie frekvencie 88,9 MHz Liptovský Mikuláš, pretože začal vysielateľ na frekvencii 96,7 MHz Liptovský Mikuláš, ktorá mu bola pridelená vo výberovom konaní jar 2020 a ktorá nahradila frekvenciu 88,9 MHz Liptovský Mikuláš.

Dňa 22. 9. 2021 účastník konania požiadal Radu tiež o odňatie frekvencie 96,4 MHz Poprad, pretože začal vysielateľ na frekvencii 91,0 MHz Poprad, ktorá mu bola pridelená vo výberovom konaní jeseň 2020 a ktorá nahradila frekvenciu 96,4 MHz Poprad.

Podľa § 68 ods. 6 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. Rada frekvencie pridelené na analógové vysielanie odníma, ak o to vysielateľ požiada.

* * *

Z á v e r

Predložené materiály a doklady spĺňajú náležitosti podľa § 68 ods. 6 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. pre kladné rozhodnutie vo veci.

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 6. 10. 2021**

Správne konanie: 1345/SKL/2021 zo dňa 3. 9. 2021
Predmet: oznámenie o zmene licencie č. TD/94
Účastník konania: TV LUX s.r.o.
Správny orgán: Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum: 24. 9. 2021
Príloha: stanovisko PgO

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 a § 5 zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“), postupom podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „zákon č. 71/1967 Zb.“) v správnom konaní č. 1345/SKL/2021 zo dňa 3. 9. 2021 posúdila doručené oznámenie z dôvodu vykonaných zmien licencie č. TD/94 účastníkom konania

TV LUX s.r.o.

Prepoštská 5

811 01 Bratislava

a po posúdení podkladov potrebných pre rozhodnutie podľa ustanovenia § 46 a nasl. zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov vydáva toto

rozhodnutie:

Rada podľa ustanovenia § 28 ods. 7 zákona č. 220/2007 Z. z. o digitálnom vysielaní

mení

licenciu č. TD/94 na celoplošné digitálne vysielanie televíznej programovej služby nasledovne:

Článok I. bod 5. a bod 6. sa mení a znie:

„**5. Podiely programových typov** za bežný mesiac určené podľa programovej skladby uvedenej v podaní č. 1345/SKL/2021-1 zo dňa 3. 9. 2021:

- a) Programová služba **(100 %)**
 - 1. Doplnkové vysielanie: max. **20 %**
 - 2. Programy: min. **80 %**
- b) Programové typy **(100%)**
 - Spravodajstvo – 5,1 %
 - Publicistika:
 - 1) polit. publicistika – 0 %
 - 2) ostatná publicistika – 17,4 %
 - Dokumentárne programy – 15,2 %
 - Dramatické programy – 2,1 %
 - Zábavné programy – 0 %
 - Hudobné programy – 5,0 %
 - Vzdelávacie programy – 12,9 %
 - Náboženské programy – 37 %
 - Detské programy – 5,3 %
 - Šport – 0 %

6. Podiel vysielacieho času (za bežný mesiac) vo vysielaní programovej služby vyhradený programom vo verejnom záujme: **60%“**

Úloha:

V súlade s § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. Kancelária Rady vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia o zmene licencie, zašle ho účastníkovi konania a vyzve ho na úhradu správneho poplatku.

T: 6. 11. 2021

Z: PLO

* * *

Podľa ustanovenia § 28 ods. 5 zákona č. 220/2007 Z. z. konanie o zmene licencie sa začína odo dňa podania žiadosti alebo odo dňa oznámenia, ak sa oznámenie týka údajov, ktorý je náležitou rozhodnutia o udelení licencie na digitálne vysielanie; oznámenia doručené rade na základe § 13 sú

oznámeniami podľa odseku 4, len ak preukazujú, že vysielateľ nevysiela v súlade s udelenou licenciou na digitálne vysielanie. Účastníkom konania o zmene licencie je vysielateľ.

Podľa ustanovenia § 28 ods. 7 zákona č. 220/2007 Z. z. Rada rozhodne o zmene licencie na digitálne vysielanie do 60 dní od začatia tohto konania.

* * *

1. Dňa 3. 9. 2021 oznámil vysielateľ, spoločnosť TV LUX s.r.o. (ďalej aj „účastník konania“), Rade zmenu údajov uvedených v žiadosti o udelenie licencie č. TD/94. Z toho dôvodu sa dňa 3. 9. 2021 začalo správne konanie č. 1345/SKL/2021 vo veci zmeny licencie na televízne vysielanie programovej služby TV LUX.

2. Oproti poslednému stavu došlo k zníženiu percentuálneho podielu spravodajstva z 5,8 % na 5,1 %, ostatnej publicistiky z 20,1 % na 17,4 % a náboženských programov z 39 % na 37 %. Zároveň došlo k zvýšeniu percentuálneho podielu dokumentárnych programov z 11 % na 15,2 %, hudobných programov z 4,8 % na 5 %, vzdelávacích programov z 12,1 % na 12,9 % a detských programov z 5,1 % na 5,3 %. V dôsledku uvedených zmien došlo i k zníženiu podielu programov vo verejnom záujme zo 65 % na 60 %.

* * *

Záver

Predložené materiály a doklady spĺňajú náležitosti podľa § 28 zákona č. 220/2007 Z. z. Na základe uvedených skutočností Kancelária Rady pripravila vyššie uvedený návrh uznesenia na zmenu licencie č. TD/94.

**Stanovisko programového odboru k žiadosti o zmenu licencie na vysielanie
televíznej programovej služby
TV LUX**

Podanie č. 3445/2021/P zo dňa 3. 9. 2021.

Držiteľ licencie požiadal listom (č. p. 3445/2021/P z 3. 9. 2021) o zmenu programovej štruktúry a programových typov televíznej programovej služby TV LUX.

Vo vysielaní sa mierne znížil podiel spravodajstva o 0,7%.

Mierne sa zvýšil podiel hudobných a detských programov (0,2%), a aj vzdelávacích programov (0,8%).

Zvýšil sa podiel dokumentárnych programov o 4,2% na úkor ostatnej publicistiky (2,7%) a náboženských programov (2%).

Znížil sa podiel programov vo verejnom záujme na 60%.

Podiely programových typov v bežnom mesiaci určené podľa programovej skladby:

nové z 3. 9. 2021

staré z 2. 9. 2020

a) Programová služba (100 %):

a) Programová služba (100 %):

Doplňkové vysielanie: max. 20 %

Doplňkové vysielanie: max. 20%

Programy: min. 80 %

Programy: min. 80%

(z toho preberaný program – 0,0 %)

b) Programy (100%):

b) Programové typy (100%):

Spravodajstvo: 5,1 %

Spravodajstvo: 5,8 %

Publicistika:

Publicistika:

polit. publicistika: 0 %

polit. publicistika: 0 %

ostatná publicistika: 17,4 %

ostatná publicistika: 20,1 %

Dokumentárne programy: 15,2 %

Dokumentárne programy: 11,0 %

Dramatické programy: 2,1 %

Dramatické programy: 2,1 %

Zábavné programy: 0 %

Zábavné programy: 0 %

Hudobné programy: 5,0 %

Hudobné programy: 4,8 %

Vzdelávacie programy: 12,9 %

Vzdelávacie programy: 12,1 %

Náboženské programy: 37,0 %

Náboženské programy: 39 %

Detské programy: 5,3 %

Detské programy: 5,1 %

Šport: 0 %

Šport: 0%

Navrhovaný podiel celkového vysielacieho času vyhradeného programom vo verejnom záujme: nové z 3. 9. 2021

staré z 13. 10. 2015

60%

65%

Záver

Žiadateľ je držiteľom licencie č. TD/94.

Programový odbor nemá k žiadosti pripomienky.

V Bratislave, 20. 9. 2021

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 6. 10. 2021

Oznámenie o poskytovaní audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie č. 1162/AMS/2021

Poskytovateľ služby: Antik Telekom s.r.o.

Služba: Naživo

Na základe záverov uvedených v správe navrhujeme, aby Rada prijala nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada berie na vedomie oznámenie poskytovateľa Antik Telekom s.r.o. doručené dňa 28. 6. 2021 o poskytovaní služby *Naživo* prevádzkovej na platforme *Antik TV (IPTV, DTH a OTT)* a prijíma ho ako oznámenie podľa § 63a zákona č. 308/2000 Z. z., pretože spĺňa všetky kritériá vysielania prostredníctvom internetu.

Úloha:

Kancelária Rady upovedomí spoločnosť Antik Telekom s.r.o. o vybavení jej oznámenia doručeného dňa 28. 6. 2021 a zaevidovaného pod. č. 1162/AMS/2021.

T: 18. 10. 2021

Z: PgO

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu

dňa 6. 10. 2021

Stanovisko č.	1162/AMS/2021
Podanie zo dňa:	28. 6. 2021
Služba:	Antik TV / Naživo
Poskytovateľ:	Antik Telekom s.r.o.

Dátum:	29. 9. 2021
--------	-------------

Dňa 28. 6. 2021 bolo Rade doručené oznámenie o poskytovaní služby Antik TV Naživo, ktorej poskytovateľom je spoločnosť Antik Telekom s.r.o., Čárskeho 10, 040 01 Košice (ďalej len „poskytovateľ“). Pôvodné oznámenie zaevidované pod č. 1162/AMS/2021-1 bolo poskytovateľom doplnené podaním zo dňa 2. 9. 2021 zaevidovaným pod č. 1162/AMS/2021-2.

Predmetné oznámenie obsahuje všetky formálne náležitosti podľa § 63a zákona č. 308/2000 Z. z., t. j. deň začatia poskytovania služby, názov, sídlo, právnu formu a IČO právnickej osoby a pod.

Poskytovateľ v oznámení deklaruje, že službu poskytuje „na platforme Antik TV (IPTV, DTH a OTT – prenos cez verejný internet) v ponuke set-top boxov, mobilných aplikácií a TV aplikácií v samostatnej kapitole nazvanej komerčným názvom „Naživo“, kde budú usporiadané lineárne streamy online kamier do produktov s katalógovým výberom jednotlivých lineárnych streamov, ktoré si Zákazník vyberá sledovať v čase, ktorý si sám zvolí.“

Vzhľad služby Naživo je nasledovný:

Po zvolení ponuky Naživo v hlavnom menu Antik TV sa objaví okno s ponukou streamov:

- e-Kamera
- e-Kostol
- Kukaj.sk
- Africká divočina
- Zvieratá zblízka
- Vodný svet

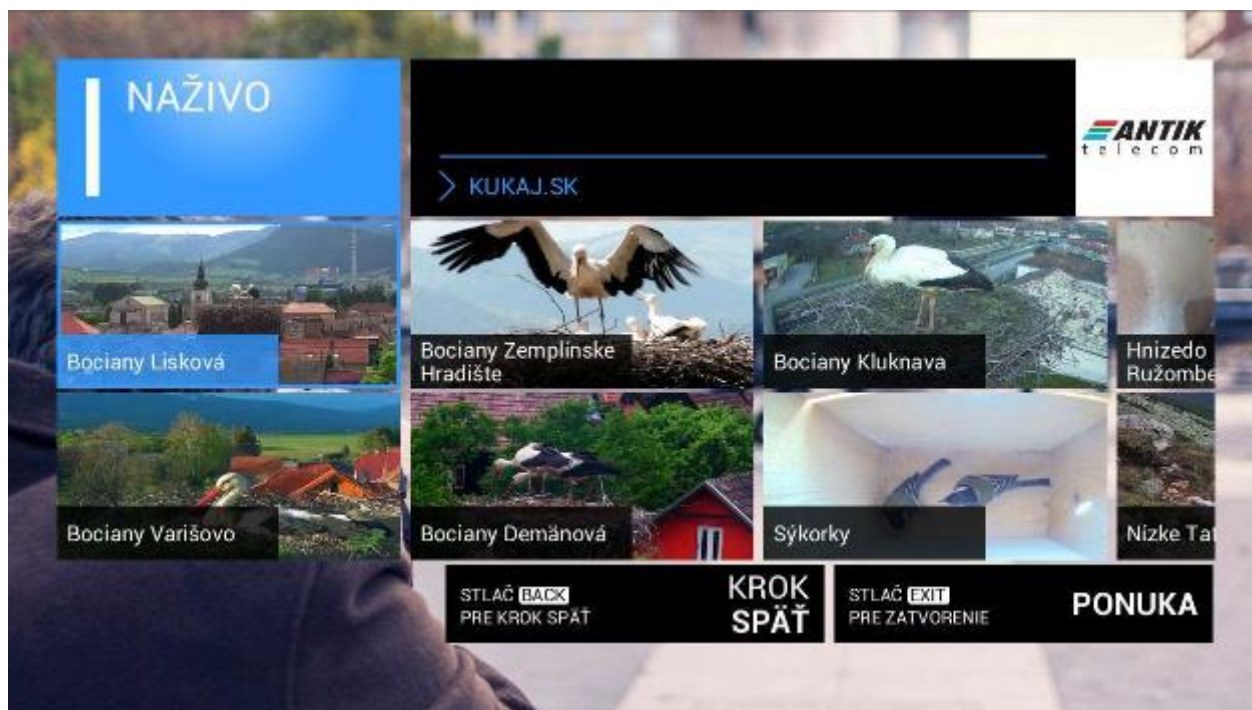
Po zvolení jednej z kategórií streamov sa zobrazí katalóg streamov (kamier).

Napr. e-Kamera obsahovala v čase posudzovania streamy:

Štrbské Pleso, Malinô Brdo, Hrebienok, Jasná, Donovaly, Herlianska – obchodná zóna a pod.

Kategória e-Kostol obsahovala streamy Nižná Myšľa – Kostol sv. Mikuláša, Pereš – Kostol Najsvätejšej Trojice, Kavečany – Kostol sv. Petra a Pavla, KE – Chrám Božej Múdrosti, KE – Kostol Kráľovnej Pokoja a pod.

Ponuka Kukaj.sk obsahovala streamy (kamery) Bociany Lisková, Bociany Varišovo, Bociany Zemplínske Hradište, Bociany Demänová, Bociany Kluknava, Sýkorky, Nízke Tatry a pod.

Vo všetkých prípadoch išlo o lineárny nepretržitý stream statických kamier umiestnených v turistických alebo lyžiarskych strediskách, na križovatkách, v kostoloch, na letisku, pri hniezdach vtákov, v prírode a pod.

Služba *Naživo* poskytuje divákovi vysielanie v reálnom čase, ktoré má lineárny charakter. Divák nemá možnosť vysielanie zastaviť, pretočiť, pustiť si znova, alebo si vybrať program, ktorý chce sledovať. V katalógu si vyberá iba medzi jednotlivými streamami (kamerami).

Hoci poskytovateľ Rade oznámil poskytovanie audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, vzhľadom na svoj lineárny charakter sa služba javí skôr ako vysielanie prostredníctvom internetu. V ďalšom kroku je nevyhnutné posúdiť, či služba napĺňa definíčné kritéria *vysielania prostredníctvom internetu*.

Vysielanie prostredníctvom internetu

Podľa § 3 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. „vysielanie je vysielanie programovej služby v jeho rozsahu podľa osobitného predpisu.“ Citované je ustanovenie § 3 zákona č. 220/2007 Z. z. o digitálnom vysielaní.

Ustanovenie § 3 ods. 1 zákona č. 220/2007 Z. z. znie: „Programová služba je služba primárne hospodárskej povahy, ktorá je zámerným časovým usporiadaním programov a ďalších zložiek tejto služby, ktoré vytvárajú uzavretý, simultánne prijímateľný celok, a ktorá je poskytovaná vysielateľom na účel informovať, zabávať alebo vzdelávať širokú verejnosť.“

Z definície programovej služby vyplývajú nasledovné definičné kritériá, ktoré musia byť naplnené kumulatívne:

1. Primárne hospodárska povaha

Pristup k službe Antik TV je spoplatnený, a to v závislosti od produktu, ktorý si zákazník zakúpi (jednotlivé balíky digitálnej TV, mobilná aplikácia atď.)¹. Sme preto toho názoru, že **toto definičné kritérium je naplnené.**

2. Zámerné časové usporiadanie programov a ďalších zložiek tejto služby

Priame prenosy z omší môžeme považovať za programy v zmysle definície § 3 písm. i) zákona č. 308/2000 Z. z.

Väčšinu audiovizuálneho obsahu dostupného prostredníctvom sekcie *Naživo* zrejme nenapĺňa definíciu programu podľa § 3 písm. i) zákona č. 308/2000 Z. z., ale môže ísť o doplnkové vysielanie, teda ďalšie zložky služby. *Naživo* je lineárna služba, pričom čas vysielania a usporiadanie programov a ďalších zložiek služby určuje vysielateľ. Recipient nemá na usporiadanie a výber programov žiaden vplyv. **Toto definičné kritérium preto považujeme za naplnené.**

3. Uzavretý, simultánne prijímateľný celok

Jednotlivé streamy sú uzavretými celkami, ktoré je možné sledovať iba v reálnom čase, v ktorom sú vysielané. Vysielanie má lineárny charakter. Divák nemá možnosť vysielanie zastaviť, pretočiť, pustiť si ho znova. Toto definičné kritérium považujeme za **naplnené.**

4. Účel informovať, zabávať alebo vzdelávať

Vysielaním omší, aktuálnych situácií na križovatkách či streamov divokých zvierat je podľa nášho názoru toto kritérium **naplnené.**

5. Široká verejnosť

V prípade poskytovania takejto služby cez internet (prostredníctvom TV aplikácií alebo mobilných aplikácií) je toto kritérium podľa nášho názoru **splnené.**

Na základe uvedeného sme toho názoru, že uvedená služba napĺňa všetky definičné znaky programovej služby. Preto sme toho názoru, že lineárne vysielanie služby Antik TV Naživo je vysielaním prostredníctvom internetu.

Podľa § 2b zákona č. 308/2000 Z. z. „*povinnosti vysielateľa prostredníctvom internetu podľa ustanovení tohto zákona sa vzťahujú na vysielateľa prostredníctvom internetu, ktorý vysielá programovú službu výhradne prostredníctvom internetu.*“

Uvedené znamená, že zákon rozlišuje medzi programovými službami vysielanými výlučne prostredníctvom internetu a takými, ktoré sú vysielané prostredníctvom internetu a zároveň aj iným spôsobom, napr. terestriálne. Niektoré programové služby (napr. RTVS) je možné sledovať naživo aj prostredníctvom internetu. Keďže však nejde o programovú službu vysielanú výhradne prostredníctvom internetu, ale skôr o doplnkový spôsob, ako túto programovú službu sledovať, nevzťahujú sa na RTVS povinnosti vysielateľa prostredníctvom internetu (napr. oznamovacia povinnosť). Oznamovacia povinnosť a ďalšie povinnosti vysielateľov prostredníctvom internetu sa tak vzťahujú iba na také programové služby, ktoré nie sú šírené iným spôsobom ako prostredníctvom internetu.

¹ <https://www.antik.sk/televizia>

V danom prípade ide podľa nášho názoru o jedinečnú programovú službu, ktorá je poskytovaná iba v balíkoch produktov Antik TV a nejde o samostatnú programovú službu šírenú iným spôsobom.

Vzhľadom na skutočnosť, že služba Antik TV v sekcii Naživo poskytovaná prostredníctvom TV aplikácií a mobilných aplikácií spĺňa definičné kritériá vysielania prostredníctvom internetu, navrhujeme Rade, aby predmetné oznámenie z 28. 6. 2021 (č. 1162/AMS/2021-1) prijala ako oznámenie podľa § 63a zákona č. 308/2000 Z. z.

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 6. 10. 2021**

Správne konanie: 1400/SKL/2021
Predmet: žiadosť o odňatie licencií č. R/136 a RD/26
Účastník konania: GES Slovakia, s.r.o.
Správny orgán: Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum: 4. 10. 2021

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) s pôsobnosťou podľa ustanovenia § 5 ods. 1 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“), v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov, v správnom konaní č. 1400/SKL/2021 zo dňa 1. 10. 2021, posúdila žiadosť o odňatie licencií č. R/136 a RD/26 na rozhlasové vysielanie účastníka konania

GES Slovakia, s.r.o.

Dvořákovo nábrežie 8A

811 02 Bratislava

a po zistení potrebných podkladov pre rozhodnutie podľa ustanovenia § 46 a nasl. zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní vydáva toto

r o z h o d n u t i e:

1. Rada podľa ustanovenia § 54 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.

odníma**licenciu č. R/136**

udelenú vysielateľovi GES Slovakia, s.r.o. z dôvodu, že o to držiteľ licencie listom doručeným Rade dňa 1. 10. 2021 písomne požiadal.

2. Rada podľa ustanovenia § 31 ods. 1 písm. a) zákona č. 220/2007 Z. z.

odníma**licenciu č. RD/26**

udelenú vysielateľovi GES Slovakia, s.r.o. z dôvodu, že o to držiteľ licencie listom doručeným Rade dňa 1. 10. 2021 písomne požiadal.

Úloha:

V súlade s § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. Kancelária Rady vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia o odňatí licencií č. R/136 a RD/26 a zašle ho účastníkovi konania.

T: 6. 11. 2021

Z: PLO

* * *

Dňa 1. 10. 2021 účastník konania doručil Rade žiadosť o odňatie licencií č. R/136 a RD/26. Na základe doručeného podania Rada začala správne konanie č. 1400/SKL/2021 vo veci odňatia licencií na rozhlasové vysielanie.

Podľa § 54 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. a § 31 ods. 1 písm. a) zákona č. 220/2007 Z. z. Rada licenciu odníma, ak o to vysielateľ s licenciou písomne požiadal.

Z á v e r

Predložené materiály a doklady spĺňajú náležitosti podľa § 54 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. a § 31 ods. 1 písm. a) zákona č. 220/2007 Z. z. pre kladné rozhodnutie vo veci.